Ἀριθμὸς Ι.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ Α^ον

Ἐκπονηθὲν συνεπείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ 40Γ45 τοῦ 1904 διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου

ΠΑΡΑ

τῶν κ.κ. Α. ΧΑΡΑΛΑΜΠΗ ταγματάρχου καὶ Κ. ΝΙΔΕΡ λοχαγοῦ
τῶν Γενικῶν Ἐπιτελῶν

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ.
1907.

Ἡ μὲν Α' καὶ Β' περίοδος ἤτοι ἀπὸ τοῦ 1821—1863 ἐξεπονήθη παρὰ τοῦ ταγματάρχου κ. Χαραλάμπη Α., ἡ δὲ Γ' μέχρι τοῦ 1887 παρὰ τοῦ λοχαγοῦ κ. Νίδερ Κ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ.
1904.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ Α.Δ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΔΕ

168307

'Αριθ. 40145 Τμῆμα Προσωπικοῦ.

ΤΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

ΠΡΟΣ

ΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ.

Προβῆτε εἰς τὴν σύνταξιν ἱστορικοῦ ὑπομνήματος περὶ 'Οργανισμοῦ τοῦ 'Ελληνικοῦ Στρατοῦ ἀπὸ τῆς πρώτης συστάσεως τοῦ τακτικοῦ σώματος κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα μέχρι τῆς παρούσης ἐποχῆς.

Κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ὑπομνήματος τούτου θέλετε ἔχει ὑπ' ὄψει τὰ ἐπίσημα κείμενα περὶ τῶν κατ' ἐποχὰς διαφόρων μεταβολῶν τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ τὴν περὶ τακτικοῦ στρατοῦ ἱστορίαν τοῦ ἀποθιώσαντος Συνταγματάρχου Χρήστου Βυζαντίου.

'Εν 'Αθήναις τῇ 14 'Ιουνίου 1904.

'Ο

'Υπουργὸς

Κ. ΣΜΟΛΕΝΣΚΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

Ἡ ὕλη τοῦ βιβλίου διῃρέθη εἰς τρεῖς κυρίας περιόδους:

Α'.	περίοδος	1821—1832.
Β'.	»	1833—1863.
Γ'.	»	1864—1904.

Τὸ τεῦχος Α' περιέχει τὰς δύο πρώτας περιόδους καὶ τὸ τεῦχος Β'. τὴν τρίτην περίοδον.

Κείμενα ἐκ τῶν ὁποίων ἐλήφθη ἡ ὕλη:

1. Ἱστορία τῶν κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν ἐκστρατειῶν καὶ μαχῶν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, ὑπὸ Χ. Βυζαντίου.
2. Ἑλληνικὴ Παλιγγενεσία. Τόμος Α'.
3. Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος (1825—1832. Τόμοι 4).
4. Ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ τοῦ ἔτους 1833.
5. Συλλογὴ στρατιωτικῶν νόμων καὶ διατάξεων (1853—60. Τόμοι 2).
6. Θεσμολόγιον Βουγιούκα (1866. Τόμοι 5).
7. Θεσμολόγιον Βουγιούκα (1882. Τόμοι 9).
8. Διάφορα Θεσμολόγια καὶ συλλογαὶ νόμων.

Ἡ γλῶσσα τῶν κειμένων ἐτηρήθη ὅσον οἷόν τε ἡ αὐτὴ, ἵν' ἀποδίδῃ πιστῶς καὶ ζωηρότερον τὴν ἔννοιαν ὡς καὶ τὴν εἰκόνα ἑκάστης ἐποχῆς.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ διαίρεσις τῆς ὕλης τοῦ ἀνὰ χεῖρας ἱστορικοῦ ὑπομνήματος ἐγένετο εἰς τρεῖς κυρίας περιόδους ἀνταποκρινομένας εἰς τὰς τρεῖς κυριωτέρας περιόδους τοῦ πολιτικοῦ βίου τῆς Ἑλλάδος, καθ' ἃς εἰς τὸν ἐν γένει ὀργανισμὸν τοῦ στρατοῦ ἐπῆλθον ῥιζικαὶ μεταβολαὶ ἤτοι:

Α'.	περίοδος	1821—1832
Β'.	»	1833—1863
Γ'.	»	1864—1904.

Ἑκάστη κυρία περίοδος περιλαμβάνει μικροτέρας περιόδους ἀντιστοιχούσας εἰς οὐσιώδεις μεταβολὰς τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ ἢ εἰς τὰ ἑκάστοτε διαδραματισθέντα ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς χερσονήσου ἱστορικὰ γεγονότα, εἰς τρόπον ὥστε ὁ ἀναγνώστης ἔχει πρὸ ὀφθαλμῶν πλήρη εἰκόνα τῶν καθ' ἑκάστην περίοδον προσπαθειῶν, ἃς τὸ Κράτος κατέβαλε πρὸς μόρφωσιν στρατοῦ, ἐν ταὐτῷ δὲ καὶ πλήρη εἰκόνα τῆς στρατιωτικῆς καταστάσεως εἰς ἣν εὑρέθη καθ' ὅλας τὰς σοβαρὰς περιστάσεις, καθ' ἃς ἕνεκα ἐξωτερικῶν λόγων ἐσκέφθη νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν κατὰ ξηρὰν πολεμικὴν αὐτοῦ δύναμιν πρὸς ἐπίτευξιν τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ σκοπῶν.

Ἐν ἑκάστῃ τῶν ἄνω περιόδων ἐξετάζονται διαδοχικῶς καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν πάντοτε τάξιν τὰ διάφορα θέματα, οὕτως ὥστε ὁ βουλόμενος νὰ γνωρίζῃ εἰδικῶς τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν ὡρισμένου θέματος δύναται ν' ἀνεύρῃ ταύτην παρακολουθῶν μόνον τὰς ἀφορώσας εἰς τὸ θέμα τοῦτο περιλήψεις ἐν τῇ διαδοχικῇ ἐκτυλίξει τῶν γενικῶν κατ' ἐποχὰς περιόδων.

Οὕτω τὸ ἔργον, καίτοι παρουσιάζει πολλὰ κενὰ προώρισται οὐ μόνον νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἁπλοῦν ἱστορικὸν βοήθημα εἰς τὸν μελετῶντα τὰ τῆς ἐξελίξεως τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, ἀλλὰ ταὐτοχρόνως καὶ ὡς ὁδηγὸς εἰς τὸν μέλλοντα νὰ ἐγκύψῃ εἰς μελέτας ἐπὶ τῆς ποικίλης ἡμῶν στρατιωτικῆς νομοθεσίας.

Α΄. ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1821—1832

1821.

Ἱερὸς Λόχος.

Εὐθὺς ὡς ἀνεπετάσθη ἡ Ἑλληνικὴ σημαία τῆς Ἐπαναστάσεως τῇ 24 Φεβρουαρίου 1821 ἐν ταῖς Ἡγεμονίαις παρὰ τὸν Δούναβιν, ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης ἐσχημάτισε τὸν Ἱερὸν Λόχον. Ὁ Λόχος οὗτος ἀπετέλει σῶμα τακτικὸν πεζικὸν καὶ συνέκειτο ἐκ 500 νέων Ἑλλήνων, ἀπωλέσθη δὲ ἐν Σκουλένι τῆς Μολδαυΐας κατ' Αὔγουστον τοῦ 1821.

Πρῶτον τακτικὸν σῶμα ἐν Ἑλλάδι.

Ὁ Δημήτριος Ὑψηλάντης ἀφιχθεὶς εἰς Ἑλλάδα τῇ 8 Ἰουνίου μετά τινων ὁμογενῶν καὶ φιλελλήνων ἤρχισε νὰ διοργανίζῃ διὰ τοῦ Γάλλου Ταγματάρχου Παλέσσα τακτικὸν σῶμα ἐν Καλάμαις, κατατάττων ἐθελοντὰς καὶ ἐνδύων αὐτοὺς ὁμοιομόρφως, οὕτως ὥστε ἐσχημάτισεν ἡμίταγμα ἐκ τριῶν πεζικῶν λόχων, ἑκάστου τῶν ὁποίων ἡ δύναμις συνέκειτο ἐξ 100 περίπου ἀνδρῶν μετὰ τῶν ἀναγκαιούντων βαθμοφόρων. Ὡρίσθη δὲ καὶ μηνιαῖος μισθὸς ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ εἰς τοὺς ἀποτελοῦντας τὸ σῶμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἕνεκα τῆς μελανῆς ἐνδυμασίας του ἐκαλεῖτο σῶμα τῶν Μαυροφόρων. Μετὰ τοῦ τακτικοῦ τούτου πεζικοῦ σώματος συνέπραττε καὶ μικρὸν πυροβολικὸν σῶμα μετὰ 2 ὀρεινῶν πυροβόλων, τεταγμένον ὑπὸ τὸν Γάλλον φιλέλληνα Βουτιέ.

Τὸ τακτικὸν τοῦτο σῶμα ἕνεκα στερήσεων καὶ ἀπωλειῶν, ἃς ὑπέστη ἐν ταῖς μάχαις καὶ ἕνεκα τῆς περιστοιχιζούσης αὐτὸ ἀταξίας τῶν λοιπῶν Ἑλληνικῶν ἀτάκτων στρατευμάτων, ἐγκαταλειφθὲν δὲ ὑπό τε τοῦ Δημητρίου Ὑψηλάντου καὶ τοῦ διοικητοῦ του ταγματάρχου Παλέσσα, διελύθη σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰανουαρίου 1822.

Περὶ καθηκόντων ἀρχιστρατήγου ἐν πολέμῳ.

Κατ' Αὔγουστον 1821 ἐκανονίσθησαν τὰ δικαιώματα τοῦ Ἀρχιστρατήγου ὡς καὶ αἱ ἀπέναντι τῆς Γερουσίας ὑποχρεώσεις του. Εἶχε λοιπὸν ἐλευθερίαν ἐνεργείας, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς πολεμικὰς πράξεις, χωρὶς νὰ ὑποχρεοῦται νὰ συμβουλεύεται τὴν Γερουσίαν· ἐπίσης εἶχε τὸ δικαίωμα τῆς τιμωρίας ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν Καπιτάνων καὶ λοιπῶν, ἀναλόγως τοῦ

πταίσματός των, οὐχὶ ὅμως καὶ ἐπὶ τῶν πατριωτῶν (πολιτῶν), διὰ τοὺς ὁποίους ἡ Γερουσία μόνον ἦτο ἁρμοδία νὰ κρίνῃ· δὲν τῷ ἐπετρέπετο νὰ κινήσῃ ἔξω τῆς Πελοποννήσου στράτευμα Πελοποννησιακόν.

Περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν στρατ. δυνάμεων τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος, τῆς Δυτικῆς καὶ τῆς Πελοποννήσου, πραγματεύονται τ' ἀμέσως κατωτέρω παρατιθέμενα κείμενα, τὰ ὁποῖα ἐκρίθη καλὸν νὰ συμπεριληφθῶσιν, ἂν καὶ ἀφορῶσιν εἰς τὸν διοργανισμὸν τῶν ἀτάκτων στρατευμάτων, διότι παρουσιάζουσι τὴν εἰκόνα τῆς ἀρχικῆς στρατιωτικῆς συντάξεως τῶν δυνάμεων τοῦ Ἔθνους.

Περὶ τῶν καθηκόντων τῶν Καπιτάνων τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος.

Ὁ ὀργανισμὸς τῆς προσωρινῆς διοικήσεως παρὰ τῆς Γερουσίας τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος τῇ 4 Νοεμβρίου, περιελάμβανε τὰ ἑξῆς χρέη καὶ δικαιώματα τῶν Καπιτάνων:

1. Ἐν καιρῷ ἐκστρατείας ὁ Καπιτάνος νὰ παραλαμβάνῃ μὲ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Γερουσίας, ἐκτὸς τῶν προσδιωρισμένων μισθωτῶν στρατιωτῶν του, καὶ ὅσους ἄλλους ἤθελε κάμει χρεία τῶν κατοίκων, ὅσοι δύνανται νὰ φέρωσιν ἅρματα.

2. Νὰ ἔχῃ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του τὸ στράτευμα, μεταξὺ τοῦ ὁποίου καὶ ἐκ τῶν εὐγενῶν καὶ πρωτίστων, ἂν εὑρίσκωνται, χρεωστοῦν νὰ ὑποτάσσωνται εἰς αὐτὸν καθ' ὅλην τὴν ἐκστρατείαν.

3. Νὰ προσέχῃ νὰ μὴ διαλύηται τὸ στράτευμά του ἐν καιρῷ τῆς ἐκστρατείας, οὔτε ν' ἀναχωρήσῃ· κανεὶς τῶν στρατιωτῶν του ἄνευ ἐγγράφου ἀδείας του.

4. Ὅταν ἡ Γερουσία ἤθελε τοῦ ζητῇ ἀνθρώπους διὰ τὴν γενικὴν εὐταξίαν, ἢ δι' ἄλλο τι, ὑποχρεοῦται νὰ τοὺς δίδῃ.

5. Νὰ ζητῇ καὶ νὰ λαμβάνῃ τὰς ἀναγκαίας τροφὰς καὶ ἐφόδια ἀπὸ τὴν Γερουσίαν.

6. Νὰ ὑπακούῃ τὰς διαταγὰς ὅπου ἤθελε τοῦ δίδονται ἀπὸ τὴν Γερουσίαν.

7. Νὰ ἔχῃ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ του ἕνα Ἐπίτροπόν του κοντὰ εἰς τοὺς ἐφόρους τοῦ τμήματος τῆς Καπιτανίας του (Ναχεγὲ) τόσον διὰ τὴν ἐσωτερικὴν εὐταξίαν τῆς Καπιτανίας του, ὅσον καὶ διὰ νὰ ἐκτελῶνται δι' αὐτοῦ αἱ ἀποφάσεις τῶν κρίσεων.

Περὶ στρατιωτικῆς διοικήσεως τῆς Ἀντολ. Ἑλλάδος.

Αἱ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 15 Νοεμβρίου 1821 δημοσιευθεῖσαι νομικαὶ διατάξεις τῆς Ἀνατολικῆς Χέρσου Ἑλλάδος, διελάμβανον ἐν τῷ τμήματι Ε'., ὅσον ἀφορᾷ περὶ στρατιωτικῆς διοικήσεως, τὰ ἑξῆς :

Ἄρθρ. Α'. Ἡ ἐπαρχία ἔχει τὸν Καπιτάνον της, ὁ ὁποῖος εἶνε συγχρόνως στρατηγὸς τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρ. Β'. Ἡ ἐπαρχία δὲν δύναται νὰ ἀποβάλῃ τὸν Καπιτάνον της, χωρὶς πρῶτον ν' ἀναφέρῃ τὰς αἰτίας πρὸς τὸν Ἄρειον Πάγον, ὁ ὁποῖος κρίνει τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἀναφέρει αὐτὴν πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Βουλὴν καὶ ἐκείνη ἀποφασίζει, διότι ὁ Καπιτάνος εἶνε καὶ τῆς Ἑλλάδος ἐν γένει στρατηγός.

Ἄρθρ. Γ'. Εἰς τὸν πόλεμον ἀκούει μόνον τὸν Ἄρειον Πάγον ὁ Καπιτάνος.

Ἄρθρ. Δ'. Ὅταν χηρεύσῃ ἡ ἐπαρχία Καπιτάνου, αὐτὴ μὲν ἐκλέγει, ὁ δὲ Ἄρειος Πάγος ἐπικρίνει, ἡ δὲ Ἐθνικὴ Βουλὴ ἀποφασίζει.

Ἄρθρ. Ε'. Ὁ υἱὸς τοῦ ἀποθανόντος Καπιτάνου ὁ πρωτότοκος λαμβάνει τὸν τόπον τοῦ πατρός του.

Ἄρθρ. Ϛ'. Ὅστις Καπιτάνος, χρηματίσας Καπιτάνος ἐπαρχίας, δὲν ἔχει Καπιτανίαν κατὰ περίστασιν, ἐπειδὴ εἶνε στρατηγὸς τῆς Ἑλλάδος, ἡ Ἐθνικὴ Βουλὴ ἔχει νὰ φροντίσῃ περὶ αὐτοῦ.

Ἄρθρ. Ζ'. Ἡ Ἀστυνομία, μὲ τὸ μέσον τῶν διωρισμένων εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς πόλεως καὶ χωρία, νὰ συνθέσῃ ἀκριβὲς κατάστιχον ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ὥστε νὰ φαίνεται εἰς αὐτὸ πόσας φαμελίας ἔχει κάθε χωρίον καὶ ἡ πόλις. Ἑκάστης δὲ φαμελίας τὰ μέλη ὀνομαστὶ καὶ τὰς ἡλικίας καὶ τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν περιουσίαν, καὶ ὅσοι μὲν γεννῶνται νὰ προσθέτωνται, ὅσοι δὲ ἀποθνήσκουν νὰ ἀπαλείφωνται· ἀπὸ αὐτὸ τὸ κατάστιχον ὁ Καπιτάνος νὰ ἐκλέξῃ τοὺς ἀναγκαίους στρατιώτας, τοὺς ὁποίους νὰ ἔχῃ ἕνα ὁλόκληρον χρόνον εἰς τὸν πόλεμον· εἰς αὐτοὺς νὰ δίδῃ μισθὸν ἡ ἐπαρχία ὅσον προσδιορίσει ὁ Ἄρειος Πάγος· τῶν δὲ φονευθέντων ἀπὸ αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τὰς φαμελίας νὰ τρέφῃ, καὶ παντοιοτρόπως νὰ περιθάλπῃ ἡ ἐπαρχία ἄχρι τῆς Ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως. Οἱ Προεστῶτες τῶν πολεμικῶν νὰ ἔχωσι τὴν τελευταίαν ταύτην φροντίδα.

Ἄρθρ. Η'. Ἐκτὸς τοῦ σώματος ἐκείνου τῶν στρατιωτῶν, ὅλοι οἱ ἄνδρες ἀπὸ 14—60 χρόνων ἡλικίας νὰ διαιρεθῶσιν εἰς εἰκοσιπενταρχίας, καὶ ἕνας ἐξ αὐτῶν εἰκοσιπένταρχος· καὶ δύο εἰκοσιπενταρχίαι νὰ κάμωσι μίαν πεντηκονταρχίαν καὶ δύο πεντηκονταρχίαι μίαν ἑκατονταρχίαν· χωριστὸν δὲ κατάστιχον νὰ περιέχῃ τὰ ὀνόματα αὐτῶν, καὶ τὰ χωρία

εἰς τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται· αὐτοὶ ὅλοι νὰ ἡτυχάζωσιν, εἰς τὰ ἴδια ἕκαστος καταγινόμενος· χρείας δὲ τυχούσης, ὁ Καπιτάνος διορίζει ὀνομαστὶ τὸν δεῖνα καὶ δεῖνα εἰκοσιπεντάρχους, ἢ τὸν δεῖνα ἑκατόνταρχον μὲ τοὺς ἀνθρώπους των νὰ κινηθῶσι, καὶ μετὰ τὴν χρείαν ἐπιστρέφουσιν ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια. καὶ τοῦτο κατὰ τάξιν, διὰ νὰ δουλεύωσιν ὅλοι τὴν Πατρίδα, χωρὶς νὰ ἔχῃ κανένας νὰ παραπονεθῇ.

Ἄρθρ. Θ'. Ὁ εἰκοσιπένταρχος, ὅταν λάβῃ προσταγὴν νὰ κινηθῇ, καὶ κατὰ περίστασιν δὲν ἔχῃ ὁλόκληρον τὴν εἰκοσιπενταρχίαν του, εἴτε διότι ἔλειψεν, εἴτε διότι ἠσθένησε κανένας, δανείζεται ἀπὸ ἄλλην τοὺς λείποντας· ὅταν δὲ ἀποθάνῃ κανένας, προσπαθεῖ εὐθὺς νὰ βάλλῃ ἄλλον εἰς τὸν τόπον του.

. . . . . .

Ἄρθρ. ΙΓ'. Οἱ Καπιτάνοι γνωστοποιοῦσι πρὸς τὸν Ἄρειον Πάγον τὸ ποσὸν τοῦ στρατοῦ ὅσον δι' ἕνα χρόνον παρέλαβον, καὶ ἐκεῖνος σκέπτεται ἂν τὸ ὅλον τοῦ στρατοῦ τῶν ἐπαρχιῶν ἀναλογῇ μὲ τὰς πολεμικὰς περιστάσεις. Ὁ Ἄρειος Πάγος ἀκόμη εὑρίσκει καὶ διορίζει τὴν ἀναλογίαν τῶν στρατευμάτων ὡς πρὸς τὰς ἐπαρχίας.

Ἄρθρ. ΙΔ'. Οἱ Καπιτάνοι γράφουσιν ἀμέσως εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον κατὰ τὴν χρείαν.

Περὶ τῶν στρατηγῶν καὶ Καπιτάνων τῆς Πελοποννήσου.

Ἐκ τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Πελοποννησιακῆς Γερουσίας, τῆς 27 Δεκεμβρίου 1821, ἀποσπῶμεν τὰ ἑξῆς.

α') Ἡ Πελοπόννησος θέλει ἔχειν ἐπὶ τὸ παρὸν ἓξ ἢ ὀκτὼ Στρατηγοὺς, τοὺς ὁποίους ἐκλέγει ἡ Πελοποννησιακὴ Γερουσία μεταξὺ τῶν ἀξιωτέρων καὶ ἐκδουλευσάντων τῇ πατρίδι.

β') Ἑκάστη ἐπαρχία θέλει ἔχει τὸν Καπιτάνον ἢ τοὺς Καπιτάνους, πρὸς τοὺς ὁποίους θέλει παραδίδονται οἱ στρατιῶται τῆς ἐπαρχίας, ὅσους δηλονότι ἡ Πελοποννησιακὴ Γερουσία ἤθελε προσδιορίσει εἰς κάθε ἐκστρατείαν, εἴτε ἔσω, εἴτε ἔξω τῆς Πελοποννήσου, ὅσαι δὲ ἐπαρχίαι δὲν ἔχουσι σήμερον Καπιτάνον, δύνανται νὰ ἐκλέξωσι, την δὲ ἐκλογήν του ἐπικυροῖ ἡ Γερουσία· αὐτοὶ δὲ οἱ Καπιτάνοι νὰ ἐκλέγωσι τοὺς ὑποκαπιτάνους καὶ ὑπαξιωματικοὺς τῆς ἐπαρχίας των, αὐτὴν δὲ τὴν ἐκλογὴν νὰ ἐπικυρῇ ἡ Γερουσία.

γ') Ἡ Γερουσία μετὰ τῶν Στρατηγῶν καὶ Καπιτάνων τῆς Πελοποννήσου, ἐν καιρῷ πολέμου καὶ ἐκστρατείας, νὰ

ἐκλέγωσιν ἕνα Ἀρχιστράτηγον, ὃν νὰ ἐπικυρῇ καὶ ἡ Ἐθνικὴ Βουλή.

δ') Ὁ Ἀρχιστράτηγος οὐδέποτε δύναται νὰ ἐκστρατεύσῃ ἄνευ εἰδήσεως τῆς Γερουσίας καὶ συναινέσεως τῆς Ἐθνικῆς Βουλῆς.

ε') Ὁ Ἀρχιστράτηγος θέλει ὑπόκειται εἰς τοὺς τεθησομένους νόμους.

ϛ') Οἱ μισθοὶ τῶν Στρατηγῶν καὶ Καπιτάνων καὶ στρατιωτῶν θέλουσι διορισθῆν παρὰ τῆς Πελοποννησιακῆς Γερουσίας.

ζ') Οἱ Στρατηγοὶ καὶ Καπιτάνοι νὰ ὑπόκεινται εἰς τὰς ἐπιταγὰς τῆς Πελοποννησιακῆς Γερουσίας.

η') Οἱ Στρατηγοὶ καὶ Καπιτάνοι θέλουσι προσέχειν νὰ μὴ διαλύεται τὸ στράτευμά των ἐν καιρῷ ἐκστρατείας, οὔτε ν' ἀναχωρῇ κανεὶς τῶν στρατιωτῶν ἄνευ τῆς ἐγγράφου ἀδείας των.

θ') Τόσον οἱ Στρατηγοὶ, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ στρατιωτικοὶ, θέλουσιν ὑπόκεινται εἰς τοὺς κοινοὺς νόμους, καὶ κατ' αὐτοὺς νὰ κρίνωνται διὰ κάθε διαφορὰν πολιτικήν· διὰ δὲ τὰ στρατιωτικὰ ἐγκλήματα θέλουσι κρίνονται ἀπὸ κριτήριον πολεμικὸν, τὸ ὁποῖον θέλει διορισθῆν ὑπὸ τὴν Ἐθνικὴν Βουλήν.

ι') Ὁποίας καταστάσεως καὶ ἂν ἦναι ὁ στρατιώτης νὰ ὑποτάσσηται εἰς τὸν στρατηγὸν καθ' ὅλην τὴν ἐκστρατείαν.

ια') Οἱ Καπιτάνοι εἰς κάθε ἐκστρατείαν, ὁποῦ ἤθελον κάμει διὰ προσταγῆς τῆς Γερουσίας, ἔχουσι χρέος ν' ἀκολουθῶσι ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν ὁποιουδήποτε στρατηγοῦ ἤθελε τοῖς διορίσῃ ἡ Γερουσία.

ιβ') Ὁ γενικὸς στρατιωτικὸς ὀργανισμὸς θέλει ἀποφασισθῆ ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Βουλήν.

1822.

Ὀργανισμὸς τῶν ἀτάκτων στρατευμάτων.

Διὰ ψηφίσματος τῆς Α' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ὑπὸ ἡμερομηνίαν 9 Ἰανουαρίου 1822, ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐψηφίσατο τάδε,

Α'. Ἡ Ἑλλὰς ἔχει Στρατηγοὺς, Ἀντιστρατήγους [illegible] λιάρχους, Ὑποχιλιάρχους, Ταξιάρχ[illegible] Πεντηκοντάρχους καὶ σημαιοφόρους, τὴν Α', καὶ Β'. τάξιν τῶν πολεμικῶ[illegible]

Β'. Ἔχει ἀκόμη εἰκοσιπεντάρχους ποῖοι συγκροτοῦσι τὴν τάξιν τῶν πολε[illegible] [illegible]ταξιωματικῶν.

Γ'. Ἕκαστος τῶν Στρατηγῶν καὶ Ἀντιστρατήγων ἔχουσιν ἀνὰ δύο ὑπασπιστὰς καὶ ἕνα γραμματέα τῆς τάξεως τῶν Ἀξιωματικῶν.

Δ'. Ἑκάστη τῶν Χιλιαρχῶν, ἀνὰ ἕνα Χιλίαρχον, ἕνα Ὑποχιλίαρχον, ἕνα Ταξίαρχον δέκα Ἑκατοντάρχους· ἔχει ἀκόμη ἕνα Ἰατρόν, ἕνα Χειροῦργον, ἕνα Φροντιστήν, ἕνα Ἱερέα, συνηριθμημένους καὶ τοὺς τέσσαρας εἰς τὴν τάξιν τῶν Ἀξιωματικῶν.

Ἑκάστη δὲ ἑκατονταρχία ἔχει ἕνα Ἑκατόνταρχον, δύο Πεντηκοντάρχους, ἕνα Σημαιοφόρον, τέσσαρας Εἰκοσιπεντάρχους, δέκα Δεκάρχας καὶ ἑκατὸν Στρατιώτας.

Ε'. Προσδιορίζονται ἀναλόγως μὲ τὰς περιστάσεις τῆς Ἑλλάδος μηνιαῖοι μισθοί:

ὁ Στρατηγὸς	γρόσια	800
ὁ Ἀντιστράτηγος	»	600
ὁ Χιλίαρχος	»	400
ὁ Ὑποχιλίαρχος	»	250
ὁ Ταξίαρχος	»	150
ὁ Ἑκατόνταρχος	»	100
ὁ Πεντηκόνταρχος	»	55
ὁ Σημαιοφόρος	»	50
ὁ Εἰκοσιπένταρχος	»	30
ὁ Δέκαρχος	»	25
οἱ Στρατιῶται ἀνὰ	»	20

Σημειωτέον δὲ ὅτι οἱ Εἰκοσιπένταρχοι, Δέκαρχοι καὶ οἱ ἁπλοῖ στρατιῶται, ὅταν ἡ ἐκστρατεία γίνεται ἐκτὸς τῆς περιφερείας μιᾶς τῶν κατὰ μέρος κεντρικῶν διοικήσεων τῆς Ἑλλάδος, λαμβάνουσιν ἀνὰ πέντε γρόσια προσθήκην εἰς τὸν μηνιαῖον αὐτῶν μισθόν.

Ἔτι διορίζονται·

Ἰατρὸς	γρόσια	120
Χειροῦργος	»	120
Φροντιστὴς	»	120
ὁ Ὑπασπιστὴς τοῦ Ὑποχιλιάρχου	»	100
ὁ Ὑπασπιστὴς τοῦ Χιλιάρχου	»	100
ὁ Γραμματικὸς τοῦ Χιλιάρχου	»	100
ὁ Ὑπασπιστὴς τοῦ Στρατηγοῦ	»	200
ὁ Γραμματεὺς τοῦ Στρατηγοῦ	»	150
ὁ Ἱερεὺς	»	120

ΣΤ'. Ἡ διοίκησις ἀποφασίζει δι' ἐκλογῆς τῶν ἐπαρχιῶν τοὺς Ἀξιωματικοὺς τῆς Δ'. τάξεως μέχρι τοῦ Ἑκατοντάρχου, οἱ ὁποῖοι ἐκλέγουσιν ἔπειτα τοὺς τῆς Β'. καὶ Γ'. τάξεως, καὶ παραδησιάζουσιν αὐτῶν τὰ ὀνόματα πρὸς τὴν διοίκησιν διὰ νὰ προλάβωσι τὰ ἐπικυρωτικὰ τῶν ἀξιωματικῶν αὐτῶν ἔγγραφα.

Ζ'. Οἱ προβιβασμοὶ καὶ ἀμοιβαὶ γίνονται ἀπὸ τὴν Διοίκησιν δι' ἀναφορᾶς τῶν Στρατηγῶν.

Η'. Τὰ στρατιωτικὰ ἐγκλήματα κρίνονται ἀπὸ Πολεμικὸν Συμβούλιον, διοριζόμενον δι' ἀδείας τῆς διοικήσεως, καὶ ἡ ἀπόφασις τῆς καταδίκης ἐνεργεῖται μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς Διοικήσεως.

Θ'. Ὁ στρατιωτικὸς κῶδιξ τῆς Γαλλίας μὲ τὰς ἀναγκαίας προσθαφαιρέσεις (ὁ ὁποῖος ἔχει νὰ ἐκτεθῇ δι' ἐπισταστίας τῆς διοικήσεως) ἰσχύει εἰς τὸ στρατιωτικὸν τῆς Ἑλλάδος.

Ι'. Ἡ ἀλληλογραφία τῶν Στρατηγῶν μετὰ τῆς Διοικήσεως γίνεται διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Πολέμου.

ΙΑ'. Εἰς προσδιοριζομένην ἐκστρατείαν ὁ Γενικὸς Ἀρχηγὸς λαμβάνει τὸν τίτλον τοῦ Ἀρχιστρατήγου· ὅταν δὲ εὐδοκιμήσας ἐπιστρέψῃ, φυλάττει τὸν αὐτὸν τίτλον, δι' ἀδείας ὅμως τῆς Διοικήσεως λαμβάνων πάντοτε τοῦ Στρατηγοῦ τὸν μισθόν.

Νόμος περὶ συστάσεως τακτικοῦ στρατοῦ.

Τῇ 1 Ἀπριλίου 1822 τὸ Βουλευτικὸν σῶμα ἐθεσπίσατο τὴν σύστασιν τακτικοῦ στρατοῦ, συνισταμένου ἀπὸ πεζικὸν βαρὺ—πεζικὸν ἐλαφρὸν—πυροβολικὸν πολιορκίας—πυροβολικὸν πεδιάδος—ἱππικὸν βαρὺ—ἱππικὸν ἐλαφρὸν — σῶμα μηχανοποιῶν. Αἱ διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. Η'. Νόμου τούτου ἐν περιλήψει ἦσαν αἱ ἀκόλουθοι:

Ἕκαστος τῶν ἀνωτέρω ὁπλισμῶν θέλει διαιρεθῇ εἰς συντάγματα, ἡ σύνθεσις δὲ τούτων ὁρίζεται διὰ τοῦ νόμου καὶ δὲν θὰ μεταβληθῇ πρὶν ἐκδοθῇ ἕτερος νόμος.—Ἕκαστον σῶμα δὲν εἶνε συγκεχωρημένον νὰ σχηματισθῇ ἀπὸ κατοίκους ἑνὸς μόνου καὶ τοῦ αὐτοῦ μέρους τῆς Ἑλλάδος.—Ὅσοι ἐμβαίνουσιν ἑκουσίως εἰς τὴν δούλευσιν ὁποιουδήποτε σώματος τοῦ στρατοῦ ὑποχρεοῦνται νὰ δουλεύσωσι τρεῖς χρόνους ὁλοκλήρους.—Οἱ προβιβασμοὶ καὶ αἱ ἀνταμοιβαὶ δίδονται παρὰ τῆς διοικήσεως διὰ προβλήματος τοῦ Μινίστρου τοῦ πολέμου.—Δι' ἕκαστον στρατιώτην ὁρίζεται μισθὸς καὶ σιτηρέσιον, ὡς

καὶ ἡ ἐνδυμασία του, τὰ ὁποῖα χορηγοῦνται ἀπὸ τὴν Διοίκησιν.—Εἰς ἕκαστον ὅπλον θέλει διορισθῇ ἐπιτηρητής. Διὰ δὲ τὰς τροφὰς τοῦ στρατοῦ θέλουσι διορισθῇ φροντισταὶ πολεμικοί.—Εἰς τὸν στρατὸν θέλουσιν εἶνε δεκτοὶ οἱ ξένοι ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται, ἂν ἔχῃ χρείαν τούτων ἡ Διοίκησις.

Σχηματισμὸς τοῦ πρώτου συντάγματος πεζικοῦ ἐκ 2 ταγμάτων.

Τὴν 21 Ἀπριλίου 1822 συνεστήθη ἓν σύνταγμα πεζικοῦ ἐκ 2 ταγμάτων καὶ διωρίσθησαν οἱ Γενικοὶ ἀξιωματικοί, Λοχαγοί, Ὑπολοχαγοὶ α' καὶ Ὑπολοχαγοὶ β', περισυλλεγέντων καὶ τῶν ἐκ τῆς διαλύσεως τοῦ πρώτου τακτικοῦ σώματος ἀνδρῶν. Τὸν Μάϊον δὲ τοῦ ἰδίου ἔτους ἡ Κυβέρνησις ἔδωκεν εἰς ἕκαστον τῶν ταγμάτων σημαίαν, ἔχουσαν τὰ ὑπὸ τῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ Συνελεύσεως ψηφισθέντα ὡς ἐθνικὰ χρώματα, ἤτοι λευκὸν καὶ κυανοῦν.

Μετὰ τὴν στρατολογίαν διαφόρων Ἑλλήνων ἐσχηματίσθησαν ἐν ὅλῳ 10 λόχοι, ἕκαστος δὲ λόχος ἀπετελεῖτο ἐκ 40 περίπου ἀνδρῶν, οἵτινες ἠσκοῦντο κατὰ τοὺς γαλλικοὺς κανονισμούς. Ἐκ τῶν Φιλελλήνων οἱ μὴ διορισθέντες εἰς τὸ σύνταγμα, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἦτο περὶ τοὺς 120, ἐσχημάτισαν μίαν διλοχίαν.

Ἀποδοχαὶ καὶ ὁρκοδοσία.

Ἕνεκα ὅμως ἐλλείψεως χρημάτων τὸ βουλευτικὸν σῶμα ἐθεσπίσατο νόμον τῇ 7 Μαΐου 1822, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἡ ἀμοιβὴ ὡρίζετο εἰς παραχώρησιν στρεμμάτων γῆς, ἀντὶ μισθοῦ, κατ' ἀναλογίαν ἑνὸς στρέμματος γῆς κατὰ μῆνα ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς κατατάξεως, τὰ ὁποῖα θὰ παρεχωροῦντο εἰς τοὺς στρατιώτας μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας, τὸν ὁποῖον ἕκαστος αὐτῶν ἀνέλαβεν. Συνάμα διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου ὑπεχρεώθησαν ὅλοι οἱ εὑρισκόμενοι εἰς δούλευσιν στρατιωτικοί, ὡς καὶ ὅσοι καταγραφῶσιν εἰς τὸ ἑξῆς, νὰ δώσωσιν ὅρκον ὅτι θὰ εἶνε πιστοὶ εἰς τὴν πατρίδα, θὰ φυλάττωσι τὴν στρατιωτικὴν εὐταξίαν καὶ δὲν θὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς τάξεις καθ' ὅλον τὸν καιρὸν τῆς δουλεύσεως, ὃν ἀνέλαβον, καὶ ὁ ὁποῖος ὡρίσθη ὅτι δὲν δύναται νὰ εἶνε ποτὲ ὀλιγώτερος τῶν δέκα μηνῶν.

Τὸ μόλις συστηθὲν τακτικὸν τοῦτο σῶμα καὶ ἡ διλοχία τῶν Φιλελλήνων σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου κατεστράφησαν εἰς τὴν μάχην τοῦ Πέτα τὴν 4 Ἰουλίου 1822, καθ' ἣν ἔπεσαν πλέον τῶν 200 ἐκ τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ καὶ 100 Φιλέλληνες.

Τὰ κατάλοιπα τοῦ τακτικοῦ σώματος καὶ τῶν Φιλελλήνων ἐσχημάτισαν 8 λόχους καὶ κατ' Αὔγουστον 1822 ἦλθον εἰς Ἀθήνας, ἀμέσως δὲ κατόπιν διετάχθησαν νὰ καταλάβωσι τὰ στενὰ «Μεγάλα Δερβένια» πρὸς φύλαξιν αὐτῶν, ἔνθα καὶ παρέμειναν μέχρι τῆς καταστροφῆς τοῦ ὑπὸ τὸν Δράμαλην στρατοῦ. Μετὰ δὲ τὴν καταστροφὴν τοῦ Δράμαλη τὸ τακτικὸν σῶμα ἦλθεν εἰς Ναύπλιον πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς πολιορκίας καὶ διὰ τῆς κατατάξεως εἰς αὐτὸ νεοσυλλέκτων ἀπετέλεσε δύο τάγματα ἐκ 4 λόχων ἕκαστον, ἐν ὅλῳ δυνάμεως περίπου 400 ἀνδρῶν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος δὲν ἠδύνατο νὰ διατηρήσῃ τὸ σῶμα τοῦτο, ἤρχισεν αὐτοσυντηρούμενον διὰ μεταβάσεως ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν τῆς Ἑλλάδος, προσήρχετο δὲ μόνον ὅταν προσεκαλεῖτο νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν πατρίδα.

Κατάργησις τοῦ πεζικοῦ συντάγματος. Τὰ 2 τάγματα αὐθύπαρκτα. Διάλυσις αὐτῶν.

Διὰ ψηφίσματος τῆς Κυβερνήσεως κατὰ Δεκέμβριον 1822 ἑκάτερον τῶν 2 ταγμάτων τοῦ τακτικοῦ σώματος ὡρίζετο αὐθύπαρκτον, ἡ δ' ἐκτέλεσις ἀνετέθη εἰς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν Ναυπλίου· μετὰ τὸν χωρισμὸν δὲ τοῦτον τὸ ἓν τῶν ταγμάτων ἀπεσυνετέθη διὰ τῆς ἐγκαταλήψεώς του ὑπὸ τῶν ὑπηρετούντων εἰς αὐτό. Ὀλίγον δὲ ἀργότερον διελύθη καὶ τὸ ἕτερον τάγμα, ἐλλείψει τῶν πρὸς συντήρησιν μέσων, οἱ δὲ ἀποτελοῦντες αὐτὸ κατετάχθησαν εἰς τὰ ἄτακτα σώματα.

1824.

Ἀνασύστασις τοῦ τακτικοῦ σώματος. Σχηματισμὸς 1 πεζικοῦ τάγματος καὶ πυροβολικοῦ σώματος.

Ἡ ἀνασύστασις τοῦ τακτικοῦ σώματος ἐγένετο τὸν Ἰούλιον 1824, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου διὰ τῆς κατατάξεως ἐθελοντῶν ἀπετέλεσεν 6 λόχους, δύο ἐκλεκτοὺς (τοὺς τῶν ἐπιλέκτων καὶ τῶν εὐζώνων) καὶ τέσσαρας τοῦ κέντρου, σχηματίσαντας ἓν πεζικὸν τάγμα, οὕτινος ἡ ἀριθμητικὴ δύναμις ὑπερέβαινε τοὺς 500 ἄνδρας. Κατὰ τὴν αὐτὴν δ' ἐποχὴν διαταγῇ τῆς Κυβερνήσεως ὠργανίσθη μικρὸν πυροβολικὸν σῶμα, συγκείμενον ἐξ 100 περίπου ἀνδρῶν πρὸς χρῆσιν τῶν ἐν τοῖς φρουρίοις Ναυπλίου πυροβόλων.

1825.

Νόμος περὶ ἀπογραφῆς. Διορισμὸς Ἀρχηγοῦ

Ἀλλὰ ἡ Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰς καλὰς ἰδιότητας (πειθαρχίαν, τάξιν) καὶ τὴν χρησιμότητα τοῦ τακτικοῦ σώματος καὶ ὅτι ἄνευ τακτικοῦ στρατοῦ δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ πολεμήσῃ τὸν Αἰγυπτιακὸν στρατόν, κατήρτισε τὸν ἀπὸ 10 Μαΐου 1825 καὶ ὑπ' ἀριθ. ΜΗ' περὶ ἀπογραφῆς νόμον καὶ διώρισε τὸν Γάλλον συνταγματάρχην

Φαβιέρον ἀρχηγὸν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ. Οὗτος ἀνέλαβε τὴν ἀρχηγίαν τὴν 30 Ἰουλίου 1825.

Δυνάμει τοῦ ὡς προείρηται περὶ ἀπογραφῆς νόμου ἐκανονίσθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατωτέρω διατάξεων νὰ γενῇ κατ' ἀπογραφὴν στρατολογία εἰς ὅλην τὴν Ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν κατ' ἀναλογίαν ἑνὸς στρατιώτου εἰς τὰς 100 ψυχὰς κατοίκων ἑκάστης πόλεως, κωμοπόλεως ἢ χωρίου, ἡ δὲ ἡλικία τοῦ στρατιώτου προσδιωρίσθη ἀπὸ 18 ἕως 30 ἐτῶν. Αἱ διατάξεις τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου εἶχον οὕτως:— Ἡ στρατολογία νὰ γίνηται διὰ κλήρου καὶ ἐκεῖνος εἰς ὃν ἔπεσεν ὁ κλῆρος δὲν δύναται νὰ ἐξαιρεθῇ τῆς στρατιωτικῆς ταύτης ἀπογραφῆς, ἐκτος ἂν ἀντιτάξῃ ἄλλον τῆς προσδιορισθείσης ἡλικίας καὶ ἐξ ἐκείνων εἰς οὓς δὲν ἔπεσεν ὁ κλῆρος.— Ἐξαιροῦνται τῆς ἀπογραφῆς οἱ μονογενεῖς υἱοὶ καὶ οἱ πάσχοντες ἀπ ιδεδειγμένως σωματικὴν ἀνικανότητα.— Ἐκ τῶν ἀπογραφομένων στρατιωτῶν ν' ἀλλάσσηται κατ' ἔτος μὲ κλῆρον τὸ τρίτον μέρος τῆς ἀναλογίας ἑκάστης ἐπαρχίας, ὥστε κατὰ τριετίαν νὰ ἀνανεοῦται ὁλοκλήρως τὸ τακτικόν. Οἱ θέλοντες ὅμως νὰ μένουν εἰς δούλευσιν στρατιωτικὴν εἶνε δεκτοί, ἡ δὲ ἀλλαγὴ δὲν εἶνε ὑποχρεωτική.—Οἱ ἀξιωματικοὶ ὑποχρεοῦνται εἰς τριετῆ δούλευσιν, μετὰ πλήρη δὲ τριετίαν, ἐὰν θέλωσι νὰ παραιτηθῶσι, θέλουν φυλάττει τὸν στρατ. βαθμὸν καὶ λαμβάνει τὸ τρίτον τοῦ ἀναλόγου εἰς τὸν βαθμὸν αὐτῶν μισθοῦ.

Δυνάμει τοῦ νόμου τούτου, ἐπειδὴ ἡ Ἑλλὰς ὑπελογίζετο ὅτι ἑκατοικεῖτο ὑπὸ 700 χιλ. ψυχῶν, ἔπρεπε κατ' ἔτος νὰ στρατολογῶνται 7 χιλ. στρατεύσιμοι. Ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς οὗτος δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ, διότι ἡ Ἑλλὰς δὲν ἦτο πᾶσα ἐλευθέρα, ἀλλὰ νομοί τινες κατείχοντο ἢ ἐλεηλατοῦντο καὶ διότ. πλεῖστοι ἐκ τῶν ἐχόντων ἡλικίαν 18—30 ἐτῶν ἦσαν εἰς τὰ στρατόπεδα ἢ ὑπηρέτουν εἰς τὸ πολεμικὸν ναυτικόν. Ἀλλ' ἀσχέτως πρὸς ταῦτα ὁ νόμος περὶ ἀπογραφῆς δὲν ἐνηργήθη καθ' ὅλην τὴν ἀκρίβειαν, οὔτε, καὶ ἐὰν ἐν μέρει ἐνηργήθη, ὠφέλησε πολύ.

Αἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου πελάγους ἔδωκαν εἰς τὸ τακτικὸν στράτευμα τοὺς περισσοτέρους ἐθελοντὰς καὶ ἔδειξαν μεγάλην εὐπείθειαν εἰς τὸν περὶ στρατολογίας νόμον, ἐνῷ εἰς τὴν Πελοπόννησον, ὅθεν ἠλπίζετο νὰ γίνῃ ἡ μεγαλειτέρα στρατολογία, δὲν ἐνηργήθη τι καὶ ἀπεφασίσθη νὰ καλέσῃ τὸ Ἐκ-

τελεστικὸν τοὺς προκρίτους καὶ ὁπλαρχηγοὺς Πελοποννησίους καὶ νὰ τοὺς ὑποχρεώσῃ νὰ φέρωσι χωρὶς ἀργοπορίαν τὸν ἀνάλογον ἀριθμὸν τῶν στρατιωτῶν ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας των.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατιωτῶν ὅσους ἔδωκεν ἑκάστη νῆσος ἦτον ὁ ἀκόλουθος:

Νάξος	105.
Ἄνδρος	203.
Σύρος	180.
Σάμος	229.
Πάρος	50.
Σίφνος	42.
	809.

Ἐπειδὴ δὲ ὡς ἐκ τῆς κατατάξεως πολλῶν ἐθελοντῶν οἱ ὑπάρχοντες 6 λόχοι ὑπερηύξησαν, ἐσχηματίσθησαν δύο τάγματα ἐκ 4 λόχων, ἑκάστου λόχου συγκειμένου ἐξ 90—100 ἀνδρῶν. Τὰ τάγματα ταῦτα παρέλαβον τὰς σημαίας, ἃς ἡ Κυβέρνησις ἔδωκεν ἀπὸ τὸν Μάϊον 1822. Τὸ τακτικὸν τοῦτο σῶμα περιελάμβανε καὶ μικράν τινα δύναμιν ἱππικοῦ, ἕνα λόχον πυροβολιστῶν μετὰ 4 ὀρεινῶν πυροβόλων τῶν 4 λιτρῶν καὶ στρατιωτικὴν μουσικήν.

Αὔξησις τοῦ τακτικοῦ σώματος. 2 τάγματα, 1 λόχος πυροβολιστῶν, ἱππικὸν, στρ. μουσική.

Ὁ ἀρχηγὸς Φαβιέρος μετὰ τοῦ ἑνὸς τάγματος, τοῦ ἑτέρου διαμείναντος ἐν Ναυπλίῳ, μετὰ τοῦ ἱππικοῦ καὶ τοῦ λόχου τῶν πυροβολιστῶν μετεστάθμευσεν εἰς Ἀθήναις τὴν 5 Ὀκτωβρίου 1825, εἰς δὲ τὸν ἀπὸ Ναυπλίου εἰς Ἀθήνας δρόμον ἔκαμε τὸ τακτικὸν τοῦτο στράτευμα ἀρίστην ἐντύπωσιν εἰς ὅλους τοὺς κατοίκους διὰ τὴν μεγάλην του εὐταξίαν καὶ τὸ καλόν του πολίτευμα.

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1825 διὰ τῆς ἀκαταπαύστου στρατολογίας καὶ κατατάξεως ἐθελοντῶν τὸ τακτικὸν σῶμα ηὔξησεν εἰς 4000 περίπου ἄνδρας καὶ ἀπετελεῖτο ἐκ τοῦ τάγματος Β'. Ναυπλίου ἐκ λόχων 6, ἐκ τοῦ τάγματος Α'. τῶν Ἀθηνῶν ἐκ λόχων 8, ἐξ ἑτέρου συστηθέντος τάγματος Γ'. ἐξ 8 λόχων καὶ ἐκ τοῦ ἡμιτάγματος Δ'. ἐκ 4 λόχων, ὧν ἕκαστος ἐμπεριεῖχεν 120—140 ἄνδρας. Πρὸς δὲ 3 ἴλαι ἱππικοῦ (μία λογχιστῶν, μία καραβινοφόρων καὶ μία ἀνίππων), ἑκάστης συγκειμένης ἐξ 80 ἀνδρῶν, 2 λόχοι πυροβολικοῦ ἐκ 200 ἀνδρῶν μετὰ 4 ὀρεινῶν πυροβόλων καὶ ἡ στρατιωτικὴ

Αὔξησις τοῦ τακτικοῦ σώματος. 4 τάγματα, 2 λόχοι πυροβολιστῶν, 3 ἴλαι, στρατ. μουσική.

μουσική. Εἰς τὸ νεοσυσταθὲν Γ'. τάγμα παρεδόθη σημαία τὴν 3 Φεβρουαρίου 1826.

Τὴν ἑπομένην ἡμέραν τῆς ἀφίξεώς του εἰς Ἀθήνας ὁ ἀρχηγὸς Φαβιέρος ἐδημοσίευσε προκήρυγμα πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν Ἀθηνῶν, τῆς Σαλαμῖνος, τῶν Μεγάρων, τῆς Λεβαδείας κτλ., προτρέπων αὐτοὺς νὰ καταχθῶσιν εἰς τὸ τακτικὸν στράτευμα καὶ αὐξήσωσι τὰς τάξεις του. Καθώριζε δὲ συνάμα τὰ εἴδη τῆς στολῆς καὶ τὸν μισθόν, τὰ ὁποῖα θὰ ἐχορηγοῦντο εἰς τοὺς στρατιώτας καὶ τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ διελάμβανεν ἐν εἴδει μικροῦ κανονισμοῦ στοιχειώδεις παραγγελίας περὶ τῶν καθηκόντων τοῦ στρατιώτου, περὶ τάξεως καὶ πειθαρχίας, περὶ ποινῶν, περὶ ἀμοιβῶν καὶ προβιβασμῶν.

Γενικὸς κανονισμὸς τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ.

Οὕτως, ὡρίζετο ὅτι ἕκαστος πεζὸς στρατιώτης λαμβάνει, ἀφοῦ καταγραφῇ εἰς τὸ στράτευμα, μίαν ἐνδυμασίαν, ἓν τουφέκι λογχοφόρον, 300 δραμ. ψωμὶ τὴν ἡμέραν καὶ 15 παράδες ὡς καθημερινὸν σιτηρέσιον. Ἔχει δὲ καὶ μισθὸν 16 γρόσια τὸν μῆνα, τὰ ὁποῖα πληρόνονται ἀνὰ δέκα ἡμέρας κατ' ἀναλογίαν. Οἱ δεκανεῖς, ὑπαξιωματικοὶ καὶ ἀξιωματικοὶ πληρόνονται κατὰ τὸν βαθμόν των. Ὁ ἱππεὺς λαμβάνει 25 γρόσια τὸν μῆνα, ὁ δὲ πυροβολιστὴς 20. Ἐκτὸς τούτων ἔχει ὁ στρατιώτης τὰ πλυστικά του, τὸ λάδι καὶ τὰ ξύλα, τὰ ὁποῖα πληρόνονται ἀπὸ τὸ κοινὸν τοῦ στρατεύματος ταμεῖον.

Στολὴ καὶ ὁπλισμός.

Ὁ διὰ τὸν τακτικὸν στρατὸν ἱματισμὸς παρηγγέλθη εἰς Λονδῖνον, μέχρι δὲ τῆς παραλαβῆς του ἡ ἐνδυμασία συνίστατο ἐκ φουστανέλας, ἱματιδίου σαγιακίνου λευκοῦ καὶ φεσίου (ἑλληνικὴ στολή).

Ὁ ὁπλισμὸς τοῦ σώματος ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἀποστελλομένων ἐξ Εὐρώπης τουφεκίων, ἢ ἐκ τῶν ἀφαιρουμένων παρὰ τοῦ ἐχθροῦ.

Ἀπονομὴ βαθμῶν. Προβιβασμοί.

Ἡ Διοίκησις ἔδωκε πληρεξουσιότητα εἰς τὸν συνταγματάρχην ἀρχηγὸν Φαβιέρον νὰ ὑποσχεθῇ ὅτι, ὅστις ἤθελε καταταχθῇ εἰς τὸ τακτικὸν στράτευμα, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ δι' ἰδίας αὐτοῦ παρακινήσεως 30—40 στρατιώτας, γίνεται εὐθὺς ὑπολοχαγὸς δεύτερος, ὅστις ἤθελε φέρει περισσοτέρους τῶν 50, γίνεται ὑπολοχαγὸς πρῶτος καὶ ὁ φέρων 100 στρατιώτας γίνεται λοχαγός.

Τοὺς προβιβασμοὺς εἰς τοὺς διαφόρους βαθμοὺς τοῦ ἀξιωματικοῦ ἐνήργει ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στρατεύματος καὶ ὡς βάσις ἐχρησίμευεν ἡ ἀρχαιότης τῶν ἀξιωματικῶν. Ἀλλὰ κατὰ τὴν

ἐνέργειαν αὐτὴν ἐφήρμοζε διὰ τοὺς διακρινομένους καὶ τρόπον τινὰ ἐκλογῆς, καθ' ὃν ὁ προβιβαζόμενος, ἂν καὶ νεώτερος, ἐτάσσετο εἰς ἀρχαιοτέραν σειρὰν μεταξὺ τῶν συμπροβιβασθέντων του.

Ἡ ἱεραρχία τῶν βαθμῶν ἦτο ἡ γαλλικὴ καὶ οὐδὲν χρονικὸν διάστημα ὑπηρεσίας ἀπῃτεῖτο διὰ τὸν προβιβασμὸν ἀπὸ βαθμοῦ εἰς βαθμόν, ἀλλὰ, καθόσον θέσις τις ἀξιωματικοῦ ἐχήρευε, συνεπληροῦτο καθ' ὃν τρόπον ἐρρέθη.

Ἐργοστάσιον κατασκευῆς καὶ ἐπισκευῆς πολεμικῶν εἰδῶν.

Ἅμα τῇ ἀφίξει εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου 1825, τῇ φροντίδι τοῦ ἐν Παρισίοις Φιλελληνικοῦ Κομιτάτου, ξένων μηχανουργῶν μετὰ τῶν ἀναγκαίων μηχανημάτων, ἤρχισεν ἐν Ναυπλίῳ ἡ κατασκευὴ τῶν ἀναγκαίων διὰ τὸν πόλεμον ἐροδίων. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ἡ ἐπίσημος Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἔγραφε τὰ ἑξῆς:

«Ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἀπεσταλμένων συνταγματάρχης κύριος »Ἀρνὼ ἐπιδιόρθωσε πολλὰ ἐπιτηδείως καὶ ἐντὸς ὀλίγου τοὺς »τύπους (τὰ καλούπια) τῶν τουφεκίων τῶν ἀτάκτων στρα»τευμάτων καὶ καταγίνεται εἰς τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν φα»λιῶν τῶν κανονίων, ὅσα ἦσαν βεβλαμμένα καὶ σχεδὸν ἄχρη»στα, κατὰ τὴν πλέον ἐπιτηδειοτέραν τῆς πυροβολικῆς μέ»θοδον καὶ σχεδιάζει τὴν κατασκευὴν τῶν τουφεκίων, λογχῶν »καὶ ξιφῶν. Ἐπίσης ἤρχισαν χωρὶς τῆς παραμικρᾶς δυσκο»λίας νὰ χύνωσι σφαίρας κανονίων διαφόρου μεγέθους καὶ ἐν»τὸς ὀλίγου θέλει κατασκευασθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ νίτρον »καὶ πυρῖτις κόνις».

Σύστασις νοσοκομείων.

Ἡ σύστασις τῶν ἀναγκαίων νοσοκομείων διὰ τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τραυματίας ἀπεφασίσθη διὰ τοῦ θεσπίσματος τοῦ Βουλευτικοῦ τῆς 5 Ὀκτωβρίου 1825 καὶ διὰ τὰ ἔξοδα τῶν νοσοκομείων τούτων ἀφιερώθη τὸ $^1/_2$ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἀφ' ὅλας τὰς πληρωμὰς τῶν μισθῶν, τὸ ὁποῖον ἤρχισε νὰ κρατῆται ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας.

Χρηματικοὶ πόροι.

Ὅπως ἐξευρεθῶσι δὲ τ' ἀπαραίτητα χρηματικὰ μέσα διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ στρατοῦ, τὸ Βουλευτικὸν διὰ θεσπίσματος τῆς 11 Νοεμβρίου 1825 ἐνέκρινε νὰ γίνῃ ἐκποίησις μέρους τῶν ἐθνικῶν κτημάτων ἀναλόγως τῆς αὐξήσεως καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, ἡ ἐκποίησις δὲ αὕτη νὰ μὴ δύναται νὰ παύσῃ, παρ' ἀφοῦ διορισθῇ ἄλλος πόρος ἀνάλογος πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ τακτικοῦ. Καὶ διάφορα ἄλλα μέτρα ἐπροτάθησαν καὶ ἐψηφίσθησαν πρὸς τὸν αὐ-

τὸν σκοπὸν, καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα τῆς συστάσεως τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ καὶ τῆς αὐξήσεώς του, ἀλλ' ὅμως κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν πάντα ταῦτα ἔμειναν ἀτελεσφόρητα καὶ συνεπῶς ὑπῆρχε μεγάλη ἀχρηματία καὶ δι' αὐτὰς τὰς στοιχειώδεις συμπληρώσεις τῶν ἀναγκῶν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ.

1826.

Ἐν τούτοις ἐξηκολούθει ἡ κατάταξις στρατιωτῶν εἰς τὸ τακτικὸν σῶμα, τὸ δὲ Ἐκτελεστικὸν ὅπως ὑποβοηθήσῃ αὐτὴν, ἐξέδωκε διαταγὴν τὴν 27 Ἰανουαρίου διὰ τῆς ὁποίας αἱ οἰκογένειαι τῶν οἰκειοθελῶς, ἢ κατὰ τὸν περὶ στρατιωτικῆς ἀπογραφῆς νόμον καταταγεισῶν εἰς τὸ τακτικὸν δὲν ἐπεβαρύνοντο μὲ ἄλλας ἀπαιτήσεις ἐξόδων, οὔτε μὲ ἄλλου εἴδους συνδρομὰς, ἐτιμωρεῖτο δὲ ὅστις ἤθελεν ἐνεργήσει ἐναντίον τῆς διαταγῆς ταύτης.

Ἐπίσης ἡ Γ'. Ἐθνικὴ Συνέλευσις, θεωροῦσα ὅτι τὰ τακτικὰ στρατεύματα εἶνε συντελεστικώτατα εἰς ἀπόκρουσιν τῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων καὶ ἀσφάλειαν τῆς Πατρίδος, ἐψήφισε τῇ 13 Ἀπριλίου 1826 τάδε· Α'. Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ νὰ φροντίσῃ ὅσον τάχος διὰ τὴν σύστασιν καὶ αὔξησιν τῶν τακτικῶν στρατευμάτων. Β'. Νὰ ἐνεργήσῃ καθ' ὅσον συγχωροῦν αἱ περιστάσεις τὸν περὶ τακτικοῦ νόμον ὑπ' ἀριθ. Η', ἐκδοθέντα ἐν Κορίνθῳ, καὶ τὸν περὶ ἀπογραφικῆς στρατολογίας ὑπ' ἀριθ. ΜΗ'.

Ἐλάττωσις τῆς δυνάμεως τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ. 3 τάγματα.

Ἀλλὰ κατόπιν ἐπῆλθεν ἡ ἀποτυχία τῆς ἐκστρατείας τῆς Καρύστου καὶ ἡ συγκέντρωσις τοῦ ἐναπομείναντος στρατοῦ εἰς Μέθανα, ὅπου ὁ Φαβιέρος διήρεσεν αὐτὸν τῇ 20 Ἰουλίου 1826 εἰς τρία τάγματα πεζικοῦ, ἐξ ὧν τὰ 2 εἶχον 6 λόχους καὶ τὸ τρίτον 4. Ἡ δύναμις ἑκάστου λόχου ἦτο περὶ τοὺς 120 ἄνδρας. Προσετέθη δὲ εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν καὶ ὁ πρὸ ὀλίγου ἐκ Μασσαλίας ἀφιχθεὶς λόχος τῶν Φιλελλήνων ἐξ 70 ἀνδρῶν. Καθ' ἑκάστην ὅμως ἡ δύναμις τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ ἠλαττοῦτο, κατὰ δὲ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἠρίθμει μόνον 1400 ἄνδρας.

Ὁ παραγγελθεὶς ἱματισμὸς * διὰ τὸν τακτικὸν στρατὸν καὶ ὁ ὁπλισμὸς τῶν τε ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν ἐλήφθη ἐκ Λονδίνου τὸν Μάϊον τοῦ 1826 καὶ διενεμήθη. Ἀργότερα δὲ τὸ κράνος ἀντεκατεστάθη διὰ τοῦ ἀρχικοῦ καλύμματος τῆς κεφαλῆς, δηλ. τοῦ φεσίου.

* Λεπτομερὴς περιγραφὴ τῆς στολῆς εἰς σελίδα 134 τῆς Ἱστορίας Χ. Βυζαντίου.

1827.

Γενικὴ στρατολογία. Εἰσαγωγὴ τῆς Γαλλικῆς στρατιωτικῆς νομολογίας.

Ἂν καὶ πρὸ πολλοῦ ἤδη εἶχε κατανοηθῆ παρὰ τῶν διοικούντων τὸν τόπον, ὅτι ἄνευ τάξεως καὶ συστηματικῆς στρατολογίας δὲν δύνανται νὰ ὑπάρξῃ στρατὸς, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ πατρὶς νὰ ἔχῃ πεποιθησιν, καὶ προσεπάθησαν νὰ ὑποστηρίζωσι παντὶ σθένει καὶ παρ' ὅλας τὰς ἀντιδράσεις καὶ τὴν ἔλλειψιν τῶν χρηματικῶν μέσων τὸν τακτικὸν στρατὸν, οὗτος ὅμως ἠλαττοῦτο ἐπαισθητῶς καὶ σχεδὸν αὖθις ἀπεσυνετίθετο.

Ταῦτα ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐθνικὴ Γ'. τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις ἐν Τροιζῆνι ἐψήφισε τὴν 5 Μαΐου 1827 τὸ ἀκόλουθον ὑπὸ στοιχ. ΚΑ'. ψήφισμα :

«Θεωροῦσα ὅτι τὰ δίκαια τῆς πατρίδος φυλάσσονται ἀπὸ »τὰ ὅπλα καὶ ὅτι κάθε πολίτης ὀφείλει νὰ φέρῃ τὰ ὅπλα »πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτῆς.

«Θεωροῦσα ὅτι ἀπὸ τὸν διοργανισμὸν τοῦ στρατιωτικοῦ »καὶ ἀπὸ τὴν συνάρτησιν τοῦ στρατιώτου μὲ τὸν Ἀρχηγὸν »καὶ τῶν ὑπαλλήλων ἀξιωματικῶν μὲ τοὺς ἀνωτέρους αὐ»τῶν ἐκπηγάζει ἡ ἑνότης τῶν θελήσεων καὶ ἡ εὔστοχος διεύ»θυνσις τῶν πολεμικῶν κινημάτων.

«Θεωροῦσα ὅτι χωρὶς στρατιωτικῶν νόμων δὲν εἶνε δυνα»τὸν νὰ στερεωθῶσιν αἱ δυνάμεις τῆς πατρίδος καὶ ν'ἀποτε»λέσουν τὸν σκοπὸν τῆς πολιτείας, τὴν ἀσφάλειαν καὶ »εὐδαιμονίαν τοῦ Ἔθνους.

Ψηφίζει

«Α'. Ἡ Βουλὴ θέλει θέσει νόμον περὶ τῆς διαιρέσεως τῶν »κατὰ ξηρὰν δυνάμεων τῆς Ἑλλάδος, βάσιν ἔχουσα τὰ κατὰ »δύναμιν, τὰ κατ' ἐνέργειαν καὶ τὰ πολιτικὰ στρατεύματα, »καθὼς καὶ περὶ τῆς διαιρέσεως καὶ ὑποδιαιρέσεως τῶν στρα»τιωτικῶν σωμάτων.

«Β'. Ὁ Ἀρχιστράτηγος θέλει προσαρμόσει τοὺς στρα»τιωτικοὺς νόμους τῆς Γαλλίας κατὰ τὸ ψήφισμα τῆς ἐν »Ἄστρει Β'. Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, καθυποβάλλων σχέδιον »εἰς τὴν ἐπίκρισιν τῆς Βουλῆς.

Ἡ αὐτὴ Συνέλευσις ἐξέδωκεν ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομη-

νίαν (5 Μαΐου) τὸ κάτωθι ψήφισμα, κληθὲν «Ἀθηναϊκόν».

«Θεωροῦσα ὅτι εἶνε δίκαιον καὶ συμφέρον νὰ βραβευθῇ ὁ »στρατιώτης μετὰ τὸν πόλεμον τῆς Ἑλλάδος, διὰ γῆς ἐ»θνικῆς δωρεὰν διδομένης·

Ψηφίζει

«Α'. Ὅσοι καταταχθῶσιν ὑπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Σημαίαν »ἀπὸ τῆς σήμερον διὰ νὰ ὑπηρετήσουν τὴν Πατρίδα, φυλάσ»σοντες τοὺς στρατιωτικοὺς νόμους μετ' ἀκριβείας, ἀξιωμα»τικοὶ καὶ ἁπλοῖ στρατιῶται, θέλει λάβουν ἀναμοιβὴν γῆς »ἐθνικῆς, ἕκαστος ἀναλόγως τῆς πρὸς τὴν Πατρίδα ὑπηρε»σίας του, δωρεὰν δοθησομένης μετὰ τὸν πόλεμον τῆς Ἑλ»λάδος.

«Β'. Ἡ Βουλὴ θέλει ἐκδώσει νόμον, προσδιορίζουσα τὸ »ποσὸν τῆς δοθησομένης γῆς, καὶ τὸν τρόπον τῆς διανομῆς »αὐτῆς».

Τὸ δὲ Ἀρχιστρατηγεῖον (Ἀρχιστράτηγος Church) τὴν 28 Μαΐου 1827 ἐξέδωκεν ἐν Αἰγίνῃ ἡμερησίαν διαταγὴν καὶ διέτασσε: α') νὰ ἐφοπλισθοῦν καὶ νὰ ἐκστρατεύσουν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ὅλοι οἱ κάτοικοι ἀπὸ 15 ἐτῶν ἡλικίας ἕως 60, β') νὰ σχηματισθῶσιν ἓξ στρατιωτικὰ συντάγματα καὶ ἄλλοι τόσοι εὐκίνητοι στῖχοι.

1828.

Νέα περίοδος ὀργανώσεως τῶν στρατ. δυνάμεων.

Ἡ ἄφιξις τοῦ Καποδιστρίου τὴν 12 Ἰανουαρίου, ὡς Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, ἐσημείωσε τὴν ἀρχὴν νέας περιόδου ὀργανώσεως τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ καὶ τῶν ἀτάκτων στρατευμάτων.

Πολεμικὸν Συμβούλιον.

Ὁ Κυβερνήτης, ἅμα ἀναλαβὼν τὰς ἡνίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἐν πρώτοις διὰ τοῦ ψηφίσματος Β'. τῆς 23 Ἰανουαρίου 1828 ἐγκατέστησε Πολεμικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἐθεώρει καὶ ἐξήταζε τὰς ἀναγομένας ὑποθέσεις εἰς τὰς πολεμικὰς ἐργασίας καὶ εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ξηρᾶς τε καὶ θαλάσσης.

Οἱ δύο πολεμικοὶ Ἀρχηγοί, ὁ τῆς ξηρᾶς καὶ ὁ τῆς θαλάσσης δικαιωματικῶς ἦσαν μέλη τοῦ Συμβουλίου τούτου, ὡσαύτως καὶ ἐκεῖνοι ἐκ τῶν Στρατηγῶν καὶ Ναυάρχων Ἑλλήνων, ὅσων ὁ Κυβερνήτης ἔκρινεν ἀναγκαῖον καὶ ὠφέλιμον νὰ λαμβάνῃ τὴν γνώμην.

Τοῦ Συμβουλίου τούτου προήδρευεν ὁ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος.

Προσωρινὸς ὀργανισμὸς τῶν ἀτάκτων στρατευμάτων εἰς χιλιαρχίας κτλ.

Ὁ Κυβερνήτης ἀκολούθως ἐπεμελήθη τὸν προσωρινὸν ὀργανισμὸν τῶν ἀτάκτων στρατευμάτων, τὰ ὁποῖα ἐσχημάτιζον ἕως τότε ἀσυντάκτους ὁμάδας· ἐπὶ τούτῳ δὲ ἐξέδωκε τὸ ἀπὸ 7 Φεβρουαρίου 1828 Διάταγμα, δι' οὗ τὰ ἀεικίνητα (οὕτως μετωνόμασε τ' ἄτακτα στρατεύματα) ἐσχηματίσθησαν εἰς χιλιαρχίας, πεντακοσιαρχίας, ἑκατονταρχίας κτλ. καὶ ἀπετέλεσαν ταῦτα πάντα ἐν ὅλῳ 8 χιλιαρχίας.

Αἱ κυριώτεραι διατάξεις τοῦ ὡς εἴρηται Διατάγματος ἔχουσιν ἐν περιλήψει οὕτως:

Α'. Τὰ ἀεικίνητα στρατιωτικὰ σώματα θέλουσι σχηματισθῇ εἰς χιλιαρχίας ὡς ἀκολούθως. Ἑκάστη χιλιαρχία συγκροτεῖται ἀπὸ 1120 ἄνδρας, δηλαδὴ ἀπὸ ἕνα χιλίαρχον, 2 πεντακοσιάρχους ὑποκειμένους εἰς τὸν χιλίαρχον, δέκα ἑκατοντάρχους ὑποκειμένους ἀνὰ πέντε εἰς τοὺς πεντακοσιάρχους, εἴκοσι πεντηκοντάρχους ὑποκειμένους ἀνὰ δύο εἰς τοὺς ἑκατοντάρχους, τεσσαράκοντα εἰκοσιπεντάρχους ὑποκειμένους ἀνὰ δύο εἰς τοὺς πεντηκοντάρχους, ὀγδοήκοντα δωδεκάρχους ὑποκειμένους ἀνὰ δύο εἰς τοὺς εἰκοσιπεντάρχους, 160 πεντάρχους ὑποκειμένους ἀνὰ δύο εἰς τοὺς δωδεκάρχους, 800 στρατιώτας ὑποκειμένους ἀνὰ πέντε εἰς τοὺς πεντάρχους. Πρὸς δὲ ἀπὸ ἕνα ὑπασπιστήν, ἕνα γραμματέα, ἕνα ἱερέα, ἕνα ἰατρόν, ἕνα ταμίαν, ἕνα φροντιστήν, δύο σημαιοφόρους καὶ δύο σαλπιστὰς ἢ τυμπανιστάς, ἀπὸ ἕνα εἰς ἑκάστην πεντακοσιαρχίαν.

Β' Ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ ἑκάστου κανονίζονται αἱ μερίδες ψωμίου, τὸ σιτηρέσιον καὶ ὁ μηνιαῖος μισθός. Οὕτω, λ.χ.

ὁ χιλίαρχος λαμβάνει 8 μερίδ. ψωμί, διὰ ἡμερήσιον σιτηρέσιον 8 γρόσια καὶ μηνιαῖον μισθὸν 260 γρόσια.

ὁ πεντακοσιάρχ. λαμβάνει 5 μερίδας ψωμί, δι' ἡμερήσιον σιτηρέσιον 5 γρόσια καὶ μηνιαῖον μισθὸν 150 γρόσια.

. . . . κ. ο. κ. . . . .

ὁ στρατιώτης λαμβάνει 1 μερίδα ψωμί, διὰ ἡμερήσιον σιτηρέσιον 15 παράδες καὶ μηνιαῖον μισθὸν 25 γρόσια.

Ἡ μερὶς τοῦ ψωμίου εἶνε δράμια 300. Αὕτη δὲ καὶ τὸ σιτηρέσιον δίδονται καθ' ἑκάστην, ὁ μισθὸς δὲ κατὰ τριμηνίαν.

Γ' Οἱ βαθμοὶ πεντάρχων καὶ δεκάρχων δίδονται ἀπὸ τὸν χιλίαρχον, οἱ δὲ ἀνώτεροι τούτων ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν.

Δ' Καθ' ἑβδομάδα ἐπιθεώρησις τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν στρατιωτῶν ἀπὸ τὸν χιλιάρχον καὶ παρουσίασις ὑπὸ τούτου ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του ἀνδρῶν.

Ε' Ἀπαγορεύεται ἡ μετάβασις ἀπὸ χιλιαρχίας εἰς ἑτέραν χιλιαρχίαν, ἤ,ἡ ἀπουσία ἄνευ ἐγγράφου ἀδείας τοῦ χιλιάρχου.

Ϛ' Κανονίζεται τύπος ὅρκου διὰ τοὺς στρατιωτικούς, εἰς τὸν ὁποῖον ὑποβάλλονται ἅπαντες.

Ζ' Καθορίζονται ποιναὶ διὰ τοὺς λειποτάκτας, προδότας, κατασκόπους, ἅρπαγας, κλέπτας, φονεῖς, βιαστὰς, καταχραστὰς καὶ τοὺς καθ' οἱονδήποτε τρόπον φερομένους ἀντιπειθαρχικῶς.

Η' Εἰς τοὺς ἕνεκα γηρατείων, ἀσθενείας ἢ βαρειῶν πληγῶν παραιτουμένους δίδεται μόνον ὁ μισθός. Εἰς δὲ τὴν οἰκογένειαν τῶν ἀποθνησκόντων, ἐὰν ἐγκαταλείψωσι χήρας καὶ ὀρφανὰ, δίδεται τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ.

Αἱ σχηματισθεῖσαι χιλιαρχίαι ἔδωκαν τὴν 16 καὶ 26 Ἀπριλίου τὸν κανονισθέντα ὅρκον, ἀφοῦ συνηθροίσθησαν εἰς Μέγαρα καὶ Ἐλευσῖνα, ὅπου ἐγένετο ἐπίσημος παράταξις, κατὰ τὴν ὁποίαν παρεδόθησαν καὶ αἱ σημαῖαι εἰς τὰς πεντακοσιαρχίας.

Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ Νόμου περὶ ἀπογραφῆς τῆς 10 Μαΐου 1825.

Ἡ Κυβέρνησις Καποδιστρίου ἔχουσα ὡς κυρίαν σκέψιν καὶ μέλημα τὴν ἀποκατάστασιν ἡσυχίας καὶ εὐταξίας εἰς ὅλον τὸ Κράτος καὶ γνωρίζουσα ὅτι ὁ μέγας οὗτος σκοπὸς δὲν κατορθοῦται χωρὶς τὴν πρόοδον τῶν τακτικῶν στρατευμάτων, διέταξε τὰς δημογεροντίας δι' ἐγκυκλίου, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10 Ἀπριλίου 1828, νὰ φροντίσωσιν ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον νὰ ἐνεργήσωσι καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τὸν νόμον περὶ ἀπογραφῆς τῆς 10 Μαΐου 1825.

Διορισμὸς ἑτέρου ἀρχηγοῦ. Ἀλλαγὴ τῆς στολῆς τοῦ τακτικοῦ. Περὶ ἱματισμοῦ.

Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ ἐκ τῆς ἐκστρατείας τῆς Χίου καὶ τὴν παραίτησιν τοῦ Φαβιέρου κατὰ Μάϊον 1828, ὁ Κυβερνήτης διώρισε τὸν Βαυαρὸν συνταγματάρχην Ὄϋδεκ διευθυντὴν τῶν τακτικῶν στρατευμάτων. Οὗτος συνήθροισε ταῦτα ἐκ Μεθάνων εἰς Ναύπλιον, ἐπειδὴ δὲ ἦσαν σχεδὸν γυμνὰ, τὰ ἐνέδυσεν εἰσαγαγὼν ὁμοιόμορφον στολὴν προσομοιάζουσαν τῇ γαλλικῇ, καὶ συνέστησεν ἐπιτροπὴν ἱματισμοῦ, χορηγοῦσαν εἰς τὸν στρατὸν ἅπασαν τὴν ἐνδυμασίαν, ὡς ὑπόδησιν κτλ. Αἱ ἐργασίαι καὶ ἡ ὑπηρεσία τῆς ἐπι-

τροπῆς ταύτης ἐκανονίσθησαν λεπτομερῶς διὰ Β. Δ. τῆς 23 Νοεμβρίου 1833.

Διὰ Διατάγματος δὲ τῆς 21 Αὐγούστου 1828 προσετέθησαν διὰ τὴν στολὴν εἰς τὸν ἐτήσιον μισθὸν ἑκάστου μὲν ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ δίστηλα 40, ἑκάστου δὲ λοχαγοῦ καὶ κατωτέρου ἀξιωματικοῦ δίστηλα 30, τὰ ὁποῖα παραδιδόμενα εἰς τὸ Οἰκονομ. Συμβούλιον τοῦ σώματος ἤθελον ἐξοδευθῆ μὲ μεγάλην οἰκονομίαν, εἰς τὸ τέλος δὲ τοῦ ἔτους ὅσα ἤθελον περισσεύσει ἀπὸ τὴν χρηματ. μερίδα ἑκάστου ἀξιωματικοῦ ἐπληρώνοντο εἰς αὐτόν. Διὰ τοῦ μέτρου τούτου ἡ Κυβέρνησις ἐπεζήτησε νὰ διευκολύνῃ τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ νὰ ἐπιτύχῃ τὸ ὁμοιόμορφον τῆς στολῆς.

Σύστασις τάγματος πυροβολιστῶν.

Διὰ Διατάγματος τῆς 17 Αὐγούστου 1828 συνεστήθη 1 τάγμα πυροβολιστῶν, συγκείμενον ἀπὸ τοὺς ἐπιτελεῖς τοῦ τάγματος καὶ ἀπὸ 6 λόχους, ὡς πρώτη δὲ βάσις τοῦ συγκροτουμένου τάγματος ἐχρησίμευσαν οἱ ὑπάρχοντες 2 λόχοι τῶν πυροβολιστῶν. Τὸ τάγμα ἤθελε συντεθῆ ἀπὸ ἐθελοντὰς, ὅσοι δὲ νέοι καλῆς ἀνατροφῆς ἤθελον ὁδηγήσει εἰς τὸ τάγμα ὡς ἐθελοντὰς περισσοτέρους τῶν 20 πυροβολιστῶν, ἐλάμβανον κατ' ἀναλογίαν αὐτῶν τὸν βαθμὸν μόνον πρώτου ἢ δευτέρου ὑπολοχαγοῦ καὶ μένοντες εἰς τὴν συνοδίαν τοῦ τάγματος ἐξηκολούθουν νὰ γυμνάζωνται θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς εἰς τὴν πυροβολικὴν, λαμβάνοντες τὸ ἥμισυ τῶν ἀποδοχῶν. Οὗτοι μετὰ δοκιμασίαν ἐπροτιμῶντο καθ' ἱκανότητα παντὸς ἄλλου παρουσιαζομένου ἔξωθεν διὰ νὰ εἰσαχθῇ ὡς ἀξιωματικός.

Ἡ ὑπηρεσία ἦτο τετραετὴς, ὁ δὲ λοχαγὸς κατ' ἔτος ἠδύνατο νὰ δώσῃ τριμηνιαίαν ἄδειαν διακοπῆς εἰς ἀριθμὸν στρατιωτῶν μέχρι τοῦ $^1/_8$ τῆς δυνάμεως τοῦ λόχου του, οἵτινες εἶχον συμπληρώσει μίαν τοὐλάχιστον ἑξαμηνίαν ἀπὸ τῆς καταγραφῆς των εἰς τὸ τάγμα καὶ ἐπεθύμουν νὰ λάβωσι τοιαύτην.

Οἱ ἐπιτελεῖς τοῦ τάγματος ἀπετελοῦντο ἀπὸ τὸν ταγματάρχην, τὸν ὑπασπιστὴν, τὸν ἀνθυπασπιστὴν, τὸν καταλυματίαν, τὸν ἰατρὸν, 2 σιτιστὰς καὶ 1 πρῶτον τυμπανιστήν. Ἕκαστος δὲ λόχος εἶχεν ἕνα λοχαγὸν, ἕνα ὑπολοχαγὸν α'., 2 ὑπολοχαγοὺς β'., 1 ἐπιλοχίαν, 1 λοχίαν, 1 σιτιστὴν, 8 δεκανεῖς, 2 τυμπανιστὰς καὶ 83 πυροβολιστάς.

Αἱ ἀποδοχαὶ ἐκανονίσθησαν οὕτως :

Ταγ.,	μερ.	3.	Σιτ.,	παρ.	60.	Μην.	μισθ.	γρόσ.	450.	Τροφ.	ἀλόγ. μερ. 2.
Ὑπαστ.,	»	2	»	»	40	»	»	»	200	»	» » 1.
Λοχ.,	»	2	»	»	40	»	»	»	200		
								κ. ο. κ.			
Πυροβ.,	»	1	»	»	20	»	»	»	30		

Διοικητὴς τοῦ τάγματος πυροβολιστῶν διωρίσθη ὁ Γάλλος λοχαγὸς Πωζιὲ μὲ τὸν βαθμὸν ταγματάρχου, ὅστις ἤρξατο νὰ ἐκπαιδεύῃ αὐτὸ κατὰ τοὺς περὶ ἀσκήσεων γαλλικοὺς κανονισμούς.

Ἀνασύστασις τοῦ τετάρτου πεζικοῦ τάγματος.

Κατὰ τὴν αὐτὴν περίπου ἐποχὴν ἐσχηματίσθη καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Φαβιέρου ἀρχικῶς συσταθὲν Δ'. πεζικὸν τάγμα, ἱδρύθη δὲ ἐν Ναυπλίῳ, ἐν ᾧ τόπῳ καὶ ἤδη κεῖται, ἐργοστάσιον κατασκευῆς πολεμικῶν εἰδῶν, κληθὲν ὁπλοστάσιον.

Στρατιωτικὸν Φροντιστήριον.

Τὴν 20 Αὐγούστου 1828 τὸ Γενικὸν Φροντιστήριον διῃρέθη εἰς δύο ὑπηρεσίας, τὴν τῶν στρατιωτικῶν καὶ τὴν τῶν ναυτικῶν, ὑπὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν.

Περὶ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας καὶ περὶ προβιβασμῶν καὶ συντάξεων.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος διὰ ψηφίσματος ΙΗ'. τῆς 21 Δεκεμβρίου ἐκανονίσθησαν τὰ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν τακτικῶν στρατευμάτων. Ἡ περίληψις τῶν κυριωτέρων διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ τούτου ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Α. Ὁ στρατιωτικὸς Κῶδιξ τῆς Γαλλίας ἰσχύει διὰ τὰ Ἑλληνικὰ τακτικὰ στρατεύματα.—Β. Κάθε στρατιώτης ἢ ὑπαξιωματικὸς ἀπογραφόμενος ἐθελουσίως εἰς τὸ τακτικὸν, ὑποχρεοῦται νὰ μένῃ εἰς τὸ σῶμα τριετίαν ὁλόκληρον. Ὁ μοίως καὶ οἱ ἀπογραφόμενοι διὰ κλήρου.—Γ. Ὁ στρατιώτης ἢ ὑπαξιωματικὸς, ὅστις ἤθελεν ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὴν τάξιν του, θεωρεῖται λειποτάκτης καὶ τιμωρεῖται κατὰ τοὺς νόμους.—Δ. Ἡ ἀπονομὴ τῶν βαθμῶν τῶν ὑπαξιωματικῶν γίνεται παρὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ σώματος κατόπιν προτάσεως τῶν λοχαγῶν.—Ε. Οἱ ἀνακαταταασσόμενοι φέρουσι διακριτικὰ σημεῖα καὶ λαμβάνουσιν αὔξησιν τοῦ ὀψωνίου.—Ϛ. Μετὰ δωδεκαετῆ δούλευσιν εἰς τὰ τακτικὰ ὁ στρατιωτικὸς εἶνε ὑπερστρατεύσιμος καὶ δικαιοῦται νὰ φέρῃ ἐπὶ τούτῳ διακριτικὸν σημεῖον, νὰ λαμβάνῃ διπλοῦν ὀψώνιον καὶ μηνιαῖον σιτηρέσιον, ὅταν δὲν εἶνε εἰς κατάστασιν νὰ δουλεύσῃ, ἢ, ἀντὶ σιτηρεσίου νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ σῶμα τῶν ἀπομάχων. Μετὰ θάνατον δὲ δίδεται σιτοδοσία καὶ ὀψώνιον διὰ βίου εἰς τὴν χήραν.—Ζ. Οἱ προβιβασμοὶ τῶν ἀξιωματικῶν ἐνεργοῦνται παρὰ

τῆς Κυβερνήσεως, εἰς μὲν τοὺς βαθμοὺς ἀνθυπολοχαγοῦ, ὑπολοχαγοῦ καὶ λοχαγοῦ τὸ $^1/_3$ κατ' ἀρχαιότητα καὶ τὰ $^2/_3$ κατ' ἐκλογήν, εἰς δὲ τοὺς τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν κατ' ἐκλογήν.—Η. Οὐδεὶς στερεῖται τοῦ διπλώματος ἢ τῆς πληρωμῆς του, εἰμὴ διὰ κρίσεως κατὰ τοὺς νόμους.—Θ Οἱ ἀναχωροῦντες τῶν τάξεων ἕνεκα ἀπομαχίας λαμβάνουσι τὸ ἥμισυ τῶν ἀποδοχῶν διὰ βίου, ἐκτὸς ἂν ἔχωσιν 20ετῆ ὑπηρεσίαν, ὁπότε λαμβάνουσιν ὁλοκλήρους ἀποδοχάς.—Ι. Οἱ ἀποχωροῦντες μετὰ 20ετῆ ὑπηρεσίαν λαμβάνουσι τὸ $^1/_2$ τοῦ μισθοῦ των.—Κ. Μετὰ 40ετῆ ὑπηρεσίαν, ἀπονέμεται εἰς βαθμὸς ἀνώτερος καὶ πλήρης ὁ μισθὸς τοῦ βαθμοῦ, ὃν εἶχεν ἀποχωρῶν.—Ι. Εἰς σειρὰν ἄρθρων περιλαμβάνεται συνοπτικὸς κανονισμὸς τῆς ὑπηρεσίας ἐν φρουρίῳ.—ΙΑ. Συνιστᾶται κατάστημα ἀπομάχων.—ΙΒ. Συνιστᾶται λόχος τῶν Εὐελπίδων, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ὁρίζεται εἰς 50.—Διὰ τοὺς ὑπαξιωματικοὺς τῶν Εὐελπίδων προσδιορίζεται ἓν μέρος τῶν χηρευουσῶν θέσεων τῶν ἀξιωματικῶν εἰς τὰ τακτικὰ στρατεύματα.—Καθορίζονται εἰδικαί τινες γνώσεις διὰ τοὺς προωρισμένους μαθητὰς διὰ τὸ πυροβολικὸν καὶ τὸ ἱππικόν.—Κανονισμὸς τῆς στολῆς τῶν Εὐελπίδων (ὡς ἡ τῶν Ἐπιλέκτων) καὶ τῶν ἀποδοχῶν των (μία μερὶς, τὸ ὀψώνιον καὶ 4 δίστηλα κατὰ μῆνα).

Κατάστημα ἀπομάχων.

Λόχος Εὐελπίδων.

1829-1832

Κεντρικὸν πολεμικὸν σχολεῖον.

Ἀμέσως κατόπιν διὰ Διατάγματος τῆς 12 Ἰανουαρίου 1829 τὰ δύο σχολεῖα τὸ τῶν Εὐελπίδων καὶ τὸ τῆς Πυροβολικῆς ἔπαυσαν λειτουργοῦντα καὶ συνεστήθη Κεντρικὸν Πολεμικὸν Σχολεῖον. Οἱ Εὐέλπιδες τοῦ σχολείου τούτου διῃρέθησαν εἰς τρεῖς μοίρας, ἐκανονίσθη δὲ νὰ προάγωνται ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην κατόπιν ἐξετάσεων. Διοικητὴς τοῦ σχολείου διωρίσθη ὁ ταγματάρχης Πωζιέ, προαγόμενος εἰς ἀντισυνταγματάρχην καὶ διατηρῶν τὴν διοίκησιν τοῦ τάγματος τῶν πυροβολιστῶν.

Κατάταξις ἀνθυπολοχαγῶν.

Αἱ πρῶται ἐνιαύσιοι ἐξετάσεις ἐγένοντο τῇ 8—14 Ὀκτωβρίου 1829, δυνάμει δὲ ψηφίσματος τῆς 12 Ἰουλίου 1831, ἐπροβιβάσθησαν ὡς ἀνθυπολοχαγοὶ εἰς τὸ Πυροβολικὸν σῶμα, οἱ τὸ πρῶτον ἐξελθόντες τοῦ σχολείου κατόπιν ἐπιτυχίας εἰς τὰς ἐξετάσεις, ὀκτὼ μαθηταὶ τῆς Α' τάξεως: Μ. Σοφιανός, Ε. Σχινᾶς, Π. Κορωναῖος, Β. Σκουντζάκης, Ι. Ἀξελός, Γ. Μονφεράτος, Α. Βλάκος καὶ Ε Κυδωνάκης.

Διὰ Διατάγματος τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1830 συνεστήθη σπουδαστικὸν συμβούλιον εἰς τὴν Κεντρικὴν Στρατιωτικὴν Σχολὴν, ἀποτελούμενον ἐξ 7 μελῶν καὶ τοῦ ὁποίου σκοπὸς ἦτο ἡ διεύθυνσις τῶν σπουδῶν, ὡς καὶ ἡ ὑποβολὴ προτάσεως περὶ ἀποβολῆς τῶν δι' ἀνικανότητα ἐλεγχομένων μαθητῶν.

Κατ' Αὔγουστον δὲ 1831 προσδιωρίσθη ὡς ἡλικία εἰσαγωγῆς ἐν τῷ Σχολείῳ ἡ τῶν 15—20 ἐτῶν.

Κατάταξις ξένων ἀνθυπολοχαγῶν.

Διὰ τὴν ἐκγύμνασιν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ ὑπῆρχεν ἀνάγκη ἀξιωματικῶν, πρὸς πλήρωσιν δὲ τῆς ἀνάγκης ταύτης ἐζητήθη ἡ συνδρομὴ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, ἥτις ἐνέκρινε κατ' Ἀπρίλιον 1829 τὴν κατάταξιν 40 ἐπιλοχιῶν καὶ λοχιῶν ἐκ τῶν τριῶν ὅπλων, ὡς ἀνθυπολοχαγῶν, ἐκ τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Μαιζῶνα εὑρισκομένου γαλλικοῦ στρατοῦ.

Σχολεῖα γραμμάτων

Ἐπίσης διὰ τὴν γραμματικὴν μόρφωσιν ἐλήφθη πρόνοια καὶ διὰ Διατάγματος τῆς 1 Μαΐου 1829 εἰσήχθη εἰς τὰς διαφόρους τάξεις τῶν τακτικῶν στρατευμάτων ἡ στοιχειώδης διδασκαλία (ἀλληλοδιδακτικὴ μέθοδος).

Σύστασις σώματος ἀξιωματικῶν ἐπὶ τῆς ὀχυρωματοποιΐας καὶ ἀρχιτεκτονικῆς.

Τὸ Διάταγμα τῆς 28 Ἰουλίου 1829, περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ σώματος τῶν ἐπὶ τῆς ὀχυρωματοποιΐας καὶ ἀρχιτεκτονικῆς ἀξιωματικῶν, ἔθηκε τὰ θεμέλια τῆς συστάσεως τοῦ μηχανικοῦ σώματος. Αἱ κυριώτεραι δὲ διατάξεις ἦσαν αἱ ἑξῆς·

1. Εἰς τὸ σῶμα τῶν ἀξιωματικῶν τῶν ὀχυρωματοποιῶν καὶ ἀρχιτεκτονικῶν ἀνατίθενται ὅλαι αἱ ἐργασίαι αἱ ἀναφερόμεναι εἰς ὀχυρώματα καὶ εἰς στρατιωτικὰ κτίρια, καθὼς καὶ ὅσαι ἄλλαι ὑπαγόμεναι εἰς τὴν πολιτικὴν οἰκονομίαν περικλείονται εἰς τὰ καθήκοντα τῶν ἀρχιτεκτονικῶν. — 2. Τὸ σῶμα συντίθεται ἀπὸ 1 ὑποσυνταγματάρχην, ἀρχηγὸν τοῦ σώματος, 1 ταγματάρχην, 4 λοχαγοὺς, 3 ὑπολοχαγοὺς, 3 ἀνθυπολοχαγοὺς καὶ 8 φύλακας ἢ ἐπιστάτας τῶν ἔργων. — 3. Οἱ ἀξιωματικοὶ θέλουν συντάσσει τὰ σχέδια περὶ κατασκευῆς, συντηρήσεως ἢ βελτιώσεως τῶν ὀχυρωμάτων, τῶν πολεμικῶν ἢ πολιτικῶν κτιρίων, τῶν γεφυρῶν, τῶν ὁδῶν κτλ.

Ὁ δὲ ἀρχηγὸς τοῦ σώματος θέλει ἐρευνᾶ τὰ σχέδια ταῦτα, παραγράφει τὰς παρατηρήσεις του καὶ τὰ παρουσιάζει εἰς τὸν γενικὸν διευθυντὴν τοῦ τακτικοῦ σώματος, διὰ νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ Κυβερνήτου. — 4. Ἀποδοχαὶ ὁρίζονται ὡς ἑξῆς :

	κατὰ μῆνα μισθὸς.	σιτηρέσιον.	ὅλον	καθ' ἡμέραν μερ. ἄρτου.	χόρτου.
Ὑποσυνταγμ.	450	45	495	3	2
Ταγματάρχης	375	45	420	3	2
Λοχαγὸς	275	30	305	2	1
Ὑπολοχαγὸς	195	22 ½	217 ½	2	1
Ἀνθυπολοχαγὸς	165	22 ½	187 ½	2	1
Φύλαξ	120	22 ½	142 ½	1	—.

ἐφ' ἅπαξ δὲ χορηγεῖται δι' ἀγορὰν ἵππων εἰς μὲν τοὺς ἀνωτέρους ἀξιωματικοὺς γρόσια 900, εἰς δὲ τοὺς κατωτέρους γρόσια 450. — 5. Ἡ στολὴ ὁρίζεται ἐκτὸς μικρῶν τινων παραλλαγῶν ὁμοία τῇ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πυροβολικοῦ.

Κατ' ἀκολουθίαν τοῦ ἄνω Διατάγματος διωρίσθησαν διὰ Διατάγματος τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας οἱ πρῶτοι ἀξιωματικοὶ τοῦ σώματος, ἤτοι·

Γκαρνὸτ, ὑποσυνταγματάρχης, ἀρχηγὸς τοῦ σώματος.
Βιαλιάνος, ταγματάρχης.
Ντεβὼ, λοχαγός.
Σταυρίδης ὑπολοχαγὸς, καὶ
Ἡσαΐας
Μανιτάκης } ἀνθυπολοχαγοὶ
Καλλέργης

Ἐκ τῶν καταταχθέντων τούτων οἱ Ἕλληνες ἀξιωματικοὶ εἶχον ἐκπαιδευθῆ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, ὁ δὲ διορισμὸς ἀξιωματικῶν εἰς τὰς λοιπὰς θέσεις τοῦ σώματος ὡρίσθη νὰ γίνῃ βαθμηδὸν κατὰ τὰς ἀνάγκας καὶ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν παρουσιαζομένων ὡς ἱκανῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἑκάστου ἀντικειμένου τῆς ὑπηρεσίας ταύτης.

Ἀντικατάστασις τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῶν τακτικῶν στρατευμάτων.

Παραιτηθέντος τοῦ συνταγματάρχου Ἔϋδεκ, διωρίσθη τῇ 22 Ἰουλίου 1829 Γενικὸς Διευθυντὴς τῶν τακτικῶν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων, ἐκπληρῶν συνάμα καὶ τὰ χρέη τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, ὁ Γάλλος στρατοπεδάρχης Τρέζελ λαβὼν τὸν βαθμὸν τοῦ Στρατηγοῦ. Τὸ ἐπιτελεῖόν του δὲ ἀπετελεῖτο ἔκ τινων γάλλων ἀξιωματικῶν, οἵτινες ἀνέλαβον καὶ τὴν διεύθυνσιν τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν τοῦ στρατοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπετελεῖτο ἐκ 4 πεζικῶν ταγμάτων, ἑκάστου συγ-

Σύνθεσις

τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, κειμένου ἐκ λόχων 6, τοῦ τάγματος τῶν πυροβολιστῶν*, τοῦ ἱππικοῦ ἐκ 4 ἰλῶν (2 λογχιστῶν καὶ δύο καραβινοφόρων), τοῦ σώματος τῶν ἐπὶ τῆς ὀχυρωματοποιΐας καὶ ἀρχιτεκτονικῆς ἀξιωματικῶν, τῆς ἐπιμελητείας, ἀποτελουμένης ἐκ νέων Ἑλλήνων γινωσκόντων τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν, ἀφομοιουμένων τοῖς ὑπολοχαγοῖς τοῦ στρατοῦ καὶ φερόντων τὴν στολὴν τῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ, ἑνὸς διαρκοῦς στρατοδικείου, καὶ ἐκ τοῦ στρατ. σχολείου. — Ἡ στρατολογία ἐγίνετο δι' ἐθελοντῶν, ἀλλὰ διὰ Διατάγματος τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1829 διετάχθη ἡ στρατολογία 1500 στρατιωτῶν, τοὺς ὁποίους ἅπασαι αἱ ἐπαρχίαι τοῦ Κράτους θὰ ἔδιδον ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ των, ἵνα καταταχθῶσιν εἰς τὰ πεζικὰ τάγματα. Ἐλήφθη δὲ ὡς βάσις διὰ τὴν στρατολογίαν ταύτην ἡ τελευταία ἀπαρίθμησις τῶν κατοίκων καὶ αἱ γνῶμαι τῶν γερουσιαστῶν διὰ τὴν ἐπαρχίαν ἑκάστου. — Ἡ στολὴ ἐκανονίσθη καθ' ὅλα ὁμοία ὡς ἡ τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ. — Ὅπλα 6000 περίπου ἀποσταλέντα δωρεὰν ἐκ Ρωσσίας ἐχρησίμευσαν διὰ τὴν ὅπλισιν τοῦ στρατοῦ. — Οἱ γαλλικοὶ κανονισμοὶ ἐχρησίμευον διὰ τὰς ἀσκήσεις καὶ διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας καὶ ἡ γαλλικὴ στρατιωτικὴ ποινικὴ νομοθεσία εἶχεν εἰσαχθῆ δι' ὅλον τὸν Ἑλληνικὸν στρατόν.

Στρατόπεδον. Τὸ πρῶτον στρατόπεδον πρὸς τελειοτέραν ἐξάσκησιν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ ἐσχηματίσθη τῇ 6 Ὀκτωβρίου 1829, ἐν Μεγάροις, καὶ διήρκεσεν ἐπὶ 40 ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας ἐφηρμόσθη ὁ περὶ ἐκστρατείας γαλλικὸς κανονισμός. Ἔλαβον δὲ εἰς αὐτὸ μέρος 2 τάγματα πεζικοῦ, 2 κανονοστοιχίαι καὶ 2 ἴλαι καὶ διοικητὴς τοῦ στρατοπέδου ἦτο ὁ στρατηγὸς Τρέζελ.

Τοποθέτησις τῶν σωμάτων. Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἐκ τοῦ στρατοπέδου ὁ στρατὸς ἐτοποθετήθη ὡς ἕπεται :

Α'. } Τάγματα πεζικοῦ, εἰς Ναύπλιον.
Δ'. }

* Τὴν 4 Δεκεμβρίου 1829 τὸ τάγμα διὰ πρώτην φορὰν ἐώρτασεν ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς Ἁγ. Βαρβάρας. Πρὸς τοῦτο δὲ ἐγένετο δοξολογία, εἰς ἣν παρέστη ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Γραμματεὺς καὶ παρετέθη ἐπίσημον στρατ. δεῖπνον εἴς τε τοὺς στρατιώτας καὶ ἀξιωματικούς.

Πυροβολικὸν.....	εἰς Ναύπλιον
Ἱππικόν,.....	» Ἄργος.
Β'. Τάγμα πεζικοῦ,...	» Πάτρας.
Γ'. » » ...	» Ναύπακτον.

Διορισμὸς ἑτέρου γεν. διευθυντοῦ καὶ ἐπιθεωρητοῦ τῶν στρατευμάτων.

Ὁ Γάλλος συνταγματάρχης τοῦ πεζικοῦ Γεράρδ διωρίσθη τῇ 21 Νοεμβρίου 1829 μὲ τὸν βαθμὸν στρατηγοῦ ὑπασπιστοῦ, ὡς ἐπιθεωρητὴς τῶν στρατευμάτων. Καὶ δυνάμει Διατάγματος τῆς 25 Αὐγούστου 1830 ἀντικατέστησε τὸν στρατηγὸν Τρέζελ, ὡς διευθυντὴς τῶν τακτικῶν ἑλληνικῶν στρατευμάτων.

Μεταρρύθμισις τῶν χιλιαρχιῶν εἰς ἐλαφρὰ τάγματα.

Μετὰ τὴν μάχην ἐν Πετρᾷ (Ἰούλιος 1829), ὁ Κυβερνήτης μετερρύθμισε τὰς χιλιαρχίας καὶ ἐσχημάτισε 13 ἐλαφρὰ τάγματα ἐκ 4 λόχων ἕκαστον, τοποθετήσας αὐτὰ εἰς τὰ μεθόρια, ἐκ δὲ τῶν περισσευόντων ἀξιωματικῶν τῶν χιλιαρχιῶν καὶ ἄλλων πρώην ὁπλαρχηγῶν καὶ ἀξιωματικῶν ἐσχημάτισε σῶμα καλούμενον Ταξιαρχικόν, μὴ ἔχον δὲ ἐνεργητικὴν ὑπηρεσίαν. Τὰ κατὰ πρῶτον σχηματισθέντα ἐν Ναυπάκτῳ, ἐκ τῶν χιλιαρχιῶν τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, πέντε ἐλαφρὰ τάγματα ἔδωκαν τὸν ὅρκον τὴν 16 Νοεμβρίου 1829 καὶ ἔλαβον σημαίας, ἡ δὲ μεταρρύθμισις τῶν ἐν τῇ Ἀνατ. Ἑλλάδι χιλιαρχιῶν ἐπερατώθη τὴν 18 Ἰανουαρίου 1830, καθ' ἣν ἡμερομηνίαν ἐνώπιον τοῦ Κυβερνήτου καὶ τοῦ στρατηγοῦ Γεράρδ ἔδωκαν τὸν ὅρκον καὶ ἔλαβον τὰς σημαίας των.

Ἡ Κυβέρνησις ἐχορήγησεν εἰς ἕκαστον στρατιώτην, δεκανέα καὶ ὑπαξιωματικὸν τῶν ταγμάτων τούτων, ὅπλον καὶ ἐνδυμασίαν ἑλληνικήν.

Σχηματισμὸς τοῦ σώματος τῶν Ἀκολούθων.

Τὸ σῶμα τῶν Ἀκολούθων, ὧν ὁ ἀριθμὸς κατ' ἀνώτατον ὅρον ὡρίσθη εἰς 20, ἐσχηματίσθη διὰ τοῦ Διατάγματος τῆς 13 8βρίου 1829, τὸ ὁποῖον διελάμβανε τὰς ἑξῆς διατάξεις: 1. Ὡς ὑποψήφιοι προτείνονται ὑπὸ τῶν Ἐκτάκτων Ἐπιτρόπων καὶ τῶν Προσωρινῶν Διοικητῶν νέοι ἐπιθυμοῦντες ν' ἀφοσιωθῶσιν εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος, μεταξὺ δὲ τῶν ὑποψηφίων τούτων ὁ Κυβερνήτης ἐκλέγει τοὺς καταταχθησομένους. — 2. Διορίζεται εἷς ἀρχηγὸς τοῦ σώματος. Οἱ Ἀκόλουθοι δὲ κατοικοῦσιν ὁμοῦ εἰς πολεμικόν τι οἴκημα, ἢ, ἂν τοῦτο δὲν εἶνε δυνατόν, εἰς οἰκήματα ἀνὰ 4 ἢ 5, ἐξ ὧν ὁ εἷς ἔχει τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν ἐπιλοχίου, οἱ δὲ λοιποὶ τὸν τοῦ λοχίου. — 3. Ἡ ἐκγύμνασις εἰς τὰς διαφόρους ἀσκήσεις ὡς καὶ ἡ ἐκμάθησις τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας

γίνεται ἀπὸ ὑπαξιωματικοὺς τῶν ἐν Ναυπλίῳ διαμενόντων στρατευμάτων καὶ διὰ τοῦ διορισμοῦ τῶν Ἀκολούθων ὡς συμβοηθῶν εἰς διαφόρους θέσεις.—4. Ἡ στολή των εἶνε ὁμοία μὲ τὴν τῶν ὑπαξιωματικῶν τοῦ πεζικοῦ (μέ τινας μικρὰς διαφορὰς) * —5. Οἱ Ἀκόλουθοι ἐξετάζονται κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐνώπιον ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Γ. Διευθυντοῦ τῶν τακτικῶν στρατευμάτων καὶ τριῶν ἀξιωματικῶν καὶ καθόσον ἤθελον εὐδοκιμήσει ἢ οὔ εἰς τὴν ἐξέτασιν ταύτην, ἀποβάλλονται τοῦ σώματος, ἢ διαμένουσιν εἰς αὐτό, ἢ τέλος διακηρύσσονται ἱκανοὶ νὰ λάβωσι στρατιωτικὰ ὑπουργήματα μὲ βαθμὸν ἀξιωματικοῦ. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι προβιβάζονται διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τῶν ἀνθυπολοχαγῶν, ὡς καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ πολεμικοῦ σχολείου.

Γραμματεία ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν.

Δυνάμει Διατάγματος τῆς 1 Ἀπριλίου 1830 ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν Γραμματεία διηρέθη εἰς δύο χωριστὰς ὑπηρεσίας.

Σχηματισμὸς τοῦ «Τυπικοῦ» τάγματος.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς τακτοποιήσεως τῶν ἐλαφρῶν ταγμάτων καὶ ἵνα εἰσαχθῶσιν ὁμοιόμορφος ὑπηρεσία καὶ αἱ αὐταὶ ἀρχαὶ οἰκονομικῆς διαχειρίσεως εἰς ἅπαντα τὰ πεζικὰ τάγματα, ἐσχηματίσθη δυνάμει Διατάγματος τῆς 7 Δεκεμβρίου 1830 τὸ καλούμενον « Τυπικὸν » τάγμα, συγκείμενον ἐκ 4 καὶ εἶτα ἐξ 6 λόχων, ὧν ἡ δύναμις ἑκάστου ἐξ 80—100 ἀνδρῶν. Ἐν ἀρχῇ συνεστήθη ὁ «Διδακτικὸς λόχος», διετάχθησαν δὲ ν' ἀποσπάσωσιν εἰς τὸ τυπικὸν τάγμα, ἕκαστον μὲν ἐλαφρὸν τάγμα 10 στρατιώτας καὶ ὑπαξιωματικούς τινας, ἕκαστος δὲ λόχος πεζικοῦ τάγματος 10 στρατιώτας καὶ ἀριθμόν τινα ὑπαξιωματικῶν καὶ ἀξιωματικῶν. Συνεστήθη δὲ κατὰ Μάϊον 1831 εἰδικὸν σχολεῖον ἀλληλοδιδακτικὸν διὰ τὴν ἠθικὴν ἰδίως βελτίωσιν τῶν τε ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τοῦ τυπικοῦ τάγματος.

Ἡ ἑλληνικὴ ἐνδυμασία (φουστανέλα, φέσι) ὡρίσθη ὡς στολὴ τῶν ἀποτελούντων τὸ τυπικὸν τάγμα.

Ἕνεκα ὅμως τῆς ἀπροθυμίας ἣν ἔδειξαν, οἱ τῶν ἐλαφρῶν ἰδίως ταγμάτων, εἰς τὸ νὰ καταταχθῶσι, τὸ τάγμα τοῦτο συνεπληρώθη διὰ κατατάξεως ἐθελοντῶν ὡς καὶ τ' ἄλλα τα-

* Αἱ λεπτομέρειαι περιγράφονται εἰς τὸ Διάταγμα.

κτικὰ σώματα, καὶ συνεπῶς ὁ σκοπὸς δι' ὃν συνεστήθη τὸ «Τυπικὸν» ἀπέτυχεν.

Νέα διαβάθμισις τῶν ἀξιωματικῶν.

Κατὰ τὴν 23 Αὐγούστου 1831, ὁ Κυβερνήτης ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ τακτικοῦ, ἔχων ὑπ' ὄψει ὅτι ἡ προαγωγὴ εἰς τὸν βαθμὸν ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ ἦτο δυσέφικτος, ἕνεκα τῶν ὀλίγων θέσεων, ἐπιθυμῶν δὲ ἀφ' ἑτέρου νὰ πολλαπλασιασθῶσι τὰ μέσα τῆς ἀμοιβῆς καὶ τῆς ἀμίλλης τῶν στρατιωτικῶν, ἄνευ αὐξήσεως τῶν δαπανῶν, ἐκανόνισε διὰ Διατάγματος τὴν ἱεραρχίαν τῶν βαθμῶν, ὡς ἑξῆς·

Ἀνθυπολοχαγὸς
Ὑπολοχαγὸς
Πρωθυπολοχαγὸς
Λοχαγὸς
Ἐπιλοχαγὸς
Ὑποταγματάρχης
Ταγματάρχης ἢ
Ἰλάρχης, ἤτοι ἐκανόνισε τοὺς ἐνδιαμέσους βαθμοὺς τοῦ ὑποταγματάρχου, ἐπιλοχαγοῦ (λοχαγοῦ α'.) καὶ πρωθυπολοχαγοῦ.

Ὁ βαθμὸς τοῦ ὑποταγματάρχου ἀνῆκε εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, τὰ δὲ σώματα δὲν ἠδύναντο νὰ ἔχωσιν ἐν ταὐτῷ ταγματάρχην καὶ ὑποταγματάρχην.

Περὶ προβιβασμῶν.

Συμφώνως μὲ τὸ αὐτὸ Διάταγμα, οὐδεὶς ἀξιωματικὸς ἐπροτείνετο πρὸς προβιβασμὸν πρὸ τῆς συμπληρώσεως διετίας εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν. Ὁ δὲ προβιβασμὸς μέχρι τοῦ λοχαγοῦ συμπεριλαμβανομένου ἐγίνετο κατ' ἐκλογὴν μὲν εἰς τὰ $^2/_3$ τῶν θέσεων καὶ κατ' ἀρχαιότητα εἰς τὸ $^1/_3$ αὐτῶν.

Ἡ ὀνομασία εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἐπιλοχαγοῦ ὡς καὶ ὁ προβιβασμὸς εἰς τὸν βαθμὸν ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ ἐγίνοντο ὅλως κατ' ἐκλογήν.

Αἱ ὀνομασίαι εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἐπιλοχαγοῦ δὲν ὑπερέβαινον τὸ $^1/_3$ τῶν θέσεων τῶν λοχαγῶν καὶ αἱ τῶν πρωθυπολοχαγῶν τὸ $^1/_2$ τῶν θέσεων τῶν ὑπολοχαγῶν.

Δυνάμει τοῦ ἰδίου Διατάγματος ἐκανονίζοντο αἱ διακριτικαὶ τοῦ βαθμοῦ ἐπωμίδες, τὰς ὁποίας θὰ ἔφερον οἱ πρωθυπολοχαγοί, ἐπιλοχαγοὶ καὶ ὑποταγματάρχαι.

Διάλυσις τῶν ἐλαφρῶν ταγμάτων. Ἀποσύνθεσις τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ.

Μετὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ Κυβερνήτου, ἐπελθούσης γενικῆς ἀναρχίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὰ ἐλαφρὰ τάγματα διελύθησαν καὶ μετεσχηματίσθησαν εἰς ἔνοπλα στίφη, πολλοὶ δὲ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται αὐτῶν συνεκεντρώθησαν ὑπὸ τοὺς ἀρχαίους ἀρχηγοὺς τῶν ἀτάκτων στρατευμάτων καὶ πολλοὶ νέοι ἀρχηγοὶ ἀνεφάνησαν. Ὁ δὲ τακτικὸς στρατὸς ἤρχισε νὰ παραλύῃ καὶ πολλοὶ στρατιῶται ἐγκατελίμπανον τὰς τάξεις των καὶ κατετάσσοντο εἰς τὰ σχηματισθέντα ἔνοπλα στίφη.

Β. ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1833—1863

Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1833—1863.

1833.

Ἡ ἔκρυθμος κατάστασις εἰς ἣν περιῆλθε τὸ Κράτος καὶ μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν στρατευμάτων ἡ πλήρης ἀναρχία, κατὰ τὴν ὁποίαν διάφοροι ὁμάδες ὁπλοφόρων ἐσχηματίσθησαν, ἐπέβαλλον τὴν λῆψιν μέτρων ἀσφαλείας, ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τῆς καταργήσεως τῆς ὁπλοφορίας καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τοῦ ἀνασχηματισμοῦ τοῦ τακτικοῦ στρατεύματος. Στρατολογία.—Κατατάξεις.

Ἐπὶ τούτῳ ἐξεδόθησαν κατ' ἀρχὰς μὲν ὁ νομοθετικὸς ὅρος τῆς 9 Φεβρουαρίου, διὰ τοῦ ὁποίου ἀπηγορεύθη ἀνεξαιρέτως εἰς πάντας, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἤθελε δημοσιευθῆ, τὸ νὰ φέρωσιν ὅπλα πυροβόλα χωρὶς τὴν ἄδειαν τῆς Κυβερνήσεως, ὕστερον δὲ τὰ ἀπὸ 2 καὶ 14 Μαρτίου Διατάγματα. Δυνάμει τῶν Διαταγμάτων τούτων διελύοντο τὰ μέχρι τοῦδε ὑπάρχοντα εἰς τὴν Ἑλλάδα ἄτακτα στρατεύματα καὶ ἐλογίζοντο ἄκυροι πᾶσαι αἱ πρὸς στρατολογίαν τοιούτων στρατευμάτων δοθεῖσαι ἄδειαι. Οἱ δὲ καταταχθέντες εἰς τὰ ἄτακτα στρατεύματα ὡς ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται ἦσαν ἐλεύθεροι νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰς ἑστίας των, ἢ νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὸν στρατὸν τῆς γραμμῆς, ἐὰν δὲν ὑπερέβησαν τὰ 30 ἔτη καὶ εἶχον προσέτι τὰς ἀπαιτουμένας ἰδιότητας. Εἰς δὲ τοὺς ἔχοντας ὑπερβῆ τὸ 30ὸν ἔτος ἐπετρέπετο νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὰ διοργανιζόμενα τάγματα τῶν ἀκροβολιστῶν.

Ἐγένετο καὶ συνθήκη μεταξὺ Βαυαρίας καὶ Ἑλλάδος, δημοσιευθεῖσα τὴν 16 Μαΐου, δυνάμει τῆς ὁποίας ἐπετράπη ἐν Βαυαρίᾳ ἡ στρατολογία στρατιωτικοῦ σώματος (στραταρχίας) ἐκ 3500 στρατιωτῶν καὶ ἐκλεκτῶν μετὰ τῶν ἀναγκαίων ἐπιτελῶν, ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων ἀξιωματικῶν, ἀποτελουμένου δὲ ἐκ 4 ταγμάτων πεζικοῦ, ἀνὰ 6 λόχους ἕκαστον, ἐξ 6 ἰλῶν, ἐκ 4 λόχων πυροβολικοῦ καὶ ἐξ 1 λόχου τεχνιτῶν. Ἡ διάρκεια τῆς στρατιωτικῆς θητείας εἶχε προσδιορισθῆ εἰς 4 ἔτη. Στρατολογία Βαυαρικοῦ σώματος.

Στρατολογία χωροφυλάκων.

Ἐπίσης πρὸς σχηματισμὸν τῆς χωροφυλακῆς ἐδημοσιεύθη τὸ ἀπὸ 20 Μαΐου Διάταγμα, κανονίζον τὰ περὶ τῆς στρατολογίας τοῦ σώματος τούτου. Κατὰ τὸ Διάταγμα τοῦτο ἦσαν δεκτοὶ ὡς ὑπαξιωματικοὶ καὶ ἁπλοῖ στρατιῶται: α') οἱ ἄγοντες ἡλικίαν οὐχὶ κατωτέραν τῶν 25 ἐτῶν ἢ ἀνωτέραν τῶν 40, β') οἱ ὑπηρετήσαντες ἐπὶ 4 τοὐλάχιστον ἔτη εἰς τὰ στρατεύματα καὶ λαβόντες ἔντιμον ἄφεσιν, γ') οἱ ἔχοντες τὸ προσδιωρισμένον διὰ τὸ ἱππικὸν καὶ διὰ τὸ πεζικὸν ἀνάστημα καὶ δ') γνωρίζοντες ν' ἀναγινώσκωσι καὶ νὰ γράφωσιν ὀρθῶς.

Διὰ νὰ εὐκολυνθῇ δὲ ἡ εἰς τὴν χωροφυλακὴν εἴσοδος εἰς τοὺς πιστῶς καὶ τιμίως ὑπηρετήσαντας τὴν πατρίδα καὶ συμμεθέξαντας τοῦ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνος, ἐπετράπη οὗτοι νὰ γίνωνται δεκτοὶ πρὸς κατάταξιν καὶ μέχρι τοῦ 45ου ἔτους συμπεριλαμβανομένου, νὰ μὴ ὑπόκεινται δὲ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου δ'), ἐὰν κατετάσσοντο ὡς ἁπλοῖ στρατιῶται.

Σύνθεσις στρατοῦ.— Τοποθέτησις. Προσωπικὸν Γραμματείας Στρατ.

Ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Γραμματεία, ἥτις χωρισθεῖσα ἀπὸ τῆς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ἀπετέλεσεν ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου 1830 ἰδίαν ὑπηρεσίαν, δυνάμει Β. Δ. τῆς 3 Ἀπριλίου 1833 εἶχε τὸ ἑξῆς προσωπικόν:

2 Διευθυντὰς τμημάτων, ἐκλεγομένους μεταξὺ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαλλήλων τοῦ στρατοῦ, οἵτινες διέπρεψαν διὰ τῶν γνώσεων καὶ τῆς ἀξίας των,

ἀριθμὸν τινα ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαλλήλων, κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, ὡς βοηθῶν τῶν διευθυντῶν τῶν τμημάτων,

3 Γραμματεῖς, 4 γραφεῖς καὶ ἀγγελιαφόρους τινάς.

Εἰς τὴν ἁρμοδιότητα δὲ τοῦ Ὑπουργείου ὑπήγοντο ὅλα τὰ εἰς τὸν στρατὸν ἀφορῶντα ἀντικείμενα καὶ αἱ ἀρχαί, οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ ὑπάλληλοι τοῦ στρατοῦ.

Γεν. Ἐπιθεωρητής.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 1833 δυνάμει Β. Διατάγματος τῆς 9 Φεβρουαρίου ἐκανονίσθη θέσις Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ στρατοῦ καὶ ὡρίσθησαν τὰ καθήκοντά του. Εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν σχηματισμόν, ἱματισμόν, ὁπλισμόν, μετάθεσιν κ.τ.λ. τῶν στρατευμάτων ἀνεφέρετο εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Γραμματέα καὶ παρ' αὐτοῦ ἐλάμβανε διαταγάς. Ὑπέβαλλε προτάσεις περὶ διορισμοῦ ἀξιωματικῶν. Ἐπεθεώρει τὰ τάγματα, τὰς ἴλας, τοὺς λόχους καὶ μοίρας τοῦ στρατοῦ. Τοιαύτας δὲ ἐπιθεωρήσεις ἐνήργει ἄνευ προειδοποιήσεως, ὁσάκις ἔκρινεν εὔλογον, τοὐλάχιστον ὅμως δὶς κατ' ἔτος *.

Πεζικόν.

Πρὸ μικροῦ ἔγινε μνεία περὶ τῆς διαλύσεως τῶν ἀτάκτων σωμάτων καὶ περὶ τοῦ διοργανισμοῦ ἐκ τούτων τῶν ταγμάτων ἀκροβολιστῶν. Τὰ τάγματα ταῦτα κατηρτίσθησαν διὰ τοῦ Διατάγματος τῆς 2 Μαρτίου καὶ ἦσαν ἐν ὅλῳ δέκα.

Τὸ προσωπικὸν ἑκάστου τάγματος τῶν Ἀκροβολιστῶν συνέκειτο προσωρινῶς·

Α'. Ἀπὸ ἓν Συμβούλιον ἀξιωματικῶν, συγκροτούμενον ἀπὸ 1 ταγματάρχην, 1 ὑπολοχαγὸν ὑπασπιστήν, 1 καταλυματίαν, 1 ὑπαξιωματικὸν σημαιοφόρον.

Β'. Ἀπὸ τέσσαρας λόχους, τῶν ὁποίων ἕκαστος συνίστατο ἀπὸ 1 λοχαγόν, 1 ὑπολοχαγόν, 1 λοχίαν σιτιστήν, 2 λοχίας, 4 δεκανεῖς, 1 τυμπανιστὴν καὶ 40 ἀκροβολιστάς. Τὸ ὅλον 50 ἄνδρας.

Τὰ δὲ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τακτικὰ σώματα διελύθησαν δυνάμει Β. Δ. τῆς 25 Φεβρουαρίου** καὶ ἀντὶ τούτων ἐσχηματίσθησαν 8 πεζικὰ τάγματα τῆς γραμμῆς, λαβόντα τοὺς ἀριθμοὺς 1—8.

Ἕκαστον τάγμα ἀπετελεῖτο ἀπὸ τοὺς α') ἐπιτελεῖς τοῦ τάγματος (ταγματάρχης, ὑπολοχαγὸς ὑπασπιστής, λοχαγὸς ἐπὶ τοῦ ἱματισμοῦ καὶ ὁπλισμοῦ, καταλυματίας, ἰατρὸς α' τάξεως, ἰατρὸς β', ἀνθυπασπιστής, ἀρχιτυμπανιστής), β') 6 λόχους, ἐξ ὧν 1 ἐπιλέκτων, 4 κέντρου καὶ 1 εὐζώνων. Ἡ δύναμις ἑκάστου λόχου ἠρίθμει ἀνὰ ἕνα λοχαγόν, ὑπολοχαγὸν καὶ ἀνθυπολοχαγόν, 12 ὑπαξιωματικούς, 3 τυμπανιστάς, 2 ξυλουργοὺς καὶ 100 στρατιώτας, ἤτοι ἐν ὅλῳ 120 ἄνδρας.

Ἱππικόν.

Τὸ ἱππικὸν ἐσχηματίσθη εἰς ἓν σύνταγμα, συγκείμενον ἀπὸ 1 συνταγματάρχην, 3 μοιράρχους, 1 ὑπολοχαγὸν ὑπασπιστήν, 1 λοχαγὸν ἐπὶ τοῦ ἱματισμοῦ, ὁπλισμοῦ καὶ τῆς ἱπποσκευῆς, 1 καταλυματίαν, 3 ἰατροὺς α' καὶ β' τάξεως, 1 ἱπποϊατρόν, 3 ἀνθυπασπιστάς, 1 ἀρχισαλπιγκτὴν καὶ ἀπὸ 6 ἴλας. Ἑκάστη δὲ ἴλη περιελάμβανε 1 λοχαγόν, 1 ὑπολοχαγόν, 2 ἀν-

* Ἡ θέσις αὕτη τοῦ Γ. Ἐπιθεωρητοῦ ἐτηρήθη διαρκῶς μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου 1861, ὁπότε κατηργήθη.

** Ὑπουργὸς ὁ κύριος Ζωγράφος Κ.

θυπολοχαγοὺς καὶ 107 ὑπαξιωματικούς, τεχνίτας καὶ ἱππεῖς καὶ οὕτως ἡ ὁλικὴ δύναμις τοῦ συντάγματος ἱππικοῦ ἀνήρχετο εἰς 681 ἄνδρας.

Πυροβολικὸν. Ὁπλοστάσιον.

Ἐπίσης ἐσχηματίσθησαν 6 λόχοι πυροβολικοῦ, δυνάμεως ἕκαστος 4 ἀξιωματικῶν, 13 ὑπαξιωματικῶν, 12 πυροτεχνιτῶν, 64 πυροβολιστῶν, 4 τεχνιτῶν καὶ 3 σαλπιγκτῶν, ἐν ὅλῳ ἕκαστος 100 ἀνδρῶν καὶ εἷς λόχος ζευγιτῶν ἐξ ἀνδρῶν 126 μετὰ τῶν ἀναγκαίων ἵππων καὶ φορτηγῶν. Τὴν αὐτὴν δὲ ἡμερομηνίαν (25 Φεβρουαρίου 1833) ἐσχηματίσθη καὶ λόχος τεχνιτῶν ἐκ 5 ἀξιωματικῶν, 5 ἀρχιτεχνιτῶν, 19 ὑπαξιωματικῶν, 3 σαλπιγκτῶν καὶ 100 τεχνιτῶν. Ἡ ἀνωτέρω δύναμις ἀπετέλεσε τῇ 9 Ἰουλίου Τάγμα πυροβολικοῦ καὶ Διεύθυνσιν τοῦ κεντρικοῦ ὁπλοστασίου, ἀμφότερα δὲ ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν Διοίκησιν τοῦ πυροβολικοῦ, ἥτις συνεστήθη κατόπιν Β. Δ. τῆς 29 Ἰουλίου, ἐν τῷ ὁποίῳ ὡρίσθη καὶ ἡ σύνθεσίς των. Οὕτως, ἐκανονίσθη νὰ διορίζηται ὁ ἀνώτερος καὶ παλαιότερος ἀξιωματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ ὡς διοικητής του. Παρ' αὐτῷ δὲ 1 ὑπασπιστὴς (λοχαγὸς ἢ ὑπολοχαγὸς) καὶ 1 λογιστής.

Τὸ τάγμα τοῦ πυροβολικοῦ ἀπετελεῖτο ἐκ,

α') τῶν ἐπιτελῶν, οἵτινες περιελάμβανον·

1 ἀντισυνταγματάρχην ὡς διοικητήν.
1 ταγματάρχην πρόεδρον οἰκονομίας.
1 ὑπασπιστήν.
2 καταλυματίας τοῦ τάγματος.
1 ἰατρὸν τοῦ τάγματος.
2 ὑποϊατρούς.
1 ἱππιατρόν.
2 ἀνθυπασπιστάς.
1 λογιστήν.
1 ἀρχισαλπιγκτήν.

β') 6 λόχων.

γ') 1 λόχου ζευγιτῶν.

Ἡ δὲ Διεύθυνσις τοῦ κεντρικοῦ Ὁπλοστασίου εἶχεν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν της·

α') τὸν λόχον τῶν τεχνιτῶν.

β') τὸ τεχνουργικὸν ὁπλοστάσιον.

γ') τὰ καταστήματα τῶν ἐργοστασίων τοῦ πυροβολικοῦ,

ὡς νιτροποιεῖα, πυριτοποιεῖα, τεχνουργεῖα, ὁπλοποιεῖα καὶ τὸ χωνευτήριον καὶ τρυπητήριον τῶν πυροβόλων.

δ') τὰς διευθύνσεις τῶν ὁπλοστασίων.

Ἡ σύνθεσις τοῦ κεντρικοῦ ὁπλοστασίου συνίστατο ἀπὸ τὸν διευθυντὴν ἀντισυνταγματάρχην καὶ ἀπὸ ἕνα ταγματάρχην διὰ τὸ οἰκονομικὸν συμβούλιον καὶ τὸ ταμεῖον. Ἔτι δὲ,

1 ἀρχειοφύλακα (λοχαγὸν ἢ ὑπολοχαγόν).
1 καταλυματίαν συντάγματος.
1 ταμίαν } καταλυματίας τάγματος.
1 ἐπὶ τοῦ ὑλικοῦ }
2 λογιστὰς διὰ τὴν οἰκονομίαν καὶ τὸ γραφεῖον.
1 ἀρχιπυροτεχνίτην (λοχαγὸν ἢ ὑπολοχαγόν).
1 πολεμεφοδιοποιὸν (ὑπαξιωματικόν).
4 ἀρχειαποθηκοφύλακας ὁπλοστασίων (λοχαγοὺς ἢ ὑπολοχαγούς).
6 ἀποθηκοφύλακας ὁπλοστασίων (ἀνθυπολοχαγοὺς ἢ ἐπιλοχίας.

Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὁπλοστασίων διωρίζοντο διαδοχικῶς ἐκ τῶν πυροβολιστῶν τῆς γραμμῆς, 1 λοχαγὸς β'. τάξεως πρὸς ὑπηρεσίαν τῶν πολεμεφοδίων καὶ ἕτερος διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ πρακτικὴν διδασκαλίαν τῶν ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν καὶ τεχνιτῶν.

Πρὸς τούτοις ἱκανὸς ἀριθμὸς ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν τῆς γραμμῆς ἤθελε διορίζεσθαι παρὰ τοῦ διοικητοῦ τοῦ πυροβολικοῦ κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὁπλοστασίου καὶ διὰ τὴν πρακτικὴν ἐκπαίδευσιν αὐτῶν.

Μηχανικὸν

Δυνάμει τοῦ αὐτοῦ Β. Δ. τῆς 25 Φεβρουαρίου 1833 συνεστήθησαν 2 λόχοι σκαπανέων, ἕκαστος δυνάμεως 86 ἀνδρῶν. Οἱ λόχοι οὗτοι ἦσαν προωρισμένοι πρὸς κατασκευὴν στρατιωτικῶν οἰκοδομῶν, ὁδῶν καὶ γεφυρῶν καὶ προσετέθησαν ὀλίγον ἀργότερα εἰς τὸ σῶμα τοῦ Μηχανικοῦ, ἅμα τῷ σχηματισμῷ του διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 1 Αὐγούστου. Τὸ σῶμα τοῦ Μηχανικοῦ περιελάμβανε,

1 διοικητὴν τοῦ σώματος (συνταγ. ἢ ἀντισυνταγματ.)
1 ὑπασπιστὴν (λοχαγὸν ἢ ὑπολοχαγόν)
1 λογιστὴν
2 ταγματάρχας
4 λοχαγοὺς
8 ἀνθυπολοχαγοὺς

18 ἀνθυπασπιστὰς, καὶ ἦτο ἐπιφορτισμένον μὲ τὴν σχεδίασιν, τὴν διεύθυνσιν τῆς οἰκοδομῆς καὶ τὴν διατήρησιν ὅλων τῶν δημοσίων οἰκοδομῶν. Πρὸς ἐκτέλεσιν δὲ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης διωρίζετο εἷς ἀξιωματικὸς τοῦ μηχανικοῦ εἰς τὴν μητρόπολιν ἑκάστου νομοῦ, ἐξαιρέσει τοῦ τῶν Κυκλάδων, καλούμενος μηχανικὸς τοῦ νομοῦ, καὶ παρ' αὐτῷ ἱκανὸς ἀριθμὸς ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν ὡς βοηθῶν.

Χωροφυλακή.

Τὸ Β. Δ. τῆς 20 Μαΐου ὥρισε τὴν δύναμιν τοῦ σώματος τῆς χωροφυλακῆς ὡς ἑξῆς·

1 ἀρχηγὸν τοῦ σώματος
10 μοιράρχους
24 ὑπομοιράρχους
1 καταλυματίαν
103 ἐνωμοτάρχας
120 χωροφύλακας ἐφίππους καὶ
805 » πεζοὺς.

Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ἑκάστου νομοῦ τοῦ Βασιλείου εἶχε τοποθετηθῆ εἰς αὐτὸν μία μοῖρα, συγκειμένη ἀπὸ ἐφίππους καὶ πεζὰς ἐνωμοτίας, ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἑνὸς μοιράρχου. Ἡ δ' ἐνωμοτία συνέκειτο ἐκ 10 ἀνδρῶν καὶ ἑνὸς ἐνωμοτάρχου. Ἀνὰ τρεῖς ἕως πέντε ἐνωμοτίας διωρίζετο ὡς ἀρχηγὸς εἷς ὑπομοίραρχος.

Ἐπικουρικὸν βαυαρικὸν σῶμα.

Δυνάμει δευτέρας συνθήκης μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βαυαρίας, δημοσιευθείσης τὴν 1 Ἰουλίου 1833, συνεφωνήθη ν' ἀποστείλῃ ἡ Βαυαρία σῶμα στρατοῦ της, συγκείμενον ἐκ 4 ταγμάτων πεζικοῦ, 2 ἰλῶν ἱππικοῦ καὶ 1 κανονοστοιχίας τῆς γραμμῆς μετὰ 4 ὀβουζίων τῶν 7 λιτρῶν, 2 κανονίων τῶν 6 καὶ 2 κανονίων τῶν 3, ὑπηρετουμένης ἀπὸ πεζὸν πυροβολικόν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ διὰ τὰ στρατολογούμενα ἐν Βαυαρίᾳ στρατεύματα δυνάμει τῆς προηγουμένης συνθήκης, ἐκανονίσθη κατόπιν δηλοποιήσεως τῆς 6 Φεβρουαρίου 1834, ὅτι δὲν ἤθελον εἰσαχθῆ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὡς σώματα αὐτοσύντακτα (μεμονωμένα), ἀλλ' ὅτι ἤθελον διανεμηθῆ ἀνὰ 2 λόχοι εἰς τὰ διάφορα σώματα τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ.

Ἀνακεφαλαίωσις συνθέσεως τοῦ στρατοῦ.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς περὶ τὰ τέλη 1833 εἶχε τὴν ἑξῆς σύνθεσιν:

Γραμματεία Στρατιωτικῶν (2 τμήματα).
Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τοῦ στρατοῦ.
Σῶμα ἀξιωματικῶν τῶν Γενικῶν Ἐπιτελῶν.

10 τάγματα Ἀκροβολιστῶν		2040 ἄνδ.
Πεζικὸν (8 τάγματα ἐκ λόχων 6) . . .		5824 »
Ἱππικὸν (1 σύνταγμα — 6 ἴλαι) . . .		631 »
Πυροβολικὸν.	Διοίκησις πυροβολικοῦ 1 τάγμα (7 λόχοι) Ὁπλοστάσιον	891 »
Μηχανικὸν	Διοίκησις μηχανικοῦ. 9 Νομομηχανικοί. 2 λόχοι.	207 »
Χωροφυλακή.	Ἀρχηγεῖον. 10 μοιραρχίαι	1064 »

Προέλευσις βαθμοφόρων.—Προβιβασμοί.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν κατάταξιν ὡς ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν εἰς τὸν στρατὸν τῆς γραμμῆς καὶ εἰς τὴν χωροφυλακήν, μετὰ τὴν διαταγὴν περὶ διαλύσεως τῶν ἀτάκτων στρατευμάτων, τῶν βουλομένων ἐκ τῶν προϋπηρετησάντων εἰς αὐτὰ, ἴσχυσαν αἱ προαναφερόμεναι διατάξεις.

Διὰ δὲ τὸν διορισμὸν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς ὁ Γενικὸς ἐπιθεωρητὴς διετάσσετο νὰ ὑποβάλλῃ προτάσεις εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Γραμματέα, τὰς ὁποίας οὗτος νὰ ὑποβάλλῃ μετὰ ἠτιολογημένης ἀναφορᾶς του εἰς τὸν Βασιλέα. Τῶν διατάξεων τούτων ἐξηρροῦντο οἱ διορισμοὶ καὶ οἱ προβιβασμοὶ εἰς θέσεις ἀξιωματικῶν τοῦ στρατολογουμένου Βαυαρικοῦ σώματος, τοὺς ὁποίους ἐνήργει ὁ Βασιλεὺς αὐτογνωμόνως.

Μετὰ τὸν διορισμὸν τῶν ἀξιωματικῶν εἰς τὰ τάγματα, πάντες οἱ ἐναπομείναντες ἀξιωματικοὶ τῶν ἀτάκτων στρατευμάτων, δυνάμει Β. Δ. τῆς 2 Μαρτίου 1833, ἐτέθησαν προσωρινῶς ἐν ἀργίᾳ καὶ προσεκλήθησαν νὰ παρουσιασθῶσιν εἰς Ναύπλιον ἐνώπιον ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ἐξ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, διορισθείσης τὴν 13 Μαρτίου, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ὑποβάλλωσι τὰς ἀποδείξεις περὶ τῶν προσωπικῶν των περιστάσεων, ὑπηρεσιῶν καὶ ἐκδουλεύσεων πρὸς τὴν πατρίδα, νὰ ἐπιστρέψωσι δὲ κατόπιν εἰς τὰ ἴδια, ἀναμένοντες τὰς ἀποφάσεις καὶ διαταγὰς τὰς ὁποίας ἡ ὑπηρεσία ἤθελεν ἐγκρίνει κατὰ τὴν ἀναφορὰν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἐπεράτωσε τὰς ἐργασίας της κατὰ τὸ ἔτος 1835, ὁπότε ἐξεδόθη τὸ Β. Δ. τῆς 18 Σεπτεμβρίου, δυνάμει τοῦ ὁποίου οἱ ἀξιωματικοὶ τῶν ἀτάκτων στρατευμάτων κατετάσσοντο εἰς ἑπτὰ τάξεις. Αἱ μὲν δύο πρῶται

περιελάμβανον τοὺς διορισθέντας ἤδη εἰς στρατιωτικὰ ἀξιώματα ἢ εἰς ὑψηλοτέρας πολιτικὰς θέσεις, εἰς οὓς θὰ διενέμοντο τὰ ἀνάλογα διπλώματα. Οἱ δὲ ἀνήκοντες εἰς τὰς λοιπὰς πέντε τάξεις ὁπλαρχηγοί, διωρίσθησαν κατὰ σειρὰν τάξεως, ἀντισυνταγματάρχαι—ταγματάρχαι—λοχαγοὶ — ὑπολοχαγοὶ—ἀνθυπολοχαγοί, καὶ ἐπετράπη εἰς αὐτοὺς νὰ ἐξακολουθῶσι φέροντες τὴν ἐνδυμασίαν, τὴν ὁποίαν ἔφερον κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα.

Ἵνα δὲ καταταχθῶσιν ὁριστικῶς εἰς τὰ τεχνικὰ σώματα τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τοῦ μηχανικοῦ, μόνον οἱ ἔχοντες τὰς δι' αὐτὰ ἀπαιτουμένας γνώσεις, δυνάμει Β.Δ. τῆς 6 Μαρτίου 1833 συνεστήθη ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ λοχαγοῦ τοῦ βαυαρικοῦ πυροβολικοῦ βαρώνου Βράντ, ὡς προέδρου, τοῦ λοχαγοῦ τοῦ μηχανικοῦ Βράκερ, τοῦ καθηγητοῦ τῶν μαθηματικῶν παρὰ τῷ καταστήματι τῶν Εὐελπίδων Σταυρίδου καὶ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ αὐτοῦ καταστήματος Σμόλεντζ, πρὸς ἐξέτασιν τῶν εἰς τὸ πυροβολικὸν καὶ τὸ μηχανικὸν ὑπηρετούντων λοχαγῶν, ὑπολοχαγῶν, ἀνθυπολοχαγῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν.

Αἱ ἐξετάσεις ἦσαν προφορικαὶ καὶ ἔγγραφοι.

Καὶ διὰ μὲν τοὺς ἀξιωματικοὺς ἀντικείμενα προφορικῶν ἐξετάσεων ἦσαν: μαθηματικὰ—φυσικὴ—χημεία—ὀχυρωτικὴ—πυροβολικὴ—γλῶσσαι (ἡ ἑλληνικὴ καὶ ἡ γερμανικὴ ἢ ἡ γαλλικὴ)—γυμνάσια, ἔτι δὲ ἡ ἱππασία. Διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ μηχανικοῦ προσετίθετο ἡ ἀρχιτεκτονικὴ καὶ ἀφηροῦντο τὰ γυμνάσια. Ἀντικείμενα ἐγγράφων ἐξετάσεων: ὑπόμνημα (ὁ βίος τοῦ συντάκτου κτλ.)—σχεδιασις τοῦ μετώπου φρουρίου τῆς περιβολῆς καὶ τοῦ στρατῶνος (ἡ ἐργασία αὕτη ἐπετρέπετο νὰ ἐκτελεσθῇ οἴκαδε, τῇ βοηθείᾳ συγγραμμάτων καὶ νὰ παραδοθῇ ἐντὸς 12 ἡμερῶν)—προβλήματα ἐπὶ τῶν μαθημάτων, εἰς ἃ ἐξητάσθησαν προφορικῶς—ἰχνογραφία.

Αἱ ἐξετάσεις διὰ τοὺς λοχαγοὺς ἦσαν μᾶλλον ἐκτεταμέναι ἢ αἱ διὰ τοὺς ὑπολοχαγοὺς καὶ ἀνθυπολοχαγούς. Διὰ δὲ τοὺς ὑπαξιωματικοὺς ἀντικείμενα ἐξετάσεων ἦσαν: ἀνάγνωσις καὶ γραφὴ—μαθηματικὰ—ὀνοματολογία μετώπου φρουρίου καὶ πολιορκητικοῦ κανονοστασίου—ὀνοματολογία πυροβόλων καὶ μερῶν αὐτῶν—γυμνάσια ὅπλου καὶ πυροβόλων.

Κατόπιν τῶν ἐξετάσεων τούτων συνετάχθη δι' ἕκαστον ἀξιωματικὸν ἴδιον πρωτόκολλον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐσημειοῦτο ὁ βαθμὸς τῆς ἐπιδόσεώς του εἰς ἕκαστον ἀντικείμενον, οἱ δὲ

ὑπαξιωματικοὶ ἐνεγράφησαν εἰς κατάλογον κατὰ σειρὰν ἱκανότητος.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν κατάταξιν ἀξιωματικῶν εἰς τὴν χωροφυλακήν, ὡρίσθη διὰ Διατάγματος τῆς 20 Μαΐου, ἵνα οὗτοι ἐκλέγωνται ἐξ ἐκείνων τῶν ἀξιωματικῶν τῶν τακτικῶν καὶ τῶν πρώην ἀτάκτων στρατευμάτων, οἱ ὁποῖοι διέπρεψαν διὰ πιστῆς καὶ εὐσυνειδήτου ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων των, δι' ἀνδρείας καὶ γενναιότητος κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ ἡλικία των ἔπρεπε νὰ συμπεριλαμβάνηται μεταξὺ 25 καὶ 50 ἐτῶν. Οἱ ἀξιωματικοὶ δὲ τῆς χωροφυλακῆς ὡς πρὸς τοὺς τοῦ στρατοῦ ἐθεωροῦντο κατὰ τὴν τάξιν ὡς ἑνὸς βαθμοῦ ἀνώτεροι, καὶ ἡ τάξις τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ σώματος προσδιωρίζετο κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς ὑπηρεσίας, τὸν ὁποῖον ὁ Βασιλεὺς ἤθελε τῷ ἀπονείμει.

Αἱ χηρεύουσαι θέσεις τῶν μὲν ὑπομοιράρχων διετίθεντο κατὰ τὰ $^1/_3$ εἰς ἀξιωματικοὺς τῶν τακτικῶν στρατευμάτων, ἔχοντας διανύσει τριετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν ἀξιωματικοῦ καὶ κατὰ τὸ ἕτερον $^1/_3$ εἰς ἐνωμοτάρχας κατέχοντας ὡρισμένα προσόντα, τῶν δὲ μοιράρχων συνεπληροῦντο διὰ προβιβασμοῦ τῶν ὑπομοιράρχων. Εἰς τὴν ἀρχηγίαν τοῦ σώματος ἐπροβιβάζοντο μοίραρχοι ἢ ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ τῶν τακτικῶν στρατευμάτων.

Παράσημα. —Στολή.— Ἱματισμός. —Μισθός.

Δυνάμει Β. Δ. τῆς 20 Μαΐου 1833 συνεστήθη Τάγμα Ἀριστείας, φέρον τὸ ὄνομα Τάγμα τοῦ Σωτῆρος, τὸ ὁποῖον θέλει ἀνακαλεῖ τὴν μνήμην τῆς, θεία συνάρσει, θαυμαστῶς καὶ αἰσίως ἐκπεραιωθείσης σωτηρίας τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ τάγμα τοῦτο διηρέθη εἰς πέντε κλάσεις, ὡς αὗται εἶνε καὶ σήμερον.

Οὐδεὶς δὲ ὑπήκοος τῆς Ἑλλάδος δύναται νὰ λάβῃ μίαν τῶν ἀνωτέρων κλάσεων, χωρὶς νὰ διέλθῃ διὰ τῶν κατωτέρων.

Τὸ ἐθνόσημον ὡς τοῦτο εἶνε ἐν χρήσει καὶ σήμερον, δηλ. κυανοῦν πρὸς τὸ κέντρον καὶ λευκὸν πρὸς τὴν περιφέρειαν καὶ τὸ μὲν κυανοῦν νὰ κατέχῃ τὰ δύο τριτημόρια, τὸ δὲ λευκὸν τὸ λοιπὸν τριτημόριον τῆς διαμέτρου, εἰσήχθη δυνάμει Β.Δ. τῆς 2 Μαρτίου 1833 ὡς ἐθνικὸν διακριτικὸν σημεῖον καὶ διετάχθησαν οἱ ἐνδεδυμένοι πολιτικὴν ἢ στρατιωτικὴν στολὴν νὰ φέρωσιν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ καλύμματος τῆς κεφαλῆς πρὸς ἔνδειξιν τοῦ ὅτι εἶνε Ἕλληνες.

Τῇ 25 Φεβρουαρίου 1833 ἐξεδόθη ὁ κάτωθι κανονισμὸς

περὶ τοῦ ἱματισμοῦ, τῆς ἀποσκευῆς καὶ τοῦ ὁπλισμοῦ των Βασιλικῶν Ἑλληνικῶν Στρατευμάτων.

Α'. Πεζικὰ τάγματα τῆς Γραμμῆς.

α'.) Στρατιῶται καὶ ὑπαξιωματικοί.

Ἱματισμός. Κοντὰ ἱμάτια ἀπὸ κυανόχροον τσόχαν μὲ ὑσγίνα ἐπιχειρίδα, περιλαίμια καὶ περιουραία, καὶ ἄλικα ἐπίβραφα. Μία σειρὰ ἄσπρων μεταλλίνων κομβίων μὲ τὸν ἀριθμὸν τοῦ τάγματος ἐπ' αὐτῶν. Πανταλόνια ἐκ τῆς αὐτῆς τσόχης μὲ κόκκινον ἐπίβραφον καὶ τὸ καλοκαίρι ἄσπρα πάνινα. Μαῦραι τσόχινοι ἢ ἄσπραι πάνινοι περικνημίδες. Σανδάλια. Διὰ τοὺς ἁπλοῦς στρατιώτας μία βέστα, ὡς τὸ ἱμάτιον, χωρὶς οὐρὰν, ἐμπρὸς μὲ δύο ὁριζοντίους τσέπας καὶ μὲ περιχειρίδια γαλάζια μὲ κόκκινα ἐπίβραφα. Καπόταν ἀπὸ σιδηρόχρουν τσόχαν. Οἱ ἐπίλεκτοι φέρουν ἄλικας μαλλίνους παρωμίδας ἐπὶ τῶν ἱματίων, ἢ καποτῶν· οἱ εὐζωνοι πρασίνους καὶ οἱ λόχοι τοῦ κέντρου ἄσπρας. Οἱ πρῶτοι γρανάτας ἀπὸ ἄσπρην τσόχαν εἰς τὰς οὐρὰς τοῦ ἱματίου, καὶ οἱ τελευταῖοι κερατοειδεῖς σάλπιγκας· ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας σκιάδια ἀπὸ κυανόχρουν τσόχαν μὲ κόκκινον ἐπίβραφον, ἐμπρὸς μὲ βασιλικὸν τσόχινον στέμμα.

Ἀποσκευή. Κύβαρον ἀπὸ ὑαλιστὸν πῖλον μὲ ἀκτινοβόλον ἥλιον ἀπὸ μέταλλον, εἰς τὸ μέσον αὐτοῦ ἓν Ο, καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὸ βασιλικὸν στέμμα ἐκκρεμές. Τὰ κύβαρα θέλουν στολίζεσθαι μὲ κορδόνια καὶ πομπόνια διὰ τοὺς ἐπιλέκτους κόκκινα, διὰ τὸ κέντρον ἄσπρα καὶ διὰ τοὺς εὐζώνους πράσινα.

Τὰ πομπόνια τῶν ἐπιλέκτων καὶ εὐζώνων ἄνωθεν μὲ φλόγα τοῦ χρώματος τῶν πομπονίων. Πυριτοθῆκαι μαῦραι, ἐπὶ τῶν ὁποίων διὰ μὲν τοὺς ἐπιλέκτους μία γρενάτα ἀπὸ κίτρινον μέταλλον, διὰ δὲ τοὺς εὐζώνους κερατοειδὴς σάλπιγξ· τὰ λωρία τῆς πυριτοθήκης, τοῦ σπαθίου καὶ τῆς τσάντας λευκά.

Ὁπλισμός. Τουφέκι μὲ λόγχην, σπάθη μὲ λαβὴν ὀρειχάλκινον καὶ λεπίδα ἰσομήκη μὲ τὴν λόγχην· εἰς τοὺς εὐζώνους, οἱ ὑπαξιωματικοὶ καὶ δέκα τῶν στρατιωτῶν καραβίνας ῥαβδωτὰς μὲ λόγχην, ἡ ὁποία χρησιμεύει ἐνταυτῷ καὶ ὡς σπαθί.

β'.) Ἀξιωματικοί.

Ἱματισμός. Ἱμάτια ὅμοια μὲ τὰ τῶν στρατιωτῶν. Ἐπανωφόρεμα μὲ δύο σειρὰς κομβίων καὶ πανταλόνια ὅμοια μὲ τὰ τῶν στρατιωτῶν. Σιδηρόχροοι μανδύαι, ἡμιϋποδήματα, κορδόνια ἀργυρᾶ.

Ἀποσκευὴ καὶ ὁπλισμός. Ὡς σημεῖον ὑπηρεσίας ἡμισέληνον ἀργυροῦν, εἰς τὴν μέσην τοῦ ὁποίου τὰ βασιλικὰ μεγάλα παράσημα χρυσᾶ καὶ εἰς τὰ δύο ἄκρα κεφαλαὶ λεόντων.

Μαῦρος ὑαλιστὸς ἀορτὴρ καὶ σπάθη μὲ κίτρινον λαβήν.

Οἱ ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ ὑπασπισταὶ φοροῦσι πτερνιστήρια, τὴν σπάθην εἰς ζωστῆρα καὶ λεπιδωτὰς ἐπωμίδας ἀργυρᾶς.

Β'. Ἱππικόν.

α'.) Στρατιῶται καὶ ὑπαξιωματικοί.

Ἱματισμός. Ἱμάτιον ἀπὸ βαθυπρασίνην τσόχαν κατὰ τὸ Πολωνιακὸν κόψιμον μὲ ἄσπρα κομβία, ἐπιλαίμιον, περιχείρια καὶ ἐπίβραφα κερμεζόχροα, ζώνην ἄσπρην καὶ κυανῆν, πανταλόνια βαθυπράσινα μὲ κερμεζόχρουν ταινίαν.

Βέστα τοῦ χρώματος τοῦ ἱματίου, χωρὶς οὐρὰς, μὲ μίαν σειρὰν κομβίων· καπότα ἀπὸ τσόχαν ἄσπρην, ἡμιϋποδήματα μὲ πτερνιστήρια, πράσινον σκιάδιον ὡς ἐκεῖνο τοῦ Πεζικοῦ.

Ἀποσκευή. Σάπκα ἀπὸ τσόχαν κερμεζόχρουν μὲ σκιαδίσκην μαύρην καὶ ἐμπρὸς ἥλιον ἀκτινοβολοῦντα μὲ ἐστεμμένον Ο, ἄσπρα κορδόνια, μαῦραι μικραὶ πυριτοθῆκαι μὲ ἄσπρα λωρία, ἄσπρος ζωστὴρ καὶ σπαθὶ καμπύλον εἰς σιδηρᾶν θήκην καὶ μὲ ἁπλῆν σιδηρᾶν λαβήν. Λεπιδωταὶ ἐπωμίδες ἄσπρου μετάλλου, πιστόλαι καὶ λόγχαι μὲ ἄσπρας καὶ κυανᾶς ταινίας.

β'.) Ἀξιωματικοί.

Ἱματισμὸς, ἀποσκευὴ καὶ ὁπλισμός. Ἓν γένει καθὼς καὶ οἱ στρατιῶται μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ὅλα τὰ στολίσματα εἶνε ἀργυρᾶ.

Γ'. Πυροβολικόν.

Ἱματισμὸς καὶ ἀποσκευή. Ὅμοια μὲ τὰ τοῦ Πεζικοῦ μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ τσόχα εἶνε μελανόγλαυκος (μαβιὰ) καὶ ἀντὶ ὑσγίνου χρώματος κερμεζόχροον μὲ γαλάζια περιου-

ραῖα. Τὰ κομβία, τὰ κορδόνια, αἱ πλάκες τῶν κυβάρων, καὶ αἱ ἐπωμίδες ἐξ ὀρειχάλκου, ἐπὶ τῶν οὐρῶν κίτρινοι γρανάται.

Τὸ σημεῖον τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἀξιωματικῶν εἶνε μαύρη ὑαλιστὴ πυριτοθήκη μὲ μαῦρα ὑαλιστὰ λωρία. Οἱ στρατιῶται ὡπλισμένοι μὲ καραβίνας λογχοφόρους καὶ μὲ δίστομον σπαθίον μὲ ὀρειχάλκινον λαβήν. Ἡ λοιπὴ ἀποσκευὴ ὁμοία μὲ τὴν τοῦ πεζικοῦ.

Δ'. Ζευγῖται.

Ἱματισμός. Ὡς ὁ τοῦ Πυροβολικοῦ. Εἰς τοὺς στρατιώτας ὅμως ἀντὶ σανδάλων, ἡμιϋποδήματα μὲ πτερνιστήρια, καὶ ἀντὶ περιλαιμίων καὶ περιχειρίδων κερμεζοχρόων, μελανόγλαυκα.

Ὁπλισμός. Οἱ στρατιῶται φέρουν σπαθί, πυριτοθήκην καὶ λωρία ὡς τὰ τῶν λογχοφόρων ἱππέων. Οἱ δὲ ἀξιωματικοὶ ὡς ἐκεῖνα τοῦ πυροβολικοῦ.

Ε'. Λόχος τῶν Σκαπανέων.

Ἀπαραλλάκτως ὡς τοῦ Πυροβολικοῦ, μόνον ἀντὶ κιτρίνων ἄσπρα κομβία καὶ διακριτικὰ σημεῖα τῶν βαθμῶν.

ΣΤ'. Λόχος τεχνιτῶν τοῦ Πυροβολικοῦ.

Ἀπαραλλάκτως ὡς τοῦ Πυροβολικοῦ, ἀλλὰ μὲ περιλαίμια καὶ ἐπιχειρίδια μαῦρα.

Ζ'. Τάγματα Ἀκροβολιστῶν.

α') Ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται.

Ἱματισμός. Ἱμάτιον (βέστα) ἐκ τσόχας σιδηροχρόου μὲ τὸ περιτραχήλιον, πὰς χειρίδας καὶ τὰς λοιπὰς παρυφὰς (στολίσματα) κόκκινα, φουστανέλλα ἐξ Ἀμερικανικοῦ πανίου, περικνημίδες ἐκ σιδηροχρόου τσόχας, φέσι κόκκινον. Κομβία ἱματίου κίτρινα μὲ τὸν ἀριθμὸν τοῦ τάγματος ἐγκεχαραγμένον.

Ἔμπροσθεν εἰς τὸ φέσι τὰ βασιλικὰ παράσημα, ἤτοι σταυρὸν λευκὸν τσόχινον ἐπὶ ἐδάφους κυανοῦ ἐπίσης τσοχίνου καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὸ Βασιλικὸν στέμμα ἀπὸ κίτρινην τσόχαν.

Ὁπλισμός. Τουφέκι μὲ λόγχην καὶ πυριτοθήκην μὲ μαῦρον λωρίον δεμένον περὶ τὴν ζώνην.

β') Ἀξιωματικοί.

Ἱματισμός, ὁπλισμός. Ἱμάτιον καὶ περικνημίδες ἐκ τσόχας κυανῆς. Ἐπωμίδες λεπιδωταὶ ἐκ μετάλλου κιτρίνου. Ὁ σταυρὸς ἐπὶ τοῦ φεσίου ἀργυροῦς, τὸ δὲ στέμμα χρυσοῦν. Κατὰ τὰ λοιπὰ ὁ ἱματισμὸς ὅμοιος μὲ τὸν τῶν ὁπλιτῶν.— Σπάθη περὶ τὴν ζώνην.

Η'. Μηχανικόν.

Ἡ στολὴ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Βασιλικοῦ σώματος τοῦ Μηχανικοῦ, ἐκτὸς τῶν γρανατῶν καὶ τῶν περιουραίων, ἦτο ὁμοία μὲ τὴν στολὴν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πυροβολικοῦ, μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι τὰ διακριτικὰ σημεῖα ἦσαν ἀργυρᾶ, τὰ κομβία λευκομετάλλινα καὶ λεῖα, τὸ δὲ κάλυμμα τῆς κεραλῆς πῖλος δίπτυχος μὲ ἀργυροῦν ἄστρον, ἐθνόσημον καὶ κορδόνια καὶ πτερὰ κυανόλευκα κρεμάμενα πρὸς τὰ κάτω.

Ἡ στολὴ διὰ τοὺς στρατιωτικοὺς ἰατροὺς, διὰ τοὺς ἱππιατροὺς καὶ διὰ τοὺς στρατιωτικοὺς φαρμακοποιοὺς ἐκανονίσθη διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 13 Νοεμβρίου 1833 καὶ ἦτο σχεδὸν ἡ αὐτή, μέ τινας μικρὰς παραλλαγάς. Ἤτοι,

ἱμάτιον μελανόγλαυκον μὲ κομβία ὀρειχάλκινα (ἢ ἀργυρᾶ) λεῖα, περιλαίμιον καὶ ἐπιχειρίδια μεταξωτὰ μαῦρα (πράσινα διὰ τοὺς φαρμακοποιοὺς), ἐπίρραφα κόκκινα καὶ περιουραῖα τοῦ αὐτοῦ χρώματος, διακριτικὰ σημεῖα κεντημένα χρυσᾶ κατὰ τὸν τύπον τῶν βαυαρῶν ἰατρῶν, περισκελὶς μελανόγλαυκος μὲ κόκκινα ἐπίρραφα. Πῖλος τρίπτυχος μὲ χρυσοῦν ἀστέρα (ἀργυροῦν διὰ τοὺς ἱππιατροὺς καὶ φαρμακοποιοὺς), ἐθνόσημον καὶ κορδόνια. Ὁπλισμός: ἡ σπάθη τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πεζικοῦ.

Οἱ βαθμοὶ τῶν ἐπιτελῶν καὶ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν διεκρίνοντο διὰ τῶν ἐπὶ τῶν περιλαιμίων σειρητίων, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἀργυρᾶ ἢ χρυσᾶ, κατὰ τὸ χρῶμα τῶν κομβίων.

Ὁ συνταγματάρχης καὶ ὁ λοχαγὸς ἔφερον τρία εἰς κάθε μέρος τοῦ περιλαιμίου· ὁ ἀντισυνταγματάρχης καὶ ὁ ὑπολοχαγὸς δύο· ὁ ταγματάρχης καὶ ὁ ἀνθυπολοχαγὸς ἓν 8 γραμμῶν πλάτους. Εἰς δὲ τοὺς ἀνωτέρους ἀξιωματικοὺς τὸ περιλαίμιον ἦτο προσέτι περιϋφασμένον μὲ πήνισμα ἑνὸς καὶ ἡμίσεως δακτύλου πλάτους.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον οἱ ὑπαξιωματικοὶ εἶχον τὸ περι-

λαίμιον τοῦ ἱματίου περιϋφασμένον μὲ ἓν ἄσπρον ἢ κίτρινον μάλλινον πήνισμα καὶ περιπλέον ὁ ἐπιλοχίας ἔφερε 3, ὁ λοχίας 2 καὶ ὁ δεκανεὺς 1 μικρὸν σειρήτιον.

Οἱ δὲ σαλπιγκταὶ καὶ τυμπανισταὶ στενώτερον πήνισμα εἰς τὰ περιλαίμια καὶ ἐπιχειρίδια.

Οἱ ἀνθυπασπισταὶ καὶ οἱ σημαιοφόροι ἐνεδύοντο ὡς οἱ ἀξιωματικοί, χωρὶς ὅμως τὰ εἰς τὸ περιλαίμιον διακριτικὰ τοῦ βαθμοῦ σημεῖα.

Συμφώνως δὲ μὲ τὸ Β. Δ. τῆς 27 Αὐγούστου 1833 ἡ στολὴ τῶν ἀξιωματικῶν τῶν Γενικῶν Ἐπιτελῶν εἶχε κανονισθῆ ὡς ἑξῆς:

Δίπτυχος πῖλος μὲ χρυσοῦν ἀστεροειδὲ ὀχέα, ἀργυροῦν καὶ κυανοῦν ἐθνόσημον, ὅμοια κορδόνια καὶ κυανόλευκα πίπτοντα πτερά. Ἱμάτιον καὶ ἐπωμίδας χρώματος καὶ σχήματος, ὡς τοῦ πυροβολικοῦ, μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι τὰ περιουρᾶα ἦσαν κερμεζόχροα, εἰς δὲ τ' ἄκρα αὐτῶν κεντηταὶ καὶ πτερωταὶ γρεναται· εἰς τὰ κομβία ἐκτυπωμένον βασιλικὸν στέμμα καὶ ὑπὸ τὴν ἐπωμίδα τοῦ δεξιοῦ ὤμου χρυσῆ ὠμοβελονίς. Πανταλόνια μελανόγλαυκα μὲ δύο λωρίδας κερμιζοχρόου τσόχας, ὡς τοῦ ἱππικοῦ.

Δι' ὁπλισμὸν σπαθία τοῦ ἱππικοῦ, κρεμασμένα εἰς ζωστῆρα ἀπὸ μαῦρον ὑαλιστὸν πετσί, συνεχόμενα κατὰ τὸ μέσον μὲ χρυσοῦς ὀχεῖς καὶ κεφαλὰς λεόντων. Ὡς σημεῖον ὑπηρεσίας πυριτοθήκην, ὡς τοῦ πυροβολικοῦ.

Ὁ ἱματισμὸς ἐχορηγεῖτο εἰς τοὺς ὁπλίτας παρὰ τοῦ δημοσίου κατὰ σύστημα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διαρκείας τῶν ἐνδυμάτων καὶ ἀναλογικοῦ πίνακος πιστοχρεώσεως, ἐντελῶς ὅμοιον μὲ τὸ ἐν χρήσει σήμερον.

Δυνάμει Β. Δ. τῆς 23 Νοεμβρίου ἰδίου ἔτους ἡ συσταθεῖσα κατὰ τὸ μέσον τοῦ ἔτους 1828 ἐπιτροπὴ ἱματισμοῦ μετωνομάσθη «Κεντρικὴ ἀποθήκη ἐπὶ τοῦ ἱματισμοῦ» καὶ ἐκανονίσθησαν ὁδηγίαι περὶ τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν ἐργασιῶν της. Συμφώνως πρὸς ταύτας ὤφειλε νὰ προμηθεύῃ καὶ νὰ κατασκευάζῃ εἰς τὰ ἐργοστάσιά της ὅλα τὰ διὰ τὰ στρατεύματα ἀναγκαῖα ἐνδύματα, σκεύη κλινοστρωμνῆς καὶ τὰ δερμάτινα σκεύη ἀποσκευῆς, στρατοπεδεύσεως καὶ ἐκστρατείας. Ἀπετελεῖτο δὲ ἀπὸ ἕνα ἀνώτερον ἀξιωματικὸν ἢ λοχαγόν, ὡς πρόεδρον, 1 καταλυματίαν συντάγματος, ὡς οἰκονόμον τῶν ἀποθηκῶν, 1 καταλυματίαν τάγματος, ἐπὶ τῆς λογιστικότητος,

1 λογιστὴ, 1 ἀξιωματικὸν διὰ τὴν κοπὴν καὶ 1 ἀξιωματικὸν διὰ τὴν ἐπιστασίαν τῶν ἐργοστασίων. Τὸ Διάταγμα τοῦτο καθώριζε λεπτομερῶς τίνι τρόπῳ ἡ ἐπιτροπὴ ἔπρεπε νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν προμήθειαν ἢ τὴν κατασκευὴν τῶν σκευῶν καὶ ἐνδυμάτων, τα καθήκοντα ἑκάστου ὑπαλλήλου τῆς ἀποθήκης, τὴν τάξιν ἐν τοῖς ἐργοστασίοις, τὴν ἐξέτασιν τῶν ὑλῶν, αἵτινες θὰ ἐχρησίμευον διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν διαφόρων εἰδῶν καὶ ἐν τέλει ὁδηγίας περὶ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως (λογιστικότητος) καὶ ὑπηρεσίας.

Ἡ μισθοδοσία τοῦ Βασιλικοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ προσδιωρίσθη διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 25 Φεβρουαρίου 1833 εἰς δραχμὰς, ὡς ἑξῆς·

	Πεζικὸν	Ἀκροβολιστ.	Ἱππικὸν	Πυροβολικὸν	Ζευγηται	Λόχος Τεχν	Λόχος Σκαπαν.
Μηνιαῖος μισθός:							
Ἀρχηγὸς συντάγματος			440				
Μοίραρχος			310				
Ταγματάρχης	300	200					
Λοχαγὸς	200	120	220	220	210	220	220
Λοχαγὸς δεύτερος				160		160	
Καταλυματίας	140	120	140				
Χειροῦργος	140		140				
Ὑπασπιστὴς	130						
Ὑπολοχαγὸς	100	100	120	120	110	120	120
Ἀνθυπολοχαγὸς	80		100	100	90	100	100
Ἱππιατρὸς			100				
Σημαιοφόρος		45					
Ἡμερούσιος μισθός:							
Ἐπιλοχίας	1.20		1.28	1.40	1.28	1.64	1.40
Ἀρχιτυμπανιστὴς	0.68						
Ἀρχισαλπιγκτὴς			1 16				
Λοχίας σιτιστὴς		0.72					
Λοχίας	0.72	0.56	0.80	0.92	0.80	1.16	0.92
Δεκανεὺς	0.60	0.44	0.68	0.68	0.68	0.92	0.68
Κεραύλης α'. τάξεως	0.60						0.80
Κεραύλης β'. »	0.52						0.60
Βομβολιστὴς				0.54			
Πυροβολιστὴς α'. τάξεως				0.52			
Πυροβολιστὴς β'. »				0.48			
Σιδηρουργὸς					0.80		
Σαγματοποιὸς					0.90		
Τεχνίτης α'.						0.72	
Τεχνίτης β'.						0.64	
Σκαπανεὺς α'.							0.56
Σκαπανεὺς β'.							0.48
Στρατιώτης	0.40	0.32	0.48		0.48		

Οἱ ἀξιωματικοὶ ἐλάμβανον οἴκημα δωρεὰν, οἱ δὲ ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται μίαν μερίδα ἄρτου καθ' ἡμέραν, ζυγίζουσαν 260 δράμια.

Ἐνόσῳ ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠδύνατο νὰ τοῖς χορηγήσῃ τὸ οἴκημα, ἐδίδοντο ἐπὶ πλέον δι' αὐτὴν τὴν ἀνάγκην εἰς τὸν συνταγματάρχην δραχμαὶ 80, εἰς τὸν ταγματάρχην καὶ μοίραρχον 60, εἰς τὸν λοχαγὸν 40, εἰς τὸν ὑπολοχαγὸν καὶ τὸν ἀνθυπολοχαγὸν 20 δραχμαί.

Οἱ ἀνύπανδροι ἀξιωματικοὶ ἦσαν ὑπόχρεοι νὰ συντρώγωσιν.

Οἱ μισθοὶ ἐπληρώνοντο εἰς τοὺς ὁπλίτας μετὰ παρέλευσιν πάσης πέμπτης ἡμέρας.

Τὸ αὐτὸ Διάταγμα προσδιώριζε ἠλαττωμένους μισθοὺς διὰ τοὺς διαμένοντας εἰς τὸ νοσοκομεῖον, διὰ τοὺς ἀπόντας εἰς ἄδειαν ἢ μένοντας εἰς διαθεσιμότητα.

Λόχος ἀπομάχων.

Ἐλέχθη ἀνωτέρω, ὅτι ἐνεκρίθη διὰ ψηφίσματος τῆς 21 Δεκεμβρίου 1828 ἡ ἐγκαθίδρυσις καταστήματος ἀπομάχων, διὰ μεταγενεστέρου δὲ Διατάγματος τῆς 27 Ἰουλίου 1833 συνεστήθη λόχος τῶν ἀπομάχων, πρὸς περίθαλψιν τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν, ὅσοι ὑπηρετοῦντες τὴν πατρίδα ἀπεκατεστάθησαν ἀνίκανοι. Ἡ δύναμις τοῦ λόχου ἀπηρτίζετο ἀπὸ τὸν λοχαγὸν διοικητὴν, ἕνα ὑπολοχαγὸν, 2 ἀνθυπολοχαγοὺς* καὶ 1 ἀνθυπαστιστήν. Ὑπαξιωματικοὺς δὲ καὶ στρατιώτας ὅσοι ἤθελον εὑρεθῇ ἀνίκανοι εἰς τὰ διάφορα ὅπλα.

Οἱ εἰς τὸν λόχον τοῦτον ἀνήκοντες ἀπελάμβανον τὸν μισθὸν τοῦ βαθμοῦ των, τὸν ἄρτον καὶ ὅλας τὰς λοιπὰς χορηγήσεις, ἐξομοιούμενοι μὲ τοὺς ὁπλίτας τοῦ πεζικοῦ τῆς γραμμῆς, ἐκ τούτων δὲ διωρίζοντο οἱ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀποθηκοφυλάκων ὑπηρέται.

1834-1842

Στρατολογία.

Διὰ νὰ συμπληρωθῇ ἡ κατὰ τὸν διοργανισμὸν τοῦ στρατοῦ προσδιορισθεῖσα δύναμις τῶν στρατευμάτων, προσδιωρίσθησαν κατ' ἀρχὰς μὲν 20 δρ. καὶ εἶτα 100 δρ. ὡς δωρεὰ δι' ἕκαστον νεοσύλλεκτον ἀναλαμβάνοντα τετραετῆ ὑπηρεσίαν. Ἡ δαπάνη αὕτη ἐνηργεῖτο μέχρι τέλους τοῦ 1835.

Διὰ τὴν προπαρασκευὴν δὲ καταλλήλων τεχνιτῶν χρησίμων

*Ἐκ τῆς ἀνωτέρω δυνάμεως αἱ θέσεις τοῦ ὑπολοχαγοῦ καὶ τοῦ ἑνὸς ἀνθυπολοχαγοῦ κατηργήθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 24 Ἰουλίου 1866.

εἰς τοὺς λόχους τῶν σκαπανέων, τὸ Β.Δ. τῆς 4 Ὀκτωβρίου 1834 ὥρισεν, ὅτι εἶνε δεκτοὶ ὡς μαθητευόμενοι διὰ 80 εἰς ἕκαστον λόχον σκαπανέων, νέοι ἄγοντες ἡλικίαν 16—20 ἐτῶν, διὰ τὴν ἐκμάθησιν τῆς τέχνης τοῦ κτίστου, λιθοτόμου, ξυλουργοῦ, σιδηρουργοῦ καὶ ἁμαξοποιοῦ καὶ ὅτι μετὰ τὸ πέρας τῆς διὰ τὴν ἐκμάθησιν τῆς τέχνης προθεσμίας ὑποχρεοῦνται νὰ ὑπηρετήσωσιν ἐπὶ 4 ἔτη ὡς σκαπανεῖς.

Τὸ περὶ τηρήσεως ληξιαρχικῶν βιβλίων ἐκδοθὲν Β.Δ. τῆς 20 Ὀδρίου 1836 συνεπλήρωσε μεγίστην τέως ἐλλειψιν καὶ ἔδωκε τ' ἀπαραίτητα στοιχεῖα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου. Ἐν τῷ ληξιαρχικῷ βιβλίῳ ἐνεγράφοντο αἱ γεννήσεις, οἱ γάμοι, αἱ ἀποβιώσεις, τῇ ὁροντίδι τῶν δημάρχων, ἢ, τῇ ἀπουσίᾳ ἢ ἐλλείψει τούτων, τῇ ὁροντίδι τῶν ἐφημερίων ἢ παρέδρων.

Ἕτερος δὲ νόμος περὶ ἀπογραφῆς διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 28 Νοεμβρίου 1837 νομοθετηθεὶς διελάμβανε τὰς ἑξῆς κυριωτέρας διατάξεις.

Ἡ στρατολογία ἐγίνετο διὰ κατατάξεως ἐθελοντῶν καὶ διὰ τῆς ἀπογραφῆς. Ἦσαν δὲ ὑπόχρεοι εἰς ἀπογραφὴν οἱ ἀπὸ 18—24 ἐτῶν Ἕλληνες καὶ δεκτοὶ πρὸς ἐθελουσίαν κατάταξιν οἱ ἀπὸ 18—30 ἐτῶν.

Οἱ τελευταῖοι οὗτοι προσεκαλοῦντο παρὰ τῶν δημάρχων δημοσίως νὰ δηλώσωσι τοῦτο, πρὶν ἢ γίνῃ ἡ στρατολογία πρὸς σύναξιν τοῦ ἀναλογοῦντος μεριδίου κληρωτῶν ἐξ ἑκάστης διοικήσεως, ὁ δὲ ἀριθμὸς των ἐξέπιπτεν ἐκ τῆς στρατολογίας. Οἱ ἐθελονταὶ ἐδικαιοῦντο νὰ ἐκλέξωσι τὸ ὅπλον, εἰς ὃ ἐπροτίμων νὰ καταταχθῶσιν. Οἱ κάτοικοι τῶν νήσων ἤθελον συνεισφέρει εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, ὅταν τὸ ἀναλογοῦν αὐτοῖς μέρος κληρωτῶν ὑπερέβαινε τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ναυτικοῦ. Ἡ διάρκεια τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἦτο τετραετὴς καὶ ἐχορηγεῖτο τὸ δικαίωμα τῆς ἀντικαταστάσεως.

Ἐξηροῦντο τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας:

α') οἱ ἔγγαμοι, β') οἱ σπουδασταὶ γυμνασίου καὶ τοῦ Πανεπιστημίου, γ') οἱ ἱερεῖς, οἱ διδάσκαλοι, οἱ ἰατροὶ, δ') οἱ μονογενεῖς υἱοὶ, ε') οἱ ἔχοντες ἀνάστημα μικρότερον τοῦ 1μ56, κτλ. Αἱ ἐξαιρέσεις δὲ αὗται τῆς πρὸς στρατείαν ὑποχρεώσεως πολὺ ὕστερον, κατὰ Μάϊον 1867, περιωρίσθησαν,

τροποποιηθέντος τοῦ σχετικοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀνωτέρω νόμου περὶ ἀπογραφῆς διὰ τοῦ νόμου ΣΛΔ'.

Αἱ στρατολογικαὶ ἐργασίαι καθωρίσθησαν διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 18 Ἰανουαρίου 1838, δυνάμει τοῦ ὁποίου οἱ Δήμαρχοι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀπογραφικῶν πινάκων τοῦ Δήμου συνέτασσον τοὺς στρατολογικοὺς πίνακας, οἵτινες ἐχρησίμευον διὰ τὴν κλήρωσιν τῶν στρατευσίμων τοῦ δήμου. Ἡ ἐξέτασις τῆς σωματικῆς ἱκανότητος τῶν κληρωθέντων νέων ἐγίνετο ὑπὸ τῶν στρατολογικῶν συμβουλίων τῶν διοικήσεων καὶ ἕκαστος δῆμος προσδιώριζε διὰ τοῦ κλήρου $^1/_3$ ἐπὶ πλέον, οἵτινες θὰ ἐχρησίμευον πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν κριθησομένων ἀνικάνων. Ἡ συγκέντρωσις τῶν νεοσυλλέκτων ἐγίνετο εἰς τὰς πόλεις Μεσολόγγιον, Ἄμφισσαν, Χαλκίδα, Ἀθήνας, Ναύπλιον, Ἀρεούπολιν καὶ Τρίπολιν. Εἰς τὰς πόλεις ταύτας ὑπῆρχον ἐπιτροπαί, αἱ ὁποῖαι διένεμον τοὺς νεοσυλλέκτους τούτους ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν δι' ἕκαστον σῶμα ἀπαιτουμένων ἰδιοτήτων.

Σύνθεσις στρατοῦ κτλ.

Παρὰ τῇ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Γραμματείᾳ προσετέθη διὰ Διατάγματος τῆς 1 Ἰουνίου 1834 ἰδιαίτερον τμῆμα διὰ νὰ προεπεξεργάζηται ὅλους τοὺς λογαριασμοὺς τῶν στρατευμάτων, νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς ἀναγραφῆς εἰς τὰ βιβλία τῶν διαφόρων χρηματικῶν ἐργασιῶν τῶν σωμάτων, νὰ κάμνῃ τὸν ἀπολογισμὸν αὐτῶν κτλ.

Γραμματεία Στρατιωτικῶν.

Τὸ τμῆμα τοῦτο ἦτο τὸ Στρατιωτικὸν Λογιστήριον καὶ ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἕνα πρόεδρον (τὸν διευθυντὴν τοῦ δευτέρου τμήματος τῆς Γραμματείας), ἕνα ὑπεπιμελητήν, ἐπιστάτην τῶν βιβλίων, τρεῖς καταλυματίας, ἐπεξεργαστὰς λογαριασμῶν καὶ ἐπιθεωρητάς, καὶ ἕνα λογιστήν.

Ἀντὶ δὲ τοῦ σχηματισθέντος διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 11 Ἰουνίου 1836 τμήματος τῶν οἰκοδομῶν, ἐσχηματίσθη δι' ὁμοίου τῆς 15 Ἰουλίου 1838 εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Γραμματείαν ἓν τμῆμα, τὸ ὁποῖον ἔλαβε τὸν τίτλον «τμῆμα τοῦ μηχανικοῦ».

Νομοεπιθεωρηταί.

Εἰς ἕκαστον νομὸν ἐτοποθετήθη διὰ Β.Δ. τῆς 25 Ἰανουαρίου 1834 εἷς συνταγματάρχης, ὡς ἐπόπτης τῶν εὑρεουσῶν ἐν τῷ νομῷ στρατιωτικῶν δυνάμεων, ἔχων ὑπὸ τὰς διαταγάς του ἕνα ὑπολοχαγὸν ἢ ἀνθυπολοχαγόν, ὡς ὑπασπιστήν. Εἰς δὲ τὸν νομὸν Κυκλάδων ὡς τοιοῦτος διωρίσθη ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ. Τὰ καθήκοντα καὶ αἱ ὑπηρεσίαι τῶν νομοεπιθεωρητῶν τούτων διαγράφονται ἐν τῷ Β. Δ. τῆς 17 Μαρτίου 1834. *

Γεν. Ἐπιτελεῖς.

Τὸ σῶμα τῶν Γενικῶν Ἐπιτελῶν ἀπετέλεσαν κατ' ἀρχὰς τρεῖς ἀξιωματικοὶ διορισθέντος τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1833, προσετέθησαν δὲ ἕτεροι τρεῖς κατὰ τὸ 1834 καὶ ὡς ἀρχηγὸς αὐτῶν διωρίσθη ὁ συνταγματάρχης Θωμᾶς Γόρδων. Εἶτα διὰ Β.Δ. τῆς 13 Ἰανουαρίου 1836, ὁ ἀριθμὸς ὡρίσθη εἰς ἕξ, ἤτοι 1 ταγματάρχην, 3 λοχαγοὺς καὶ 2 ὑπολοχαγούς.

Ὁ δὲ ὀργανισμὸς τοῦ σώματος ἐκανονίσθη διὰ τοῦ Βασιλ. Διατάγματος τῆς 6 Σεπτεμβρίου 1861, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἀριθμὸς ἀνεβιβάσθη εἰς 19, ἤτοι 2 συνταγματάρχας, 2 ἀντισυνταγματάρχας, 3 ταγματάρχας, 8 λοχαγοὺς καὶ 4 ὑπολοχαγοὺς καὶ συνάμα καθωρίσθησαν αἱ ὑπηρεσίαι εἰς ἃς διωρίζοντο ὡς καὶ αἱ ἀσχολίαι αὐτῶν.

Ἡ συμπλήρωσις τοῦ σώματος ἐγίνετο διὰ μεταθέσεως ὑπολοχαγῶν ἐκ τῶν διαφόρων σωμάτων τοῦ στρατοῦ, ὁ δὲ μετατεθησόμενος ὑπολοχαγὸς ἀπῃτεῖτο νὰ εἶχεν ἐξέλθει τῆς στρατ. σχολῆς τελειοδίδακτος, νὰ ὑπηρέτησε τρία ἔτη μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ καὶ νὰ ἦτο κάτοχος ξένων γλωσσῶν ἢ τῆς γαλλικῆς.

Φάλαγξ.

Ὡς δεῖγμα εὐνοίας τοῦ Βασιλέως καὶ εὐγνωμοσύνης τῆς πατρίδος πρὸς τοὺς χρησιμεύσαντας ὡς ὁδηγοὺς τῶν συστρατιωτῶν των εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα καὶ ὅπως δοθῇ αὐτοῖς εὐκαιρία νὰ διαπρέψωσι διὰ νέων ἐκδουλεύσεων, ἐσχηματίσθη δυνάμει Β. Δ. τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1835 «Φάλαγξ», τῆς ὁποίας ὅλοι οἱ βαθμοὶ ἦσαν τιμητικαὶ θέσεις καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ καταταχθῶσιν, ἢ ὅσοι ὑπῆρξαν μὲ νόμιμα διπλώματα ἀξιωματικοὶ τοῦ ναυτικοῦ ἢ τῶν τρόφιμων ἀτάκτων στρατευμάτων τῆς ξηρᾶς, ἠγωνίσθησαν ὡς τοιοῦτοι κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα καὶ διέπρεψαν διὰ τῆς ἀνδρείας των, ἀποδείξαντες εἰς πᾶσαν περίπτωσιν τιμιωτάτην διαγωγήν.

Ἡ φάλαγξ διηρέθη εἰς 13 τετραρχίας, εἰς ἃς κατετάχθησαν οἱ ἀναγνωρισθέντες ὡς ἄνω.

Ἑκάστη δὲ τετραρχία συνέκειτο ἀπὸ 1 λοχαγὸν (ἰσοδυ-

* Αἱ θέσεις αὗται κατηργήθησαν διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 13 Δεκεμβρίου 1863.

ναμοῦντα κατὰ βαθμὸν καὶ ἀξίαν μὲ συνταγματάρχην).

1 ἀξιωματικὸν πρώτης τάξεως ἢ ὑπολοχαγὸν (ἰσοδυναμοῦντα μὲ ἀντισυνταγματάρχην).

2 ἀξιωματικοὺς δευτέρας τάξεως ἢ ἀνθυπολοχαγοὺς (ἰσοδυναμοῦντας μὲ ταγματάρχην).

1 σημαιοφόρον (ἰσοδυναμοῦντα μὲ λοχαγόν).

4 ἐπιλοχίας (ὁμοίως), καὶ

54 φαλαγγίτας, ὁμοιοβάθμους μὲ τοὺς ἀνθυπολοχαγοὺς τῶν στρατευμάτων.

Ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω ἀπελάμβανον τὰς αὐτὰς στρατιωτ. τιμὰς καὶ διακρίσεις μὲ τοὺς ἔχοντας τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἀξιωματικοὺς τῆς γραμμῆς.

Ἐάν τις ὑπῆρχεν ἀνίκανος πρὸς ὑπηρεσίαν κατετάσσετο εἰς τοὺς πρεσβύτας τῆς Φάλαγγος, οἵτινες ἐσημειοῦντο εἰς τοὺς καταλόγους ὡς ὄντες εἰς ἀόριστον ἄδειαν. Ὁ δὲ ὑπερβὰς τὸ 50ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ τὴν εἰς τοὺς ἀπομάχους μετάθεσίν του.

Ἡ Φάλαγξ δὲ αὕτη ὠνομάσθη «Φάλαγξ ἐν ἐνεργείᾳ» πρὸς διάκρισιν τῆς «προικοδοτημένης Φάλαγγος», εἰς τὴν ὁποίαν δυνάμει Β. Δ. τῆς 1 Ἰανουαρίου 1838 ἀνῆκον, ὅσοι παραιτηθέντες τοῦ μισθοῦ των ἔλαβον ὡς ἀντάλλαγμα ἐθνικὰς γαίας.

Πεζικόν. Τὰ 8 πεζικὰ τάγματα τῆς γραμμῆς μετεσχηματίσθησαν εἰς 4 πεζικὰ τῆς γραμμῆς ὑπ' ἀριθμὸν 1—4, ἐξ ὧν 2 Ἑλληνικὰ καὶ 2 Γερμανικὰ (ὅρα ἐπικουρικὸν Βαυαρικὸν σῶμα), ἕκαστον τῶν ὁποίων συνέκειτο ἐκ λόχων 6· πρὸς δὲ εἰς 4 ἐλαφρὰ πεζικὰ τάγματα, ἐπίσης ἐκ λόχων 6, τῶν ταγμάτων 3 καὶ 4 σχηματισθέντων ἐκ Λακώνων. Τὸ περὶ μετασχηματισμοῦ Β. Δ. τῆς 13 Ἰανουαρίου 1836 ὥριζε καὶ τὴν σύνθεσιν ἑκάστου τάγματος, ἀποτελουμένου τοῦ μὲν τῆς γραμμῆς ἐκ α') τῶν ἐπιτελῶν (ἀντισυνταγματάρχης, ταγματάρχης, ὑπολοχαγὸς ὑπασπιστής, καταλυματίας, ἰατρός, ὑποϊατρός, ἱερεύς, λογιστὴς κτλ.), β') 6 λόχων, ἕκαστος τῶν ὁποίων εἶχε λοχαγόν, ὑπολοχαγόν, 2 ἀνθυπολοχαγούς, 12 ὑπαξιωματ., 3 σαλπιγκτάς, 121 πελεκυφόρους, ἐκλεκτοὺς καὶ στρατιώτας· τοῦ δὲ ἐλαφροῦ τάγματος ἐκ α') τῶν ἐπιτελῶν (ἀντισυνταγματάρχης, ἀνθυπολοχαγὸς ὑπασπιστής, καταλυματίας, ἰατρός, ἱερεύς, ἀνθυπασπιστής), β') 6 λόχων, ἕκαστος τῶν ὁποίων εἶχε λοχαγόν, ἀνθυπολοχαγόν, 8 ὑπα-

ξιωματικοὺς, 2 σαλπιγκτάς, 50 ἐκλεκτοὺς καὶ στρατιώτας.

Κατόπιν, διὰ Β.Δ. τῆς 20 Ἰουνίου 1838, τὸ 4ον τάγμα τῆς γραμμῆς διελύθη καὶ τὰ μὲν 1 καὶ 2 ἐλαφρὰ τάγματα ἀπετέλεσαν τὸ 4ον τάγμα πεζικοῦ (ἀκροβολιστῶν), τὰ δὲ 3 καὶ 4 ἐλαφρὰ τάγματα ἀπετέλεσαν τὸ 5ον τάγμα πεζικοῦ (ἀκροβολιστῶν). Ἤτοι, ἐν ὅλῳ ὑπῆρχον 5 τάγματα, ἑκάστου τῶν ὁποίων ἡ δύναμις συνέκειτο ἐκ 31 ἀξιωματικῶν, 822 ὑπαξιωματ., σαλπιγκτῶν καὶ στρατιωτῶν καὶ 5 ἵππων.

Κατὰ τὸ ἔτος 1838 διὰ Διατάγματος τῆς 25 Ἰανουαρίου Ὁροφυλακή. ἐσχηματίσθησαν ἐκ τῶν τριῶν σωμάτων τῆς Ἐθνοφυλακῆς, τῆς προσκληθείσης εἰς ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν διὰ τοῦ Διατάγματος τῆς 16 Φεβρουαρίου 1836, 8 ἐλαφρὰ τάγματα τῆς ὁροφυλακῆς, θεωρηθέντα ὡς μέλος ὁλοκληρωτικὸν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ προωρισμένα διὰ τὴν διατήρησιν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας καὶ ὑπεράσπισιν τῶν βορείων μεθορείων τοῦ Βασιλείου. Ἕκαστον τούτων περιελάμβανε τοὺς ἐπιτελεῖς καὶ 4 λόχους καὶ εἶχεν ἐν ὅλῳ δύναμιν 16 ἀξιωματικ., καὶ 229 ὁπλιτῶν. Τὰ τάγματα ταῦτα ἀπετέλεσαν τρία σώματα καὶ ἐτέθησαν ὑπὸ τὰς διαταγὰς 3 ἀρχηγείων ὁροφυλακῆς, τὰ ὁποῖα συνεστήθησαν διὰ Β.Δ. τῆς 11 Φεβρουαρίου 1838 ἐξ ἑνὸς συνταγματάρχ. ἢ ἀντισυνταγματάρχου ἀρχηγοῦ, ἑνὸς λοχαγοῦ τῆς γραμμῆς, ἑνὸς ὑπολοχαγοῦ ὑπασπιστοῦ, ἑνὸς ἰατροῦ, ἑνὸς στρατιωτικοῦ ἱερέως.

Μετὰ τὴν κατάργησιν τῶν ἀρχηγείων τούτων διὰ τοῦ Β Δ. τῆς 17 Ἰουνίου 1845, τὰ τάγματα τῆς ὁροφυλακῆς κατεστάθησαν αὐθύπαρκτα.

Ἱππικόν. Τὸ σύνταγμα τοῦ ἱππικοῦ δυνάμει Β. Δ. τῆς 13 Ἰανουαρίου 1835 ἔλαβε τὴν ὀνομασίαν «Σύνταγμα τῶν λογχιστῶν» καὶ ἀπετελεῖτο ἐκ α'.) τῶν ἐπιτελῶν (3 ἀνώτεροι ἀξιωμ., 7 ὑποδεέστεροι, 9 ὑπαξιωμ., καὶ 15 ἵπποι) καὶ β'.) 6 ἰλῶν, ἑκάστη τῶν ὁποίων εἶχε:

4 ἀξιωματικοὺς, 14 ὑπαξιωμ., 3 σαλπιγκτὰς, 2 τεχνίτας, 90 ἱππεῖς, 8 ἵππους ἀξιωματικῶν καὶ 94 ἵππους ὑπηρεσίας.

Τὴν δὲ 16 Νοεμβρίου 1837 τὸ σύνταγμα τοῦτο κατηργήθη καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐσχηματίσθησαν δύο αὐθύπαρκτοι μοῖραι ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν:

Α'. μοῖρα λογχιστῶν (Ἀττικὴ), καὶ

Β'. μοῖρα λογχιστῶν (Ἀργολίς).

Ἑκάστη δὲ μοῖρα συνέκειτο ἐκ τῶν

α'.) ἐπιτελῶν (7 ἀξιωμ., 3 ὑπαξιωμ., 8 ἵπποι ἀξιωμ., 1 » ὑπηρεσίας),

β'.) 3 ἰλῶν, ὧν ἑκάστη 4 ἀξιωμ., 12 ὑπαξιωμ., 3 σαλπιγ., 2 τεχνίτας, 84 ἱππεῖς, 8 ἵπ-πους ἀξιωματικῶν καὶ 88 ὑπηρεσίας.

Ὀλίγον δὲ ὕστερον διὰ Διατάγματος τῆς 20 Ἰουνίου 1838 κατηργήθη μία ἴλη ἐξ ἑκάστης μοίρας, ἡ δὲ δύναμι τῶν ἱππέων ἑκάστης τῶν δύο ἐναπομεινασῶν ἀνεβιβάσθη εἰς 125 ἐκλεκτοὺς καὶ στρατιώτας.

Πυροβολικόν. Ὁπλοστάσιον. Τὴν 13 Ἰανουαρίου 1836 ἡ δύναμις τοῦ τάγματος περιωρίσθη εἰς 4 λόχους καὶ εἰς ἕνα λόχον ζευγιτῶν ἐξ 136 ἀνδρῶν. Ἐσχηματίσθη δὲ καὶ 2ος λόχος τεχνιτῶν εἰς τὸ ὁπλοστάσιον. Τὴν 20 Μαΐου 1837 προσετέθη καὶ 5ος λόχος εἰς τὸ τάγμα, ἡ δὲ δύναμις τῶν ἀνδρῶν ἑκάστου λόχου ὡρίσθη εἰς 105. Τέλος, διὰ Β. Δ. τῆς 1 Ἰουλίου 1838 ὁ εἷς ἐκ τῶν 2 λόχων τεχνιτῶν τοῦ Ὁπλοστασίου κατηργήθη καὶ ἡ δύναμις τοῦ ἐναπομείναντος συνέκειτο ἐκ 4 ἀξιωμ., καὶ 157 ὑπαξιωματ., καὶ στρατιωτῶν.

Μηχανικόν. Εἰς τὴν διλοχίαν τῶν σκαπανέων προσετέθη καὶ τρίτος λόχος καὶ οὕτω δυνάμει Β.Δ. τῆς 23 Ἰανουαρίου 1834 ἐσχηματίσθη ἡμίταγμα. Οἱ ἐπιτελεῖς τοῦ ἡμιτάγματος ἦσαν, 1 ταγματάρχης, 1 ὑπασπιστής, 1 καταλυματίας τάγματος, 3 λογισταὶ καὶ 3 ὑποϊατροὶ (διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν 3 λόχων). Ἕκαστος δὲ λόχος εἶχε δύναμιν 100 ἀνδρῶν καὶ ἐτοποθετήθησαν ὡς ἑξῆς· ὁ 1ος εἰς Ἀθήνας

ὁ 2ος » Μεσολόγγιον καὶ

ὁ 3ος » Ναύπλιον.

Τὴν 13 Ἰανουαρίου 1836 ἠλαττώθη εἷς λόχος καὶ ἐσχηματίσθη ἐκ νέου διλοχία, τὴν δὲ 24 Ἰουνίου 1838 οἱ δύο λόχοι συνεχωνεύθησαν εἰς ἕνα δυ ἀμεως 230 ἀνδρῶν. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος ἡ διοίκησις τοῦ Μηχανικοῦ μετωνομάσθη Ἐπιθεώρησις, ἔχουσα ὑπ' αὐτὴν τὰς διευθύνσεις τοῦ μηχανικοῦ καὶ τὸν λόχον τῶν σκαπανέων. Τὸ Β. Δ. τῆς 15 Ἰουλίου 1838 ὥρισε τὰ περὶ τῆς ἁρμοδιότητος τῆς νεοσχηματισθείσης Ἐπιθεωρήσεως τοῦ μηχανικοῦ.

Φρούρια. Δυνάμει Β. Δ. τῆς 16 Ἀπριλίου 1834 τὰ φρούρια διηρέθησαν εἰς τρεῖς τάξεις καὶ 17 ἐθεωρήθησαν ὡς τοιαῦτα,

ὁρισθέντος μονίμου προσωπικοῦ ἐξ 1 ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ, 1 λοχαγοῦ, 1 ὑπασπιστοῦ καὶ 1 λογιστοῦ διὰ τὰ α'. τάξεως, ἐξ ἑνὸς λοχαγοῦ, ἑνὸς ὑπασπιστοῦ καὶ τοῦ λογιστοῦ διὰ τὰ β' τάξεως καὶ ἑνὸς λοχαγοῦ καὶ τοῦ λογιστοῦ διὰ τὰ γ'. τάξεως. Ἡ δ' ἐν αὐτοῖς ὑπηρεσία ἐκανονίσθη πολὺ ἀργότερον διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἀνακεφαλαίωσις συνθέσεως στρατοῦ.

Ὅθεν ὁ στρατὸς κατὰ τὸ ἔτος 1842 ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἑξῆς:

Γραμματεία Στρατιωτικῶν (4 τμήματα).
Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τοῦ στρατοῦ.
Νομοεπιθεωρηταὶ 9.
Φρουραρχεῖα 17.
Σῶμα Γενικῶν Ἐπιτελῶν (ἀξιωμ. 6).
Φάλαγξ (13 τετραρχίαι). 819 ἄνδρες.

Πεζικὸν	5 τάγματα ἀκροβολιστῶν ἐκ λόχων 6. 3 ἀρχηγεῖα ὁροφυλακῆς. 8 τάγμ. ὁροφυλ. ἐκ λόχων 4	6240 ἄνδρες 20 ἵπποι.
Ἱππικὸν	(2 μοῖραι ἐκ 2 ἰλῶν ἑκάστη).	596 ἄνδρες καὶ 542 ἵπποι.
Πυροβολικὸν	Διοίκησις πυροβολικοῦ 1 τάγμα (5 λόχοι, 1 ζευγιτῶν) Ὁπλοστάσιον (1λόχος τεχνιτῶν)	840 ἄνδρες
Μηχανικὸν	Ἐπιθεώρησις μηχανικοῦ. Διευθύνσεις μηχανικοῦ 9. 1 λόχος	265 ἄνδρες
Χωροφυλακὴ	Ἀρχηγεῖον 10 μοιραρχίαι	1064 ἄνδρ.

Ὁ ὄπισθεν ἀναλυτικὸς πίναξ ἐξόδων τῆς Γραμματείας τῶν Στρατιωτικῶν κατὰ τὰ ἔτη 1833—35 πληροφορεῖ περὶ τῶν δαπανηθέντων κατὰ τὴν ἀνασύστασιν τοῦ τακτικοῦ τούτου στρατοῦ.

Σύνοψις ὅλων τῶν Ἐξόδων τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὰς χρήσεις 1833, 1834 καὶ 1835.

	Ἔνδειξις τῶν ὑπηρεσιῶν	Ἔξοδα							
		Τῆς χρήσεως 1833		Τῆς χρήσεως 1834		Τῆς χρήσεως 1835		Ἄθροισις	
		Δραχ.	Λ	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.
1	Μισθὸς ἐνεργείας....	922356	65	2109961	24	2444129	65	5476447	54
2	Τροφαὶ.....	135593	75	342479	87	365427	45	483501	07
3	Νομὴ.....	51683	49	178565	23	207324	32	437573	04
4	Ἱματισμὸς.....	368354	39	592704	31	323352	28	1283410	98
5	Ὁπλισμὸς.....	617320	73	620606	59	276635	88	1514571	20
6	Ἱππωνεία.....	26268	49	15509	20	63045		104822	69
7	Ἱπποσκευὴ.....	12125	65	19461	04	18531	57	50116	26
8	Στρατωνισμὸς.....	32353	06	83477	20	200049	03	215879	89
9	Στρατιωτ. νοσοκομεῖα.	74320	09	105107		164318		243745	59
10	Ἐκπαιδ. καταστήματα	43870	74	76426	18	117450		237746	92
11	Ἔξοδα γραφείου.....	34498	20	47020	82	68419	23	149938	28
12	» μετακομίσεως.	129774	26	262384	49	139538	25	531697	
13	Στρατολογία.....	80174	82	30444	07	35243	30	145862	19
14	Ἀνταμοιβαὶ.....	13932	80	3472		5380		22784	80
15	Στρατιωτ. δικαιοσύνη.	3371	56	5297	33	21896	47	30565	36
16	Οἰκοδομαὶ.....	193241	01	338218	40	498889	26	1030348	70
17	Μισθὸς ἀργίας.....	40702	29	54196	90	50093	50	144992	77
18	Ἐλλείματα ταμείου..	254	92	3795	23			4050	15
19	Ἔξοδα χάρτου τῆς Ἑλλάδος.....					29653	57	29653	57
20	Στρατολογία εἰς Βαυαρίαν.....	1220582	17	1371431	49	204410	53	2796424	19
21	Μισθὸς πρώην τακτικοῦ σώματος μέχρι νέου διοργανισμοῦ..	58965	59					58965	59
22	Ἐθνοφυλακὴ.....			17223	72	585405	17	602628	89
23	Χωροφυλακὴ.....	222388	57	487142	70	698587	82	1408119	09
24	Βαυαρικὰ στρατεύματ.	2746067	07	1740282	95	137783	21	4624133	23
	Γενικὴ ἄθροισις....	7028207	43	8505208	07	6554563	49	22087978	99

Βαθμοφόροι. —Προσβιβασμοί.

Τὰ περὶ διορισμῶν καὶ προσβιβασμῶν εἰς τὸν στρατὸν ἐκανονίσθησαν λεπτομερέστερον διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1834. Κατὰ τὸ Διάταγμα τοῦτο κατετάσσοντο ὡς ἀνθυπολοχαγοὶ ἢ ἀνθυπασπισταὶ μόνον οἱ ἐκ τοῦ σχολείου τῶν Εὐελπίδων ἐξερχόμενοι. Οἱ δὲ μὴ ὑπηρετήσαντες εἰσέτι στρατιωτικῶς κατετάσσοντο ὡς ἁπλοῖ στρατιῶται.

Οἱ προσβιβασμοὶ εἰς τοὺς βαθμοὺς δεκανέως, λοχίου, ἐπιλοχίου καὶ ἀνθυπασπιστοῦ ἐγίνοντο κατ' ἀρχαιότητα μετὰ προηγουμένην ἐξέτασιν καὶ ἀφοῦ ἐπιστοποιεῖτο παρὰ τῶν ἀνωτέρων των ὁ ζῆλος καὶ ἡ καλὴ διαγωγή των.

Εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ προήγοντο οἱ ἀνθυπασπισταὶ μετὰ ἐπιτυχίαν εἰς ἐξετάσεις. Ὁ δὲ προσβιβασμὸς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ καὶ λοχαγοῦ ἐγίνετο κατ' ἀρχαιότητα.

Διὰ τὸν βαθμὸν ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ ἦσαν ὑποψήφιοι μόνον ἐκεῖνοι οἱ λοχαγοί, οἵτινες ἀπέδειξαν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ὑπηρεσίας των, ὅτι εἶνε ἀξιωματικοὶ ἐντελεῖς καὶ οἵτινες ἐξετασθέντες πρακτικῶς ἐπέτυχον εἰς τὰς ἐξετάσεις. Εἰς ταύτας ὑπεβάλλοντο ἐκ περιτροπῆς οἱ ἀρχαιότεροι ἐξ ἑκάστου σώματος.

Εἰς τὰς θέσεις ἀρχηγῶν ταγμάτων ἢ συνταγμάτων οἱ διορισμοὶ ἐγίνοντο κατ' ἐκλογήν

Οἱ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης διορισθέντες ἰατροὶ καὶ διοικητικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ στρατοῦ δὲν εἶχον ἀντίστοιχόν τινα πρὸς τοὺς ἀξιωματικοὺς βαθμὸν στρατιωτικόν. Κατὰ πρῶτον δὲ, τὸ Β.Δ. τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1837 ἐκανόνισε τὴν διαβάθμισιν τῶν διαφόρων κατηγοριῶν τῶν ὑπαλλήλων, ἀντιστοιχοῦσαν μὲ ἰσοβάθμους κατηγορίας τῶν ἀξιωματικῶν τῆς γραμμῆς καὶ τοιουτοτρόπως, ὥστε νὰ ἐπέχωσι τὸν τόπον τῶν νεωτέρων κατὰ βαθμὸν εἰς τὰ διάφορα ἀποσπάσματα. Ἡ πλήρης ὅμως ἀφομοίωσις πρὸς τοὺς ἀξιωματικοὺς ἐγένετο ἀργότερα κατὰ τὸ ἔτος 1863.

Οὕτω, δυνάμει τοῦ ἀνωτέρω Διατάγματος ἡ ἀναλογία βαθμῶν ἦτο ἡ ἀκόλουθος.

α') ἀρχίατρος ἐπιτελῶν ἐπιμελητὴς } —ἀντισυνταγματάρχης.

β') ἰατρὸς ἐπιτελῶν ὑπεπιμελητὴς } —ταγματάρχης.

γ') ἰατρὸς συντάγ. (ἀνώτ. στρ. ἰατρὸς)
ἀνώτερος ἱππιατρὸς
» στρατ. φαρμακοποιὸς
καταλυματίας συντάγμ. (ἀνώτ. καταλυμ.) } —λοχαγός.

δ') ἰατρὸς τάγματος (στρατ. ἰατρὸς)
ἱππιατρὸς συντάγματος (ἱππιατρὸς)
στρατ. φαρμακοποιὸς
καταλυματίας τάγματος α'. τάξεως } —ὑπολοχαγός.

ε') ὑπιατρὸς
ὑποϋπιατρὸς
ὑποφαρμακοποιὸς
καταλυματίας τάγματος β'.
τάξεως (ὑποκαταλυματίας). } —ἀνθυπολοχαγός.

Ἐκπαίδευσις.

Τὴν 19 Φεβρουαρίου 1834 ἐδημοσιεύθη Διάταγμα περὶ νέου ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατ. Σχολείου τῶν Εὐελπίδων, ἡ δ' ἕδρα αὐτοῦ μετετέθη εἰς Αἴγιναν.

Ἡ διαίρεσις τῶν μαθητῶν ἦτο κατ' ἐνωμοτίας, ἑκάστης διοικουμένης παρ' ἑνὸς ἀξιωματικοῦ.

Οἱ ἐκ τοῦ Σχολείου ἐξερχόμενοι κατετάσσοντο ὡς ἀξιωματικοὶ εἰς τὸ πεζικὸν, ἱππικὸν καὶ εἰς τὰ εἰδικὰ σώματα. Αἱ τάξεις τοῦ Σχολείου ὡρίζοντο εἰς 4 προπαιδευτικὰς καὶ 4 ἐκπαιδευτικὰς, ὡς ἡλικία δὲ εἰσόδου διὰ τὴν 1ην προπαιδευτικὴν τάξιν οὐχὶ μεγαλειτέρα τῶν 12 ἐτῶν.

Οἱ ἔχοντες ἡλικίαν ἐπέκεινα τῶν 12 ἐτῶν, ἠδύναντο νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν τάξιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας των ἀνῆκον, ἐὰν εἶχον καὶ τὰς ἀναγκαίας γνώσεις τῆς τάξεως ἐκείνης.

Κατὰ τὴν ἔξοδον ἐκ τοῦ σχολείου οἱ τρεῖς πρῶτοι εἶχον τὴν ἐκλογὴν τοῦ ὅπλου, οἱ δὲ λοιποὶ διενέμοντο κατὰ σειρὰν εἰς τὸ πυροβολικὸν καὶ τὸ μηχανικὸν κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας. Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὅπλων τούτων οἱ τυχὸν πλεονάζοντες κατετάσσοντο εἰς τὸ πεζικὸν καὶ τὸ ἱππικόν.

Ἡ στολὴ τῶν μαθητῶν ἀπετελεῖτο ἀπὸ μελανόγλαυκον τσόχαν μὲ ὁμοίου χρώματος περιλαίμια καὶ ἐπιχειρίδια, κόκκινα περιουραῖα καὶ ἐπίῤῥαφα, κίτρινα μετάλλινα καὶ λεῖα κομβία· περικνημίδες· κύβαρον μὲ κιτρίνην πλάκα μὲ λευκὰ κορδόνια καὶ λευκὰ πομπόνια, ἤ, μὲ μικρὰν στολὴν σκιάδιον ἀπὸ μελανόγλαυκον τσόχαν.

Πρὸς ἀπόκτησιν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ὑπαξιωματικῶν τῶν γνώσεων τοῦ βαθμοῦ των, ὡς καὶ ἐκείνων αἵτινες ἦσαν ἀπαραίτητοι εἰς αὐτοὺς πρὸς προβιβασμὸν εἰς ἀνώτερον βαθμὸν, ἐσχηματίσθησαν δυνάμει ὑπουργικῆς διαταγῆς τῆς 24 Αὐγούστου 1840 * σχολεῖα τάγματος.

Εἰς ἕκαστον τάγμα τὸ σχολεῖόν του ὑποδιηρεῖτο, εἰς
α) σχολεῖον στρατιωτῶν
β) κατώτερον σχολεῖον ὑπαξιωματικῶν
γ) ἀνώτερον σχολεῖον »

καὶ ἐχρησίμευεν ὡς διδακτικὸν προσωπικὸν διὰ τὸ α') εἷς ὑπαξιωματικὸς κατὰ λόχον, διὰ τὸ β') ὁ ὑπασπιστὴς καὶ διὰ τὸ γ') εἷς ἀξιωματικὸς διακεκριμένος διὰ τῶν γνώσεών του. Ἡ δὲ εἰδικὴ ἐπιτήρησις καὶ διεύθυνσις τοῦ ὅλου σχολείου ἀνετίθετο εἰς τὸν δεύτερον ἀνώτερον ἀξιωματικὸν τοῦ τάγματος ὑπὸ τὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ διοικητοῦ. Ἐν τῇ προμνημονευθείσῃ διαταγῇ καθωρίζοντο τ' ἀντικείμενα τῶν σπουδῶν, ὁ τρόπος τῶν ἐξετάσεων διὰ τὸν προβιβασμὸν εἰς ἀνωτέραν τάξιν καὶ ἄλλαι τινὲς λεπτομέρειαι.

Στολή. — Ὁπλισμός — Στρ. κτίρια.

Ἡ ἵδρυσις καὶ ἡ ἀπονομὴ ἀριστείου πρὸς ἀναγνώρισιν τῶν ἐκδουλεύσεων ὅλων τῶν ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν τῶν κατὰ ξηρὰν καὶ κατα θάλασσαν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων τῶν ἀγωνισθέντων ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς Πατρίδος, ἀπεφασίσθη διὰ Β.Δ. τῆς 20 Μαΐου 1834, περὶ δὲ τοῦ σχήματος τοῦ ἀριστείου καὶ τῶν λοιπῶν λεπτομερειῶν (σταυρὸς μὲ δάφνην πέριξ) διελάμβανε τὸ νεώτερον Διάταγμα τῆς 13 Σεπτεμβρίου 1835.

Οἱ διορισθέντες μὲ βαθμὸν ἀξιωματικοῦ εἰς τὸν στρατὸν τῆς γραμμῆς ὁπλαρχηγοὶ ὡς καὶ οἱ φαλαγγῖται ἐξηκολούθουν νὰ φέρωσι προσωρινῶς, μέχρι κανονισμοῦ ἑτέρας στολῆς, τὴν ἐνδυμασίαν ἣν ἕκαστος ἔφερε κατὰ τὸν ἀγῶνα, τῇ προσθήκῃ τῶν διακριτικῶν σημείων τοῦ βαθμοῦ.

Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ πυροβολικοῦ ἔφερον ἔκτοτε ἐπὶ τοῦ περιλαιμίου τῆς στολῆς ῥοιὰν φλογοφόρον χρυσοκέντητον, ὡς διακριτικὸν σύμβολον τοῦ σώματός των.

Ἡ δὲ στολὴ τῶν ἐξομοιωθέντων ἰατρῶν καὶ ὑπαλλήλων τοῦ στρατοῦ πρὸς τοὺς ἀξιωματικοὺς ἔμεινεν ἡ αὐτή, ἣν εἶ-

* Ὑπουργὸς ὁ ὑποστράτηγος Σμάλτς Χ.

χον, τῇ προσθήκῃ διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἐδαφ. γ') δ') καὶ ε') χρυσῶν ἢ ἀργυρῶν σειρητίων (ἑνὸς, ἢ δύο, ἢ τριῶν) ὡς διακριτικοῦ σημείου τοῦ βαθμοῦ των.

Κατὰ τὰ ἔτη 1833—1836 ἠγοράσθησαν σημαντικαὶ ποσότητες ὑλικοῦ, ὁπλισμοῦ καὶ ἀποσκευῆς εἰς Γαλλίαν καὶ Βαυαρίαν, διότι τῶν τοιούτων παντελὴς ἔλλειψις ὑπῆρχεν.

Προσέτι ἠγοράσθη ἀπὸ μὲν τὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα Γαλλικὰ στρατεύματα μία ὁλόκληρος ὀρεινὴ κανονοστοιχία μεθ' ὅλου τοῦ λοιποῦ ὑλικοῦ τοῦ πυροβολικοῦ, τῶν ἁμαξῶν, ἐφιππίων καὶ ἵππων, ἀπὸ δὲ τὰ Βαυαρικὰ ἐπικουρικὰ στρατεύματα μία ὁλόκληρος μετὰ τῆς ἀποσκευῆς αὐτῆς κανονοστοιχία πεζῆ, ὁμοῦ μὲ τὰς ἁμάξας πολεμοφοδίων καὶ λοιπὰ σκεύη ἀντικαταστάσεως, πρὸς τούτοις μὲ τοὺς ἱππευτικοὺς καὶ ζευγιτικοὺς ἵππους αὐτῆς, τὰ ἐφίππιά των καὶ τὰς φορτηγὰς ἁμάξας. Ἀπεστάλησαν προσέτι ἐκ Βαυαρίας 50 ἵπποι ζευγιτικοὶ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πυροβολικοῦ ἐφωδιασμένοι μὲ τὰ ἀναγκαῖα ἐφίππια.

Ἠγοράσθησαν ἵπποι διὰ τὸ ἱππικὸν καὶ τὸ πυροβολικὸν, ἰδίως εἰς τὴν Τουρκίαν. Ἐν μέρει διὰ τὸ ἱππικὸν ἐχρησίμευσαν καὶ τινες ἵπποι ἀπὸ τοὺς τῶν Γαλλικῶν στρατευμάτων παραχωρηθέντας.

Ἠγοράσθησαν εἰς τὴν Βαυαρίαν καὶ ἀπὸ τὰ ἐν Ἑλλάδι Γαλλικὰ καὶ Βαυαρικὰ στρατεύματα ἐφίππια τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τοῦ ἱππικοῦ.

Τὰ κατὰ τὰ ἔτη 1833—36 ἀνεγερθέντα ἄξια λόγου κτίρια ἦσαν τὰ ἑξῆς· ὁ στρατὼν τοῦ πεζικοῦ εἰς Ἀθήνας, 2 ἁμαξοστάσια, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἓν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ὁπλοστασίου, ἐργοστάσια τεχνικῶν καὶ σκαπανέων εἰς Ναύπλιον, Ἀθήνας, Μεσολόγγιον, 20 στρατῶνες χωροφυλακῆς, στρατῶνες ζευγιτῶν καὶ σκαπανέων εἰς Ναύπλιον, στρατὼν τοῦ ἱππικοῦ εἰς Ἄργος, στρατῶνες πεζικοῦ εἰς Καλλιδρόμην, Βόνιτσαν καὶ Ἀκροκόρινθον.

Ἐπίσης ἐγένοντο διάφοροι ἐπισκευαὶ καὶ μεταβολαὶ εἰς στρατιωτικὰ κτίρια καὶ ὀχυρώματα.

1843-1852.

Στρατολογία.

Ὁ Νόμος ΡΛΓ.' τῆς 1 Νοεμβρίου 1851 ὥρισεν ὅτι ὁ διὰ τὴν νεοσυλλεξίαν ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς ἀνδρῶν διενέμετο ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ ὑπὸ τῶν νομαρχῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ ὑπὸ τῶν ἐπάρχων εἰς τοὺς δήμους. Ἐπετράπη δὲ ἡ ἀνα-

κατάταξις καὶ ἐκανονίσθησαν διάφοροι ποιναὶ προστίμου καὶ φυλακίσεως εἰς τοὺς

α') δραπετεύοντας μετὰ τὴν κλήρωσιν, τὸ δὲ εἰσπραττόμενον ὑπὸ τούτων χρήματ. ποσὸν (150 δρ.) ἐπληρώνετο εἰς τοὺς καταταγησομένους πρὸς ἀντικατάστασίν των,

β') εἰς τοὺς ἑκουσίως ἐπιφέροντας εἰς ἑαυτοὺς ἀσθένειαν ἢ ἄλλην σωματικὴν βλάβην,

γ') εἰς τοὺς δημοτικοὺς ὑπαλλήλους, οἵτινες δὲν ἤθελον ἐκπληρώσει τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου περὶ στρατολογίας ἐπιβαλλόμενα αὐτοῖς χρέη.

Ὁ δραπετεύσας μετὰ τὴν κλήρωσιν, συλλαμβανόμενος, ἐὰν δὲν εἶχεν ὑπερβῆ τὸ 40ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, κατετάσσετο εἰς τὸν στρατόν. Εἰς ἀντικατάστασιν δὲ τοῦ μὴ προσελθόντος πρὸς κατάταξιν ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας κληρούχου κατατάσσετο ὁ κατὰ σειρὰν πρῶτος ἐπιλαχών.

Ὁ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς νεοσυλλέκτων προσδιωρίζετο καθ' ἕκαστον ἔτος διὰ νόμου. Οὕτω, εἶχεν ὁρισθῆ κατὰ τὸ 1845 εἰς 1785 ἄνδρας, κατὰ τὸ 1846 εἰς 842, κατὰ τὸ 1849 εἰς 1500 κ.ο.κ., ἀντεστοίχει δὲ ἐπὶ πληθυσμοῦ τοῦ Κράτους, ὅστις κατὰ τοὺς πίνακας 1845—1849 ἀνήρχετο περὶ τὸ ἓν ἑκατομμύριον.

Σύνθεσις στρατοῦ κτλ. Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν.

Ἡ σύνθεσις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν δυνάμει τοῦ νόμου ΛΓ' τῆς 3 Ἰουνίου 1846 ὡρίσθη ὡς ἑξῆς. Ὑπουργός, Γενικὸς Γραμματεύς, 4 τμηματάρχαι, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ Στρατ. Λογιστηρίου, 1 ἀρχίατρος· οὗτοι ἦσαν ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ ἢ ἰσόβαθμοι στρατ. ὑπάλληλοι. Ἔτι δὲ, 1 ὑπασπιστὴς τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ 16 ἀξιωματικοὶ, οἰκονομικοὶ καὶ ὑγειονομικοὶ ὑπάλληλοι, οἵτινες ἦσαν κατώτεροι ἀξιωματικοὶ ἢ ἰσόβαθμοι στρατ. ὑπάλληλοι. Ὁ διορισμὸς τοῦ Γεν. Γραμματέως συνεπήγαγε τὴν ἐλάττωσιν ἑνὸς τῶν τμηματαρχῶν, τοῦ ὁποίου τὰ ἔργα αὐτὸς ἀνεδέχετο.

Τὴν διεύθυνσιν τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ στρατιωτικοῦ Λογιστηρίου ἀνέλαβε δυνάμει Βασιλικοῦ Διατάγματος τῆς 7 Φεβρουαρίου 1851 εἷς οἰκονομικὸς ἀξιωματικὸς, ἀπαλλαγέντος τοῦ διευθυντοῦ τοῦ 2ου τμήματος ἀπὸ τῆς διευθύνσεως ταύτης. Εἰς τὸν οἰκονομικὸν τοῦτον ἀξιωματικὸν ἀνετέθησαν τὰ καθήκοντα τοῦ τε προέδρου καὶ τοῦ ἐπιστάτου.

Φρουραρχεῖα. Τὰ φρουραρχεῖα διηρέθησαν εἰς 3 κλάσεις καὶ συμπερι-
λάμβανον ἐν ὅλῳ 20 φρούρια. Εἰδικὸν δὲ προσωπικὸν διωρί-
σθη εἰς τὰ τῶν Ἀθηνῶν, Ναυπλίου καὶ Ρίου, ἀποτελούμενο
ἐκ 4 ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, 7 κατωτέρων, 4 ἀνθυπασπι-
στῶν καὶ 8 ὑπαξιωματικῶν.*

Πεζικόν. Τὸ Πεζικὸν ἔλαβε νέον σχηματισμὸν δυνάμει τοῦ Β. Δ
τῆς 21 Ἰουνίου 1843,** διὰ τοῦ ὁποίου ὡρίσθη καὶ ἡ σύν-
θεσις τῶν φρουραρχικῶν ἐπιτελῶν.

Ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν ταγμάτων προσδιωρίσθη εἰς 4, ἐ
ὧν δύο ὡς τάγματα τῆς γραμμῆς καὶ δύο ὡς τάγματα ἀκρο-
βολιστῶν. Ἕκαστον δὲ τάγμα ἀπετελεῖτο, τῆς μὲν γραμμῆ
ἐκ τῶν ἐπιτελῶν, ὧν ἡ σύνθεσις παρέμεινεν ἡ αὐτή, καὶ ἐ
8 λόχων (1 ἐπιλέκτων, 6 τοῦ κέντρου καὶ 1 εὐζώνων), τῶ
δὲ ἀκροβολιστῶν ἐκ τῶν ἐπιτελῶν, ὧν ἡ σύνθεσις ὁμοία μ
τοὺς ἐπιτελεῖς ἐλαφροῦ ταγματος, τῇ προσθήκῃ μόνον ἑνὸ
λοχαγοῦ προέδρου τοῦ οἰκονομικοῦ, καὶ ἐκ 4 λόχων (1 ἐπι
λέκτων, 3 ἀκροβολιστῶν)· ὁ ἀριθμὸς δὲ τούτων ἀνεβιβάσθη
εἰς 6 διὰ Β. Δ. τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἡ δύναμις ἑκάστου λόχου ἦτο 140 ἄνδρες, καὶ ἡ δύναμι
ἑνὸς μὲν τάγματος τῆς γραμμῆς 1135 ἄνδρες καὶ 4 ἵπποι,
ἑνὸς δὲ τῶν ἀκροβολιστῶν 854 ἄνδρες.

Ἡ ὁλικὴ δὲ ὀργανικὴ δύναμις τοῦ πεζικοῦ ἠρίθμει:

122 ἀνωτέρους καὶ κατωτέρους ἀξιωματικούς.
304 ὑπαξιωματικούς.
52 μουσικούς.
3500 ὑποδεκανεῖς καὶ στρατιώτας
καὶ 14 ἵππους ἀξιωματικῶν.

---

* Διὰ Β. Δ. τῆς 18 Νοεμβρίου 1866 ἐκανονίσθη νὰ ὑπάρχῃ εἰ-
δικὸν προσωπικὸν φρουραρχείου εἰς τὰς φρουρὰς Ἀθηνῶν, Ναυ-
πλίου καὶ Κερκύρας ἐξ 7 ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν
18 ὑποδεστέρων »
27 ὑπαξιωματικῶν
4 ὑποδεκανέων καὶ στρατιωτῶν καὶ
6 ἵππων ἀξιωματικῶν,
τὸ ὁποῖον συμφώνως μὲ τὸ Διάταγμα τῆς 1 Σεπτεμβρίου 1861
ἐλαμβάνετο ἀδιακρίτως ἐξ ἁπάντων τῶν ὅπλων καὶ σωμάτων τοῦ
στρατοῦ καὶ οὐχὶ μόνον ἐκ τοῦ Πεζικοῦ.

** Ὑπουργὸς ὁ συνταγματάρχης Βλαχόπουλος Α.

Ὡς ἕδραι εἶχον ὁρισθῆ αἱ πόλεις,

Ἀθῆναι, Ναύπλιον } διὰ τὰ τάγματα τῆς γραμμῆς
Μεσολόγγιον, Νεόκαστρον } διὰ τὰ τῶν ἀκροβολιστῶν

καὶ εἶχον ἀποσπάσει λόχους ἢ τμήματα εἰς διαφόρους πό-
λεις. Δὲν ἔπρεπε δὲ λόχος τις νὰ μένῃ ἀπεσπασμένος πλέον
τοῦ ἔτους μακρὰν τῆς ἕδρας τοῦ τάγματός του, οὐδὲ τάγμα
νὰ παραμένῃ πλέον τῶν 4 ἐτῶν εἰς τὴν αὐτὴν φρουράν.

Ὀροφυλακή. Συνεστήθησαν διὰ Βασ. Διαταγμάτων τῆς 23 Σεπτεμ-
βρίου καὶ 27 Ὀκτωβρίου 1843 εἷς ἐλαφρὸς λόχος καὶ μία
ἐλαφρὰ διλοχία, συνενωθέντα δὲ ταῦτα τὴν 25 Ἀπριλίου
1844 ἔλαβον τὴν ὀνομασίαν «Παραπληρωματικὸν σῶμα τῆς
ὀροφυλακῆς». Μετὰ τὴν διάλυσιν ἕνεκα στάσεως τοῦ 8ου
ἐλαφροῦ τάγματος τῆς ὀροφυλακῆς, συμφώνως τῷ Β. Δ. τῆ
16 Ἀπριλίου 1848, οἱ ἐναπομείναντες ἐκ τῆς διαλύσεως
τοῦ τάγματος τούτου ἀξιωματ., καὶ ὁπλῖται, συσσωματω-
θέντες μετὰ τοῦ παραπληρωματικοῦ σώματος τῆς ὀροφυλα-
κῆς, ἀπετέλεσαν τὸ 9ον ἐλαφρὸν τάγμα τῆς ὀροφυλακῆς,
τοῦ ἀριθμοῦ 8 ἐξαλειφθέντος ἐκ τῶν ταγμάτων τούτων. Τέ-
λος δὲ τὰ 8 ἐλαφρὰ τάγματα τῆς ὀροφυλακῆς δυνάμει Β.Δ.
τῆς 12 Ὀκτωβρίου 1852 μετεσχηματίσθησαν εἰς 4 συντάγ-
ματα, ἕκαστον ἐκ δύο ταγμάτων.

Ὡς ἀρχηγοὶ τῆς κατὰ τὴν Ἀνατολικὴν καὶ Δυτικὴν Ἑλ-
λάδα ὀροφυλακῆς διωρίσθησαν προσωρινῶς δύο ὑποστράτηγοι
διὰ Β. Δ. τῆς 8 Ἰουλίου 1851, τὰ δὲ ἀρχηγεῖα τῆς ὀρο-
φυλακῆς ταῦτα κατηρτίσθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 24 Ἰουλίου
1853.

Ἱππικόν. Αἱ ὁριστάμεναι δύο μοῖραι ἱππικοῦ καταργήθησαν δυνάμει
τοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ μετασχηματισμοῦ τοῦ πεζικοῦ Β. Δ.
τῆς 21 Ἰουνίου 1843 καὶ ἡνώθησαν εἰς μίαν, ἥτις ἔλαβε τὴν
ὀνομασίαν «Μοῖρα λογχιστῶν». Αὕτη κατηρτίσθη ἐκ τῶν, α)
ἐπιτελῶν (ἀνώτερος ἀξιωματικός, ἰατρός, ὑπίατρος κτλ.)
καὶ 6) 2 ἰλῶν, ἑκάστης ἐκ δύο ουλαμῶν.

Ἡ δύναμις ἑκάστης ἴλης ἦτο: 1 ἴλαρχος.
1 ὑπίλαρχος
1 ἀνθυπίλαρχος
10 ὑπαξιωματικοί
3 σαλπιγκταί

66 ὑποδεκ. καὶ ἱππεῖς
καὶ 64 ἵπποι

Προσετέθη μία ἴλη δυνάμει Β. Δ. τῆς 17 Σεπτεμβρίου 1852 καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος δυνάμει ἑτέρου Διατάγματος τῆς 13 Ὀκτωβρίου ἡ δύναμις ὡρίσθη, α) τῶν μὲν ἐπιτελῶν εἰς 7 ἀξιωματικοὺς, 3 ὑπαξιωμ. καὶ 7 ἵππους, β) ἑκάστης ἴλης εἰς 4 ἀξιωμ., 12 ὑπαξιωμ., 3 σαλπιγκτὰς, 90 ἵππους. Οὕτω δὲ ἡ ὁλικὴ δύναμις τῆς «μαμέχρας λογχιστῶν» ἦτο 325 ἄνδρες καὶ 277 ἵπποι.

Πυροβολικὸν καὶ Ὁπλοστάσιον.

Τὸ τάγμα τοῦ πυροβολικοῦ διελύθη δυνάμει Β. Δ. τῆς Ἰουνίου 1843 καὶ ἀντὶ τούτου ἐσχηματίσθη «Μοῖρα πυροβολικοῦ», ἥτις συνέκειτο

α') ἐκ τῶν ἐπιτελῶν (ἀνώτερος ἀξιωματ., λοχαγὸς, ὑπολοχαγὸς ὑπαστιστὴς κτλ.).

β') ἐκ τοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ (ἐκ μιᾶς κανονοστοιχίας ἧς τὸ προσωπικὸν ἀπετέλει ἕνα λόχον καὶ διετήρει τ' ἀπολύτως ἀναγκαῖα ὑποζύγια διὰ τὴν ἡμίσειαν κανονοστοιχίαν) τοῦ ὁποίου ἡ δύναμις ἦτο· λοχαγὸς, ὑπολοχαγὸς, 3 ἀνθυπολοχαγοί, 10 ὑπαξιωματ., 16 σαλπιγκταὶ, 54 πυροβοληταὶ, 2 πυροβολητὰ ὁδηγοὶ, 13 ἵπποι ἱππασίας καὶ 36 ἵπποι ἁμάξης.

γ') Ἐκ τοῦ ὀρεινοῦ πυροβολικοῦ (ἐκ μιᾶς πλήρους ὀρεινῆς κανονοστοιχίας, ἧς τὸ προσωπικὸν ἀπετέλει 2 λόχους) τοῦ ὁποίου ἡ δύναμις ἦτο· 2 λοχαγοί, 2 ὑπολοχαγοί, 4 ἀνθυπολοχαγοί, 20 ὑπαξιωματικοί, 32 σαλπιγκταὶ καὶ τεχνῖται, 106 πυροβοληταὶ, 24 πυροβολ. ὁδηγοὶ, 16 ἵπποι ἱππασίας καὶ 24 φορτηγὰ ζῶα.

Ἤτοι, ἡ ὁλικὴ δύναμις τοῦ πυροβολικοῦ ἀποτελουμένη ἐκ 3 λόχων κτλ, συνέκειτο ἐκ 16 ἀξιωματικῶν, 37 ἀνθυπασπιστῶν καὶ ὑπαξιωμ., 252 ὁπλιτῶν καὶ 94 κτηνῶν.

Ἀργότερον δὲ διὰ Β.Δ. τῆς 17 Σεπτεμβρίου 1852 προσετέθη καὶ ἕτερος λόχος ὀρεινός.

Τῇ 6 Ἰουλίου 1843 ἡ διεύθυνσις τοῦ ὁπλοστασίου συνέκειτο ἐξ 1 ταγματάρχου, ὡς διευθυντοῦ, 1 ὑπολοχαγοῦ σχεδιοφύλακος καὶ ὑπασπιστοῦ, 1 οἰκονόμου, 1 ταμίου καὶ 1 λογιστοῦ. Ὁ δὲ λόχος τεχνιτῶν ἐκ 4 ἀξιωματ., 1 λογιστοῦ, 4 ἐργοστασιαρχῶν, 20 ὑπαξιωματικῶν, 2 σαλπιγκτῶν, 80 τεχνιτῶν καὶ 20 μαθητευομένων, ἤτοι ἐν ὅλῳ 131.

Οἱ ἐργοστασιάρχαι τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν διηρέθησαν εἰς τάξεις, κατόπιν Β.Δ. τῆς 17 8βρίου 1843, μὲ τὴν ὀνο-

μασίαν ἀρχιτεχνῖται α' τάξεως, β' τάξεως καὶ ἐργοστασιάρχαι ἐπιλοχίαι.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος ἐκανονίσθησαν ὅτε μισθὸς καὶ ἡ στολὴ τῶν ἀρχιτεχνιτῶν α' καὶ β' τάξεως, τοῦ ἐργοστασιάρχου ἐπιλοχίου ἐξακολουθοῦντος νὰ λαμβάνῃ τὸν αὐτὸν μισθὸν καὶ νὰ φέρῃ τὴν αὐτὴν στολὴν τοῦ ἐπιλοχίου ὡς μέχρι τοῦδε.

Αἱ ἐφορεῖαι τοῦ ὑλικοῦ εἶχον 4 ἀξιωματ., 12 ὑπαξιωμ. καὶ 8 ὑπηρέτας.

Μηχανικόν.

Ὁ λόχος τῶν σκαπανέων διελύθη τὴν 7 Ἀπριλίου 1843.

Χωροφυλακή.

Ἡ δύναμις τῆς χωροφυλακῆς διὰ Β. Δ. τῆς 30 Μαΐου 1847 ἀνήλθεν εἰς 150 χωροφύλακας ἐφίππους καὶ εἰς 1100 πεζούς.

Σχολεῖον μουσικῆς.

Διὰ Β. Δ. τῆς 15 Νοεμβρίου 1843 συνεστήθη σχολεῖον μουσικῆς, τὸ ὁποῖον διελύθη τὴν 28 Νοεμβρίου 1855.

Οἰκονομικοὶ Ἐπιθεωρηταί.

Διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ στρατοῦ διωρίσθησαν δύο ὑπεπιμεληταί, εἷς ἐδρεύων εἰς Ἀθήνας καὶ ὁ ἕτερος εἰς Ναύπλιον. Οὗτοι διετέλουν ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ κατόπιν διαταγῆς του ἐπεθεώρουν τὰ μὲν σώματα τῆς γραμμῆς καθ' ἑξαμηνίαν, τὸ Ὁπλοστάσιον δὲ καὶ τὴν χωροφυλακὴν κατ' ἔτος.

Εἰδικὸς δὲ κανονισμὸς, ἐκδοθεὶς τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1852 ὡρίζε τ' ἀντικείμενα, τὸν τρόπον καὶ τὰς λεπτομερείας ἐν γένει τῶν ἐπιθεωρήσεων.

Ἐθνοφυλακή.

Ἡ ἐθνοφυλακὴ συνεστήθη διὰ Β Δ τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1843 καὶ ὑπήγετο εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς Γραμματείας τῶν Ἐσωτερικῶν. Ὁσάκις ὅμως προσεκαλεῖτο νὰ ἐκπληρώσῃ ἔργα ἐνεργητικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὑπήγετο εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν στρατ. ἀρχῶν. Ἡ δὲ χωροφυλακὴ ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ τὴν συνδρομὴν τῆς ἐθνοφυλακῆς πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας της.

Εἶχε διοργανισθῆ κατὰ δήμους, ὑπόχρεοι δὲ εἰς ὑπηρεσίαν ἦσαν οἱ ἀπὸ 20—50 ἐτῶν καὶ ἔχοντες ὡρισμένα προσόντα. Οἱ ὁδηγοί, ὑπαρχηγοὶ καὶ ἀρχηγοὶ διωρίζοντο ὡς τοιοῦτοι κατόπιν ἐκλογῆς καὶ ἡ ὑπηρεσία των ὡς καὶ ἡ τῶν ἐθνοφυλάκων ἦτο ἄμισθος καὶ δὲν παρετείνετο πλέον τῶν 8 ἡμερῶν.

Ἀνακεφαλαίωσις συντ.

Κατὰ τ' ἀνωτέρω ὁ τακτικὸς στρατὸς κατὰ τὸ ἔτος 1852 εἶχε τὴν ἑξῆς σύνθεσιν καὶ δύναμιν :

θέσεως τοῦ στρατοῦ.

Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν (4 τμήματα, Στρατ. Λογιστήριον).

Γενικὸς ἐπιθεωρητὴς τοῦ στρατοῦ.

Νομοεπιθεωρηταὶ 9.

Οἰκονομικοὶ ἐπιθεωρηταὶ 2.

Φρουραρχεῖα 20 (11 ἀξιωματικ. καὶ 12 ἀνθυπασπ. καὶ ὑπαξιωματικοί).

Φάλαγξ (13 τετραρχίαι), 389 ἄνδρες.

Σῶμα Γενικῶν Ἐπιτελῶν, (ἀξιωμ. 6).

Πεζικὸν	2 τάγματα γραμμῆς ἐξ 8 λόχων. 2 » ἀκροβολιστῶν ἐξ 6 λόχων 2 ἀρχηγεῖα ὁροφυλακῆς. 4 συντάγματα » ἐκ 2 ταγμάτ.	6151 ἄνδρες
Ἱππικὸν	(Μοῖρα λογχιστῶν ἐκ 3 ἴλῶν).	325 ἄνδρες 277 ἵπποι
Πυροβολ.	Διοίκησις πυροβολικοῦ Μοῖρα πυροβολικοῦ (1 λόχος πεδινός, 3 λόχοι ὀρεινοί) Ὁπλοστάσιον (1 λόχος τεχνιτῶν). Ἐφορεῖαι ὑλικοῦ.	553 ἄνδρες 109 κτήνη
Μηχανικ.	Ἐπιθεώρησις μηχανικοῦ—Διευθύνσεις μηχανικοῦ εἰς ἕκαστον νομὸν ἐκτὸς τοῦ τῶν Κυκλάδων.	
Χωροφυλ.	(Ἀρχηγεῖον. 10 μοιραρχίαι) . . .	1389 ἄνδρες

Σχολεῖον μουσικῆς.

Ἡ ἀνωτέρω δύναμις ἐν συνόλῳ εἶχεν ὁρισθῆ διὰ τοῦ νόμου ΣΖ' τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1852 εἰς 9246 ἄνδρας, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ λόχου τῶν ἀπομάχων, ἔχοντος δύναμιν 157 ἀνδρῶν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν γυμνασίων ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ὑπὸ τὰ ὅπλα ἡ ὁλικὴ πραγματικὴ δύναμις ὑποδεκανέων καὶ στρατιωτῶν ἑκάστου τάγματος πεζικοῦ. Κατὰ τὸν ὑπόλοιπον ὅμως χρόνον τοῦ ἔτους ἤθελον εἶνε παρόντες τόσοι γεγυμνασμένοι ἄνδρες, ὅσους ἀπῄτει ἀπαραιτήτως ἡ ὑπηρεσία τῆς φρουρᾶς, οἱ δὲ λοιποὶ ἐλάμβανον ἄδειαν, οὕτως ὥστε ὁ μέσος ὅρος τῆς δυνάμεως τοῦ πεζικοῦ εἰς συνήθεις περιστάσεις δὲν ὑπερέβαινε τὸν ἀριθμὸν 2550 στρατιωτῶν.

Προϋπολογισμός.

Ὁ προϋπολογισμὸς ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν εἶχεν ὁρισθῆ διὰ μὲν τὸ 1845 εἰς δρ. 4.052.817.69 ἐπὶ ὁλικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους ἐκ δρχμ. 17.295.063, διὰ δὲ τὸ 1852 εἰς δρ. 4.948.654.07 ἐπὶ ὁλικοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκ δρ. 19.509.448.71 καὶ ἀπετέλει κατὰ τὰ ἔτη 1843—1852 περίπου τὸ $^1/_4$ τοῦ ὁλικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους.

Βαθμοφόροι.

Δυνάμει Β.Δ. τῆς 6 Νοεμβρίου 1843 καὶ μεχρισοῦ ἤθελε διαταχθῆ ὁριστικῶς διὰ νόμου τὸ περὶ καταστάσεως τοῦ ἀξιωματικοῦ, ὁ βαθμός του ἐθεωρεῖτο ὡς ἰδιοκτησία του καὶ ἑπομένως οὐδεὶς τῶν ἀξιωματικῶν ἐστερεῖτο τοῦ λοιποῦ τοῦ βαθμοῦ του, εἰμὴ μόνον διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως. Τὸ δὲ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος τῆς 18 Μαρτίου 1844 ἐν ἄρθρῳ 99 διελάμβανεν ὅτι «μόνον ὅπως καὶ ὅταν ὁ Νόμος διατάσσῃ οἱ στρατιωτικοὶ καὶ ναυτικοὶ στεροῦνται τοῦ βαθμοῦ, τῶν τιμῶν, καὶ τῶν συντάξεών των».

Ἐπηκολούθησε δὲ ὁ νόμος ΡΟΗ'. τῆς 7 Μαρτίου 1851, περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν, διὰ τοῦ ὁποίου καθωρίσθησαν αἱ αἰτίαι, ἕνεκα τῶν ὁποίων ὁ ἀξιωματικὸς στερεῖται τοῦ βαθμοῦ του.

Ἐκπαίδευσις.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Σχολείου τῶν Εὐελπίδων ἐσχηματίσθησαν εἰς λόχον τῇ 3 Ἀπριλίου 1844.

Τὸ δὲ στρατιωτικὸν σχολεῖον τῶν Εὐελπίδων διελύθη δυνάμει Β. Δ. τῆς 16 Μαΐου 1846, ἕνεκα ἐνόπλου στάσεως τῶν μαθητῶν κατὰ τὴν νύκτα τῆς 11—12 Ἀπριλίου 1846, ἀνεσχηματίσθη δὲ αὖθις δυνάμει Β. Δ. τῆς 25 Ἰανουαρίου 1847.

Πρὸς τὸν τριπλοῦν σκοπὸν τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πυροβολικοῦ, τῆς προόδου τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς ἐξ ἴσου διανομῆς τῶν βάρεων, ἐκανονίσθη διὰ Β.Δ. τῆς 29 Ἀπριλίου 1851 ἡ ἐκ περιτροπῆς κάτ' ἔτος ἀπόσπασις ἑνὸς λόχου τῆς μοίρας πυροβολικοῦ εἰς Ναύπλιον καὶ ἡ περιοδικὴ ἀλλαγὴ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ λόχου τεχνιτῶν τοῦ Ὁπλοστασίου.

Στολή.—Ὁπλισμὸς κτλ.

Ὁ ἱματισμὸς τῶν πεζικῶν ταγμάτων τῆς γραμμῆς καθωρίσθη διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 28 Μαΐου 1851, διὰ δὲ τῶν περὶ στολῆς Β.Δ. τῆς 24 Ἀπριλίου, 17 Ἰουλίου καὶ 17 Σεπτεμβρίου 1852 ἐκανονίσθησαν αἱ λεπτομέρειαι ἐν γένει τῆς στολῆς, τῆς ἀποσκευῆς καὶ τοῦ ὁπλισμοῦ τῶν Γεν. Ἐπιτε-

λῶν, τῶν Ἐπιτελῶν φρουρίων, τῆς Χωροφυλακῆς, τοῦ Μηχανικοῦ, τοῦ Πυροβολικοῦ, τῶν Ὑγειονομικῶν ἀξιωματικῶν, τῶν Οἰκονομικῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῆς Στρατ. Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων.

Τὸ δὲ Β.Δ. τῆς 18 Αὐγούστου 1852, περὶ προσδιορισμοῦ καὶ κανονισμοῦ τῆς ἀποσκευῆς καὶ ἱπποσκευῆς, διελάμβανε τὰ περὶ προσδιορισμοῦ κράνους καὶ λοφίου, σάκκου καὶ πυριτοθήκης μετὰ ζωστῆρος, τῶν διαφόρων μερῶν τῆς σέλλης, τῶν πιστολοθηκῶν, τῶν ἀναβαθρῶν, τοῦ περιστηθίου, ὑπουραίου, τοῦ σκεπάσματος κτλ., τῆς χαλινώσεως καὶ ἐν γένει τῆς ἱπποσκευῆς τῶν ἀξιωματικῶν.

Διὰ τὸ ὀρεινὸν πυροβολικὸν προσδιωρίσθη τὸ ὀρεινὸν ὀβουζοβόλον τῶν 12 (Β.Δ. 18 Ὀκτωβρίου 1843).

Συντάξεις. —Λόχος ἀπομάχων.

Τὰ περὶ τῶν συντάξεων τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς ἐκανονίσθησαν διὰ τοῦ νόμου ΣΕ'. τῆς 19 Αὐγούστου 1852, δυνάμει τοῦ ὁποίου τὸ δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἀποστρατείας ἀπεκτᾶτο μετὰ συμπλήρωσιν 30 ἐτῶν ὑπηρεσίας ἐν τῷ στρατῷ,* τὰ ὁποῖα ἐλογίζοντο ἀφ' ἧς ἡμέρας ὑπηρέτει ὁ στρατιωτικός, ἀλλ' οὐχὶ καὶ πρὸ τῆς ἡλικίας τῶν 17 ἐτῶν συμπεπληρωμένων.

Ὁ λόχος τῶν ἀπομάχων ὅστις εἶχε συστηθῆ διὰ Διατάγματος τῆς 27 Ἰουλίου 1833, ἔλαβεν ὁριστικὸν ὀργανισμὸν διὰ τοῦ Διατάγματος τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1852. Εἰς τὸν λόχον τοῦτον κατετάσσοντο οἱ μὴ συμπληρώσαντες τὸ πρὸς σύνταξιν ἀποστρατείας δικαίωμα καὶ ἕνεκα σωματικῆς βλάβης ἢ προβεβηκυίας ἡλικίας ἀνίκανοι πρὸς ἐκστρατείαν, ὡς καὶ οἱ ἀποδεδειγμένως ἀνίκανοι διὰ πᾶσαν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ, ἔχοντες ὅμως ἀμφότεροι ὑπηρεσίαν πλέον τῆς μιᾶς θητείας καὶ μὴ προτιμῶντες τὴν ἄφεσίν των.

Ὁ λόχος διηρεῖτο εἰς δύο τμήματα· τὸ α'.) περιελάμβανε τοὺς ἐν ὑπηρεσίᾳ παθόντας καὶ τὸ β'.) τοὺς τυχαίως παθόντας ἐξ ἀνιάτου νοσήματος.

Οἱ μεταβαίνοντες εἰς τὸν λόχον τῶν ἀπομάχων κατετάσσοντο μὲ τὸν βαθμόν, ὃν εἶχον εἰς τὸ στράτευμα καὶ ἐνησχολοῦντο εἰς τὰς ἀκολούθους ὑπηρεσίας· 1) εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ λόχου, 2) εἰς τὴν φύλαξιν κτιρίων, 3) ὡς ἀγγελιαφόροι στρατ. ἀρχῶν, 4) ὡς φύλακες τελωνείων, δεσμωτηρίων, ὑγειονομείων, δημοσίων ὁδῶν, ἀποθηκῶν, 5) ὡς φύλακες ἀρχαιοτήτων.

* Δυνάμει τοῦ νόμου ΨΑ'. τῆς 13 Νοεμβρίου 1864 τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀποκτᾶται μετὰ συμπλήρωσιν ὑπηρεσίας 25 ἐτῶν. Ὁ δὲ μέγιστος ὅρος τῆς συντάξεως ἀποκτᾶται συμπληρωθέντων 45 ἐτῶν ὑπηρεσίας.

1853-1859 Στρατολογία.

Ὁ Νόμος ΦΞΕ'. τῆς 29 Μαΐου 1859 ἠλάττωσε τὸν χρόνον τῆς στρατιωτικῆς θητείας ἀπὸ 4 εἰς 3 ἔτη. Οἱ ὑπηρετήσαντες ἐπὶ τριετίαν μετέβαινον εἰς τὴν ἐφεδρείαν ἐπὶ τρία ἔτη, κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὁποίων ἐκαλοῦντο ἐν ἀνάγκῃ εἰς τὰ ὅπλα.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἐσχηματίσθησαν κατὰ Σεπτέμβριον 1860 δέκα τάγματα ἐφεδρείας, περὶ τῶν ὁποίων γίνεται λόγος κατωτέρω.

Ἡ ὁλικὴ στρατολογία νεοσυλλέκτων, ἥτις ἐκυμαίνετο κατὰ τὰ πρὸ τοῦ 1858 ἔτη περίπου εἰς 1500 ἄνδρας, ηὔξησεν ὁρισθεῖσα διὰ νόμου κατὰ τὰ ἔτη 1858 καὶ 1859 εἰς 2000 ἄνδρας.

Σύνθεσις στρατοῦ κτλ. Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν.

Δυνάμει Β. Δ. τῆς 19 Μαΐου 1854 ἐσχηματίσθη ἐν τῷ Ὑπουργείῳ «Τμῆμα Πυροβολικοῦ» πρὸς ἐπιστημονικὴν ἔρευναν καὶ διεξαγωγὴν ἁπάντων τῶν ἀντικειμένων, ὅσα ἀνάγονται εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ τεχνικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὅπλου. Διευθυντὴς τοῦ τμήματος διωρίσθη εἷς ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ, ἔχων παρ' αὐτῷ ἕνα ὑποδεέστερον ἀξιωματικὸν τοῦ αὐτοῦ ὅπλου ὡς εἰσηγητήν.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ δὲ Διατάγματος κατηργήθη τὸ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ «Τμῆμα τῆς Δικαιοσύνης», τὰ δὲ καθήκοντα τοῦ τμήματος τούτου ἀνετέθησαν εἰς τὸ 1 τμῆμα.

Ἀρχηγεῖα.

Καταργηθέντων τῶν δύο ἀρχηγείων ὁροφυλακῆς ἐσχηματίσθησαν διὰ τοῦ αὐτοῦ Β. Δ. τῆς 24 Ἰουλίου 1853 δύο ἕτερα ἀρχηγεῖα, εἰς ἃ ὑπήγοντο αἱ στρατ. ἀρχαὶ τῆς κατὰ τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα (ἐκτὸς τῆς Εὐρυτανίας) περιφερείας, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ διοικητικὸν μέρος. Ἡ σύνθεσις των ἦτο 1 στρατηγὸς ἀρχηγός, 1 ὑπολοχαγὸς ὑπασπιστής, 1 ἀξιωματικὸς Γεν. Ἐπιτελῶν ἢ ἄλλου ὅπλου, ἢ καὶ πλείονες τοῦ ἑνός.

Ἐσχηματίσθη δὲ καὶ τρίτον ὅμοιον ἀρχηγεῖον κατὰ τὴν

Εὐρυτανίαν, τῇ 17 Ἀπριλίου 1854, διαλυθὲν τὴν 19 Μαΐου ἰδίου ἔτους.

Τέλος, διὰ Β. Δ τῇς 15 Δεκεμβρίου 1855 καὶ τὰ ἀρχικῶς σχηματισθέντα δύο ἀρχηγεῖα διελύθησαν καὶ συνεστήθη δυνάμει Β. Δ. τῇς 21 Ἰουλίου 1856 ἓν ἀρχηγεῖον τῶν κατὰ τοὺς μεθορίους νομοὺς στρατευμάτων, ἐπὶ τῇ βάσει τῇς μετὰ τῇς Τουρκίας συμβάσεως περὶ καταδιώξεως τῇς λῃστείας.

Οἰκον. Ἐπιθεωρητής. Πεζικόν.

Προσετέθη καὶ ἕτερος Οἰκονομικὸς Ἐπιθεωρητής, ἔχων ἕδραν τὸ Μεσολόγγιον, δυνάμει Β. Δ. τῇς 25 Μαΐου 1855.

Τὸ Β. Δ. τῇς 12 Αὐγούστου 1854* ἐκανόνισε νέον ὀργανισμὸν διὰ τὸ πεζικὸν τῇς γραμμῇς καὶ διὰ τοὺς ἀκροβολιστάς. Συμφώνως πρὸς αὐτὸ τὸ πεζικὸν ἀπετελέσθη ἐξ 6 ταγμάτων τοῦ πεζικοῦ τῇς γραμμῇς καὶ ἐκ 3 ταγμάτων τῶν ἀκροβολιστῶν.

Τὰ 6 πεζικὰ τάγματα τῇς γραμμῇς ἐσχημάτισαν 3 μοίρας. Ἑκάστη δὲ μοῖρα ἀπετελεῖτο ἐκ 2 ταγμάτων.

Τὰ τάγματα τῶν ἀκροβολιστῶν ἦσαν αὐθύπαρκτα, ἐν καιρῷ δὲ πολέμου θὰ προσεκολλᾶτο ἀνὰ ἓν τάγμα εἰς ἑκάστην μοῖραν ὡς ἐλαφρὸν πεζικόν.

Ἕκαστον τάγμα εἶχεν 6 λόχους καὶ εἰς μὲν τὰ τάγματα τοῦ πεζικοῦ τῇς γραμμῇς ὁ τοῦ δεξιοῦ ἐκαλεῖτο τῶν ἐπιλέκτων καὶ ὁ τοῦ ἀριστεροῦ τῶν εὐζώνων**, εἰς δὲ τὰ τῶν ἀκροβολιστῶν, ὁ τοῦ δεξιοῦ ἦτο ὁ ἐκλεκτός.

Ἡ δύναμις ἑκάστου λόχου ἦτο ἐν εἰρήνῃ 120 ἄνδρες καὶ ἐν πολέμῳ 180. Ἡ ὁλικὴ δὲ δύναμις ἑνὸς τάγματος, ἐν εἰρήνῃ 737 ἄνδρες καὶ ἐν πολέμῳ 1097.

Ἕκαστον τάγμα περιελάμβανεν εἰς τοὺς ἐπιτελεῖς, μεσοτελεῖς καὶ ὑποτελεῖς, 1 ἀντισυνταγματάρχην, 1 ταγματάρχην, 1 ὑπολοχαγὸν ἢ ἀνθυπολ. ὑπασπιστὴν, 1 ἱερέα, 2 ἰατροὺς, 1 καταλυματίαν κτλ., ἤτοι ἐν ὅλῳ 17 ἄνδρας καὶ 3 ἵππους.

Ἡ μοῖρα τοῦ πεζικοῦ τῇς γραμμῇς διῳκεῖτο ἀπὸ 1 συνταγματάρχην, καὶ τὸ ἐπιτελεῖον αὐτῇς περιελάμβανε 1 λοχαγὸν ὑπασπιστὴν, 1 ὑπολοχαγὸν ἢ ἀνθυπολοχαγὸν εἰσηγητὴν καὶ τοὺς μουσικούς.

* Ὑπουργὸς ὁ ὑποστράτηγος Καλέργης Δ.

** Τὸ πρῶτον αὐθύπαρκτον εὐζωνικὸν σῶμα ἐσχηματίσθη τῇ 7 Μαρτίου 1864 δυνάμει τοῦ νόμου ΛΘ'.

Ἕκαστον τάγμα εἶχε τὴν σημαίαν του. Τὰ τρία τάγματα τῶν ἀκροβολιστῶν ἐσχηματίσθησαν διὰ τῇς συγχωνεύσεως βαθμηδὸν τῶν ταγμάτων τῇς ὁροφυλακῇς.

Ὀλίγον ὕστερον διὰ Β. Δ. τῇς 11 Φεβρουαρίου 1856* αἱ τρεῖς μοῖραι μετεσχηματίσθησαν εἰς 3 συντάγματα.

Ἕκαστον σύνταγμα συνέκειτο ἐκ τῶν ἐπιτελῶν καὶ 2 ταγμάτων· ἕκαστον δὲ τάγμα ἐξ 6 λόχων, ἐκ τῶν ὁποίων 1 ἐπιλέκτων καὶ ἕτερος εὐζώνων. Τὰ δύο τάγματα ἑκάστου συντάγματος ἔφερον τοὺς ἀριθμοὺς 1 καὶ 2.

Ἡ δύναμις τῶν ἐπιτελῶν μετὰ τῶν ὑποτελῶν ἑνὸς συντάγματος ἦτο,

17 ἀξιωματικοὶ	72 ἄνδρε
11 ὑπαξιωματικοὶ	7 ἵππο
30 μουσικοὶ	
14 ὑποδεκ. καὶ στρατιῶται.	

Ἡ δὲ δύναμις τῶν δύο ταγμάτων ἑκάστου συντάγματος,

36 ἀξιωματικοὶ	1440 ἄνδρ.
144 ὑπαξιωματικοὶ	
36 μουσικοὶ	
1224 ὑποδεκαν., στρατιῶται	

Τὸ δυνάμει τοῦ νόμου ΛΖ' τῇς 28 Μαΐου 1846 συγχω- Ἱπποφόρβιον.
νευθὲν ἱπποφόρβιον εἰς τὸ ἐν Τίρυνθι γεωργικὸν σχολεῖον, ἀπεσπάσθη τοῦ σχολείου τούτου καὶ ἀπῄρτισε χωριστὸν κατάστημα, ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «Ἱπποφόρβιον κατὰ τὴν Ἀργολίδα», δυνάμει τοῦ νόμου ΤΞΒ' τῇς 18 Σεπτεμβρίου 1856. Τὸ προσωπικὸν τούτου ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἕνα ἵλαρχον διευθυντὴν, 1 καταλυματίαν, 1 ἱππιατρὸν, 1 ἐπιλοχίαν ἢ λοχίαν καὶ 1 πεταλωτήν.

Οἱ ὑπηρέται τῶν ἱπποστασίων καὶ οἱ ἱπποφορβοὶ ἐλαμβάνοντο ἐκ τῇς μοίρας τοῦ ἱππικοῦ.

Τῇ 14 Ὀκτωβρίου 1854 συνεστήθη εἷς λόχος πυροσβε- Μηχανικόν.
στῶν ἐξ ἀνδρῶν τοῦ πεζικοῦ καὶ τοῦ πυροβολικοῦ. Ἡ δὲ δύναμις αὐτοῦ ὡρίσθη εἰς 3 ἀξιωματικοὺς, 15 ὑπαξιωματικοὺς, 3 σαλπιγκτὰς καὶ 75 πυροσβέστας ἐξ ὧν 7 ἀγωγεῖς, ἔτι δὲ 8 ἵππους ζυγίους, ἀποσπασθέντας ἐκ τῶν διαφόρων σωμάτων τοῦ στρατοῦ.

Δυνάμει δὲ Β. Δ. τῇς 13 Ἰουνίου 1856 περὶ ὀργανισμοῦ

* Ὑπουργὸς ὁ συνταγματάρχης τοῦ μηχανικοῦ Σμολένσκης Λ.

τοῦ μηχανικοῦ σώματος *, ἡ δύναμις τούτου ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἑξῆς·

1 Συνταγματάρχης, ἀρχηγὸς τοῦ σώματος.
1 Ἀντισυνταγματάρχης.
2 Ταγματάρχαι.
1 Ὑπολοχαγὸς ὑπασπιστής.
6 Λοχαγοὶ α'. τάξεως.
6 Λοχαγοὶ β'. τάξεως.
12 Ὑπολοχαγοί.
14 Ἀνθυπολοχαγοί.
1 Καταλυματίας—1 λογιστής—9 ἀνθυπασπισταί—6 ἐπιλοχίαι—6 λοχίαι—10 δεκανεῖς (ὀχυρωματοφύλακες, ἐπιστάται οἰκοδομῶν, ἀποθηκῶν, δημοσίων ἔργων).

Ἡ ἐπιθεώρησις τοῦ μηχανικοῦ μετωνομάσθη «Ἀρχηγεῖον τοῦ μηχανικοῦ».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν εἷς προΐστατο τοῦ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν τμήματος τοῦ μηχανικοῦ, ἕτερος δὲ τοῦ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν τμήματος τῶν δημοσίων ἔργων.

Εἷς ταγματάρχης ἢ λοχαγὸς α' τάξεως διωρίζετο ὡς διευθυντὴς τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν γεωμετρικῆς ὑπηρεσίας.

Δι' ἕκαστον νομὸν καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ αὐτοῦ εἶχε συστηθῇ μία διεύθυνσις τοῦ μηχανικοῦ καὶ τὰ δημόσια τοῦ Βασιλείου ἔργα στρατιωτικὰ καὶ πολιτικὰ ἐνηργοῦντο ἐν γένει παρὰ τῶν διευθύνσεων τοῦ μηχανικοῦ.

Χωροφυλακή. Τὸ ἀρχηγεῖον τῆς χωροφυλακῆς δυνάμει Β. Δ. τῆς 19 Μαΐου 1854 συνεχωνεύθη προσωρινῶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν καὶ εἶτα διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 18 Μαρτίου 1855 αὖθις ἀπεκατεστάθη.

Ἡ δύναμις τῆς χωροφυλακῆς κατόπιν Β.Δ. τῆς 11 Ἰουνίου 1859, περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ σώματος τούτου, ὡρίσθη εἰς 1 συνταγματάρχην—2 ἀντισυνταγματάρχας ἐπιθεωρητάς—5 ταγματάρχας, διοικητὰς μοιρῶν—6 μοιράρχους, διοικητὰς μοιρῶν—11 ἀντιμοιράρχους—21 ὑπομοιράρχους—20 ἀνθυπομοιράρχους—1 ἐπικαταλυματίαν—1 καταλυματίαν

* Ὑπουργὸς ὁ συνταγματάρχης τοῦ μηχανικοῦ Σμολένσκης Λ.

κτλ.—154 ἐνωμοτάρχας καὶ 1350 χωροφύλακας ἱππεῖς καὶ πεζούς.

Εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν, ἐκτὸς ἐκείνων ἐν ταῖς ὁποίαις εἶνε ἡ ἕδρα τοῦ νομοῦ, ἐτοποθετήθη εἷς ὑπομοίραρχος ἢ ἀνθυπομοίραρχος διευθύνων τὴν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ὑπηρεσίαν τῆς χωροφυλακῆς.

Ἀνακεφαλαίωσις τῆς συνθέσεως τοῦ στρατοῦ. Ὅθεν ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1859 εἶχε τὴν κάτωθι ὁλικὴν δύναμιν καὶ ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἑξῆς ὅπλων καὶ ὑπηρεσιῶν.

Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν (4 τμήματα, Στρ. Λογιστήρ.)
Γενικὸς ἐπιθεωρητὴς τοῦ στρατοῦ.
Ἀρχηγεῖον τῶν κατὰ τοὺς μεθορίους νομοὺς στρατευμάτ.
Νομοεπιθεωρηταὶ 9.
Οἰκονομ. Ἐπιθεωρηταὶ 3.
Φρουραρχεῖα 20 (11 ἀξιωμ., 12 ἀνθυπ. καὶ ὑπαξ.)
Φάλαγξ.
Σῶμα Γενικῶν Ἐπιτελῶν.

Πεζικὸν	3 συντάγμ. (6 τάγμ.—36 λόχοι)	6747 ἄνδρ.
	3 τάγμ. ἀκροβολιστῶν (18 λόχοι)	30 ἵπποι
Ἱππικὸν	Μοῖρα λογχιστῶν ἐκ 3 ἰλῶν	325 ἄνδρ.
	Ἱπποφόρβιον	277 ἵπποι
Πυροβολικ.	Διοίκησις πυροβολικοῦ Μοῖρα πυροβολικοῦ (4 λόχοι) Ὁπλοστάσιον (1 λόχος τεχνιτῶν) Ἐφορεῖαι ὑλικοῦ	553 ἄνδρ. καὶ 109 κτήνη
Μηχανικὸν	Ἀρχηγεῖον μηχανικοῦ—10 Διευθύνσεις μηχανικοῦ—λόχος πυροσβεστῶν	172 ἄνδρες
Χωροφυλακ.	(Ἀρχηγεῖον—10 μοιραρχίαι)	1697 ἄνδρες

Ἡ ἀνωτέρω ὁλικὴ δύναμις τοῦ στρατοῦ εἶχεν ὁρισθῆ διὰ τὸ ἔτος 1859 εἰς 10268 ἀξιωματικοὺς, ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας, ὁ δὲ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν εἰς δρ. 5,649,052,40.

Ὁ μέσος ὅρος τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τούτου διὰ τὰ ἔτη 1853—1859 ἦτο δραχ. 5,822,566,97 καὶ ἀπετέλει περίπου τὰ $^{3}/_{11}$ τοῦ ὁλικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους.

Βαθμοφόροι.—Προβιβασμοί. Τὸ Β. Δ. τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1856 ἐκανόνισε τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας, τὰς ἰδιότητας καὶ τὰς γνώσεις, αἵτινες ἀπαιτοῦνται διὰ τὸν προβιβασμὸν εἰς τοὺς διαφόρους βαθμοὺς τῆς χωροφυλακῆς, ὡς καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκτιμήσεως αὐτῶν.

Δι' ἑτέρου δὲ Διατάγματος τῆς 21 Ἰουνίου 1859 οἱ μεχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὑπομοίραρχοι α'. τάξεως μετωνομάσθησαν ἀντιμοίραρχοι, οἱ τοιοῦτοι β'. τάξεως, μετωνομάσθησαν ἁπλῶς ὑπομοίραρχοι καὶ οἱ γ'. τάξεως, ἀνθυπομοίραρχοι.

Ἐκπαίδευσις.— Κανονισμοί

Ἐπεβλήθη δυνάμει τοῦ νόμου ΣΚΔ'. τῆς 27 Ἰανουαρίου 1853 εἰς τοὺς ἀποστελλομένους εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν δι' ἐξόδων τοῦ δημοσίου πρὸς ἐκπαίδευσιν ἡ ὑποχρέωσις νὰ ὑπηρετήσωσιν ἐπὶ ὀκτὼ ὁλόκληρα ἔτη μετὰ τὴν ἐπάνοδόν των.

Εἰς τὴν στρατιωτ. σχολὴν διετάχθη νὰ διδάσκηται καὶ τὸ μάθημα τῆς ἱππασίας, κατόπιν Β. Δ. τῆς 2 Ὀκτωβρίου 1854. Ὡς διδάσκαλος διωρίσθη εἷς λοχαγὸς τῶν ζευγιτῶν, ὅστις ἐδίδασκε συνάμα τὸ μάθημα καὶ εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς μοίρας τοῦ πυροβολικοῦ.

Δι' ἐγκυκλίου διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου τῆς 3 8βρίου 1859 διετάχθη ἡ εἰσαγωγὴ εἰς τὸ πεζικὸν τοῦ γαλλικοῦ κανονισμοῦ τῶν ἀσκήσεων, διηρημένου εἰς τρία μέρη, ἐν οἷς συμπεριελαμβάνοντο καὶ αἱ ἀσκήσεις πλειόνων ταγμάτων συμπαρατεταγμένων.

Ὁ γαλλικὸς οὗτος κανονισμὸς μετεφράσθη καὶ ἐτυπώθη μετά τινων μικρῶν τροποποιήσεων, τὰς ὁποίας ἡ ἐπὶ τούτῳ συστηθεῖσα εἰδικὴ ἐπιτροπὴ εἶχεν ὑποδείξει.

Στολή.— Μισθός.— Ὁπλισμός.

Πρὸς εὐκολίαν τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ νὰ προμηθεύηται μετὰ οἰκονομίας τὰ εἴδη τοῦ ἱματισμοῦ, τῆς ἀποσκευῆς καὶ τῆς ἱπποσκευῆς καὶ συνάμα διὰ νὰ εἶνε ταῦτα ὁμοιόμορφα καὶ καλῆς ποιότητος, ἐνεκρίθη διὰ Β. Δ. τῆς 6 Σεπτεμβρίου 1858 νὰ γίνεται ἡ προμήθεια τῶν ἀνωτέρω εἰδῶν παρὰ τοῦ δημοσίου καὶ νὰ χορηγῶνται εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς ἐπὶ κρατήσει τοῦ τιμήματος ἐκ τοῦ μισθοῦ των κατὰ ἴσας μηνιαίας δόσεις.

Ὁ ἱματισμός, ἡ ἀποσκευὴ καὶ ἡ μισθοδοσία τῶν ἀκροβολιστῶν ἐκανονίσθησαν τὰ αὐτὰ μετὰ τῶν λοιπῶν ταγμάτων τοῦ πεζικοῦ τῆς γραμμῆς. Διαφοραί τινες μόνον εἰς τὸν ἱματισμόν, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ χρῶμα τοῦ περιλαιμίου, τῶν ἐπιρράφων κτλ., τὸ ὁποῖον ὡρίζετο πράσινον καὶ εἰς τινας ἄλλας λεπτομερείας τοῦ καλύμματος τῆς κεφαλῆς, τῶν κομβίων, τῶν διακριτικῶν σημείων τῶν βαθμῶν, περὶ τῶν ὁποίων διαλαμβάνει ἡ ἐγκύκλιος διαταγὴ τῆς 8 Δεκεμβρίου 1854.

Ὁριστικώτερον δὲ τὰ περὶ τοῦ ἱματισμοῦ, τῆς ἀποσκευῆς

καὶ τοῦ ὁπλισμοῦ τῶν πεζικῶν ταγμάτων τῶν ἀκροβολιστῶν ἐκανονίσθησαν δυνάμει τοῦ Β. Δ. τῆς 13 Ἰουνίου 1856.

Ὁ δὲ ἱματισμός, ἡ ἀποσκευὴ καὶ ὁ ὁπλισμὸς τῶν ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν τοῦ λόχου τῶν πυροσβεστῶν ἐκανονίσθησαν δυνάμει Β. Δ. τῆς 8 Μαρτίου 1855, ὡμοιάζον δ' ἐν πολλοῖς πρὸς τὰ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ μηχανικοῦ μέ τινα ἰδιαίτερα σημεῖα. Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ὁπλιτῶν τοῦ λόχου τούτου ἦσαν αἱ τοῦ πυροβολικοῦ.

Αἱ δὲ ἀποδοχαὶ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ἀνθυπασπιστῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς ἐκανονίσθησαν διὰ τοῦ νόμου ΣΛΘ'. τῆς 22 Ἰουλίου 1853. Αὗται διηρέθησαν εἰς μισθὸν καὶ εἰς ἀποζημιώσεις καὶ συνάμα προσδιωρίσθησαν αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐν διαθεσιμότητι καὶ τῶν ἐπ' ἀδείᾳ. Εἰς τοὺς λαμβάνοντας τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ εἶχε κανονισθῆ διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου νὰ δίδεται ὡς ἀποζημίωσις ἐφ' ἅπαξ δραχμαὶ 300 δι' ἔξοδα τοῦ ἱματισμοῦ των, εἰς δὲ τοὺς προδιδαζομένους εἰς τὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ δραχμαὶ 300 δι' ἱππωνίαν.

Αἱ ὁρισθεῖσαι δυνάμει τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἀποδοχαὶ ηὐξήθησαν συνεπείᾳ τοῦ νόμου ΦΛϛ'. τῆς 28 Μαΐου 1859, διὰ τοῦ ὁποίου ἐκανονίσθη ὁ μισθὸς τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαλλήλων ἐν γένει τοῦ Κράτους. Οὕτως, ὁ μισθὸς τῶν μὲν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν ηὐξήθη δι' ἕκαστον βαθμὸν κατὰ 80—100 δραχμ., τῶν δὲ κατωτέρων κατὰ 40—60 δραχμ. καὶ ἀναλόγως τοῦ ὅπλου. Οἱ κανονισθέντες δὲ διὰ τοῦ νόμου τούτου μισθοὶ τῶν ἀξιωματικῶν εἶνε οἱ πληρωνόμενοι καὶ σήμερον.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ὑπέστησαν ἐλαττώσεις, διότι διὰ ψηφίσματος τῆς 9 Μαρτίου 1863 ἠλαττώθησαν οἱ μισθοὶ ὅλων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ εἶτα διὰ νόμου ΚΗ'. τῆς 31 Ἰανουαρίου 1864 περιωρίσθησαν ἔτι πλέον, ὁρισθέντες διὰ τὸ ἔτος τοῦτο εἰς τὸ ἥμισυ.

Εἰς τοὺς ἀπερχομένους μὲ ἄδειαν ἀπουσίας εἰς τὰς ἑστίας των ἀξιωματικοὺς τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος καὶ εἰς τοὺς πρεσβύτας αὐτῆς, δυνάμει τοῦ νόμου ΤΟΖ'. τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1856 ἐχορηγεῖτο πλήρης ὁ μισθὸς αὐτῶν ὡς σύνταξις, διαρκούσης τῆς ἀδείας των.

Ὁ ὁρισθεὶς τῇ 25 Φεβρουαρίου 1833 μισθὸς τῶν ὁπλιτῶν ηὐξήθη δυνάμει νόμου ΥΙΑ' τῆς 4 Ἰουνίου 1857, καὶ προσε-

τέθησαν 6 λεπτὰ καθ' ἑκάστην λόγῳ ἐπιχορηγήσεως, ἕνεκα ὑπερτιμήσεως τῶν τροφίμων. Ἀκολούθως δὲ τῇ 15 Ἰανουαρίου 1876 ἐκανονίσθη καὶ ἑτέρα αὔξησις τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ τῶν ὁπλιτῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν ὁπλισμὸν τοῦ στρατοῦ, ἦσαν ἐν χρήσει διάφορα συστήματα, διὰ τοὺς ἄνδρας ὅμως τῶν ἐκλεκτῶν λόχων καὶ δι' ὅλους τοὺς ὑπαξιωματικούς, ἐν γένει, εἶχε γίνει παραδεκτὸν ὅπλον τοῦ συστήματος τοῦ Μινιὲ, διὰ δὲ τοὺς ἄνδρας τῶν λοιπῶν λόχων εὐζωνικὰ πληκτικὰ ὅπλα. Τῇ δὲ 24 Ἰουνίου 1858 διετάχθη ἡ ὁπλισις τοῦ πεζικοῦ καὶ τῶν ἀκροβολιστῶν δι' ὅπλων αὐλακωτῶν, βαλλόντων βλῆμα κυλινδροκωνικόν. Κατὰ τὸ τιμολόγιον τοῦ ἔτους 1864 (Δ. Υ. 3 Ἰουνίου) τὰ ἐν χρήσει εἰς τὸν στρατὸν ἢ εἰς τὰς ἀποθήκας τυφέκια ἦσαν τὰ ἑξῆς· τυφέκια πληκτικὰ πεζικοῦ Γαλλικὰ καὶ Βελγικά, κοντοτούφεκα πληκτικὰ Γαλλικὰ διὰ τὸ πυροβολικόν, τὴν χωροφυλακὴν καὶ τὸ ἱππικόν, καὶ τέλος τυφέκια καὶ κοντοτούφεκα διὰ πυρολιθου διαφόρων προτύπων καὶ ὁλκῆς.

Διὰ τὸ ὀρεινὸν πυροβολικὸν εἶχε κανονισθῆ τὸ ὀδουζοβόλον τῶν 12, καὶ διὰ τὸ πεδινὸν πυροβολικὸν προσδιωρίσθη διὰ Β. Δ. τῆς 14 Ἰουλίου 1858, τὸ μὲν σφαιροβουζοβόλον τῶν 12 ὡς πυροβολικὸν τῆς γραμμῆς, τὸ δὲ ἐν χρήσει κανόνιον τῶν 6 λιτρῶν διὰ τὰς προφυλακὰς καὶ τὰς ἀποβάσεις.

Διὰ τὸ πυροβολικὸν τῆς πολιορκίας, τῶν φρουρίων καὶ παραλίας ἐκανονίσθη κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν τὸ ἐν χρήσει τότε γαλλικὸν σύστημα, ὡς εἶχεν.*

Ταμεῖα εὐεργετικα.

Μόνον κατὰ τὸ 1853 ** διὰ τοῦ νόμου ΣΚ'. τῆς 24 Ἰανουαρίου προέβλεψαν περὶ ἐξασφαλίσεως τακτικῶν βοηθημάτων εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀξιωματικῶν διὰ τῆς ἱδρύσεως «Ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν». Οἱ πόροι τοῦ ταμείου τούτου ἦσαν· 1) κράτησις 1% ἐπὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν, 2) χρηματικαὶ καταβολαὶ τῶν ἐγγάμων ἢ τῶν μελλόντων νὰ ἔλθωσιν εἰς γάμον, 3) ἡ διαφορὰ μισθοῦ κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους μῆνας τῶν προ-

* Διὰ Β. Δ. τῆς 2 Δεκεμβρίου 1866 εἰσήχθη εἰς τὸ πυροβολικὸν τὸ γαλλικὸν αὐλακωτὸν πεδινὸν καὶ ὀρειβατικὸν κανόνιον τῶν 4 λιτρῶν καὶ τὸ αὐλακωτὸν τοπομαχικὸν τῶν 12 λιτρῶν.

** Ὑπουργὸς ὁ ὑποστράτηγος Μήλιος Σ.

βαζομένων 4) δωρήματα καὶ κληροδοτήματα. Τὸ ταμεῖον διῳκεῖτο ὑπὸ τριμελοῦς ἐπιτροπῆς ἐξ ἑνὸς ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ καὶ 2 λοχαγῶν. Ἡ ἐπιτήρησις τῆς ἐπιτροπῆς εἶχεν ἀνατεθῆ εἰς Βασιλ. Ἐπίτροπον ἔχοντα βαθμὸν ὑπεπιμελητοῦ.

1860-1863

Στρατολογία.

Οἱ μεταβαίνοντες ἄνδρες εἰς τὴν ἐφεδρείαν ἐκ τοῦ ἱππικοῦ, τοῦ πυροβολικοῦ, τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν καὶ τῶν σκαπανέων, συμφώνως πρὸς τὸ Β.Δ. τῆς 30 Αὐγούστου 1861, καλούμενοι εἰς τὰ ὅπλα πρὸς ἄσκησιν ἢ ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας, ἐπανήρχοντο εἰς τὰ σώματα, ἐξ ὧν ἐξῆλθον.

Ἡ ὁλικὴ δὲ στρατολογία κατὰ μέσον ὅρον διὰ τὰ ἔτη 1860—62 εἶχεν ὁρισθῆ εἰς 2760 ἄνδρας.

Σύνθεσις στρατοῦ κτλ.

Δυνάμει τοῦ νόμου ΨΚϛ' τῆς 3 Μαρτίου 1862 ὁ ἀριθμὸς τῶν τμηματαρχῶν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ὡρίσθη εἰς ἕξ, ἤτοι Προσωπικοῦ, Δικαιοσύνης, Οἰκονομίας, Στρατ. Λογιστηρίου, Πυροβολικοῦ καὶ Ὑγειονομικοῦ.

Ἡ θέσις τοῦ Γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τοῦ στρατοῦ κατηργήθη διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 29 Σεπτεμβρίου 1861. Ἐπίσης κατηργήθησαν αἱ θέσεις τῶν Νομοεπιθεωρητῶν τῇ 13 Δεκεμβρίου 1863, ὡς καὶ τὸ ἀρχηγεῖον τοῦ κατὰ τὴν μεθόριον στρατοῦ, δυνάμει τοῦ Β Δ. τῆς 17 Δεκεμβρίου 1863.*

Συνεστήθησαν δὲ τῇ μὲν 2 Φεβρουαρίου 1860 διὰ Διατάγματος μία θέσις Οἰκονομ. ἐπιθεωρητοῦ εἰς Φθιώτιδα, τῇ δὲ 23 Ἰανουαρίου 1863 δυνάμει ἀποφάσεως τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως 6 ἐπιμελητήρια εἰς Ἀθήνας, Ναύπλιον, Χαλκίδα, Πάτρας, Μεσολόγγιον καὶ Λαμίαν, εἰς τὰ ὁποῖα συνεκεντρώθη ἡ διαχείρισις τοῦ χρηματικοῦ καὶ τοῦ ὑλικοῦ.

Πεζικόν.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἀπὸ 29 Μαΐου 1859 νόμου ΦΞΕ'. ἐσχηματίσθησαν διὰ Β.Δ. τῆς 1 Σεπτεμβρίου 1860, δέκα τάγματα ἐφεδρείας. Ἑκάστου τούτων ἡ ἕδρα ἦτο ἡ πρωτεύουσα ἑνὸς νομοῦ καὶ ἐδέχετο τοὺς ἐν τῷ νομῷ διαμένοντας ἐφέδρους πρὸς ἐξάσκησιν καὶ ἐκπαίδευσιν ἐν γένει.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ τάγματος ἐχρησίμευεν ἐπίσης διὰ τὴν ἐκγύμνασιν τῆς ἐθνοφυλακῆς ὡς καὶ διὰ τὰς στρατολογικὰ ἐργασίας. Ἀπετελεῖτο δὲ ἐκ τῶν α') ἐπιτελῶν (ἀντισυν-

* Τὴν 11 Ὀκτωβρίου 1866 συνεστήθησαν τὰ μέχρι τῶν τελευταίων ἐτῶν ὑφιστάμενα 3 Ἀρχηγεῖα στρατοῦ.

ταγματάρχης ἢ ταγματάρχης—ὑπολοχαγὸς ἢ ἀνθυπολοχαγὸς ὑπασπιστὴς—ἀξιωματικὸς οἰκονόμος κτλ.). β') ὑποτελῶν καὶ γ') 4 λόχων. Τὸ διαρκὲς προσωπικὸν ἑκάστου λόχου ἀπετέλουν οἱ ἑξῆς βαθμοφόροι· 1 λοχαγὸς α', ἢ β'., 1 ὑπολοχαγὸς ἢ ἀνθυπολοχαγός, 1 ἐπιλοχίας, 2 λοχίαι, 2 δεκανεῖς, 1 σαλπιγκτής. Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ προσωπικοῦ τούτου, κατὰ τὰς συγκλήσεις τῶν ἐφέδρων, ἀπεσπῶντο προσωρινῶς ἕτεροι ἀξιωματικοί.

Οἱ ἀξιωματικοὶ τῶν ταγμάτων τῆς ἐφεδρείας ἀπελάμβανον τὰ $^3/_4$ τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἐνεργείας. Συγκαλουμένης ὅμως τῆς ἐφεδρείας, ἐλάμβανον πλήρεις τὰς ἀποδοχὰς τοῦ βαθμοῦ των.

Εἰς τὰ τάγματα ταῦτα δυνάμει τοῦ νόμου ΧΟΑ'. τῆς 8 Αὐγούστου 1861 ἐτοποθετοῦντο·

α') ὁ ἀξιωματικὸς ὁ μὴ ἔχων ὁπωσδήποτε πλήρη τὴν πρὸς ἐκστρατείαν ἱκανότητα, δυνάμενος ὅμως νὰ ὑπηρετήσῃ εἰσέτι εἰς τὴν ἐφεδρείαν, β') ὁ προβιβαζόμενος πρὸς πλήρωσιν χηρευούσης θέσεως ἐν τῇ ἐφεδρείᾳ, γ') ὁ ἀνακαλούμενος ἐκ τῆς ἀργίας.

Ἡ ἐν τῷ ἐδαφίῳ α') τοῦ νόμου φυσικὴ ἀνικανότης ἐβεβαιοῦτο διὰ ἐκθέσεως ὑγειονομικῆς τινος ἐπιτροπῆς τοῦ στρατοῦ. Ἡ δὲ ἠθικὴ ἀνικανότης προέκυπτεν ἐκ τῶν ἐκθέσεων τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς ἢ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν ἡλικίαν, ἥτις ὡρίσθη διὰ μὲν τοὺς ὑπολοχαγοὺς καὶ ἀνθυπολοχαγοὺς τὸ 50ὸν, διὰ δὲ τοὺς λοχαγοὺς τὸ 55ον καὶ διὰ τοὺς ἀνωτέρους τὸ 60ὸν ἔτος, ὅτι παράγει τὸ τεκμήριον τῆς ἐλαττώσεως τῆς ἐν τῷ μονίμῳ στρατῷ ἀναγκαίας δραστηριότητος.

Οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἐδαφίου τούτου δὲν ἠδύναντο νὰ μετατεθῶσιν αὖθις εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ μονίμου στρατοῦ.

Δυνάμει Β. Δ. τῆς 6 Σεπτεμβρίου 1860 * ὁ στρατὸς ἐν γένει ἔλαβε νέαν σύνθεσιν.

Οὕτω, εἰς τὸ πεζικὸν ἀντὶ τῶν 3 συνταγμάτων καὶ τῶν 3 ταγμάτων ἀκροβολιστῶν καταργηθέντων, ἐσχηματίσθησαν

* Ὑπουργὸς ὁ ἀντισυνταγματάρχης τοῦ πυροβολικοῦ Βότσαρης. Μ. Δ.

δέκα αὐθύπαρκτα τάγματα πεζικοῦ μὲ ὁμοιόμορφον σύνθεσιν. Ἕκαστον τάγμα συνέκειτο ἐκ τῶν ἐπιτελῶν, τῶν ὑποτελῶν καὶ 6 λόχων.

Ἡ δύναμις τῶν ἐπιτελῶν ὡρίζετο ὡς ἑξῆς·

1 ἀντισυνταγματάρχης—1 ταγματάρχης—1 ὑπολοχαγὸς ὑπασπιστὴς—1 ἱερεὺς—2 ἰατροὶ—2 καταλυματίαι (α'. καὶ β'). Ἡ δύναμις τῶν ὑποτελῶν ὡρίζετο εἰς 10 ἐν ὅλῳ ἄνδρας.

Καὶ τέλος ἡ δύναμις ἑκάστου λόχου εἶχεν ὁρισθῆ εἰς 110 ἐν ὅλῳ ἄνδρας.

Ὁ 1ος λόχος ἑκάστου τάγματος ἦτο λόχος εὐζώνων.

Δύο συνταγματάρχαι διωρίσθησαν ἐπιθεωρηταὶ τοῦ Πεζικοῦ, ἔχοντες ἕκαστος ἕνα λοχαγὸν ὑπασπιστήν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιθεωρήσεως, ἐνεργουμένης τακτικῶς ἅπαξ τοῦ ἔτους, προσεκολλῶντο παρ' αὐτοῖς εἰς ἐπίατρος καὶ εἰς ἐπικαταλυματίας ὡς καὶ οἱ ἀναγκαῖοι ὑπαξιωματικοὶ καὶ γραφεῖς.

Δυνάμει τοῦ προμνησθέντος Διατάγματος συνεστήθη καὶ εἰδικὴ μουσικὴ διὰ τὴν φρουρὰν Ἀθηνῶν ἐκ 51 μουσικῶν ὁλικῶς. Οἱ δὲ ἀρχισαλπιγκταὶ τῶν διφόρων σωμάτων, συμφώνως τῷ Β.Δ. τῆς 6 Σεπτεμβρίου 1861 ἔλαβον τὸν βαθμὸν τοῦ ἀρχιμουσικοῦ.

Ἱππικόν.

Ἡ μοῖρα τοῦ Ἱππικοῦ δυνάμει Β. Δ. 8 Σεπτεμβρίου 1860 μετωνομάσθη Ἱππαρχία.

Ἀπετελέσθη δὲ ἐκ τῶν· α) ἐπιτελῶν (ἀντισυνταγματάρχης, μοίραρχος, ὑπίλαρχος ὑπασπιστής, ἰατρός, κτηνίατρος, 2 καταλυματίαι), β) ὑποτελῶν, 9 ἐν ὅλῳ ἀνδρῶν, καὶ γ) 4 ἵλων. Ἡ δύναμις μιᾶς ἵλης συνέκειτο ἐξ ἑνὸς ἰλάρχου, ἑνὸς ὑπιλάρχου, 2 ἀνθυπιλάρχων, 12 ὑπαξιωμ., 3 σαλπιγκτῶν, 2 τεχνιτῶν, 76 ὑποδεκ. καὶ στρατιωτῶν καὶ 87 ἐν ὅλῳ ἵππων.

Πυροβολικὸν καὶ Ὁπλοστάσιον.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἡ μοῖρα τοῦ πυροβολικοῦ ἐσχηματίσθη εἰς τάγμα, συγκείμενον ἐκ τῶν ἐπιτελῶν, τῶν ὑποτελῶν καὶ πέντε λόχων. Ἐκ τῶν λόχων τούτων οἱ δύο ὑπηρέτουν ἕκαστος ἀνὰ μίαν πεδινὴν κανονοστοιχίαν, δύο ἕτεροι ἀνὰ μίαν ὀρεινὴν καὶ ὁ πέμπτος ἦτο λόχος φρουριακός.

Ἡ δύναμις τῶν ἐπιτελῶν περιελάμβανε τοὺς ἑξῆς βαθμοφόρους· 1 ἀντισυνταγματάρχην, 1 ταγματάρχην, 1 ὑπολοχαγὸν ὑπασπιστήν, 1 ἰατρόν, 1 κτηνίατρον καὶ 2 καταλυματίας. Εἰς τοὺς ὑποτελεῖς ὑπηρέτουν 10 ἐν ὅλῳ ἄνδρες, ἡ δὲ δύναμις ἑκάστου λόχου εἶχεν ὁρισθῆ ὡς ἑξῆς· 1 λοχα-

γός, 1 ὑπολογαγός, 2 ἀνθυπολογ., 91 ὑπαξιωματικοί, σαλπιγκταί, τεχνῖται καὶ πυροβολισταί, ἤτοι ἐν ὅλῳ 95 ἄνδρες καὶ 4 ἵπποι ἀξιωματικῶν.

Τὸ ὁπλοστάσιον ἐπίσης ἔλαβε νέον σχηματισμὸν καὶ κατηρτίσθη ἐκ,

α') τῆς διευθύνσεως· β') τῶν πυροτεχνικῶν καταστημάτων (πυροτεχνουργείου, καψυλλοποιείου, πυριτοποιείου, νιτροκαθαρτηρίου)· γ') 8 ἐφορειῶν τοῦ ὑλικοῦ τοῦ πολέμου καὶ δ') τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν. Ἡ δύναμις δὲ τῶν ἀνωτέρω ὑπηρεσιῶν ὡρίσθη ὡς ἑξῆς·

α') Διεύθυνσις: 1 ἀντισυνταγματάρχης, 1 ταγματάρχης, 1 ὑπολογαγὸς ὑπασπιστής, 1 ἀνθυπολ. ἀρχειοφύλαξ, 1 ἐπικαταλυματίας, 1 καταλυματίας α', 2 δόκιμοι (ὑπαξιωμ.), ἤτοι ἐν ὅλῳ 6 ἀξιωματ. καὶ 2 ὑπαξιωμ.

β') Πυροτεχνικὰ καταστήματα: 3 ὑποδεέστεροι ἀξιωματ.
6 ὑπαξιωματικοί.
4 τεχνῖται.

γ') Ἐφορεῖαι ὑλικοῦ: 10 ὑποδεέστεροι ἀξιωματ., ἐκ τοῦ σώματος τοῦ ὑλικοῦ ἢ τοῦ πυροβολικοῦ.*
14 ὑπαξιωματικοί.

δ') Λόχος τεχνιτῶν: 4 ὑποδεέστεροι ἀξιωμ.
26 ὑπαξιωματικοί
2 σαλπιγκταί
100 πυροτεχνῖται καὶ τεχνῖται.

Ἤτοι, ἡ ὁλικὴ δύναμις τοῦ ὁπλοστασίου ἠρίθμει 177 ἀξιωματ., ὑπαξιωματικοὺς καὶ τεχνίτας.

Μηχανικόν. Δυνάμει Β. Δ. τῆς 17 Ἰουλίου 1861, ἀντὶ τοῦ ὑφισταμένου λόχου τῶν πυροσβεστῶν ἐσχηματίσθη διλοχία, ἥτις μετωνομάσθη «διλοχία τῶν σκαπανέων καὶ πυροσβεστῶν».

Αὕτη συνέκειτο ἐκ τῶν ἐπιτελῶν, τῶν ὑποτελῶν καὶ 2 λόχων καὶ εἶχε δύναμιν, εἰς μὲν τοὺς ἐπιτελεῖς, ἑξ ἑνὸς ταγματάρχου ἢ λοχαγοῦ α'. τάξεως τῶν Γεν. ἐπιτελῶν ἢ τοῦ

* Δυνάμει Β. Δ. 18 Νοεμβρίου 1866 διωρίζοντο εἰς τὰς θέσεις ταύτας ἀξιωματικοὶ ἐκ τοῦ σώματος μόνον τοῦ ὑλικοῦ.

μηχανικοῦ,* 1 ὑπολογαγοῦ ἢ ἀνθυπολογ., ὑπασπιστοῦ καὶ 1 καταλυματίου, εἰς τοὺς ὑποτελεῖς ἐκ 4 ἀνδρῶν καὶ εἰς ἕκαστον λόχον, δύναμιν 120 ἀνδρῶν.

Προορισμὸς τῆς διλοχίας ἦτο· α') ἡ πυροσβεστικὴ ὑπηρεσία, β') ἡ ὑπηρεσία τῶν σκαπανέων καὶ ὑπονομοποιῶν καὶ ἡ ἐκτέλεσις διαφόρων ἔργων ἀρχιτεκτονικῆς καὶ ὁδοποιίας. Ἀμφότεροι δὲ οἱ λόγοι εἶχον ἐκγυμνασθῆ εἰς τ' αὐτὰ ἀντικείμενα, ὅπως ἐναλλὰξ δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πυροσβέστου ἢ τοῦ ὑπονομοποιοῦ.

Συνάμα συνεστήθη σχολεῖον τῆς διλοχίας, ἔχον ὅμοιον ὀργανισμὸν μὲ τὰ ἐν Γαλλίᾳ σχολεῖα τῶν συνταγμάτων τοῦ μηχανικοῦ, πρὸς ἐντελεστέραν θεωρητικήν τε καὶ πρακτικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν τῆς διλοχίας. Διὰ τοῦ αὐτοῦ δὲ Διατάγματος καθωρίσθησαν τὰ πυροσβεστικὰ ὄργανα ὡς καὶ τὰ ἐργαλεῖα τῶν σκαπανέων, τὰ πρὸς χρῆσιν τῆς διλοχίας κανονισθέντα.

Χωροφυλακή. Ἡ θέσις τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς χωροφυλακῆς κατηργήθη διὰ τοῦ ψηφίσματος ΜΣΤ' τῆς 21 Ἰουνίου 1863 τῆς ἐν Ἀθήναις Β'. Συνελεύσεως καὶ ἀπεκατεστάθη αὖθις διὰ τοῦ νόμου ΙΑ'. τῆς 23 Νοεμβρίου 1863.

Ἐθνοφυλακή. Ἡ δυνάμει Β. Δ. τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1843 συσταθεῖσα ἐθνοφυλακὴ ἔλαβε νέον ὀργανισμόν, δυνάμει τοῦ νόμου ΨΜΔ'** τῆς 27 Αὐγούστου 1862.

Ἐξηκολούθησεν ὑπαγομένη εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν. Προορισμὸς δὲ αὐτῆς ἦτον ἡ ὑπεράσπισις τοῦ Βασιλέως, τῶν Νόμων, τοῦ Συντάγματος, ἡ διατήρησις τῆς δημοσίου τάξεως καὶ ἀσφαλείας καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἡ ἐνίσχυσις τοῦ στρατοῦ.

Διηρεῖτο δὲ εἰς ἐθνοφυλακὴν ἐνεργόν, τὴν ὁποίαν ἀπετέλουν οἱ ἄγοντες ἡλικίαν ἀπὸ 20—50 ἐτῶν, καὶ εἰς ἐθνοφυλακὴν διαθέσιμον, ἀποτελουμένην ἐκ τῶν ἐχόντων ἡλικίαν 18—20 καὶ 50—61 ἐτῶν.

* Ἡ ἀναγνώρισις τῆς διλοχίας ταύτης ὡς σώματος τοῦ μηχανικοῦ μὲ τὴν στολὴν τοῦ μηχανικοῦ καὶ μὲ ἀξιωματικοὺς διοριζομένους μόνον ἐκ τοῦ μηχανικοῦ ἐγένετο τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1866 διὰ Β.Δ.

** Ὁ νόμος οὗτος ἐτροποποιήθη ἐν ταῖς λεπτομερείαις διὰ τοῦ νόμου ΡΠΘ' τῆς 4 Μαρτίου 1867.

Ἡ σύνθεσίς της περιελάμβανεν οὐλαμοὺς (ἐκ 30—50 ἀνδρῶν μὲ διοικητὴν ἀνθυπολοχαγὸν ἐθνοφυλακῆς), λόχους (ἐκ 4 οὐλαμῶν μὲ διοικητὴν λοχαγὸν) καὶ τάγματα (ἐκ 4 λόχων μὲ ταγματάρχην ἢ ἀντισυνταγματάρχην, διοικητήν).

Οἱ ταγματάρχαι ἢ ἀντισυνταγμ. διωρίζοντο ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν, ἐκλεγόμενοι ἐκ τῶν κατοίκων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγου περιλαμβάνοντος τετραπλάσιον ἀριθμὸν τοῦ ἀπαιτουμένου πρὸς διορισμὸν καὶ συντασσομένου κατὰ πλειοψηφίαν ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν ἑκάστου τάγματος. Οἱ λοχαγοὶ καὶ οἱ ἄλλοι ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοὶ τῶν λόχων ἐξελέγοντο ὑπὸ τῶν ἐθνοφυλάκων κατὰ τετραετίαν.

Ἡ ἄσκησις τῶν ἐν τῷ αὐτῷ οὐλαμῷ ἐθνοφυλάκων ἐγίνετο κατὰ Κυριακὴν ἢ καὶ ἄλλας ἑορτὰς, ἐὰν δὲ ὁ οὐλαμὸς ἀπετελεῖτο ἐκ κατοίκων διαφόρων χωρίων ἢ δήμων, οὗτοι συνεκεντροῦντο πρὸς ἄσκησιν εἰς τὸ πολυπληθέστερον χωρίον ἢ εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου.

Ἡ ἄσκησις τοῦ λόχου ἐγίνετο κατὰ διμηνίαν, διὰ συγκεντρώσεως ἐν τῷ κεντρικωτέρῳ δήμῳ καὶ ἡ ἄσκησις τοῦ τάγματος κατὰ τετραμηνίαν, διὰ συγκεντρώσεως ἐν τῷ κεντρικωτέρῳ δήμῳ τῆς ἐπαρχίας.

Ἡ ἐθνοφυλακὴ προσεκαλεῖτο εἰς ὑπηρεσίαν τακτικὴν ἢ ἔκτακτον ὑπὸ τῶν δημάρχων, ἐπάρχων ἢ νομαρχῶν.

Ἡ στολὴ κατεσκευάζετο ἐξ ἰδίων, ἐξαιρέσει τῶν ἐνδεῶν, εἰς οὓς ἐχορήγει τοιαύτην ὁ δῆμος. Τὰ δὲ διακριτικὰ σημεῖα τῶν βαθμῶν κτλ. ἦσαν ὅμοια μὲ τὰ τῆς στολῆς τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ.

Οἱ ἀξιωματικοὶ ἐπρομηθεύοντο ἐξ ἰδίων τὸν ὁπλισμόν των, εἰς δὲ τοὺς ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας ἐχορηγεῖτο τοιοῦτος ἐκ τῶν ἀποθηκῶν τοῦ δημοσίου.

Ἐν περιπτώσει συμπράξεως τῆς ἐθνοφυλακῆς μετὰ τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ ἡ διοίκησις ἀνετίθετο εἰς τὸν ἀνώτερον, ἢ, ἐν ἰσοβαθμίᾳ εἰς τὸν ἀξιωματικὸν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ.

Κατὰ τὰς παρατάξεις ἡ ἐθνοφυλακὴ προηγεῖτο τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ.

Δυνάμει θεσπίσματος τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως, τῇ 24 Ἰουλίου 1863, ὡς ἀνώτεροι προγυμνασταὶ τῆς ἐθνοφυλακῆς

ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ Κράτους διωρίσθησαν ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατοῦ.

Ἀνακεφαλαίωσις τῆς συνθέσεως τοῦ στρατοῦ.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1863 ὁ στρατὸς εἶχε τὴν ἑξῆς σύνθεσιν.

Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν (6 τμήματα).
Οἰκονομικοὶ Ἐπιθεωρηταὶ 4.
Ἐπιμελητήρια 6.
Φρουραρχεῖα.
Ἀναθεωρητικὸν στρατοδ. 1—Διαρκῆ στρατοδικεῖα 2.
Φάλαγξ.
Σῶμα Γενικῶν Ἐπιτελῶν (19 ἀξιωματ.).

Πεζικὸν	2 Ἐπιθεωρηταὶ τοῦ πεζικοῦ 10 τάγματα (ἕκαστον ἐκ λόχων 6) 10 τάγμ. ἐφεδρ. (ἐκ 4 λόχων).	7204 ἄνδρες 44 ἵπποι ἀξιωμ.
Ἱππικὸν	(Ἱππαρχία ἐκ 4 ἰλῶν).	404 ἄνδρες 355 ἵπποι.
Πυροβολικ.	Διοίκησις πυροβολικοῦ Τάγμα (5 λόχοι) Ὁπλοστάσιον (πυροτεχ. καταστήματα, 1 λόχ. τεχν., 8 ἐφορεῖαι).	669 ἄνδρες 25 ἵπποι ἀξιωμ.
Μηχανικὸν	Ἀρχηγεῖον μηχανικοῦ. Διευθύνσεις μηχανικοῦ 10. Διλοχία σκαπανέων καὶ πυροσβ. Σχολεῖον διλοχίας.	323 ἄνδρες
Χωροφυλ.	(Ἀρχηγεῖον καὶ 10 μοιραρχίαι).	1697 »
Μουσικὴ φρουρᾶς Ἀθηνῶν		51 »

Ἡ ἀνωτέρω δύναμις ἀνήρχετο περίπου ἐν ὅλῳ εἰς 10928 ἀξιωματικοὺς, ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας καὶ διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ στρατοῦ τούτου ἀνεγράφετο ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν τῶν ἐτῶν 1860—1863 κατὰ μέσον ὅρον χρημ. ποσὸν ἐκ δρ. 6405 419, ἀναλογοῦν μὲ τὰ $^{5}/_{19}$ περίπου τοῦ ὁλικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους. Ἤτοι, διὰ μὲν τὰ ἔτη 1843—52 εἶχεν ἀφιερωθῇ διὰ τὸν στρατὸν τὸ $^{1}/_{4}$ τοῦ προϋπολογισμοῦ, διὰ δὲ τὰ ἔτη 1853—63 κἄτι πλέον τοῦ $^{1}/_{4}$.

Βαθμοφόροι.—Προβιβασμοί.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς προσδιωρίσθη διὰ τοῦ νόμου ΧΟΓ'. τῆς 8 Αὐγούστου 1861 εἰς 783. Συμφώνως πρὸς τὸν νόμον τοῦτον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν ἐ-

νεργείᾳ καὶ διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν τοῦ μονίμου στρατοῦ καὶ τῆς ἐφεδρείας ἤτοι ἐν εἰρήνῃ κατ' ἀνώτατον ὅρον ὁ ἑξῆς:

Μόνιμος στρατός.

Στρατηγὸς 1 (μέχρι χηρεύσεως τῆς θέσεως).
Ἀντιστράτηγοι 2.
Ὑποστράτηγοι 10.
Συνταγματάρχαι 20.
Ἀντισυνταγματάρχαι 40.
Ταγματάρχαι 50.
Ὑποδεέστεροι ἀξιωματ. 550 *

Ἐφεδρεία.

Ἀντισυνταγματάρχαι 5.
Ταγματάρχαι 5.
Ὑποδεέστεροι ἀξιωματ. 100.

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ὁλικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν διὰ Β.Δ. τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1861 ὡρίσθη εἰς 53 ἐν ὅλῳ ἡ ἀναλογία τῶν ὑγειονομικῶν ἀξιωματικῶν κα. εἰς 16 τῶν στρατιωτικῶν φαρμακοποιῶν, προσδιορισθείσης συνάμα καὶ τῆς θέσεως ἑνὸς ἑκάστου. Ἡ δὲ διὰ τοῦ Διατάγματος τούτου κανονισθεῖσα ὀνομασία τῶν βαθμοφόρων τούτων ἤτο ἡ καὶ σήμερον ἐν χρήσει. Δι' ἑτέρου δὲ Διατάγματος κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν δημοσιευθέντος τὸ καταστατικὸν τοῦ προσωπικοῦ τῆς στρατιωτικῆς οἰκονομίας ὡρίσθη εἰς 59 ἐν ὅλῳ ἀξιωματικοὺς καὶ προσδιωρίσθη ἡ θέσις ἑνὸς ἑκάστου τούτων.

Αἱ δὲ ὑπάρχουσαι δεκατέσσαρες ὀργανικαὶ θέσεις στρατιωτικῶν ἱερέων διηρέθησαν διὰ Β.Δ. τῆς 18 Αὐγούστου 1861, εἰς 3 α'. τάξεως, 5 β'. τάξεως καὶ 6 γ'. τάξεως.

Ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸν νόμον ΧΟΓ'. περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ ἐξεδόθη καὶ τὸ Β.Δ. τῆς 21 Αὐγούστου 1861, δυνάμει τοῦ ὁποίου οἱ ἀξιωματικοὶ τῶν κλάδων τοῦ ὑγειονομικοῦ καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐταυτίζοντο μετὰ τῶν λοιπῶν ἀξιωματικῶν τῶν διαφόρων ὅπλων καὶ σωμάτων τοῦ στρατοῦ, ἐξισούμενοι μὲ τοὺς κεκτημένους τὸν αὐτὸν βαθμὸν λοιποὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ στρατοῦ, ἀπολαμβάνοντες τῶν αὐτῶν τιμῶν καὶ ὑπαγόμενοι εἰς τοὺς αὐτοὺς

* Δυνάμει τοῦ νόμου ΣΛΑ' τῆς 29 Ἀπριλίου 1867 ἀνεβιβάσθη εἰς 620.

περὶ πειθαρχίας καὶ τάξεως γενικοὺς ὁρισμούς. Διὰ δὲ τοῦ θεσπίσματος τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως τῆς 30 Μαΐου 1863, αἱ ὀνομασίαι τῶν ὑποδεεστέρων ἀξιωματικῶν τοῦ οἰκονομ. κλάδου, ἤτοι αἱ τοῦ ἐπικαταλυματίου καὶ τοῦ καταλυματίου κατηργήθησαν καὶ ὁ μὲν ἐπικαταλυματίας ἐκαλεῖτο τοῦ λοιποῦ λοχαγὸς τῆς οἰκονομίας, ὁ καταλυματίας 1ης τάξεως, ὑπολοχαγός, καὶ ὁ καταλυματίας β'. τάξεως, ἀνθυπολοχαγός. Ἐκανονίσθη δὲ νὰ φέρωσι τὰ διακριτικὰ σημεῖα τῶν σχετικῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ὑλικοῦ πυροβολικοῦ.*

Οἱ ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ τοῦ κλάδου τούτου διετήρησαν τας ὀνομασίας:

Γενικὸς ἐπιμελητὴς (συνταγματ.), ἐπιμελητὴς (ἀντισυνταγμ.), ὑπεπιμελητὴς (ταγματάρχης).

Πρὸς κοινὴν γνῶσιν καὶ ἐκτέλεσιν τῆς στρατιωτικῆς λογιστικῆς καὶ τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας τοῦ λόχου διὰ Β. Δ. τῆς 18 Αὐγούστου 1861 ἐκανονίσθη, ὅπως τοῦ λοιποῦ ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθηκόντων σιτιστοῦ καθιστᾷ θέσιν καὶ οὐχὶ βαθμὸν ἰδιαίτερον. Συνεπῶς τὰ καθήκοντα αὐτὰ ἀνετίθεντο εἰς πάντα δεκανέα ἢ λοχίαν κεκτημένον τὴν πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένην ἱκανότητα, ὅστις ἀπηλλάσσετο μὲν τῆς ὑπηρεσίας τῆς φρουρᾶς καὶ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ λόχου, ἀλλὰ παρευρίσκετο εἰς ὅλας τὰς ἀσκήσεις.

Ὁ νόμος ΧΗΕ'. τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1861 καὶ τὸ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν Β. Δ., τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ἐκδοθὲν, ἐκανόνισαν τὰ περὶ τῶν στρατιωτικῶν προβιβασμῶν ὡς ἑξῆς.

Προσδιωρίσθη ὁ κατ' ἐλάχιστον ὅρον ἀπαιτούμενος χρόνος ὑπηρεσίας εἰς ἕκαστον βαθμὸν πρὸς προβιβασμὸν εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον, ὁ καὶ σήμερον ἐν ἰσχύι.

Οὐδεὶς ἐπροβιβάζετο εἰς ἀνθυπολοχαγὸν, ἐὰν δὲν εἶχε συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ ὡρισμένον χρόνον ὑπηρεσίας ὡς ἀνθυπασπιστής.

Ἐκ τῶν χηρευουσῶν θέσεων ὑποδεεστέρων ἀξιωματικῶν τὰ $^2/_3$ συνεπληροῦντο διὰ προβιβασμοῦ κατ' ἀρχαιότητα καὶ τὸ $^1/_3$ κατ' ἐκλογήν.

* Γενικὸν Β. Δ. περὶ κανονισμοῦ τῆς στολῆς τοῦ στρατοῦ ἐξεδόθη τῇ 10 Φεβρουαρίου 1864.

Αἱ χηρεύουσαι θέσεις ταγματαρχῶν ἐξ ἡμισείας κατ' ἀρχαιότητα καὶ ἐξ ἡμισείας κατ' ἐκλογήν. Οἱ δὲ ἀνώτεροι τοῦ ταγματάρχου βαθμοὶ ἀπενέμοντο κατ' ἐκλογήν.

Μὴ ὑπαρχούσης θέσεως οὐδέποτε ἀπενέμετο βαθμὸς ἢ βαθμὸν ἐπίτιμος, μὴ χηρευούσης δὲ θέσεως οὐδεὶς προβιβασμός.

Καθωρίσθη ἡ στρατιωτικὴ ἱεραρχία ἐν γένει μεταξὺ τῶν βαθμῶν ὡς καὶ ἡ σειρὰ ἀρχαιότητος ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ. Ἐπίσης αἱ ἀπαιτούμεναι πρὸς προβιβασμὸν στρατ. γνώσεις καὶ ἰδιότητες ὡς καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐκτιμήσεως αὐτῶν.

Ἡ κατάρτισις τῶν πινάκων προβιβασμοῦ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπαξιωματικοῦ ἐκανονίσθη νὰ γίνεται ὑπὸ τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν. Ἡ δὲ κατάρτισις τῶν πινάκων διὰ τοὺς κεκτημένους ἀξιωματικοὺς τὰ προσόντα πρὸς προβιβασμὸν κατ' ἀρχαιότητα, κατ' ἐκλογήν, ὡς καὶ διὰ τοὺς στερουμένους αὐτῶν ἐν μέρει ἢ ὁλοκλήρως ἐγίνετο ὑπὸ τῶν ἐπιθεωρητῶν.*

Πᾶσα μετάθεσις ἀξιωματικοῦ ἀφ' ἑνὸς εἰς ἄλλο σῶμα, ἢ ἀφ' ὅπλου εἰς ὅπλον ἐνηργεῖτο δυνάμει Β. Διατάγματος.

Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀπὸ 18 Ἰουνίου 1859 Β.Δ. περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ σώματος τῆς χωροφυλακῆς, διὰ τοῦ ὁποίου ἐκανονίσθη ὁ βαθμὸς ὑπενωμοτάρχου, ἐξεδόθη τὸ Β. Δ. τῆς 3 Ἰουλίου 1861 περὶ κανονισμοῦ τοῦ τρόπου προβιβασμοῦ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον.

Ἐκπαίδευσις.—Πειθαρχία.

Κατὰ τὸ ἔτος 1861** συνεστήθησαν διάφορα σχολεῖα καὶ ἐκανονίσθησαν διάφορα μέτρα διὰ τὴν τελειοτέραν θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τε ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τοῦ στρατοῦ.

Εἰς τὰς θέσεις τοῦ ὁπλοστασίου οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ πυροβολικοῦ ἀπὸ τῆς 13 Σεπτεμβρίου, ἐπὶ τῇ βάσει Β.Δ. κανονίζοντος ἐκ νέου τὰ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, ὑπηρέτουν ἐκ

* Ὁσάκις δὲν ἦτο ἐφικτὸν νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἐπιθεωρήσεις, ὁ Ὑπουργὸς ἀρυόμενος τὰς δεούσας πληροφορίας ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἐπρότεινε πρὸς προβιβασμὸν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀντισυνταγματάρχου καὶ συνταγματάρχου τοὺς κατὰ μείζονα λόγον κεκτημένους τ' ἀπαιτούμενα προσόντα (Β.Δ. 17 Ἰουλίου 1867)

** Ὑπουργὸς ὁ ἀντισυνταγματάρχης τοῦ πυροβολικοῦ Βότσαρης Μ.Δ.

περιτροπῆς ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον κατὰ βαθμόν, πρὸς μόρφωσιν τῶν θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν εἰς τὰ τῆς κατασκευῆς πυρίτιδος κτλ. καὶ συνάμα πρὸς διανομὴν ἐξ ἴσου τῶν βάρεων τῆς ὑπηρεσίας.

Σχολεῖον ἀξιωματικῶν.

Τῇ 14 Αὐγούστου συνεστήθη κεντρικὸν σχολεῖον τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φρουρᾶς Ἀθηνῶν, τοῦ ὁποίου ὁ προορισμὸς ἦτο ἡ ἀπόκτησις τῶν ἀπαραιτήτων στρατιωτικῶν γνώσεων ὑπὸ τῶν μὴ μαθητευσάντων εἴς τινα στρατ. σχολήν.

Ἡ φοίτησις διὰ τούτους εἰς τὴν σχολὴν ἦτο ὑποχρεωτικὴ ἐπὶ δίωρον καθ' ἑκάστην, προτιμωμένη πάσης ἄλλης ὑπηρεσίας, ἐκτὸς τῆς ἐνόπλου. Ἡ διάρκεια δὲ τῆς ἐκπαιδευτικῆς περιόδου ἦτο ἀπὸ 1 Νοεμβρίου—1 Μαρτίου.

Πᾶς ἀξιωματικὸς διοριζόμενος ὑπεχρεοῦτο νὰ διδάξῃ ἐπὶ διετίαν εἰς τὴν σχολὴν ταύτην.

Ὁ φρούραρχος ἤ, τούτου κωλυομένου, ὁ ἀναπληρῶν αὐτὸν στωματάρχης ὤφειλε νὰ παρευρίσκηται εἰς ἁπάσας τὰς παραδόσεις.

Τὸ σχολεῖον περιεῖχε βιβλιοθήκην, ἀναγνωστήριον, μουσεῖον ὅπλων καὶ τὰ πρὸς ἀνάπαυσιν καὶ διασκέδασιν δωμάτια, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ εἴσοδος ἐπετρέπετο καθ' ὡρισμένας ὥρας.

Σχολεῖον ῥιπῆς.

Δυνάμει Β. Δ. τῆς 28 Μαρτίου καὶ 4 Αὐγούστου περὶ συστάσεως σχολείου ῥιπῆς καὶ περὶ τοῦ κανονισμοῦ του, συνεστήθη ἐν Ἀθήναις τοιοῦτο σχολεῖον,

α) πρὸς μόρφωσιν προγυμναστῶν καὶ μετάδοσιν ὁμοιομόρφου καὶ βασίμου διδασκαλίας τῆς ῥιπῆς διὰ τῶν φορητῶν πυροβόλων ὅπλων εἰς ἅπαντα τὰ σώματα τοῦ στρατοῦ,

β) πρὸς διδασκαλίαν τῆς κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν πυριτοβολῶν εἰς τὰ σώματα, καὶ

γ) πρὸς σπουδὴν τῶν ὅπλων καὶ βλημάτων καὶ ἐκτέλεσιν δοκιμῶν καὶ πειραμάτων, σκοπὸν ἔχόντων τὴν χρῆσιν καὶ τὴν τελειοποίησιν αὐτῶν.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ σχολείου ἀπετελεῖτο ἐξ ἑνὸς διευθυντοῦ, ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ, καὶ ἐκ λοχαγῶν καὶ ὑπολοχαγῶν, λαμβανομένων ἐκ τῶν εἰς τὰ σώματα καὶ τὰ καταστήματα τοῦ στρατοῦ ὑπηρετούντων, διὰ τὴν θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν διδασκαλίαν. Ἔτι δὲ ἐξ ἑνὸς πυροτεχνουργοῦ καὶ ἑνὸς ὑπαξιωματικοῦ τοῦ ὑλικοῦ.

Τὸ ἐκπαιδευόμενον προσωπικὸν ἀπετελεῖτο ἐξ ἀριθμοῦ τι-

νος ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν, ἀποσπωμένων ἐτησίως κατ' ἀναλογίαν ἐξ ἑκάστου τῶν σωμάτων τοῦ στρατοῦ.

Ἡ διάρκεια ἐκπαιδεύσεως ἦτο ἀπὸ 1 Νοεμβρίου—1 Φεβρουαρίου.

Σχολεῖον Εὐελπίδων.

Τὸ Β. Δ. τῆς 12 Αὐγούστου ἔφερε τροποποιήσεις τινὰς εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ στρατ. σχολείου τῶν Εὐελπίδων.

Οἱ ἐξερχόμενοι ἐκ τοῦ σχολείου τούτου κατετάσσοντο ὡς ἀνθυπασπισταὶ εἰς τὸ Πεζικόν, Ἱππικόν, Πυροβολικόν, Μηχανικὸν καὶ Γεωμετρικὸν κλάδον, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας.

Ἐπίσης ἐκανονίσθησαν διάφορα ἐπιμίσθια διὰ τοὺς καθηγητὰς ἢ διδασκάλους ἀξιωματικούς.

Ἐκπαίδευσις Πεζικοῦ

Περὶ κανονισμοῦ τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ Πεζικοῦ διελάμβανε τὸ Β.Δ. τῆς 14 Αὐγούστου τὰ ἑξῆς:

Ἡ γυμναστικὴ καὶ ἡ λογχομαχία συμπεριληφθήσονται εἰς τὴν στοιχειώδη τῶν νεοσυλλέκτων ἄσκησιν.

Ἓν τῶν κυριωτέρων μελημάτων νὰ εἶνε ἡ διδασκαλία τῆς ἐπὶ σκοπὸν ῥιπῆς.

Ἡ ἄσκησις τῶν νεοσυλλέκτων νὰ ἐκτελῆται ἐν στρατοπέδῳ, πλησίον τῆς ἕδρας τοῦ τάγματός των.

Περὶ τὸ φθινόπωρον ἢ τὸ ἔαρ ἑκάστου ἔτους ἐπὶ 30 ἡμέρας νὰ ἱδρύεται στρατόπεδον ἀσκήσεως, ἐν ᾧ θὰ συγκεντρῶνται ὅσον δυνατὸν περισσότερα τάγματα μονίμου στρατοῦ καὶ ἐφεδρείας μετ' ἀναλόγου πυροβολικοῦ καὶ ἱππικοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν ἀσκήσεων. Ἐν τῷ στρατοπέδῳ τούτῳ κατὰ τὰς ὥρας σχολῆς νὰ ἐκτελῆται σκοποβολή, ἀπονεμομένου βραβείου ἐπιτυχίας εἰς τοὺς ἀριστεύοντας.

Σχολεῖον Ἱππευτικῆς.

Τῇ 2 Αὐγούστου τοῦ ἰδίου ἔτους συνεστήθη ἱπποδρόμιον τῆς φρουρᾶς Ἀθηνῶν, τοῦ ὁποίου σκοπὸς ἦτο ἡ κανονικὴ καὶ ὁμοιόμορφος περὶ τὴν ἱππασίαν ἐκπαίδευσις τῶν διαφόρων ἐφίππων βαθμοφόρων τοῦ στρατοῦ, ὁ σχηματισμὸς τελείων προγυμναστῶν ἱππασίας, ἡ ἄμασις καὶ ἡ ἐκγύμνασις τῶν νέων ἵππων καὶ ἡμιόνων καὶ ἡ περὶ τὴν ἱππασίαν ἐκπαίδευσις τῶν νεοσυλλέκτων.

Διευθυντὴς τοῦ σχολείου ἦτο εἷς ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τῶν ἐφίππων σωμάτων, ἔχων ὑπὸ τὰς διαταγάς του ἀνάλογον ἀριθμὸν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν τοῦ Ἱππικοῦ ἢ τοῦ Πυροβολικοῦ ὡς προγυμναστῶν καὶ ἱπποδάμων.

Ἐκπαίδευσις Πυροβολικοῦ.

Ἡ ἐκπαίδευσις ἐν τῷ τάγματι τοῦ Πυροβολικοῦ ἐκανονίσθη διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 6 Ὀκτωβρίου. Αὕτη διηρέθη εἰς θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν καὶ ὁλόκληρος ἡ ἐκπαιδευτικὴ σειρὰ ὡρίσθη τοιετής.

Ἡ ἐτησία ἐκπαίδευσις ἐχωρίσθη εἰς θερινὴν πρακτικὴν κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου ἑξάμηνον καὶ εἰς χειμερινὴν θεωρητικὴν κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου ἕτερον ἑξάμηνον.

Ἐλειτούργουν δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐν τῷ τάγματι τρία σχολεῖα,

τὸ τῶν ἀξιωματικῶν (ὑπολοχαγῶν, ἀνθυπολοχαγῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν ἐκ τῆς σχολῆς),

τὸ τῶν ὑπαξιωματικῶν (ἀνθυπασπιστῶν κτλ),

καὶ τὸ τῶν πυροτεχνιτῶν καὶ πυροβολιστῶν.

Ἐκτὸς τῆς ἐν τῷ σχολείῳ διδασκαλίας ὁ διοικητὴς τοῦ τάγματος ἔδιδε πρὸς λύσιν εἰς τοὺς ὑποδεεστέρους ἀξιωματικοὺς τεχνικὰ ζητήματα, ἀποβλέποντα τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὴν εἰδικότητα τοῦ ὅπλου.

Ἐκανονίσθησαν συνεδριάσεις τῶν ἀξιωματικῶν τεχνικαὶ καὶ ἐπιστημονικαὶ πρὸς συζήτησιν ἢ λύσιν διαφόρων ἀντικειμένων καὶ ζητημάτων, ἀποβλεπόντων τὴν εἰδικότητα τοῦ πυροβολικοῦ.

Τὸ αὐτὸ Διάταγμα δὲ καθώριζε βραβεῖα εἰς τοὺς πυροβολιστὰς κατὰ τὰ πυρὰ καὶ εἰς τοὺς ζευγίτας διὰ τὴν μεγαλειοτέραν ἐπιδεξιότητα εἰς τὴν ἀγωγὴν τῶν ὀχημάτων.

Σχολεῖον χωροφυλακῆς.

Περὶ ἐκπαιδεύσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς χωροφυλακῆς διελάμβανε τὸ Β.Δ. τῆς 20 Σεπτεμβρίου δυνάμει τοῦ ὁποίου συνεστήθη ἐν Ἀθήναις σχολεῖον ἐνωμοταρχῶν, ὑπενωμοταρχῶν καὶ χωροφυλάκων, ἀποτελούμενον ἐκ δύο τάξεων, τῆς τῶν ἐνωμοταρχῶν καὶ ὑπενωμοταρχῶν καὶ τῆς τῶν χωροφυλάκων. Εἰς τὸ σχολεῖον ἐδιδάσκοντο γραμματικὰς γνώσεις καὶ κανονισμοὺς μετὰ τῶν πρακτικῶν ἀσκήσεων, ἐπὶ τῇ βάσει προγραμμάτων καὶ διαρκείας ἐκπαιδεύσεως ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ.

Σχολεῖον νοσοκόμων.

Τῇ 18 Αὐγούστου συνεστήθη σχολεῖον νοσοκόμων, σκοπὸς τοῦ ὁποίου ἦτο ἡ μόρφωσις ἐμπείρων νοσοκόμων, δυναμένων νὰ χρησιμεύσωσιν ἔν τε εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ. Τὸ σχετικὸν Β.Δ. καθώριζε τὰ τῆς ἐπιτηρήσεως καὶ ἐκπαιδεύσεως ἐν τῷ σχολείῳ τούτῳ. Ἐπὶ τῶν ἀφέσεων τῶν ἐκπαιδευθέντων στρα-

τιωτῶν εἰς τὰ τοῦ νοσοκόμου καθήκοντα ἐγίνετο μνεία περὶ τούτου.

Σχολεῖα γυμναστικῆς.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος δυνάμει Β.Δ. τῆς 4 Αὐγούστου ἡ γυμναστικὴ εἰσήχθη εἰς ἅπαντα τὸν στρατὸν καὶ συνεστήθησαν γυμναστήρια ὡς σχολεῖα γυμναστικῆς εἰς τὰς φρουράς, ἔνθα ἡ ἕδρα ἑνὸς ἢ πλειοτέρων ταγμάτων.

Πειθαρχικὸς λόγος.

Δι' ἑτέρου Β.Δ. συνεστήθη τῇ 1 Σεπτεμβρίου ἰδίου ἔτους 1861 πειθαρχικὸς λόγος, εἰς τὸν ὁποῖον μετετίθεντο οἱ στρατιῶται, ὧν αἱ ἐπαναλήψεις πταισμάτων καὶ παραβάσεων δὲν κατεστέλλοντο διὰ τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν.

Ὁ λόχος οὗτος ὑποδιηρεῖτο εἰς δύο συλλαμοὺς : α') συλλαμὸς ὁπλιτῶν, β') συλλαμὸς ἐργατῶν. Οἱ ἄνδρες τοῦ δευτέρου τούτου συλλαμοῦ ἦσαν ἐκ τῶν ἀποδειξάντων τὴν χειρίστην διαγωγὴν καὶ διῳκοῦντο μὲ αὐστηρότητα μεγαλειτέραν ἢ οἱ τοῦ συλλαμοῦ τῶν ὁπλιτῶν.

Ἡ μετάθεσις εἰς τὸν πειθαρχικὸν λόχον στρατιώτου τινὸς διετάσσετο ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν κατόπιν γνωμοδοτήσεως πειθαρχικοῦ συμβουλίου.

Οἱ ἄνδρες τοῦ συλλαμοῦ τῶν ὁπλιτῶν ἐπανήρχοντο εἰς τὰ σώματά των, ἐὰν κατὰ τὴν διαμονήν των ἐν τῷ συλλαμῷ τῶν ὁπλιτῶν ἐπὶ 6 μῆνας, διήνυσαν τοὺς τρεῖς τελευταίους ἄνευ ποινῆς, ἤ, ἂν κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν ἤθελον εὑρεθῇ στρατιῶται ὑπηρετήσαντες ἐπὶ 5μηνον ἄνευ ποινῆς. Οἱ δὲ τοῦ συλλαμοῦ τῶν ἐργατῶν μετετίθεντο εἰς τὸν τῶν ὁπλιτῶν, ἐὰν οὐδεμίαν ὑπέστησαν ποινὴν κατὰ τὴν διάρκειαν τριῶν μηνῶν.

Οὐδεμία σχέσις ἐπετρέπετο μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν τῶν δύο συλλαμῶν, ἀπεκλείετο δὲ πᾶσα συγκοινωνία μετὰ τῶν ἀποτελούντων τὴν φρουρὰν στρατιωτῶν, καὶ ἰδίως μετὰ τῶν πολιτῶν.

Οἱ τοῦ συλλαμοῦ τῶν ὁπλιτῶν ὡπλίζοντο μόνον κατὰ τὰς ὥρας τῶν ἀσκήσεων. Οἱ τοῦ τῶν ἐργατῶν δὲν ἐγυμνάζοντο. Ἅπαντες δὲ εἰργάζοντο εἰς ἔργα δημοσίας ὠφελείας, οἱ μὲν τοῦ συλλαμοῦ τῶν ὁπλιτῶν ἐπὶ 6—9 ὥρας, οἱ δὲ τοῦ τῶν ἐργατῶν ἐπὶ 6—10 ὥρας καθ' ἑκάστην.

Ὁ διοικητὴς τοῦ πειθαρχικοῦ λόχου εἶχε δικαιοδοσίαν διοικητοῦ τάγματος. Εἶχε κανονισθῇ ἰδιαιτέρα στολὴ διὰ τοὺς στρατιώτας τοῦ πειθαρχικοῦ λόχου, οἱ ἀπολυόμενοι δ' ἐκ τοῦ λόχου ἐλάμβανον ἀπολυτήριον μὲ διαγωγὴν κακήν.

Μισθὸς κτλ.

Δυνάμει Β. Δ. τῆς 28 Ἰουλίου 1861 ἐπετράπη ἡ χορήγησις ἀδείας εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς, ἕνεκ' ἀσθενείας πιστοποιουμένης δι' ἐκθέσεως ὑγειονομ. ἐπιτροπῆς, μέχρι 3 μηνῶν μὲ τὴν ἀπολαυὴν τοῦ ἡμίσεος ἢ ὁλοκλήρου τῶν ἀποδοχῶν. Ἐπίσης εἰς τοὺς ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας μηνιαίας ἀδείας πρὸς χρῆσιν λουτρῶν μὲ πλήρεις ἀποδοχάς. Εἰς δὲ τοὺς λόγῳ ἀναρρώσεως εἰς τὰς ἑστίας των μεταβαίνοντας ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας νὰ λαμβάνωσι πλήρεις ἀποδοχὰς 20 ἡμερῶν.

Τῇ 14 Αὐγούστου ἰδίου ἔτους διὰ Β. Δ. ἐκανονίσθη, ὅτι ὁ ἐξαιτούμενος ἄδειαν γυμφεύσεως ἀξιωματικὸς παντὸς βαθμοῦ ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ ἀπόδειξιν ὅτι κέκτηται καθαρὸν ἐνιαύσιον εἰσόδημα 1200 δρ. κατ' ἐλάχιστον ὅρον, εἴτε ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας περιουσίας, εἴτε ἐκ προικὸς προερχόμενον.

Ἡ διαγραφὴ τῶν ἀπομάχων ἐκ τοῦ ἐλέγχου τοῦ στρατοῦ διετάχθη διὰ τοῦ νόμου Ε'. τῆς 8 Νοεμβρίου 1863. Πᾶς δὲ προδιβασμὸς ἀπὸ τῆς κατατάξεως στρατιωτικοῦ τινος εἰς τὸν λόχον τῶν ἀπομάχων κατηργήθη.

Ταμεῖα εὐεργετικά.

Κατὰ τὸ ἔτος 1861 συνεστήθησαν τὸ ταμεῖον τῶν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν τοῦ μονίμου στρατοῦ καὶ τῆς ἐφεδρείας καὶ τὸ ταμεῖον πρὸς περίθαλψιν τῶν οἰκογενειῶν τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν τοῦ κατὰ ξηρὰν στρατοῦ, ἐτροποποιήθη δὲ ὁ ὀργανισμὸς τοῦ συσταθέντος κατὰ τὸ 1853 ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ.

Περὶ τῆς τροποποιήσεως τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ τελευταίου τούτου διαλαμβάνουσιν ὁ νόμος ΧΞΔ' τῆς 4 Αὐγούστου καὶ τὰ Β.Δ. ὑπὸ ἡμερομηνίαν 28 Αὐγούστου καὶ 9 Ὀκτωβρίου.

Συμφώνως μὲ αὐτὰ ἔλαβε τὸν τίτλον, «Ταμεῖον τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ μονίμου στρατοῦ καὶ τῆς ἐφεδρείας». Τὸ κεφάλαιον τοῦ ταμείου ἦτο προωρισμένον εἰς τακτικὰ βοηθήματα τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, εἰς προικίσεις θυγατέρων ἀξιωματικῶν, ὧν τὸ χρηματικὸν ποσὸν ὡρίζετο δι' ἕκαστον βαθμὸν καὶ εἰς σύστασιν στρατιωτικοῦ προπαιδευτικοῦ Καταστήματος τῶν ὀρφανῶν ἀρρένων τέκνων τῶν ἀξιωματικῶν. Ὡς ἡλικία εἰσόδου εἰς τὸ Κατάστημα τοῦτο εἶχεν ὁρισθῇ ἡ ἀπὸ 13—15 ἐτῶν. Ὁ ὀργανισμός του ἦτο στρατιωτικός, αἱ δ' ἐν αὐτῷ σπουδαὶ ἐγίνοντο οὕτως, ὥστε οἱ ἐξερχόμενοι νὰ ἔχωσι τὰ προσόντα πρὸς κατάταξιν εἰς τὴν στρατ. σχολήν. Ἐν τῷ Καταστήματι ἦσαν δεκτὰ καὶ τέκνα μὴ στρατιωτικῶν ἐπὶ πληρωμῇ διδάκτρων.

Τὸ ταμεῖον τῶν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν συνεστήθη δυνάμει τοῦ νόμου ΧΟΔ' τῆς 8 Αὐγούστου.

Ὡς πόροι τοῦ ταμείου ὡρίσθησαν·

α') αἱ μετοχαὶ τῶν ἀξιωματικῶν, μία μὲν διὰ τοὺς ὑποδεεστέρους καὶ δύο διὰ τοὺς ἀνωτέρους, ἐκ δρ. 200 ἑκάστη,

β') συνεισφοραὶ κατὰ μῆνα ἐκ δρ. 3 δι' ἑκάστην μετοχήν, καὶ

γ') αἱ κρατήσεις ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν ἐν κανονικῇ ἀδείᾳ ἀξιωματικῶν.

Οἱ τόκοι καὶ τὸ ἐκ συνεισφορῶν χρηματ.ποσὸν ἐχρησίμευον εἰς ἰσόβιον βοήθημα, ἐν εἴδει μερίσματος, ἁπάντων τῶν εἰς ἀποστρατείαν τιθεμένων ἀξιωματικῶν. Ἡ διοικητικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ ταμείου ἦτο πενταμελὴς ἐξ ἀξιωματικῶν, ἡ δὲ ἐπιτήρησις τῶν πράξεων τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης εἶχεν ἀνατεθῆ εἰς Βασιλ. Ἐπίτροπον.

Τὸ δὲ ταμεῖον πρὸς περίθαλψιν τῶν οἰκογενειῶν τῶν ὁπλιτῶν συνεστήθη διὰ τοῦ νόμου ΧΠΓ'. τῆς 11 Αὐγούστου καὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τούτου Β.Δ τῆς 9 Ὀκτωβρίου.

Οἱ πόροι τοῦ ταμείου ἦσαν·

α') συνδρομὴ ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν δρ. 1.
ὁμοίως » » ὑποδεεστέρων » » 0,50.

β') ἡμερησία κράτησις ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαξιωματικῶν λεπτῶν 2 καὶ ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν ἐγγάμων στρατιωτῶν λεπτοῦ ἑνός,

γ') καταβολὴ ὑπὸ τῶν μελλόντων νὰ ἔλθωσιν εἰς γάμον, δρ. 100 ὑπὸ τῶν ὑπαξιωματικῶν,
καὶ » 50 ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν.

δ') κράτησις 1% ἐπὶ τῶν διαφόρων προμηθειῶν,

ε') τὰ φυλακιστικὰ τῶν ὁπλιτῶν, καὶ

ς') τὸ $^1/_4$ τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ τῶν ἐν κανονικῇ ἀδείᾳ ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν.

Ὁ προορισμὸς τοῦ ταμείου τούτου ἦτο·

1) ἡ σύστασις καὶ ἡ συντήρησις παιδαγωγείου ἀῤῥένων τέκνων ὑπαξιωματικῶν καὶ

2) ἡ χορήγησις συντάξεως εἰς τὰς χήρας καὶ ὀρφανὰ καὶ ἡ ἀποκατάστασις θυγατέρων ὑπαξιωματικῶν, οἵτινες ἀπεβίωσαν ἐν ὑπηρεσίᾳ ἢ καὶ ἀποστρατείᾳ, ἀφοῦ ὑπηρέτησαν ὑπὲρ τὴν μίαν θητείαν.

Εἰς τὸ παιδαγωγεῖον ἐγίνοντο δεκτὰ ἅπαντα τὰ ἄῤῥενα τέκνα τῶν ὑπαξιωματικῶν ἡ στρατιωτῶν ἡλικίας 13—15 ἐτῶν.

Ἡ διάρκεια τῆς ἐν τῷ παιδαγωγείῳ διαμονῆς δὲν ἠδύνατο νὰ παραταθῇ πέραν τοῦ 18 ἔτους τῆς ἡλικίας.

Ὁ ὀργανισμός του ἦτο στρατιωτικὸς καὶ τοιοῦτος, ὥστε οἱ ἐξερχόμενοι ἐξ αὐτοῦ νέοι νὰ ὦσι χρήσιμοι διὰ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ.

Αἱ θυγατέρες τῶν μὲν ὑπαξιωματικῶν ἐλάμβανον ὡς προῖκα δραχ. 400, αἱ δὲ τῶν στρατιωτῶν δραχ. 200. Διὰ τὴν προίκισιν τῶν ὀρφανῶν θυγατέρων τὸ ἀνωτέρω χρηματικὸν ποσὸν ηὐξάνετο κατὰ τὸ $^1/_4$.

Καὶ τοῦ ταμείου τούτου ἡ διοικητικὴ ἐπιτροπὴ ἦτο πενταμελὴς καὶ ἀπετελεῖτο ἐξ ἑνὸς ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ καὶ 4 ὑποδεεστέρων.

Τὰ ἀνωτέρω τρία εὐεργετικὰ ταμεῖα συνενωθέντα, δυνάμει τοῦ νόμου ΣΕ'. τῆς 7ης Ἀπριλίου 1867, ἀπετέλεσαν ταμεῖον ὑπὸ τὸν τίτλον «ταμεῖον μετοχικὸν τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ».

Διάφορα.

Ὁ νόμος ΦΚΒ'. τῆς 19 Μαΐου 1860 περὶ Στρατιωτικῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας ἐκανόνισε τὸν ὀργανισμόν, τὴν ἁρμοδιότητα καὶ τὴν διαδικασίαν τῶν Στρατιωτικῶν Δικαστηρίων καὶ καθώρισε τὰ διάφορα κακουργήματα καὶ πλημμελήματα ὡς καὶ τὴν διαβάθμισιν τῶν ποινῶν.

Τῇ 8 Ἰουλίου 1861 διὰ Β. Δ. διετάχθη ἡ σύστασις ἐπισήμου Στρατιωτικῆς Ἐφημερίδος, δι' ἧς ἐδημοσιεύοντο αἱ ἐπίσημοι πράξεις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν. Ἡ δημοσίευσις ἐπεῖχε καὶ τόπον κοινοποιήσεως, ὅταν τοῦτο ῥητῶς ἐσημειοῦτο.

Γ'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1864–1904.

Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1864–1904.

1864-1867

Μετὰ τὴν ἐπισυμβᾶσαν κατὰ τὴν 10ην Ὀκτωβρίου 1862 ἐκθρόνισιν τοῦ Βασιλέως Ὄθωνος ἐπηκουλούθησε μετέωρος κατάστασις πραγμάτων, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ τάξις ἐτηρήθη ὑπὸ τοῦ στρατοῦ, τοῦ ναυτικοῦ καὶ τῆς ἐθνοφυλακῆς, τεθέντων ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, μέχρις ὅτου ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος ἀνέλαβε κατὰ τὴν 10ην Ὀκτωβρίου 1863 τὴν Βασιλικὴν Ἐξουσίαν.

Εὐθὺς μετὰ τοῦτο ἐκυρώθησαν νόμοι, (¹) ψηφισθέντες ὑπὸ τῆς Β'. Ἐθνικῆς Συνελεύσεως καὶ ἀφορῶντες τὴν διαγραφὴν ἀπὸ τοῦ ἐλέγχου τοῦ στρατοῦ τῶν ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1862 καταταχθέντων εἰς τὸν λόχον τῶν ἀπομάχων, τὴν κατάργησιν τῶν ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐποχῆς δοθέντων εἰς πολίτας βαθμῶν, τὴν ἀποκατάστασιν τῆς καταργηθείσης θέσεως τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τὴν εἰς ἀργίαν ἕνεκα διαλύσεως σώματος μετάθεσιν τῶν ἐκτὸς τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ μενόντων ἀξιωματικῶν, οἵτινες ἄλλως τε διετήρησαν τὴν ἀρχαιότητά των.

Στρατολογία.

Ἡ κατὰ τὰ ἔτη 1864—1867 τακτικὴ δύναμις τοῦ στρατοῦ καὶ ἡ στρατολογία, ὡς προσδιωρίζοντο διὰ τοῦ ἐνιαυσίου νόμου, ἐμφαίνονται εἰς τὸν κάτωθι πίνακα.

Ἔτος	Δύναμις	Στρατολογία
1864	11 000	2 200
1865	12 045	3 000
1866	11 996	2 200
1867	14 300—31 300	2 500—4 500

Ἡ περὶ Στρατολογίας Νομοθεσία εἰσήχθη δυνάμει τοῦ νόμου ΡΝΓ' καὶ ἐν Ἑπτανήσῳ ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1866.

(¹) Ὑπουργὸς ὁ Συνταγματάρχης τοῦ Μηχανικοῦ Σμολένσκης Α.

Κατὰ τὸ ἔτος 1867, ὁρισθείσης τῆς ὁλικῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ εἰς 31 300 ἄνδρας καὶ διαιρεθείσης εἰς τακτικὴν ἐκ 14 300 καὶ ἔκτακτον ἐκ 17 000, ἡ στρατολογία προσδιωρίσθη εἰς 4 500 ἄνδρας ἤτοι εἰς 2 500 διὰ τὴν τακτικὴν δύναμιν καὶ εἰς 2 000 διὰ τὴν ἔκτακτον, διανεμομένων τῶν κληρούχων εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ τοὺς Δήμους κατ' ἀναλογίαν τῶν Δημοτῶν ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν καὶ Ἐπάρχων.

Οἱ 2 500 τῆς τακτικῆς δυνάμεως ἔδει νὰ ληφθῶσιν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς μερίδος ἑκάστου Δήμου ἐκ τῶν λαχόντων τῶν μικροτέρων ὑποχρεωτικῶν ἀριθμῶν, οἱ δὲ λοιποὶ δισχίλιοι ἐκ τῶν λαχόντων τῶν μετὰ τοὺς ἀνωτέρω ὑποχρεωτικῶν ἀριθμῶν· ἀλλ' ἐκ τούτων ὡρίσθη, ὅτι θέλουσι κληθῇ καὶ εἰς τὴν τακτικὴν δύναμιν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς μερίδος ἑκάστου Δήμου, καθόσον δὲν ἤθελε συμπληρωθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν δισχιλίων ἐθελοντῶν τῆς τακτικῆς δυνάμεως.

Διὰ τῶν ἐπενεχθεισῶν διὰ τοῦ νόμου ΣΛΔ' τῆς 17ης Μαΐου 1867 τροποποιήσεων εἰς τὸ ἄρθρον 10ον τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου τῆς $\frac{\text{28 Νοεμ.}}{\text{10 Δεκεμ}}$ 1837 περιωρίσθησαν αἱ ἐξαιρέσεις τῆς πρὸς στρατείαν ὑποχρεώσεως.

α'.) Εἰς τοὺς σωματικῶς ἀνικάνους.

β'.) Εἰς τοὺς μονογενεῖς.

γ'.) Εἰς τὸν πρεσβύτερον ἢ μόνον τῶν πρὸς πατρὸς ὀρφανῶν.

δ'.) Εἰς τὸν πρεσβύτερον υἱὸν πατρὸς τυφλοῦ ἢ ἀνικάνου πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός του.

ε'.) Εἰς τὸν πρεσβύτερον δύο ἀδελφῶν συγχρόνως ὑποβληθέντων διὰ τοῦ κλήρου εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ἐὰν ὁ νεώτερος κριθεὶς ἱκανὸς καταταχθῇ ἐν τῷ στρατῷ.

ς'.) Εἰς τὸν ἔχοντα ἀδελφὸν ὑπηρετοῦντα ἐν τῷ στρατῷ.

ζ'.) Εἰς τοὺς μαθητὰς τῆς Ῥιζαρείου καὶ τῶν Ἱερ. σχολῶν.

Εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου καὶ τοὺς φοιτητὰς τοῦ Πανεπιστημίου ἐδίδετο ἀναβολὴ κατατάξεως ὑπὸ ἀξιόχρεων ἐγγύησιν διπλασίαν τοῦ διὰ τὴν ἀντικατάστασιν ἀπαιτουμένου ποσοῦ.

Διὰ Β. Δ. τῆς 16 Ἰανουαρίου 1867, ἐκδοθέντος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ περὶ στρατιωτικῆς θητείας ΦΞΕ' Νόμου τῆς 29 Μαΐου 1859, ὡρίσθη ὅτι οἱ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ διατάγματος τούτου εἰς τὴν ἐφεδρείαν μεταβαίνοντες ἄνδρες θέλουσι τηρηθῇ εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ

ἐπὶ ἓξ μῆνας κατ' ἀνώτατον ὅρον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὴν ἐφεδρείαν μεταβάσεώς των.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ Στρατ. Λογιστηρίου δυνάμει Β. Διατάγματος τῆς 8 Ἀπριλίου 1864 διεχωρίσθη ἀπὸ τὴν τοῦ Οἰκονομικοῦ τμήματος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν. (1) Ὑπουργεῖον Στρατοῦ.κτλ.

Τὰ κατὰ τὴν Στερεὰν καὶ τὴν Πελοπόννησον Ἀρχηγεῖα κατηργήθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1863. Ἀρχηγεῖα

Ἐπίσης, ἐπειδὴ παρῆλθεν ἡ ἰσχὺς τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συμβάσεως τῆς 8 Ἀπριλίου 1856 περὶ καταδιώξεως τῆς ληστείας, κατηργήθη διὰ Β.Δ. τῆς 17 Ἀπριλίου 1863 τὸ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 3 τῆς συμβάσεως ταύτης συσταθὲν ἀνώτερον ἀρχηγεῖον τῶν κατὰ τὰ μεθόρια στρατευμάτων.

Ἕνεκα τῆς ἐπικειμένης καταλήψεως τῆς Ἑπτανήσου συνέστη διὰ Β. Δ. τῆς 29ης Ἀπριλίου 1864 Ἀρχηγεῖον τοῦ κατὰ τὴν Ἑπτάνησον Στρατοῦ μετὰ βοηθητικῶν ὑπηρεσιῶν Οἰκονομικοῦ, Μηχανικοῦ, Ὑγειονομικοῦ καὶ Ὑλικοῦ τοῦ Πυροβολικοῦ. (1) Ἀρχηγὸς διωρίσθη ὁ ὑποστράτηγος Εὐστράτιος Πίσσας καὶ ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ ὁ Ταγματάρχης τῶν Γεν. Ἐπιτελῶν Ν. Μάνος, δύο δὲ ὑποδεέστεροι ἀξιωματικοὶ ὡς ὑπασπισταί.

Συνέστησαν πάλιν διὰ Β. Διατάγματος τῆς 31ης Ὀκτωβρίου 1866 τρία ἀρχηγεῖα στρατοῦ καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὡρίσθη ὅτι θέλει περιλάβει τὴν κατὰ τὴν Φθιωτιδοφωκίδα καὶ τὴν Εὐρυτανίαν (2) στρατιωτικὴν δύναμιν, τὸ δεύτερον τὴν κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν, Λευκάδα καὶ Αἰτωλίαν, τὸ δὲ τρίτον τὴν κατὰ τὴν Ἑπτάνησον ἐξαιρέσει τῆς ἐν Λευκάδι καὶ Κυθήροις σταθμευούσης δυνάμεως.

Διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 6ης Σεπτεμβρίου 1867 εἰς τὸ Ἀρχηγεῖον τοῦ κατὰ τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα στρατοῦ ὑπήχθη ἡ στρατιωτικὴ δύναμις ἡ σταθμεύουσα εἰς τὰς Ἐπαρχίας Φθιώτιδος, Λοκρίδος καὶ Παρνασσίδος, εἰς δὲ τὸ Ἀρχηγεῖον τοῦ

(1) Ὁ νόμος ΨΚϛ'. τῆς 3 Μαρτίου 1862 εἶχεν ὁρίσει εἰς ἓξ τὸν ἀριθμὸν τῶν τμηματαρχῶν τοῦ Ὑπουργείου, ἐν οἷς περιελαμβάνετο ἴδιος τῆς Οἰκονομίας καὶ ἴδιος τοῦ Στρατιωτ. Λογιστηρίου.

(2) Τὸ Ἀρχηγεῖον τοῦτο κατηργήθη διὰ Β. Διατάγματος τῆς 7ης Ἰανουαρίου 1866.

(3) Διὰ Β.Δ. τῆς 9 Ἰουνίου 1867 ἡ κατὰ τὴν Εὐρυτανίαν στρατιωτικὴ δύναμις ἐτάχθη ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἀρχηγείου τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος.

κατὰ τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα στρατοῦ ὑπήχθη ἡ εἰς τὰς Ἐπαρχίας Βάλτου, Βονίτσης καὶ Λευκάδος σταθμεύουσα δύναμις.

Ἕδραι τῶν Ἀρχηγείων ὡρίσθησαν, τοῦ τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος ἡ Λαμία, τοῦ τῆς Δυτικῆς ὁ Καρβασσαρᾶς, τοῦ δὲ τῆς Ἑπτανήσου ἡ Κέρκυρα.

Ἀρχηγοὶ διωρίσθησαν τοῦ πρώτου ὁ Συνταγματάρχης τῶν Γενικῶν Ἐπιτελῶν Σκαρλάτος Σοῦτσος, τοῦ δευτέρου ὁ Συνταγματάρχης τοῦ Μηχανικοῦ Ν. Σμόλεντζ καὶ τοῦ τρίτου ὁ ὑποστράτηγος Σπῦρος Μήλιος.

Διὰ Β. Διατάγματος τῆς 9ης Νοεμβρίου 1866 ἐκανονίσθησαν τὰ τῆς δικαιοδοσίας καὶ τῆς ἁρμοδιότητος τῶν ἀρχηγῶν Στρατοῦ καὶ ὡρίσθη μεταξὺ ἄλλων καὶ ὅτι οἱ ἀρχηγοὶ διευθύνουσι τὴν ὑπηρεσίαν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἔχοντες ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγάς των τὴν Χωροφυλακήν, προσέτι δὲ ὅτι ἐπιβλέπουσιν εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν, τὸν ὁπλισμόν, τὴν στολὴν καὶ τὴν πειθαρχίαν τοῦ ὑπ' αὐτοὺς στρατοῦ, ἐξασκοῦντες ἐν ἀνάγκῃ καθήκοντα ἐπιθεωρητοῦ καὶ δυνάμενοι νὰ μεταβάλλωσι τὴν τοποθέτησιν ἢ νὰ διατάξωσι κινήσεις στρατοῦ ἀναφέροντες τοῦτο εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν.

Στρατόπεδον Ἐπίσης συνέστη διὰ Β. Δ. τῆς 29ης Ἀπριλίου 1864 κατὰ τὴν Φθιώτιδα στρατόπεδον (¹) ἐκ τῶν τριῶν ὅπλων συγκείμενον, ἀρχηγὸς τοῦ ὁποίου διωρίσθη ὁ ταγματάρχης τοῦ Πεζικοῦ Ἀθανάσιος Κ. Πετμεζᾶς.

Γεν. Ἐπιτελεῖς Διὰ Β. Διατάγματος τῆς 19ης Νοεμβρίου 1866 ὡρίσθη, ὅτι οἱ λοχαγοὶ τῶν Γενικῶν Ἐπιτελῶν θέλουσιν εἶσθαι ἐξ ἡμισείας δευτέρας (²) καὶ ἐξ ἡμισείας πρώτης τάξεως.

Ἡ ὀργανικὴ δύναμις τοῦ σώματος τῶν Γεν. Ἐπιτελῶν διὰ Β.Διατάγματος τῆς 9ης Νοεμβρίου 1866 ὡρίσθη εἰς 28 ἀξιωματικούς, ἤτοι 2 συνταγματάρχας, 2 ἀντισυνταγματάρχας, 6 ταγματάρχας, 10 λοχαγούς, ὧν 5 α' καὶ 5 β' τάξεως, καὶ 8 ὑπολοχαγούς, καθωρίσθησαν δὲ καὶ αἱ ὑπηρεσίαι τῶν ἀξιωματικῶν τῶν Γεν. Ἐπιτελῶν αἱ ἀποκλειστικῶς παρ' αὐτῶν διαχειριζόμεναι.

Οἱ ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ τῶν Γεν. Ἐπιτελῶν ἐν ἐκστρατείᾳ ὡρίσθη, ὅτι ἠδύναντο νὰ διορισθῶσι παρὰ τῶν ἀρχηγῶν

(¹) Τὸ Στρατόπεδον τοῦτο κατηργήθη διὰ Β Διατάγματος τῆς 5ης Αὐγούστου 1864.

(²) Ὅρα καὶ σελίδα 55.

στρατοῦ ἀναπληρωματικῶς καὶ προσωρινῶς ὅπως ἐκπληρώσωσι τὰ καθήκοντα τοῦ βαθμοῦ αὐτῶν εἰς τὸ πεζικὸν ἢ ἱππικόν.

Ἡ συμπλήρωσις τοῦ σώματος ὡρίσθη ὅτι θὰ γίνεται διὰ μεταθέσεως ἀνθυπολοχαγῶν τοῦ Πεζικοῦ, Ἱππικοῦ, Πυροβολικοῦ ἢ Μηχανικοῦ προβιβαζομένων εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ ἢ ὑπολοχαγῶν νεωτέρων κατ' ἀρχαιότητα ἀπὸ τοὺς πρὸ αὐτῶν κατατεταγμένους ἐν τῷ σώματι.

Οἱ ὑπολοχαγοὶ τῶν Γεν. Ἐπιτελῶν προσεκολλῶντο ἀνὰ ἓν ἔτος εἰς ἕκαστον τῶν ὅπλων, ἀφ' ὧν δὲν ὁρμῶντο, καὶ μετὰ ταῦτα ἀνελάμβανον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ σώματι.

Αἱ χηρεύουσαι θέσεις λοχαγῶν καὶ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν ἐπληροῦντο μόνον διὰ προβιβασμοῦ ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ σώματος. (¹)

Φρουραρχεῖα Διὰ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 29ης Ἀπριλίου 1864 συνέστησαν τρία Φρουραρχεῖα α'. τάξεως εἰς Κέρκυραν, Ἄργοστόλιον καὶ Ζάκυνθον καὶ ἓν β'. τάξεως εἰς Λευκάδα. Τὰ Φρουραρχεῖα ταῦτα ὑπήχθησαν διὰ Β. Διατάγματος τῆς 11ης Μαΐου 1864 εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ κατὰ τὴν Ἑπτάνησον στρατοῦ καὶ κατηργήθησαν, πλὴν τοῦ τῆς Κερκύρας, διὰ Β.Διαταγμάτων τῆς 26ης Ἰανουαρίου καὶ 31ης Μαρτίου 1865 μετὰ τῶν Φρουραρχείων Πτυχίας, Μεσολογγίου, Ναυπάκτου, Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς, Χαλκίδος, Πύλου καὶ Ῥίου καὶ Ἀντιρρίου.

Εἰδικὸν προσωπικὸν τῶν Φρουραρχείων (²) ὡρίσθη διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 18ης Νοεμβρίου 1866 μόνον εἰς τὰς φρουρὰς Ἀθηνῶν, Ναυπλίου καὶ Κερκύρας.

Φάλαγξ Εἰς τοὺς ἀπερχομένους μὲ ἄδειαν ἀπουσίας εἰς τὰς ἑστίας των ἀξιωματικοὺς τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος καὶ εἰς τοὺς

(¹) Διὰ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 7ης Σεπτεμβρίου 1868 ἐκανονίσθη ὅτι μέχρι πρώτης συμπληρώσεως τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως τῶν λοχαγῶν αἱ χηρεύουσαι θέσεις τοῦ βαθμοῦ τούτου δύνανται νὰ πληρωθῶσι διὰ μεταθέσεως λοχαγῶν ἐκ τοῦ Μηχανικοῦ ἢ Πυροβολικοῦ.

Τὸ Σῶμα τῶν Γενικῶν Ἐπιτελῶν κατηργήθη διὰ τοῦ νόμου ΩΛΗ' τῆς 29ης Ἀπριλίου 1880 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ καὶ ἀνασυνέστη ἐκ νέου διὰ τοῦ νόμου ΓΙΘ' (3019) τῆς 18ης Μαΐου 1904.

(²) Ὅρα ὑποσημείωσιν σελίδος 66. Τὸ διάταγμα τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρου τοῦ 1873.

πρεσβύτας αὐτῆς ἐχορηγήθη, δυνάμει τοῦ νόμου ΤΟΖ' τῆς 16ης Ὀκτωβρίου 1856, πλήρης ὁ μισθὸς αὐτῶν ὡς σύνταξις διαρκούσης τῆς ἀδείας των, ἐκτὸς ἐὰν προετίμων ἀντὶ τοῦ μισθοῦ των προικοδότησιν εἰς ἐθνικὴν γῆν ἢ ἐθνικὸν ὀθαρτὸν κτῆμα, ὁπότε ἐλάμβανον τοιοῦτον διὰ πιστωτικοῦ γραμματίου.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν τούτων τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος, τῆς δυνάμει τοῦ νόμου ΤΟΖ' εἰς διαρκῆ ἄδειαν διατελούσης, προσδιωρίσθη ὡς ἑξῆς διὰ τοῦ νόμου ΣΘ' τῆς 11ης Ἀπριλίου 1867.

Ἀντιστράτηγοι	2
Ὑποστράτηγοι	11
Συνταγματάρχαι	12
Ἀντισυνταγματάρχαι	14
Ταγματάρχαι	31
Λοχαγοὶ	25
Ὑπολοχαγοὶ	34
Ἀνθυπολοχαγοὶ	27
	156

Προβιβασμοὶ ἐγίνοντο μόνον μέχρις ὡρισμένου βαθμοῦ, δηλαδὴ οἱ ἀνθυπολοχαγοὶ προήγοντο μόνον μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ λοχαγοῦ, οἱ ὑπολοχαγοὶ μέχρι τοῦ ταγματάρχου καὶ οὕτω καθεξῆς, οὐδεὶς δ' ἐπροβιβάζετο, ἐὰν δὲν διετέλεσε τρία τοὐλάχιστον ἔτη εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν.

Αἱ χηρεύουσαι θέσεις ὡρίσθη ὅτι θὰ πληροῦνται ἐξ ἡμισείας μὲν διὰ προβιβασμοῦ ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐνεργοῦ, ἐξ ἡμισείας δὲ δι' ἀνακλήσεως ἐκ τῆς προικοδοτημένης Φάλαγγος, (¹) οἱ δὲ ἀξιωματικοὶ τῆς ἐν ἐνεργείᾳ Φάλαγγος ὅτι θὰ προβιβάζωνται διὰ νὰ καθέζωσι χηρευούσας θέσεις ἐξ ἡμισείας κατ' ἀρχαιότητα καὶ ἐξ ἡμισείας κατ' ἐκλογὴν τοῦ Βασιλέως.

Τὰς λεπτομερείας τῆς ἐκτελέσεως ἐκανόνισε τὸ ἀπὸ 22ας Ἀπριλίου 1867 Β. Διάταγμα, ὅπερ καὶ ἐτροποποιήθη ἐν τοῖς καθέκαστα διὰ μεταγενεστέρου Β.Δ. τῆς 30 Ἀπρ. 1868.

(¹) Διὰ τοῦ νόμου ΑΥΜΓ' τῆς 28ης Μαΐου 1887 ἐπετράπη καὶ ἡ μετάθεσις ἐπιτίμων ἀξιωματικῶν τῆς Φάλαγγος εἰς τὴν ἐνεργὸν Φάλαγγα.

Εὐζωνοι

Δυνάμει τοῦ νόμου ΛΘ' τῆς 7ης Μαρτίου 1864 (¹) ἐσχηματίσθη ἐκ τῶν πλεοναζόντων ἀνθυπασπιστῶν, ἐπιλοχιῶν, λοχιῶν καὶ δεκανέων τοῦ στρατοῦ τῶν βουλομένων νὰ ὑπηρετήσωσιν, ἓν Ἡμίταγμα Εὐζώνων ἐκ τεσσάρων λόχων δυνάμεως 400—682 ἀνδρῶν.

Τὸ Ἡμίταγμα συνέκειτο ἐξ ἐπιτελῶν (ἑνὸς ἀντισυνταγματάρχου ἢ ταγματάρχου διοικητοῦ, ἑνὸς ταγματάρχου ἢ λοχαγοῦ 1ης τάξεως ὑποδιοικητοῦ, ἑνὸς λοχαγοῦ ὑπασπιστοῦ κ.τ.λ.), ἐξ ὑποτελῶν καὶ ἐκ τεσσάρων λόχων, ὡρίσθη δὲ ὅτι τέσσαρες ἀνθυπασπισταὶ θὰ ἐκτελῶσι χρέη ἐπιλοχίου, 12 χρέη λοχίου καὶ 32 χρέη δεκανέως, 607 δὲ ἐπιλοχίαι, λοχίαι καὶ δεκανεῖς χρέη στρατιώτου καὶ ὅτι ἡ δύναμις τοῦ Ἡμιτάγματος θέλει ἐκπεσθῇ τῆς νεοσυλλεξίας τοῦ τρέχοντος ἔτους.

Οἱ ἀνωτέρω ἄνδρες ἀπελάμβανον τὰς ἀποδοχὰς τῶν σχετικῶν βαθμῶν των ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, οἱ δὲ ἀποσπώμενοι ὡς προγυμνασταὶ εἰς τὴν ἐθνοφυλακὴν ἐκ τοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Τὸ Ἡμίταγμα τοῦτο τῶν Εὐζώνων διελύθη δυνάμει τοῦ νόμου ΡΜΒ'. τῆς 9 Ἰανουαρίου 1866, (¹) οἱ δὲ εἰς τὴν δύναμιν αὐτοῦ ὑπάρχοντες ὑπαξιωματικοί, καθὼς καὶ πάντες οἱ εἰς τὰ σώματα τοῦ στρατοῦ ὑπεράριθμοι, ὡρίσθη ὅτι θέλουσιν χρησιμεύσει εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας λαμβάνοντες πάντες τὸν μισθὸν τοῦ πεζικοῦ.

Οἱ ἄνευ θέσεως ἀνθυπασπισταὶ ἐτέθησαν εἰς ἀόριστον ἄδειαν μὲ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 40.

Ἐσχηματίσθησαν διὰ Β.Δ. τῆς 19ης Φεβρουαρίου 1867 (²) τέσσαρα αὐθύπαρκτα τάγματα εὐζώνων, ἀπαρτίζοντα μέρος τῆς τακτικῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ καὶ προωρισμένα ἰδίως διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν μεθορίων καὶ πρὸς χορηγίαν συνδρομῆς εἰς τὴν χωροφυλακήν.

Τὰ τάγματα ταῦτα συγκείμενα ἐκ τῶν ἐπιτελῶν, τῶν ὑποτελῶν καὶ τεσσάρων λόχων ὡρίσθη ὅτι θέλουσι φέρει ἀριθμὸν ἀπὸ 1—4.

Ἡ δύναμις αὐτῶν ἀνερχομένη εἰς 500 ἐν ὅλῳ ἄνδρας περιελάμβανε.

(¹) Ὑπουργὸς ὁ ἀντισυντ. τοῦ Πυροβολικοῦ Κορωναῖος Π.
(²) Ὑπουργὸς ὁ ἀντισυνταγμ. τοῦ Πεζικοῦ Β. Σκαλτσοδήμος.
(³) Ὑπουργὸς ὁ ἀντισυντ. τοῦ Πυροβολικοῦ Βότσαρης Μ. Δ.

α'. Ἐπιτελεῖς, ἕνα ἀντισυνταγματάρχην ἢ ταγματάρχην διοικητὴν (1 ἵππον),
ἕνα ταγματάρχην ἢ λοχαγὸν ὑποδιοικητὴν (1 ἵππον),
ἕνα ὑπολοχαγὸν ὑπασπιστὴν, ἕνα ὑπιάτρον ἢ ἀνθυπίατρον, ἕνα ὑπολοχαγὸν ἢ ἀνθυπολοχαγὸν τῆς οἰκονομίας.

β') Ὑποτελεῖς, τρεῖς ἀνθυπασπιστὰς ἐξ ὧν εἷς τῆς οἰκονομίας, 3 ὑπαξιωματικοὺς καὶ ἕνα ὑποδεκανέα ὑποδεσμοφύλακα.

γ') 4 Λόχους μὲ 4 λοχαγοὺς, ἐξ ἡμισείας α' καὶ β' τάξεως, 4 ὑπολοχαγοὺς, 4 ἀνθυπολοχαγοὺς, 56 ὑπαξιωματικοὺς, 12 σαλπιγκτὰς καὶ 408 ὑποδεκανεῖς καὶ στρατιώτας.

Διὰ τοῦ ὡς ἄνω Β. Διατάγματος ὡρίσθη· ὅτι τὰ τάγματα ταῦτα πληρωθήσονται ἐξ ἐθελοντῶν κεκτημένων τὰ ὡρισμένα προσόντα, καὶ μὴ ὑπαγομένων εἰς κλήρωσιν, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτων ἐκ κληρωτῶν· ὅτι οἱ ἀνώτεροι καὶ ὑποδεέστεροι ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ διορισθήσονται εἰς αὐτὰ ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τοῦ Πεζικοῦ· ὅτι αἱ θέσεις τῶν ἐπιλοχιῶν καὶ λοχιῶν πληρωθήσονται ἐκ τῶν ὑπεραρίθμων, τῶν δὲ δεκανέων κατὰ τὸ ἥμισυ διὰ προβιβασμῶν ἐντὸς τοῦ τάγματος· τέλος δ' ὅτι θέλουσιν ὁπλισθῇ διὰ τοῦ κοντοτουφέκου τῆς χωροφυλακῆς.

Πεζικὸν

Δυνάμει τοῦ νόμου Μ Θ' τῆς 5ης Ἀπριλίου 1864 τὰ στελέχη τῶν ταγμάτων τῆς ἐφεδρείας κατηργήθησαν, οἱ δὲ ἀξιωματικοὶ αὐτῶν ἐτέθησαν εἰς ἀργίαν ἕνεκα καταργήσεως θέσεως.

Ἕνεκα στασιαστικῶν κινημάτων διελύθησαν διὰ Β. Διαταγμάτων τοῦ 1864 τὸ ἐν Μεσολογγίῳ ἑδρεῦον 9ον τάγμα τοῦ πεζικοῦ, ὁ 5ος λόχος καὶ ὁ ἐν Βονίτσῃ 2ος τοῦ 5ου τάγματος, ὡς καὶ ὁ ἐν Ναυπάκτῳ 1ος λόχος τοῦ 1ου τάγματος, ὡρίσθη δ' ὅτι θὰ σχηματισθῇ ἄλλο τάγμα ἀντὶ τοῦ 9ου καὶ ἄλλος λόχος ἀντὶ τοῦ διαλυθέντος 2ου λόχου τοῦ 5ου τάγματος.

Εἰς τὰ τάγματα τοῦ πεζικοῦ διὰ Β. Δ. τῆς 4ης Μαΐου 1864 προσετέθη εἰς τοὺς ὑποτελεῖς ἀνὰ εἷς ἀνθυπασπιστὴς σημαιοφόρος, διὰ δὲ τοῦ Β. Δ. τῆς 24ης Ἰουλίου 1866 κα-

τηργήθησαν οἱ ἵπποι ὑπηρεσίας τῶν ὑπασπιστῶν τῶν ταγμάτων τοῦ πεζικοῦ.

Ἐκανονίσθη διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 26ης Ἰουλίου 1866 περιοδικὴ κατὰ διετίαν ἀλλαγὴ τῶν εἰς εἰδικὰς ὑπηρεσίας ὑποδεεστέρων ἀξιωματικῶν τοῦ πεζικοῦ καὶ ἱππικοῦ μετὰ τῶν ἐν σώμασι τοῦ στρατοῦ ὑπηρετούντων, οὕτως ὥστε νὰ μὴ δύναταί τις νὰ μείνῃ πλέον τῆς διετίας μακρὰν τῆς μαχίμου ὑπηρεσίας, οὐδὲ νὰ διορισθῇ ἐκ νέου κατὰ τὸ διάταγμα τῆς 23ης Αὐγούστου 1866 εἰς εἰδικὴν ὑπηρεσίαν πρὶν ἢ διανύσῃ τοὐλάχιστον διετίαν εἰς τὴν μάχιμον. (1)

Τὸ πεζικὸν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 18 Νοεμβρίου 1866 Β. Διατάγματος(2) περὶ νέου ὀργανισμοῦ αὐτοῦ, συνίστατο ἐκ δέκα ταγμάτων πεζικοῦ, ὧν ἕκαστον δυνάμεως 870 ἀνδρῶν καὶ 2 ἵππων ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἐπιτελῶν, τῶν ὑποτελῶν καὶ ἑξ λόχων.

Οἱ Ἐπιτελεῖς περιελάμβανον ἕνα ἀντισυνταγματάρχην ἢ ταγματάρχην διοικητὴν (1 ἵππον), ἕνα ταγματάρχην ἢ λοχαγὸν α' τάξεως ὑποδιοικητὴν (1 ἵππον), ἕνα ὑπολοχαγὸν ὑπασπιστὴν, ἕνα ὑπίατρον, ἕνα ἀνθυπίατρον, ἕνα ὑπολοχαγὸν οἰκονομικόν·

Οἱ Ὑποτελεῖς περιελάμβανον 3 ἀνθυπασπιστὰς καὶ 9 ὑπαξιωματικοὺς, μουσικοὺς καὶ ὑποδεκανεῖς.

Οἱ 6 Λόχοι περιελάμβανον 6 λοχαγοὺς (3 α' τάξεως καὶ 3 β'), 6 ὑπολοχαγοὺς, 6 ἀνθυπολοχαγοὺς, 84 ὑπαξιωματικοὺς, 18 σαλπιγκτὰς καὶ 732 ὑποδεκανεῖς καὶ στρατιώτας, ἐξ ὧν 180 διετέλουν ἐν ἀδείᾳ κατ' ἐλάχιστον ὅρον.

Διὰ τὴν φρουρὰν Ἀθηνῶν διετηρήθη ἡ ὑπάρχουσα εἰδικὴ μουσικὴ συγκειμένη ἐκ 51 μουσικῶν ἐν ὅλῳ.

Ἡ διαφορὰ τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου τοῦ πεζικοῦ πρὸς τὸν διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 6 Σεπτεμ. 1860 καθορισθέντα συνίστατο

(1) Διὰ Β.Δ. τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1868 ἠκυρώθησαν ἀμφότερα τὰ ἐν λόγῳ διατάγματα.

(2) Ὑπουργὸς ὁ ἀντισυνταγματάρχης τοῦ πυροβολικοῦ Ζυμβρακάκης Χ.

εἰς τὴν μείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τοῦ βαθμοῦ τῶν ἐπιτελῶν, εἰς τὴν μείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων ἀνδρῶν κατὰ τάγμα καὶ εἰς τὴν κατάργησιν τῆς διακρίσεως τῶν λόχων εἰς εὐζώνους καὶ γραμμῆς.

Σημαῖαι Πεζικοῦ καὶ Εὐζώνων

Κατὰ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 9ης Ἀπριλίου 1864, δι' οὗ ἐτροποποιήθη τὸ περὶ σημαιῶν Β. Δ. τῆς 28ης Δεκεμβρίου 1863, ἡ σημαία τῶν ταγμάτων τοῦ Πεζικοῦ εἶναι ἐκ κυανοῦ μεταξωτοῦ ὑράσματος, φέροντος πέριξ χρυσοῦς κροσσοὺς καὶ εἰς τὸ μέσον σταυρὸν ἐκ λευκοῦ μεταξωτοῦ ὑράσματος, εἰς δὲ τὸ κέντρον τοῦ σταυροῦ τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Τὸ ἀκόντιον φέρει εἰς τὸ ἄνω ἄκρον σφαῖραν καὶ ἐπ' αὐτῆς σταυρὸν ἐκ λευκοῦ μετάλλου, κάτωθεν δὲ τῆς σφαίρας κορδόνια ἐκ μεταξῆς λευκῆς.

Ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς σφαίρας τῆς ἀνταποκρινομένης εἰς τὸ μέτωπον τῆς σημαίας τίθεται ὁ ἀριθμὸς τοῦ τάγματος ἐκ μετάλλου ἐπιχρύσου, ἐπὶ τοῦ ἀντιθέτου δὲ μέρους αὐτῆς τὸ γράμμα Π διὰ τὰ τάγματα τοῦ Πεζικοῦ καὶ Ε διὰ τὰ τῶν Εὐζώνων, συμφώνως πρὸς τὸ ἀπὸ 26ης Σεπτεμβρίου 1867 μεταγενέστερον διάταγμα.

Ἱππικὸν

Διὰ Β. Δ. τῆς 24ης Ἰουλίου 1866 ἐκανονίσθη, ὅπως ἐν τῇ Ἱππαρχίᾳ διατελῇ ὡς διοικητὴς μοίραρχος καὶ ὡς ὑποδιοικητὴς ἴλαρχος.

Τὸ ἱππικὸν δυνάμει Β. Δ, τῆς 18 Νοεμβρίου 1866 ἔλαβε τὸν ἑξῆς νέον ὀργανισμόν.

Ἡ Ἱππαρχία τῶν λογχοφόρων μετεσχηματίσθη εἰς Ἱππαρχίαν Ἀκροβολιστῶν, ἔχουσαν δύναμιν 418 ἀνδρῶν καὶ 359 ἵππων καὶ συγκειμένην

α') ἐκ τῶν Ἐπιτελῶν (εἷς ἀντισυνταγματάρχης ἢ μοίραρχος διοικητής, εἷς μοίραρχος ἢ ἴλαρχος ὑποδιοικητής, εἷς ὑπίλαρχος ὑπασπιστής, εἷς ἐπικτηνίατρος, εἷς ὑπίατρος, εἷς ὑπίλαρχος ἢ ὑπολοχαγὸς οἰκονομικός).

β') ἐκ τῶν Ὑποτελῶν (12 ὑπαξιωματικοί, μουσικοί σαλπιγκταί καὶ ἐκλεκτοί)

γ') ἐκ 4 Ἴλων (4 ἴλαρχοι, 4 ὑπίλαρχοι, 8 ἀνθυπίλαρχοι, 4 ἐπιλοχίαι, 16 λοχίαι, 32 δεκανεῖς, 12 σαλπιγκταί, 4 σελλοποιοί, 4 πεταλωταί, 32 ἐκλεκτοί, 280 ἱππεῖς μὲ 224 ἵππους).

Εἰς τὴν Ἱππαρχίαν τῶν Ἀκροβολιστῶν προσετέθη μία ἴλη διὰ Β. Διατάγματος τῆς 21 Φεβρουαρίου 1867, οὕτως ὥστε ἡ ὅλη δύναμις τῆς Ἱππαρχίας τῶν Ἀκροβολιστῶν ἀνήρχετο εἰς 517 ἄνδρας καὶ 444 ἵππους.

Ἱπποφόρβιον

Διελύθη, δυνάμει τοῦ νόμου ΙΓ' τῆς 24ης Νοεμβρίου 1863, τὸ ἐκ τῆς ἐν Τίρυνθι Γεωργικῆς Σχολῆς ἀποσπασθὲν καὶ σχηματισθὲν [1] ὡς χωριστὸν κατάστημα «Ἱπποφόρβιον κατὰ τὴν Ἀργολίδα.» Αἱ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀνωτέρω καταστήματος προσδιωρισμέναι γαῖαι, αἱ ἐπ' αὐτῆς οἰκοδομαὶ καὶ τὰ ὑπάρχοντα ἐν τῷ Ἱπποφορβίῳ κτήνη, σκεύη καὶ λοιπὰ χρήσιμα εἴδη παρεδόθησαν ὡς δημόσιος περιουσία εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν. Αἱ γαῖαι ὡρίσθη ὅτι θέλουν ἐνοικιάζεσθαι, ἀπαγορευομένης τῆς πραγματοποιήσεως οἱωνδήποτε γραμματίων ἐπ' αὐτῶν, ὡς καὶ πάσης ἄλλης διαθέσεως ἢ ἐκποιήσεως.

Ἐκ τοῦ Ἱπποφορβίου καὶ τῶν ὑπηρετῶν, οἱ μὲν στρατιωτικοὶ ἐπανῆλθον εἰς τὰ ὁποῖα ἀνῆκον πρότερον Σώματα, οἱ δὲ πολιτικοὶ ἀπελύθησαν.

Πυροβολικὸν

Τὸ Τάγμα τοῦ πυροβολικοῦ ἔλαβε νέον ὀργανισμόν, δυνάμει Β. Δ. τῆς 18 Νοεμβρίου 1866, [2] ἀπετελέσθη δ' ἐκ δυνάμεως 734 ἀνδρῶν, 38 ἵππων ἱππασίας, 60 ἵππων ὑποζυγίων καὶ 44 ἡμιόνων, συνέκειτο δὲ

α') ἐκ τῶν Ἐπιτελῶν (εἷς ἀντισυνταγματάρχης ἢ ταγματάρχης διοικητής, εἷς ταγματάρχης ἢ λοχαγὸς α' τάξεως ὑποδιοικητής, εἷς ὑπολοχαγὸς ἐπὶ τοῦ ὑλικοῦ, εἷς ὑπίατρος, εἷς κτηνίατρος α' τάξεως, εἷς ὑπολοχαγὸς οἰκονομίας, 4 ἀνθυπασπισταί, ὧν δύο οἰκονομικοί).

β') ἐκ τῶν Ὑποτελῶν (8 ὑπαξιωματικοί, μουσικοί, σαλπιγκταί καὶ πυροτεχνῖται).

γ') ἐκ 5 Λόχων (5 λοχαγοί, 5 ὑπολοχαγοί, 10 ἀνθυπο-

---

(1) Ὅρα καὶ σελ. 75.
(2) Ὑπουργὸς ὁ ἀντισυντ. τοῦ Πυροβολικοῦ Χ. Ζυμβρακάκης.

λοχαγοί, 5 ἐπιλοχίαι, 25 λοχίαι, 40 δεκανεῖς, 15 σαλπιγκταί, 5 πεταλωταί, 5 σαγματοποιοί, 10 τεχνῖται ἁμαξοποιοί, 10 σιδηρουργοί, 40 πυροτεχνῖται 100 πυροβολισταὶ α' τάξεως καὶ 440 β').

Ἐκ τῶν 581 πυροτεχνιτῶν καὶ πυροβολιστῶν ὡρίσθη ὅτι θέλουσι διατελεῖ ἐν ἀδείᾳ 200 κατ' ἐλάχιστον ὅρον, ἐκ δὲ τῶν λοχαγῶν ὅτι οἱ ἡμίσεις ἔσονται α' καὶ οἱ ἡμίσεις β' τάξεως ἐξαιρουμένων τῶν ὑποδιοικητῶν τοῦ τάγματος καὶ τοῦ ὁπλοστασίου.

Διὰ Β.Δ. τῆς 21ης Φεβρουαρίου 1867 προσετέθη εἷς λόχος εἰς τὸ τάγμα τοῦ πυροβολικοῦ, 8 ἵπποι ἱππασίας καὶ 60 ὑποζύγιοι· ὥστε ἡ δύναμις τοῦ τάγματος ἀνῆλθεν εἰς 876 ἄνδρας, 46 ἵππους ἱππασίας, 120 ὑποζυγίους καὶ 44 ἡμιόνους.

Ὁπλοστάσιον Τὸ Ὁπλοστάσιον διὰ Β. Δ. τῆς 18 Νοεμβρίου 1866 ἔλαβεν ἐπίσης νέον ὀργανισμὸν καὶ ἀπετελέσθη ἐκ τῆς Διευθύνσεως (2 ἀνώτεροι, 4 ὑποδεέστεροι 2 ἀνθυπασπισταί), καὶ ἐκ τῶν ἑξῆς κλάδων.

α') ἐκ τοῦ Λόχου τῶν τεχνιτῶν (5 ὑποδεέστεροι ἀξιωματικοί, 30 ὑπαξιωματικοί, 2 σαλπιγκταί, 80 τεχνῖται α' καὶ β' τάξεως, 36 μαθηταὶ α' καὶ β' τάξεως).

β')ἐκ τῶν Ἐφορειῶν τοῦ Ὑλικοῦ(Ἐφορεία κατειργασμένων, Ἐφορεία ἀκατεργάστων, Ἐφορεῖαι Ἀθηνῶν, Χαλκίδος, Λαμίας, Λευκάδος, Κερκύρας, Μεσολογγίου, Ῥίου καὶ Πύλου, ἐν ὅλῳ 11 ὑποδεέστεροι ἀξιωματικοὶ ἐξ ὧν 10 τοῦ ὑλικοῦ, 16 ὑπαξιωματικοὶ καὶ 1 πυροτεχνίτης.)

γ') ἐκ τοῦ Πυριτιδοποιείου (1 λοχαγὸς πυροβολικοῦ, 1 ἀρχιτεχνίτης πυριτιδοποιός, 2 ἐπιλοχίαι, 2 λοχίαι).

δ') ἐκ τοῦ Πυροτεχνουργείου(1 ἀνθυπολοχαγὸς ἀρχιπυροτεχνουργός, 2 ἀνθυπασπισταὶ πυροτεχνουργοί, 4 ὑπαξιωματικοὶ πυροτέχναι, 1 πυροτεχνίτης).

ἤτοι ἐν ὅλῳ ἐκ 203 ἀνδρῶν καὶ 2 ἵππων ἀξιωματικῶν.

Ὡς πρὸς τοὺς ἀρχιτεχνίτας ὡρίσθη διὰ Β.Δ. τῆς 13ης Ἰουλίου 1864, ὅπως ἡ μὲν β'. τάξις τοῦ ἀρχιτεχνίτου παραλληλίζεται μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ, ἡ δὲ α' τάξις μὲ τὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ, ἐπειδὴ τὸ στάδιον των ἦτο περιωρισμένον καὶ ἵνα βελτιωθῇ ἡ τύχη αὐτῶν κατὰ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπομάκρυνσίν των λόγῳ ἀποστρατεύσεως.

Ἐπειδὴ ἐθεωρήθη, ὅτι διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων δὲν ἐκπληροῦται ἡ ἐκπαίδευσις καὶ ἡ ἐξ ἴσου διανομὴ τῶν βάρεων τῆς ὑπηρεσίας πρὸς ἅπαντας τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ πυροβολικοῦ, ἐκανονίσθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 27ης Σεπτεμβρίου 1864, μεταρρυθμισθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 23ης Αὐγούστου 1866 Β. Διατάγματος, λεπτομερῶς τὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πυροβολικοῦ ἐν τοῖς διαφόροις κλάδοις τοῦ Ὁπλοστασίου, ἐν τῷ τάγματι τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ ἐν τῷ Στρατιωτικῷ Σχολείῳ.

Μηχανικόν. Γνωμοδοτήσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ συμφώνως πρὸς τὸ ἀπὸ 13ης Ἰουνίου 1856 Β.Δ. περὶ διοργανισμοῦ τοῦ Μηχανικοῦ σώματος, καθ' ὃ τὰ δημόσια τοῦ Βασιλείου ἔργα, στρατιωτικά τε καὶ πολιτικὰ, ἐνηργοῦντο ἐν γένει παρὰ τῶν Διευθύνσεων τοῦ Μηχανικοῦ κατὰ τὰς διαταγὰς τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργείων, Στρατιωτικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν, συνέστησαν διὰ Β. Δ. τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1865 εἰς τοὺς κατὰ τὰς Ἰονίους νήσους τέσσαρας Νομοὺς τέσσαρες Διευθύνσεις Μηχανικοῦ μὲ ἕδρας τὰς πρωτευούσας τῶν Νομῶν.

Τροποποιηθέντος τοῦ ὡς ἄνω περὶ διοργανισμοῦ τοῦ Μηχανικοῦ Σώματος Β. Διατάγματος ὡρίσθη διὰ Β.Δ. τῆς 12ης Ἰουλίου 1866, ὅτι κατώτερος ἀξιωματικὸς τοῦ Μηχανικοῦ διευθύνει παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν τὴν Γεωμετρικὴν Ὑπηρεσίαν.

Αἱ θέσεις τοῦ παρὰ τῷ Ἀρχηγείῳ τοῦ Σώματος τοῦ Μηχανικοῦ συνταγματάρχου, τοῦ ταγματάρχου, τοῦ ὑπολοχαγοῦ ὑπασπιστοῦ καὶ 4 λοχαγῶν προϊσταμένων τῶν Διευθύνσεων Ἀρκαδίας, Λακωνίας, Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου κα-

τηρχήθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 24 Ἰουλίου 1866 καὶ ἐκανονίσθη θέσις ἀντισυνταγματάρχου ὡς ἀρχηγοῦ, ἔχοντος ὑπασπιστὴ ὑπολοχαγὸν ἢ ἀνθυπολοχαγὸν ἐκ τῶν Διευθύνσεων.

Ἡ Διλοχία τῶν Σκαπανέων καὶ Πυροσβεστῶν διὰ Β. Δ. τῆς 26ης Σεπτεμβρίου 1866 (¹) μετεσχηματίσθη εἰς Διλοχίαν τῶν Σκαπανέων τοῦ Μηχανικοῦ μὲ τὴν αὐτὴν ὀργανικὴν δύναμιν. Ἅπαντες οἱ παρὰ τῇ Διλοχίᾳ ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ ὡρίσθη ὅτι θέλουσιν εἶσθαι τοῦ Μηχανικοῦ, οἱ ἄνδρες τῆς Διλοχίας ὅτι θέλουσι φέρει τὴν σπολὴν τοῦ Μηχανικοῦ καὶ τέλος ὅτι ἡ Διλοχία θέλει ἐνεργεῖ τὰς ἐπισκευὰς τῶν Στρατ. κτιρίων καὶ ἐκτελεῖ καὶ τὴν Πυροσβεστικὴν ὑπηρεσίαν ὡς μέχρι τοῦδε.

Ἡ διλοχία τῶν Σκαπανέων διὰ Β.Δ. τῆς 19ης Φεβρουαρίου 1867 (²) μετεσχηματίσθη εἰς Ἡμίταγμα συγκείμενον.

α') ἐκ τῶν Ἐπιτελῶν (ταγματάρχης διοικητὴς, λοχαγὸς ὑποδιοικητὴς, ὑπολοχαγὸς ὑπασπιστὴς, ἀνθυπολοχαγὸς οἰκονομίας.)

β') ἐκ τῶν Ὑποτελῶν (4, ἀνθυπασπισταὶ, ὧν 1 τῆς οἰκονομίας, 2 ἀρχιτεχνῖται, 2 ὑπαξιωματικοὶ, 1 σαλπιγκτής.)

γ') ἐκ 3 Λόχων (3 λοχαγοὶ, ὧν εἷς α'. τάξεως, 3 ὑπολοχαγοὶ, 3 ἀνθυπολοχαγοὶ, 3 ἐπιλοχίαι, 15 λοχίαι, 24 δεκανεῖς, 6 σαλπιγκταὶ, 2 σαγματοποιοὶ, 1 πεταλωτὴς, 30 ὑποδεκανεῖς, 108 σκαπανεῖς α'. τάξεως καὶ 162 β'. τάξεως.)

Ὁλικὴ δύναμις 373 ἄνδρες (1 ἀνώτερος ἀξιωματικὸς, 12 ὑποδεέστεροι, 53 ὑπαξιωματικοὶ, 7 σαλπιγκταὶ, 300 ὑποδεκανεῖς καὶ στρατιῶται), 1 ἵππος ἀξιωματικοῦ καὶ 8 ἡμίονοι.

Ἐκτὸς τῆς τακτικῆς ὑπηρεσίας οἱ ἄνδρες τοῦ Ἡμιτάγματος ὡρίσθη ὅτι θέλουσιν ἐνεργεῖ κατασκευὰς καὶ ἐπισκευὰς στρατιωτικῶν κτιρίων, πρὸς δὲ καὶ ἐργασίας τεχνικὰς τοῦ

(¹) Ὑπουργὸς ὁ ἀντισυνταγματάρχης τοῦ Πυροβολικοῦ Ζυμβρακάκης Χ.

(²) Ὑπουργὸς ὁ ἀντισυνταγματάρχης τοῦ Πυροβολικοῦ Βότσαρης Δ.

δημοσίου, ὡς καὶ τὴν πυροσβεστικὴν ὑπηρεσίαν ἐν τῇ πόλει τῶν Ἀθηνῶν.

Γεωμοδοτήσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου προστεθῆναι Χωροφυλακὴ διὰ Β. Δ. τῆς 16 Δεκεμβρίου 1864 εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Σώματος τῆς Χωροφυλακῆς 40 ἑνωμοτίαι πεζῶν χωροφυλάκων μετὰ τῶν ἀναγκαίων ἑνωμοταρχῶν καὶ ὑπενωμοταρχῶν, ὡρίσθη δ' ὅτι πλὴν τῶν ἐχόντων τὰ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Χωροφυλακῆς ἀπαιτούμενα προσόντα, τῶν ἐποίων οἱ κάτοχοι ἐπιτυμῶντο, ἠδύναντο νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὴν Χωροφυλακὴν οἱ ἔχοντες ἡλικίαν 24—40 ἐτῶν καὶ ὑπηρετήσαντες εἴτε κὴν οἱ ἔχοντες ἡλικίαν 24—40 ἐτῶν καὶ ὑπηρετήσαντες εἴτε ὡς δικαστικοὶ ἢ ἀστυνομικοὶ κλητῆρες, εἴτε ὡς ὑγειονομικοὶ ἢ τελωνιακοὶ φύλακες, εἴτε ὡς δασοφύλακες εἴτε εἰς ἄλλην τινὰ παραπλησίαν δημοσίαν ἢ δημοτικὴν ὑπηρεσίαν καὶ φέροντες ἀπόδειξιν τῆς καλῆς αὐτῶν διαγωγῆς.

Ἡ μοιραρχία Βοιωτίας, ἐγκρίσει τοῦ Βασιλέως, συνεχωνεύθη δι' Υ. Δ. τῆς 16 Ἰανουαρίου 1866 εἰς τὴν τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετονομασθεῖσαν μοιραρχίαν Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας.

Ἐν Ἑπτανήσῳ, συμφώνως μὲ τὸν νόμον ΡΜΓ' τῆς 9 Ἰανουαρίου 1866 περὶ διοικητικῆς διαιρέσεως τῆς Ἑπτανήσου, ἐγκατεστάθησαν δι' Υ. Δ. τῆς 22 Ἰανουαρίου 1866 τρεῖς μοιραρχίαι, αἱ τῆς Κερκύρας, Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου, ὑπεδιβάσθη ἡ μοιραρχία Λευκάδος εἰς ὑπομοιραρχίαν καὶ προστεθῆ εἰς τὴν μοιραρχίαν Λακωνίας ἡ ὑπομοιραρχία Κυθήρων.

Κατηργήθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 24 Ἰουλίου 1866 ἐν τῇ Χωροφυλακῇ αἱ θέσεις, 2 ταγματαρχῶν, 2 ἀντιμοιράρχων, 1 ὑπομοιράρχου καὶ 3 ἀνθυπομοιράρχων.

Ἡ δύναμις τοῦ Σώματος τῆς Χωροφυλακῆς ὡρίσθη διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 18 Νοεμβρίου 1866 εἰς 6 ἀνωτέρους καὶ 89 ὑποδεεστέρους ἀξιωματικοὺς, 366 ὑπαξιωματικοὺς, καὶ 1750 χωροφύλακας, ἐν συνόλῳ εἰς 2 211 ἄνδρας καὶ 200 ἵππους, διανεμομένους ὡς ἑξῆς·

Ἀρχηγεῖον (εἷς συνταγματάρχης ἀρχηγὸς, εἷς ἀντισυνταγματάρχης ὑπαρχηγὸς, εἷς ἀντιμοίραρχος ὑπασπιστὴς, εἷς λοχαγὸς, εἷς ὑπολοχαγὸς καὶ εἷς ἀνθυπασπιστὴς τῆς οἰκονομίας, δύο ἑνωματάρχαι γραφεῖς).

Δεκατρεῖς Μοιραρχίαι (4 ταγματάρχαι, 4 μοίραρχοι, 5

ἀντιμοίραρχοι διοικηταὶ μοιραρχ
ῶν, 4 ἀντιμοίραρχοι, 30 ὑπομο
ραρχοι καὶ 30 ἀνθυπομοίραρχοι ε
τὰς ἕδρας τῶν μοιραρχιῶν καὶ τ
ὑπομοιραρχίας, 13 ἀνθυπομοίραρ
χοι ἢ ἀνθυπολοχαγοὶ τῆς οἰκον
μίας 363 ὑπαξιωματικοὶ κ
1750 χωροφύλακες πεζοὶ καὶ ἱπ
πεῖς.)

Ἐθνοφυλακή. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1 ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 186
ψηφίσματος τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως ἡ Ἐθνοφυλακὴ τῶ
Δήμων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς κατηρτίσθη ἐξ ἐθελοντῶν, ἡ δ
διοργάνωσις αὐτῆς ἐγένετο κατὰ συνοικίας ἐπὶ τῇ βάσει τ
νόμου περὶ Ἐθνοφυλακῆς, ἀλλὰ μόνον μέχρις οὐλαμῶν, ὧν
δύναμις συνίστατο ἐξ ἑνὸς διοικητοῦ, δύο δεκαρχῶν καὶ 2
μέχρι 30 ἐθνοφυλάκων.

Ἡ Ἐθνοφυλακὴ τῆς πρωτευούσης ἐτέθη κατ' ἀρχὰς ὑπ
τὰς διαταγὰς τῆς ἐν Ἀθήναις Στρατιωτικῆς Διοικήσεως, (1
ἡ δὲ τοῦ Πειραιῶς ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Φρουράρχου Πει
ραιῶς, μετά τινας ὅμως ἡμέρας ἐψηφίσθη θέσις Ἀρχηγοῦ τῶ
Ἐθνοφυλάκων (2) τῶν Δήμων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, παρ' ᾧ
ἐτάχθη ἐπιτελεῖον καὶ ὅστις ὑπήχθη εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσω
τερικῶν Ὑπουργὸν, κανονισθέντων τῶν καθηκόντων καὶ τῆ
ἁρμοδιότητος αὐτοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1862 ψηφί
σματος.

Ὡς τοιοῦτος διωρίσθη ὁ ἀντισυνταγματάρχης τοῦ Πυρο
βολικοῦ Π. Κορωναῖος.

Εἶτα ἐνεκρίθη (Ψ. 25 Ὀκτωβρίου 1862) νὰ ἐφαρμοσθῇ
τὸ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 1 ψήφισμα τῆς Προσωρινῆς Κυβερνή
σεως περὶ καταρτισμοῦ τῆς Ἐθνοφυλακῆς ἐξ ἐθελοντῶν κα
εἰς ἁπάσας τὰς πρωτευούσας τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους
μετὰ τοῦτο δὲ διὰ θεσπίσματος τῆς 13 Νοεμβρίου 186
ἐκανονίσθησαν τὰ τοῦ ἱματισμοῦ, ἀποσκευῆς καὶ ὁπλισμοῦ
τῆς Ἐθνοφυλακῆς καὶ τῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου,

(1) Αὕτη κατηργήθη λόγῳ οἰκονομίας διὰ θεσπίσματος τῆς 2
Φεβρουαρίου 1863.

(2) Ἡ θέσις αὕτη κατηργήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 14 Δεκεμβρίου 186
νεωτέρου ψηφίσματος τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως.

εἶτα διὰ τοῦ ἀπὸ 8 Δεκεμβρίου 1862 ψηφίσματος τῆς
Προσωρινῆς Κυβερνήσεως ἀπετέλεσαν μετὰ τῶν Καθηγητῶν
καὶ Ὑφηγητῶν τὴν Φάλαγγα τοῦ Πανεπιστημίου.

Διὰ ψηφίσματος τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως (Ψ. 5 Δε-
κεμβρίου 1862) ἐτροποποιήθησαν ἄρθρα τινὰ τοῦ Νόμου περὶ
Ἐθνοφυλακῆς καὶ ἐπετράπη ἐν τοῖς Δήμοις, ἐν οἷς ὑπάρχουσι
τάγματα Ἐθνοφυλακῆς πλείονα τοῦ ἑνὸς νὰ συγκροτῆται φά-
λαγξ περιλαμβάνουσα ἅπαντα ταῦτα τὰ τάγματα καὶ διοι-
κουμένη ὑφ' ἑνὸς Ἀρχηγοῦ τῆς Φάλαγγος, ἔχοντος ὑφ' ἑαυτὸν
ἕνα κατώτερον ἀξιωματικὸν ὑπασπιστὴν, ὑπολοχαγὸν ἢ ἀν-
θυπολοχαγὸν διευθυντὴν τοῦ γραφείου, ἕνα καταλυματίαν, ἕνα
ἱατρὸν καὶ δύω ὑπαξιωματικοὺς ἐκπληροῦντας ἔργα γραφέως.

Οἱ διοικηταὶ τῶν ταγμάτων τῆς Ἐθνοφυλακῆς ὡρίσθη νὰ
ἐκλέγωνται κατὰ πλειοψηφίαν ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν ἑκάστου
τάγματος, οἱ δὲ λοχαγοὶ καὶ ἄλλοι ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιω-
ματικοὶ τῶν λόχων ὑπὸ τῶν ἐθνοφυλάκων κατὰ τετραετίαν.

Κατέστη ἐκ νέου διὰ ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις Β'.
Ἐθνικῆς Συνελεύσεως (Ψ.25 Φεβρουαρίου 1863), ἀνασυστα-
θείσης τῆς θέσεως, εἷς Ἀρχηγὸς τῆς Ἐθνοφυλακῆς Ἀθηνῶν
καὶ Πειραιῶς (1) δυνάμενος νὰ ληφθῇ καὶ ἐκ τῶν ἀξιωμα-
τικῶν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, ἐκλεγόμενος δὲ δι' ἀπολύτου
πλειοψηφίας παρὰ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Φάλαγγος τοῦ Πα-
νεπιστημίου καὶ τῶν ἀξιωματικῶν τῶν ταγμάτων τῆς εἰρη-
μένης Ἐθνοφυλακῆς. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ ὡρίσθη νὰ
ὑποβάλληται πρὸς κύρωσιν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν, παρ'
ἧς ἐξηρτᾶτο καὶ ἡ παῦσις αὐτοῦ.

Διὰ θεσπίσματος τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως (Θ. 24 Ἰ-
ουλίου 1863) διωρίσθη εἰς ἑκάστην πρωτεύουσαν ἐπαρχίας,
πλὴν τῆς τοῦ Κράτους, ἐν' ᾗ ἄλλως ἦσαν διατεταγμένα τὰ
ἀφορῶντα τὴν Ἐθνοφυλακὴν, εἷς ἀνώτερος ἢ κατώτερος ἀξιω-
ματικὸς τοῦ στρατοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀνώτερος προγυ-
μναστὴς τῆς Ἐθνοφυλακῆς τῆς πρωτευούσης τῆς Ἐπαρχίας

(1) Ἡ θέσις τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐθνοφυλακῆς κατηργήθη ὁρι-
στικῶς διὰ τοῦ νόμου ΣΙΑ' τῆς 13 Ἀπριλίου 1867.

Ν. Ν» ὑποκείμενος εἰς τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν. (1)

Δυνάμει τοῦ νόμου ΚΑ' τῆς 5 Ἰανουαρίου 1864 πάντες οἱ ἀπὸ τῆς Ὀκτωβριανῆς ἐπαναστάσεως ὁπωσδήποτε καταταχθέντες ὡς ἐθνοφύλακες ἀνέλαβον τά τε δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἐθνοφύλακος, διατηρουμένων τῶν βαθμολόγων ἑκάστου λόχου μέχρι τῆς λήξεως τῆς τετραετίας, οἱ δὲ ὑπὸ τῶν Δημάρχων ἐξακριβωθέντες ὡς ἔχοντες τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα προσετέθησαν, μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, εἰς τοὺς ἤδη ὑπάρχοντας οὐλαμοὺς, λόχους καὶ τάγματα τῆς Ἐθνοφυλακῆς, ὑπαγόμενοι καὶ οὗτοι καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὰς τοῦ νόμου διατάξεις. Γενομένης ὑπερβάσεως τοῦ ἀριθμοῦ ἐνηργεῖτο κατὰ νόμον σχηματισμὸς προσθέτων οὐλαμῶν, λόχων καὶ ταγμάτων καὶ ἐκλογὴ ὑπαξιωματικῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου. Κατὰ τὰς ὥρας τῶν γυμνασίων τῆς Ἐθνοφυλακῆς ὡρίσθη ὅτι θέλουσι κλείεσθαι ἅπαντα τὰ καταστήματα ἐκτὸς τῶν Φαρμακείων.

Διὰ Β. Δ. τῆς 14 Ἀπριλίου 1864 ὡρίσθη ἡ ἁρμοδιότης τῶν κατὰ τὸν περὶ Ἐθνοφυλακῆς νόμον λειτουργούντων ἐν ἑκάστῳ Δήμῳ καὶ ἐν ἑκάστῃ Ἐπαρχίᾳ πειθαρχικῶν συμβουλίων, ἡ ἐκτέλεσις τῶν ποινῶν καὶ ὁ τρόπος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως.

Διὰ Β. Διαταγμάτων ἐκδοθέντων ἐν ἔτει 1866 κατηργήθησαν θέσεις τινες ἀνωτέρων προγυμναστῶν τῆς Ἐθνοφυλακῆς καὶ ἐτέθησαν εἰς ἀργίαν ἕνεκα καταργήσεως θέσεως οἱ κατέχοντες αὐτὰς ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς.

Ὁ περὶ Ἐθνοφυλακῆς ΨΜΔ' νόμος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου ΡΠΘ' τῆς 4ης Μαρτίου 1867, κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ ἐνεργὸς Ἐθνοφυλακὴ ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἀγόντων ἡλικίαν 21—40, ἡ δὲ διαθέσιμος Ἐθνοφυλακὴ ἐκ τῶν ἀγόντων τὸ 18ον, 19ον, 20ὸν, καὶ ἀπὸ τοῦ 41ου μέχρι τοῦ 50οῦ περιλαμβανομένου. Διοικηταὶ τῶν φαλάγγων καὶ τῶν ταγμάτων τῆς Ἐθνοφυλακῆς ἠδύναντο νὰ ἐκλεχθῶσι καὶ μεταξὺ τῶν ἐν

(1) Τὸ θέσπισμα τοῦτο κατηργήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 30 Ὀκτωβρίου 1868 Β. Διατάγματος καὶ ὡρίσθησαν 100 ἀνθυπασπισταὶ ὡς προγυμνασταὶ ὑπαγόμενοι εἰς τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

διαθεσιμότητι καὶ ἐν ἀργίᾳ ἕνεκα καταργήσεως θέσεως ἢ διαλύσεως σώματος τεθέντων ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ ἢ λοχαγῶν. Ἐκανονίσθησαν ἡ διάρκεια τῶν ἀσκήσεων καὶ αἱ ποιναὶ αἱ ἐπιβαλλόμεναι εἰς τοὺς ἄνευ ἀποχρώσης αἰτίας ἀπὸ τῶν ἀσκήσεων ἀπουσιάζοντας ἐθνοφύλακας. Ὁ ὁπλισμὸς καὶ ἡ ἀποσκευὴ ἐπρομηθεύοντο παρὰ τῶν ἰδίων ἐθνοφυλάκων καὶ ἦσαν κτῆμα αὐτῶν. Ἡ Ἐθνοφυλακὴ ὡρίσθη νὰ καλῆται διὰ Β. Διατάγματος ἐκδιδομένου ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, εἰς μεταβατικὴν ὑπηρεσίαν (1) μὴ ὑπερβαίνουσαν τὴν συνεχῆ διάρκειαν τῶν τριῶν μηνῶν ἐντὸς τοῦ ἔτους, πλὴν ἂν ἡ Κυβέρνησις ἕνεκεν ἐπαπειλουμένου κινδύνου παρατείνῃ αὐτὴν διὰ Β. Διατάγματος.

Συμφώνως μὲ τὸν νόμον τοῦτον καὶ δυνάμει Β. Διαταγμάτων διετάχθη ἡ διοργάνωσις τῆς Ἐθνοφυλακῆς τὸ ταχύτερον εἰς διαφόρους δήμους· προσεκλήθη δὲ καὶ ἡ Ἐθνοφυλακὴ Νομῶν καὶ Ἐπαρχιῶν τινων εἰς τὴν μεταβατικὴν ὑπηρεσίαν.

Στολὴ ἐθνοφυλάκων.

Ἡ διὰ τοῦ Θεσπίσματος τῆς 13 Νοεμβρίου 1862 κεκανονισμένη στολὴ τῶν ἐθνοφυλάκων καὶ ἀξιωματικῶν ἐτροποποιήθη διὰ Β. Διαταγμάτων τοῦ 1867 ὡς ἑξῆς·

Ἱμάτιον ἐν εἴδει χιτῶνος χρώματος μελανογλαύκου βαθέος, κατασκευαζόμενον συμφώνως πρὸς τὸ προσηρτημένον δεῖγμα ἐκ μαλλίνου λινοῦ ἢ βαμβακεροῦ ὑφάσματος κατ' ἐκλογὴν τῶν ἐθνοφυλάκων καὶ ὑπαξιωματικῶν.

Περισκελὶς ἐξ ἐριούχου μὲν τὸν χειμῶνα, ἐκ λινοῦ δὲ ὑφάσματος τὸ θέρος, χρώματος σιδηροχρόου, φέρουσα ἐφ' ἑκατέρας τῶν ἐξωτερικῶν ῥαφῶν παρυφὴν χρώματος ἐρυθροδάνου.

Πῖλος ἔχων σχῆμα κώνου τετμημένου, κλίνοντος πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἐκ τσόχης χρώματος ὁμοίου τῷ ἱματίῳ.

Τὰ διακριτικὰ σημεῖα τῶν ὑπαξιωματικῶν ὅμοια πρὸς τὰ τοῦ πεζικοῦ.

Οἱ διοικηταὶ τῶν φαλάγγων καὶ τῶν ταγμάτων τῆς ἐθνοφυλακῆς, ὡς καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ ἔφερον ἐπωμίδας μεταλ-

(1) Διὰ τοῦ νόμου ΧΚΔ'. τῆς 22 Ἰουνίου 1877 καθωρίσθησαν τὰ μητρῶα τῶν ἐθνοφυλάκων καὶ ἐγένετο ὁ διοργανισμὸς τῶν εἰς τὴν μεταβατικὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐθνοφυλακῆς καλουμένων ἀνδρῶν, οἵτινες ἐθεωρήθησαν ὡς ἀποτελοῦντες μέρος τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ.

λίνους, ἐπικεχρυσωμένας καὶ ζωστῆρας ὁμοίους πρὸς τοὺς τοῦ Πεζικοῦ.

Ὑγειονομικὸν

Ἕνεκα τῶν ἀναγκῶν τῆς Φαρμακευτικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς μετερρυθμίσθη διὰ Β. Δ. τῆς 16 Ἰανουαρίου 1864 ἡ τοποθέτησις τῶν διὰ τοῦ Διατάγματος τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1861 ὁρισθέντων 16 φαρμακευτικῶν ἀξιωματικῶν καὶ δοκίμων.

Ὅπως διανέμωνται ἐξ ἴσου τὰ βάρη τῆς στρατιωτικῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας ἐκανονίσθη διὰ Β. Δ. τῆς 12 Μαΐου 1864 νὰ συναλλάσσωνται οἱ ὑγειονομικοὶ ἀξιωματικοὶ κατὰ διετίαν διαδοχικῶς εἰς τὰς θέσεις, τὰς ὁποίας ὡς ἐκ τοῦ βαθμοῦ των ὤφειλον νὰ κατέχωσι σύμφωνα μὲ τὸ ἀπὸ 11 Ὀκτωβρίου 1861 Β. Διάταγμα.

Κατηργήθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 24 Ἰουλίου 1866 αἱ θέσεις 4 ἰατρῶν, 2 ὑπιάτρων, 2 ἀνθυπιάτρων, 5 δοκίμων ἰατρῶν, 1 φαρμακοποιοῦ καὶ 3 δοκίμων φαρμακοποιῶν, διὰ μεταγενεστέρου δὲ διατάγματος τῆς 5 Ὀκτωβρίου 1866 ἀντὶ τῆς ἐν τῷ Ὑγειονομικῷ Τμήματι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν θέσεως ἰατροῦ 1ης τάξεως, ἀντικατασταθείσης διὰ τῆς καταργηθείσης θέσεως τοῦ ἰατροῦ 2ας τάξεως τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς, ἐκανονίσθη θέσις ἰατροῦ 1ης τάξεως ἐπιθεωρητοῦ τῶν νοσοκομείων καὶ θεραπευτηρίων καὶ μέλους τῆς ἀνωτάτης ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς.

Τέλος ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ὑγειονομικοῦ σώματος τοῦ στρατοῦ ὡρίσθη διὰ Β. Δ. τῆς 16 Νοεμβρίου 1866 (¹) ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας, ὡς ἕπεται.

Ἰατρικὸς κλάδος.	(Ἐπίατροι ἢ Ἰατροὶ 2, Ἰατροὶ 11, Ὑπίατροι 13, Ἀνθυπίατροι 13, Δόκιμοι Ἰατροὶ 12). Τὸ ὅλον 51.
Φαρμακευτικὸς κλάδος.	(Φαρμακοποιοὶ 2, Ὑποφαρμακοποιοὶ 4, Ἀνθυποφαρμακοποιοὶ 3, Δόκιμοι Φαρμακοποιοὶ 10). Τὸ ὅλον 19.

Ἐκανονίσθησαν δ' ἐπίσης διὰ τοῦ αὐτοῦ διατάγματος αἱ θέσεις, εἰς ἃς ἔδει νὰ ὑπηρετήσῃ ἕκαστος.

(1) Ὑπουργὸς ὁ ἀντισυνταγμ. τοῦ πυροβολικοῦ Ζυμβρακάκης Χ.

Εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Ἰατρικοῦ κλάδου προσετέθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 19 Φεβρουαρίου 1867 δύο ὑπίατροι καὶ 2 ἀνθυπίατροι διὰ τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν τῶν τεσσάρων ταγμάτων τῶν εὐζώνων.

Οὕτως ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Ἰατρικοῦ κλάδου ἀνῆλθεν εἰς 55.

Ὁ κανονισμὸς τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῶν Στρατιωτικῶν Νοσοκομείων ἐτροποποιήθη διὰ Β. Δ. τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1866, ἐκανονίσθη δὲ μεταξὺ ἄλλων καὶ ὅπως ὁ Φρούραρχος ἐνεργῇ συχνὰς ἐπιθεωρήσεις ἐν τῷ Νοσοκομείῳ, ἵνα ἐξακριβώνῃ, ἐὰν ἡ ὑπηρεσία ἐνεργῆται ἐν αὐτῷ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἐν λόγῳ κανονισμοῦ. (¹)

Ἐπίσης, ὅπως ὑπάρχῃ κατὰ τὴν πλήρωσιν χηρευουσῶν θέσεων δοκίμων ἰατρῶν ἢ φαρμακοποιῶν ἐν τῷ Ὑγειονομικῷ Σώματι τοῦ Στρατοῦ πᾶσα δυνατὴ ἐγγύησις περὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἱκανότητος τῶν εἰς αὐτὸ καταταττομένων ἐκανονίσθη διὰ Β. Δ. τῆς 14 Ἰανουαρίου 1867 νὰ ὑποβάλλωνται εἰς διαγωνισμὸν οἱ κεκτημένοι τὰ ὑπὸ τοῦ περὶ προβιβασμῶν Χ.Ε' νόμου ὁριζόμενα προσόντα, λαμβάνωνται δὲ πρὸς πλήρωσιν τῶν χηρευουσῶν θέσεων τοῦ βαθμοῦ τούτου οἱ σχετικῶς ἱκανώτεροι ἐκ τῶν ἐπιτυχόντων ἐν τῷ διαγωνισμῷ, αἱ λεπτομέρειαι τῆς διεξαγωγῆς τοῦ ὁποίου ἐκανονίσθησαν διὰ τοῦ αὐτοῦ Β.Δ. τροποποιηθέντος διὰ Β.Δ. τῆς 14 Ἰαν. 1868.

Στρατ. Οἰκονομία.

Διὰ Β. Δ. τῆς 5 Νοεμβρίου 1863 ἡ ἐν Ἀθήναις Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἱματισμοῦ τοῦ Στρατοῦ μετεβλήθη εἰς Κεντρικὴν Ἀποθήκην τοῦ Ἱματισμοῦ καὶ τῆς Ἀποσκευῆς τοῦ Στρατοῦ καὶ μετετέθη εἰς τὸ Ναύπλιον.

Ἡ Οἰκονομικὴ καὶ Λογιστικὴ ὑπηρεσία τῶν σωμάτων τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς ἡνώθη(¹) διὰ Β. Δ. τῆς 17 Δεκεμβρίου 1863 καὶ ἀνετέθη ἡ ἐκτέλεσις ἀμφοτέρων τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων εἰς ἕνα οἰκονομικὸν ἀξιωματικόν, ὑπολογαγὸν ἢ ἀνθυπολογαγόν, ἔχοντα ὡς βοηθὸν ἕνα ἀνθυπασπιστήν.

Ὁ ἐπιτετραμμένος τὰς ὑπηρεσίας ταύτας οἰκονομικὸς ἀξιωματικὸς ὡρίσθη νὰ εἶνε μέλος σταθερὸν τῆς τε οἰκονομικῆς καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ χρηματικοῦ ἐπιτροπῆς τοῦ σώματος.

(¹) Ὅρα καὶ Β. Δ. 15 Σεπτεμ. 1871 περὶ θυρωρῶν.

(²) Διηρέθη καὶ πάλιν διὰ Β.Δ. τῆς 20 Ἰουλίου 1868 καὶ διετάχθη νὰ ἐκτελῆται παρ' ἑνὸς ὑπολογαγοῦ καὶ ἑνὸς ἀνθυπολογαγοῦ τῆς Οἰκονομίας.

Τὰ Στρατιωτικὰ Ἐπιμελητήρια Ἀθηνῶν, Ναυπλίου, Λαμίας, Μεσολογγίου, Χαλκίδος καὶ Πατρῶν κατηργήθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 8ης Ἀπριλίου 1864.

Προσετέθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 5 Ἀπριλίου 1865 ἕνεκα τῆς ἐπελθούσης αὐξήσεως εἰς τὸ σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τῆς προσθήκης τῶν τεσσάρων Μοιραρχιῶν τῆς Ἑπτανήσου, τέσσαρες Οἰκονομικοὶ ἀξιωματικοὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Χωροφυλακῆς, χωρὶς ἡ προσθήκη αὕτη νὰ δύναται νὰ φέρῃ αὔξησιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ κανονιζομένου διὰ τοῦ ἀπὸ 16 Ὀκτωβρίου 1861 ὀργανικοῦ διατάγματος τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Στρατιωτικῆς Οἰκονομίας.

Συνέστη διὰ Β. Δ. τῆς 11 Φεβρουαρίου 1866 τέταρτον Στρατιωτικὸν Οἰκονομικὸν Ἐπιθεωρητήριον ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν διατελοῦν ὡς καὶ τὰ λοιπὰ (¹) καὶ ἑδρεῦον ἐν Κερκύρᾳ, τὸ δὲ προσωπικὸν αὐτοῦ ὡρίσθη ἐξ ἑνὸς στρατιωτικοῦ ὑπεπιμελητοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, ἑνὸς λοχαγοῦ τῆς Οἰκονομίας, ἑνὸς ἀνθυπολοχαγοῦ τῆς Οἰκονομίας καὶ ἑνὸς ἀνθυπασπιστοῦ.

Κατηργήθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 24 Ἰουλίου 1866 αἱ θέσεις.

Τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Λαμίας καὶ τοῦ βοηθοῦ αὐτοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς Οἰκονομίας.

Τοῦ λοχαγοῦ, τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ καὶ ἀνθυπασπιστοῦ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐπιθεωρητηρίου Κερκύρας.

Τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς οἰκονομίας βοηθοῦ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ναυπλίου καὶ τοῦ ἀξιωματικοῦ βοηθοῦ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ἀθηνῶν.

Τοῦ παρὰ τῷ Φρουραρχείῳ Ναυπλίας λοχαγοῦ τῆς Οἰκονομίας.

Τοῦ παρὰ τῷ Φρουραρχείῳ Ἀθηνῶν βοηθοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς Οἰκονομίας καὶ

Τοῦ παρὰ τῷ Ἀρχηγείῳ τοῦ Μηχανικοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ τῆς Οἰκονομίας.

(¹) Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26009 Υ. Δ. τῆς 26 Νοεμβρίου 1866 οἱ οἰκονομικοὶ ἐπιθεωρηταὶ Ἑπτανήσου καὶ Φθιώτιδος ἐτέθησαν ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τῶν σχετικῶν Ἀρχηγείων καὶ ὡρίσθη ὅτι θὰ ἐργάζωνται εἰς τὰ γραφεῖα αὐτῶν ἐνεργοῦντες ἐπιθεωρήσεις τῇ διαταγῇ τῶν Ἀρχηγείων.

Τέλος διὰ Β. Διατάγματος τῆς 16 Νοεμβρίου 1866 (¹) ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου ΧΟΓ' περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ μονίμου στρατοῦ καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας τὸ προσωπικὸν τῆς Στρατιωτικῆς Οἰκονομίας ὡρίσθη εἰς 6 ὑπεπιμελητάς, 6 λοχαγοὺς 1ης τάξεως, 6 λοχαγοὺς 2ας τάξεως, 20 ὑπολοχαγοὺς, 20 ἀνθυπολοχαγοὺς, ἤτοι ἐν συνόλῳ, εἰς 58 ἀξιωματικοὺς καὶ 26 ἀνθυπασπιστάς.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος καθωρίσθησαν αἱ θέσεις, ἃς ἕκαστος ἔδει νὰ καταλάβῃ.

Ἐκ τῶν 6 ὑπεπιμελητῶν εἷς ὡρίσθη ὡς διευθυντὴς τοῦ Οἰκονομικοῦ Τμήματος τοῦ Ὑπουργείου, εἷς ὡς διευθυντὴς τοῦ Στρατιωτικοῦ Λογιστηρίου καὶ οἱ λοιποὶ εἰς τὰς τέσσαρας οἰκονομικὰς ἐπιθεωρήσεις Ἀθηνῶν, Ναυπλίου, Λαμίας καὶ Πατρῶν μετὰ τῆς Κερκύρας.

Τὰ τῆς Οἰκονομικῆς καὶ Λογιστικῆς ὑπηρεσίας τῶν Μοιραρχιῶν τῆς Χωροφυλακῆς ἀνετέθησαν ἀποκλειστικῶς εἰς ἀνθυπολοχαγοὺς ἢ ἀνθυπομοιράρχους, περιβληθέντας μὲ τὴν εὐθύνην τῶν Ταμιακῶν καὶ Οἰκονομικῶν Συμβουλίων, ἀφ' ἧς ἀπηλλάγησαν οἱ Διοικηταὶ τῶν Μοιραρχιῶν περιορισθέντες εἰς μόνον τὸ διοικεῖν τὴν οἰκονομίαν.

Ὁ ἀριθμὸς οὗτος τοῦ προσωπικοῦ τῆς Στρατιωτικῆς Οἰκονομίας διὰ Β. Δ. τῆς 19 Φεβρουαρίου 1867 ηὐξήθη κατὰ δύο λοχαγοὺς τοποθετηθέντας εἰς τὸ Στρατιωτικὸν Λογιστήριον, ἐξ ὧν ὁ εἷς πρώτης καὶ ὁ ἕτερος δευτέρας τάξεως, δύο ὑπολοχαγοὺς καὶ δύο ἀνθυπολοχαγοὺς τοποθετηθέντας εἰς τὰ νεοσυσταθέντα τέσσαρα τάγματα τῶν εὐζώνων.

Οὕτως ὁ ἀριθμὸς τοῦ προσωπικοῦ ἀνῆλθεν ἐν συνόλῳ εἰς 64 ἀξιωματικοὺς καὶ 26 ἀνθυπασπιστάς.

Διὰ Β. Διαταγμάτων τῆς 16 Αὐγούστου καὶ 13 Ὀκτωβρίου 1861 συνέστησαν τέσσαρα Στρατιωτικὰ Ἀρτοποιεῖα ἐν Ἀθήναις, Ναυπλίῳ, Λαμίᾳ καὶ Μεσολογγίῳ, εἰς τὰ ὁποῖα ἀνετέθη ἡ δι' ἐπιστασίας κατασκευὴ καὶ χορήγησις τοῦ ἄρτου εἰς τὰς οἰκείας φρουρὰς κατὰ μίμησιν τοῦ ἐν χρήσει παρὰ τῷ Γαλλικῷ Στρατῷ συστήματος. Στρατ. Ἀρτοποιεῖα.

Διαχειρισταὶ τῶν Ἀρτοποιείων τούτων διωρίσθησαν ὑπο-

(¹) Ὑπουργὸς ὁ ἀντισυνταγματάρχης τοῦ Πυροβολικοῦ Ζυμβρακάκης Χ.

δεύτεροι ἀξιωματικοὶ ἐκ τῶν ἀριθμῶν τοῦ μονίμου στρατοῦ, ἀνὰ εἷς εἰς ἕκαστον, ἐπιτηρηταὶ δὲ τῆς διαχειρίσεως ταύτης ἐν ἑκάστῳ Ἀρτοποιείῳ ἀνὰ εἷς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ὑπεπιμελητῶν.

Ἴδιον Β. Διάταγμα τῆς 12 Νοεμβρίου 1866 ὥρισεν ὅτι ἕκαστον Στρατιωτικὸν Ἀρτοποιεῖον διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἀνωτέραν ἐπιτήρησιν τοῦ Φρουραρχείου καὶ ἐκανόνισεν ἐν γένει τὰ τῆς διοικήσεως τῶν Στρατιωτικῶν Ἀρτοποιείων.

Στρ. Ἱερεῖς. Δυνάμει τοῦ νόμου ΧΟΒ' τῆς 8 Αὐγούστου 186[illegible] οἱ ὁρισμοὶ τῶν σχετικῶν νόμων περὶ συντάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς ἐπεξετάθησαν καὶ εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς ἱερεῖς καὶ τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ αὐτῶν, ἐξομοιουμένων τῶν μὲν ἱερέων 1ης τάξεως πρὸς τοὺς λοχαγοὺς, τῶν δὲ 2ας πρὸς τοὺς ὑπολοχαγοὺς καὶ τῶν τῆς 3ης τάξεως πρὸς τοὺς ἀνθυπολοχαγούς.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 18 Αὐγούστου 1861 Β. Διάταγμα, δυνάμει τοῦ ὁποίου αἱ εἰς τὸν στρατὸν ὑπάρχουσαι δεκατέσσαρες ὀργανικαὶ θέσεις στρατιωτικῶν ἱερέων διηρέθησαν εἰς 3 α' τάξεως, 5 β' τάξεως καὶ 6 γ' τάξεως.

Ἐκ τῶν δέκα θέσεων στρατιωτικῶν ἱερέων τῶν ταγμάτων τοῦ Πεζικοῦ κατηργήθησαν πέντε διὰ Β. Δ. τῆς 24 Ἰουλίου 1866.

Τέλος ὁ ἀριθμὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἱερέων ὡρίσθη εἰς ἓξ διὰ Β. Δ. τῆς 18 Νοεμβρίου 1866 ἤτοι δύο α', δύο β' καὶ δύο γ' τάξεως, ἐξ ὧν δύο ἐτοποθετήθησαν εἰς τὴν φρουρὰν Ἀθηνῶν καὶ ἀνὰ εἷς εἰς τὰς φρουρὰς Λαρίας, Ναυπλίου, Κερκύρας καὶ Πατρῶν.

Στρατ. Δικαιοσύνη. Διὰ τοῦ νόμου ΦΗΒ'. τῆς 19 Μαΐου 186[illegible] εἰσήχθη ἐν Ἑλλάδι ἡ Στρατ. Ποιν. Νομοθεσία, μετάφρασις κατὰ τὸ πλεῖστον τῆς Γαλλικῆς, συνέστησαν δὲ καθ' ὅλον τὸ Βασίλειον ἓν Ἀναθεωρητικὸν Δικαστήριον καὶ δύο Διαρκῆ Στρατοδικεῖα, ὧν ἡ ἕδρα ὡς καὶ ἡ περιφέρεια τῆς δικαιοδοσίας ἐκανονίσθη νὰ ὁρίζωνται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως (1).

Τὰ Διαρκῆ Στρατοδικεῖα ὡρίσθη νὰ συγκροτῶνται ἐξ ἑνὸς προέδρου, συνταγματάρχου ἢ ἀντισυνταγματάρχου καὶ ἓξ στρατοδικῶν, δύο ταγματαρχῶν, δύο λοχαγῶν, ἑνὸς ὑπολοχαγοῦ καὶ ἑνὸς ἀνθυπολοχαγοῦ, τὸ δὲ ἀναθεωρητικὸν ἐξ ἑνὸς προέδρου ἐκ τῶν ὑποστρατήγων ἢ καὶ συνταγματάρχου κατὰ τὸν νόμον ΧΟΘ' τῆς 25 Ἰανουαρίου 1878 καὶ ἐκ τεσσάρων δικαστῶν, ἑνὸς συνταγματάρχου, ἑνὸς ἀντισυνταγματάρχου καὶ δύο ταγματαρχῶν διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Βασιλέως. (2)

Τῶν Στρατοδικείων καὶ τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου ὁ Πρόεδρος, ὁ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος καὶ ὁ Γραμματεὺς ἐκανονίσθη νὰ διορίζωνται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, οἱ δὲ δικασταὶ τῶν μὲν Στρατοδικείων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, τοῦ δὲ Ἀναθεωρητικοῦ παρὰ τοῦ Βασιλέως (3).

Αἱ ἕδραι καὶ ἡ δικαιοδοσία ἑκάστου τῶν Διαρκῶν Στρατοδικείων μετεβλήθη ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν διὰ Β. Διαταγμάτων κατὰ τὰ ἔτη 1860—1867, κατὰ δὲ τὸ τελευταῖον τοῦτο ἔτος ἐξεδόθη καὶ τὸ ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου Β. Διάταγμα, δι' οὗ ἐκανονίσθησαν τὰ προσόντα τῶν γραμματέων, ὑπογραμματέων καὶ γραφέων τῶν Στρατοδικείων.

---

(1) Ὅρα καὶ σελ. 97.

Διὰ τοῦ νόμου ΑΟΔ' τῆς 11 Μαρτίου 1883 (Ὑπουργὸς Χ. Τρικούπης) ἠδύνατο νὰ συσταθῇ καὶ τρίτον Στρατοδικεῖον.

Διὰ τοῦ νόμου ΑΥΞΕ' τῆς 28 Μαΐου 1887 (Ὑπουργὸς Χ. Τρικούπης) ἐπετρέπετο ἡ σύστασις μέχρι 4 Στρατοδικείων.

Διὰ τοῦ νόμου ΒΦΜΗ' τῆς 30 Μαρτίου 1898 (Ὑπουργὸς Κ. Σμολένσκης, ὑποστράτηγος) ἐπιτρέπεται ἡ σύστασις 1—3 Ἀναθεωρητικῶν Δικαστηρίων καὶ μέχρις 6 Στρατοδικείων.

(2) Δυνάμει τοῦ νόμου ΑΥΞΕ' τῆς 28 Μαΐου 1887 ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατοδικῶν περιωρίσθη εἰς τέσσαρας, πρόεδρος δὲ τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ ἠδύνατο νὰ ἦνε καὶ ἀντιστράτηγος.

(3) Δυνάμει τοῦ νόμου ΥΔ' τῆς 27 Μαΐου 1871 διορίζονται καὶ οὗτοι παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἀνακεφαλαίωσις τῆς συνθέσεως τοῦ στρατοῦ.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1867 ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς εἶχε τὴν ἑξῆς σύνθεσιν.

	Ἄνδρες	Ἵπποι
Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν (6 τμήματα)		
Τρία Ἀρχηγεῖα Στρατοῦ		
Σῶμα Γεν. Ἐπιτελῶν	28 ἀξ.	
Τρία Φρουραρχεῖα	56	6
Φάλαγξ	156 ἀξ.	
Λόχος Ἀπομάχων (2 ἀξιωματ. 1 ἀνθυπασπ.)		
Εὔζωνοι (4 τάγματα ἀπὸ 4 λόχους)	2000	8
Πεζικὸν (10 τάγματα ἀπὸ 6 λόχους)	8700 (1)	20
Ἱππικὸν (5 ἴλαι)	517	444
Πυροβολικὸν: Διοίκησις Πυροβολικοῦ	876 (2)	46
Πυροβολικὸν: Τάγμα (6 λόχοι)		120 ὑποζ. 44 ἡμίον.
Πυροβολικὸν: Ὁπλοστάσιον	203	2
Μηχανικὸν: Ἀρχηγεῖον Μηχανικοῦ 14 Διευθύνσεις	70	
Μηχανικὸν: Ἡμίταγμα Σκαπανέων (3 λόχοι)	373	1 8 ἡμίον.
Χωροφυλακὴ (3) Ἀρχηγεῖον καὶ 13 Μοιραρχίαι	2211	200
Μουσικὴ Φρουρᾶς Ἀθηνῶν	51	
Ὑγειονομικὸν: Ἰατρικὸς κλάδος	55 ἀξιωμ.	
Ὑγειονομικὸν: Φαρμακευτικὸς »	19 ἀξιωμ.	
Στρατ. Οἰκον. Ἐπιθεωρήσεις	64 ἀξιωμ.	
Οἰκονομία 4 Στρατ. Ἀρτοποιεῖα	26 ἀνθυπ.	
Στρατ. Ἱερεῖς	6	
Στρατ. Δικαιοσύνη: 1 Ἀναθεωρ. Δικαστήριον 2 Διαρκῆ Στρατοδικεῖα.		

Δύναμις Προϋπολογισμὸς

Ἡ δύναμις τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ κατὰ τὰ ἔτη 1864—1866 ἐκυμαίνετο μεταξὺ 11 000—12 000, κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1867 ὡρίσθη εἰς 31 300 ἀξιωματικοὺς, ὑπαξιωματικοὺς, μουσικοὺς καὶ στρατιώτας καὶ διῃρέθη εἰς τακτικὴν ἐκ 14 300, καὶ εἰς ἔκτακτον ἐκ 17 000.

Ὁ Προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν κατὰ τὰ ἄνω 1864—1867 ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν ὁλικὸν

(1) 200 κατ' ἐλάχιστον ὅρον πυροτέχναι καὶ πυροβολισταὶ διετέλουν ἐν ἀδείᾳ.

(2) 1080 κατ' ἐλάχιστον ὅρον ὑποδεκανεῖς καὶ στρατιῶται διετέλουν ἐν ἀδείᾳ.

(3) Ἡ Ἐθνοφυλακὴ συνέτρεχε τὴν Χωροφυλακήν.

Προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ἐμφαίνεται εἰς τὸν κάτωθι πίνακα.

Ἔτη	Προϋπολογισμὸς Ὑπ. Στρατιωτικῶν	Προϋπολογισμὸς Κράτους
1864	5 374 629	22 233 118
1865	6 239 550	27 559 834
1866	6 730 501	27 192 839
1867	8 031 282	28 373 389

ἤτοι κατὰ μέσον ὅρον διὰ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν διετίθετο τὸ 1/4 περίπου τοῦ ὁλικοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους. Ἐχορηγήθησαν ὅμως καὶ ἔκτακτοι πιστώσεις διὰ τὸ ἔτος 1867 εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ὑπὸ τὸ εἰδικὸν κεφάλαιον «Προμήθεια ὑλικοῦ» 1 000 000 διὰ τοῦ νόμου ΡΞΒ' τῆς 12 Ἰανουαρίου καὶ 500 000 διὰ τοῦ νόμου ΣΝΖ' τῆς 16 Δεκεμβρίου 1867.

Βαθμοφόροι

Ὁ διὰ τοῦ ΧΟΓ' Νόμου τῆς 8 Αὐγούστου 1861 ὁρισθεὶς ἀριθμὸς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ διαθεσιμότητι ὑποδεεστέρων ἀξιωματικῶν τοῦ μονίμου στρατοῦ ἀνεβιβάσθη ἀπὸ 550 εἰς 620, δυνάμει τοῦ νόμου ΣΛΑ' τῆς 29 Ἀπριλίου 1867. Οὕτως ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν, ἕνεκα τῆς διὰ τοῦ νόμου ΜΘ' τῆς 6 Ἀπριλίου 1864 καταργήσεως τῶν στελεχῶν τῆς ἐφεδρείας, ἀνῆλθεν εἰς 743, ἐξ ὧν 74 ἀνῆκον εἰς τὸ Ὑγειονομικὸν Σῶμα τοῦ Στρατοῦ καὶ 64 εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Οἰκονομίαν.

Ὡς ἀνωτέρω ἀνεγράφη, ἡ θέσις τῶν ἀρχιτεχνιτῶν α' καὶ β'. τάξεως παρελληλίσθη διὰ Β. Διατάγματος τοῦ 1864 πρὸς τοὺς ἀνθυπολοχαγοὺς καὶ ἀνθυπασπιστάς.

Ἐπίσης διὰ Β. Διαταγμάτων ἐκανονίσθη ἡ περιοδικὴ ἀλλαγὴ τῶν εἰς εἰδικὰς ὑπηρεσίας ὑποδεεστέρων ἀξιωματικῶν τοῦ πεζικοῦ, ἱππικοῦ, πυροβολικοῦ καὶ ὑγειονομικοῦ.

Ὁ τόπος τῆς διαμονῆς τοῦ ἐν ἀργίᾳ τιθεμένου ἀξιωματικοῦ ἀφέθη δυνάμει τοῦ νόμου Μ'. τῆς 9ης Μαρτίου 1864 εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Ὡς κατάστασις τῶν ἀξιωματικῶν, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπηλείφθησαν αἱ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1864 ἀντιστοιχοῦσαι εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν πιστώσεις, ὡρίσθη διὰ τοῦ νόμυο ΜΗ' τῆς 5 Ἀπριλίου 1864 ἡ τῆς ἀργίας ἕνεκα κα-

ταργήσεως θέσεως, ὁ δὲ μισθὸς τῶν ἐν διαθεσιμότητι διατελούντων ἀξιωματικῶν περιωρίσθη ἀπὸ τῆς 1 Μαΐου 1864 εἰς μισθὸν τῶν ἐν ἀργίᾳ ἕνεκα καταργήσεως θέσεως ἀξιωματικῶν.

Ἄδεια νυμφεύσεως

Διὰ Β. Διατάγματος τῆς 13 Φεβρουαρίου 1865 ἐτροποποιήθησαν τὰ σχετικὰ ἄρθρα τῶν κανονισμῶν τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Πεζικοῦ, Πυροβολικοῦ καὶ Ἱππικοῦ καὶ ἐκανονίσθη, ὅπως ἡ ἄδεια νυμφεύσεως παντὸς ἀξιωματικοῦ ἢ ὁμοιοβάθμου αὐτῷ στρατιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἐκδίδεται διὰ Β. Διατάγματος, ἡ δὲ ἄδεια νυμφεύσεως παντὸς ὑπαξιωματικοῦ, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ, ὡς καὶ τοῦ μουσικοῦ καὶ στρατιώτου, ἐκδίδεται διὰ διαταγῆς τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ.

προβιβασμοὶ

Διὰ Β. Διατάγματος τῆς 9ης Μαΐου 1864 διετάχθη νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς ἐξετάσεις, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Β. Δ. τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1861 περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ στρατ. προβιβασμῶν νόμου, πάντες οἱ ὑπὸ τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως προβιβασθέντες ἀνθυπασπισταί, ὅπως ἀποδειχθῇ ἐπισήμως ἡ διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ ἱκανότης καὶ τὰ λοιπὰ προσόντα αὐτῶν. Πρὸς τοῦτο ἐχορηγήθη εἰς τοὺς ἀνθυπασπιστὰς τούτους τρίμηνος προθεσμία.

Διὰ τοῦ νόμου ΣΓ' τῆς 11 Ἀπριλίου 1867 (¹) ὡρίσθη ὅτι, μέχρις οὗ ἐκλείψωσιν οἱ μὴ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ προβιβασμῶν νόμου προβιβασθέντες καὶ καταταχθέντες ἀνθυπασπισταί, ὁ προβιβασμὸς τῶν ἀνθυπασπιστῶν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ θέλει γίνεσθαι ἀποκλειστικῶς κατ' ἐκλογήν, ἐξαιρέσει τῶν ἀνθυπασπιστῶν τοῦ Πυροβολικοῦ, τοῦ Μηχανικοῦ καὶ τοῦ Ὑγειονομικοῦ σώματος.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 22 Ἀπριλίου 1867 Β. Διάταγμα περὶ προβιβασμοῦ ἀνθυπασπιστῶν, δι' οὗ καθωρίσθησαν τὰ προσόντα τῶν ὑποψηφίων διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ, πρὸς ἀκριβῆ ἐκτίμησιν τῶν ὁποίων οὗτοι προσεκολλῶντο ἑκάστοτε κατὰ τὸ ἐπὶ τούτῳ ἀπολύτως ἀναγκαῖον χρονικὸν διάστημα εἰς τὰ στρατιωτικὰ σώματα καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς κλάδους τῆς στρατιω-

¹) Ὑπουργὸς ὁ Ἀντισυνταγμ. τοῦ Πυροβολικοῦ Δ. Βότσαρης.

τικῆς ὑπηρεσίας. Οἱ διοικηταὶ τῶν σωμάτων ἢ καταστημάτων κατόπιν διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ὁριζούσης ἐτησίως τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑποψηφίων (¹) προέτεινον εἰς τὸν ἀρχηγὸν στρατοῦ ἢ εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ διοριζόμενον ἐπιθεωρητὴν στρατοῦ τοὺς κατὰ μείζονα ὅρον κεκτημένους τὰς ὁρισθείσας ἰδιότητας καὶ γνώσεις. Οἱ ἀρχηγοὶ ἢ ἐπιθεωρηταὶ στρατοῦ ἐξήλεγχον τὰς ἐν λόγῳ προτάσεις, ἐπιφέροντες ἐν ἀνάγκῃ πᾶσαν δικαίαν τροποποίησιν ἢ προσθαιρέσεις καὶ ὑπέβαλον δι' ἀκριβοῦς καὶ αἰτιολογημένης αὐτῶν ἐκθέσεως πάντα τὰ ἀφορῶντα τὰς προτάσεις τῶν ὑποψηφίων ἔγγραφα εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργόν, ὅστις ἀνέθετον εἰς ἐπιτροπήν, συγκειμένην ἐκ δύο συνταγματαρχῶν ἢ ἀντισυνταγματαρχῶν καὶ προεδρευομένην παρ' ἑνὸς στρατηγοῦ, τὴν σύνταξιν τοῦ γενικοῦ πίνακος ὑποψηφίων διὰ τὸν κατ' ἐκλογὴν προβιβασμὸν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ. Ὁ πίναξ οὗτος ἴσχυεν ἐπὶ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς συντάξεώς του, ἀνενεοῦτο δ' ἐτησίως ἐπαναλαμβανομένης τῆς αὐτῆς ἐργασίας.

Ἐκπαίδευσις Στρατ. Σχολεῖον Εὐελπίδων.

Διὰ Β. Δ. τῆς 14 Νοεμβρίου 1864 (²) ἐτέθη προσωρινῶς εἰς ἐφαρμογὴν ὁ νέος πλήρης ὀργανισμὸς τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων, κατὰ τὸν ὁποῖον σκοπὸς αὐτῆς ἦτο ἡ διὰ καταλλήλου ἐκπαιδεύσεως μόρφωσις ἀνθυπασπιστῶν καὶ ἀξιωματικῶν διὰ τὰ διάφορα τοῦ στρατοῦ ὅπλα.

Ἡ πλήρης διδασκαλία ὡρίσθη εἰς ἓξ ἔτη.

Κατὰ τὰ τρία πρῶτα ἔτη ἐδίδετο εἰς τοὺς μαθητὰς συμπληρωτικὴ γενικὴ ἐκπαίδευσις καὶ κατόπιν ἤρχετο ἡ ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις, ἡ στρατιωτικὴ καὶ αἱ ἐφαρμογαί, ἥτις, διαιρουμένης τῆς 4ης τάξεως εἰς δύο τμήματα, διήρκει διὰ μὲν τοὺς προσδιορισθέντας διὰ τὰ μὴ τεχνικὰ ὅπλα ἐπὶ ἓν ἔτος, μετὰ τὸ ὁποῖον ἐξήρχοντο οὗτοι ὡς ἀνθυπασπισταί, διὰ δὲ τοὺς προορισθέντας διὰ τὰ τεχνικὰ ὅπλα ἐπὶ τρία ἔτη, μετὰ τὰ ὁποῖα ἐξήρχοντο οὗτοι ὡς ἀνθυπολοχαγοί.

Πρόεδρος τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀπολυτηρίων

¹) Ἕκαστον σῶμα προτείνει ὑποψηφίους διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ διπλασίους τοῦ ἀριθμοῦ τῶν λόχων ἢ τῶν ἴλων αὐτοῦ. Β. Δ. 24 Μαρτίου 1875.

(²) Ὑπουργὸς ὁ ταγματάρχης τοῦ Πεζικοῦ Ἀ. Καρνάλης.

ἐξετάσεων τῶν διὰ τὰ μὴ τεχνικὰ ὅπλα προορισθέντων διωρίζετο ἐναλλὰξ κατ' ἔτος εἷς τῶν σωματαρχῶν τοῦ Πεζικοῦ ἢ τοῦ Ἱππικοῦ, τῶν δὲ διὰ τὰ τεχνικὰ ὅπλα ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Πυροβολικοῦ ἢ τοῦ Μηχανικοῦ.

Ἐπιτρέπετο κατάταξις ἐν τῇ Σχολῇ οὐχὶ μόνον πολιτῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν ὑπηρετούντων ἐν στρατῷ.

Οὐδεὶς κατετάσσετο ἐν τῇ Σχολῇ ἄνευ διαγωνίσματος.

Οὐδεὶς ἐγίνετο δεκτὸς πρὸς διαγωνισμὸν, ἐὰν δὲν ἦτο ὑπήκοος Ἕλλην, ἐὰν δὲν εἶχεν ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν 15 ἐτῶν, καὶ μικροτέραν τῶν 18, ἐκτὸς μόνον τῶν ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρετούντων ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν, δι' οὓς ὡς ἀνώτερος ὅρος τῆς ἡλικίας ὡρίσθη ὁ τῶν 22 ἐτῶν καὶ ἐὰν δὲν παρουσίαζεν ὡρισμένα πιστοποιητικὰ ἐμβολιάσεως, καλῆς διαγωγῆς καὶ σπουδῆς

Ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν προσδιωρίσθη εἰς ἑξήκοντα, ἐξ ὧν 12 ἦσαν ὑπότροφοι τοῦ δημοσίου,

	12	μὲ ἐτησίαν	πληρωμὴν	250	δραχμῶν
	12	»	»	» 500	»
	12	»	»	» 1 000	»
καὶ	12	»	»	» 2 000	»

Ἡ πλήρης ὑποτροφία ἀπενέμετο εἰς τοὺς υἱοὺς τῶν ἀγωνιστῶν καὶ τῶν ἐνδεῶν στρατιωτικῶν ἢ πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ εἰς τοὺς ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας τῶν διαφόρων ὅπλων, οἵτινες μετὰ διετῆ ὑπηρεσίαν ἐκρίθησαν ἱκανοὶ κατατάξεως εἰς τὴν Σχολὴν ὡς ἐπιτυχόντες εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ διαγωνισμόν. Ἡ δὲ βαθμιαία ἀπότισις τῶν διδάκτρων ἀπενέμετο εἰς τοὺς υἱοὺς τῶν στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν ὑπαλλήλων, κατὰ προτίμησιν τῶν λοιπῶν πολιτῶν, ἀναλόγως τῶν δικαιωμάτων καὶ τῆς καταστάσεως ἑκάστου.

Ἅπαντες οἱ ἐν τῇ Σχολῇ διοριζόμενοι ἀξιωματικοὶ ἐλάμβανον πλήρεις τὰς κεκανονισμένας ἀποδοχὰς τοῦ βαθμοῦ των καὶ ἀνάλογον ἐπιμίσθιον, ἐπίσης δ' ἐλάμβανον ἡμερήσιον μισθὸν καὶ ἡμερησίαν κατάθεσιν οἱ μαθηταί, οἱ δὲ ὑπαξιωματικοὶ μαθηταὶ καὶ ἡμερήσιον ἐπιμίσθιον.

Διὰ Β. Δ. τῆς 4 Αὐγούστου 1866 παρελείφθη κατὰ τὸ ἑπόμενον σχολικὸν ἔτος 1867 ἡ εἰς δύο τμήματα διαίρεσις τῆς 4ης τάξεως τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 1866 ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 31 Ὀκτωβρίου

Β. Διάταγμα περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατιωτικοῦ Σχολείου τῶν Εὐελπίδων, διὰ τοῦ ὁποίου ἀπεκλείσθησαν οἱ ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρετοῦντες ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται.

Σκοπὸς τοῦ Διατάγματος τούτου ἦτο ἡ ἐκπαίδευσις νέων, ἡλικίας 15—18 ἐτῶν, ἵνα καταστεθῶσιν ἱκανοὶ ἀξιωματικοὶ τοῦ Πυροβολικοῦ, τοῦ Μηχανικοῦ, τοῦ Πεζικοῦ, καὶ τοῦ Ἱππικοῦ. Ἡ διδασκαλία διήρκει πέντε ἔτη, διηρεῖτο δὲ εἰς προπαιδευτικὴν, διαρκοῦσαν τρία ἔτη καὶ περιστρεφομένην ἰδίως περὶ τὰ γενικὰ μαθήματα, καὶ εἰς ἐκπαιδευτικὴν, διαρκοῦσαν δύο ἔτη καὶ περιλαμβάνουσαν ἰδίως τὰ στρατιωτικά. Οἱ ἐπιτυγχόντες ἐν ταῖς ἀπολυτηρίοις ἐξετάσεσι κατετάσσοντο εἰς τὸν στρατὸν μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ, ἅμα τροποποιηθέντος καταλλήλως τοῦ περὶ προβιβασμῶν νόμου. Ὁ δ' ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ὡρίζετο εἰς 40, ἐξ ὧν 10 μὲν ἦσαν ὑπότροφοι, 10 ἐπλήρωνον ἐτησίως πεντακοσίας δραχμὰς, 10 ἐπλήρωνον χιλίας καὶ 10 χιλίας πεντακοσίας.

Τὰ τῶν ἀποδοχῶν καὶ τῶν ἐπιμισθίων τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ τοῦ πολιτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Σχολείου παρέμειναν τὰ αὐτὰ, μόνον ὁ ἡμερήσιος μισθὸς, ἡ κατάθεσις καὶ τὸ ἐπιμίσθιον τῶν μαθητῶν κατηργήθη.

Τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου τούτου ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατιωτικοῦ Σχολείου εἰς τοὺς ὑπάρχοντας μαθητὰς ἐκανόνισε τὸ Β. Δ. τῆς 21 Νοεμβρίου 1866, δυνάμει τοῦ ὁποίου αἱ τάξεις τετάρτη, τρίτη καὶ δευτέρα μετωνομάσθησαν τρίτη, δευτέρα καὶ πρώτη, οἱ δὲ μαθηταὶ οἱ ἀποτελοῦντες ταύτας διήκουσαν κατὰ τὸ σχολικὸν τοῦτο ἔτος τὰ μαθήματα ἐκεῖνα, εἰς ἃ ἦσαν ἐλλειπεῖς, ἀπὸ δὲ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους ὡρίσθη ὅτι θέλει ἐνεργηθῇ ἡ διδασκαλία κατὰ τὸν νέον ὀργανισμόν.

Διὰ Β. Δ. τῆς 18 Ἰουλίου 1867 τὰ μαθήματα τοῦ Στρατιωτικοῦ Σχολείου διεκόπησαν μέχρι τῆς ἐκδόσεως Νόμου περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Σχολείου, ἐν τούτοις ἐγένετο καὶ πάλιν ἔναρξις τῆς διδασκαλίας δυνάμει Β. Διατάγματος τῆς 17 Ἰανουαρίου 1868.

Διὰ Β. Δ. τῆς 28 Μαρτίου 1867 ἐκανονίσθησαν τὰ τῆς ἀπονομῆς τιμῶν εἰς τὸν Ἀντιβασιλέα Ἰωάννην, ἐφόσον διήρκει ἡ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀπουσία τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως. Κανονισμοὶ. Τιμαί.

Διὰ Β. Δ. τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1861 ὁ προσωρινῶς καὶ

ἐπὶ δοκιμασίᾳ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐν ἰσχύϊ κανονισμὸς τῶν ἀσκήσεων τοῦ πεζικοῦ συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Γ'. αὐτοῦ μέρους, περιεβλήθη διὰ Βασιλικῆς Ἐγκρίσεως καὶ κατέστη οὕτως ὁριστικὸς κανονισμὸς τῶν ἀσκήσεων τοῦ πεζικοῦ.

Δι' ἐγκυκλίου διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου τῆς 12ης Αὐγούστου 1864 ἐγνωστοποιήθησαν οἱ κανόνες τοῦ δίμματος τοῦ Γαλλικοῦ αὐλακωτοῦ τυφεκίου τοῦ πεζικοῦ, προτύπου τοῦ 1857, καὶ τοῦ αὐλακωτοῦ κοντοτουφέκου τῆς Χωροφυλακῆς, διὰ μεταγενεστέρας δ' ἐγκυκλίου τῆς 16 Ἰουνίου 1867 ἐξεδόθησαν τροποποιήσεις ἐπὶ τῆς διδασκαλίας τῆς ἐπὶ σκοπὸν ῥιπῆς τοῦ Γαλλικοῦ αὐλακωτοῦ τουφεκίου τοῦ Πεζικοῦ.

Παράσημα. Τὸ ἀπὸ 27 Ἰουλίου 1863 ὑπὸ στοιχεῖα ΝΖ'. ψήφισμα τῆς ἐν Ἀθήναις Β'. Συνελεύσεως ὥρισεν, ὅτι τὸ διάσημον τοῦ Τάγματος τοῦ Σωτῆρος θέλει φέρει ἔνθεν μὲν τὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος καὶ περιγραφὴν «Ἡ δεξιά σου χεὶρ, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ» ἔνθεν τὸν Ἑλληνικὸν Σταυρὸν ἄνευ θυρεοῦ ἐν τῷ μέσῳ καὶ περιγραφὴν «Ἡ ἐν Ἄργει Δ' Ἐθνικὴ τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις ᾳωκθ»· ὡσαύτως δ' ὅτι ὁ ἀστὴρ τῶν ἀνωτέρων Ταξιαρχῶν καὶ Μεγαλοσταύρων θέλει φέρει ἐν τῷ μέσῳ τὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος καὶ περιγραφὴν «Ἡ δεξιά σου Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ».

Στολή. Διὰ θεσπίσματος τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως τῆς 31 Μαΐου 1863 ἐπετράπη εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς νὰ φέρωσι πολιτικὴν ἐνδυμασίαν, εἰς μὲν τοὺς ἐν τοῖς γραφείοις καὶ ἄνευ στρατοῦ ὑπηρετοῦντας διαρκῶς, εἰς δὲ τοὺς ἐν τοῖς σώμασι διατελοῦντας ὅταν δὲν ἔχωσιν ὑπηρεσίαν.

Τὸ ὡς ἄνω θέσπισμα ἐτροποποιήθη διὰ Β. Δ. τῆς 22 Μαΐου 1865 καὶ ὡρίσθη ὅτι ἅπαντες οἱ ἀξιωματικοὶ θέλουσι φέρει τὴν στρατιωτικὴν στολὴν ὅταν διατελῶσιν ἐν ὑπηρεσίᾳ, οἱαδήποτε καὶ ἂν ᾖ ἡ ὑπηρεσία των, μόνον δ' ἐκτὸς ὑπηρεσίας ὅτι δύνανται νὰ φέρωσιν πολιτικὴν ἐνδυμασίαν. Οἱ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἄλλων Ὑπουργείων διατελοῦντες ἀξιωματικοὶ δὲν ὑπήχθησαν εἰς τὰς διατάξεις ταύτας.

Διὰ Β. Δ. τῆς 10 Φεβρουαρίου 1864 ἐκανονίσθη ὁ ἱματισμὸς, ἡ ἀποσκευὴ καὶ ὁ ὁπλισμὸς τῶν διαφόρων ὅπλων καὶ κλάδων τοῦ στρατοῦ. Ἐκανονίσθη πῖλος τρίπτυχος καὶ κράνος, ἐπίσης δὲ καὶ πῖλος ἐκ τσόχας τοῦ χρώματος τοῦ ἱμα-

τίου, τὰ δὲ χαρακτηριστικὰ τῶν βαθμῶν συνίσταντο εἰς ἀστέρας ἐπιχρύσους φερομένους ἐφ' ἑκατέρου τῶν ἄκρων τοῦ περιλαιμίου καὶ εἰς σειρήτιον ἐπίχρυσον φερόμενον εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ συνήθους πίλου. Εἰς τὸ Β. Δ. τοῦτο ἐπηνέχθησαν διὰ μεταγενεστέρων διαταγμάτων, ἐκδοθέντων ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους 1864 καὶ τῶν ἑπομένων 1865—67 ποικίλαι τροποποιήσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων μνημονεύομεν, ὅτι διὰ Διατάγματος τῆς 5 Ἀπριλίου τὰ ἐπὶ τοῦ περιλαιμίου χαρακτηριστικὰ σημεῖα τῶν ἀνωτέρων καὶ ὑποδεεστέρων ἀξιωματικῶν ἁπάντων τῶν ὅπλων καὶ κλάδων τοῦ στρατοῦ κατηργήθησαν, ἀντικατασταθέντα διὰ σειρητίων φερομένων ἐφ' ἑκατέρου τῶν βραχιόνων ἄνωθεν τοῦ ἐπιχειριδίου, ὡς καὶ ὅτι, δυνάμει Βασιλικῆς Ἐγκρίσεως τῆς 17 Νοεμβρίου 1866, διετάχθη ἡ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν πίλων κάτωθεν τοῦ στέμματος προσθήκη τοῦ ἐθνοσήμου.

Ὡσαύτως ἐκανονίσθη ἡ στολὴ τῶν ἐν ἀποστρατείᾳ ἀξιωματικῶν διὰ Β. Δ. τῆς 26 Νοεμβρίου 1866 ὡς ὁμοία μὲ τὴν τοῦ ὅπλου ἢ κλάδου, εἰς ὃν διετέλουν πρὸ τῆς εἰς ἀποστρατείαν μεταθέσεώς των, ἀλλ' ἄνευ σημείου ὑπηρεσίας καὶ τῇ διαφορᾷ τοῦ περιλαιμίου καὶ τῶν ἐπιχειριδίων τοῦ ἱματίου, ἅπερ ὡρίσθη ὅτι θέλουν εἶσθαι ἐκ τζόχης λευκοῦ χρώματος.

Ἐπίσης συνεπείᾳ τῆς Βασιλικῆς Ἐγκρίσεως τῆς 16 Μαρτίου 1867 ἡ στολὴ τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν τῶν σχηματισθέντων ταγμάτων τῶν εὐζώνων ὡρίσθη προσωρινῶς ὡς ἑξῆς.

Φέρμελη μὲ μεϊτάνιον ἐκ λευκοῦ μαλλίνου ὑφάσματος (τσουκνίου) μὲ γαϊτάνια μάλλινα χρώματος μελανογλαύκου. (¹)

Εἰς τὸ ἄκρον τῶν μανικίων κεντημένος ἐκ μαλλίου ὑσγίνου χρώματος ὁ ἀριθμὸς τοῦ τάγματος· δύο σειραὶ κομβίων σφαιροειδῶν ἀνὰ 12 ἑκάστη ἐκ μετάλλου κιτρίνου δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοῦ στήθους· κατὰ τὸ μέσον τοῦ στήθους κόπιτσες.

(¹) Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 11140 τῆς 29 Ἰουνίου 1867 Υ. Διαταγῆς καθωρίσθη ὅτι ἐπὶ τοῦ μεϊτανίου οἱ εὔζωνοι καὶ οἱ ὑπαξιωματικοί των θέλουσι φέρει περιλαίμιον πλάτους 0,03 ἐκ τσόχης ἐρυθρᾶς διὰ τὸ 1 τάγμα, πρασίνης διὰ τὸ 2, χρυσομηλοειδοῦς (πορτοκαλί) διὰ τὸ 3 καὶ κυανῆς διὰ τὸ 4.

Φέσιον ἐγχώριον μὲ φούντα μεταξωτὴν πλεκτὴν καὶ φέρον τὸ στέμμα καὶ τὸ ἐθνόσημον.

Φουστανέλλα ἐκ λευκοῦ πανίου.

Ζώνη ἐκ βαμβακεροῦ ὑφάσματος μὲ γραμμὰς λευκὰς καὶ κυανᾶς.

Περικνημίδες κατὰ τὸ σχῆμα τῶν βλαχοκαλτσῶν.

Καλτσοδέται μάλλιναι ἐκ χρώματος μελανογλαύκου.

Τσαρούχια.

Κάππα σιδηρόχρους μήκους μέχρι τοῦ γόνατος.

Χαρακτηριστικὰ τοῦ βαθμοῦ τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ σαλπιγκτῶν ὡς τοῦ λοιποῦ στρατοῦ.

Ζωστὴρ ἐκ μέλανος δέρματος καὶ πυριτοθήκη ὡς τοῦ πεζικοῦ.

Σακκίδιον μάλλινον ἀντὶ σάκκου.

Ὡς στολὴ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰ εὐζωνικὰ τάγματα ὡρίσθη ἡ τοῦ Πεζικοῦ ἐκτὸς τοῦ κράνους.

Ὁπλισμός. Διὰ Β. Δ. τῆς 2 Δεκεμβρίου 1866 εἰσήχθη εἰς τὸ Πυροβολικὸν τὸ κατὰ τὸ Γαλλικὸν σύστημα αὐλακωτὸν πεδινὸν καὶ ὀρειβατικὸν κανόνιον τῶν 4 λιτρῶν καὶ τὸ αὐλακωτὸν τοπομαχικὸν κανόνιον τῶν 12 λιτρῶν.

Μισθός. Διὰ Β. Δ. τῆς 25 Ἰανουαρίου 1841 εἶχον συσταθῆ ἓξ νέαι θέσεις ὑποστρατήγων καὶ ὡς πρὸς τὰς ἀποδοχὰς αὐτῶν εἶχε προσδιορισθῆ ὅπως ὁ μισθός, τὸν ὁποῖον θέλουν ἀπολαμβάνει οἱ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον προβιβαζόμενοι συνταγματάρχαι κατὰ τοὺς ὑπάρχοντας κανονισμούς, αὐξήσει κατὰ 1200 δραχμὰς ἐτησίως.

Εἰς τὰς θέσεις ταύτας ὡρίσθη διὰ Β. Δ. τῆς 9 Μαΐου 1867 ὅτι συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ ἀντιστράτηγοι τοῦ μονίμου στρατοῦ καὶ τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος.

Ἐπίσης διὰ Β. Δ. τῆς 16 Δεκεμβρίου 1864 ἐκανονίσθη νὰ δίδεται, ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1864 καὶ μεχρισοῦ κανονισθῶσι τὸ περὶ τούτων νομοθετικῶς, μηνιαία δεκάδραχμος χορηγία εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας ἢ προβιβασθησομένους ὑπαξιωματικοὺς τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ὀκτάδραχμος εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας ἢ καταταχθησομένους χωροφύλακας· τὸ δὲ πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενον ποσὸν ἐλήφθη διὰ τὸ ἔτος 1865 ἐκ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου.

Διὰ τοῦ νόμου ΜΓ' τῆς 13 Μαρτίου 1864 (¹) ὡρίσθη, ὅτι οὐδεμία στρατιωτική, ναυτικὴ ἢ πολιτικὴ σύνταξις, ἐκτὸς τῶν δι' εἰδικῶν νόμων χορηγουμένων, ἀπονέμεται ἐὰν προηγουμένως δὲν ἐξελεγχθῇ ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, διὰ δὲ τοῦ νόμου ϟΑ'. τῆς 13 Νοεμβρίου ἰδίου ἔτους ἐπηνέχθησαν τροποποιήσεις εἰς τοὺς περὶ συντάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης νόμους, ὧν αἱ κυριώτεραι εἶνε αἱ ἑξῆς. Συντάξεις.

Τὸ δι' ἀρχαιότητα πρὸς σύνταξιν ἀποστρατείας δικαίωμα ἀποκτᾶται μετὰ εἴκοσι καὶ πέντε πραγματικῶν ἐτῶν ὑπηρεσίαν ἐν τῷ στρατῷ καὶ δὴ διὰ τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῆς δι' ἀρχαιότητα συντάξεως, προσδιοριζομένης εἰς τὸν βαθμὸν τῶν κατὰ τὸν προσηρτημένον τῷ νόμῳ πίνακα καὶ αὐξανομένης δι' ἕκαστον ἔτος πλέον τοῦ 25ου μέχρι τοῦ μεγίστου ὅρου τῶν 45 ἐτῶν, λογιζομένων καὶ τῶν τῆς ἐκστρατείας.

Ἀπονέμεται σύνταξις ἀνωτέρου βαθμοῦ εἰς τοὺς στρατιωτικούς: α'.) ἐὰν ἀποδεδειγμένως συμμετέσχον εἴς τινα γνωστὴν μάχην ἢ πολιορκίαν κατὰ τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα, ἔχωσι 40 ἐτῶν ὑπηρεσίαν συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐτῶν ἐκστρατείας, καὶ ἓν ἔτος εἰς τὸν τελευταῖον βαθμὸν αὐτῶν β'.) ἐὰν ἔχωσι 10 ἐτῶν (²) ὑπηρεσίαν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν.

Οἱ ἕνεκα τραυμάτων ἢ νοσημάτων συντάξιμοι στρατιωτικοὶ λαμβάνουσιν ἐπίσης τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῆς δι' ἀρχαιότητα συντάξεως, ὁποιοσδήποτε εἶνε ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας των.

Ἔχουσιν δικαίωμα ἰσοβίου συντάξεως αἱ χῆραι τῶν ἀποστράτων καὶ ἀποστρατευσίμων καὶ τῶν ἀποβιούντων στρατιωτικῶν τῶν ἐχόντων 20 ἐτῶν ὑπηρεσίαν ἐν τῷ στρατῷ.

Αἱ στρατιωτικαὶ συντάξεις δὲν ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν, οὔτε παραχωροῦνται ἐξαιρουμένης τῆς διατροφῆς συζύγου, τέκνων καὶ γονέων.

(¹) Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἐξεδόθησαν τὸ Β. Διάταγμα τῆς 9 Δεκεμβρίου 1864, τροποποιηθὲν διὰ Β. Δ. τῆς 13 Ἰουλίου 1865, καὶ τὸ ἀπὸ 30 Ἰανουαρίου 1865 Β. Διάταγμα, δυνάμει τοῦ ὁποίου διὰ μόνην τὴν κατάστασιν τῆς ἀποστρατείας κατέστη ὁ βαθμὸς Ἀνωτέρου Γενικοῦ Ἀρχιάτρου, Ἀνωτέρου Γενικοῦ Ἐπιμελητοῦ ἀντιστοιχῶν μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποστρατήγου καὶ Ἀνωτέρου Ἀρχιμουσικοῦ ἀντιστοιχῶν μὲ τὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ.

(²) Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐτῶν περιωρίσθη εἰς 8 δυνάμει τοῦ νόμου ΑΩΠΗ' τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1890.

Δι' εἰδικῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου ὡρίσθη· ὅτι, ἡ εἰς ἀποστρατείαν αὐτεπάγγελτος μετάθεσις παντὸς ἀξιωματικοῦ τοῦ μονίμου στρατοῦ ἕνεκα ἀποδεδειγμένης σωματικῆς ἢ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν στρατιωτικῶν καθηκόντων ἀνικανότητος ἀποφασίζεται παρὰ τοῦ Βασιλέως τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ, στηριζομένῃ εἰς τὴν γνωμοδότησιν συμβουλίου συγκεκροτημένου κατὰ τοὺς περὶ σχηματισμοῦ τῶν ἀνακριτικῶν συμβουλίων τύπους· ὅτι, ἡ προβεβηκυῖα ἡλικία, ὁριζομένη εἰς μὲν τοὺς κατωτέρους τὸ 55ον, εἰς δὲ τοὺς ἀνωτέρους τὸ 65ον ἔτος δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀφορμὴ διὰ νὰ τεθῇ πᾶς ἀξιωματικὸς αὐτεπαγγέλτως εἰς ἀποστρατείαν ἕνεκα ἀνικανότητος περὶ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν· καὶ τέλος ὅτι, οἱ ὑπαξιωματικοὶ (συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀνθυπασπιστῶν) καὶ οἱ στρατιῶται ὡσαύτως τίθενται αὐτεπαγγέλτως εἰς ἀποστρατείαν τῇ γνωμοδοτήσει συμβουλίου.

Λόχος ἀπομάχων. Διὰ Β. Δ. τῆς 10 Ἰουλίου 1867 ἐπηνέχθησαν τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ λόχου τῶν ἀπομάχων (1) εἰς ὃν ὡρίσθη, ὅτι μετατίθενται, ἐὰν δὲν προτιμῶσι τὴν ἄφεσίν των.

α'.) Ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται, οἵτινες μὴ κεκτημένοι τὸ πρὸς σύνταξιν ἀποστρατείας δικαίωμα ἔχοντες δὲ ὑπηρεσίαν πλείονα τῶν 12 ἐτῶν θὰ κατασταθῶσιν ἀνίκανοι διὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν εἴτε ἕνεκα προβεβηκυίας ἡλικίας λογιζομένης μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 55ου ἔτους εἴτε ἕνεκα βλάβης ἐπελθούσης αὐτῆς ἐν διατεταγμένῃ ὑπηρεσίᾳ καὶ ἕνεκα ταύτης.

β'.) Ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται παθόντες οὐχὶ ἕνεκα διατεταγμένης ὑπηρεσίας ἀλλ' ἐκ τυχαίου συμβεβηκότος βλάβην τινα, ὁσοσδήποτε καὶ ἂν ᾖ ὁ χρόνος τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας αὐτῶν.

---

(1) Ὅρα καὶ σελ. 72.
Ὁ λόχος τῶν ἀπομάχων διελύθη δυνάμει τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου ΥΚΗ' τῆς 29ης Μαΐου 1871 περὶ τῶν σωματικῶς ἀνικάνων ὁπλιτῶν, ἅπαντες δὲ οἱ εἰς τὸν λόχον τοῦτον κατεταγμένοι ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται ὑπήχθησαν εἰς μίαν τῶν κατηγοριῶν τοῦ νόμου τούτου.

Μετοχικὸν Ταμεῖον τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ. Δυνάμει τοῦ νόμου ΣΕ' τῆς 7ης Ἀπριλίου 1867, (1) τὸ ταμεῖον τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ μονίμου στρατοῦ καὶ τῆς ἐφεδρείας, τὸ τῶν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν καὶ τὸ πρὸς περίθαλψιν τῶν οἰκογενειῶν τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν τοῦ στρατοῦ, συσταθέντα δυνάμει τῶν νόμων ΧΞΛ' τῆς 4ης ΧΟΔ' τῆς 8ης καὶ ΧΠΓ'. τῆς 11ης Αὐγούστου 1861, συνενωθέντα, ὡς καὶ αἱ περιουσίαι αὐτῶν, ἀπετέλεσαν ταμεῖον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ταμεῖον Μετοχικὸν τοῦ κατὰ γῆν Στρατοῦ» διοικούμενον ὑπὸ πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς ἐξ ἀξιωματικῶν διοριζομένων διὰ Β. Διατάγματος καὶ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ἐξασκούμενον παρ' ἀξιωματικοῦ τῆς Οἰκονομίας, διοριζομένου διὰ Β. Διατάγματος ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ ὄντος ἀνωτέρου ἢ κατὰ σειρὰν βαθμοῦ ἀρχαιοτέρου τοῦ ἐπίσης διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος διοριζομένου, ὡς Γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ διαχειριστοῦ τῶν λογαριασμῶν τοῦ Ταμείου, ὑποδεεστέρου ἀξιωματικοῦ τῆς Οἰκονομίας.

Ἡ ὁλικὴ τοῦ Ταμείου περιουσία διῃρέθη.

α'.) Εἰς μετοχικὸν κεφάλαιον τῶν ἀξιωματικῶν καὶ

β'.) εἰς ἀποθεματικὸν κεφάλαιον.

Τὸ κατ' ἔτος διανεμητέον ποσὸν ὡρίσθη νὰ διατίθεται ὡς ἑξῆς.

1) Τὸ εἰκοστημόριον μεταβιβάζεται εἰς τὸ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον.

2) Τὸ δεκατημόριον χορηγεῖται εἰς ὑποτροφίας λόγῳ ἐκπαιδεύσεως ἀρρένων τέκνων τῶν μετόχων ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ὑπὲρ τὰ ἓξ ἔτη ἐν ἐνεργείᾳ ὑπηρετησάντων μετόχων ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν (2) καταργουμένων τῶν περὶ συστάσεως καὶ συντηρήσεως προπαιδευτικοῦ καταστήματος

---

(1) Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 3 Ἰουλίου 1867 Β. Διάταγμα, συμπληρωτικοὶ δ' αὐτοῦ ἐψηφίσθησαν ὁ ΩΚΓ' τῆς 15 Ἀπριλίου 1880, ὁ ΑΦΞ' τῆς 3 Ἀπριλίου 1891 καὶ ὁ ΒΥΚ' τῆς 10 Ἀπριλίου 1896.

(2) Ἀνώτατος ὅρος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐγγάμων ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν ἐπὶ τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως αὐτῶν ὡρίσθη εἰς δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατόν.

καὶ παιδαγωγείου διατάξεων τῶν ΧΞΔ' τῆς 4ης καὶ ΧΠΓ' τῆς 11 Αὐγούστου 1861 νόμων.

3) Τὸ ὑπόλοιπον διανέμεται κατ' ἀναλογίαν καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῶν προγενεστέρων νόμων ἀνωτάτων ὁρίων.

α'.) Εἰς τακτικὰ βοηθήματα τῶν χηρευουσῶν ἀξιωματικῶν σχετικῶς μὲ τὸν περὶ συντάξεων τοῦ στρατοῦ νόμον τῆς 19ης Αὐγούστου 1852.

β'.) Εἰς μερίσματα τῶν μετόχων ἀποστράτων ἀξιωματικῶν.

γ'.) Εἰς βοηθήματα τῶν χηρευουσῶν οἰκογενειῶν τῶν ὑπὲρ τὰ ἓξ ἔτη ἐν ἐνεργείᾳ ὑπηρετησάντων μετόχων ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν.

δ'.) Εἰς προικίσεις θυγατέρων τῶν μετόχων ἀξιωματικῶν

ε'.) Εἰς προικίσεις θυγατέρων τῶν ὑπὲρ τὰ ἓξ ἔτη ἐν ἐνεργείᾳ ὑπηρετησάντων μετόχων ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν.

Τὸ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω ὅρων ἐνδεχόμενον περίσσευμα προσετίθεντο εἰς τὸ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον.

1868-1876.

Στρατολογία.

Διὰ τοῦ νόμου ΣηΗ' τῆς 10 Δεκεμβρίου 1868 ἐχορηγήθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν, προνοοῦσαν περὶ τῆς ὑπερασπίσεως τῶν συμφερόντων τῆς πατρίδος (¹) κατὰ τὰς ἐκτάκτους ἀνάγκας ἔκτακτος πίστωσις δραχ. 100 000 000, ἐπετράπη δὲ καὶ ἔκτακτος στρατολογία καὶ ναυτολογία ἀναλόγως τῶν περιστάσεων τῆς πατρίδος.

Διὰ Β. Δ. τῆς 3 Δεκεμβρίου 1868, δυνάμει τοῦ περὶ στρατιωτικῆς θητείας ΦΞΕ' νόμου τῆς 29 Μαΐου 1859, πάντες οἱ ἔφεδροι ἐκλήθησαν εἰς τὰ ὅπλα, διὰ μεταγενεστέρου δὲ Β. Διατάγματος τῆς 28 Ἰανουαρίου 1869 ὡρίσθη, ὅτι οὗτοι θέλουσιν ἀποσταλῇ εἰς τὰς ἑστίας των, ἔπαυσε δὲ καὶ ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀπὸ 16 Ἰανουαρίου 1867 Β. Διατάγματος περὶ τηρήσεως τῶν εἰς ἐφεδρείαν μεταβαινόντων ἀνδρῶν ἐπὶ ἓξ μῆνας εἰς τὰς τάξεις τοῦ Στρατοῦ.

Ἐν τούτοις διὰ διαδοχικῶν μεταγενεστέρων Β. Διαταγμάτων ἐτηρήθησαν οἱ ἔφεδροι εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, διὰ δὲ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 3 Νοεμβρίου 1870 ὡρίσθη.

1ον) ὅτι οἱ εἰς τὰ ὅπλα διατελοῦντες ἔφεδροι θέλουσιν ἐξακολουθήσει τὴν ἐν ταῖς τάξεσι τοῦ στρατοῦ ὑπηρεσίαν ἐπὶ ἓξ μῆνας εἰσέτι, καί

2ον) ὅτι οἱ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ διατάγματος τούτου μεταβαίνοντες εἰς τὴν ἐφεδρείαν ἄνδρες θέλουσι τηρηθῇ εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ ἐπὶ ἓν ἔτος κατ' ἀνώτατον ὅρον.

Ἡ τακτικὴ δύναμις τοῦ στρατοῦ καὶ ἡ στρατολογία κατὰ τὰ ἔτη 1868 — 1876, ὡς διὰ τοῦ ἐνιαυσίου νόμου ἑκάστοτε προσδιωρίζοντο, ἐμφαίνεται εἰς τὸν κάτωθι πίνακα:

Ἔτη	Δύναμις	Στρατολογία
1868	14 500—31 500	2 000—4 500
1869	14 500—31 500	2 000—4 500
1870	13 873 (²)	2 500
1871	12 073—29 073	2 500—4 500
1872	12 397—29 397	2 500—4 500

(¹) Ὡς ἐκ τῆς Κρητικῆς ἐπαναστάσεως.

(²) 743 ἀνωτέρους καὶ ὑποδεεστέρους ἀξιωματικούς.
2476 ὑπαξιωματικοὺς καὶ μουσικούς.
10654 στρατιώτας.

1873	12 397	2 500
1874	12 420	2 500
1875	14 107	2 800
1876	12 217	2 800

Διὰ Β. Δ. τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1873 ὡρίσθη, ὅτι ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν νομῶν ἢ ἐπαρχιῶν, ἐν αἷς ὑπηρετεῖ στρατιωτικὸς ἰατρὸς θέλει ἐκπληροῖ οὗτος καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ ἰατροῦ τοῦ Στρατολογικοῦ Συμβουλίου· ὅπου δὲ ὑπάρχουσι πλείονες στρατιωτικοὶ ἰατροὶ ὅτι θέλει διορίζεσθαι, προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ὁ καταλληλότερος.

Σύνθεσις στρατοῦ. κ.τ.λ.

Ὁ νόμος ΦΠΘ' τῆς 24 Δεκεμβρίου 1876 (¹) «περὶ προσωρινοῦ κανονισμοῦ τῶν κατὰ ξηρὰν δυνάμεων» περιελάμβανε τὰ ἑξῆς·

Ἡ κατὰ ξηρὰν στρατεία συνέκειτο

α'.) Ἐκ τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ τοῦ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ διατάξεις συγκροτουμένου.

β'.) Ἐκ τῆς ἐφεδρείας τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ.

γ'.) Ἐκ τῆς ἐθνοφρουρᾶς.

δ'.) Ἐκ τῆς ἐφεδρείας τῆς ἐθνοφρουρᾶς.

Ἡ ἐφεδρεία τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ ἀπετελεῖτο ἀπὸ 2 τάξεις, πρῶτον τοὺς ἀπὸ τοῦ στρατοῦ ἀφυπηρετήσαντας καὶ μὴ διανύσαντας ἔτι τὴν τριετίαν ἄνδρας καὶ δεύτερον τοὺς ἐν τοῖς ἄρτι συνταχθεῖσι μητρῴοις (²) τῆς Ἐθνοφυλακῆς ἐγγεγραμμένους καὶ ἄγοντας ἡλικίαν 19 – 30 ἐτῶν συμπεπληρωμένων.

Ἡ ἐθνοφρουρὰ, εἰς ἣν ἀνῆκον οἱ ἄγοντες ἡλικίαν 31—40 ἐτῶν καὶ ἡ ἐφεδρεία τῆς ἐθνοφρουρᾶς, εἰς ἣν ἀνῆκον οἱ ἄγοντες ἡλικίαν 41—50 ἐτῶν, ἀπετέλουν τὴν ἐθνοφυλακὴν τοῦ Κράτους.

Διὰ Β. Διατάγματος ἔδει νὰ ὁρισθῶσιν αἱ πρὸς ἄσκησιν ὑποχρεώσεις τῶν ἐφέδρων τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ, τῶν ἐθνοφρουρῶν καὶ τῶν ἐφέδρων τῆς ἐθνοφρουρᾶς, ὡς καὶ ἑκάστου τῶν σωμάτων τούτων, ἐπίσης δὲ καὶ τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸν διορισμὸν καὶ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν προγυμναστῶν.

(¹) Ὑπουργὸς ὁ Ταγματάρχης τοῦ Πεζικοῦ Σ. Καραϊσκάκης.

(²) Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου ἔδει νὰ ἐφαρμόζωνται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μητρῴων τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου μετὰ τὸν καταρτισμόν των.

Τὸ «μητρῷον τῶν ἀρρένων» κατηρτίσθη τὸ πρῶτον ἐν ἔτει 1879 ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ΨΙΣΤ' νόμου περὶ στρατολογίας τῆς 27 Νοεμβρίου 1878.

Ὁ χρόνος τῆς διαρκείας τῶν ἀσκήσεων, ἀφ' ὧν ἀπηλλάσσοντο μόνον οἱ καθηγηταί, ὑφηγηταί, διδάσκαλοι καὶ οἱ ἀπολύτως ἀναγκαῖοι πρὸς τὴν ἀκώλυτον διεύθυνσιν τῶν διαφόρων κλάδων τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν ὑπάλληλοι, δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερβῇ διὰ μὲν τοὺς ἐφέδρους β'. τάξεως, εἰς οὓς διὰ διαταγῆς τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ προεστίθεντο καὶ οἱ ἀποτελοῦντες τὴν πρώτην τάξιν τῆς ἐφεδρείας, τὰς δέκα ἡμέρας κατὰ μῆνα, διὰ τοὺς ἐθνοφρουρούς τὰς δέκα ἡμέρας κατὰ διμηνίαν, διὰ δὲ τοὺς ἐφέδρους τῆς ἐθνοφρουρᾶς τὰς δέκα ἡμέρας κατὰ τριμηνίαν.

Μόνον κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν ὑπεχρεοῦντο πάντες εἰς ἀσκήσεις διαρκείας πεντήκοντα τὸ πολὺ ἡμερῶν.

Αἱ κατὰ σώματα ἀσκήσεις οὐδέποτε ἠδύναντο νὰ ὦσι πλείονες τῶν δύο κατ' ἔτος, ἡ δὲ διάρκεια ἀμφοτέρων δὲν ἤθελεν ὑπερβαίνει τὰς ἑξήκοντα ἡμέρας.

Οἱ ἀπὸ τῶν ἀσκήσεων ἀπόντες ἄνευ ἀποχρώντως δεδικαιολογημένης αἰτίας ἐτιμωροῦντο ἀνεκκλήτως κατ' αἴτησιν τοῦ ἁρμοδίου προγυμναστοῦ ὑπὸ πειθαρχικοῦ συμβουλίου, συγκειμένου ἐκ τοῦ νομάρχου ἢ ἐπάρχου, τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ τοῦ προγυμναστοῦ, διὰ προστίμου 10—50 δραχμῶν καὶ ἐν ὑποτροπῇ διὰ διπλασίου προστίμου· ἐὰν δ' ὁ δὶς τιμωρηθεὶς ὑπέπιπτεν αὖθις εἰς τὴν αὐτὴν πρᾶξιν, ἐτιμωρεῖτο ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου πλημμελειοδικείου μὲ φυλάκισιν 1—6 μηνῶν, συνεπαγομένην τριετῆ στέρησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων.

Εἰς τὰς κατὰ σώματα ἀσκήσεις ἐφηρμόζοντο ἅπαντες οἱ τὸν ἐνεργὸν στρατὸν διέποντες κανονισμοὶ καὶ ὁ στρατιωτικὸς ποινικὸς νόμος, τῶν ἀπόντων καταδικωμένων ἐπὶ λειποταξίᾳ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν μετ' ἀπουσίαν δέκα ἡμερῶν καὶ δικαζομένων ὑπὸ τοῦ Στρατοδικείου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ἠσκεῖτο τὸσῶμα.

Ἐν ὥρᾳ ἐκτάκτου ἀνάγκης ἐπετρέπετο εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ καλέσῃ διὰ Β. Διατάγματος εἰς τὰ ὅπλα καθ' ὡρισμένην σειρὰν τοὺς ἐν τῇ ἐφεδρείᾳ τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ ἀνήκοντας ἄνδρας πρὸς ἄμεσον πλήρωσιν τῶν εἰς τὰς τάξεις αὐτοῦ κενῶν ἢ πρὸς αὔξησιν τῆς ἀριθμητικῆς αὐτοῦ δυνάμεως μέχρι τοῦ διπλασίου τῆς διὰ τοῦ ἐνιαυσίου νόμου ὡρισμένης. Οἱ οὕτως

ἐν ἐκτάκτῳ ἀνάγκῃ καλούμενοι κατετάσσοντο ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ καὶ ὤφειλον νὰ ὑπηρετήσωσιν ἐν αὐτῷ ἐπὶ δέκα καὶ ὀκτὼ μῆνας τὸ πολύ.

Ἐν ὥρᾳ πολέμου ἢ καθ' ἣν ὁ στρατὸς ἐτίθετο εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν ἡ Κυβέρνησις ἠδύνατο νὰ καλέσῃ εἰς τὰ ὅπλα ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ, ἀρχῆς γιγνομένης ἀπὸ τῶν μικροτέρων ἡλικιῶν α'.) τοὺς ὑπολοίπους ἐκ τῶν εἰς τὴν ἐφεδρείαν τοῦ στρατοῦ ἀνηκόντων β'.) τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὴν ἐθνοφρουρὰν γ'.) τοὺς εἰς τὴν ἐφεδρείαν τῆς ἐθνοφρουρᾶς ἀνήκοντας, οἵτινες ὅμως ἔδει νὰ ὑπηρετήσωσιν ἐντὸς τῆς στρατιωτικῆς περιφερείας εἰς ἣν ἀνῆκον καὶ μόνον ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ ἐπετρέπετο νὰ μετακινηθῶσιν ἀπὸ περιφερείας εἰς περιφέρειαν, ἀλλὰ πάντοτε ἐντὸς τοῦ Κράτους.

Σύστασις σωμάτων συγκειμένων ἐκ μὴ πολιτῶν Ἑλλήνων ἐπετρέπετο ἐν ὥρᾳ πολέμου, καὶ ἐφ' ὅσον οὗτος θὰ διήρκει διὰ Β. Διατάγματος καθορίζοντος καὶ τὸν ὀργανισμὸν αὐτῶν. Οἱ σωματάρχαι τῶν ἀνωτέρω σωμάτων καὶ οἱ λοιποὶ βαθμοφόροι ἀξιωματικοὶ οἱ ἐκπληροῦντες χρέη ἀξιωματικοῦ θὰ διωρίζοντο ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, οἱ δὲ ὑπαξιωματικοὶ καὶ οἱ ἐκπληροῦντες χρέη τοιούτων ὑπὸ τῶν σωματαρχῶν.

Ἠδύναντο προσέτι ν' ἀναγνωρισθῶσι καὶ ἀλλοδαποὶ ἀξιωματικοὶ μὲ τὸν βαθμὸν ὃν ἔφερον. Τὰ σώματα ταῦτα οὐδέποτε ἐπετρέπετο νὰ ἐνεργῶσιν ὑπηρεσίαν αὐτοτελῶς, ἀλλ' ἐτίθεντο ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἑλληνικῶν στρατευμάτων, πάντες δ' οἱ ἀποτελοῦντες αὐτὰ ἄνδρες ὡρκίζοντο τὸν Ἑλληνικὸν στρατιωτικὸν ὅρκον.

Ἀξιωματικὸς μὴ πολίτης Ἕλλην δὲν ἠδύνατο νὰ διοικήσῃ σώματα συγκροτούμενα ὑπὸ πολιτῶν Ἑλλήνων, οὐδὲ ν' ἀναλάβῃ τὴν ἀρχηγίαν τοιούτων σωμάτων.

Ἐπικειμένης ἐχθρικῆς ἐπιδρομῆς ἐπετρέπετο νὰ διατάσσηται διὰ Β. Διατάγματος πάνδημος στρατεία ἁπάντων τῶν δυναμένων νὰ φέρωσιν ὅπλα, ἀγόντων δὲ ἡλικίαν κατωτέραν τοῦ 18 ἔτους καὶ ἀνωτέραν τοῦ 50 συμπεπληρωμένων. Οὗτοι μόνον ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ ἐξήρχοντο τῆς στρατιωτικῆς περιφερείας εἰς ἣν ἀνῆκον.

Κατὰ τὰς ἄνω περιστάσεις τῆς ἐκτάκτου ἀνάγκης, τῆς ἐμπολέμου καταστάσεως καὶ τῆς ἐχθρικῆς ἐπιδρομῆς ἀπηγορεύετο ἡ ἀντικατάστασις καὶ μόνον οἱ σωματικῶς ἢ διανοητικῶς

ἀνίκανοι πρὸς πᾶσαν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν (¹) ἐξηρεοῦντο τῶν ὡς ἄνω ὑποχρεώσεων, ἀπηλλάσσοντο δὲ προσωρινῶς, ἐν πάσῃ μὲν ἐποχῇ, α'.) οἱ Ὑπουργοὶ τοῦ Κράτους καὶ οἱ Βουλευταὶ β'.) οἱ κληρικοί, ἐν ὥρᾳ δὲ πολέμου ἢ προπαρασκευῆς τοῦ στρατοῦ εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν οἱ ἀπολύτως ἀναγκαῖοι ὑπάλληλοι.

Κατὰ τὰς αὐτὰς περιπτώσεις, μὴ ἐπαρκούντων τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατοῦ, ἠδύναντο νὰ λάβωσιν ὑπηρεσίαν εἰς τὰ σώματα τῆς ἐφεδρείας τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ, τῆς ἐθνοφρουρᾶς, τῆς ἐφεδρείας αὐτῆς καὶ τῆς πανδήμου στρατείας ἀπόστρατοι ἢ παραιτηθέντες ἢ ἀφεθέντες ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοί, ἀποτελοῦντες ἰδίαν κατηγορίαν, τὴν τῶν συμπληρωματικῶν, καὶ προαγόμενοι ἐντὸς τῆς κατηγορίας ταύτης μόνον ἐν ὥρᾳ πολέμου.

Μὴ ἐπαρκούντων καὶ τῶν ὡς ἄνω βαθμοφόρων πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀναγκαιουσῶν θέσεων ἀξιωματικῶν ἐπετρέπετο νὰ δοθῇ διὰ Β. Διατάγματος ἐντολὴ πρὸς ἐκπλήρωσιν χρεῶν ἀντιστοιχούντων εἰς ὡρισμένον βαθμὸν πρὸς τοὺς ἄγοντας τὸ 20 μέχρι τοῦ 50 συμπεπληρωμένου καὶ ἀνήκοντας εἰς τὰς ἑξῆς κατηγορίας.

α'.) Εἰς τοὺς ἀποφοίτους τῆς Στρατιωτικῆς σχολῆς τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὸ τμῆμα τῶν φυσικομαθηματικῶν ἐπιστημῶν, (¹) ὡς καὶ τοὺς ἐκ τούτου μηκέτι ἀποφοιτήσαντας.

β'.) Εἰς τοὺς διδάκτορας, προλύτας, ἀποφοίτους καὶ φοιτητὰς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

γ'.) Εἰς τοὺς ἔχοντας ἀπολυτήριον Γυμνασίου.

δ'.) Εἰς πάντα εὐδοκιμήσαντα εἰς τὰς κανονισθησομένας ἐξετάσεις.

Ἡ οὕτω διδομένη ἐντολὴ δὲν συνεπήγετο καὶ τὴν ἀναγνώρισιν βαθμοῦ ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τοὺς τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ ἢ τῶν συμπληρωματικῶν, ἠδύνατο ὅμως ὁ κάτοχος τοῦ τίτλου μετὰ ἐνιαύσιον ὑπηρεσίαν ν' ἀποκτήσῃ κατόπιν ἐξε-

(¹) Περὶ τούτων ἀπεφάσιζεν ἐπιτροπὴ κατ' ἐπαρχίας ἐκ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, ἑνὸς ἀξιωματικοῦ τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ καὶ ἑνὸς ἰατροῦ στρατιωτικοῦ ἢ μή.

(¹) Ἐν ὥρᾳ πολέμου οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ Στρατιωτικὸν τμῆμα, συμπληρώσαντες δὲ τὴν ἡλικίαν τῶν 18 ἐτῶν ἠδύναντο νὰ διορισθῶσιν εἰς τὸν ἐνεργὸν στρατὸν ὡς ἀνθυπασπισταί.

τάσεων τὸν τιμητικὸν βαθμὸν τοῦ ἐπιβοηθητικοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ τοῦ στρατοῦ καὶ νὰ προαχθῇ ἐντὸς τῆς ἰδίας κατηγορίας μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ λοχαγοῦ.

Αἱ θέσεις τῶν ὑπαξιωματικῶν εἰς τὰ σώματα τῆς ἐρεδρείας τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ, τῆς ἐθνοφρουρᾶς καὶ τῆς ἐρεδρείας αὐτῆς, μὴ ἐπαρκούντων τῶν ὡς ἄνω ὁριζομένων, ἠδύναντο νὰ πληρωθῶσι διὰ διαταγῆς τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἐκ τῶν μαθητῶν τῶν Γυμνασίων, ἐκ τῶν φερόντων ἀπολυτήριον Ἑλληνικοῦ Σχολείου καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων· τούτων δὲ μὴ ἐπαρκούντων, ἐκ τῶν εὐδοκιμησάντων εἰς ὡρισμένας ἐξετάσεις καὶ ἀγόντων ἡλικίαν 20—40 ἐτῶν, ἀπαιτουμένων καὶ διὰ τοὺς λοιπούς.

Ἐν εἰρήνῃ οἱ προσκαλούμενοι εἰς ἀσκήσεις ἐδικαιοῦντο εἰς χορηγίας ἡμερησίας ἀντιστοιχούσας πρὸς τὰς τῶν ὁμοιοβάθμων τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ· ἐν προπαρασκευῇ δὲ τοῦ στρατοῦ εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν ἢ ἐν πολέμῳ οἱ εἰς τὰ ὅπλα καλούμενοι ἐδικαιοῦντο εἰς ὅλας τὰς χορηγίας τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ, περιλαμβανομένων καὶ τῶν συντάξεων κατὰ τὸν περὶ τούτου νόμον· τέλος ἐν ὥρᾳ πολέμου οἱ μισθοὶ τοῦ τε ἐνεργοῦ στρατοῦ καὶ τῶν λοιπῶν καλουμένων εἰς τὰ ὅπλα ἐδιπλασιάζοντο.

Τὰ ὅπλα καὶ αἱ ἀποσκευαὶ ἐχορηγοῦντο ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καθ' ἕκαστον δῆμον καὶ ἐφυλάσσοντο ἐν δημοτικαῖς ἀποθήκαις, ὧν ἡ διαχείρισις ἀνετίθετο ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν εἰς ἀξιωματικὸν ἢ ὑπαξιωματικὸν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ τὴν εὐθύνην τοῦ Δημάρχου.

Τὰ περὶ στολῆς ἔδει νὰ κανονισθῶσι διὰ Β. Διαταγμάτων· ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει τὸ ἐξωτερικὸν γνώρισμα τῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς Κυβερνήσεως μαχητῶν ἦτο τὸ ἐθνόσημον μετὰ τοῦ στέμματος.

Ἐν ὥρᾳ εἰρήνης ἔδει νὰ κανονίζωνται κατ' ἐπαρχίας διὰ Β. Διαταγμάτων συναθροίσεις διὰ τὴν ἐπὶ σκοπὸν ῥιπὴν δι' ὀπισθογεμῶν ὅπλων, εἰς ἃς θὰ ἦσαν δεκτοὶ πάντες οἱ βουλόμενοι νὰ συναγωνισθῶσι καὶ τῶν ὁποίων ἔδει νὰ προσδιορίζωνται ὁ χρόνος τῆς ἐνάρξεως καὶ λήξεως ὡς καὶ τὰ ἀπονεμητέα βραβεῖα.

Ἅπαντες οἱ εἰς τὰ ὅπλα κληθέντες ἐν ὥρᾳ πολέμου ἢ καθ' ἣν ὁ στρατὸς ἐτίθετο εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν ἢ ἐπικειμένης ἐχθρικῆς ἐπιδρομῆς ὑπεβάλλοντο εἰς ἁπάσας τὰς

ὑπὸ τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου κανονιζομένας ὑποχρεώσεις, ὑπήγοντο δὲ καὶ εἰς τὰς διατάξεις τῆς στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας.

Διὰ Β. Δ. τῆς 9 Ὀκτωβρίου 1870 (¹) ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Ὑπουργείου. ἀπὸ 3 Ἰουνίου 1846 νόμου ΛΓ' περὶ διοργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων καὶ ἵνα ἡ ὑπηρεσία τῶν διαφόρων τμημάτων τοῦ Ὑπουργείου ἐνεργῆται εἰς τρόπον ὥστε νὰ βαίνῃ ἁρμονικῶς πρὸς τὰ καθήκοντα καὶ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Γεν. Γραμματέως μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης ἑκάστου ὑπαλλήλου προσωπικῆς εὐθύνης, ἐκανονίσθη ὅπως τὰ ἐπὶ ὡρισμένων ἀντικειμένων καθοριζομένων διὰ τοῦ Διατάγματος ἔγγραφα τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας καὶ τῆς τακτικῆς ἀλληλογραφίας, φέροντα τὸν κανονισμένον τίτλον, ὑπογράφωνται ὑπὸ τοῦ Γεν. Γραμματέως «διαταγῇ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ».

Διὰ τοῦ αὐτοῦ διατάγματος ἐκανονίσθη ὅτι οὐδεμία ἔγγραφος ἐνέργεια, ἐπισήμως γενομένη διὰ διαταγῆς τοῦ ὑπουργοῦ, ἠδύνατο νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸν Ὑπουργὸν πρὸς ὑπογραφὴν ἢ νὰ διεκπεραιωθῇ ἄνευ τῆς προηγουμένης γνώσεως καὶ τῆς ὑπ' αὐτῇ προσυπογραφῆς τοῦ Γεν. Γραμματέως, μεθ' οὗ ὤφειλον, νὰ συνεργάζωνται οἱ διευθυνταὶ τῶν τμημάτων ἢ οἱ ἀναπληροῦντες αὐτοὺς κωλυομένους εἰσηγηταί, οἵτινες μόνον ἐν ἐκτάκτῳ περιστάσει καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Γεν. Γραμματέως εἰσῆγον εἰς τὸν Ὑπουργὸν συνεπείᾳ ἀμέσου τούτου διαταγῆς ἔγγραφα κατεπειγούσης φύσεως, ἀναφέροντες περὶ τούτου κατόπιν εἰς τὸν Γεν. Γραμματέα παρόντα.

Δυνάμει τοῦ νόμου ΥΙΑ'. τῆς 27 Μαΐου 1871, ὁ διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ΨΚη'. νόμου τῆς 3 Μαρτίου 1862 ὁριζόμενος ἀριθμὸς τῶν τμηματαρχῶν τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου ὡρίσθη εἰς τέσσαρας, ὁ δ' ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὑπουργείου εἰς τέσσαρας ἀνωτέρους καὶ εἴκοσιν ὑποδεεστέρους ἀξιωματικούς, καταργηθείσης καὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου, καθ'

(¹) Ὑπουργὸς ὁ ἀντισυντ. τοῦ Πυροβολ. Χ. Ζυμβρακάκης. Ὅρα καὶ Β. Δ. 19 Ὀκτωβρίου 1877, δι' οὗ ἐκανονίσθησαν πάλιν τὰ καθήκοντα τοῦ Γεν. Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

ἦν τμηματάρχης τοῦ τμήματος τῆς Δικαιοσύνης ἠδύνατο νὰ εἶναι καὶ μὴ στρατιωτικὸς μὲ μισθὸν καὶ βαθμὸν τμηματάρχου πρώτης ἢ δευτέρας τάξεως.

Εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 31 Μαΐου 1871 Β. Δ. διὰ τοῦ ὁποίου ὡρίσθησαν τέσσαρα τμήματα παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν ἤτοι τοῦ Προσωπικοῦ, τοῦ Οἰκονομικοῦ, τοῦ Λογιστηρίου καὶ τοῦ Ὑγειονομικοῦ, κατηργήθησαν δὲ τὰ τμήματα τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Γραφεῖον Χωρογραφίας. Γεν. Ἐπιτελεῖς.

Διὰ Β. Δ. τῆς 28 Μαΐου 1871 προσδιωρίσθησαν πέντε θέσεις ἀνθυπασπιστῶν βοηθῶν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν.

Διὰ Β. Δ. τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1870 συνέστη Γραφεῖον Χωρογραφίας διευθυνόμενον παρὰ τοῦ λοχαγοῦ τῶν Γεν. Ἐπιτελῶν καὶ ὑπαγόμενον εἰς τὸ Τμῆμα τοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἐπίσης διὰ Β. Δ. τῆς αὐτῆς χρονολογίας συνέστησαν τρία τμήματα ἐξ ἀξιωματικῶν τῶν Γεν. Ἐπιτελῶν πρὸς κατασκευὴν τοπογραφικοῦ χάρτου τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα κατηργήθησαν δυνάμει Β. Δ. τῆς 28 Μαρτίου 1871.

Οἱ λοχαγοὶ (¹) καὶ ὑπολοχαγοὶ τῶν Γενικῶν Ἐπιτελῶν, συνεπείᾳ Β. Δ. τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1870, τροποποιοῦντος τὸ ἀπὸ 9 Νοεμβρίου 1866 Β. Διάταγμα, προσεκολλῶντο, διαταγῇ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ἀνὰ ἓν ἔτος εἰς ἕκαστον τῶν ὅπλων, ἀφ' ὧν δὲν ὡρμῶντο, ἐκπληροῦντες τὰ καθήκοντα τοῦ βαθμοῦ αὐτῶν ἐν λόχῳ ἢ ἴλῃ, ἔπειτα προσεκολλῶντο τελευταῖον ἐπὶ ἓν ἔτος εἰς τάγμα πεζικοῦ παρὰ τῇ διοικήσει πρὸς ἐκγύμνασιν εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ ὑπασπιστοῦ.

Ἀρχηγεῖα.

Κατηργήθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 14 Δεκεμβρίου 1868 τὰ Ἀρχηγεῖα τοῦ κατὰ τὴν Ἀνατολικὴν καὶ Δυτικὴν Ἑλλάδα στρατοῦ, ἔπαυσεν ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀπὸ 3 Φεβρουαρίου 1868 Β. Διατάγματος, δι' οὗ ἀνετέθη ἡ Γενικὴ Διεύθυνσις τῆς ὑπηρεσίας τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας κατὰ τὴν Στερεὰν εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ κατὰ τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα στρατοῦ συνταγματάρχην Βασ. Σκαλτσοδήμον καὶ ἐκανονίσθησαν προσωρι-

(¹) Ὅρα καὶ ὑποσημείωσιν σελίδος 105.

νῶς τὰ τῆς Διοικήσεως τοῦ κατὰ τὴν Φθιώτιδα, τὴν Ἀκαρνανίαν καὶ τὴν Εὐρυτανίαν Στρατοῦ ὡς ἑξῆς.

Τὸ κατὰ τὴν Φθιώτιδα Πεζικὸν Ἱππικὸν καὶ Πυροβολικόν, ὡς καὶ τὰ κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν ἀντίστοιχα ὅπλα ὡρίσθη ὅτι θέλουσι διοικεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀρχαιοτέρων τῶν διοικητῶν τῶν Ταγμάτων τοῦ Πεζικοῦ φερόντων τοὺς τίτλους, ὁ μὲν « Διοικητοῦ τοῦ κατὰ τὴν Φθιώτιδα στρατοῦ τῆς γραμμῆς», ὁ δὲ «Διοικητοῦ τοῦ κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν Στρατοῦ τῆς Γραμμῆς». Πέντε τάγματα Εὐζώνων (ὑπ' ἀριθ. 1, 4, 5, 6, 7,) καὶ οἱ τέσσαρες αὐθύπαρκτοι λόχοι Εὐζώνων ἐτέθησαν ὑπὸ τὸν « Διοικητὴν τῶν κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν εὐζωνικῶν Ταγμάτων». Δύο δ' ἕτερα τάγματα Εὐζώνων (ὑπ' ἀριθ. 2 καὶ 3) ἐτέθησαν ὑπὸ τὸν « Διοικητὴν τῶν κατὰ τὴν Εὐρυτανίαν Εὐζωνικῶν Ταγμάτων ».

Συνέστη διὰ Β. Διατάγματος τῆς 20 Φεβρουαρίου 1869 Ἀρχηγεῖον τῆς κατὰ τοὺς Νομοὺς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος καὶ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας στρατιωτικῆς δυνάμεως ὑπὸ τὸν τίτλον « Ἀρχηγεῖον τοῦ κατὰ τὰ μεθόρια στρατοῦ», ἀρχηγὸς δ' αὐτοῦ διωρίσθη ὁ Συνταγματάρχης τοῦ Πυροβολικοῦ Πᾶνος Κορωναῖος καὶ ἕδρα τοῦ Ἀρχηγείου ἡ Λαμία. Τὸ Ἀρχηγεῖον τοῦτο κατηργήθη διὰ Β. Δ. τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1869.

Δι' ἑτέρου Β. Δ. τῆς 28 Φεβρ. 1869, ἐπειδὴ ἐθεωρήθη ἀναγκαία ἡ εἰς ἓν πρόσωπον ἀνάθεσις τῆς ὑπηρεσίας τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας κατὰ τὴν Πελοπόννησον εἶχε συσταθῇ «Ἀρχηγεῖον τοῦ κατὰ τὴν Πελοπόννησον Στρατοῦ» καὶ διορισθῇ ἀρχηγὸς ὁ ἀντισυνταγματάρχης τοῦ Πεζικοῦ Δ. Ν. Βότσαρης. Ἡ καταδίωξις τῆς λῃστείας (¹) κατὰ τὴν Φθιώτιδα καὶ Εὐρυτανίαν, ἀνετέθη διὰ τοῦ ἀπὸ 28 Ἀπριλίου

(¹) Ἕνεκα τῆς καταστάσεως τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας ἐψηφίσθη ὁ περὶ καταδιώξεως τῆς λῃστείας ΤΟΔ' νόμος τῆς 27 Φεβρουαρ. 1871, ὅστις ἐπανειλημμένως τεθεὶς ἔκτοτε εἰς ἐφαρμογὴν ἔσχε πάντοτε εὐάρεστα ἀποτελέσματα, ἰδίως ὡς ἐκ τῆς διατάξεως καθ' ἣν συγγενεῖς ἀνιόντες, σύζυγος, τέκνα, ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαί, πενθερός καὶ πενθερὰ λῃστοῦ ἐπιχειρηθέντος ἐκτοπίζονται ἀπὸ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος εἰς τὰς Νήσους, μὴ λογιζομένης τῆς Εὐβοίας ὡς τοιαύτης, ἢ εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ τἀνάπαλιν, ἔνθα δύνανται νὰ ἐκλέξωσι τόπον διαμονῆς.

1871 Β. Διατάγματος (καταργηθέντων τῶν διὰ Β. Δ. τῆς 10 Αὐγούστου 1870 συσταθέντων κατὰ τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα τριῶν Ἀρχηγείων τοῦ Μεταβατικοῦ) εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Χωροφυλακῆς ἀντισυνταγματάρχην Ἀναστ. Πλέσσον λαβόντα τὸν τίτλον «Ἀρχηγοῦ τῶν κατὰ τὴν Φθιώτιδα καὶ Εὐρυτανίαν Στρατ. δυνάμεων» τὸ Ἀρχηγεῖον τοῦτο κατηργήθη διὰ Β. Δ. τῆς 13 Ἀπριλίου 1872.

Τέλος διὰ Β. Διαταγμάτων τῆς 29 Ἰουλίου 1872 συνέστησαν

Δύο Ἀρχηγεῖα μεταβατικοῦ· τὸ πρῶτον ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Εὐρυτανίας, εἰς τοὺς δυτικοὺς δήμους τῆς Φθιώτιδος συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ δήμου Λαμίας, τὸ δεύτερον ἐν τοῖς Ἀνατολικοῖς δήμοις τῆς Φθιώτιδος, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Δήμου Φαλάρων καὶ τῶν Βορείων Σποράδων νήσων·

Δύο Ἀρχηγεῖα Στρατοῦ μὲ δικαιοδοσίαν καὶ ἁρμοδιότητα τὴν ὑπὸ τοῦ Β. Δ. τῆς 9 Νοεμβρίου 1866 ὁριζομένην· τὸ πρῶτον τοῦ κατὰ τὴν Πελοπόννησον στρατοῦ, τὸ δεύτερον τοῦ κατὰ τὸν νομὸν Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας πλὴν τῆς ἐπαρχίας Εὐρυτανίας.

Ἀρχηγοὶ τῶν δύο Ἀρχηγείων τοῦ μεταβατικοῦ διωρίσθησαν οἱ ἀντισυνταγματάρχαι τοῦ Πεζικοῦ Γ. Δαγκλῆς καὶ Κ. Δημητριάδης, τῶν δ' Ἀρχηγείων στρατοῦ τοῦ μὲν πρώτου διωρίσθη Ἀρχηγὸς ὁ συνταγματάρχης Π. Γενατᾶς, τοῦ δὲ δευτέρου ἡ διεύθυνσις ἀνετέθη εἰς τὸν Συνταγματάρχην Φρούραρχον Ναυπλίας Β. Σαπουντζάκην. Τὰ δύο ταῦτα Ἀρχηγεῖα στρατοῦ κατηργήθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 15 Νοεμβρίου 1872.

Φρουραρχεῖα. Τὸ Ἀρχηγεῖον τοῦ κατὰ τὴν Ἑπτάνησον στρατοῦ κατηργήθη ὡς καὶ αἱ ἀπαρτίζουσαι αὐτὸ θέσεις διὰ Β. Δ. τῆς 9

Ἀπριλίου 1875, συνέστη δὲ Φρουραρχεῖον Κερκύρας συγκείμενον ἐξ 1 συνταγματάρχου φρουράρχου, 1 ταγματάρχου ὑποφρουράρχου, 1 λοχαγοῦ ὑπασπιστοῦ, 1 ὑπολοχαγοῦ εἰσηγητοῦ καὶ 1 ἀνθυπασπιστοῦ γραφέως.

Τὸ Φρουραρχεῖον τοῦτο διὰ Β. Δ. τῆς 31 Δεκεμβρίου 1875 κατηργήθη, συνέστη δ' ἐκ νέου Ἀχηγεῖον τοῦ κατὰ τὴν Ἑπτάνησον Στρατοῦ (¹) συγκείμενον ἐκ πέντε ἀξιωματικῶν ἤτοι ἐξ ἑνὸς συνταγματάρχου ἢ ὑποστρατήγου ἀρχηγοῦ, ἑνὸς ταγματάρχου, ἑνὸς λοχαγοῦ ὑπασπιστοῦ, ἑνὸς ὑπολοχαγοῦ εἰσηγητοῦ καὶ ἑνὸς ἀνθυπασπιστοῦ γραφέως.

Ὁ φρούραρχος Ἀθηνῶν περιεβλήθη ἐπὶ τῶν σωμάτων τῆς φρουρᾶς μὲ δικαιοδοσίαν ἀρχηγοῦ στρατοῦ διὰ Β. Δ. τῆς 8 Φεβρουαρίου 1868.

Τὸ περὶ τοῦ εἰδικοῦ προσωπικοῦ τῶν Φρουραρχείων Β. Δ. τῆς 18 Νοεμβρίου 1866 ἐτροποποιήθη ὡς ἑξῆς διὰ Β. Δ. τῆς 7 Ἰουνίου 1873.

Ὁ μὲν ὑποφρούραρχος Ἀθηνῶν θέλει εἶσθαι ἀντισυνταγματάρχης, οἱ δὲ φρούραρχοι Πειραιῶς καὶ Παλαμηδίου ταγματάρχαι.

Ἐπιθεωρηταὶ Στρατοῦ.

Ἐκανονίσθησαν δύο θέσεις Ἐπιθεωρητῶν Στρατοῦ διὰ Β. Δ. τῆς 28 Μαΐου 1871, εἰς ἃς ἔδει νὰ διορίζωνται ὑποστρατηγοι ἢ συνταγματάρχαι κατὰ τὸ Β.Δ. τῆς 9 Ἀπριλίου 1875.

Μουσικοί.

Συνέστη θέσις ἐπιθεωρητοῦ τῶν Στρατιωτικῶν Μουσικῶν ἔχοντος βαθμὸν ἀνθυπολοχαγοῦ διὰ Β. Δ. τῆς 21 Μαρτίου 1876.

Δυνάμει Β. Ἐγκρίσεως τῆς 13 Ἰουνίου 1868 προσετέθησαν εἰς τὴν ὀργανικὴν δύναμιν τῶν μουσικῶν τῶν ταγμάτων ἀνὰ δύο μουσικοὶ δ'. τάξεως ἐξαιρέσει τῆς μουσικῆς τοῦ ἐν Κερκύρᾳ τάγματος, ὅπερ δυνάμει τῆς Β. Ἐγκρίσεως τῆς 1 Φεβρουαρίου 1868 εἶχεν ἀνὰ τρεῖς μουσικοὺς α'. β'. γ'. καὶ δ'. τάξεως ἀντὶ ἑνὸς ὡς εἶχον τὰ λοιπὰ τάγματα.

Ἄγημα.

Ἕνεκα ὑφισταμένης ἀνάγκης τῆς παρὰ τῇ Α. Μ. τῷ Βασιλεῖ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας καὶ ὅπως ἐγκατασταθῇ πυρὴν

(¹) Τὸ Ἀρχηγεῖον τοῦ κατὰ τὴν Ἑπτάνησον στρατοῦ κατηργήθη ὁριστικῶς διὰ Β. Δ. τῆς 18 Ἰουλίου 1877 καὶ συνέστη ἀντ' αὐτοῦ Φρουραρχεῖον Κερκύρας μὲ τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς σύνθεσιν, ἣν εἶχε τὸ Ἀρχηγεῖον.

τελειοτέρας ὅσον ἔνεστι στρατιωτικῆς παιδεύσεως καὶ ἐπεκταθῶσι τὰ μέσα τῆς προαγωγῆς τῶν ἐπὶ στρατιωτικῇ ἀρετῇ διακρινομένων ὑπαξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, συνέστη διὰ Β. Δ. τῆς 12 Δεκεμβρίου 1868 αὐθύπαρκτον στράτευμα ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «τὸ Ἄγημα» ἀποτελοῦν μέρος τοῦ μονίμου στρατοῦ καὶ προωρισμένον ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

Τὸ ἄγημα συνεκροτεῖτο ἐκ τοῦ ἐπιτελείου, δύο λόχων τοῦ πεζικοῦ καὶ μιᾶς ἴλης τοῦ ἱππικοῦ, ἡ δὲ δύναμις αὐτοῦ, ἀνερχομένη ἐν ὅλῳ εἰς 2 ἀνωτέρους ἀξιωματικούς, 17 ὑποδεεστέρους, 52 ὑπαξιωματικούς, 266 στρατιώτας, 10 σαλπιγκτάς, 9 ἵππους ἀξιωματικῶν καὶ 96 ἵππους στρατιωτῶν ὡρίζετο ὡς ἕπεται·

α'. Ἐπιτελεῖς.

Ἐπιτελεῖον. 1 στρατηγὸς ἢ ἀνώτερος ἀξιωματικὸς ἀρχηγὸς (2 ἵπποι). 1 ταγματάρχης ὑπαρχηγὸς καὶ πρόεδρος τοῦ οἰκονομικοῦ (2 ἵπποι). 1 λοχαγὸς ὑπασπιστὴς τοῦ ἀγήματος (1 ἵππος), 1 ὑπολοχαγὸς σημαιοφόρος καὶ προγυμναστὴς τῆς ἐπὶ σκοπὸν βολῆς, 1 ὑπίατρος, 1 ὑπολοχαγὸς οἰκονομίας, 1 ἀνθυπολοχαγὸς οἰκονομίας.

β'. Ὑποτελεῖς.

2 ἀνθυπασπισταί, 3 δεκανεῖς γραφεῖς, 5 δεκανεῖς ἐξ ὧν εἷς σαλπιγκτής, εἷς δεσμοφύλαξ, εἷς ὁπλοδιορθωτής, εἷς σελλοποιός, εἷς πεταλωτής.

Δύο Λόχοι τοῦ Πεζικοῦ. 2 Λοχαγοί, 6 ὑπολοχαγοὶ ἀνὰ τρεῖς εἰς ἕκαστον λόχον, 2 ἐπιλοχίαι, 10 λοχίαι ἀνὰ πέντε ἐξ ὧν εἷς σιτιστής, 16 δεκανεῖς ἀνὰ ὀκτὼ εἰς ἕκαστον, 188 στρατιῶται ἀνὰ 94 εἰς ἕκαστον, 6 σαλπιγκταὶ ἀνὰ τρεῖς εἰς ἕκαστον.

Ἴλη Ἱππικοῦ. 1 ἴλαρχος, 3 ὑπίλαρχοι, 1 ἐπιλοχίας, 5 λοχίαι ἐξ ὧν εἷς σιτιστής, 8 δεκανεῖς, 78 ἱππεῖς, 4 σαλπιγκταὶ· πάντες ἔφιπποι.

Οἱ βαθμοὶ τῶν ὑπαξιωματικῶν, τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν σαλπιγκτῶν τοῦ Ἀγήματος, ἀναφορικῶς πρὸς τοὺς βαθμοὺς τῶν λοιπῶν σωμάτων τοῦ στρατοῦ ἦσαν καθ' ἕνα βαθμὸν ἀνώτεροι, ἤτοι ἐξωμοιοῦντο ὁ τοῦ σαλπιγκτοῦ καὶ τοῦ στρατιώτου τῷ τοῦ δεκανέως, ὁ τοῦ δεκανέως τῷ τοῦ λοχίου, ὁ τοῦ λοχίου τῷ τοῦ ἐπιλοχίου, ὁ τοῦ ἐπιλοχίου τῷ τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ καὶ ὁ τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ τῷ τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ.

Οἱ ἀριθμοὶ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ἀνθυπασπιστῶν τοῦ Ἀγήματος ἐπληροῦντο ἐντὸς τοῦ σώματος διὰ προβιβασμοῦ, συμφώνως πρὸς τὸν νόμον, τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτων διὰ μεταθέσεως ἐκ τῶν λοιπῶν σωμάτων καὶ ἐκ τῆς χωροφυλακῆς· οὐχ' ἧττον οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ τοῦ Ἀγήματος προεβιβάζοντο κατὰ τὰ νενομισμένα πρὸς πλήρωσιν θέσεως εἴτε ἐν τῷ Ἀγήματι, εἴτε ἐν τῷ ὅπλῳ, σώματι ἢ κλάδῳ εἰς ὃν ἀνῆκον.

Οἱ ἀριθμοὶ τῶν ἐπιλοχιῶν καὶ λοχιῶν ἐπληροῦντο διὰ προβιβασμοῦ ἐντὸς τοῦ Ἀγήματος ἢ διὰ μεταθέσεως ἐκ τῶν λοιπῶν σωμάτων τοῦ στρατοῦ τῶν ἐγγεγραμμένων ὡς ὑποψηφίων πρὸς προβιβασμόν.

Ὁ προβιβασμὸς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἐπιλοχίου ἐν τῷ Ἀγήματι ἀπενέμετο παρὰ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ὁ δὲ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ λοχίου τῇ διαταγῇ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Ἀγήματος, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ προβιβασμῶν ὁρισμῶν.

Οἱ ἀριθμοὶ τῶν δεκανέων ἐπληροῦντο διὰ προβιβασμοῦ ἐντὸς τοῦ Ἀγήματος ἢ διὰ μεταθέσεως λοχιῶν καὶ ἐνωμοταρχῶν β'. τάξεως.

Οἱ ἀριθμοὶ τῶν στρατιωτῶν ἐπληροῦντο διὰ μεταθέσεως δεκανέων καὶ ὑπενωμοταρχῶν διανυσάντων τριετῆ κατ' ἐλάχιστον ὅρον ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίαν καὶ ἐχόντων ὡρισμένα προσόντα.

Ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Ἀγήματος ἐξήσκει διαρκῶς τὴν ἁρμοδιότητα καὶ τὴν δικαιοδοσίαν τὴν ὁριζομένην διὰ τοὺς ἐπιθεωρητὰς τοῦ πεζικοῦ ἡ δὲ ἁρμοδιότης τῶν ἀρχηγῶν τῆς στρα-

τιωτικῆς περιφερείας δὲν ἐξετείνετο ἐν τῇ ἐσωτερικῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ἀγήματος.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀγγαρειῶν κ.τ.λ. προσεκολλῶντο παρὰ τῷ Ἀγήματι 50 στρατιῶται τοῦ πεζικοῦ.

Τὸ Ἄγημα παρετάσσετο ἀείποτε ἐπὶ τὰ δεξιὰ τῶν συμπαρατεταγμένων λοιπῶν τοῦ στρατοῦ σωμάτων.

Ἡ στολὴ τοῦ Ἀγήματος ἔδει νὰ κανονισθῇ δι' εἰδικοῦ Β. Διατάγματος.

Εὔζωνοι (¹) καὶ Ἐλαφρὸν Πεζικόν.

Ἐσχηματίσθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 4ης Μαρτίου 1868 τέσσαρες αὐθύπαρκτοι λόχοι Εὐζώνων ἀποτελοῦντες μέρος τοῦ μονίμου στρατοῦ ἐπὶ τῷ αὐτῷ προορισμῷ, ἐφ' ᾧ ἐσχηματίσθησαν καὶ τὰ ὑπάρχοντα ὁμώνυμα τάγματα.

Ἡ δύναμις ἑκάστου τῶν αὐθυπάρκτων λόχων, διακρινομένων διὰ τῶν ἀριθμῶν 1—4, συνέκειτο ἐξ 1 λοχαγοῦ, 1 ὑπολοχαγοῦ, 1 ἀνθυπολοχαγοῦ, 15 ὑπαξιωματικῶν καὶ 123 σαλπιγκτῶν καὶ στρατιωτῶν, προερχομένων ἐξ ἐθελουσίας κατατάξεως. Οἱ αὐθύπαρκτοι οὗτοι λόχοι εὐζώνων προσετέθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 5 Φεβρουαρίου 1869 ἀνὰ εἷς εἰς τὰ τέσσαρα τάγματα τῶν εὐζώνων, ὧν ἕκαστον εἶχεν οὕτως ἀνὰ πέντε λόχους.

(¹) Διὰ Β. Διαταγμάτων ἀπὸ 12 καὶ 14 Δεκεμβρίου 1868 ἕνεκα τῶν τότε ἐκτάκτων περιστάσεων τοῦ Κράτους διετάχθησαν τὰ ἑπόμενα, ἅτινα δὲν ἐξετελέσθησαν (ὅρα Θεσμολ. Βουγιούκα 1871. Τόμος 6ος· Σελ. 15.).

α'.) Ἡ αὔξησις τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως τῶν στρατιωτῶν τῶν λόχων τῶν ταγμάτων τοῦ Πεζικοῦ καὶ τῶν Εὐζώνων εἰς 170 καὶ ἡ προσθήκη εἰς ἕκαστον τάγμα τοῦ Πεζικοῦ δύο λόχων ἤτοι 7ου καὶ 8ου.

β'.) Ἡ σύστασις ὀκτὼ εἰσέτι ταγμάτων Εὐζώνων ὑπὸ τοὺς ἀριθμοὺς 5—12.

γ') Ὁ σχηματισμὸς τριάκοντα, ὑπ' ἀριθ. 1—30, αὐθυπάρκτων πεντακοσιαρχιῶν ἐλαφροῦ πεζικοῦ ἐξ ἐθελοντῶν, ὁρισθείσης τῆς δυνάμεως ἑκάστης εἰς 647 ἄνδρας.

Ἡ πεντακοσιαρχία θὰ περιελάμβανε 4 ἑκατονταρχίας ἐξ 160 ἀνδρῶν, ὁ διοικητὴς δ' αὐτῆς θὰ διωρίζετο διὰ Β. Διατάγματος, εἴτε μεταξὺ φαλαγγιτῶν καὶ ἀποστράτων ἀξιωματικῶν, εἴτε καὶ μεταξὺ ἰδιωτῶν. Διὰ τοῦ αὐτοῦ διατάγματος τῆς 14ης Δεκεμβρίου ἐκανονίσθησαν λεπτομερῶς τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν πεντακοσιαρχιῶν, τὰ τῆς ἡλικίας, κατατάξεως, στρατολογίας καὶ ὅρκου, τὰ τοῦ διορισμοῦ τῶν βαθμοφόρων, τὰ τοῦ μισθοῦ, ἱματισμοῦ, ὁπλισμοῦ, κλπ.

Ἱππικόν (¹)

Διὰ Β. Διατάγματος τῆς 28ης Μαρτίου 1872 (²), ληφθέντος ὑπ' ὄψει ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ τῶν ἱππικῶν σωμάτων τοῦ στρατοῦ δὲν δύνανται διὰ τοῦ μηνιαίου αὐτῶν μισθοῦ ν' ἀποκτῶσι τοὺς ἀναγκαίους διὰ τὴν ὑπηρεσίαν των ἵππους, ἐνεκρίθη ὅπως οἱ ὑποδεέστεροι ἀξιωματικοὶ τῆς Ἱππαρχίας τῶν Ἀκροβολιστῶν καὶ τοῦ Πυροβολικοῦ Τάγματος οἱ μὴ ἵππους κεκτημένοι ἱππεύωσιν ἵππους τοῦ Δημοσίου πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς διατεθειμένης αὐτοῖς ὑπηρεσίας καὶ πρὸς ἐκγύμνασιν αὐτῶν εἰς τὸ κανονικῶς καὶ ἀσφαλῶς ἱππεύειν.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν προσδιώριζεν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων δημοσίων ἵππων τοὺς διανεμηθησομένους· ἡ διανομὴ ἐγίνετο διὰ κληρώσεως ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως, ἡ δὲ παράδοσις τῶν κληρωθέντων ἵππων ἐπραγματοποιεῖτο διὰ πρωτοκόλλου, ἐφ' οὗ ἐσημειοῦντο τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ παραδιδομένου ἵππου, ἡ ὑγιεινὴ κατάστασις αὐτοῦ πιστοποιουμένη ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου κτηνιάτρου καὶ πρὸς τούτοις ἀριθμητικῶς καὶ ὁλογράφως τὰ ἔτη τῆς ἡλικίας καὶ τὸ τίμημα δι' οὗ ἠγοράσθη οὗτος παρὰ τοῦ δημοσίου.

Ἡ κεκανονισμένη δεκάδραχμος μηνιαία ἱπποδωρεὰ δι' ἕκαστον τῶν χορηγουμένων ἵππων περιήρχετο ἐπὶ ἓξ ἔτη εἰς τὸ δημόσιον εἰς ἀντάλλαγμα τοῦ τιμήματος τοῦ καταβαλλομένου διὰ τὴν ἀγορὰν αὐτῶν, ἐξηκολούθει δὲ νὰ χορηγῆται αὕτη εἰς μόνον τοὺς ἀξιωματικοὺς τοὺς κεκτημένους ἵππους δαπάνῃ ἰδίᾳ.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε πάθῃ ὁ ἵππος ἐν ἰδιαιτέρᾳ χρήσει, ἐν ᾗ ἐμπεριείχετο καὶ τὸ ἱππεύειν πρὸς ἐκγύμνασιν, ἡ πάθησις ἐπεβάρυνε τὸν κατέχοντα ἀξιωματικὸν καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἀπεστίετο τοῦ παθόντος ἵππου τὸ ὡρισμένον ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τῆς παραδόσεως τίμημα, ὑπολογιζομένης τῆς δεκαδράχμου ἱπποδωρεᾶς διὰ τοῦ χρόνου τῆς χρήσεως ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς παραλαβῆς καὶ ἐκπιπτομένης ἐκ τοῦ τιμή-

---

(¹) Διὰ Β. Διατάγματος τῆς 12 Δεκεμβρίου 1868 μὴ ἐκτελεσθέντος (ὅρα Θεσμολ. Βουγιούκα 1871 - Τόμ. 6ος. Σελ. 17) εἰς τὴν Ἱππαρχίαν τῶν ἀκροβολιστῶν προσετέθη μία ἴλη, ἡ 6η, ὁρισθείσης τῆς δυνάμεως τῶν στρατιωτῶν ἑκάστης ἴλης εἰς 92, τοῦ δ' ἀριθμοῦ τῶν ἵππων στρατοῦ ἑκάστης ἴλης εἰς 107.

(²) Ὑπουργὸς ὁ Ταγματάρχης τοῦ Ἱππικοῦ Ι. Δράκος.

ματος τούτου· ἡ ἀπότισις ἐνηργεῖτο διὰ τῆς κεκανονισμένης κρατήσεως τοῦ τετάρτου τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ διατάγματος τούτου καὶ οἱ ὑποδεέστεροι ἀξιωματικοὶ ἁπάντων τῶν ὅπλων καὶ τῶν κλάδων τοῦ στρατοῦ, οἱ διοριζόμενοι προσκαίρως εἰς τὰ ἐπιτελεῖα τῶν στρατοπέδων ἀσκήσεως ἢ εἰς θέσεις κανονιζομένας ἑκάστοτε διὰ Β. Διατάγματος καὶ ὧν τὰ καθήκοντα ὑπεχρέουν αὐτοὺς νὰ ἱππεύσωσι, ἐσυγχωρεῖτο νὰ λαμβάνωσι πρὸς χρῆσιν των διὰ τὴν ὑπηρεσίαν δημοσίους ἵππους ἐκ τῶν ἱππικῶν σωμάτων.

Στρατὼν Ἱππικοῦ ἐν Ἀθήναις

Διὰ Β. Δ. τῆς 5 Ἰουνίου 1869 διετάχθη ἡ ἀνέγερσις στρατῶνος ἱππικοῦ ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τῆς Ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ παρὰ τῇ Λεωφόρῳ Πατησίων πεδίου τοῦ Ἄρεως· διὰ μεταγενεστέρου δὲ τῆς 17 Σεπτεμβρίου ἰδίου ἔτους ὡρίσθη ὡς θέσις ἀνεγέρσεως ἡ βορειοδυτικὴ πλευρὰ τοῦ αὐτοῦ πεδίου.

Πυροβολικὸν καὶ Ὁπλοστάσιον. (¹)

Συμφώνως πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν διὰ τὸ ἔτος 1870 κατηργήθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 9 Ἰανουαρίου 1870 αἱ θέσεις α'.) τοῦ ταγματάρχου τοῦ πυροβολικοῦ ὑποδιευθυντοῦ τοῦ ὁπλοστασίου β'.) τοῦ λοχαγοῦ σχεδιοφύλακος τοῦ αὐτοῦ καταστήματος καὶ γ'.) τοῦ λοχαγοῦ διευθυντοῦ τοῦ πυριτιδοποιείου.

Ἡ θέσις τοῦ ὑποδιευθυντοῦ τοῦ ὁπλοστασίου ὁρισθεῖσα ἐκ νέου διὰ Β. Δ. τῆς 26 Αὐγούστου 1870 κατηργήθη καὶ πάλιν διὰ Β. Δ. τῆς 28 Μαΐου 1871. Ἡ δὲ θέσις σχεδιοφύλακος ὑπολοχαγοῦ εἰς τὸ ὁπλοστάσιον εἶχεν ὁρισθῆ διὰ Β. Δ. τῆς 31 Αὐγούστου 1868.

(¹) Διὰ Β. Δ. τῆς 12 Δεκεμβρίου 1868 ἕνεκα τῶν τότε ἐκτάκτων περιστάσεων διετάχθησαν τὰ ἑπόμενα, τὰ ὁποῖα δὲν ἐξετελέσθησαν, (ὅρα Θεσμολ. Βουγιούκα 1871 Τόμ. 6ος· Σελ. 17.)·

α'.) Προσετέθησαν εἰς τὸ τάγμα τοῦ Πυροβολικοῦ τέσσαρες εἰσέτι λόχοι καὶ εἰς ἕκαστον τῶν δέκα λόχων ἀνὰ 77 πυροβολισταὶ δευτέρας τάξεως, διὰ δὲ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν κανονοστοιχιῶν του 400 ἡμίονοι, 40 ἵπποι ἱππασίας καὶ 580 ἵπποι ἐλάσεως.

β'.) Προσετέθησαν ἐν τῷ Ὁπλοστασίῳ εἰς τὰς διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 18 Νοεμβρίου 1866 ὁρισθείσας Ἐφορείας τοῦ Ὑλικοῦ τρεῖς εἰσέτι ἐφορεῖαι τοῦ ὑλικοῦ πυροβολικοῦ καὶ τὸ προσωπικὸν αὐτῶν ἐξ 1 λοχαγοῦ, 1 ὑπολοχαγοῦ, 1 ἀνθυπολοχαγοῦ, 3 ἐπιλοχιῶν, 3 λοχιῶν, ἁπάντων τοῦ ὑλικοῦ πυροβολικοῦ. Αἱ ἐφορεῖαι αὗται ὡς καὶ τὸ προσωπικὸν αὐτῶν κατηργήθησαν διὰ Β.Δ. τῆς 31 Ἰανουαρίου 1869.

Διὰ Β. Δ. τῆς 25 Ἰανουαρίου 1870, ἀκυρωθέντων τῶν προγενεστέρων διαταγμάτων τοῦ 1866, 1867 καὶ 1868 ἐκανονίσθησαν ἐκ νέου τὰ τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πυροβολικοῦ ἐν τῷ Ὁπλοστασίῳ, ἐν τῷ ὁποίῳ θέσεις διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ πυροβολικοῦ ὡρίσθησαν αἱ ἑξῆς· ἡ τοῦ λοχαγοῦ ἐφόρου τοῦ κατειργασμένου ὑλικοῦ (¹) ἡ τοῦ λοχαγοῦ διοικητοῦ τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν, ἡ τοῦ ὑπολοχαγοῦ ὑπασπιστοῦ τοῦ Ὁπλοστασίου καὶ αἱ τῶν δύο ὑπολοχαγῶν καὶ τῶν δύο ἀνθυπολοχαγῶν τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν. Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ πυροβολικοῦ ἔδει νὰ συναλλάσσωνται εἰς τὰς ἀνωτέρω θέσεις καθ' ὡρισμένην σειράν.

Τὸ Διάταγμα τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ νεωτέρου Β. Δ. τῆς 25 Ἰουλίου 1872.

Τὸ Ὁπλοστάσιον διὰ Β.Δ. τῆς 11 Ἰανουαρίου 1876 (²) ἔλαβε νέον ὀργανισμόν, καταργηθέντος τοῦ περὶ συστάσεως Γενικῆς Ἐφορείας τοῦ Ὑλικοῦ τοῦ Πολέμου Β. Διατάγματος τῆς 11 Ἀπριλίου 1875, ἀπετελέσθη δ' ἐκ τῆς διευθύνσεως, τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν, τῶν ἐφορειῶν τοῦ ὑλικοῦ, τοῦ πυριτιδοποιείου καὶ τοῦ πυριτεχνουργείου, ὧν τὸ προσωπικόν, καταργηθείσης πάσης περὶ δυνάμεως τοῦ ὁπλοστασίου προγενεστέρας διατάξεως, ὡρίσθη εἰς 2 ἀνωτέρους ἀξιωματικοὺς τοῦ Πυροβολικοῦ (2 ἵππους), 23 κατωτέρους, 66 ὑπαξιωματικούς, 82 τεχνίτας καὶ πυροτεχνίτας καὶ 36 μαθητάς, ἤτοι ἐν ὅλῳ εἰς 209 ἄνδρας καὶ 2 ἵππους.

Διὰ Β. Δ. τῆς 12 Δεκεμβρίου 1868 τὸ Ἡμίταγμα τῶν Σκαπανέων μετεσχηματίσθη εἰς Τάγμα Σκαπανέων, προσετέθησαν δ' εἰς αὐτὸ δύο λόχοι 4ος καὶ 5ος. (³) Μηχανικόν.

Εἰς τὴν ὀργανικὴν δύναμιν ἑκάστου τῶν λόχων τοῦ Ἡμι-

(¹) Ἡ θέσις αὕτη κατηργήθη διὰ Β. Δ. τῆς 21 Μαΐου 1871 καὶ συνέστη ἐκ νέου διὰ Β. Δ. τῆς 8 Ἀπριλίου 1874.

(²) Καὶ τὸ διάταγμα τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ Β. Δ. τῆς 21 Φεβρουαρίου 1877 ὡς πρὸς τὴν σύνθεσιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ πυριτιδοποιείου. Ἐπίσης διὰ Β. Δ. τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1877 ἐκανονίσθη θέσις ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ γενικοῦ ἐφόρου τοῦ ὑλικοῦ τοῦ πολέμου, ἀφέθη δ' εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸν νὰ ὁρίσῃ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ.

(³) Ἡ προσθήκη αὕτη διαταχθεῖσα ἕνεκα τῶν τότε ἐκτάκτων περιστάσεων δὲν ἐξετελέσθη. (Ὅρα Θεσμολ. Βουγιούκα 1871. Τόμος 6ος. Σελ. 20.)

τάγματος τῶν Σκαπανέων προσετέθη διὰ Β. Δ. τῆς 20 Μαΐου 1868 ἀνὰ εἷς ἀνθυπολοχαγός, ἡ δ' ὀργανικὴ δύναμις τῶν ἀνθυπολοχαγῶν τοῦ σώματος τοῦ Μηχανικοῦ ἠλαττώθη εἰς δεκατρεῖς.

Διὰ Β. Ἐγκρίσεως τῆς 2 Ἰουλίου 1868 ἐνεκρίθη νὰ ᾖ Ταγματάρχης ἡ Ἀντισυνταγματάρχης καὶ ὁ Διοικητὴς τοῦ Ἡμιτάγματος τῶν Σκαπανέων χάριν ἐξομοιώσεως μὲ τὰ λοιπὰ σώματα. (¹)

Ἡ ὀργανικὴ δύναμις τοῦ σώματος τοῦ Μηχανικοῦ ηὔξησε διὰ Β. Δ. τῆς 18 Ἰουλίου 1868 καθ' ἕνα λοχαγὸν α'. τάξεως, ἕνα λοχαγὸν β'. τάξεως καὶ τέσσαρας λοχίας, ἠλαττώθη δὲ καθ' ἕνα ὑπολοχαγόν, ἕνα ἀνθυπολοχαγὸν καὶ δύο δεκανεῖς, διὰ δὲ τοῦ Β. Δ. τῆς 23 Νοεμβρίου 1868, ληφθέντος ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ ὑπὸ τῶν ὀργανικῶν διαταγμάτων τοῦ σώματος τοῦ Μηχανικοῦ ὁριζόμενος ἀριθμὸς τῶν λοχαγῶν ἴσος ἐστὶ τῷ τῶν Διευθύνσεων τοῦ Μηχανικοῦ ἐκανονίσθη ὅπως προΐστανται λοχαγοὶ τοῦ Μηχανικοῦ πασῶν τῶν ἐν τοῖς τοῦ Κράτους Νομοῖς Διευθύσεων τοῦ Μηχανικοῦ.

Προσετέθη διὰ Β. Δ τῆς 18 Μαΐου 1871 εἷς ἀντισυνταγματάρχης τοῦ Μηχανικοῦ παρὰ τῷ Ἀρχηγείῳ τοῦ ἰδίου σώματος ὡς ἐπιθεωρητὴς τῶν κατὰ τὴν Στερεὰν στρατιωτικῶν κτιρίων.

Διὰ Β. Δ. τῆς 27 Ἰουνίου 1872 ἐπανήχθη ἐν ἰσχύϊ ὡς πρὸς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ Μηχανικοῦ σώματος καὶ τὸν προσδιορισμὸν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ τὸ ἄρθρον 1ον τοῦ ἀπὸ 13 Ἰουνίου 1856 Β. Διατάγματος, τῇ προσθήκῃ ἑνὸς λοχαγοῦ.

Ἡ ὀργανικὴ δύναμις τῶν ὑπαξιωματικῶν τοῦ Μηχανικοῦ, πλὴν τῶν ἀνθυπασπιστῶν, ὡρίσθη διὰ Β. Δ. τῆς 21 Δεκεμβρίου 1873 εἰς 32 ἐν ὅλῳ ἤτοι 8 ἐπιλοχίας, 12 λοχίας καὶ 12 δεκανεῖς.

Τὸ Τάγμα τῶν Σκαπανέων δυνάμει Β. Δ. τῆς 9 Ἀπριλίου 1875 συνέκειτο ἐκ τῶν ἐπιτελῶν, τῶν ὑποτελῶν καὶ τεσσάρων λόχων ἤτοι ἐξ 1 ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ, 20 ὑποδεεστέρων, 63 ὑπαξιωματικῶν, 8 σαλπιγκτῶν καὶ 460 ὑπο-

(¹) Μετὰ τὸν μετασχηματισμὸν τοῦ Ἡμιτάγματος εἰς Τάγμα ὡρίσθη διὰ Β. Δ. τῆς 11 Ἰανουαρίου 1876 ἀντισυνταγματάρχης ὁ διοικητὴς τοῦ Τάγματος τῶν Σκαπανέων καὶ ταγματάρχης ὁ ὑποδιοικητής.

δεκανέων καὶ στρατιωτῶν, ἐν ὅλῳ ἐκ 552 ἀνδρῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἵππων καὶ ἡμιόνων αὐτοῦ ἐκανονίζετο ἑκάστοτε ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν, ἐκ δὲ τῶν σκαπανέων διετέλουν ἐν ἀδείᾳ 20 τοὐλάχιστον α' καὶ 40 β' τάξεως.

Διὰ Β. Δ. τῆς 11 Ἀπριλίου 1875 κατηργήθησαν α'.) ἡ θέσις τοῦ συνταγματάρχου Ἀρχηγοῦ τοῦ Σώματος καὶ προϊσταμένου τοῦ Ἀρχηγείου τοῦ Μηχανικοῦ, β'.) αἱ δύο θέσεις τῶν ταγματαρχῶν, γ'.) ἡ θέσις τοῦ ὑπασπιστοῦ καὶ αἱ θέσεις τῶν οἰκονομικῶν ἀξιωματικῶν· συνέστη δ' ἀντὶ τοῦ καταργουμένου Ἀρχηγείου τοῦ Μηχανικοῦ Ἐπιθεώρησις τοῦ Μηχανικοῦ, ἧς προΐστατο ὁ Ἀντισυνταγματάρχης τοῦ σώματος τοῦ Μηχανικοῦ καὶ προσετέθησαν εἰς τὴν δύναμιν τοῦ σώματος τοῦ Μηχανικοῦ, 1 ὑπολοχαγὸς τοῦ Μηχανικοῦ καὶ 1 ἀνθυπολοχαγὸς τῆς οἰκονομίας.

Τέλος διὰ Β. Δ. τῆς 11 Ἰανουαρίου 1876 καταργηθείσης τῆς Ἐπιθεωρήσεως συνέστη ἐκ νέου Ἀρχηγεῖον τοῦ Μηχανικοῦ, ἡ δὲ δύναμις τοῦ σώματος τοῦ Μηχανικοῦ ἀνερχομένη ἐν ὅλῳ εἰς 89 ἄνδρας ὡρίσθη ὡς ἑξῆς·

Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

3 ἀνώτεροι ἀξιωματικοί, 29 ὑποδεέστεροι, 1 ἀνθυπολοχ. τῆς οἰκονομίας, 3 ἀνθυπασπισταὶ καὶ 23 ὑπαξιωματικοί, ἤτοι· (1 συνταγματάρχης Ἀρχηγός, 1 ἀντισυνταγματάρχης καὶ 1 ταγματάρχης ἐπιθεωρηταί, 1 ὑπολοχαγὸς ὑπασπιστής, 1 ἀνθυπολοχαγὸς οἰκονομίας, 14 λοχαγοί, ὧν εἷς διευθυντὴς τοῦ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Γραφείου τοῦ Μηχανικοῦ, 4 ὑπολοχαγοί, 10 ἀνθυπολοχαγοί, 3 ἀνθυπασπισταί, 8 ἐπιλοχίαι, 12 λοχίαι καὶ 12 δεκανεῖς).

Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

2 ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ καὶ 15 ὑποδεέστεροι, ἤτοι· (1 ἀντισυνταγματάρχης, διευθυντὴς τοῦ τμήματος τῶν δημοσίων ἔργων, 1 ταγματάρχης, 3 λοχαγοὶ ὧνεῖς ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς πρωτευούσης, 10 ὑπολοχαγοὶ καὶ 2 ἀνθυπολοχαγοί).

Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

2 ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ καὶ 2 ὑποδεέστεροι, ἤτοι. (2 ταγματάρχαι καὶ 2 ὑπολοχαγοί).

Χωροφυλακή. (1) Δυνάμει τῆς ἀπὸ 24 Μαΐου 1868 Β. Ἐγκρίσεως ἀπεφασίσθη ἡ προσθήκη εἰς τὴν ὀργανικὴν δύναμιν τοῦ σώματος τῆς Χωροφυλακῆς ὡς διοικητοῦ μοιραρχίας ἑνὸς ταγματάρχου, διὰ δὲ τοῦ Β. Δ. τῆς 20 Ἰουλίου 1868 προσετέθησαν εἰς τὸ σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς, 1 ἀντισυνταγματάρχης ἐπιθεωρητής, 1 ταγματάρχης καὶ 3 μοίραρχοι διοικηταὶ μοιραρχίας, ὡς καὶ 4 ἀντιμοίραρχοι, οἵτινες ἐτοποθετοῦντο παρὰ τοῖς ταγματάρχαις ἢ μοιράρχοις διοικηταῖς μοιραρχιῶν καὶ ἀνεπλήρουν αὐτοὺς ἀπόντας.

Δυνάμει Β. Δ. τῆς 17 Αὐγούστου 1870 ἔπαυσεν ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1868 Β. Διατάγματος περὶ προσωρινῆς συγχωνεύσεως τοῦ Ἀρχηγείου τοῦ σώματος τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, δι' ἑτέρου δὲ Β. Δ. ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν διωρίσθη Ἀρχηγὸς τοῦ σώματος τῆς Χωροφυλακῆς ὁ ὑποστράτηγος Λ. Σμολένσκης.

Δυνάμει Β. Δ. τῆς 4 Ἰανουαρίου 1876 τὰ δύο τρίτα τῶν ἐνωμοταρχῶν τῆς ἐφίππου Χωροφυλακῆς ἦσαν πρώτης τάξεως.

Ἐθνοφυλακή. Ἐπετράπη διὰ τοῦ νόμου ΣΞ' τῆς 24 Δεκεμβρίου 1867 ἡ σύστασις Ταμείων τῆς Ἐθνοφυλακῆς κατὰ τάγματα, πρὸς ὁπλισμὸν πρὸ πάντων καὶ διὰ τὰς ἄλλας ἀνάγκας τῶν ἀπόρων Ἐθνοφυλάκων.

Εἰς τὰ ταμεῖα ταῦτα κατετίθεντο ἅπασαι αἱ ἐκούσιαι ὑπὲρ τῆς Ἐθνοφυλακῆς προσφοραί, καθὼς καὶ τὰ πρόστιμα τὰ ἐπιβαλλόμενα εἰς τοὺς ἄνδρας τῆς Ἐθνοφυλακῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, ἐπίσης δὲ καὶ αἱ συνδρομαὶ τῶν οἰκείων δήμων ὑπὲρ τοῦ ὁπλισμοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ἀναγκῶν τῆς Ἐθνοφυλακῆς.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου ὡρίσθη ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ταμίου καὶ αἱ ὑποχρεώσεις αὐτοῦ, πρὸς δ' ὅτι ἰδιαίτερος κανονισμὸς θὰ κανονίσῃ τὰ τῆς ὑπηρεσίας καὶ διαχειρίσεως τῶν Ταμείων τῆς Ἐθνοφυλακῆς.

Διὰ Β. Δ. τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1868 κατηργήθη τὸ ἀπὸ 24 Ἰουλίου 1863 θέσπισμα τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως

(1) Δυνάμει Β. Ἐγκρίσεων ἀπὸ 7 Μαρτίου καὶ 11 Μαΐου 1868 ἡ ἔφιππος Χωροφυλακὴ ηὐξήθη κατὰ δύο ἐνωμοτίας, αἵτινες κατηργήθησαν δυνάμει ἑτέρας Β. Ἐγκρίσεως ἀπὸ 3 Μαρτίου 1869.

περὶ διορισμοῦ ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ ὡς ἀνωτέρων προγυμναστῶν τῆς Ἐθνοφυλακῆς ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους καὶ διετέθησαν ὡς τοιοῦτοι προγυμνασταὶ 100 ἀνθυπασπισταὶ μὲ πλήρη τὸν μισθὸν τοῦ βαθμοῦ των, οἵτινες καὶ ὑπήχθησαν εἰς τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐκτελοῦντες τὰς παραγγελίας τοῦ Νομάρχου ἢ Ἐπάρχου καὶ συνεννοούμενοι μετὰ τῶν διοικούντων τὴν Ἐθνοφυλακὴν τοῦ Δήμου ἐπὶ τῶν ἀφορώντων τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀσκήσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς.

Κατὰ τὰ ἔτη 1868 καὶ 1869 διετάχθη ἡ διοργάνωσις τῆς Ἐθνοφυλακῆς εἰς διαφόρους δήμους τοῦ Κράτους.

Ὑγειονομικόν. Εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑγειονομικῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ἰατρικοῦ κλάδου τὸν ὁρισθέντα διὰ τοῦ ἀπὸ 16 Νοεμβρίου 1866 Β. Διατάγματος προσετέθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 8 Φεβρουαρίου 1868 δύο ἰατροὶ β'. τάξεως διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν θεραπευτηρίων.

Ἐπειδὴ διὰ τοῦ περὶ ἀριθμοῦ τοῦ ὑγειονομικοῦ σώματος τοῦ στρατοῦ Β. Διατάγματος τῆς 16 Νοεμβρίου 1866 ὡρίζετο ὅτι εἰς ὅσα θεραπευτήρια δὲν ὑπάρχει φαρμακευτικὸς ἀξιωματικὸς θὰ ἐκτελῇ καὶ τὴν φαρμακευτικὴν ὑπηρεσίαν ὁ ἰατρός, διετάχθη διὰ Β. Δ. τῆς 19 Σεπτεμβρίου 1869 νὰ ἐξασκῶνται πρὸς τοῦτο ἐπὶ τριμηνίαν παρά τινι Νοσοκομείῳ οἱ νεοκατατασσόμενοι δόκιμοι ἰατροί.

Κατηργήθη διὰ Β. Δ. τῆς 9 Ἰανουαρίου 1870 ἡ θέσις τοῦ ἰατροῦ εἰσηγητοῦ παρὰ τῷ ὑγειονομικῷ τμήματι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν. Ἐπίσης κατηργήθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 12 Ἀπριλίου 1871, ἡ θέσις ἐπιάτρου ἐπιθεωρητοῦ καὶ μέλους τῆς Ἀνωτάτης Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, τρεῖς θέσεις ἰατρῶν, δύο θέσεις ὑπιάτρων, καὶ μία θέσις ἀνθυπιάτρου τοῦ Νοσοκομείου Ἀθηνῶν, ἀνθ' ὧν ἐκανονίσθησαν δύο θέσεις ἀνθυπιάτρων εἰς τὰς τῶν ὑπιάτρων καὶ 10 θέσεις ἀνθυπιάτρων παρὰ τοῖς εἰδικοῖς θεραπευτηρίοις ἀντὶ τῶν θέσεων τῶν 10 ταγμάτων τοῦ Πεζικοῦ, αἵτινες κατηργήθησαν.

Ἡ Ἀνωτάτη Στρατιωτικὴ Ὑγειονομικὴ ἐπιτροπὴ ὡρίσθη τριμελὴς διὰ Β. Δ. τῆς 10 Ἰουνίου 1875, συγκροτουμένη ἐξ ἀνωτέρων ὑγειονομικῶν ἀξιωματικῶν, ἤτοι τοῦ προέδρου αὐτῆς, τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ὑγειονομικοῦ τμήματος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Νοσοκομείου Ἀθηνῶν.

Διὰ Β. Δ. τῆς 31 Δεκεμβρίου 1875 ὡρίσθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν καὶ δοκίμων τοῦ ὑγειονομικοῦ σώματος τοῦ στρατοῦ ὡς ἑξῆς.

Ἰατρικὸς κλάδος ἐν ὅλῳ 64 (3 ἐπίατροι, 12 ἰατροί, 18 ὑπίατροι, 15 ἀνθυπίατροι, 16 δόκιμοι ἰατροί).

Φαρμακευτ. κλάδος ἐν ὅλῳ 22 (3 φαρμακοποιοί, 4 ὑποφαρμακοποιοί, 5 ἀνθυποφαρμακοποιοί, 10 δόκιμοι φαρμακοποιοί).

Στρατ. Οἰκονομία. Διὰ τοῦ αὐτοῦ διατάγματος ὡρίσθησαν καὶ αἱ θέσεις, εἰς ἃς ἔδει ἕκαστος νὰ ὑπηρετῇ.

Ἡ οἰκονομικὴ καὶ λογιστικὴ ὑπηρεσία τῶν σωμάτων τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, πλὴν τῶν εὐζωνικῶν (¹) ταγμάτων, διηρέθη πάλιν εἰς τὴν τοῦ χρηματικοῦ καὶ τὴν τοῦ ὑλικοῦ διὰ Β. Δ. τῆς 20 Ἰουλίου 1868.

Τὸ προσωπικὸν τῆς Στρατ. Οἰκονομίας ὡρίσθη διὰ Β. Δ. τῆς 20 Ἰουλίου 1868 ἐν ὅλῳ εἰς 83 (3 ἐπιμελητάς, 4 ὑπεπιμελητάς, 7 λοχαγοὺς α'. τάξεως, 7 λοχαγοὺς β'. τάξεως, 31 ὑπολοχαγούς, 31 ἀνθυπολοχαγούς). Διὰ τοῦ αὐτοῦ διατάγματος ὡρίσθησαν καὶ αἱ θέσεις, εἰς ἃς ἔδει ἕκαστος νὰ ὑπηρετῇ.

Κατηργήθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 12 Ἀπριλίου 1871 α'.) μία θέσις ὑπεπιμελητοῦ, β'.) αἱ διὰ Β. Δ. τῆς 19 Φεβρουαρίου 1867 προστεθεῖσαι ἐν τῷ Στρατ. Λογιστηρίῳ δύο θέσεις ἐπεξεργαστῶν λοχαγῶν τῆς Οἰκονομίας. (²) γ'.) ἡ θέσις τοῦ λοχαγοῦ διοικητοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Στρατιωτ. Ἀρτοποιείου, ἥτις ὅμως ἀνασυνέστη διὰ Β. Δ. τῆς 31 Δεκεμβρίου 1875, δ'.) ἡ θέσις τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ τῆς οἰκονομίας διαχειριστοῦ τοῦ ὑλικοῦ τοῦ Τάγματος τῶν Σκαπανέων.

Στρατ. Ἱερεῖς. Διὰ Β. Δ. τῆς 18 Ἰουλίου 1868 εἰς τὸν ὀργανικὸν ἀριθμὸν τῶν στρατιωτικῶν ἱερέων προσετέθησαν εἷς ἱερεὺς δευτέρας τάξεως καὶ εἷς τρίτης τάξεως, τοποθετούμενοι ὁ μὲν

(¹) Ἐπίσης διηρέθη ἡ οἰκονομικὴ καὶ λογιστικὴ ὑπηρεσία τοῦ Τάγματος τῶν Σκαπανέων διὰ Β Δ. τῆς 21 Φεβρουαρίου 1877.

(²) Ὁ ἀριθμὸς τῶν λοχαγῶν ἐπεξεργαστῶν παρὰ τῷ Στρατ. Λογιστηρίῳ ὡρίσθη εἰς πέντε διὰ Β. Δ. τῆς 9 Ἀπριλίου 1875.

εἰς τὴν φρουρὰν Κερκύρας, ὁ δὲ εἰς τὴν φρουρὰν Ναυπλίου.

Στρατ. Δικαιοσύνη. Διὰ τῶν νόμων ΤΙΖ'. τῆς 30 Δεκεμβρίου 1868 καὶ ΥΔ' τῆς 27 Μαΐου 1871 ἐτροποποιήθησαν ἄρθρα τινὰ τῆς Στρατ. Ποινικῆς Νομοθεσίας καὶ διὰ μὲν τοῦ πρώτου ἐπεξετάθη ἡ ἰσχὺς τοῦ ἄρθρου 220 καὶ εἰς τοὺς ἐφέδρους, διὰ δὲ τοῦ δευτέρου ὡρίσθη ὅτι οἱ δικασταὶ τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου διορίζονται οὐχὶ ὡς πρὶν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, λαμβανόμενοι ἐκ τῶν ἐν τῇ φρουρᾷ τῆς ἕδρας τοῦ δικαστηρίου ἐν ἐνεργείᾳ ἢ διαθεσιμότητι ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν καὶ δυνάμενοι ν' ἀντικαταστάθῶσι δι' ἄλλων μετὰ ἐνιαύσιον δικαστικὴν ὑπηρεσίαν ἢ καὶ πρότερον, ἐὰν παύσωσι νὰ ὑπηρετῶσιν ἐν τῇ φρουρᾷ ταύτῃ.

Ἐκανονίσθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 17 Αὐγούστου 1870 τὰ τῆς στρατιωτικῆς ἐκτελέσεως τῆς διὰ τουφεκισμοῦ θανατικῆς ποινῆς.

Ἀνακεφαλαίωσις τῆς συνθέσεως τοῦ στρατοῦ. Ἐν συνόλῳ ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1876 εἶχε μὲ ἐλαχίστας διαφορὰς τὴν αὐτὴν περίπου σύνθεσιν, ἣν καὶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1867, ἤτοι τὴν ἑξῆς.(¹)

	Ἄνδρες	Ἵπποι
Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν (4 τμήματα)	24	
Δύο Ἀρχηγεῖα Μεταβατικοῦ	5 ἀξ.	
Ἓν » Στρατοῦ, τὸ τῆς Ἑπτανήσου	28 »	
Σῶμα Γενικῶν Ἐπιτελῶν	44	5
Δύο Φρουραρχεῖα	156 ἀξ.	
Φάλαγξ	347	9
Ἄγημα		96
Εὐζωνοι (4 τάγματα ἀπὸ 5 λόχους)	2564	8
Πεζικὸν (10 τάγματα ἀπὸ 6 λόχους)	8700	20
Ἱππικὸν (5 ἴλαι)	517	444

(¹) Αἱ διαταχθεῖσαι κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1868 ἕνεκα τῶν ἐκτάκτων περιστάσεων καὶ μὴ πραγματοποιηθεῖσαι αὐξήσεις τῶν σωμάτων, περὶ ὧν ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ γίνεται μνεία, δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψει κατὰ τὴν ἀνακεφαλαίωσιν.

		Ἄνδρες	Ἵπποι
Πυροβολικὸν	Διοίκησις Πυροβολικοῦ		46
	Τάγμα (6 λόχοι)	876(1)	120 ὑποζ. 44 ἡμιόν.
	Ὁπλοστάσιον	209	2
Μηχανικὸν	Ἀρχηγεῖον καὶ Ὑπουργεῖα	89	
	Τάγμα Σκαπανέων (4λόχοι)	522	
Χωροφυλακὴ (1)	Ἀρχηγεῖον καὶ 13 Μοιραρχίαι	2221	200
Μουσικὴ Φρουρᾶς Ἀθηνῶν		51	
Ὑγειονομικὸν	Ἰατρικὸς κλάδος	64 ἀξ.	
	Φαρμακευτικὸς κλάδος	22 »	
Στρατ. Οἰκονομία	3 Οἰκον. Ἐπιθεωρήσεις 4 Στρατιωτ. Ἀρτοποιεῖα	79 »	
Στρατιωτ. Ἱερεῖς		8	
Στρατ. Δικαιοσύνη	1 Ἀναθεωρ. Δικαστήριον 2 Διαρκῆ Στρατοδικεῖα		

Δύναμις Προϋπολογισμός.

Κατὰ τὰ τὰ ἔτη 1868—1876 ἡ δύναμις τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ(2) ἐκυμαίνετο μεταξὺ 12 000—14 500· ἐπεξετάθησαν ὅμως διὰ τῶν ἐνιαυσίων νόμων αἱ διατάξεις τοῦ ΡΟΑ'. νόμου τῆς 30 Ἰανουαρίου 1867 περὶ καταρτισμοῦ προσθέτου ἐκτάκτου δυνάμεως ἐκ 17 000 ἀνδρῶν καὶ κατὰ τὰ ἔτη 1868, 1869—1871 καὶ 1872.

Ὁ Προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν κατὰ τὰ ἔτη ταῦτα ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν ὁλικὸν Προϋπολογισμὸν τῶν Ἐξόδων τοῦ Κράτους ἐμφαίνεται εἰς τὸν κάτωθι πίνακα.

(1) Ὅρα ὑποσημ. σελ. 126.
(2) Ὅρα σελ. 139.

Ἔτη	Προϋπολογισμὸς Ὑπ. Στρατιωτικῶν	Προϋπολογισμὸς Κράτους
1868	8 454 250	32 990 123
1869	8 077 145	34 605 254
1870	8 082 938	34 088 197
1871	7 416 072	34 498 262
1872	7 654 512	37 889 853
1873	7 146 490	35 929 035
1874	9 086 000	41 722 401
1875	7 715 451	39 062 195
1876	7 469 300	39 063 841

ἤτοι κατὰ μέσον ὅρον διὰ τὰ ἔτη 1868—1876 εἶχεν ἀφιερωθῆ διὰ τὸν στρατὸν ποσὸν περιλαμβανόμενον μεταξὺ τοῦ τετάρτου καὶ τοῦ πέμπτου τοῦ ὅλου προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους.

Κατὰ τὸ ἔτος 1868 ἐχορηγήθη διὰ Β. Δ. τῆς 24 Ἰανουαρίου 1868 εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἔκτακτος πίστωσις 1 200 000 δραχ. ὑπὸ τὸ εἰδικὸν κεφάλαιον «Προμήθεια ὑλικοῦ».

Ἐπίσης διὰ τοῦ νόμου ΣΛΒ' τῆς 11 Ἰανουαρίου 1868 ἐχορηγήθη εἰς τὸ αὐτὸ Ὑπουργεῖον ἔκτακτος πίστωσις 2 000 000 δρ. ὑπὸ τὸ εἰδικὸν κεφάλαιον «Προμήθεια Ὑλικοῦ Πολέμου».

Βαθμοφόροι.

Οἱ ἀριθμοὶ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ μετεβλήθησαν διὰ τοῦ νόμου ΥΘ' τῆς 27 Μαΐου 1871 ὡς ἑξῆς·

Στρατηγοὶ	1
Ἀντιστράτηγοι	2
Ὑποστράτηγοι	5
Συνταγματάρχαι	10
Ἀντισυνταγματάρχαι	33
Ταγματάρχαι	46
Λοχαγοὶ	191
Ὑπολοχαγοὶ	219
Ἀνθυπολοχαγοὶ	195

ἤτοι συμφώνως πρὸς τὸν προσαρτώμενον πίνακα κατὰ Σῶμα ὡς ἑξῆς· Στρατηγοὶ 8, Γενικοὶ Ἐπιτελεῖς 17, Μηχανικοὶ 65, Πυροβολικὸν καὶ Ὁπλοστάσιον 57, Ἱππικὸν 25, Πεζικὸν καὶ Εὔζωνοι 339, Σκαπανεῖς 11, Χωροφυλακὴ 87, Οἰκονομικὸς κλάδος 36, Ὑγειονομικὸς κλάδος 44, Φαρμακευτικὸς 8. Τὸ ὅλον 697 καὶ διαθέσιμοι 5 τῶν Γενικῶν Ἐπιτελῶν.

Ἐτροποποιήθη διὰ Β. Δ. τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1868 τὸ ἐκτελεστικὸν τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου Β. Διάταγμα τοῦ 1852 καὶ ἐκανονίσθη, ὅπως ἡ ἕνεκα διαλύσεως σώματος ἢ καταργήσεως θέσεως μετάθεσις τοῦ ἀξιωματικοῦ εἰς ἀργίαν διατάσσηται διὰ τοῦ περὶ διαλύσεως τοῦ σώματος ἢ καταργήσεως θέσεως Β. Διατάγματος ἢ ἐπὶ τῇ βάσει τούτου, ἡ δὲ τοῦ αἰχμαλωτισθέντος, τοῦ πάσχοντος χρόνιον νόσημα καὶ τοῦ δ' ἀπολύσεως ἢ προσκαίρου παύσεως, δι' εἰδικῆς ἀποφάσεως τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἐκδιδομένης προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ὅστις θέλει συνοδεύει αὐτὴν μὲ ἠτιολογημένην ἔκθεσιν.

Προβιβασμοί. Διὰ τοῦ νόμου ΥΜΑ' τῆς 15 Ἰουνίου 1871 ἐτροποποιήθησαν διατάξεις τινὲς τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου τοῦ 1851 καὶ ὡρίσθη ὅτι ἐνέργεια εἶνε ἡ κατάστασις τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ διωρισμένου εἴς τινα θέσιν τῶν σωμάτων τοῦ στρατοῦ, καθὼς καὶ τοῦ μὴ ἀνήκοντος μὲν εἰς τινα θέσιν τῶν σωμάτων τοῦ στρατοῦ ἀξιωματικοῦ, διωρισμένου δὲ εἰς εἰδικήν τινα ὑπηρεσίαν ἢ πρόσκαιρον ἀποστολήν· διαθεσιμότης δ' ὅτι εἶναι ἡ εἰδικὴ κατάστασις τῶν Στρατηγῶν, τῶν Συνταγματαρχῶν καὶ τῶν ἐκ τῆς θέσεως Ὑπουργοῦ ἐξερχομένων ἀξιωματικῶν τῶν διαμενόντων προσκαίρως ἄνευ θέσεως.

Εἰς τὸ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ προβιβασμῶν νόμου Β. Δ. τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1861 ἐπηνέχθησαν αἱ ἑξῆς τροποποιήσεις.

Κατηργήθη διὰ Β. Δ. τῆς 11 Ἀπριλίου 1861 ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 29 περὶ συμμετοχῆς κατὰ τὸ ἥμισυ τῶν χηρευουσῶν θέσεων εἰς τοὺς προβιβασμοὺς μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ταγματάρχου τῶν ἐν ἀργίᾳ συνεπείᾳ διαλύσεως σώματος, καταργήσεως θέσεως, ἐπανόδου ἐξ αἰχμαλωσίας ἢ αἰχμαλώτων ἀξιωματικῶν.

Ἠκυρώθη διὰ Β. Δ. τῆς 4 Ἰουνίου 1868 ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ αὐτοῦ Β. Διατάγματος περὶ μὴ ὑπαγωγῆς τῶν

ἀποτελούντων μέρος τοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν εἰς τὰς περὶ τοῦ κατ' ἐκλογὴν προβιβασμοῦ γενικὰς διατάξεις.

Ἐπετράπη διὰ Β. Δ. τῆς 5 Αὐγούστου 1868 καὶ διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ταγματάρχου, ὡς εἶχεν ἐπιτραπῇ διὰ τοὺς βαθμοὺς τοῦ ἀντισυνταγματάρχου καὶ συνταγματάρχου διὰ Β. Δ. τῆς 17 Ἰουλίου 1867, ὅπως ὁσάκις ἕνεκα τῶν περιστάσεων δὲν ἦτο ἐφικτὸν νὰ ἐκτελεσθῶσι τακτικαὶ ἐπιθεωρήσεις, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ἀρυόμενος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας προτείνῃ εἰς τὴν Α.Μ. τὸν Βασιλέα πρὸς προβιβασμὸν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ταγματάρχου κατά τε ἀρχαιότητα καὶ κατ' ἐκλογὴν τοὺς κεκτημένους τὰ πρὸς ἑκάτερον τῶν προβιβασμῶν τούτων προσόντα λοχαγούς.

Ὡρίσθη διὰ Β. Δ. τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1868 ὅτι αἱ χηρεύουσαι ὀργανικαὶ θέσεις ἀνθυπασπιστῶν τοῦ πεζικοῦ καὶ Ἱππικοῦ θέλουσι πληροῦσθαι δι' ἀνθυπασπιστῶν τῶν ὅπλων τούτων, ἐχόντων τὰ προσόντα διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ, διὰ μαθητῶν τοῦ Στρατ. Σχολείου, εὐδοκιμησάντων εἰς τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις, καὶ διὰ προβιβασμοῦ ἐπιλοχιῶν καὶ λοχιῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ προβιβασμῶν νόμου· αἱ δὲ χηρεύουσαι ὀργανικαὶ θέσεις ἀνθυπασπιστῶν τοῦ ὑλικοῦ τοῦ Πυροβολικοῦ ὅτι θέλουσι πληροῦσθαι δι' ἀνθυπασπιστῶν τοῦ κλάδου τούτου, ἐχόντων τὰ προσόντα διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ καὶ διὰ προβιβασμοῦ ἐπιλοχιῶν καὶ λοχιῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ προβιβασμῶν νόμου.

Διὰ μεταγενεστέρου νόμου, τοῦ ὑπὸ στοιχ. ΥΓ' τῆς 27 Μαΐου 1871 «περὶ τοποθετήσεως ἀνθυπαπιστῶν» καταργηθείσης πάσης διατάξεως ἀντικειμένης, ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς.

Ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἀνθυπασπιστῶν τοῦ Πεζικοῦ, Ἱππικοῦ, καὶ Ὑλικοῦ τοῦ Πυροβολικοῦ ἐκλέγονται καὶ τοποθετοῦνται εἰς τὰς ὀργανικὰς θέσεις τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας οἱ κατὰ τὰς ἐξετάσεις εὐδοκιμήσαντες καὶ ἔχοντες τὰ ὑπὸ τοῦ Β. Δ. τοῦ 1867 ὁριζόμενα προσόντα, τῆς τοποθετήσεως ἀποκειμένης εἰς τὴν κρίσιν καὶ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἐξαιρετικῶς τοποθετοῦντος ἐν τῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ τοὺς εἰς τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας ἀποδεδειγμένως διαπρέψαντας ἐκ τῶν ἀνθυπα-

σπιστῶν, ὧν οἱ μένοντες ἄνευ θέσεως μετατίθενται εἰς ἀποστρατείαν διὰ Β. Διατάγματος μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ, ὁσοσδήποτε καὶ ἂν ᾖ ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν.

Ἐκ τῶν ἀνθυπασπιστῶν τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ τοῦ Μηχανικοῦ τοποθετοῦνται εἰς τὰς ὀργανικὰς θέσεις τῆς ἐν τοῖς σώμασι τούτοις στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας οἱ ἀρχαιότεροι, οἱ δὲ λοιποὶ τίθενται εἰς ἀόριστον ἄδειαν, λαμβάνοντες μηνιαῖον μισθὸν δραχμὰς τεσσαράκοντα.

Ἐκ τῶν ἐπιτυχόντων ἐν ταῖς ἀπολυτηρίοις ἐξετάσεσι μαθητῶν τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς οἱ μᾶλλον εὐδοκιμήσαντες κατατάσσονται εἰς τὸν στρατὸν πρὸς πλήρωσιν τῶν χηρευουσῶν θέσεων ἀνθυπασπιστῶν, οἱ δὲ τυχὸν πλεονάζοντες ἐπανερχόμενοι εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον κέκτηνται ἐπὶ μίαν πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἐξόδου των ἐκ τῆς σχολῆς τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ καταταχθῶσιν ἐν τῷ στρατῷ, ἅμα κενωθῶσι θέσεις ἀνθυπασπιστῶν, κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐξόδου ἐκ τῆς Σχολῆς καὶ τῆς ἐπιτυχίας αὐτῶν ἐν τοῖς ἀπολυτηρίοις ἐξετάσεσιν.

Τέλος διὰ Β. Δ. τῆς 30 Μαρτίου 1876 ἐπηνέχθησαν τροποποιήσεις τινὲς εἰς τὸ περὶ μορφώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Σώματος τῆς Χωροφυλακῆς Β.Δ. τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1856, καθορισθέντων προσθέτων τινων ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἔδει νὰ ἐξετάζωνται οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἐνωμοτάρχου πρώτης τάξεως.

Ἐκπαίδευσις.

Περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ταγμάτων τοῦ Πεζικοῦ, τῶν Εὐζώνων καὶ τοῦ σώματος τῆς Χωροφυλακῆς, ἐπειδὴ ταῦτα διαμελιζόμενα συνήθως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐκπαιδεύωνται καὶ καταρτίζωνται προσηκόντως καὶ ἐπειδὴ ἡ διάρκεια τῶν διδακτικῶν στρατοπέδων, εἰ καὶ κατ' ἔτος ταῦτα ἱδρύοντο, δὲν ἠδύνατο νὰ παραταθῇ πλειότερον τοῦ μηνὸς ἄνευ βλάβης τῆς ὑπηρεσίας καὶ ζημίας τοῦ Δημοσίου, ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 31 Ἰουλίου 1868 Β. Διάταγμα, δι' οὗ ἐλήφθη πρόνοια, ὅπως τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος σώματα συγκεντρούμενα ἐπί τινα τοὐλάχιστον χρόνον προάγωνται, ὅπως τὸ ἐφικτόν, κατὰ τὴν παίδευσιν.

Πρὸς τοῦτο ὡρίσθη ὅτι ἐν Ἀθήναις θέλουσι σταθμεύει καθ' ὅλους τοὺς μῆνας τοῦ ἔτους, πλὴν τῶν χειμερινῶν, ἐκτὸς τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς φρουρᾶς σωμάτων καὶ τμημάτων στρατοῦ ἓν τάγμα Πεζικοῦ ἢ τῶν Εὐζώνων καί

τινες ἐνωμοτίαι πεζῶν καὶ ἱππέων χωροφυλάκων μετὰ τῶν ἀναγκαίων ἀξιωματικῶν τῆς Χωροφυλακῆς, ἵνα, ἀντὶ πάσης ἄλλης ὑπηρεσίας, ἐκπαιδεύωνται θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς ἐπὶ τρεῖς μῆνας κατὰ τὰ ἐν τῷ διατάγματι ὁριζόμενα.

Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς τριμήνου προθεσμίας τό τε τάγμα καὶ αἱ ἐνωμοτίαι ἔδει ν' ἀντικαθίστανται ὑφ' ἑτέρων καὶ οὕτως ὥστε πάντα τὰ τάγματα τοῦ Πεζικοῦ καὶ τῶν Εὐζώνων καὶ ἅπαν τὸ σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς νὰ σταθμεύσωσι διαδοχικῶς ἐν Ἀθήναις, ἵνα ἀποκλειστικῶς ἐπιδοθῶσιν εἰς τὴν ἁρμόζουσαν αὐτοῖς ἐκπαίδευσιν.

Εἰς τὴν πρακτικὴν καὶ τὴν θεωρητικὴν ἐκπαίδευσιν, ἐπεκτεινομένην εἴς τε τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τοὺς ὑπαξιωματικούς, ἔδει νὰ ἐφορᾷ ὁ φρούραρχος Ἀθηνῶν, ὅστις ἐκανόνιζε καὶ τὸν πίνακα τῶν ὡρῶν τῆς ὑπηρεσίας.

Τὸ τάγμα καὶ αἱ ἐνωμοτίαι τῆς Χωροφυλακῆς, μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ τριμήνου, ἐπεθεωροῦντο ὑπό τινος ἐπὶ τούτῳ διοριζομένου ἐπιθεωρητοῦ καὶ ἐξετέλουν ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτοῦ τὰς διαφόρους ἀσκήσεις εἰς ἃς ἐξεπαιδεύθησαν· ὁ δ' ἐπιθεωρητὴς μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐπιθεωρήσεως ὑπέβαλε πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖον ἔκθεσιν, ἐν ᾗ κατεδείκνυτο σαφῶς τὸ προελθὸν ἀποτέλεσμα.

Στρατ. Σχολεῖον Εὐελπίδων.

Ἐπειδὴ οἱ εὐδοκιμήσαντες εἰς τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις διὰ τὰ μὴ τεχνικὰ ὅπλα μαθηταὶ τοῦ Στρατιωτικοῦ Σχολείου δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ καταταχθῶσιν ὡς ἀνθυπασπισταὶ εἰς αὐτά, ὡς ὑπαρχόντων ὑπεραρίθμων ἀνθυπασπιστῶν, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὰ τεχνικὰ ὅπλα ὑπῆρχον χηρεύουσαι θέσεις τινὲς, διετάχθη διὰ Β. Δ. τῆς 17 Ἰανουαρίου 1868 ἡ ἔναρξις τῆς διακοπείσης διδασκαλίας ἐν τῷ Στρατιωτικῷ Σχολείῳ, ἐπανερχομένων ἐν αὐτῷ πασῶν τῶν τάξεων. Οἱ μαθηταὶ τῆς γ'. καὶ τῶν δύο τμημάτων τῆς δ'. τάξεως ἀπετέλεσαν μίαν καὶ τὴν αὐτὴν τάξιν, ὑπεχρεοῦντο δὲ ν' ἀκολουθήσωσιν ἐπὶ ἔνα ἐνιαυτὸν συμπληρωτικὰ μαθήματα καὶ νὰ ὑποστῶσιν ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις, ὅπως καταταχθῶσιν ὅσον οἷόν τε περισσότεροι ὡς ἀνθυπασπισταὶ εἰς τὰ τεχνικὰ ὅπλα. Οἱ μαθηταὶ τῆς α'. καὶ τῆς β'. τάξεως τοῦ σχολείου ἔδει νὰ ἐξακολουθήσωσι τὰς σπουδὰς αὐτῶν κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τῆς 14 Νοεμβρίου 1864.

Νέος ὀργανισμὸς τοῦ Στρατιωτικοῦ τῶν Εὐελπίδων Σχολείου ὡρίσθη διὰ Β. Δ. τῆς 23 Ὀκτωβρίου 1870.

Κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τοῦτον σκοπὸς τοῦ Στρατιωτικοῦ Σχολείου ἦτο ἡ ἐκπαίδευσις νέων, ἵνα κατασταθῶσιν ἱκανοὶ ὅπως χρησιμεύσωσιν ὡς ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατοῦ, διοριζόμενοι εἰς χηρευούσας θέσεις τῶν διαφόρων ὅπλων μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ.

Ἡ πλήρης διδασκαλία τῶν μαθημάτων τῆς σχολῆς ὡρίσθη εἰς 7 ἔτη, διῃρέθη δὲ εἰς δύο περιόδους.

Α'. Τὴν περίοδον τῶν σπουδῶν τῶν φυσικομαθηματικῶν ἐπιστημῶν, ἥτις διαρκοῦσα 5 ἔτη ἐκλήθη καὶ θεωρητικὸν τμῆμα· καὶ

Β'. Τὴν περίοδον τῶν σπουδῶν τῶν σχετικῶν ἐφαρμογῶν αὐτῶν καὶ τῶν καθαρῶς στρατιωτικῶν ἐπιστημῶν, ἥτις διαρκοῦσα 2 ἔτη ἐκλήθη τμῆμα ἐφαρμογῆς.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ὡρίσθη εἰς 40 κατατασσομένους διὰ Β. Δ. κατόπιν διαγωνισμοῦ. Ἐκ τούτων εἴκοσιν ἐπλήρωνον δίδακτρα 500 δραχμὰς κατ' ἔτος, δέκα 1000 καὶ δέκα 1500· οὐχ' ἧττον ἐπετρέπετο καὶ ἡ πέραν τοῦ ἀριθμοῦ τούτου κατάταξις παντὸς ἑτέρου ἐκ τῶν ἐπιτυχόντων ἐν τῷ διαγωνισμῷ πληρόνοντος τὸν ἀνώτατον ὅρον τῶν διδάκτρων, ἤτοι 1500 δραχμὰς κατ' ἔτος ὡς καὶ τῶν προωρισμένων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ναυτικοῦ. Οἱ πέραν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν 40 κατατασσόμενοι μαθηταὶ ἠκολούθουν τὰ μαθήματα τῆς πρώτης περιόδου, ἤτοι τῶν φυσικομαθηματικῶν ἐπιστημῶν, μεθ' ὃ ἐπιτυχόντες εἰς τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις τοῦ θεωρητικοῦ τμήματος ἐλάμβανον τὸ δίπλωμα τοῦ προλύτου τῶν φυσικομαθηματικῶν ἐπιστημῶν, ὅπερ ἔδιδεν αὐτοῖς τὸ δικαίωμα τοῦ ἐξασκεῖν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ καθηγητοῦ τῶν φυσικομαθηματικῶν ἐπιστημῶν καὶ τοῦ πολιτικοῦ γεωμέτρου.

Οἱ μαθηταὶ τῆς 7ης τάξεως ὑφίσταντο ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις ἐπὶ τῶν μαθημάτων καὶ τῶν δύο ἐτῶν τοῦ τμήματος τῆς ἐφαρμογῆς, εὐδοκιμήσαντες δ' εἰς αὐτὰς κατετάσσοντο ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τοῦ στρατοῦ εἰς τὰ διάφορα ὅπλα μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ, μόνον δ' ὁ πρῶτος καθ' ἱκανότητα εἶχε τὸ δικαίωμα ν' ἀναφέρῃ ποῖον ὅπλον προτιμᾷ.

Οἱ ἀποτυχόντες εἰς τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις ἀπελύοντο.

Οἱ νέοι μαθηταί, ἡλικίας 14—16 ἐτῶν, κατετάσσοντο εἰς τὴν πρώτην κλάσιν, ἐπετρέπετο ὅμως ἡ ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν 2αν τάξιν κατάταξις νέων, ἡλικίας τὸ πολὺ 17 ἐτῶν,

ἐὰν ἐξετασθέντες καὶ ἐπὶ τῶν μαθημάτων τῶν παραδιδομένων εἰς τὴν πρώτην τάξιν, ἤθελον κηρυχθῇ ἱκανοί.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος ἐκανονίσθησαν τὰ τοῦ διοικητικοῦ καὶ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, τὰ παραδιδόμενα εἰς ἑκάστην τάξιν μαθήματα, τὰ τῆς διεξαγωγῆς τῶν εἰσιτηρίων, ἐνιαυσίων καὶ ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων καὶ ἐν γένει τὰ τῆς διοικητικῆς καὶ οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Στρατιωτ. Σχολείου (¹).

Ἡ στολὴ τῶν μαθητῶν ἔμεινεν ὡς ἐκανονίσθη διὰ τῆς ἀπὸ 28 Αὐγούστου 1864 Βασιλικῆς Ἐγκρίσεως· ἤτοι Στολὴ Εὐελπίδων.

α') Τὰ ἐπίρραφα ἐν γένει κίτρινα.

β') Τὸ ἱμάτιον ἔφερε περιλαίμιον κίτρινον καὶ ἐπωμίδια ὡς τὰ τοῦ ἱππικοῦ κίτρινα.

γ') Ὁ πῖλος μὲ στέμμα ὅμοιον μὲ τὸ τῶν ἀξιωματικῶν ἐκ μετάξης κιτρίνης.

δ') Ὁ μανδύας ἐκ τσόχης μελανογλαύκου ὡς ἡ τοῦ ἱματίου.

ε') Θεριναὶ ἀναξυρίδες ἀριθ. 1 λευκαὶ καὶ ἀριθ. 2 φαιαί.

ς') Κράνος τὸ τοῦ πεζικοῦ μὲ κίτρινον λοφίαν.

ζ') Τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν βαθμοφόρων ὡς τὰ τοῦ στρατοῦ, χαρακτηριστικὸν δὲ τῆς τάξεως, εἰς ἣν ἀνῆκεν ἕκαστος τῶν μαθητῶν ὁ ἀριθμὸς ὃν ἤθελαν φέρει τὰ ἐπὶ τῶν ἐπωμιδίων κομβία.

Διὰ ψηφίσματος τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ 8 Δεκεμβρίου 1862 εἶχεν εἰσαχθῇ εἰς μὲν τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον, οὕτινος οἱ φοιτηταὶ μετὰ τῶν καθηγητῶν καὶ ὑφηγητῶν ἀπετέλεσαν τὴν Φάλαγγα τοῦ Πανεπιστημίου ἡ ὁπλασκία, εἰς ἕκαστον δὲ τῶν Γυμνασίων τοῦ Κράτους ἡ γυμναστικὴ ὡς μέσον ἀσκήσεως τῶν μαθητῶν. Στρατ. Ἀσκήσεις μαθητῶν Γυμναστική.

Διὰ Β. Διατάγματος τῆς 18 Φεβρουαρίου 1871 ἐκανονίσθη εἰς ἕκαστον τῶν Γυμνασίων καὶ Σχολαρχείων τοῦ Κράτους νὰ διορίζηται εἷς ἢ πλείονες κατὰ τὴν ἀνάγκην ἐκ τῶν ἀνθυπασπιστῶν τοῦ Β. Στρατοῦ εἰς διδασκαλίαν τῶν στρατιωτικῶν ἀσκήσεων. Εἰς τὴν διδασκαλίαν ταύτην ὑπεχρεοῦντο

(¹) Τὰ ἐπιμίσθια τῶν στρατιωτικῶν καθηγητῶν, διδασκάλων καὶ ἐπιτηρητῶν κατηργήθησαν διὰ Β. Διαταγμάτων τῆς 17ης καὶ 10ης Ὀκτωβρίου 1872.

πάντες οἱ ὑπὲρ τὰ 14 ἔτη γεγονότες μαθηταί, ὅπως καὶ εἰς τὰ ἄλλα τῶν μαθημάτων των, ἔδει δὲ νὰ ἐξετάζωνται καὶ εἰς ταύτην καὶ νὰ βαθμολογοῦνται.

Ἐκπαιδευτικὸς Λόχος.

Προκειμένου νὰ ὁπλισθῶσι τὰ τάγματα τοῦ Πεζικοῦ διὰ τοῦ παραδεδεγμένου νέου ὅπλου συστήματος Μυλωνᾶ καὶ νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὸ Πεζικὸν νέαι ἀσκήσεις διετάχθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ.131 ἀπὸ 16 Ἰανουαρίου 1876 Ὑπουργικῆς Διαταγῆς, ὅπως ἕκαστον τῶν δέκα ταγμάτων τοῦ Πεζικοῦ ἀποστείλῃ εἰς Ἀθήνας ἀνὰ 12 ὑπαξιωματικοὺς (λοχίας καὶ δεκανεῖς) ἐκ τῶν παρεχόντων ὡς ἐκ τῆς νοημοσύνης καὶ τῆς ἐπαρκοῦς γνώσεως γραμμάτων ἐχέγγυα περαιτέρω στρατιωτικῆς μορφώσεως, ὄντας δὲ διαγωγῆς ἐξαιρέτου ἢ ἀμέμπτου, ἵνα διδαχθῶσι τὸν χειρισμὸν τοῦ νέου ὅπλου, τὰς εἰσαχθησομένας νέας ἀσκήσεις, τὴν θεωρίαν τῆς ἐπὶ σκοπὸν ῥιπῆς ἐν ἐκτάσει μετὰ τοῦ στρατιωτ. ῥίμματος, τὴν γυμναστικήν, τὴν ὁπλομαχητικὴν καὶ διάφορα ἄλλα στρατιωτικὰ ἀντικείμενα. Οἱ εἰρημένοι ὑπαξιωματικοὶ ὡρίσθη ὅτι θέλουσι συγκροτήσει λόχον ἐκπαιδεύσεως ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ λοχαγοῦ τοῦ 10ου πεζικοῦ τάγματος Σ. Ἀγαλλοπούλου.

Διὰ Β. Δ. τῆς 23 Νοεμβρίου 1876 πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν ὑπαξιωματικῶν τοῦ πεζικοῦ καὶ τῶν εὐζώνων συνεκροτήθη λόχος ἐκπαιδευτικὸς ἐκ πάντων τῶν ἐπιλοχιῶν τῶν ὁπουδήποτε διατελούντων, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 30821 ἀπὸ 4 Δεκεμβρίου ἰδίου ἔτους διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου (¹), τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν δύναμιν τῶν δέκα ταγμάτων τοῦ Πεζικοῦ καὶ τῶν τεσσάρων τῶν Εὐζώνων πλὴν τῶν ἀποτελεσάντων μέρος εἰς τὸν ἄρτι διαλυθέντα λόχον τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐκ τῶν δι' εἰδικῆς διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου ὁρισθέντων ὑπεραρίθμων ἐπιλοχιῶν.

Ἡ διδασκαλία ἐν τῷ λόχῳ τούτῳ ὡρίσθη ὅτι θέλει περιστραφῇ περὶ τὰ διδαχθέντα μαθήματα ἐν τῷ διαλυθέντι λόχῳ, ἅτινα καὶ ἀναγράφονται ἀνωτέρω.

Διὰ τῆς αὐτῆς Ὑπουργικῆς Διαταγῆς ἐκανονίσθησαν αἱ

(¹) Ἕκαστον Τάγμα τοῦ Πεζικοῦ καὶ τῶν Εὐζώνων διετάχθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ 31608 ἀπὸ 10 Δεκεμ. 1876 Δ. Υ. ν' ἀποστείλῃ πλὴν τῶν ἐπιλοχιῶν καὶ ἀνὰ δύο λοχίας καὶ ν' ἀντικαταστήσῃ διὰ λοχιῶν τοὺς μὴ ἐπιθυμοῦντας ἐκ τῶν ἐπιλοχιῶν ν' ἀποτελέσωσι μέρος εἰς τὸν ἐκπαιδευτικὸν λόχον.

λεπτομέρειαι τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς μισθοτροφοδοσίας τῶν ὑπαξιωματικῶν, ἀνετέθη δὲ καὶ εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν τοῦ στρατοῦ συνταγματάρχην Σαπουντζάκην νὰ παρευρίσκηται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν κατὰ τὴν διδασκαλίαν καὶ νὰ ἐξετάζῃ τοὺς ἐκπαιδευομένους ἐπὶ τῶν διδαχθέντων εἰς αὐτοὺς ἀντικειμένων, ἀναφέρων περὶ τῆς προόδου τῶν ἐκπαιδευομένων περιοδικῶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ὁ ἐκπαιδευτικὸς λόχος διελύθη διὰ Β. Διατάγματος τῆς 13ης Ἰουνίου 1877, οἱ δ' ἀπαρτίζοντες αὐτὸν ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται διετάχθησαν νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰ οἰκεῖα σώματα.

Στρατ. Βιβλιοθῆκαι.

Ἐπειδὴ ἐθεωρήθη ὅτι ἐκ τῆς καθ' ἑκάστην προόδου τῆς Στρατ. τέχνης παρίσταται ἀπόλυτος ἀνάγκη ἐντελεστέρας τῶν ἀξιωματικῶν ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὅτι ἀποβαίνει δύσκολος εἴς τινας μάλιστα φρουρὰς ἡ πρόχειρος προμήθεια τῶν πρὸς μελέτην καὶ ἀνάπτυξιν τῶν γνώσεων αὐτῶν ἀπαιτουμένων βοηθημάτων διετάχθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2871 (αὔξ. 22) ἀπὸ 2 Φεβρουαρίου 1876 Διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου ἡ εἰς ἁπάσας τὰς φρουρὰς, ἔνθα ἑδρεύουσιν ἓν ἢ πλείονα σώματα, διαδοχικὴ ἵδρυσις βιβλιοθηκῶν ἐκ στρατιωτικῶν καὶ ἱστορικῶν ἰδίως βιβλίων.

Ἡ ἐν Ἀθήναις βιβλιοθήκη ὡρίσθη ὅτι θέλει καλεῖσθαι «Κεντρικὴ Στρατιωτικὴ Βιβλιοθήκη», αἱ δὲ λοιπαί, «Στρατιωτικαὶ βιβλιοθῆκαι τῆς Φρουρᾶς Ν.Ν. (ἐν ᾗ ἦσαν ἱδρυμέναι)».

Τὰ πρὸς καταρτισμὸν καὶ πλουτισμὸν τῶν βιβλιοθηκῶν τούτων ἀναγκαῖα βιβλία ἐχορήγει τὸ Ὑπουργεῖον, ἐγίνοντο δὲ δεκτὰ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν καὶ πάντα τὰ παρ' ἀξιωματικῶν ἢ ἄλλων προσφερόμενα.

Ἡ Κεντρικὴ Στρατιωτικὴ Βιβλιοθήκη ἱδρύθη, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5486 (αὔξ.34) ἀπὸ 13 Μαρτίου 1876 Διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Αἰόλου οἰκίαν τῆς Ἑταιρείας τῶν «Μεταλλουργείων Λαυρίου». Ἐπειδὴ δὲ ἡ εἰς τὸ αὐτὸ μέρος συγκέντρωσις τῶν ἀξιωματικῶν κατὰ τὰς διαθεσίμους των ὥρας ἐθεωρήθη ὅτι συντελεῖ τὰ μέγιστα εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐν τῷ στρατῷ συμπνοίας, ὡρίσθη ὅτι θέλουσι διατεθῇ ἐν τῷ αὐτῷ καταστήματι τὰ πρὸς ἀνάπαυσιν καὶ διασκέδασιν τῶν ἀξιωματικῶν ἀπαιτούμεμενα δωμάτια, διὰ τὴν διακόσμησιν καὶ συν-

τήρησιν τῶν ὁποίων οἱ ἐν τῇ φρουρᾷ ἀξιωματικοὶ κατέθετον 1% ἐπὶ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν των.

Κανονισμοί. Διὰ Β. Δ. τῆς 20 Μαρτίου 1868 ἐτροποποιήθησαν οἱ περὶ στρατιωτικῶν τιμῶν ὁρισμοὶ τοῦ ἀπὸ 21 Ὀκτωβρίου 1856 (¹) Β. Διατάγματος τοῦ κανονίζοντος τὴν ὑπηρεσίαν τῶν στρατευμάτων ἐν τοῖς φρουρίοις καὶ ταῖς πόλεσι. Καὶ ἄλλαι ὅμως τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἐπηνέχθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 9 Ἰανουαρίου 1870 ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἠχήματα τῶν σαλπιγκτῶν καὶ διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 15 Ὀκτωβρίου ἰδίου ἔτους ὅσον ἀφορᾷ τὸν τρόπον τῆς ἀπονομῆς τιμῶν παρὰ στρατεύματος πορευομένου.

Ἐπίσης ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῶν σωμάτων ἐπηνέχθησαν διὰ Β. Ἐγκρίσεων κατὰ τὰ ἔτη 1868, 1869 καὶ 1870 τροποποιήσεις τινές, διὰ Βασιλικοῦ δὲ Διατάγματος τῆς 29ης Ἰανουαρίου 1868 προσετέθη εἰς τὸν ἐν λόγῳ κανονισμὸν διάταξις περὶ τηρήσεως βιβλίου ποιότητος παρὰ τοῦ διεικητοῦ τοῦ τάγματος ἢ προϊσταμένου καταστήματος, ἐν ᾧ ἔδει ν' ἀναγράφωνται διὰ χειρὸς αὐτοῦ αἱ εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς ἐπιβαλλόμεναι ὁπωσδήποτε ποιναὶ καὶ καθ' ἑξαμηνίαν, κατὰ τοὺς μῆνας Ἰανουάριον καὶ Ἰούλιον ἢ καὶ συνεχέστερον ἂν παραστῇ ἀνάγκη, ἡ καθ' ὑπηρεσίαν καὶ ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας διαγωγή, ὁ ζῆλος περὶ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ αἱ δι' αὐτὴν ἰδιότητες ἑκάστου ἀξιωματικοῦ.

Παράσημα. Καθωρίσθη διὰ Β. Δ. τῆς 21 Ἰανουαρίου 1869 περὶ τακτοποιήσεως τοῦ διασήμου τῶν ἀνωτέρων τάξεων τοῦ Β. τάγματος τοῦ Σωτῆρος, ὅπως τοῦ λοιποῦ οὐδεμία διαφορὰ ὑπάρχῃ ὡς πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ σταυροῦ καὶ τὸ πλάτος τῆς ταινίας μεταξὺ τῶν δύο κλάσεων ταξιαρχῶν καὶ ἀνωτέρων ταξιαρχῶν καὶ ὅπως ὁ σταυρὸς ὁ προσηρτημένος εἰς τὴν μεγάλην ταινίαν τοῦ Μεγαλοσταύρου ἔσεται τοῦ λοιποῦ τοῦ αὐτοῦ μεγέθους ἀπαραλλάκτως μὲ τὸν σταυρὸν τῶν Ταξιαρχῶν.

Διετάχθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6376 τῆς 5 Ἀπριλίου 1871 Ὑπουργικῆς Διαταγῆς, ὅπως τὰ ἁρμόδια φρουραρχεῖα ἢ οἱ κατὰ τόπους διοικηταὶ τῶν στρατιωτικῶν ἀποσπασμάτων παραλαμβάνωσι τὸ παράσημον παρὰ τῶν συγγενῶν τῶν ἀποβιούντων ἀξιωματικῶν καὶ πολιτῶν, εἰς ὧν τὴν κηδείαν ἀπενεμήθησαν στρατιωτικαὶ τιμαὶ καὶ ἀποστέλλωσι τοῦτο εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

(¹) Ἐδημοσιεύθη ὡς παράρτημα τοῦ ὑπ' ἀριθ. 68 φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 7 Νοεμβρίου 1861

Στολὴ Ὁπλισμός. Διὰ Β. Διαταγμάτων κατὰ τὸ ἔτος 1868 ἐκδοθέντων, ἐκανονίσθησαν τὰ τῆς στολῆς τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ, τῶν στρατηγῶν, τῶν ὑπασπιστῶν καὶ διαγγελέων τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ὡς καὶ τὰ διακριτικὰ τοῦ βαθμοῦ τῶν φερόντων τὸ ἐθνικὸν ἔνδυμα ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος.

Δι' ἑτέρου Β. Διατάγματος τῆς 12 Φεβρουαρίου 1875 ἐκανονίσθη ὡς σημεῖον ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἐν μεγάλῃ στολῇ ἀργυροῦφαντος ζώνη ἔχουσα κατὰ τὰ ἄκρα ἀργυροπλέκτους βαλάνους, ἐφ' ὧν ἐξαρτῶνται θύσανοι ἐκ κροσσίων στρεπτῶν ἀργυρῶν.

Διὰ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 24 Μαΐου 1868 «περὶ κανονισμοῦ τῆς στολῆς τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ» ἐκανονίσθησαν λεπτομερῶς, καταργηθείσης πάσης προγενεστέρας σχετικῆς διατάξεως, ὁ ἱματισμὸς ἐν γένει, ἡ ἐξάρτυσις (ἀποσκευή), ἡ σαγὴ (ἱπποσκευή) καὶ ἡ ὅπλισις τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ ἤτοι τοῦ Πεζικοῦ, τῶν Γεν. Ἐπιτελῶν, τοῦ Μηχανικοῦ καὶ τῶν Σκαπανέων, τοῦ Ἱππικοῦ, τοῦ Πυροβολικοῦ, τῶν ἐν τῷ Ὁπλοστασίῳ καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ Ὑλικοῦ Πυροβολικοῦ, τῆς Χωροφυλακῆς, τοῦ Ὑγειονομικοῦ, τοῦ Οἰκονομικοῦ, τοῦ Στρατ. Σχολείου καὶ τῶν Ἀπομάχων.

Ἡ διὰ τοῦ διατάγματος τούτου προσδιορισθεῖσα στολὴ εἶνε ἡ καὶ σήμερον φερομένη ὑπὸ τῶν ὁπλιτῶν καὶ ἀξιωματικῶν μὲ τροποποιήσεις τινὰς εἰς τὰς λεπτομερείας ὡς λ. χ. ἡ διὰ τοῦ Διατάγματος τῆς 26 Ὀκτωβρίου 1870 τροποποίησις τοῦ χιτῶνος τῆς μικρᾶς στολῆς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Ἱππικοῦ, καθ' ἣν τὰ πλέγματα περιτυλίσσονται ἐκ μετάξης μελαίνης ἀντὶ λευκῆς καὶ ἡ διὰ τοῦ Διατάγματος τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1875 κατάργησις τῆς ἐπικαλύψεως τοῦ περιλαιμίου τῶν χλαινῶν τοῦ στρατοῦ δι' ἐρέας ὁμοχρόου τῇ τοῦ περιλαιμίου τοῦ χιτῶνος.

Ἐκ τῆς ἐξαρτύσεως τοῦ Πεζικοῦ καὶ τοῦ Μηχανικοῦ ὁ γυλιὸς καὶ ἡ σιτοδόχη ἦσαν οἷα καὶ τὰ ἐν χρήσει σήμερον, ἡ δὲ παλλάσκα, ὁ σπαθιστὴρ καὶ ὁ λόφος εἶχον διαφοράς.

Ἡ ὅπλισις (¹) τοῦ Πεζικοῦ καὶ τοῦ Μηχανικοῦ συνίστατο ἀπὸ τυφέκιον ὑποδείγματος 1857.

Ἡ ἐξάρτυσις τοῦ Ἱππικοῦ ἦτο ἡ αὐτὴ μὲ τὴν ἐν χρήσει σήμερον, ἡ δὲ ὅπλισις αὐτοῦ συνίστατο εἰς καραβίναν καὶ πιστόλιον Γαλλικά, ὑποδείγματος 1865.

Ἡ ἐξάρτυσις τῶν πεζοπόρων πυροβολητῶν ἦτο ὁμοία μὲ τὴν τοῦ πεζικοῦ· ἡ παλλάσκα ὁμοία μὲ τὴν τῶν ἐφίππων πυροβολητῶν καὶ ἡ ὅπλισις συνίστατο εἰς κοντοτούφεκα ὑποδείγματος τοῦ 1829.

Ἡ ἐξάρτυσις καὶ ἡ ὅπλισις τῶν ἐφίππων πυροβολητῶν ὁμοία μὲ τὴν τοῦ ἱππικοῦ.

Ὑλικὸν στρατοῦ καὶ πολέμου

Ἕνεκα τῆς ὑφισταμένης ἀνάγκης προμηθείας ὁπλισμοῦ καὶ ἑτέρου ὑλικοῦ παντὸς εἴδους πρὸς τελειότερον καταρτισμὸν τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν δυνάμεων συνέστη διὰ Β. Δ. τῆς 9 Ἰανουαρίου 1869 παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπιτροπὴ ἐξ εἰδικῶν ἀνδρῶν, ὅπως γνωμοδοτῇ ἑκάστοτε περὶ τοῦ εἴδους, τῆς ποιότητος καὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ ἀναγκαιοῦντος διὰ τὸν στρατὸν ὁπλισμοῦ ἢ ἑτέρου ὑλικοῦ ὁποιασδήποτε φύσεως.

Ὁμοία ἐπιτροπὴ γνωμοδοτικὴ συνέστη παρὰ τῷ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργείῳ.

Παρὰ δὲ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν συνέστη ἑτέρα ἐπιτροπὴ ὅπως ἐκτελῇ τὰς προμηθείας, ὧν τὴν ἀνάγκην ἤθελον ὑποδείξει αἱ ἀνωτέρω ἐπιτροπαὶ καὶ ἐγκρίνει τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

Διὰ τοῦ νόμου ΦΛΔ' τῆς 31 Μαρτίου 1875, ἀκυρωθέντος μετὰ πολλῶν ἄλλων διὰ τοῦ νόμου ΦΛΘ' τῆς 6 Νοεμβρίου ἰδίου ἔτους, εἶχεν ἐπιτραπῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν νὰ ἐκποιήσῃ τὸ ἄχρηστον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ ὑλικὸν τοῦ πολέμου καὶ νὰ καταθέσῃ τὸ ἐκ τῆς πωλήσεως εἰσπραχθησόμενον ποσὸν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, ἵνα διατεθῇ πρὸς ἀγορὰν ὁπλισμοῦ νέου συστήματος.

(¹) Τὸ τυφέκιον Γκρᾶ, ὑποδείγματος 1874, εἰσήχθη εἰς τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν διὰ Β.Δ. τῆς 31 Δεκεμβρίου 1877, τὸ δὲ Γαλλικὸν περίστροφον πιστόλιον προτύπου 1873 εἰσήχθη ὡς ὁπλισμὸς τῶν ἐφίππων σωμάτων διὰ Β. Δ. τῆς 3 Μαρτίου 1877.

Τυφέκια Σασσεπῶ καὶ Μυλωνᾶ

Τὰ τυφέκια Σασσεπῶ εἶχον δοθῇ δοκιμαστικῶς εἰς τινα μόνον σώματα τοῦ στρατοῦ ἀπὸ τοῦ 1868, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς συνεπείᾳ ἀναφορᾶς τοῦ 10ου Πεζικοῦ Τάγματος ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 18 811 (σχετ. 28 961 τοῦ 1868) καὶ ἀπὸ 13 Σεπτεμβρίου 1869 Ὑπουργικῆς Διαταγῆς, δι' ἧς ἐκοινοποιήθη «Τιμολόγιον τῶν μερῶν τοῦ Γαλλικοῦ ὀπισθογεμοῦς τυφεκίου, προτύπου τοῦ 1866 (Σασσεπῶ).» (¹)

Διὰ συμβολαίου τῆς 8 Νοεμβρίου 1874 εἶχε παραγγελθῇ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν εἰς τὸ ἐν Βελγίῳ ἐργοστάσιον E. καὶ L. Nagant ἡ κατασκευὴ 5 000 ὅπλων συστήματος Μυλωνᾶ, ὧν ἡ πρώτη δόσις ἐπληρώθη δυνάμει Διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου τῆς 27 Ἰουνίου 1875. Διὰ τοῦ παραδεδεγμένου τούτου συστήματος ὅπλων ἐπρόκειτο νὰ ὁπλισθῶσι τὰ τάγματα τοῦ πεζικοῦ καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶχε διαταχθῇ κατὰ Ἰανουάριον 1876 ἡ σύστασις τοῦ λόχου τῆς ἐκπαιδεύσεως, διὰ Βασιλικοῦ δὲ διατάγματος τῆς 9 Ἀπριλίου 1876 εἶχεν ἐγκριθῇ ἡ εἰς τὸ πεζικὸν εἰσαγωγὴ νέου κανονισμοῦ ἀσκήσεων, εἰς ὃν προσηρτήθησαν «Ὁδηγίαι πρὸς χρῆσιν τοῦ ὅπλου προτύπου τοῦ 1866 (Σασσεπῶ).

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25069 (αὔξ. 103) τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1876 Διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου ἐκανονίσθη ὁ ἀριθμὸς(²) τῶν φερομένων φυσιγγίων παρὰ τῶν ἀνδρῶν καὶ ὡρίσθη, ὅτι οἱ ὡπλισμένοι δι' ὀπισθογόμων τυφεκίων ἄνδρες τοῦ πεζικοῦ τῶν εὐζώνων, τῶν σκαπανέων καὶ τῆς χωροφυλακῆς θέλουσι φέρει μεθ' ἑαυτῶν α'.) Ἐν ταῖς φρουραῖς· οἱ δι' ὅπλων Μυλωνᾶ 23 φυσίγγια, οἱ δι' ὅπλων Σασσεπῶ 30, β'.) Ἐν τῇ

(¹) «Τιμολόγιον τυφεκίου Μυλωνᾶ, ὑποδείγματος 1872» ἐκοινοποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ 14 684 ἀπὸ 7ης Ἰουνίου 1877 Υ.Δ.

«Τιμολόγιον τοῦ Γαλλικοῦ ὀπισθογεμοῦς τυφεκίου Γκρᾶ, ὑποδείγματος 1874», ἐκοινοποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 39 991 ἀπὸ 31 Ἰουλίου 1878. Υ. Δ.

(²) Ἐπίσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 40293 (αὔξ. 201) ἀπὸ 27 Δεκεμβρίου 1877 Δ. Υ. ἐκανονίσθη ὅπως οἱ δι' ὀπισθογόμων τυφεκίων Γκρᾶ ὡπλισμένοι ἄνδρες τοῦ στρατοῦ φέρωσιν ἐν ταῖς φρουραῖς μὲν καὶ ἐν τῇ μεταβατικῇ ὑπηρεσίᾳ ὅσα ὡρίσθησαν διὰ τὸ σύστημα Μυλωνᾶ· ἐν ἐκστρατείᾳ δὲ 83 φυσίγγια· πρὸς δὲ ὅτι ἕκαστον τάγμα θέλει ὑπολογίσει νὰ ἔχῃ ἐν ταῖς ἀποθήκαις του ὡς ἐφόδιον διακόσια (200) φυσίγγια τοῦ ὅπλου τούτου δι' ἕκαστον ὁπλίτην.

μεταβατικῇ ὑπηρεσίᾳ, οἱ δι' ὅπλων Μυλωνᾶ 40, οἱ δι' ὅπλων Σασσεπῶ 48 γ'.) Ἐν ἐκστρατείᾳ· οἱ δι' ὅπλων Μυλωνᾶ 73, οἱ δι' ὅπλων Σασσεπῶ 103, ἤτοι τέσσαρας δεσμίδας ἐν τῇ παλλάσκῃ, μίαν δεσμίδα καὶ 3 φυσίγγια ἐν τῇ φυσιγγιοθήκῃ καὶ τὸ ὑπόλοιπον ἐν τῷ γυλιῷ.

Μισθὸς Ἔξοδα πορείας.

Ἐκανονίσθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 27 Φεβρουαρίου 1868 (¹) τὰ τῶν ἐξόδων πορείας τῶν ἀξιωματικῶν, ἐπειδὴ ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν τὸ ἀνεπαρκὲς τῶν χορηγουμένων ἀποζημιώσεων τοῖς ὁδοιποροῦσι λόγῳ ὑπηρεσίας ἀξιωματικοῖς μετὰ ἢ ἄνευ στρατοῦ.

Κατὰ τὰς περὶ τοῦ σχηματισμοῦ ταγμάτων τῶν Εὐζώνων ὁδηγίας τὰς προσηρτημένας εἰς τὸ ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου 1868 Β. Διάταγμα ὁ μισθὸς τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν ὡρίσθη μηνιαῖος ὡς ἑξῆς.

Ὁ τοῦ λοχίου δεσμοφύλακος	δραχμαὶ	36
Ὁ τοῦ » ὁπλοδιορθωτοῦ	»	36
Ὁ τοῦ δεκανέως σαλπιγκτοῦ	»	32
Ὁ τοῦ ἐπιλοχίου	»	44
Ὁ τοῦ λοχίου	»	36
Ὁ τοῦ λοχίου τῆς Οἰκονομίας	»	44
Ὁ τοῦ δεκανέως	»	32
Ὁ τοῦ σαλπιγκτοῦ α'. τάξεως	»	32
Ὁ τοῦ » β'. τάξεως	»	28
Ὁ τοῦ στρατιώτου	»	28

Ὡρίσθη πρὸς τούτοις, ὅτι χορηγεῖται εἰς ἕκαστον ἄνδρα καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ μία μερὶς ἄρτου ἐκ 300 δραμίων ἢ τὸ τίμημα αὐτῆς ὁριζόμενον εἰς 26 λεπτά, ὡς καὶ ὅτι, ἐν τῷ μισθῷ ἑκάστου βαθμολόγου καὶ στρατιώτου περιλαμβάνεται καὶ τὸ τίμημα τοῦ ἱματισμοῦ, τὸν ὁποῖον θέλουν προμηθεύεσθαι οἱ ἄνδρες ἐξ ἰδίων χρημάτων.

Ἡ ἐκ δραχμῶν δέκα μηνιαία χορηγία διὰ τοὺς ὑπαξιωματικοὺς τῆς χωροφυλακῆς καὶ ἐκ δραχμῶν ὀκτὼ διὰ τοὺς χωροφύλακας περιορισθεῖσα εἰς τὸ ἥμισυ συνεχωνεύθη διὰ Β. Δ. τῆς 16 Δεκεμβρίου 1869 εἰς τοὺς μηνιαίους μισθοὺς αὐτῶν.

Ἐνεκρίθη διὰ Β. Δ. τῆς 14 Δεκεμβρίου 1870 ὅπως ἀπονέμεται τοῖς ἀρχιμουσικοῖς μισθὸς μηνιαῖος ὁριζόμενος εἰς δραχμὰς ἑκατὸν δέκα ἀντὶ τῶν ἡμερησίων ἀποδοχῶν.

(¹) Μεταγενέστερα σχετικὰ διατάγματα ἐξεδόθησαν τὸ τῆς 3 Ἰουνίου 1870 καὶ τὸ τῆς 11 Ἀπριλίου 1876.

Διὰ τῶν νόμων ΥΕ' καὶ ΥΣΤ' τῆς 27 Μαΐου 1871 κατηργήθησαν αἱ περὶ ἐπιμισθίων σχετικαὶ διατάξεις τῶν νόμων ΦΛΣΤ' καὶ ΦΕ' τοῦ 1859.

Προσετέθησαν δυνάμει Β. Δ τῆς 15 Ἰανουαρίου 1876 εἰς τὸν ἡμερήσιον μισθὸν τῶν ὑπαξιωματικῶν, μουσικῶν καὶ στρατιωτῶν τῶν ταγμάτων τοῦ Πεζικοῦ, τοῦ Πυροβολικοῦ, τοῦ Ἱππικοῦ, τῶν Σκαπανέων, τοῦ Μηχανικοῦ καὶ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας Ὑλικοῦ Πολέμου ἀνὰ ὀκτὼ λεπτὰ καθ' ἑκάστην, περιορισθείσης τῆς πρὸς βελτίωσιν τοῦ συσσιτίου των ἐπιχορηγήσεως εἰς τέσσαρα λεπτὰ διὰ τὰς φρουρὰς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Σύρου, Πατρῶν, Ῥίου, Παλαμήδίου καὶ Ἑπτανήσου.

Συντάξεις.

Ὁ νόμος ΥΚΗ' τῆς 29 Μαΐου 1871 περὶ τῶν σωματικῶς ἀνικάνων ὁπλιτῶν καθώρισε τὰς περιστάσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας τίθενται εἰς ἀπόταξιν ἢ ἀπολύονται τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ οἱ ἐν τῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ καθιστάμενοι σωματικῶς ἀνίκανοι ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται, εἴτε ἕνεκα γήρατος, εἴτε ἕνεκα βλάβης ἐπισυμβάσης αὐτοῖς ἐν διατεταγμένῃ ὑπηρεσίᾳ ἢ ἐκ τυχαίου συμβεβηκότος, οἱ μὴ κεκτημένοι τὸ πρὸς σύνταξιν ἀποστρατείας δικαίωμα, οὔτε δι' ἀρχαιότητα ὑπηρεσίας κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ΗΑ' νόμου τοῦ 1864, οὔτε ἕνεκα τραυμάτων ἢ νοσημάτων κατὰ τὸ ἐδάφιον β' τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ΣΕ' νόμου τοῦ 1852.

Ὁ λόχος τῶν ἀπομάχων διελύθη δυνάμει τοῦ νόμου τούτου· ἅπαντες δὲ οἱ εἰς τὸν λόχον κατατεταγμένοι ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται ὑπήχθησαν εἰς μίαν τῶν κατηγοριῶν τοῦ νόμου ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἐν λόγῳ νόμου ἐξεδόθησαν τὰ ἀπὸ 16 Ἰουνίου καὶ 20 Ἰουλίου 1871, ὡς καὶ τὸ ἀπὸ 23 Ἰουλίου 1880 Β. Διατάγματα.

Μετοχικὸν Ταμεῖον τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ.

Δυνάμει τοῦ νόμου ΥΖ' τῆς 27 Μαΐου 1871, τροποποιήσαντος τὸν ΣΕ' νόμον περὶ συνενώσεως τῶν εὐεργετικῶν ταμείων τὸν κατὰ γῆν στρατοῦ, ὁ ἔλεγχος τῶν πράξεων τῆς διοικητικῆς τοῦ Ταμείου ἐπιτροπῆς, ὁ ἀνατεθειμένος εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ὡρίσθη νὰ ἐξασκῆται παρ' ἑνὸς τῶν παρὰ τῷ Στρατιωτικῷ Λογιστηρίῳ ἐπεξεργαστῶν

ἐκπληροῦντος συνάμα καὶ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ. Προσέτι ὡρίσθη, ὅπως ἐκ τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου πληρόνηται καὶ ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ταμείου ἐκτὸς τῆς τοῦ γραμματέως.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 10 Ἰουνίου 1871 Β. Διάταγμα.

1877-1881 Στρατολογία.

Ἡ κατὰ τὰ ἔτη 1877—1881 τακτικὴ δύναμις τοῦ στρατοῦ καὶ ἡ στρατολογία, ὡς προσδιωρίζοντο διὰ τοῦ ἐνιαυσίου νόμου, ἐμφαίνονται εἰς τὸν κάτωθι πίνακα.

Ἔτος	Δύναμις	Στρατολογία
1877	12 255	2 800
1878	14 271	2 800
1879	19 091	2 800
1880	12 354	1 500
1881	82 824	6 000

Ὁ νόμος ΧΘ'. τῆς 18 Μαρτίου 1877 «περὶ ἐκτάκτου ἐφεδρείας τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ» ὥρισε λεπτομερῶς τὰ περὶ ἀπογραφῆς πρὸς στρατολογίαν τῆς ἐκτάκτου ἐφεδρείας τοῦ πεζικοῦ, τὰ τῆς συντάξεως τῶν στρατολογικῶν καταλόγων, τὰ τῶν ἐνστάσεων, λόγων ἀποκλεισμοῦ, ἐξαιρέσεως καὶ ἀπαλλαγῆς, τὰ τῆς κληρώσεως καὶ τὰ τῶν ποινῶν· ὁ δὲ νόμος ΧΚΔ'. τῆς 22 Ἰουνίου 1877 «περὶ διοργανισμοῦ τῆς Ἐθνοφυλακῆς» τοῦ Κράτους διέλαβεν, ὅτι τὰ μητρῷα τὰ συνταχθέντα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω ΧΘ' νόμου ἀποδεικνύουσι τὴν ἡλικίαν τῶν 22—30 ἐτῶν, τὰ δὲ συνταχθέντα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ Ἐθνοφυλακῆς νόμου ἀποδεικνύουσι τὰς λοιπὰς ὑποχρέους κατὰ τοὺς περὶ Ἐθνοφυλακῆς νόμους ἡλικίας.

Ἐν ἔτει 1878 ἐψηφίσθη νέος «περὶ στρατολογίας» νόμος, ὁ ΨΙϛ' τῆς 27ης Νοεμβρίου, δι' οὗ εἰσήχθη ἡ καθολικὴ στρατολογία ἐν Ἑλλάδι καὶ τοῦ ὁποίου αἱ περὶ συντάξεως Μητρώου τῶν ἀρρένων διατάξεις ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν ἅμα τῇ δημοσιεύσει, αἱ δὲ λοιπαὶ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1880, ἀφ' ἧς καὶ κατηργήθησαν ἅπασαι αἱ διατάξεις τῶν περὶ ἀπογραφῆς, στρατολογίας, ἐθνοφυλακῆς, φάλαγγος τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἐκτάκτου ἐφεδρείας προγενεστέρων νόμων, ψηφισμάτων, διαταγμάτων καὶ θεσπισμάτων, ὡς καὶ πᾶσα ἀντικειμένη διάταξις νόμου ἢ διατάγματος.

Αἱ γενικαὶ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἦσαν αἱ ἑξῆς.

Πᾶς Ἕλλην ὀφείλει νὰ ὑπηρετήσῃ αὐτοπροσώπως ἐν τῷ στρατῷ.

Ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία εἶναι ὑποχρεωτικὴ εἰς πάντας τοὺς ἄγοντας ἡλικίαν ἀπὸ τοῦ 21 ἔτους συμπεπληρωμένου μέχρι τοῦ 40 συμπεπληρωμένου. Οὐδεὶς εἶνε δεκτὸς ἐν τῷ στρατῷ, ἐὰν μὴ κέκτηται τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα διὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν.

Ἡ ἀντικατάστασις ἀπαγορεύεται. Ἡ ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἀπαλλαγὴ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ εἶναι ὁριστική.

Πᾶν σῶμα συντεταγμένον ἐν ὅπλοις ὑπόκειται εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς νόμους, ἀποτελεῖ μέρος τοῦ στρατοῦ καὶ ὑπάγεται εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἢ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν.

Μόνοι οἱ Ἕλληνες εἰσὶ δεκτοὶ εἰς τὸν στρατόν. Ἀποκλείονται δὲ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας καὶ οὐδαμῶς δύνανται νὰ ὑπηρετήσωσιν ἐν τῷ στρατῷ, α') οἱ καταδικασθέντες εἰς ἐγκληματικὴν ποινήν β') ὅσοι, καταδικασθέντες εἰς ἐπανορθωτικὴν ποινὴν φυλακίσεως τοὐλάχιστον ἐνιαυσίου, ἐστερήθησαν διὰ τῆς ποινικῆς ἀποφάσεως καθόλου ἢ ἐν μέρει τῶν πολιτικῶν καὶ ἀστικῶν δικαιωμάτων των, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ κατάστασις αὕτη.

Διὰ τοῦ νόμου ὡρίσθησαν τὰ περὶ ἀπογραφῆς καὶ συντάξεως κατὰ δήμους «Μητρῴου τῶν ἀρρένων», περιλαμβάνοντος πάντας τοὺς ἐν ἑκάστῳ δήμῳ τοῦ Κράτους ἐγκατεστημένους καὶ ἄγοντας ἡλικίαν ἀπὸ τῆς γεννήσεως μέχρι τοῦ 40 ἔτους συμπεριλαμβανομένου ἄρρενας· ἐκανονίσθησαν τὰ περὶ ἐξαιρέσεως, ἀπαλλαγῆς καὶ ἀναβολῆς κατατάξεως, τὰ περὶ στρατολογικῶν συμβουλίων, περὶ στρατολογικῶν ἐλέγχων καὶ περὶ στρατολογικοῦ μητρῴου· καθωρίσθησαν τὰ περὶ ἐθελουσίας κατατάξεως, περὶ ἀνακατατάξεως, καὶ περὶ τῆς ὑπὸ ὅρον ἐπὶ ἓξ μῆνας ἐθελουσίας κατατάξεως, (1) ὡς καὶ ποινικαὶ διατάξεις διὰ τοὺς παραβάτας τοῦ νόμου· ἐν αὐτῷ τέλος ὡρίσθησαν τὰ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς ἑξῆς.

(1) Διὰ Β. Δ. τῆς 22 Ἰανουαρίου 1880, τροποποιηθέντος διὰ μεταγενεστέρου τῆς 25 Αὐγούστου ἰδίου ἔτους, καθωρίσθησαν τὰ τῶν ἐξετάσεων διὰ τὴν ὑπὸ ὅρον ἐπὶ ἓξ μῆνας ἐθελουσίαν κατάταξιν.

Πᾶς Ἕλλην, μὴ κριθεὶς ἀνίκανος διὰ πᾶσαν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, διανύει

Ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ τρία ἔτη,
Ἐν τῇ ἐφεδρείᾳ αὐτοῦ ἓξ ἔτη, καὶ
Ἐν τῇ ἐθνοφρουρᾷ δέκα ἔτη.

1. Ὁ ἐνεργὸς στρατὸς συγκροτεῖται ἐκ τῶν ἐθελουσίως κατατασσομένων ἢ ἀνακατατασσομένων καὶ ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν ἀπογραφὴν τῶν τριῶν τελευταίων ἐτῶν.

2. Ἡ ἐφεδρεία τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν ἀπογραφὴν τῶν ἓξ ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων τῆς ἀπογραφῆς τῶν τριῶν ἐτῶν, ἐξ ἧς συγκροτεῖται ὁ ἐνεργὸς στρατός.

Ἡ ἐθνοφρουρὰ ἀποτελεῖται ἐκ πάντων τῶν ἀνδρῶν τῶν διανυσάντων τὸν ὡρισμένον χρόνον διὰ τὴν ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ καὶ τῇ ἐφεδρείᾳ αὐτοῦ ὑπηρεσίαν.

Ἡ ἐθνοφρουρὰ ὀργανίζεται κατὰ διαμερίσματα περιφερειῶν συμφώνως πρὸς τὸν περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ νόμον, οἱ δὲ εἰς αὐτὴν ἀνήκοντες ἄνδρες καλοῦνται κατὰ πᾶν δεύτερον ἔτος πρὸς ἐκτέλεσιν ἀσκήσεων ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας κατ' ἀνώτατον ὅρον.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ΨΙϛ' νόμου ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 4 Φεβρουαρίου 1880 Β. Διάταγμα τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν σωματικὴν ἱκανότητα καὶ τὴν εἰς τὰ διάφορα ὅπλα παραδοχὴν τῶν κληρωτῶν, διὰ δὲ τοῦ νόμου ΨΠϛ' τῆς 5 Φεβρουαρίου 1880 ἐλήφθησαν μέτρα περὶ τῶν καθυστερούντων κληρωτῶν ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1878 καὶ 1879 ἀπογραφῶν.

Ὁ νόμος ΨΙϛ' ὑπέστη τροποποιήσεις διὰ τῶν ἑξῆς νεωτέρων νόμων.

1) Διὰ τοῦ νόμου ΨΠΗ' τῆς 8 Φεβρουαρίου 1880 περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 84 περὶ ἐθελουσίας ὑπὸ ὅρον ἐπὶ ἓξ μῆνας κατατάξεως ἐργατῶν θαλάσσης.

2) Διὰ τοῦ νόμου Ω' τῆς 24 Μαρτίου 1880 περὶ ἐνεργείας τῶν κληρώσεων τῶν στρατευσίμων τῶν δήμων τῶν Κυκλάδων καὶ Σποράδων νήσων καὶ τοῦ δήμου Διαποντίων τῆς Κερκύρας ἐν ταῖς πρωτευούσαις αὐτῶν.

3) Διὰ τοῦ νόμου ΩΟΖ' τῆς 18 Δεκεμβρίου 1880 περὶ κυρώσεως τοῦ περὶ ἀναβολῆς κατατάξεως ἐν τῷ στρατῷ Β.Δ. τῆς 9 Αὐγούστου, εἰς ὃν προσετέθησαν καὶ ἄλλαις τινὲς δια-

τάξεις καὶ ὅστις ἴσχυσεν ἐπὶ μόνης τῆς διὰ Β. Δ. διατεταγμένης τότε ἐπιστρατείας.

4) Διὰ τῶν νόμων ΩΠΕ' τῆς 18 Δεκεμβρίου 1880 καὶ ΠΗ' τῆς 16 Φεβρουαρίου 1881, δι' ὧν ἐπετρέπετο νὰ διορίζωνται ἀπόστρατοι ἀξιωματικοί, ἔτι δὲ καὶ ἰδιῶται ὡς ὑφιστάμενοι καὶ ὡς προϊστάμενοι εἰς τὰ Στρατολογικὰ Γραφεῖα.

5) Διὰ τοῦ νόμου ΠΘ' τῆς 9 Φεβρουαρίου 1881 περὶ ὑπαγωγῆς τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τῶν στρατολογικῶν συμβουλίων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐντοπίων ὑπαλλήλων ΦΜ' νόμου τοῦ 1875.

6) Διὰ τοῦ νόμου ΠΚΘ' τῆς 13 Μαρτίου 1881 περὶ ἁρμοδιότητος Στρατοδικείου δικάζοντος ἀνυποτάκτους.

Ἔκτακτος ἐφεδρεία.

Ἐν ἔτει 1877 διὰ τοῦ νόμου ΧΘ' τῆς 18 Μαρτίου πρὸς σύστασιν ἐκτάκτου ἐφεδρείας τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς.

Πρὸς σύστασιν Ἐκτάκτου Ἐφεδρείας τοῦ Πεζικοῦ θέλουσιν ἀπογραφῇ καὶ διὰ κληρώσεως στρατολογηθῇ εἰκοσακισχίλιοι ἄνδρες ἐκ τῶν ἀγόντων ἡλικίαν 22, 23, 24, 25, καὶ 26 ἐτῶν. (1)

Δεκακισχίλιοι ἐκ τῶν ἐφέδρων τούτων θέλουσι προσέλθει πρὸς κατάταξιν ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀποτελέσματος τῆς κληρώσεως, οἱ δὲ λοιποὶ ἐντὸς τοῦ ἕκτου μηνός.

Ὁ χρόνος τῆς ἐν τῇ Ἐφεδρείᾳ ὑπηρεσίας τῶν ἐφέδρων τούτων ὁρίζεται εἰς ἑπτὰ ἔτη, ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς ἀποπερατώσεως τῶν γυμνασίων αὐτῶν. Ἡ δὲ πρὸς ἐκγύμνασιν ὑπηρεσία ὁρίζεται εἰς ἓξ μῆνας, ἀρχομένους ἀπὸ τῆς κατατάξεως.

Ἀντικατάστασις δὲν ἐπιτρέπεται.

Ἑκάστη τῶν δύο μερίδων τῆς Ἐφεδρείας, συγκειμένη ἐκ 10 χιλιάδων νεοσυλλέκτων θέλει ὀργανισθῇ εἰς 10 τάγματα πεζικοῦ, ὧν ἕκαστον θέλει συγκροτεῖσθαι ἐκ λόχων τεσσάρων, τοῦ λόχου ἀπαρτιζομένου ἐκ 25) ἀνδρῶν.

(1) Ὁ στρατολογικὸς κατάλογος ἐν ἑκάστῳ δήμῳ διῃρέθη εἰς δύο μέρη, ὧν τὸ πρῶτον περιέλαβε τὰς ἡλικίας ἀπὸ τοῦ 22 μέχρι τοῦ 26, τὸ δὲ δεύτερον ἀπὸ τοῦ 27 μέχρι τοῦ 30. Αἱ τελευταῖαι αὗται ἡλικίαι εἶχεν ὁρισθῇ ὅτι θὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ νόμου, ἐὰν διὰ νέου νόμου ἤθελε δοθῇ πρὸς τοῦτο ἡ ἄδεια τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας.

Τὰ στελέχη τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν τῶν δέκα ταγμάτων τῆς Ἐφεδρείας, θέλουσι ληφθῇ ἐκ τοῦ Πεζικοῦ τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ.

Ἡ τῆς Ἐφεδρείας ἐκγύμνασις θέλει γίνει ἐν στρατοπέδοις.

Ἡ Ἐφεδρεία τοῦ Πυροβολικοῦ, τοῦ Ἱππικοῦ, καὶ τῶν Σκαπανέων θέλει συγκροτηθῇ ἐν ἰδίοις λόχοις καὶ ἴλαις ἐκ τῶν καθυστερούντων κληρούχων τῶν ἐτῶν 1875, 1876 καὶ τῶν προηγουμένων ἐτῶν, ἔτι δὲ ἐκ τῶν νεοσυλλέκτων τῆς ἀπογραφῆς τοῦ ἔτους 1877.

Διὰ τοῦ νόμου ΧΚΕ . τῆς 24 Ἰουνίου 1877 « Περὶ προσωρινοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ » ὁ περὶ ἐκτάκτου ἐφεδρείας νόμος ἐτροποποιήθη κατὰ τοῦτο, ὅτι ἀντὶ τῆς ἐν στρατοπέδῳ ἐκγυμνάσεως ὡρίσθη ἡ εἰς τὸν στρατὸν ἐπὶ ἑξαμηνίαν κατάταξις τῶν κληρωθέντων ἐφέδρων α'. τάξεως, ῥητῶς μάλιστα διατασσομένου, ὅτι ἡ προκαταρκτικὴ ἐκγύμνασις αὐτῶν γενήσεται ἐν τοῖς ἐγγυτέρῳ τῶν ἑστιῶν αὐτῶν φρουροῦσι τάγμασιν ἢ λόχοις τοῦ πεζικοῦ.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου σχετικῶς πρὸς τὴν Στρατολογίαν εἶχον ὁρισθῇ τὰ ἑξῆς :

Ἡ συμπλήρωσις τῆς δυνάμεως τῶν εὐζώνων γίνεται διὰ κατατάξεως στρατιωτῶν ἐθελοντῶν, οἵτινες ἐπιτρέπεται νὰ κατατάσσωνται καὶ μόνον ἐπὶ ἓν ἔτος δυνάμει τοῦ Β. Δ. τῆς 10 Αὐγούστου 1877 τοῦ κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου ΧΝΗ' τῆς 16 Δεκεμβρίου ἰδίου ἔτους.

Ἡ συμπλήρωσις τοῦ πεζικοῦ γίνεται α'.) διὰ τῶν τακτικῶν ἐφέδρων τῶν τε ὑπηρετούντων καὶ τῶν ἐν ταῖς ἑστίαις αὐτῶν διατελούντων β'.) διὰ κατατάξεως ἐπὶ ἓν ἔτος ἐθελοντῶν μὴ κληρωθέντων ἢ ἐκ τῶν ἀγόντων ἡλικίαν ἀπὸ τοῦ 27ου μέχρι τοῦ 35ου ἔτους· γ'.) διὰ τῶν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Πυροβολικοῦ, Ἱππικοῦ καὶ Μηχανικοῦ (Σκαπανέων) κληρωτῶν τοῦ 1877 δ'.) διὰ τῶν κατὰ τὸν νόμον ΧΘ'. περὶ Ἐκτάκτου Ἐφεδρείας ἐφέδρων πρώτης τάξεως, ἐξ ὧν κρατοῦνται ἐν τῷ στρατῷ ἐπὶ ἓξ μῆνας ὅσοι ἀπαιτοῦνται πρὸς συμπλήρωσιν αὐτοῦ, οἱ δὲ περισσεύοντες πέμπονται εἰς τὰς ἑστίας των διὰ κληρώσεως.

Ἡ συμπλήρωσις τοῦ Πυροβολικοῦ, Ἱππικοῦ καὶ τοῦ Μηχανικοῦ (Σκαπανέων) γίνεται α'.) διὰ τῶν καθυστερούντων κληρωτῶν, β'.) διὰ τῶν τακτικῶν ἐφέδρων καὶ γ'.) δι' ἐθελοντῶν ἐπὶ ἓν ἔτος. Ὁ καταρτισμὸς τῶν λόχων τῶν νοσοκό-

μων γίνεται διὰ μεταθέσεως στρατιωτῶν ἐκ τῶν ταγμάτων τοῦ πεζικοῦ.

Εἰς ἐκτέλεσιν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου,

διὰ Β. Δ. τῆς 28 Ἰουνίου 1877 ἐκλήθησαν εἰς τὰ ὅπλα οἱ εἰς τὰς ἑστίας των διατελοῦντες τακτικοὶ ἔφεδροι ἁπάντων τῶν σωμάτων τοῦ στρατοῦ.

διὰ τῆς ἀπὸ 29 Ἰουνίου 1877 ἐγκυκλίου διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν προσεκλήθησαν νὰ προσέλθωσιν ἀμέσως, ἅτε ληξάσης τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου χορηγουμένης τριακονθημέρου προθεσμίας δεκακισχίλιοι ἔκτακτοι ἔφεδροι α'. τάξεως.

διὰ Β. Δ. τῆς 5 Ἰουλίου 1877 ἐξηκολούθησαν ὑπηρετοῦντες καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ τριμήνου οἱ δυνάμει Β. Δ. τῆς 26 Ἀπριλίου 1877 ἐπὶ τρεῖς μῆνας τηρηθέντες εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ τακτικοὶ ἔφεδροι.

διὰ τῆς ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1877 ἐγκυκλίου τηλεγραφικῆς διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν προσεκλήθησαν καὶ οἱ ὑπολειπόμενοι δεκακισχίλιοι ἔκτακτοι ἔφεδροι β' τάξεως.

Διὰ τοῦ νόμου ΧΞΖ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1877 περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω ΧΚΕ' νόμου εἶχον τροποποιηθῇ διατάξεις τινὲς αὐτοῦ καὶ εἶχεν ὁρισθῇ, ὅτι τὰ διάφορα σώματα τοῦ στρατοῦ, πλὴν τῆς χωροφυλακῆς συμπληροῦνται, α') διὰ τῆς κατατάξεως κληρωτῶν, β') διὰ τῆς κατατάξεως κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ διατάξεις ἢ ἐπὶ ἓν ἔτος, ἐθελοντῶν μὴ κληρωθέντων καὶ ἀγόντων ἡλικίαν μέχρι τοῦ 35ου ἔτους καὶ γ') διὰ τῆς ὑπὸ τὰ ὅπλα τηρήσεως ἢ ἀνακλήσεως τῶν τακτικῶν ἐφέδρων· τὸ δὲ πεζικὸν προσέτι καὶ διὰ τῆς τηρήσεως ὑπὸ τὰ ὅπλα τῶν ἐκτάκτων ἐφέδρων.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου τούτου διὰ Β. Δ. τῆς 4 Ἰανουαρίου 1878 παρέμεινον ὑπὸ τὰ ὅπλα καὶ πέραν τοῦ ἑξαμήνου οἱ μεταβαίνοντες εἰς ἀόριστον ἄδειαν ἔκτακτοι ἔφεδροι, μέχρις ὅτου διὰ Β. Δ. τῆς 9 Ὀκτωβρίου 1878 διετάχθη ν'

ἀποσταλῶσιν εἰς ἀόριστον ἄδειαν εἰς τὰς ἑστίας των οἱ ἐν ταῖς τάξεσι τοῦ στρατοῦ συμπληρώσαντες ἑξάμηνον καὶ ἐπέκεινα ὑπηρεσίαν ἔκτακτοι ἔφεδροι τῆς πρώτης σειρᾶς καὶ οἱ διανύσαντες ἓν ἔτος καὶ ἐπέκεινα ἐκ τῆς ἐφέδρου τακτικῆς ὑποχρεώσεώς των τακτικοὶ ἔφεδροι, ἐκλήθησαν δ' ὑπὸ τὰ ὅπλα ἐπὶ ἑξάμηνον αἱ δύο σειραὶ γ' καὶ δ' τάξεως, ἑκάστη ἐκ δέκα χιλιάδων ἐκτάκτων ἐφέδρων ἐκ τῶν ὑπολειπομένων τοιούτων τῆς πρώτης κληρώσεως, τῶν ἀγόντων ἡλικίαν ἀπὸ τοῦ 22 μέχρι τοῦ 26 ἔτους, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ ν' ἀποσταλῶσιν ἰσάριθμοι ἔκτακτοι ἔφεδροι τῆς β' σειρᾶς εἰς ἀόριστον ἄδειαν εἰς τὰς ἑστίας των.

Ἡ κλῆσις ὅμως αὕτη ἑτέρων σειρῶν εἰς τὰ ὅπλα, συνεπῶς δὲ καὶ ἡ ἀποστολὴ εἰς ἀόριστον ἄδειαν τῶν ἐφέδρων τῆς β' σειρᾶς ἀνεστάλη διὰ Β. Δ. τῆς 3 Νοεμβρίου 1878 μέχρις ὅτου διὰ Β. Διαταγμάτων τῆς 16 Νοεμβρίου, 25 καὶ 26 Δεκεμβρίου ἰδίου ἔτους ἀπεστάλησαν εἰς ἀόριστον ἄδειαν εἰς τὰς ἑστίας των οἱ ἐν ταῖς τάξεσι τοῦ στρατοῦ ὑπηρετοῦντες ἔκτακτοι ἔφεδροι τῆς α' καὶ β' σειρᾶς, τηρηθέντων ὑπὸ τὰ ὅπλα τῶν τακτικῶν ἐφέδρων μέχρι συμπληρώσεως ἐνιαυσίου ὑπηρεσίας ἐκ τῆς τακτικῆς τριετοῦς ἐφέδρου ὑποχρεώσεως αὐτῶν.

Ἐθνοφυλακή.

Ὁ νόμος ΧΚΔ' τῆς 22 Ἰουνίου 1877, «περὶ διοργανισμοῦ τῆς ἐθνοφυλακῆς» διελάμβανε τὰ ἑξῆς ἐν περιλήψει.

Τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐθνοφύλακος καὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ, ὡς καὶ τὰς ὑποχρεώσεις του ἐν τῇ ἐθνοφυλακῇ, ἀποδεικνύουσι τὰ συνταχθέντα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου ΧΘ' τῆς 18 Μαρτίου 1877 μητρῷα διὰ τὴν ἡλικίαν 22—30 ἐτῶν, διὰ δὲ τὰς λοιπὰς ἡλικίας τὰ συνταχθέντα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ ἐθνοφυλακῆς νόμων.

Ὑπόχρεοι διὰ τὴν μεταβατικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐθνοφυλακῆς εἰσὶν οἱ κατὰ τὰ ὑπάρχοντα μητρῷα ἄγοντες ἡλικίαν ἀπὸ 19 — 35 ἐτῶν· δύνανται ὅμως νὰ κληθῶσιν ἐν ἀνάγκῃ καὶ οἱ ἄγοντες ἡλικίαν ἀπὸ 36—40 ἐκ τῶν ἐνεργῶν ἐνθοφυλάκων, ὡς καὶ οἱ εἰς τὴν διαθέσιμον ἐθνοφυλακὴν ἀνήκοντες.

Οἱ εἰς τὴν μεταβατικὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐθνοφυλακῆς διὰ Β. Δ. καλούμενοι ἄνδρες ὀργανίζονται κατὰ δήμους, ἐπαρχίας καὶ νομοὺς καὶ ἀποτελοῦσι μέρος τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ, ὑπηρετοῦσι δ' ἐν αὐτῷ ἐπὶ τρεῖς μῆνας κατ' ἀνώτατον ὅρον,

πλὴν ἐὰν διὰ Β. Διατάγματος παραταθῇ ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν.

Ὁ ἀριθμὸς καὶ αἱ ἐπαρχίαι ὁρίζονται διὰ τοῦ Β. Διατάγματος καλουμένης πρῶτον τῆς νεωτέρας ἡλικίας καὶ ἀπαλλασσομένων ὡρισμένων κατηγοριῶν.

Διὰ Β. Δ. ἐπὶ προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ὑπουργῶν ἐκδιδομένου δύνανται νὰ κανονισθῶσι κατὰ τόπους συναθροίσεις διὰ τὴν ἐπὶ σκοπὸν ῥιρὴν δι' ὀπισθογεμῶν ὅπλων.

Ὁ χρόνος τῆς ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῶν συναθροίσεων τούτων καὶ τὰ ἀπονεμητέα βραβεῖα ὁρίζονται διὰ τοῦ αὐτοῦ διατάγματος. Εἰς τὰς συναθροίσεις ταύτας εἶνε δεκτοὶ πάντες οἱ βουλόμενοι νὰ συναγωνισθῶσι.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου τούτου ἐκλήθη διὰ Β, Δ. τῆς 23 Ἰανουαρίου 1878 δι' ἕνα μῆνα ἡ ἐθνοφυλακὴ τῶν δήμων τῆς ἐπαρχίας Ἀττικῆς εἰς μεταβατικὴν ὑπηρεσίαν καὶ δὴ ἐκ τῶν ἀγόντων ἡλικίαν ἀπὸ 19 μέχρι τοῦ 40 ἔτους, ἐξαιρεθέντων τῆς προσκλήσεως διὰ μετεγεστέρων Β. Διαταγμάτων τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ὑπουργείων τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης. Οἱ κληθέντες, ἀπολαύοντες τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποκείμενοι εἰς τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις ὡς καὶ οἱ ἄνδρες τοῦ στρατοῦ, ὡρίσθη ν' ἀποτελέσωσι μέρος τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ καὶ νὰ διοργανωθῶσιν εἰς τάγματα πεζικοῦ.

Τὰ ὅπλα καὶ ἡ ἀποσκευὴ τῶν ἐθνοφυλάκων διετάχθη νὰ χορηγηθῶσιν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου.

Ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοὶ τῆς ἐθνοφυλακῆς.

Διὰ τοῦ νόμου ΧΠΒ' τῆς 24 Ἰανουαρίου 1878 ἐκανονίσθησαν τὰ τῆς στρατολογίας τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν τῆς Ἐθνοφυλακῆς ὡς ἑξῆς·

Αἱ θέσεις τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν τῆς Ἐθνοφυλακῆς πληροῦνται.

Α'. Διὰ τοῦ διορισμοῦ διὰ Β. Διατάγματος προκαλουνου ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν.

α'.) Ἀξιωματικῶν τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ διατελούντων ἐν ἐνεργείᾳ, ἐν ἀργίᾳ ἕνεκα καταργήσεως θέσεως ἢ διαλύσεως σώματος ἢ ἐν διαθεσιμότητι ὡς ἐξελθόντων ἐκ τῆς θέσεως βουλευτοῦ.

β'.) Ἀποστράτων ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπάσπιστῶν τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ.

γ'.) Παραιτηθέντων ἐκ τοῦ βαθμοῦ των πρῴην ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ.

δ'.) Ἀποφοίτων μαθητῶν τοῦ θεωρητικοῦ τμήματος τοῦ Στρατιωτικοῦ Σχολείου.

ε'.) Διδακτόρων, προλυτῶν, ἀποφοίτων καὶ φοιτητῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, ἀποφοίτων τῶν Γυμνασίων καὶ παντὸς ἄλλου πολίτου, ἐὰν εὐδοκιμήσωσιν εἰς τὰς διὰ Β. Διατάγματος κανονισθησομένας ἐξετάσεις, προτιμωμένων τῶν εἰς ἑκάστην τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν ὑπαγομένων κατὰ τὴν σειρὰν τῶν κατηγοριῶν.

Β'. Διὰ τοῦ προβιβασμοῦ τῶν οὕτω διορισθέντων ὡς καὶ τῶν ὑπαξιωματικῶν τῆς Ἐθνοφυλακῆς, ὧν αἱ θέσεις πληροῦνται α'.) διὰ τῆς κατατάξεως πρῴην ὑπαξιωματικῶν β'.) διὰ τῆς κατατάξεως φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου καὶ παντὸς ἄλλου πολίτου, εὐδοκιμησάντων εἰς τὰς διὰ Β. Δ. κανονισθησομένας ἐξετάσεις· καὶ γ'.) διὰ προβιβασμοῦ τῶν ὑπηρετούντων ἐν τῇ Ἐθνοφυλακῇ ὁπλιτῶν.

Οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὴν α. κατηγορίαν ἀξιωματικοὶ προβιβάζοντο κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ ἐν τῷ στρατῷ περὶ στρατιωτικῶν προβιβασμῶν διατάξεις, καθόσον ὑπῆρχον θέσεις κεναὶ εἰς τὸ σῶμα εἰς ὃ ἀνῆκον.

Διὰ τοὺς ἀποστράτους ἐλογίζετο ὡς χρόνος ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς συντάξεως ὁ χρόνος, ὃν διήνυσαν ὑπηρετοῦντες ἐν τῇ Ἐθνοφυλακῇ.

Οἱ ἐκ τῶν κατηγοριῶν γ'. δ'. καὶ ε'. προερχόμενοι προήγοντο μόνον μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ λοχαγοῦ, ἀπελύοντο δὲ διὰ Β. Διατάγματος καὶ μόνον οἱ λαβόντες μέρος εἰς ἐκστρατείαν διετήρουν τὸν τιμητικὸν αὐτῶν βαθμὸν μετὰ τὴν ἀπόλυσίν των.

Δι' ἑτέρας διατάξεως τοῦ αὐτοῦ νόμου ἐκανονίσθησαν τὰ τῆς ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὑπαξιωματικοὺς τῆς Ἐθνοφυλακῆς συμφώνως πρὸς τοὺς κειμένους νόμους.

Μεταβατικὴ ἐθνοφυλακή.

Διὰ τοῦ νόμου ΨΙΖ' τῆς 27 Νοεμβρίου 1878 ἐκλήθησαν πρὸς ἄσκησιν εἰς τὰ στρατιωτικὰ οἱ ἄγοντες ἡλικίαν 22, 23 καὶ 24 ἐτῶν ἐκ τῶν ὑποχρεουμένων εἰς τὴν μεταβατικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐθνοφυλακῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὑπὸ στοιχεῖα ΧΚΔ' νόμου τῆς 22 Ἰουνίου 1877 περὶ διοργανι-

σμοῦ τῆς Ἐθνοφυλακῆς. Ἡ ἄσκησις αὐτῶν ἔδει νὰ ἐνεργηθῇ ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν ἐπαρχιῶν, εἰς ἃς κατῴκουν καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερβῇ τοὺς ἓξ μῆνας, ὁ δ' ἀριθμὸς τῶν εἰς τὴν τοιαύτην ἄσκησιν προσκαλουμένων, λαμβανόμενος διὰ κληρώσεως κατ' αὔξουσαν σειρὰν, δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερβῇ τὰς ὀκτὼ χιλιάδας.

Εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου·

α') διὰ Β. Δ. τῆς 14 Δεκεμβρίου 1878 ἐκλήθησαν ἐκ τῶν ὑποχρέων εἰς ἄσκησιν ὀκτὼ χιλιάδες, αἵτινες διὰ Β. Δ. τῆς 25 Δεκεμβρίου ἰδίου ἔτους κατετάχθησαν εἰς τὸν στρατὸν πρὸς πλήρωσιν τῶν τάξεων αὐτοῦ·

β') διὰ Β. Δ. τῆς 1 Αὐγούστου 1879 ἐκλήθησαν πρὸς ἄσκησιν εἰς τὰ στρατιωτικὰ ὀκτὼ ἔτι χιλιάδες μεταβατικῶν ἐθνοφυλάκων, αἵτινες δυνάμει Β. Δ. τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας ἐπίσης κατετάχθησαν εἰς τὸν στρατὸν πρὸς πλήρωσιν τῶν τάξεων αὐτοῦ· τοῦτο δέ, διότι ἐκ τῶν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 14 Δεκεμβρίου 1878 Β. Διατάγματος κληθεισῶν τὸ πρῶτον ὀκτὼ χιλιάδων ἀπελύοντο οἱ διανύοντες τὸν νενομισμένον ἑξάμηνον χρόνον τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν μεταβατικοὶ ἐθνοφύλακες.

Αἱ νεωστὶ κληθεῖσαι ὀκτὼ χιλιάδες μεταβατικῶν ἐθνοφυλάκων ὡρκίσθησαν νὰ ὑπηρετήσωσι μόνον μέχρι τῆς λήξεως τοῦ ἔτους 1879, ὁπότε ἔπαυεν ἡ ἰσχὺς τοῦ ΨΙΖ'. νόμου.

Ἐπιστράτευσις τοῦ 1880.

Ἐν ἔτει 1880 διὰ Β. Διατάγματος τῆς 8 Ἰουλίου ὁ ἐνεργὸς στρατὸς ἐτέθη εἰς ἐπιστράτευσιν, (¹) κατὰ τὴν διάρκειαν δ' αὐτῆς, ἐπετράπη ν' αὐξηθῶσιν αἱ ὑπὸ τὰ ὅπλα

(¹) Ἔπαυσε διατελῶν ἐν ἐπιστρατεύσει ὅ τε κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν στρατὸς διὰ Β. Διατάγματος τῆς 7 Ἀπριλίου 1882.

δυνάμεις, μέχρις 60 000 ἀνδρῶν κατὰ τὰς ἑξῆς διατάξεις.

Τηροῦνται εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ,

α'. Ἅπαντες οἱ ὁπλῖται, ὧν ἡ ὑποχρέωσις λήγει καὶ οἱ ὁποῖοι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου ἤθελον ἀποστέλλεσθαι εἰς τὴν ἐφεδρείαν τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ.

β'. Οἱ καταταχθησόμενοι εἰς τὸν ἐνεργὸν στρατὸν ἐκ τῆς ἀπογραφῆς τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ὅσοι θέλουσι καταβάλλει κατὰ τὴν λῆξιν τῆς ἑξαμήνου ὑπηρεσίας των δραχμὰς ἑκατὸν καὶ ἑπομένως ἀνήκουσιν εἰς τὴν διαθεσιμότητα τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ· καὶ

γ'. Οἱ ἐπὶ ἓξ μῆνας ὑπὸ ὅρον καταταχθέντες ἐθελονταί.

Καλοῦνται ὑπὸ τὰ ὅπλα, πλὴν τῶν καθυστερούντων κληρωτῶν προηγουμένων ἀπογραφῶν καὶ τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὸ 1ον καὶ 5ον μέρος τῶν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος συνταχθέντων Στρατολογικῶν Ἐλέγχων τῶν Δήμων,

α'. Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου εἰς τὴν διαθεσιμότητα ἀνήκοντες.

β'. Οἱ κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον εἰς τὴν ἐφεδρείαν τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ ἀνήκοντες.

Ἡ πρόσκλησις ὑπὸ τὰ ὅπλα διατάσσεται διὰ μιᾶς ἢ διαδοχικῶς, ἀναλόγως τῆς δυνάμεως, εἰς ἣν θέλει αὐξηθῇ ὁ στρατός. Ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει καλοῦνται εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, κατ' αὔξουσαν σειρὰν ἡλικίας, πρῶτον μὲν οἱ μὴ ὑπηρετήσαντες καὶ οἱ μὴ συμπληρώσαντες τρίμηνον τοὐλάχιστον ἐν αὐτῷ ὑπηρεσίαν καὶ κατόπιν οἱ τρεῖς ἢ πλείονας μῆνας ὑπηρετήσαντες.

Ἐπιτρέπεται νὰ κληθῶσιν ὑπὸ τὰ ὅπλα, πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ, εἰς ἣν ἀνήκουσιν ἢ ἐν τῇ ὁποίᾳ διαμένουσι χωροφυλακῆς.

α'. Αἱ δύο πρῶται σειραὶ τῆς ἐθνοφρουρᾶς, ἤτοι οἱ ἄγοντες τὸ 31ον καὶ 32 ἔτος τῆς ἡλικίας των, ὅσοι ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἐθνοφρουρὰν καὶ

β'. Οἱ ὑποχρεούμενοι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου νὰ παραμείνωσιν ἐν τῇ Ἐθνοφρουρᾷ ἐννέα ἢ πλείονα ἔτη, οἱανδήποτε δὲ ἄγοντες ἡλικίαν. Ἡ πρόσκλησις τούτων δύναται νὰ διαταχθῇ καὶ διαδοχικῶς, καλουμένων πρῶτον τῶν ἀγόντων τὸ 31 ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ τῶν ὑποχρεουμένων νὰ παραμείνωσιν ἐν τῇ Ἐθνοφρουρᾷ δέκα ἢ πλείονα ἔτη καὶ κατόπιν τῶν λοιπῶν.

Γίνονται δεκτοὶ πρὸς ἐθελουσίαν κατάταξιν ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ ὑπὸ ἑξάμηνον, ἐνιαύσιον, διετῆ ἢ τριετῆ ὑποχρέωσιν, Θεσσαλοὶ καὶ Ἠπειρῶται.

Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐν λόγῳ περὶ ἐπιστρατεύσεως Β. Διατάγματος ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 24 Ἰουλίου 1880 Β. Διάταγμα περὶ συγκροτήσεως σωμάτων τινῶν, σχετικῶς δὲ πρὸς τὴν πρόσκλησιν τῶν ἀνδρῶν ὑπὸ τὰ ὅπλα διετάχθησαν διαδοχικῶς τὸ ἑξῆς·

α'.) διὰ Β. Δ. τῆς 24 Ἰουλίου 1880 ἐκλήθησαν ὑπὸ τὰ ὅπλα οἱ ἀνήκοντες κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας ΨΙϛ' νόμου εἰς τὴν διαθεσιμότητα καὶ τὴν ἐφεδρείαν τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ, ὅσοι δὲν ὑπηρέτησαν ἐν τῷ στρατῷ καὶ δὲν συνεπλήρωσαν ἐν αὐτῷ τρίμηνον τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν, κατὰ πρῶτον δὲ οἱ ἄγοντες ἡλικίαν 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 καὶ 30 ἐτῶν·

β'.) διὰ Β. Δ. τῆς 21 Ἰανουαρίου 1881 ἐτηρήθησαν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ ἐνόσῳ διήρκει ἡ ἐπιστράτευσις οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου λόγῳ τῆς ἡλικίας ἢ τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας των μεταβαίνοντες εἰς τὴν Ἐθνοφρουράν·

γ'.) διὰ Β. Δ. τῆς 7 Φεβρουαρίου 1881 ἐκλήθησαν ὑπὸ τὰ ὅπλα κατ' αὔξουσαν σειρὰν ἡλικίας οἱ ἐπὶ τρίμηνον ἢ πλείονα χρόνον ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρετήσαντες· ἐκ τούτων δὲ διετάχθησαν τὰ Στρατολογικὰ Γραφεῖα νὰ ἐκδώσωσι διαταγὰς πορείας

τῇ 10 Φεβρουαρίου 1881 διὰ τοὺς ἄγοντας τὸ 23ον, 24ον, καὶ 25ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν.

τῇ 13 » » διὰ τοὺς ἄγοντας τὸ 26ον, 27ον, καὶ 28ον

τῇ 21 Φεβρουαρίου 1881 διὰ τοὺς ἄγοντας τὸ 29ον καὶ 30ὸν.

Ἐπίσης ἐψηφίσθη ὁ νόμος ΠΚΘ, τῆς 20 Μαρτίου 1881, δι' οὗ ἐπετράπη νὰ κληθῶσιν ὑπὸ τὰ ὅπλα, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιστρατεύσεως τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ, ὅσοι κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις ἀπηλλάσσοντο προσωρινῶς τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, εἰς ἐκτέλεσιν δὲ τοῦ νόμου τούτου ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 4ης Ἀπριλίου 1881 Β. Διάταγμα ἔχον ὡς ἑξῆς.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιστρατεύσεως τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ θέλουσι α'.) κληθῇ καὶ καταταχθῇ εἰς αὐτὸν οἱ ἄγοντες τὰς ὑπὸ τὰ ὅπλα κληθείσας ἡλικίας καὶ β'.) τηρηθῇ εἰς τὰς τάξεις αὐτοῦ ὅσοι κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις ἀπηλλάγησαν ἢ ἀπαλλάσσονται προσωρινῶς τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ ἐπ' ἀορίστῳ ἀδεία εἰς τὰς ἑστίας των ἀποστολὴ τῶν ἐπιστράτων ἤρξατο τὸ πρῶτον·

διὰ Β. Δ. τῆς 3 Ἰουνίου 1881 (¹), δι' οὗ ἐνεκρίθη, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν νὰ κληθῶσι καὶ αὖθις εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη.

α'.) Ν' ἀποσταλῶσιν εἰς τὰς ἑστίας των ἐπ' ἀορίστῳ ἀδείᾳ οἱ διὰ τὰς βοηθητικὰς ὑπηρεσίας προωρισμένοι.

β'.) Ν' ἀπολυθῶσι τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ οἱ ἐν αὐταῖς ὑπηρετοῦντες, ὅσοι ἀπηλλάγησαν νομίμως τῆς στρατιωτικῆς ὑποχρεώσεως.

Εἶτα διὰ Β. Δ. τῆς 31 Αὐγούστου 1881 (²) ἀπελύθησαν ὅσοι ἐπίστρατοι ἢ προϋπηρετήσαντες ἀνῆκον εἰς τὴν ἐθνοφρουρὰν καὶ οἱ ὁποῖοι ἐτηρήθησαν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ

(¹) Δ. Υ. 37 146 (αὔξ. 222) ἀπὸ 7 Ἰουνίου 1881,
(²) Δ. Υ. 59 222 (αὔξ. 297) ἀπὸ 8 Σεπτεμβρίου 1881. Αὕτη ἐφηρμόσθη βραδύτερον ἀπὸ τὰ ἐν Ἠπείρῳ καὶ Θεσσαλίᾳ ἑδρεύοντα σώματα.

δυνάμει τοῦ ἀπὸ 21 Ἰανουαρίου 1881 Β. Διατάγματος.

Μετὰ ταῦτα τὰ διάφορα σώματα τοῦ στρατοῦ διετάχθησαν ν' ἀποστείλωσιν εἰς τὰς ἑστίας των ἐπ' ἀορίστῳ ἀδείᾳ, ὑπὸ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω ἐπιφύλαξιν, ἀμέσως μὲν τὰ ἑδρεύοντα εἰς τοὺς δεκατρεῖς τοῦ Κράτους Νομοὺς, κατόπιν δὲ καὶ διαδοχικῶς τὰ ἑδρεύοντα εἰς τὰς καταληφθείσας χώρας τῆς Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας, διὰ τῶν ἑξῆς Ὑπουργικῶν Διαταγῶν·

1) διὰ τῆς ἀπὸ 11 Σεπτεμβρίου 1881 ὑπ' ἀριθ. 59 680 (αὔξ. 303) α') τοὺς κατατεταγμένους ὡς ἐπιστράτους ἢ προϋπηρετήσαντες, ὅσοι τυγχάνουσι μόνοι υἱοί· β') ἐκ τῶν τηρηθέντων εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ὑποχρεώσεώς των ὅσους εὑρέθησαν ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ στρατῷ κατὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1880. γ') ἐκ τῶν ἀφυπηρετησάντων κατὰ τὴν προγενεστέραν ὑπηρεσίαν των μετὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1880 ὅσους συνεπλήρωσαν κατὰ τὰ μητρῷα τῶν ἀρρένων τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των ἢ ὑπερέβησαν τὸ ἔτος τοῦτο·

2) διὰ τῆς ἀπὸ 19 Σεπτεμβρίου 1881 ὑπ' ἀριθ. 61 965 (αὔξ. 314) ἅπαντας τοὺς ὁπωσδήποτε προϋπηρετήσαντας, τοὺς κληθέντας ὑπὸ τὰ ὅπλα δυνάμει τοῦ ἀπὸ 7ης Φεβρουαρίου 1881 Β. Διατάγματος·

3) διὰ τῆς ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1881 ὑπ' ἀριθ. 65 096 (αὔξ. 326) τοὺς κατατεταγμένους ὡς ἐπιστράτους, ὑπηρετήσαντας δὲ πλέον τῶν ἓξ μηνῶν μέχρι τῆς 30 Σεπτεμβρίου ἰδίου ἔτους·

4) διὰ τῆς ἀπὸ 2 Νοεμβρίου 1881 ὑπ' ἀριθ. 72 428 (αὔξ. 348) α') τοὺς καταταχθέντας ὡς ἐπιστράτους, καθόσον οὗτοι συμπληροῦσιν ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν· β') τοὺς καταταχθέντας ὡς κληρωτοὺς τοῦ 1880, ὅσοι καταβάλοντες τὰς 100 δραχμὰς ἀνῆκον εἰς τὴν διαθεσιμότητα· γ') ὅσους προσήνεγκον ἀντικαταστάτην ὡς κληρωτοὶ παρελθουσῶν ἀπογραφῶν· δ') τοὺς καταταχθέντας ὡς ἐθελοντὰς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ· ε') τοὺς καταταχθέντας ὡς ἐθελοντὰς ἐπ' ἀορίστῳ χρόνῳ.

Διὰ τοῦ περὶ ἐπιστρατεύσεως Β. Δ. τῆς 8 Ἰουλίου 1880 εἶχεν ἐπιτραπῇ νὰ κληθῶσιν ὑπὸ τὰ ὅπλα α') αἱ δύο πρῶται σειραὶ τῆς Ἐθνοφρουρᾶς, ἤτοι οἱ ἄγοντες το 31 καὶ 32 ἔτος τῆς ἡλικίας των β') οἱ ὑποχρεούμενοι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου νὰ παραμείνωσιν ἐν τῇ Ἐθνοφρουρᾷ ἐννέα ἢ πλείονα ἔτη, οἱανδήποτε δὲ ἄγοντες ἡλικίαν. Διὰ δὲ τοῦ Β. Δ. τῆς 21 Ἰανουαρίου 1881 ἐτηρήθησαν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, ἐνόσῳ διήρκει ἡ ἐπιστράτευσις, οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου λόγῳ τῆς ἡλικίας ἢ τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας των μεταβαίνοντες εἰς τὴν Ἐθνοφρουράν. Διὰ νεωτέρου ὅμως διατάγματος τῆς 26 Ἰανουαρίου 1881 ἐπετράπη νὰ κληθῶσιν ὑπὸ τὰ ὅπλα πλὴν τῶν ἀνωτέρω καὶ ἕτεραι σειραὶ ἐθνοφρουρῶν κατ' αὔξουσαν ἡλικίαν, καθωρίσθη δ' ὅτι ἡ ὑπὸ τὰ ὅπλα πρόσκλησις μιᾶς ἢ πλειοτέρων σειρῶν ἐθνοφρουρῶν δύναται νὰ διαταχθῇ καὶ μερικῶς δι' ὡρισμένας Ἐπαρχίας ἢ Νομούς.

Ἐθνοφρουρά.

Ὁ νόμος ΠΙΑ' τῆς 19 Φεβρουαρίου 1881 «περὶ προσωρινοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Ἐθνοφρουρᾶς» ὥριζε τὰ ἑξῆς α') Ἡ Ἐθνοφρουρὰ ἐνισχύει τὴν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Χωροφυλακήν β') Ἀποτελεῖ μέρος τῆς δυνάμεως τῶν Μοιραρχιῶν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ γ') Συγκροτεῖται εἰς ἴδια σώματα κατ' Ἐπαρχίας ἢ Νομούς.

Ἐπιτρέπεται διὰ Β. Διατάγματος. α') Νὰ συμπληρῶνται τὰ κενὰ τῶν σωμάτων τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ δι' ἐθνοφρουρῶν· β') Ν' ἀνατεθῇ εἰς σώματα ἐθνοφρουρῶν ὡρισμένων Ἐπαρχιῶν ἢ Νομῶν ἡ φρούρησις φρουρίων, ὀχυρωμάτων, παραλίων, στρατιωτικῶν σταθμῶν, συγκοινωνιῶν καὶ στρατηγικῶν σημείων καὶ γ') Ἵνα προορίζωνται ὡρισμένων Ἐπαρχιῶν ἢ Νομῶν σώματα ἐθνοφρουρῶν νὰ συμπράττωσι μετὰ τῶν τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ ἐν ἐκστρατείᾳ.

Οἱ διοικηταὶ καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ τῶν σωμάτων τῶν Ἐθνοφρουρῶν διορίζονται διὰ Β. Διατάγματος μεταξὺ α') Τῶν

ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν· β') Τῶν ἐν ἀποστρατείᾳ ἀξιωματικῶν· γ') Τῶν τῆς ἐνεργοῦ ἢ προικοδοτημένης φάλαγγος, καὶ δ') Τῶν ἰδιωτῶν· ἐκ τῶν τριῶν δὲ τελευταίων κατηγοριῶν μετὰ προηγουμένην συναίνεσιν αὐτῶν.

Σύνθεσις στρατοῦ.

Νόμος «περὶ προσωρινοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατοῦ» ἐψηφίσθη κατὰ πρῶτον ὁ ΧΚΕ' τῇ 22 Ἰουνίου 1877.

Μετὰ τοῦτον κατὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος 1878 ἴσχυσαν α') ὁ νόμος ΧΞΖ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1877, δι' οὗ παρετάθη ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου ΧΚΕ' μέ τινας τροποποιήσεις β') ὁ νόμος ΧΟΔ' τῆς 23 Ἰανουαρίου 1878 περὶ «προσωρινῶν στρατιωτικῶν μέτρων».

Κατὰ τὸ ἔτος 1879 ἴσχυσεν ὁ νόμος ΨΞΑ' τῆς 17 Δεκεμβρίου 1878 περὶ «προσωρινοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ».

Κατα τὸ ἔτος 1880 ἐψηφίσθη ὁ νόμος ΩΛΗ' τῆς 29 Ἀπριλίου «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ»,(¹) ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐξεδόθησαν τὸ «περὶ ἐπιστρατεύσεως τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ καὶ τῶν ὑπὸ τὰ ὅπλα δυνάμεων Β. Δ. τῆς 8 Ἰουλίου ὡς καὶ τὸ «περὶ συνθέσεως τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ» Β. Δ. τῆς 27 Δεκεμβρίου 1880.

Τὰ συγκροτηθέντα δυνάμει τῶν διαταγμάτων τούτων σώματα καὶ οἱ ὑπηρεσίαι διετηρήθησαν προσωρινῶς καὶ μετὰ τὴν παῦσιν τῆς ἐπιστρατεύσεως διὰ τοῦ νόμου ΠΜΑ' τῆς 27 Μαρτίου 1882 μέχρις ὅτου ἐψηφίσθη ὁ νόμος ΑΛΖ' τῆς 22 Ἰουνίου 1882 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ», ὅστις διαδοχικῶς κατὰ πολλὰ τροποποιηθεὶς ἴσχυσε μέχρι τοῦ ἔτους 1904, ὁπότε κατηργήθη διὰ τοῦ νόμου ΓΛΑ' (ὑπ' ἀριθ. 3031) τῆς 20 Ἰουνίου «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ».

Περίληψις τῶν κυριωτέρων διατάξεων τῶν ὡς ἄνω νόμων δίδεται κατωτέρω κατὰ χρονολογικὴν σειράν.

Γενικὸν Ἐπιτελεῖον τοῦ Στρατοῦ.

Εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ὡς ἄνω ΧΚΕ' νόμου συνέστη δυνάμει Β.Δ. τῆς 6 Αὐγούστου 1877 περὶ ὀργανισμοῦ Ἐπιτελείων.

α') Γενικὸν Ἐπιτελεῖον τοῦ Στρατοῦ συγκείμενον ἐξ ἑνὸς

(¹) Δι' εἰδικῆς διατάξεως τοῦ νόμου τούτου ἐπετράπη εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ καλέσῃ παρὰ τῷ Στρατῷ ἀλλοδαποὺς ἀξιωματικοὺς πρὸς μελέτην, διαρρύθμισιν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ στρατιωτικοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Κράτους.

συνταγματάρχου, ἀρχηγοῦ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου, ἑνὸς ἀντισυνταγματάρχου, ἑνὸς ταγματάρχου καὶ δύο λοχαγῶν, διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου καὶ ἐκ τοῦ ἀναγκαίου κατωτέρου προσωπικοῦ.

β') Ἐπιτελεῖον δι' ἑκατέραν τῶν Μεραρχιῶν συγκείμενον ἐξ ἑνὸς ἀντισυνταγματάρχου, ἀρχηγοῦ τοῦ Ἐπιτελείου τῆς Μεραρχίας, ἑνὸς ταγματάρχου, ἑνὸς λοχαγοῦ καὶ ἐκ τοῦ ἀναγκαίου κατωτέρου προσωπικοῦ.

γ') Ἐπιτελεῖον δι' ἑκάστην τῶν Ταξιαρχιῶν συγκείμενον ἐξ ἑνὸς ταγματάρχου, ἀρχηγοῦ τῶν Ἐπιτελῶν τῆς Ταξιαρχίας, ἑνὸς λοχαγοῦ καὶ ἐκ τοῦ ἀναγκαίου κατωτέρου προσωπικοῦ.

Τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον τοῦ Στρατοῦ, ἐν ὅσῳ δὲν συνηνοῦντο αἱ Μεραρχίαι πρὸς συγκρότησιν στρατοῦ, ὡρίσθη διὰ τοῦ Διατάγματος, ὅτι θέλει ἐργάζεσθαι ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν ὡς ἴδιον Τμῆμα, τὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου, τὸ ὁποῖον θέλει μελετᾷ καὶ παρασκευάζει πᾶσαν ἐργασίαν ἀναγομένην α') εἰς τὴν ὀργάνωσιν τοῦ στρατοῦ, β') εἰς τὰ μέσα καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐνεργείας τοῦ στρατοῦ, ἤτοι τὸν ἐξοπλισμὸν, τὰς συγκοινωνίας, τοὺς στρατιωτικοὺς τηλεγράφους, τὰ περὶ ὀχυρώσεων κ.τ.λ. γ') εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ στρατοῦ, δ') εἰς τὴν ἐπιστρατείαν καὶ τὰς κινήσεις τοῦ στρατοῦ, ε') εἰς τοπογραφικὰς, καταστατικὰς καὶ ἱστορικὰς μελέτας ἀφορώσας εἴτε τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν στρατὸν ἡμῶν, εἴτε ξένας Ἐπικρατείας καὶ τοὺς στρατοὺς αὐτῶν· τέλος, εἰς ἅπαντα τὰ περὶ στρατοῦ γενικὰ ζητήματα.

Τὰ τῆς ὑπηρεσίας τῶν Ἐπιτελείων ἐν γένει μέχρι τῆς ἐκδόσεως εἰδικοῦ διατάγματος ἐκανόνιζε τὸ περὶ συνοπτικοῦ κανονισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐν ἐκστρασείᾳ στρατοῦ διάταγμα τῆς 26 Ἰουνίου 1868.

Ὑπουργεῖον.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἀπετελέσθη, δυνάμει τοῦ νόμου ΨΞΑ' τῆς 17 Δεκεμβρίου 1878 «περὶ προσωρινοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ» ἐξ ὀκτὼ τμημάτων, ἤτοι τοῦ Προσωπικοῦ, Οἰκονομικοῦ, Στρατ. Λογιστηρίου, Ὑγειονομικοῦ, Πεζικοῦ, Πυροβολικοῦ, Μηχανικοῦ καὶ Δικαιοσύνης καὶ ἐξ ἑνὸς γραφείου Διεκπεραιώσεως καὶ Καταχωρήσεως, δυνάμει δὲ τοῦ νόμου ΩΛΗ' τῆς 29 Ἀπριλίου 1880 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ» ἐκ τῶν ἄνω ὀκτὼ τμημάτων, ἐκ τῶν Γραφείων τῆς Διεκπεραιώσεως καὶ τῆς Κατα-

χωρήσεως καὶ ἐξ ἑνὸς Γραφείου τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας, ἔχοντος προορισμὸν νὰ παρασκευάζῃ ἐργασίας ἀφορῶσας εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ στρατοῦ, τὴν ἐκπαίδευσιν αὐτοῦ, τὴν ἐπιστρατείαν, τὰς κινήσεις, τὴν μεταφορὰν κ.τ.λ. νὰ συντάσσῃ στρατιωτικὰ ὑπομνήματα, χάρτας κ.τ.λ, νὰ μελετᾷ τὰ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν ξένων στρατῶν, νὰ συλλέγῃ στατιστικὰς καὶ στρατιωτικὰς πληροφορίας κ.τ.λ.

Κατὰ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 27 Δεκεμβρίου 1880 «περὶ συνθέσεως τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ κτλ.» τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν συνεκροτήθη:

1) Ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ Ὑπουργοῦ·

2) Ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας

3) Ἐκ τεσσάρων τμημάτων, ἤτοι ἐκ τοῦ Προσωπικοῦ, (ἐμπεριέχοντος τὰ γραφεῖα τοῦ Πεζικοῦ, τοῦ Ἱππικοῦ, τοῦ Πυροβολικοῦ, τοῦ Μηχανικοῦ, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας), ἐκ τοῦ Ὑγειονομικοῦ, ἐκ τοῦ Οἰκονομικοῦ καὶ ἐκ τοῦ Στρατιωτικοῦ Λογιστηρίου.

4) Ἐκ τῆς Διεκπεραιώσεως καὶ τῆς Καταχωρήσεως, ὑπαγομένων ἀμφοτέρων εἰς τὸ τμῆμα τοῦ Προσωπικοῦ.

Αἱ ἀφορῶσαι εἰς ὡρισμένα ἀντικείμενα διαταγαὶ ἢ ἔγγραφα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ὑπεγράφοντο δυνάμει Β. Δ. τῆς 19ης Ὀκτωβρίου 1877 παρὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως. Ἀντὶ τούτου καθωρίσθη διὰ Β. Δ. τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1880 ποῖα ἔγγραφα θέλουσιν ὑπογράφει «κατὰ διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου» οἱ διευθυνταὶ τοῦ γραφείου τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας καὶ τῶν τμημάτων τοῦ Ὑπουργείου, ὡς καὶ τίνι τρόπῳ θέλει γίνεσθαι ἡ ἀναπλήρωσις τῶν διευθυντῶν τοῦ Ἐπιτελικοῦ Γραφείου καὶ τῶν τμημάτων τοῦ Ὑπουργείου.

Διὰ Β. Δ. τῆς 9ης Ἰανουαρίου 1881 ἐκδοθέντος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 27 Δεκεμβρίου 1880 «περὶ συνθέσεως τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ κ.τ.λ.» Β. Διατάγματος καθωρίσθησαν ὡς ἀντικείμενα τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Γραφείου τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν τὰ ἑξῆς· α') ἡ ἀποσφράγισις τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ Ὑπουργείου, β') ἡ μετὰ προσοχῆς ἀνάγνωσις

ἐν σχεδίῳ παντὸς ἐγγράφου ἢ διαταγῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἐκδιδομένης καὶ ἡ παραπομπὴ αὐτῶν εἰς τὴν Διεκπεραίωσιν, ἥτις ὑπήχθη ὡς καὶ ἡ Καταχώρησις εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Γραφείου τοῦ Ὑπουργοῦ, γ') ἡ πρωτοκόλλησις, μελέτη καὶ ἐνέργεια ἐγγράφων σπουδαιότητος καὶ ἐχεμυθείας δ') ἡ σύνταξις σχεδίων Β Διαταγμάτων καὶ ἡ πρωτοκόλλησις αὐτῶν ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ, ε') ἡ μελέτη στρατ. συγγραμμάτων καὶ ἐπισήμων στρατιωτικῶν ἐφημερίδων ξένων Κρατῶν διὰ τὴν ἐν γένει βελτίωσιν τῆς ἐν Ἑλλάδι στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ς') ἡ γνῶσις τῆς τοποθετήσεως καὶ μετακινήσεως τῶν στρατευμάτων καὶ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατοῦ. Ὡς πρὸς τὴν ὑπογραφὴν ἐγγράφων ὁ διευθυντὴς τοῦ Γραφείου τοῦ Ὑπουργοῦ ἔδει νὰ συμμορφοῦται πρὸς τὸ ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου 1880 Β. Διάταγμα.

Διὰ τοῦ νόμου ΧΚΕ' τῆς 22 Ἰουνίου 1877 «περὶ προσωρινοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ» (1) εἶχεν ὁρισθῇ ὡς ἑξῆς ἡ συγκρότησις τοῦ στρατοῦ. Συγκρότησις εἰς Μεραρχίας καὶ Ταξιαρχίας 1877.

Ὁ στρατὸς σύγκειται ἐκ δύο Μεραρχιῶν.

Ἑκάστη Μεραρχία, διοικουμένη ὑπὸ ὑποστρατήγου ἢ συνταγματάρχου, ἀπαρτίζεται ἐκ τοῦ Ἐπιτελείου καὶ δύο Ταξιαρχιῶν. (2)

Ἑκάστη Ταξιαρχία, διοικουμένη ὑπὸ συνταγματάρχου ἢ ἀντισυνταγματάρχου, περιλαμβάνει δύο συντάγματα Πεζικοῦ (3), ἓν τάγμα Εὐζώνων, τμήματα ἀνάλογα Πυροβολικοῦ, Ἱππικοῦ καὶ Μηχανικοῦ καὶ τας διαφόρους βοηθητικὰς ὑπηρεσίας.

Ἕκαστον Σύνταγμα τοῦ Πεζικοῦ ἀποτελεῖται ἐκ δύο ταγμάτων· ἕκαστον δὲ Τάγμα ἐκ τεσσάρων Λόχων.

Ἕκαστον Τάγμα τῶν Εὐζώνων ἀποτελεῖται ἐπίσης ἐκ τεσσάρων Λόχων.

---

(1) Ὑπουργὸς ὁ ἀντισυνταγ. τοῦ πυροβολικοῦ Χ. Ζυμβρακάκης.

(2) Διὰ Β. Δ τῆς 28 Σεπτεμβρίου 1877 παρ' ἑκάστῃ Μεραρχίᾳ κατέστη Στρατιωτικὸν Ἐπιμελητήριον ἐκ προσωπικοῦ διοριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

(3) Εἰς τὰ Συντάγματα ταῦτα ἐδόθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 25 Ἰουλίου 1877 σημαῖαι ὅμοιαι ταῖς τῶν αὐθυπάρκτων ταγμάτων σὺν τῇ διαφορᾷ ὅτι ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς μεταλλικῆς σφαίρας ἐτέθη ὁ ἀριθμὸς τοῦ Συντάγματος καὶ τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα Σ. Π.

Τὸ Ἱππικὸν ἀποτελεῖ ἓν Σύνταγμα ἐκ δύο Ἐπιλαρχιῶν, ὧν ἡ μὲν ἔχει τρεῖς Ἴλας, ἡ δὲ δύω.

Τὸ Πυροβολικὸν ἀποτελεῖ ἓν Σύνταγμα, τοῦτο δὲ διαιρεῖται εἰς τρεῖς Μοίρας, ἑκάστη τῶν ὁποίων σύγκειται ἐκ τεσσάρων Πυροβολοστοιχιῶν Αἱ τέσσαρες Πυροβολοστοιχίαι εἰσὶ πεδιναί, αἱ δὲ ὀκτὼ ὀρειβατικαί· ἑκάστη δὲ τούτων περιλαμβάνει ἓξ πυροβόλα.

Τὸ Μηχανικὸν ἀποτελεῖ ἓν Τάγμα ἐκ δύο Μοιρῶν, ἑκάστη τῶν ὁποίων περιλαμβάνει τρεῖς Λόχους.

Οἱ Νοσοκόμοι τοῦ στρατοῦ ἀποτελοῦσι δύο Λόχους.

Ἡ σύνθεσις καὶ ἡ δύναμις τῶν ἀνωτέρω σωμάτων ὡρίσθησαν λεπτομερῶς ὡς ἑξῆς.

	Ἐπιτελεῖς καὶ Ὑποτελεῖς	Λόχοι. Ἴλαι. Πυρβολαρχίαι	
Σύνταγμα Πεζικοῦ (2 Τάγματα 8 Λόχοι)	18 Ἄνδρ. 9 Ἱππ.	2000 Ἄνδρες	
Τάγμα Εὐζώνων (4 Λόχοι)	9 Ἄνδρ. 4 Ἱππ.	1000 Ἄνδρες	
Σύνταγμα Ἱππικοῦ (2 Ἐπιλαρχίαι 5 Ἴλαι)	16 Ἄνδρ. 18 Ἱππ.	830 Ἄνδρες	780 Ἱππ.
Σύντγ. Πυροβολικοῦ (3 Μοῖραι)	19 Ἄνδρ. 22 Ἱππ.		
4 Πεδ. Πυροβοστοιχ.		620 Ἄνδρες	508 Ἱππ.
8 Ὀρειβ. »		1320 Ἄνδρες	120 Ἱππ. 480 Ἡμ.
Τάγμα Μηχανικοῦ (2 Μοῖραι 6 Λόχοι)	13 Ἄνδρ. 6 Ἱππ.		
4 Λόχ. Σκαπ. Ὑπον.		1092 Ἄνδρες	30 Ἡμίον.
1 » Τηλεγραφ.			
1 » Γεφυροποιῶν			
Νοσοκόμοι (2 Λόχοι)		300 Ἄνδρες	

Δύναμις	Πεζικὸν (8 Συντάγματα)	16144 Ἄνδρες	72 Ἵπποι	
	Εὐζωνοι (4 Τάγματα)	4036 »	16 »	
	Ἱππικὸν	846 »	798 »	
	Πυροβολικὸν	1959 »	650 »	
			480 Ἡμίον.	
	Μηχανικὸν	1105 »	6 Ἵπποι	
			30 Ἡμίον.	
	Νοσοκόμοι	300 »		
	Ἐν ὅλῳ	24390 Ἄνδρες	1542 Ἵπποι	
			510 Ἡμίον.	

Τὰ στελέχη τῶν σωμάτων καὶ ὑπηρεσιῶν, περὶ ὧν δὲν προέβλεπεν ὁ νόμος ἔδει νὰ ὁρίζωνται διὰ Β. Διαταγμάτων.

Κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας ἠδύναντο τμήματα στρατοῦ ν' ἀποσπασθῶσιν ἀπὸ τῆς μιᾶς Μεραρχίας εἰς τὴν ἑτέραν.

Ἐπίσης ἐπετρέπετο ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς διὰ Β. Δ. εἰσαχθησομένου ὑπὸ τὴν κύρωσιν αὐτῆς νὰ μεταβληθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, ὡς καὶ ἡ διὰ Β. Διαταγμάτων συγκρότησις καὶ ὀργάνωσις πλειοτέρων τῶν ἐν αὐτῷ ὁριζομένων σωμάτων καὶ ὑπηρεσιῶν.

Εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ΧΚΕ' τούτου ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 6 Ἰουλίου 1877 Β. Διάταγμα, δυνάμει τοῦ ὁποίου αἱ δύο Μεραρχίαι διεκρίνοντο διὰ τῶν ὀνομασιῶν «Μεραρχία Στερεᾶς Ἑλλάδος» καὶ «Μεραρχία Πελοποννήσου», αἱ τέσσαρες Ταξιαρχίαι διὰ τῶν ὀνομασιῶν «Ταξιαρχία Ἀθηνῶν»—«Μεσολογγίου»—Πατρῶν»—καὶ «Κερκύρας», τὰ Συντάγματα, τὰ Τάγματα, οἱ Λόχοι, αἱ Ἴλαι καὶ αἱ Πυροβολοστοιχίαι διὰ τῶν ἀριθμῶν των.

Ἡ Μεραρχία Στερεᾶς Ἑλλάδος περιελάμβανε τὰς ταξιαρχίας Ἀθηνῶν καὶ Μεσολογγίου, ἡ δὲ Μεραρχία τῆς Πελοποννήσου τὰς Ταξιαρχίας Πατρῶν καὶ Κερκύρας.

Ἕδραι τοῦ Συντάγματος τοῦ Ἱππικοῦ, τοῦ Συντάγματος τοῦ Πυροβολικοῦ, τοῦ Τάγματος τοῦ Μηχανικοῦ καὶ τῶν Λόχων τῶν Νοσοκόμων ὡρίσθησαν αἱ Ἀθῆναι, ἕδραι δὲ τῶν λοιπῶν σωμάτων αἱ ἐμφαινόμεναι εἰς τὸν ὄπισθεν πίνακα.

Μεραρχία Στερ. Ἑλλάδος Ἀθῆναι	Ταξαρχ. Ἀθηνῶν Ἀθῆναι	1ον Σύνταγ. Ἀθῆναι	1ον Πεζ.	Ἀθῆναι
			2ον »	»
		2ον Σύνταγ. Χαλκὶς	1ον »	Χαλκὶς
			2ον »	Θῆβαι
			3ον Εὐζ.	Ὑπάτη
	Ταξαρχ. Μεσολογγίου Λαμία	3ον Σύνταγ. Λεβαδεία	1ον Πεζ.	Ἄμφισσα
			2ον »	Λεβαδεία
		4ον Σύνταγ. Λαμία	1ον »	Λαμία
			2ον »	Στυλὶς
			4ον Εὐζ.	Γαρδίκι
Μεραρχία Πελοποννήσου Πάτραι	Ταξαρχ. Πατρῶν Τρίπολις	5ον Σύνταγ. Πάτραι	1ον Πεζ.	Πάτραι
			2ον »	Καλάμαι
		6ον Σύνταγ. Ναύπλιον	1ον »	Ναύπλιον
			2ον »	Τρίπολις
			1ον Εὐζ.	Καρβασσαρᾶς
	Ταξαρχ. Κερκύρας Μεσολόγγιον	7ον Σύνταγ. Μεσολόγγιον	1ον Πεζ.	Μεσολόγ.
			2ον »	Ἀγρίνιον
		8ον Σύνταγ. Κέρκυρα	1ον »	Κέρκυρα
			2ον »	Λευκὰς
			2ον Εὐζ.	Καρπενήσιον.

Διὰ προσωρινῆς διατάξεως ὡρίσθησαν τὰ τοῦ σχηματισμοῦ ἐξ νέων ταγμάτων Πεζικοῦ, ἅτινα μετὰ τῶν ὑπαρχόντων δέκα ἀπετέλεσαν ἀνὰ δύο τὰ ὀκτὼ Συντάγματα τοῦ Πεζικοῦ, ἐπίσης δὲ καὶ τὰ τοῦ μετασχηματισμοῦ τῆς Ἱππαρχίας τῶν Ἀκροβολιστῶν εἰς Σύνταγμα Ἱππικοῦ, τοῦ Τάγματος τοῦ Πυροβολικοῦ εἰς Σύνταγμα καὶ τοῦ Τάγματος τῶν Σκαπανέων εἰς Τάγμα Μηχανικοῦ.

Ἐπίσης εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ αὐτοῦ ΧΚΕ' νόμου ἐξεδόθησαν μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς Β. Διατάγματα.

α') Τὸ Β. Δ. τῆς 25 Ἰουλίου 1877 περὶ δικαιοδοσίας καὶ ἁρμοδιότητος τῶν Διοικητῶν τῶν Μεραρχιῶν, τῶν Ταξιαρχιῶν, τῶν Συνταγμάτων κ.τ.λ.

β') Τὸ Β. Δ. τῆς 6 Αὐγούστου 1877, δι' οὗ ὡρίσθη ὅτι ἔχουσι δικαίωμα εἰς τὴν ἀπολαυὴν τῆς κεκανονισμένης νομῆς ἵππων ὑπηρεσίας, ὅταν κέκτηνται τοιούτους, οἱ Διοικηταὶ τῶν Μεραρχιῶν διὰ 2 ἵππους, οἱ Διοικηταὶ τῶν Ταξιαρχιῶν δι' 1 ἵππον καὶ πάντες οἱ ἀξιωματικοὶ τῶν Γενικῶν Ἐπιτελῶν, οἱανδήποτε καὶ ἂν κατέχωσιν ὀργανικὴν θέσιν, ὡς καὶ

οἱ ἀξιωματικοὶ τῶν λοιπῶν σωμάτων οἱ ἀνήκοντες εἰς τὰ Ἐπιτελεῖα τῶν Μεραρχιῶν καὶ Ταξιαρχιῶν δι' 1 ἵππον.

γ') Τὸ Β. Διάταγμα τῆς 13 Αὐγούστου 1877 δυνάμει τοῦ ὁποίου παρ' ἑκάστῳ Διοικητῇ Μεραρχίας ἔδει νὰ διορίζηται εἷς λοχαγὸς ὑπασπιστὴς καὶ εἷς ὑπολοχαγὸς διαγγελεύς, παρ' ἑκάστῳ δὲ Διοικητῇ Ταξιαρχίας εἷς λοχαγὸς ὑπασπιστής.

Ἀρχηγεῖα. Αὐθύπαρκτα Τάγματα 1878.

Ὁ ἀνωτέρω ΧΚΕ' νόμος περιελάμβανε διάταξιν καθ' ἣν, ἐὰν δὲν ἀνενεοῦτο ἐντὸς τῆς ἐπομένης τακτικῆς συνόδου τῆς Βουλῆς, κατηργεῖτο αὐτοδικαίως ἅμα τῇ λήξει αὐτῆς.

Τούτου ἕνεκα παρετάθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ διὰ τοῦ νόμου ΧΞΖ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1877 μέχρι τῆς λήξεως τῆς ἐπομένης συνόδου τῆς Βουλῆς, ἐτροποποιήθησαν δὲ καὶ διατάξεις τινὲς αὐτοῦ ὡς ἑξῆς·

Τὸ Πεζικὸν ἀπετελέσθη ἐκ δέκα καὶ ἓξ Ταγμάτων τοῦ Πεζικοῦ καὶ τεσσάρων τῶν Εὐζώνων, ἁπάντων αὐθυπάρκτων καὶ ἐκ τεσσάρων Λόχων.

Οἱ Ἀγωγεῖς ἀπετελέσθησαν ἐκ δύο Αὐθυπάρκτων Λόχων.

Ἡ σύνθεσις τῶν σωμάτων, ὁρισθεῖσα ἐκ νέου, μικρὰς μόνον παρουσίασε παραλλαγάς, ἦτο δ' ἡ ἐνδεικνυομένη εἰς τὸν ὄπισθεν πίνακα.

	Ἐπιτελεῖς καὶ Ὑποτελεῖς	Λόχοι. Ἴλαι. Πυροβολαρχίαι
Τάγμα Πεζικοῦ (4 Λόχοι)	18 Ἄνδρ. 3 Ἵππ.	1000 Ἄνδρες
Τάγμα Εὐζώνων (4 Λόχοι)	11 Ἄνδρ. 3 Ἵππ.	1000 Ἄνδρες
Σύνταγμα Ἱππικοῦ (2 ἐπιλαρχίαι 5 ἴλαι)	22 Ἄνδρ. 23 Ἵππ.	830 Ἄνδρες 780 Ἵπποι
Σύνταγμα Πυροβολ. (3 Μοῖραι)	25 Ἄνδρ. 27 Ἵππ.	
4 Πεδ. Πυροβολαρχίαι		636 Ἄνδρες 556 Ἵπποι
8 Ὀρειβατ. »		1352 Ἄνδρες 120 Ἵπποι 480 Ἡμίον.
Τάγμα Μηχανικοῦ (2 Μοῖραι 6 Λόχοι)	15 Ἄνδρ. 6 Ἵππ.	
4 Λόχ. Σκαπ. Ὑπον. 1 Λόχος Τηλεγραφητ. 1 Λόχος Γεφυροποιῶν		1092 Ἄνδρες 30 Ἡμίονοι
Νοσοκόμοι (2 Λόχοι)		300 Ἄνδρες
Ἀγωγεῖς (2 Λόχοι)		300 Ἄνδρες 476 Ἡμίονοι

Δύναμις	Πεζικὸν (16 Τάγματα)	16288	Ἄνδρες	48	Ἵπποι
	Εὐζωνοι (4 Τάγματα)	4044	»	12	»
	Ἱππικὸν	852	»	803	»
	Πυροβολικὸν	2013	»	703	»
				480	Ἡμίον.
	Μηχανικὸν	1107	»	6	Ἵπποι
				30	Ἡμίον.
	Νοσοκόμοι	300			
	Ἀγωγεῖς	300	»	476	Ἡμίον.
	Ἐν ὅλῳ	24904	Ἄνδρες	1725	Ἵπποι
				986	Ἡμίον.

Διὰ τοῦ νόμου τούτου ΧΚΕ' καθωρίσθη ὅτι, ὁσάκις πρόκειται νὰ ἐνεργήσωσιν ἀπὸ κοινοῦ αὐθύπαρκτοι μονάδες ἢ καὶ τμήματα αὐτῶν, διοικοῦνται ὑφ' ἑνὸς ἀρχηγοῦ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ὁποίου τίθενται καὶ αἱ ἀναγκαῖαι βοηθητικαὶ

ὑπηρεσίαι, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῆς διατάξεως ταύτης κατηργήθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 3 Ἰανουαρίου 1878 αἱ Μεραρχίαι, αἱ Ταξιαρχίαι καὶ τὰ Ἐπιτελεῖα αὐτῶν, αἱ θέσεις τῶν Ὑπασπιστῶν τῶν Διοικητῶν τῶν Μεραρχιῶν καὶ τῶν Ταξιαρχιῶν καὶ αἱ τῶν παρὰ τοῖς Διοικηταῖς τῶν Μεραρχιῶν διαγγελέων, συνέστησαν δ' ἐξ ἑτέρου διὰ Β. Διατάγματος τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας τρία Ἀρχηγεῖα Στρατοῦ,(¹) ὧν τὸ μὲν «τοῦ κατὰ τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα στρατοῦ,» ὁ δὲ «τοῦ κατὰ τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα Στρατοῦ» καὶ τὸ τρίτον «τοῦ κατὰ τὴν Εὐρυτανίαν Στρατοῦ,» μὲ ὡρισμένον Ἐπιτελεῖον καὶ μὲ ἁρμοδιότητα καὶ δικαιοδοσίαν τὴν διὰ τοὺς τέως Διοικητὰς τῶν Μεραρχιῶν ὁριζομένην διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 25 Ἰουλίου 1877.

Μετ' ὀλίγον διὰ Β. Δ. τῆς 23 Ἰανουαρίου 1878 συνέστη καὶ τέταρτον Ἀρχηγεῖον τὸ «τοῦ κατὰ τὴν Ἀττικὴν στρατοῦ.»

Παρ' ἑκάστῳ Ἀρχηγείῳ Στρατοῦ ἔδει νὰ διορίζηται κατὰ μεταγενέστερα Β. Διατάγματα τῆς 31 Ἰανουαρίου ἰδίου ἔντους ἓν Ἐπιτελεῖον συγκείμενον ἐξ ἀναλόγου πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας ἀριθμοῦ ἀξιωματικῶν καὶ εἷς ἀνώτερος ἀξιωματικὸς ὡς ὑπαρχηγός.

Αὔξησις τῆς δυνάμεως τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ΧΞΖ' ὁριζομένων αὐθυπάρκτων μονάδων καὶ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, ἔτι δὲ συγκρότησις νέων σωμάτων καὶ πρόσκλησις τῶν ὑπολειπομένων ἐκτάκτων ἐφέδρων ἐπετράπη διὰ τοῦ νόμου ΧΟΔ' τῆς 23 Ἰανουαρίου 1878 «περὶ προσωρινῶν στρατιωτικῶν μέτρων», ὅστις ἴσχυεν ἐφόσον καὶ ὁ ΧΞΖ'.

Οἱ νόμοι ΧΚΕ'—ΧΞΖ' καὶ ΧΟΔ' κατηργήθησαν διὰ τοῦ «περὶ προσωρινοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ» νόμου ΨΞΑ' τῆς 17 Δεκεμβρίου 1878, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἰσχὺν μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1879.

Προσωρινὸς ὀργανισμὸς τοῦ στρατοῦ 3 Ἀρχηγεῖα. 1879.

Ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ὁριζομένη σύνθεσις, ὡς καὶ ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ ἔν τε εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ ἐμφαίνεται εἰς τὸν κάτωθι ἀνακεφαλαιωτικὸν πίνακα, ἔδει δὲ νὰ συμπληροῦται διὰ τῆς κατατάξεως α) κληρωτῶν β') ἐθελοντῶν γ') τῶν εἰς τὴν μεταβατικὴν ὑπηρεσίαν καλουμένων

(¹) Διὰ Β. Δ. τῆς 21 Ἀπριλίου 1877 εἶχε συσταθῆ Ἀρχηγεῖον Μεταβατικοῦ περιλαμβάνον τὰς ἐπαρχίας Βάλτου, Βονίτσης καὶ Ξηρομέρου, καὶ Εὐρυτανίας.

ἐθνοφυλάκων καὶ δ') διὰ τῆς τηρήσεως ὑπὸ τὰ ὅπλα τῶν τακτικῶν ἐφέδρων.

	Ἐν εἰρήνῃ			Ἐν πολέμῳ		
	ἄνδρες	ἵπποι	ἡμίον.	ἄνδρες	ἵπποι	ἡμίον.
Ὑπασπισταὶ τῆς Α.Μ.	8	16		8	16	
Α'. Ὑπ. Στρατιωτικ. (8 Τμήματα).	64	6		64	6	
Β'. Τρία Ἀρχηγεῖα.	27	20		73	50	
Γ'. 20 Τάγμ. Πεζικ (ἐκ 4 Λόχων.)	10040	60		21000	80	1000
4 Τάγμ. Εὐζώνων (ἐκ 4 Λόχων.)	1968	12		4160	16	200
Δ'. Σύνταγμα Ἱππικοῦ (2 Ἐπιλαρχ. 5 ἴλαι).	633	584		919	835	86
Ε'. Σύντ. Πυροβολικοῦ (3 Μοῖραι. 12 Πυροβολαρχίαι κτλ.).	1332	454	288	2564	766	1013
Ϛ'. 2 Τάγματα Μηχανικοῦ (4 Μοῖραι - 8 Λόχοι).	988	18		1540	20	100
Ζ'. Ὁπλοστάσιον.	244			224		
Η'. Σῶμα Μηχανικοῦ (Ἀρχηγεῖον καὶ 5 Διευθύνσεις.)	45			45		
Θ'. Ὑγειον. Ὑπηρεσία	323			716	2	500
Ι'. Οἰκονομ. Ὑπηρεσία	34			268	6	400
ΙΑ'. Στρ Δικαιοσύνη	27			27		
ΙΒ'. Στρ. Ἐκπαίδευσις	176	1		176	1	
ΙΓ'. Μόν. Φρουραρχεῖα	98	2		98	2	
ΙΔ'. Θρησκ. Ὑπηρεσία	14			14		
ΙΕ'. Σῶμ. Χωροφυλακῆς (Ἀρχηγεῖον καὶ 13 Μοιραρχίαι).	2962	194		3112	244	
Ἀξιωματικοὶ διαθέσιμοι καὶ ἀργοί.	24			24		
Ὑπαξιωμ. ὑπεράριθμοι	104			104		
	19091	1367	288	35136	2044	3323
		1655			5367	

Χαρακτηριστικαὶ τροποποιήσεις, διὰ τοῦ νόμου τούτου ΨΞΑ' ἐπενεχθεῖσαι εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ στρατοῦ, ἦσαν αἱ ἑξῆς :

Ἡ Διοίκησις τοῦ Στρατοῦ ἐνηργεῖτο ὡρισμένως διὰ τριῶν Ἀρχηγείων, τούτου δ' ἕνεκα κατηργήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 26 Δεκεμβρίου 1878 ἐκτελεστικοῦ τοῦ νόμου Β. Διατάγματος τὸ «Ἀρχηγεῖον τῆς Εὐβοιανίας,» τὸ δ' Ἀρχηγεῖον τοῦ κατὰ τὴν Ἀττικὴν Στρατοῦ μετετέθη διὰ Β. Διατάγματος τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1879 εἰς τὴν Πελοπόννησον μετονομασθὲν «Ἀρχηγεῖον τοῦ κατὰ τὴν Πελεπόννησον Στρατοῦ» μὲ ἕδραν τὴν Κόρινθον καὶ δικαιοδοσίαν ἐφ' ἅπαντος τοῦ κατὰ τὴν αὐτὴν περιφέρειαν στρατοῦ καὶ τῶν βοηθητικῶν ὑπηρεσιῶν πλὴν τῆς Χωροφυλακῆς, ἐνῷ ἐξ ἑτέρου τὰ ἐν Ἀττικῇ σώματα καὶ τὸ Φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν ὑπήχθησαν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ «Ἀρχηγείου τοῦ κατὰ τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα Στρατοῦ», οὗ ἕδρα ὡρίσθησαν αἱ Ἀθῆναι.

Τὸ Πεζικὸν ηὔξησε κατὰ τέσσαρα Τάγματα.

Εἰς τὸ Σύνταγμα τοῦ Πυροβολικοῦ προσετέθη εἷς οὐλαμὸς ζευγιτῶν.

Τὸ Μηχανικὸν ηὔξησε κατὰ δύο λόχους καὶ ἀπετέλεσεν οὕτω δύο Τάγματα ἐκ δύο Μοιρῶν ἕκαστον· τὸ δὲ Σῶμα τοῦ Μηχανικοῦ ἀπετελέσθη ἐκ τοῦ Ἀρχηγείου τοῦ Σώματος καὶ ἐκ πέντε μόνον Διευθύνσεων ἑδρευουσῶν εἰς Ἀθήνας, Κέρκυραν, Πάτρας, Λαμίαν καὶ Ναύπλιον· τοῦτο δὲ, διότι εἶχε ψηφισθῇ ὁ «περὶ συστάσεως σώματος πολιτικῶν μηχανικῶν» ΧΠΗ' νόμος τῆς 26 Φεβρουαρίου 1878, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἡ ἐκτέλεσις τῆς ὑπηρεσίας τῶν Δημοσίων Ἔργων ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀνετέθη εἰς πολιτικοὺς μηχανικούς, ἐπιτραπέντος κατὰ τὴν πρώτην σύστασιν τοῦ σώματος νὰ καταταχθῶσιν εἰς αὐτὸ καὶ οἱ βουλόμενοι ἐκ τῶν στρατιωτικῶν μηχανικῶν.

Ἡ Ὑγειονομικὴ Ὑπηρεσία ἀπετελέσθη ἐκ τῆς Ἀνωτάτης Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, δύο Ὑγειονομικῶν Ἐπιθεωρητῶν, ἐξ Στρατιωτικῶν Νοσοκομείων (τεσσάρων α' καὶ δύο β' τάξεως), 24 Εἰδικῶν Θεραπευτηρίων, δύο Λόχων Νοσοκόμων καὶ τῆς Κεντρικῆς Φαρμακαποθήκης.(1)

(1) Διὰ Β. Δ. τῆς 15 Φεβρουαρίου 1877 ἐκανονίσθη παρὰ τῷ Στρατ. Σχολείῳ θέσις ἰατροῦ, καταργηθείσης τῆς ἐν αὐτῷ θέσεως ὑπιάτρου. Διὰ Β. Δ τῆς 4 Φεβρουαρίου 1878 εἶχε προστεθῇ θέσις ἐπιάτρου παρὰ τῷ Φρουραρχείῳ Ἀθηνῶν καὶ καταργηθῇ ἡ θέσις τοῦ ἰατροῦ, διὰ Βασιλικοῦ δὲ Διατάγματος τῆς 20 Ἰανουαρίου 1880 εἶχον καθορισθῇ τὰ καθήκοντα τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιθεωρητῶν.

Ἡ Οἰκονομικὴ Ὑπηρεσία ἀπετελέσθη ἐκ 4 Οἰκονομικῶν Ἐπιθεωρητῶν, δύο Ἐπιμελητηρίων, τῆς Κεντρικῆς Ἀποθήκης τοῦ Ἱματισμοῦ, (ἀντὶ τῆς διὰ Β. Δ. τῆς 28 Ἀπριλίου 1877 συσταθείσης ἐν Πειραιεῖ Ἀποθήκης Ἱματισμοῦ τῆς Ἐκτάκτου Ἐφεδρείας), τῶν Στρατιωτικῶν Ἀρτοποιείων καὶ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου.

Αἱ ἐκτὸς τῶν σωμάτων θέσεις, τῶν Ἀρχηγείων τοῦ Στρατοῦ, Φρουραρχείων (Ἀθηνῶν, Κερκύρας, Ναυπλίου), Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου καὶ δύο Διαρκῶν Στρατοδικείων ἀνῆκον εἰς ὅλα τὰ ὅπλα καὶ Σώματα τοῦ Στρατοῦ καθ' ὡρισμένην ἀναλογίαν.

Τὰ τάγματα τοῦ Πεζικοῦ, τὸ Σύνταγμα τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ τὸ Σύνταγμα τοῦ Ἱππικοῦ εἶχον μουσικήν.

Διὰ τοῦ νόμου ἐπετρέπετο ἐν ὥρᾳ πολέμου ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς ἡ διὰ Β. Διαταγμάτων συγκρότησις πλειοτέρων σωμάτων καὶ ὑπηρεσιῶν.

Ὀργανισμὸς τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ Συντάγματα Πεζικοῦ. 1880.

Κατὰ τὸν ἀνακεφαλαιωτικὸν πίνακα τὸν προσηρτημένον εἰς τὸν νόμον ΩΛΗ' τῆς 29 Ἀπριλίου 1880 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ» ἡ σύνθεσις τοῦ στρατοῦ ἦτο ἡ ἑξῆς.

	ἄνδρες	ἵπποι	ἡμίον.
Ὑπουργεῖον. (8 Τμήματα)	74	3	
Πεζικὸν. 3 Συντάγ. Πεζ. 10 Τάγ. ἐκ 4 Λόχ.	2855	32	
11 Αὐθύπαρκ. Τάγ. Εὐζ. » » »	3850	11	
1 Αὐθύπ. Τάγ. Ἐκπ. » » »	95	3	
Ἱππικὸν (Σύνταγμα. 2 Ἐπιλαρχίαι· 5 Ἴλαι.)	579	440	
Πυροβολικὸν (Σύνταγμα 3 Μοῖραι) 4 Πεδιναὶ Πυροβολαρχίαι, 8 Ὀρειβ. », Οὐλαμὸς Ἐλατῶν.	941	300	128
Ὁπλοστάσιον	213		
Μηχανικὸν. 1 Ἐπιθεωρητὴς 5 Διευθύνσεις 2 Τάγματα ἐκ 2 Μοιρῶν 8 Λόχοι	782	22	
Νοσοκόμοι	241		
Ὑπηρεσίαι	276		
Στρατιωτικὴ Ἐκπαίδευσις	162		
Χωροφυλακὴ	2150	133	
Τὸ ὅλον	12118	951	128

Χαρακτηριστικαὶ τροποποιήσεις ἐπενεχθεῖσαι εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ στρατοῦ διὰ τοῦ νόμου τούτου τεθέντος εἰς ἐφαρμογὴν διὰ τοῦ ἀπὸ 8 Μαΐου 1880 ἐκτελεστικοῦ τοῦ νόμου Β. Διατάγματος ἦσαν αἱ ἑξῆς.

Αἱ θέσεις, τῶν Ἀρχηγῶν Στρατοῦ, τῶν Ἀρχηγῶν τῶν σωμάτων τοῦ Μηχανικοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς, τῶν Συνταγματαρχῶν Ὑπαρχηγῶν εἰς τὰ Ἀρχηγεῖα Στρατοῦ, τῶν Ἀρχηγῶν Ἐπιτελείων κτλ. κατηργήθησαν.

Συνέστησαν Γραφεῖον Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ δύο θέσεις Ἐπιθεωρητῶν τοῦ Στρατοῦ μετὰ τῶν Ὑπασπιστῶν των.

Τὸ Πεζικὸν ἀπετελέσθη α') ἐκ τριῶν Συνταγμάτων τοῦ Πεζικοῦ, ὧν τὰ μὲν δύο περιελάμβανον τρία Τάγματα, τὸ δὲ τρίτον τέσσαρα ἐκ τεσσάρων Λόχων ἕκαστον (¹) β') ἓξ ἕνδεκα Αὐθυπάρκτων Ταγμάτων τῶν Εὐζώνων, ἐκ τεσσάρων Λόχων ὡσαύτως, προωρισμένων ἰδίως διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν μεθορίων καὶ πρὸς χορηγίαν συνδρομῆς εἰς τὴν Χωροφυλακὴν καὶ γ') ἐξ ἑνὸς Αὐθυπάρκτου Τάγματος Ἐκπαιδεύσεως, τόπον σχολῆς ἐπέχοντος.

Οἱ Νοσοκόμοι ἀπετέλεσαν ἴδιον σῶμα.

Αἱ ἐν τῷ Στρατῷ ὑπηρεσίαι ἀπετελέσθησαν α') ἐκ τῶν Ὑπασπιστῶν καὶ Διαγγελέων τῆς Α.Μ. τοῦ βασιλέως (²) β') ἐκ δύο Ἐπιθεωρητῶν τοῦ Στρατοῦ ὑποστρατήγων μετὰ δύο λοχαγῶν ὑπασπιστῶν, γ') ἐκ τριῶν μονίμων Φρουραρχείων (Ἀθηνῶν, Ναυπλίου, Κερκύρας), δ') ἐκ δεκατριῶν Στρατολογικῶν Γραφείων, μὴ ἐχόντων ἴδιον προσωπικόν, τοῦ ἀναγκαιοῦντος λαμβανομένου ἐξ ἄλλων ὑπηρεσιῶν, ε') ἐκ τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου καὶ τῶν δύο Διαρκῶν Στρατοδικείων, ς') ἐκ τῶν Στρατιωτικῶν Ἐπιμελητηρίων,

(¹) Διὰ προσωρινῆς διατάξεως τοῦ νόμου εἶχεν ὁρισθῆ ὅτι, μέχρις οὗ καταρτισθῶσι τὰ ἕνδεκα Τάγματα τῶν Εὐζώνων, δὲν θέλουσι καταρτισθῆ τὰ Συντάγματα τοῦ Πεζικοῦ, ἀλλὰ θέλουσι διατηρηθῆ 10 τάγματα.

(²) Ὁ ὑπὸ τοῦ ἐκτελεστικοῦ τοῦ νόμου Β. Διατάγματος τῆς 8 Μαΐου 1880 ὁριζόμενος ἀριθμὸς τῶν Ὑπασπιστῶν τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως ηὐξήθη διὰ Β. Διατάγματος τῆς 16 Ἰουλίου 1881 κατὰ τρεῖς Ἀντισυνταγματάρχας ἕνα τοῦ Πεζικοῦ, ἕνα τοῦ Ἱππικοῦ καὶ ἕνα τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ ἠλαττώθη κατ' ἰσαρίθμους τῶν αὐτῶν ὅπλων.

τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου, τῆς Κεντρικῆς Ἀποθήκης τοῦ Ἱματισμοῦ καὶ τῶν δύο Στρατιωτικῶν Ἀρτοποιείων, ζ') ἐκ τῆς Ἀνωτάτης τοῦ Στρατοῦ Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν δευτερευουσῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν, μὴ ἐχουσῶν ἴδιον προσωπικόν, ἐκ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιθεωρητῶν καὶ ἐξ Στρατιωτικῶν Νοσοκομείων, τῶν ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας ἱδρυομένων Εἰδικῶν Θεραπευτηρίων καὶ τῆς Κεντρικῆς Φαρμακαποθήκης, η') ἐκ τεσσάρων στρατιωτικῶν ἱερέων α'. ταξεως καὶ τεσσάρων β'. τάξεως.

Τὸ Σῶμα τῶν Γενικῶν Ἐπιτελῶν κατηργήθη.

Ἐκ τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὸ σῶμα τοῦτο ἀξιωματικῶν ἐπανῆλθον εἰς τὸ ὅπλον ἢ σῶμα, εἰς ὃ πρότερον ἀνῆκον, οἱ προσφάτως εἰς αὐτὸ μετατεθέντες, οἱ δὲ λοιποὶ ἐξηκολούθησαν ὑπηρετοῦντες εἰς αὐτό. Ἡ ἐν τῷ στρατῷ Ἐπιτελικὴ Ὑπηρεσία ὡρίσθη ὅ.ι θέλει ἐκτελεῖσθαι ἐν τῷ μέλλοντι α') παρὰ τῶν ὑπολειφθέντων ἀξιωματικῶν τῶν Γενικῶν Ἐπιτελῶν, β') παρὰ τῶν ἀνηκόντων εἰς οἱονδήποτε ὅπλων ἢ σῶμα ἀξιωματικῶν, τῶν ἐχόντων βαθμὸν τοὐλάχιστον ὑπολοχαγοῦ, οἵτινες ηὐδοκίμησαν εἰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις τοῦ Στρατιωτικοῦ τῶν Εὐελπίδων Σχολείου ἢ ξένης Στρατιωτικῆς Σχολῆς, γ') παρὰ τῶν εὐδοκιμησάντων εἰς δοκιμασίαν ἢ δοκιμαστικὰς ἐξετάσεις, ὁρισθησομένας διὰ Β. Διατάγματος, λοχαγῶν ἢ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, εἰς οἱονδήποτε σῶμα ἀνηκόντων.

Ἐν εἰρήνῃ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ διατελέσῃ εἰς Ἐπιτελικὴν Ὑπηρεσίαν πλέον τῶν τριῶν ἐτῶν κατὰ συνέχειαν ἢ νὰ ἀναλάβῃ τοιαύτην πρὸ τῆς παρελεύσεως ἴσου χρόνου.

Διὰ Β. Διατάγματος (¹) ἔδει νὰ ὁρισθῇ τίνες εἰσὶν αἱ ἐπιτελικαὶ Ὑπηρεσίαι.

(¹) Κατὰ τὸ Β.Δ. τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1880 Ἐπιτελικαὶ Ὑπηρεσίαι ὡρίσθησαν αἱ ἑξῆς· α') ἡ τοῦ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν Γραφείου τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας, β') ἡ τῶν Ὑπασπιστῶν τῶν Ἐπιθεωρητῶν τοῦ Στρατοῦ καὶ γ') ἡ τῶν Ἀρχηγῶν Ἐπιτελείου καὶ τῶν ἀξιωματικῶν Ἐπιτελείου παρὰ τοῖς Ἀρχηγείοις Στρατοῦ.

Διὰ τοῦ Διατάγματος ὡρίσθησαν ἐπίσης τὰ τῆς προσκτήσεως τοῦ προσόντος τοῦ διορίζεσθαι εἰς ἐπιτελικὰς θέσεις μετὰ δοκιμαστικὰς ἐξετάσεις ἐγγράφους καὶ πρακτικάς.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας ἔδει νὰ ἱδρυθῇ ἴδιον Σῶμα Οἰκονομικὸν δι' εἰδικοῦ νόμου, συνέστησαν ἐν τούτοις Στρατιωτικὰ Ἐπιμελητήρια.

Ἡ Στρατιωτικὴ Ἐκπαίδευσις ἀπετελέσθη· α') ἐκ τοῦ Σχολείου τῶν Ἀνθυπασπιστῶν καὶ Ἀνθυπολοχαγῶν τοῦ Πεζικοῦ καὶ Ἱππικοῦ, β') ἐκ τοῦ Στρατιωτικοῦ τῶν Εὐελπίδων Σχολείου, γ') ἐκ τοῦ Τάγματος τῆς Ἐκπαιδεύσεως, δ') ἐκ τοῦ Σχολείου τῶν Νοσοκόμων, ε') ἐκ τῶν Σχολείων τῶν Σωμάτων, ἔτι δὲ καὶ ἐκ τοῦ Στρατιωτικοῦ Ἱπποδρομείου.

Προκειμένου περὶ συμπράξεως αὐθυπάρκτων μονάδων κα ἰτμημάτων αὐτῶν ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς.

Ὁσάκις πρόκειται νὰ συμπράξωσι πολλαὶ αὐθύπαρκτοι μονάδες Πεζικοῦ, εἴτε καθ' ἑαυτάς, εἴτε μετὰ τμημάτων εἰδικῶν σωμάτων πρὸς ἐκπαίδευσιν ἢ πρὸς ἄλλον σκοπόν, τίθενται μετα τῶν ἀναγκαίων βοηθητικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἑνὸς ἀρχηγοῦ, (¹) παρ' ᾧ ἀποσπᾶται τὸ ἀναγκαῖον βοηθητικὸν προσωπικόν.

Ὅ,τε Ἀρχηγὸς καὶ τὸ προσωπικὸν λαμβάνονται ἐκ τῶν κατεχόντων ὀργανικὰς ἐν τῷ στρατῷ θέσεις.

Αἱ Ἐπιλαρχίαι καὶ αἱ Μοῖραι τοῦ Ἱππικοῦ, τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ τοῦ Μηχανικοῦ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δύνανται ν' ἀποκατασταθῶσι καὶ ἀνεξάρτητοι ἀπὸ τῶν Συνταγμάτων ἢ τῶν Ταγμάτων, εἰς ἃ ἀνήκουσιν, ὑπό τε τὴν διοικητικὴν καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἔποψιν, ἵνα οὕτως ἀποτελεσθῇ αὐτοτελὲς ὑπὸ τὸν Ἀρχηγὸν σῶμα.

Ἐσχηματίσθησαν Μουσικαὶ εἰς τὰ Συντάγματα τοῦ Πεζικοῦ ἀντὶ τῶν Μουσικῶν τῶν Ταγμάτων, αἵτινες κατηργήθησαν, ὡς καὶ αἱ Μουσικαὶ τῶν Συνταγμάτων τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ Ἱππικοῦ.

Ἐν ὥρᾳ ἐπιστρατείας ἢ πολέμου διετάσσετο ἡ αὔξησις τῆς δυνάμεως καὶ ἡ σύστασις νέων σωμάτων καὶ ὑπηρεσιῶν διὰ Β. Διατάγματος ἀνακοινουμένου εἰς τὴν Βουλὴν παροῦσαν ἢ συγκαλουμένην ἐπὶ τούτῳ.

(¹) Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως ταύτης, προκειμένου νὰ συμπράξωσι πρὸς ἐκπαίδευσιν, τὰ ἐν Ἀθήναις ἐδρεύοντα Σώματα ἐτέθησαν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Στρατοῦ, ὑποστρατήγου Β. Πετμεζᾶ, ὅστις ἐνήργει ὡς Ἀρχηγός.

Τὰ Τάγματα τῶν Εὐζώνων συνεπληροῦντο ἐν εἰρήνῃ δι' ἐθελοντῶν κατατασσομένων ὑπὸ ἐνιαύσιον, διετῆ ἢ τριετῆ ὑποχρέωσιν καὶ ἐχόντων τὰ ὑπὸ τῶν Στρατολογικῶν Νόμων ὁριζόμενα προσόντα.

Ἡ Χωροφυλακὴ (¹) συνεπληροῦτο διὰ κατατάξεως ἐθελοντῶν κατατασσομένων ὑπὸ τετραετῆ θητείαν, προϋπηρετησάντων ἐπὶ ἓν ἔτος εἰς τὸν κατὰ γῆν ἢ κατὰ θάλασσαν στρατὸν καὶ ἐχόντων ὡρισμένα προσόντα. Οἱ δευτεροετεῖς καὶ οἱ τριτοετεῖς τῆς Νομικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Σχολῆς φοιτηταὶ ἠδύναντο νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὴν Χωροφυλακήν, μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπενωμοτάρχου καὶ οἱ τεταρτοετεῖς μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἐνωμοτάρχου β'. τάξεως, οἱ δ' ἔχοντες δίπλωμα διδάκτορος ἢ προλύτου μὲ τὸν βαθμὸν ἐνωμοτάρχου α'. τάξεως. Ὁ ἀριθμὸς τῶν οὕτω κατατασσομένων δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερβῇ τὸ ἥμισυ τῶν χηρευουσῶν θέσεων καθ' ἕκαστον βαθμόν. Τὸ ἐλάχιστον ὅριον τῆς ἡλικίας ὡρίζετο εἰς 22 ἔτη καὶ δὲν ἀπῃτεῖτο τὸ προσὸν τῆς ἐνιαυσίου ὑπηρεσίας προκειμένου περὶ τοιούτων κατατάξεων.

Δι' εἰδικῆς διατάξεως τοῦ νόμου ὡρίζετο, ὅτι καθόσον ἀπέβαινεν ἐφικτὴ ἡ ἐλάττωσις τῆς προωρισμένης διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν μεθορίων καὶ πρὸς χορηγίαν συνδρομῆς εἰς τὴν Χωροφυλακὴν δυνάμεως τοῦ Πεζικοῦ ἤθελον μετασχηματίζεσθαι τὰ Τάγματα τῶν Εὐζώνων εἰς Τάγματα Πεζικοῦ καὶ σχηματίζεσθαι Συντάγματα Πεζικοῦ.

Κατὰ τὸ ἔτος 1880 ἰσάριθμοι ὑπαξιωματικοὶ πρὸς τοὺς ὑπεραρίθμους, οἱ παρέχοντες πλειότερα ἐχέγγυα περαιτέρω

(¹) Διὰ τοῦ νόμου ΧΙΗ' τῆς 18 Ἰουνίου 1877 «περὶ αὐξήσεως τῆς δυνάμεως τῶν ὁπλιτῶν τῆς Χωροφυλακῆς» ὁ ἀριθμὸς τῶν πεζῶν ἐνωμοταρχῶν εἶχεν ὁρισθῇ εἰς 129, ὧν 65 α' καὶ 64 β' τάξεως, ὁ τῶν πεζῶν ὑπενωμοταρχῶν εἰς 114, ὁ τῶν πεζῶν Χωροφυλάκων εἰς 2 508 ἀποτελοῦντας 114 ἐνωμοτίας, εἶχε δ' ἐπιτραπῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ μεταθέσῃ εἰς τὴν Χωροφυλακὴν τῇ συναινέσει των, μέχρι συμπληρώσεως τῆς ἀνωτέρω ὁριζομένης δυνάμεως τῶν χωροφυλάκων, στρατιώτας τοῦ πεζικοῦ διανύσαντας κατ' ἐλαχιστον ὅρον τὸν ἕκτον μῆνα τῆς θητείας των καὶ μὴ ὄντας ἀντικαταστάτας.

Ἐπίσης διὰ Β. Δ. τῆς 29 Σεπτεμβρίου 1878 συνέστη κατὰ τὴν Λαυρεωτικὴν χώραν «Ὑπομοιραρχία Λαυρίου» μὲ ἕδραν τὴν ὁμώνυμον κωμόπολιν ὑπαγομένη εἰς τὴν Μοιραρχίαν Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας καὶ περιλαμβάνουσα ὑπὸ τὴν διοίκησιν αὐτῆς καὶ τοὺς δήμους Κερατέας καὶ Κρωπίας.

μορφώσεως, λαμβανόμενοι δὲ ἐκ τῶν ὑπεραρίθμων καὶ τῶν ἀνηκόντων εἰς σώματα ἤθελον ἀποτελέσει τὸ Τάγμα τῆς Ἐκπαιδεύσεως. Αἱ θέσεις τῶν ληφθησομένων ἐκ τῶν σωμάτων ὑπαξιωματικῶν ἤθελον καταληφθῇ προσωρινῶς ὑπὸ ὁμοιοβάθμων ὑπεραρίθμων, ἀποσπωμένων ἐπὶ τούτῳ εἰς τὰ σώματα.

Ἐπετρέπετο εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἵνα τοὺς καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ ὑπάρχοντας ἐν τῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ ἵππους καὶ ἡμιόνους στρατοῦ ἐκποιήσῃ ἢ ἐκμισθώσῃ εἰς ἰδιώτας ἢ παραχωρήσῃ εἰς προσωρινὴν χρῆσιν αὐτῶν, ἐκλέγουσα ἐκ τῶν τριῶν τούτων τρόπων τὸν μᾶλλον ἢ τοὺς μᾶλλον συμφέροντας εἰς τὸ Δημόσιον. Οἱ ἰδιῶται ἐν ταῖς δύο τελευταίαις περιπτώσεσι ἔδει ν' ἀναλαμβάνωσι καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπιστρέφωσι τὰ κτήνη ἐντὸς μηνὸς, κατὰ μέγιστον ὅρον, ἀφ' ἧς ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία ἤθελεν ἀπαιτήσει αὐτά.

Νέα σώματα καὶ ὑπηρεσίαι κατὰ τὴν ἐπιστράτευσιν τοῦ 1880.

Διὰ τοῦ «περὶ ἐπιστρατεύσεως τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ καὶ τῶν ὑπὸ τὰ ὅπλα δυνάμεων» Β. Διατάγματος τῆς 8ης Ἰουλίου 1880 εἶχον ὁρισθῇ ἐν σχέσει πρὸς τὴν σύνθεσιν τοῦ στρατοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω ΩΛΗ' νόμου τὰ ἑξῆς.

Θέλουσιν αὐξηθῇ

Ἡ δύναμις τῶν Λόχων τῶν Ταγμάτων τοῦ Πεζικοῦ, Εὐζώνων ἢ Μηχανικοῦ εἰς 251 ἄνδρας καὶ 1 ἵππον ἀξιωματικοῦ.

Ἡ τῶν Ἰλῶν τοῦ Ἱππικοῦ εἰς 146 ἄνδρας, 5 ἵππους ἀξιωματικῶν καὶ 115 ἵππους στρατοῦ.

Ἡ τῶν Πεδινῶν Πυροβολαρχιῶν εἰς 175 ἄνδρας, 5 ἵππους ἀξιωματικῶν, 27 ἵππους στρατοῦ καὶ 120 ἐλάσεως.

Ἡ τῶν Ὀρειβατικῶν Πυροβολαρχιῶν εἰς 182 ἄνδρας, 5 ἵππους ἀξιωματικῶν, 18 ἵππους στρατοῦ καὶ 205 ἡμιόνους.

Ἡ τῶν τεχνιτῶν τοῦ ὁπλοστασίου κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ τοῦ σώματος τῶν Νοσοκόμων εἰς 842 ἄνδρας καὶ 600 ἡμιόνους.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἰλῶν τοῦ Ἱππικοῦ εἰς ὀκτώ, αἵτινες θέλουσιν ἀποτελέσει δύο Αὐθυπάρκτους Ἱππαρχίας, ἐχούσας δι' ἑκάστην ἐπιτελεῖον δυνάμεως 18 ἀνδρῶν ἐκ 14 ἵππων

ἀξιωματικῶν καὶ 8 ἵππων στρατοῦ καὶ συγκειμένας ἐκ 2 Ἐπιλαρχιῶν, ἑκάστης ἐκ 2 Ἰλῶν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν πεζῶν καὶ ἐφίππων ἐνωμοτιῶν τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸ τριπλάσιον τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ΩΛΗ' ὁριζομένου.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἐφορειῶν τοῦ Ὑλικοῦ Πολέμου κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας.

Ὁ τῶν στρατ. ἱερέων εἰς τὸ τριπλάσιον τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ΩΛΗ' ὁριζομένου.

Θέλουσι σχηματισθῆ

Ἀρχηγεῖα στρατοῦ κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ὑπηρεσίας ἔχοντα ἴδιον προσωπικόν.

Ὀκτὼ Τάγματα Πεζικοῦ, οὕτω δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν ταγμάτων τοῦ Πεζικοῦ καὶ τῶν Εὐζώνων θέλει ἀνέλθει εἰς τριάκοντα, θέλει δὲ διατάττεσθαι ὁ σχηματισμὸς αὐτῶν διαδοχικῶς. (¹)

Δύο Τοπομαχικαὶ Πυροβολαρχίαι ἔχουσαι τὴν αὐτὴν μὲ τὰς πεδινὰς σύνθεσιν, ἀποτελοῦσαι δὲ μίαν Μοῖραν.

Ἔμπεδοι Οὐλαμοί, ὧν ἡ διαχείρισις ἀνατίθεται εἰς ἴδιον προσωπικόν, 13 τοῦ Πεζικοῦ δυνάμεως ἕκαστος 34 ἀνδρῶν, εἷς τοῦ Ἱππικοῦ δυνάμεως 29 ἀνδρῶν, 1 ἵππου ἀξιωματικοῦ καὶ 23 ἵππων στρατοῦ, εἷς τοῦ Μηχανικοῦ δυνάμεως 21 ἀνδρῶν, εἷς τοῦ Πυροβολικοῦ δυνάμεως 29 ἀνδρῶν, 1 ἵππου ἀξιωματικοῦ καὶ 23 ἵππων στρατοῦ, εἷς τῶν Ἐλατῶν δυνάμεως 29 ἀνδρῶν, 1 ἵππου ἀξιωματικοῦ καὶ 23 ἵππων στρατοῦ.

Συνοδίαι τοῦ Ἀρχηγείου δυνάμεως 24 ἀνδρῶν, 2 ἵππων ἀξιωματικῶν καὶ 23 ἵππων στρατοῦ.

30 Μεταγωγικοὶ οὐλαμοὶ πολεμοφοδίων Πεζικοῦ δυνάμεως 74 ἀνδρῶν, 1 ἵππου ἀξιωματικοῦ, 9 ἵππων στρατοῦ καὶ 61 ἡμιόνων, προωρισμένοι δὲ διὰ τὰ 30 Τάγματα τοῦ Πεζικοῦ.

Δύο ὄρχοι τοῦ Μηχανικοῦ δυνάμεως 47 ἀνδρῶν, 1 ἵππου ἀξιωματικοῦ, 4 ἵππων στρατοῦ καὶ 61 ἡμιόνων.

Δύο Μεταγωγικαὶ Μοῖραι Ὑλικοῦ τοῦ Πολέμου καὶ Ὑλικὸν τοῦ Στρατοῦ, δυνάμεως 513 ἀνδρῶν, 14 ἵππων ἀξιωματικῶν, 77 ἵππων στρατοῦ καὶ 604 ἡμιόνων.

(¹) Διὰ Β. Δ. τῆς 17 Σεπτεμβρίου ἐσχηματίσθη τὸ 20ὸν καὶ διὰ Β. Δ. τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1880 τὸ 22ον τάγμα πεζικοῦ.

Ἀνάλογος πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας ἀριθμὸς Ἐπιμελητηρίων Ἀρχηγείων Στρατοῦ, Ἀποθηκῶν Ὑλικοῦ τοῦ Στρατοῦ, Παραρτημάτων τῆς Κεντρικῆς Ἀποθήκης τοῦ Ὑλικοῦ τοῦ Στρατοῦ, Στρατιωτικῶν Ἀρτοποιείων, Ἀρχιατρείων, Προσκαίρων Νοσοκομείων καὶ Χειρουργείων, ἁπάντων ἐχόντων ἴδιον προσωπικόν.

Ἡ σύνθεσις τῶν Ἀρχηγείων Στρατοῦ, τῶν ὑπ' αὐτὰ ὑπηρεσιῶν καὶ τοῦ διὰ ταῦτα ἀπαιτουμένου στελέχους ἀγωγέων κανονίζονται κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας.

Ὁ σχηματισμὸς τῆς δευτέρας Ἱππαρχίας καὶ τῶν τοπομαχικῶν πυροβολαρχιῶν θέλει γείνει διαδοχικῶς ὡς καὶ τὰ τάγματα τοῦ πεζικοῦ. (¹).

Ἡ ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία, ἡ τηλεγραφική, ἡ ταμιακὴ καὶ ἡ διερμηνευτική, θέλουσιν ἐνεργεῖσθαι ὑπὸ ἰδίου προσωπικοῦ ὁριζομένου κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας.

Ἐπιτρέπεται νὰ τοποθετῶνται προσωρινῶς ἀπόστρατοι ἢ ἰδιῶται καὶ νὰ ἀποσπῶνται ἐξ ἄλλων Ὑπουργείων ὑπάλληλοι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τὰ λοιπὰ στρατιωτικὰ γραφεῖα καὶ καταστήματα, συμπεριλαμβανομένων τῶν θεραπευτικῶν καὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν, ὡς καὶ εἰς τὰς βοηθητικὰς τοῦ στρατοῦ ὑπηρεσίας, ἵνα καθέξωσιν ὀργανικὰς θέσεις ἀξιωματικοῦ ἢ ἀνθυπασπιστοῦ μὴ δυναμένας νὰ πληρωθῶσιν ὑπὸ τοιούτων, πλὴν τῶν θέσεων τῶν προϊσταμένων ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ὡρισμένων ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου διὰ στρατιωτικοὺς ἢ συνεπαγομένων στρατιωτικὴν ἱεραρχίαν.

Ἅπαντες οἱ ὑπεράριθμοι ὑπαξιωματικοὶ θέλουσι μετατεθῆ εἰς θέσεις τοῦ βαθμοῦ των. (¹).

Αἱ λεπτομέρειαι τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ Πεζικοῦ, τοῦ Ἱπ-

(¹) Αἱ δύο Ἱπαρχίαι ἐσχηματίσθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 20 Αὐγούστου 1880, μία δὲ τοπομαχικὴ πυροβολαρχία ἔχουσα τὴν αὐτὴν μὲ τὰς πεδινὰς τῶν 7,5 σύνθεσιν ἐσχηματίσθη διὰ Β. Δ. τῆς 27 Αὐγούστου 1880.

(¹) Ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ὑπαξιωματικοὺς ἐξεδόθη καὶ τὸ διὰ τοῦ νόμου ΠΘ' τῆς 16 Φεβρουαρίου 1881 κυρωθὲν Β. Διάταγμα τῆς 15 Σεπτεμβρίου 1880, δι' οὗ ἐπετράπη ἡ κατάταξις πρώην ὑπαξιωματικῶν ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ.

πικοῦ, τῶν Ἐμπέδων Οὐλαμῶν τοῦ Πεζικοῦ, τῶν Μεταγωγικῶν Οὐλαμῶν καὶ Μοιρῶν, τῶν Ἀρχιατρείων, Νοσοκομείων καὶ Χειρουργείων ἐκανονίσθησαν διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 24 Ἰουλίου 1880 «περὶ ἐκτελέσεως τοῦ Β. Δ. περὶ ἐπιστρατεύσεως τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ».

Σύνθεσις ἐνεργ. στρατοῦ κτλ.

3 Ἀρχηγεῖα 1881.

Διὰ τοῦ Β Διατάγματος τῆς 27 Δεκεμβρίου 1880 «περὶ συνθέσεως τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ κ.τ.λ.» ἐπετράπη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιστρατεύσεως ν' αὐξηθῇ ὁ παρὰ τοῦ νόμου ΩΛΗ' περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ περὶ ἐπιστρατεύσεως Β. Διάταγμα τοῦ 1880, ὁριζόμενος ἀριθμὸς τῶν σωμάτων καὶ ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ ἡ δύναμις αὐτῶν, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας, κατὰ δὲ τὸν προσηρτημένον εἰς τὸν κεκυρωμένον προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1881 πίνακα ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ ἦτο ἡ ἑξῆς:

	Ἄνδρες	Ἵπποι		Ἡμίον.
		Ἀξιωμ.	Στρατ.	
Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν	131	20		
Πεζικὸν καὶ Εὔζωνοι	57 825	320	320	4 160
Ἱππικὸν	2 852	114	2 373	
Πυροβολικὸν καὶ Ὁπλοστάσιον	6 949	168	2 574	1 250
Μηχανικὸν	4 494	27	24	390
Νοσοκόμοι	1 390			
Γενικαὶ Ὑπηρεσίαι	3 408	300	18	1 200
Στρατιωτικὸν Σχολεῖον	162			
Χωροφυλακὴ	5 343	78	238	
Διαθέσιμοι καὶ Ἀργοὶ	35			
Ἐπίκουρον Ὑγειονομικὸν	237			
Ἄθροισις	82 826	1 027	5 547	7 000
		13 573		

Ἡ Ἀνωτέρα Διοίκησις τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ ἐνηργεῖτο διὰ τριῶν Ἀρχηγείων Στρατοῦ (¹), ὧν ἡ δύναμις ἀνήρχετο

(¹) Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως ταύτης συνέστησαν ἐκ νέου διὰ Β. Δ. τῆς 10 Ἰανουαρίου 1881 δύο Ἀρχηγεῖα Στρατοῦ, τὸ μὲν τοῦ κατὰ τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα, τὸ δὲ τοῦ κατὰ τὴν Δυ-

ἐν συνόλῳ εἰς 16 ἀξιωματικούς, 4 ἀνθυπασπιστάς, 8 ὑπαξιωματικούς, 1 ἰδιώτην διερμηνέα καὶ 23 ἵππους. Παρὰ τούτοις ἀπεσπᾶτο ἐκ τοῦ σώματος τῆς χωροφυλακῆς τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν διὰ τὰς στρατιωτικὰς συνοδίας καὶ τὴν στρατονομικὴν ὑπηρεσίαν.

Οἱ Ἀρχηγοὶ Στρατοῦ, ἦσαν ἐν ταὐτῷ καὶ Ἐπιθεωρηταὶ τοῦ Στρατοῦ.

Ἡ Ἐπιτελικὴ Ὑπηρεσία ἐνηργεῖτο ὑπὸ ἀξιωματικῶν τῶν διαφόρων ὅπλων κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ διατάξεις.

Προκειμένου περὶ συμπράξεως αὐθυπάρκτων μονάδων πεζικοῦ μετὰ ἢ ἄνευ τμημάτων εἰδικῶν σωμάτων, δύο ἢ πλειότερα τάγματα πεζικοῦ ἑνούμενα πρὸς ἐκπαίδευσιν ἢ πρὸς ἄλλον σκοπὸν ἠδύναντο νὰ τεθῶσιν ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἑνὸς Συνταγματάρχου τοῦ Πεζικοῦ, ἑνούμενα δὲ καὶ μετὰ τμημάτων τῶν εἰδικῶν σωμάτων, ὑπὸ τὰς διαταγὰς Συνταγματάρχου οἱουδήποτε ὅπλου ἢ σώματος μετὰ προσωπικοῦ προσλαμβανομένου ἐκ τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Ἀρχηγείου, περιλαμβάνοντος ἐκτὸς τοῦ Συνταγματάρχου Ἀρχηγοῦ τοῦ Ἐπιτελείου καὶ δύο ἄλλους Συνταγματάρχας, ὧν ἡ δικαιοδοσία καὶ ἁρμοδιότης κατὰ τὸ Β. Δ. τῆς 9 Μαρτίου 1881 ἦτο ἡ αὐτὴ μὲ τὴν χορηγουμένην εἰς τοὺς Ταξιάρχας διὰ τοῦ ἀπὸ 25 Ἰουλίου 1877 Β. Διατάγματος. (¹)

Τὸ πεζικὸν ἀπετελέσθη ἐκ 31 αὐθυπάρκτων ταγμάτων τοῦ πεζικοῦ τεσσάρων λόχων ἑκάστου, ἐξ 9 αὐθυπάρκτων ταγμάτων τῶν εὐζώνων ἐπίσης τεσσάρων λόχων ἑκάστου,

τικὴν Ἑλλάδα Στρατοῦ, δι' ἑτέρου δὲ Διατάγματος τῆς 16 Ἰουλίου 1881 συνέστη καὶ τὸ τρίτον Ἀρχηγεῖον Στρατοῦ μὲ ἕδραν τὰς Ἀθήνας. Διὰ Β. Δ. τῆς 10 Ἰουλίου 1881 τὰ τρία Ἀρχηγεῖα Στρατοῦ ὡρίσθη ὅτι θέλουσι διακρίνεσθαι διὰ τῶν ἀριθμῶν 1, 2 καὶ 3.

(¹) Τὰ νέα Τάγματα τοῦ Πεζικοῦ ἐσχηματίζοντο διαδοχικῶς κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σχετικῶν νόμων καὶ Β. Διαταγμάτων κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1881 διὰ Β. Δ. τῆς 30 Ἀπριλίου ἐσχηματίσθησαν ἓξ τάγματα πεζικοῦ φέροντα τοὺς ἀριθμοὺς 26, 27, 28, 29, 30 καὶ 31. Τὸ 9ον τῶν Εὐζώνων ἐσχηματίσθη διὰ Β. Δ. τῆς 3 Μαρτίου. Οἱ ἔμπεδοι λόχοι, οἱ μεταγωγικοὶ οὐλαμοί, αἱ ἔμπεδοι πυροβολαρχίαι καὶ 4 λόχοι τοῦ τάγματος τοῦ φρουριακοῦ καὶ πολιορκητικοῦ πυροβολικοῦ ἐσχηματίσθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 20 Μαρτίου 1881.

ἐκ 13 ἐμπέδων λόχων πεζικοῦ, ἐκ 40 μεταγωγικῶν οὐλαμῶν ὑλικοῦ τοῦ στρατοῦ καὶ τροφῶν, ἐκ 40 μεταγωγικῶν οὐλαμῶν πολεμεφοδίων πεζικοῦ, ἐκ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν μουσικῶν καὶ ἐξ 7 στρατ. Μουσικῶν, ὧν μία τῆς Φρουρᾶς Ἀθηνῶν.

Ἡ δύναμις τοῦ ἐπιτελείου τοῦ τάγματος τοῦ Πεζικοῦ καὶ τῶν Εὐζώνων ἀνήρχετο εἰς 13 ἢ 12 ἄνδρας καὶ 4 ἵππους, ἡ δὲ τῶν λόχων εἰς 300 ἄνδρας.

Τὸ ἱππικὸν ἀπετελέσθη ἐκ τριῶν αὐθυπάρκτων Ἱππαρχιῶν ἑκάστης ἐκ 5 ἰλῶν. (¹)

Ἡ δύναμις τοῦ ἐπιτελείου τῆς Ἱππαρχίας ἀνήρχετο εἰς 17 ἄνδρας καὶ 19 ἵππους, ἡ δὲ τῶν ἰλῶν εἰς 187 ἄνδρας καὶ 162 ἵππους.

Τὸ πυροβολικὸν ἀπετελέσθη ἐκ τοῦ Ἀρχηγείου τοῦ Πυροβολικοῦ, (²) ἐκ 4 αὐθυπάρκτων ταγμάτων τοῦ Πυροβολικοῦ, ἑκάστου συγκειμένου ἐκ 4 πυροβολαρχιῶν, ἐκ 4 συζυγαρχιῶν πυρομαχικῶν προωρισμένων διὰ τὰ τέσσαρα τάγματα τοῦ Πυροβολικοῦ, ἐκ 2 οὐλαμῶν ἐλατῶν σκευοφόρων, ἐκ 2 ἐμπέδων πυροβολαρχιῶν, ὧν ἡ μία πεδινὴ καὶ ἡ ἑτέρα ὀρειβατική, ἐξ ἑνὸς λόχου ἐλατῶν σκευῆς πυροβολικοῦ, ἐξ ἑνὸς αὐθυπάρκτου τάγματος φρουριακοῦ καὶ πολιορκητικοῦ πυροβολικοῦ συγκειμένου ἐκ 4 λόχων καὶ ἐκ τοῦ Ὁπλοστασίου περιλαμβάνοντος τὸν λόχον τῶν τεχνιτῶν, τὸ πυριτιδοποιεῖον, τὸ πυροτεχνουργεῖον, τὸν ἐπιθεωρητὴν τοῦ ὑλικοῦ πολέμου καὶ τὰς ἐφορείας.

Ἡ δύναμις τοῦ Ἀρχηγείου τοῦ Πυροβολικοῦ ἀνήρχετο εἰς 7 ἄνδρας, 5 ἵππους, ἡ τοῦ ἐπιτελείου Τάγματος Πυροβολικοῦ εἰς 17 ἄνδρας, 12 ἵππους, ἡ τῆς πεδινῆς πυροβολαρχίας εἰς 194 ἄνδρας, 160 ἵππους, ἡ δὲ τῆς ὀρειβατικῆς εἰς 209 ἄνδρας, 21 ἵππους καὶ 100 ἡμιόνους.

Τὸ Μηχανικὸν ἀπετελέσθη ἐκ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ

(¹) Ἡ 3η Ἱππαρχία ἐσχηματίσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3172 τῆς 15 Ἰανουαρίου 1881 διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου.

(¹) Τὰ τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ἀρχηγείου τοῦ Πυροβολικοῦ, τὰ τῆς δικαιοδοσίας τοῦ παρὰ τῷ Ἀρχηγείῳ τούτῳ συνταγματάρχου καὶ τὰ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῶν ταγμάτων τοῦ πυροβολικοῦ ἐκανονίσθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 28 Ἰανουαρίου 1881. Εἰς τὸ Ἀρχηγεῖον τοῦ Πυροβολικοῦ προσετέθη διὰ Β. Δ. τῆς 21 Φεβρ. 1881 εἷς Ἀντισυνταγματάρχης μὲ ἵππον.

Μηχανικοῦ, ἐκ 5 Διευθύνσεων, ἐκ τριῶν αὐθυπάρκτων Τάγμάτων Μηχανικοῦ ἐχόντων ἀνὰ τέσσαρας λόχους, ἐξ ἑνὸς ἐμπέδου λόχου, ἐκ τριῶν ὄρχων τοῦ Μηχανικοῦ, ἐκ τριῶν μεταγωγικῶν οὐλαμῶν ὑλικοῦ τοῦ στρατοῦ καὶ τροφῶν.

Ἡ δύναμις τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ τάγματος τοῦ Μηχανικοῦ ἀπετελέσθη ἐκ 15 ἀνδρῶν καὶ 5 ἵππων, ἡ δὲ τῶν λόχων ἐκ 300 ἀνδρῶν.

Αἱ γενικαὶ ὑπηρεσίαι ἀπετελέσθησαν ἐκ τῶν Ὑπασπιστῶν καὶ Διαγγελέων τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ἐκ τῶν Φρουραρχείων Ἀθηνῶν, Ναυπλίου καὶ Κερκύρας, ἐκ 13 Στρατολογικῶν Γραφείων, ἐκ τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου καὶ τῶν δύο Διαρκῶν Στρατοδικείων καὶ ἐκ 2 πειθαρχικῶν λόχων.

Ἡ ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία (¹) ἀπετελέσθη ἐκ τοῦ ὑγειονομικοῦ τμήματος τοῦ Ὑπουργείου, ἐκ τῆς Ἀνωτάτης τοῦ Στρατοῦ Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν δευτερευουσῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν, μὴ ἐχουσῶν ἴδιον προσωπικόν, ἐκ τῶν παρὰ τοῖς Σώμασι καὶ Καταστήμασι ὑγειονομικῶν ἀξιωματικῶν καὶ δοκίμων, ἐκ τῶν Ἀρχιατρείων, ἐκ τῶν Νοσοκομείων καὶ Θεραπευτηρίων, ἐκ τῶν Χειρουργείων, ἐκ τῶν Ἀποθηκῶν τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας, ἐκ τῶν Νοσοκόμων καὶ ἐκ τοῦ Μεταγωγικοῦ λόχου τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας.

Τὸ προσωπικὸν τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας διηρέθη εἰς μόνιμον καὶ ἐπίκουρον καταρτιζόμενον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΩΠΘ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1880 περὶ ἐπικούρων ἰατρῶν, φαρμακοποιῶν καὶ νοσοκόμων, δυνάμει τοῦ ὁποίου οἱ ἐν τοῖς διαφόροις ὅπλοις καὶ σώμασι τοῦ στρατοῦ ὡς ὁπλῖται κατεταγμένοι διδάκτορες καὶ φοιτηταὶ τῆς Ἰατρικῆς, πτυχιοῦχοι φαρμακοποιοὶ καὶ φοιτηταὶ τοῦ φαρμακευτικοῦ σχολείου ἐχρησιμοποιοῦντο τῇ συναινέσει των εἰς τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ.

Ἡ οἰκονομικὴ ὑπηρεσία ἀπετελέσθη ἐκ τοῦ οἰκονομικοῦ τμήματος τοῦ Ὑπουργείου, ἐκ τοῦ Στρατ. Λογιστηρίου,

(¹) Τὰ τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας ἐν ἐκστρατείᾳ ἐκανονίσθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 20 Ἰανουαρίου 1881, ὁ δ' ἀριθμὸς τῶν ὑπαρχόντων Στρατιωτικῶν Νοσοκομείων ηὐξήθη κατὰ τέσσαρα διὰ Β. Δ. τῆς 19ης Νοεμβρίου 1881.

ἐκ τῶν παρὰ τοῖς Σώμασι καὶ Καταστήμασι οἰκονομικῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν βοηθῶν αὐτῶν, ἐκ τῶν παρὰ τοῖς Ἀρχηγείοις Στρατιωτικῶν Ἐπιμελητηρίων, ἐκ τῆς Κεντρικῆς Ἀποθήκης ὑλικοῦ στρατοῦ, ἐκ Γενικῶν Ἀποθηκῶν ὑλικοῦ τοῦ στρατοῦ καὶ τροφῶν, ἐκ τῶν ὑπὸ τὰ Ἐπιμελητήρια τῶν Ἀρχηγείων Στρατοῦ Ἀποθηκῶν, ἐκ τῶν Στρατιωτικῶν Ἀρτοποιείων, ἐκ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου καὶ ἐκ δύο Μεταγωγικῶν Μοιρῶν ὑλικοῦ τοῦ πολέμου, ὑλικοῦ τοῦ στρατοῦ καὶ τροφῶν.

Ἡ ταχυδρομικὴ καὶ τηλεγραφικὴ ὑπηρεσία ἀπετελέσθη ἐκ τοῦ παρὰ τοῖς Ἀρχηγείοις στρατοῦ προσωπικοῦ τῶν ταχυδρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν βοηθῶν αὐτῶν.

Ἡ Στρατιωτικὴ ἐκπαίδευσις ἀπετελέσθη ἐκ τοῦ Στρατιωτικοῦ Σχολείου τῶν Εὐελπίδων, ἐκ τῶν Σχολείων τῶν Σωμάτων καὶ ἐκ τῶν δι' εἰδικῶν διαταγῶν σχηματιζομένων ἑκάστοτε Σχολείων Νοσοκόμων, Σχολείων Ἀξιωματικῶν Ἱπποδρομίων κτλ.

Ἡ Χωροφυλακὴ (¹) ἀπετελέσθη ἐκ τῶν Ἐπιθεωρητῶν τῆς Χωροφυλακῆς, ἐκ 13 Μοιραρχιῶν καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτωμένων Ὑπομοιραρχιῶν, ἐκ 200 πεζῶν καὶ 14 ἐφίππων ἐνωμοτιῶν.

Ἡ Θρησκευτικὴ Ὑπηρεσία ἐξετελεῖτο ὑπὸ 32 στρατιωτικῶν ἱερέων, ἐξ ἡμισείας πρώτης καὶ δευτέρας τάξεως.

Γενικὸς Ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ τῆς κατοχῆς.

Ἐπικειμένης τῆς καταλήψεως τῶν προσαρτηθεισῶν τῇ Ἑλλάδι χωρῶν Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας (²) τὰ ὑφιστάμενα

(¹) Διὰ Β. Διαταγμάτων τῆς 9 Ἰουλίου καὶ τῆς 3ης Νοεμβρίου 1881 στηριζομένων εἰς τὸ «περὶ προσωρινῆς διοικήσεως τῶν προσαρτωμένων τῇ Ἑλλάδι χωρῶν» Β. Διάταγμα τῆς 26 Ἰουνίου 1881, προσδιωρίσθησαν τὰ τοῦ προσωπικοῦ τῶν συσταθεισῶν ἐν Ἄρτῃ, ἐν Τρικκάλοις καὶ ἐν Λαρίσσῃ Μοιραρχιῶν, δι' ἑτέρου δὲ Β. Δ. τῆς 21 Φεβρουαρίου 1881 προσετέθη εἰς Ἀντισυνταγματάρχης τῆς Χωροφυλακῆς μὲ ἵππον ὡς Ἐπιθεωρητὴς εἰς τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς.

(²) Τὴν 24 Ἰουνίου 1881 ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς κατέλαβε τὴν Ἄρταν. τὴν 8 Αὐγούστου εἰσῆλθεν εἰς Θεσσαλίαν, ἧς ἡ παράδοσις ἐξετελέσθη κατὰ τὰς ἀποφάσεις τῆς Διεθνοῦς Ἐπιτροπῆς διὰ τῆς καταλήψεως τῶν Τρικκάλων κατὰ τὴν 23ην Αὐγούστου, τῆς Λαρίσσης κατὰ τὴν 31 Αὐγούστου καὶ τέλος τοῦ Βώλου κατὰ τὴν 2 Νοεμβρίου 1881

-Ἀρχηγεῖα Στρατοῦ διὰ Β. Δ. τῆς 19ης Ἰουνίου 1881 ἐτέθησαν διοικητικῶς ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ τέως Ἀρχηγοῦ τοῦ κατὰ τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα στρατοῦ ὑποστρατήγου Σκαρλάτον Σούτσον διορισθέντος «Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς κατοχῆς» μὲ τὴν αὐτὴν πρὸς τοὺς Ἀρχηγοὺς στρατοῦ ἁρμοδιότητα καὶ δικαιοδοσίαν ἐπὶ πάντων τῶν ὑπὸ τὰς διαταγάς του στρατευμάτων καὶ μὲ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ δύναται νὰ διατάξῃ ἐν ἐκτάκτῳ ἀνάγκῃ καὶ τὴν ὑπαγωγὴν σωμάτων ἐκ τῆς δικαιοδοσίας ἑνὸς Ἀρχηγείου Στρατοῦ εἰς τὴν τοῦ ἑτέρου, ἀναφέρων πάντα εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν.

Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Στρατοῦ.

Συνέστη διὰ Β. Δ. τῆς 2 Νοεμβρίου 1881 θέσις «Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Στρατοῦ», ἔχοντος βαθμὸν ἀντιστρατήγου καὶ ἑνὸς λοχαγοῦ ὑπασπιστοῦ αὐτοῦ. Ὡς τοιοῦτος διωρίσθη ὁ ἀντιστράτηγος Σκαρλάτος Σούτσος, ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ ὁποίου διατηρήσαντος τὸν τίτλον τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Στρατοῦ ἐξηκολούθησαν ὑπαγόμενα ἐπί τινα χρόνον τὰ ὑφιστάμενα Ἀρχηγεῖα Στρατοῦ 1ον καὶ 2ον.

Στρατ. Οἰκονομία.

Διὰ τοῦ νόμου ΧΣ'. τῆς 15 Μαρτίου 1877 «περὶ συστάσεως Στρατιωτικῶν Ἐπιμελητηρίων καὶ περὶ πλήρους ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ ἐπὶ τοῦ Λογιστικοῦ τοῦ στρατοῦ» συνέστησαν καθ' ὅλον τὸ κράτος διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν καὶ ἐντολὴν πρὸς πληρωμὴν τῶν Στρατ. Ἐξόδων 13 Στρατιωτικὰ Ἐπιμελητήρια, ὧν τὸ προσωπικὸν ἀπετελέσθη ἐξ ἑνὸς ἐπιμελητοῦ, 4 ὑπεπιμελητῶν, 8 λοχαγῶν, 13 ὑπολοχαγῶν, 5 ἀνθυπασπιστῶν καὶ 13 ὑπαξιωματικῶν, κατηργήθησαν δὲ αἱ θέσεις 6 οἰκονομικῶν ἐπιθεωρητῶν καὶ ἄλλαι τινες.

Τὸ προσωπικὸν τῶν προϊσταμένων τῶν Ἐπιμελητηρίων ἔδει νὰ λαμβάνηται κατὰ προτίμησιν ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Οἰκονομικοῦ κλάδου τοῦ στρατοῦ, καθόσον εἶχον οὗτοι τὰ προσόντα. Μετὰ παρέλευσιν δὲ δύο ἐτῶν οἱ προϊστάμενοι τῶν Ἐπιμελητηρίων ἔδει νὰ διορίζωνται, ἐπὶ προηγουμένῳ διαγωνισμῷ ὡς πρὸς τὴν ἱκανότητα, μεταξὺ τῶν ὁμοιοβάθμων τῶν ἐχόντων κεκτημένον τὸ πρὸς προβιβασμὸν δικαίωμα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ προβιβασμῶν νόμου.

Οἱ προϊστάμενοι τῶν Στρατιωτ. Ἐπιμελητηρίων, ὧν ἡ δικαιοδοσία ἦτο ἀνεξάρτητος ἀπ' ἀλλήλων, ἠδύναντο κατὰ πᾶ-

σαν στιγμὴν νὰ ἐνεργῶσιν αὐτοπροσώπως ἐπιθεωρήσεις, ὑποχρεωτικῶς δὲ δὶς τοῦ ἔτους.

Αἱ παρὰ τοῖς Σώμασι καὶ Καταστήμασι τοῦ Στρατοῦ ταμιακαὶ ἐπιτροπαὶ κατηργήθησαν ἡ διαχείρισις τοῦ χρηματικοῦ ἀνετέθη ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Σώματος ἢ Καταστήματος εἰς ἕνα ἀξιωματικὸν θεωρούμενον ἀτομικῶς ὑπόλογον καὶ ὑπεύθυνον πρὸς τὸ Δημόσιον· τὰ οἰκονομικὰ συμβούλια διετηρήθησαν καὶ τὰ μέλη αὐτῶν εὐθύνοντο ἀλληλεγγύως διὰ τὴν διαχείρισιν τοῦ ὑλικοῦ.

Προσδιωρίσθησαν ἐπίσης τὰ τῆς προκαταβολῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τὰ τῆς πληρωμῆς ἐξόδων τῆς Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας ἀπὸ τὰ Δημόσια ταμεῖα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ.

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου τούτου ἔδει ν' ἄρξηται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1878, ἀνεβλήθη ὅμως αὕτη διὰ τῶν νόμων ΧΟΗ' καὶ ΧΖΗ' τοῦ 1878, καὶ ΨΠΑ' τοῦ 1880, μέχρις ὅτου ἐψηφίσθη ὁ ἀντικαταστήσας αὐτὸν νόμος ΩΚΒ'. τῆς 18 Ἀπριλίου 1880, ὅστις ἔδει νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου ἰδίου ἔτους, οὗτινος ὅμως καὶ πάλιν ἀνεβλήθη ἡ ἐφαρμογὴ ὡς πρός τινας διατάξεις μέχρι τῆς λήξεως τῆς τριμηνίας τοῦ ἔτους καθ' ἣν ὁ στρατὸς ἤθελε παύσει διατελῶν ἐν ἐπιστρατεύσει.

Τέλος τοῦ νόμου τούτου διετάχθη ἡ ἐκτέλεσις διὰ Β. Δ. τῆς 20 Μαΐου 1882, δυνάμει τοῦ ὁποίου καθ' ὅλον τὸ Κράτος συνέστησαν δεκαεξ κατὰ Νομοὺς Στρατιωτικὰ Ἐπιμελητήρια, ἅτινα διευθυνόμενα παρ' ἑνὸς ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ ἢ λοχαγοῦ, ἐξεπλήρουν καθήκοντα δευτερεύοντος διατάκτου τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου καὶ ἐνήργουν τὸν ἔλεγχον τῶν διαχειρίσεων τῶν ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ των Σωμάτων ἢ Καταστημάτων καὶ τὴν ἔκδοσιν χρηματικῶν ἐνταλμάτων.

Ἐκτὸς τῶν Ἐπιμελητηρίων τούτων διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 5 Φεβρουαρίου 1881 «περὶ οἰκονομικοῦ κανονισμοῦ τοῦ ἐν ἐκστρατείᾳ στρατείᾳ» εἶχον συσταθῇ τρία Στρατιωτικὰ Ἐπιμελητήρια Ἀρχηγείων Στρατοῦ.

Διὰ τοῦ περὶ εἰσφορῶν νόμου ΧΟΓ' τῆς 22 Ἰανουαρίου 1878 ἐπετράπη εἰς τὰς στρατιωτικὰς καὶ ναυτικὰς ἀρχάς, ἐφόσον ἴσχυεν ὁ Νόμος ΧΞΖ' περὶ προσωρινοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ νὰ ἐπιτάσσωσιν εἰς τοὺς κατοίκους εἰσφορὰς ἀφορώσας εἰς τὴν κατάλυσιν, τὴν τροφὴν, τὴν μεταφορὰν καὶ τὴν ἐργασίαν

Ἐπίσης διὰ τοῦ «περὶ στρατιωτικῶν καταλυμάτων» ΩΚΗ' νόμου τῆς 18 Ἀπριλίου 1880 ὑπεχρεώθησαν οἱ δῆμοι νὰ χορηγῶσι τὰ ἀναγκαῖα καταλύματα εἰς τὰ μεταβατικὰ ἀποσπάσματα καὶ εἰς τὰ τῶν συνοδιῶν, εἰς μέρη ἔνθα δὲν ἀπέβαινεν ἐφικτὴ ἡ κατάλυσις αὐτῶν εἰς στρατῶνας.

Ἵπποι ἀξιωματικῶν

Καταργηθέντων τῶν ἀπὸ 29 Μαρτίου 1872 Β. Διαταγμάτων περὶ χορηγίας ἵππων τοῦ δημοσίου πρὸς χρῆσιν τῶν ἀξιωματικῶν παντὸς ὅπλου καὶ σώματος, ἐπετράπη διὰ Β. Δ. τῆς 2 Μαρτίου 1881 ἡ χορήγησις ἵππων τοῦ δημοσίου εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς ἐπὶ πληρωμῇ τοῦ τιμήματος αὐτῶν διὰ κρατήσεως ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν δραχμῶν ἑξήκοντα κατὰ μῆνα, τῶν λοχαγῶν δραχμῶν τεσσαράκοντα καὶ τῶν ὑπολοχαγῶν καὶ ἀνθυπολοχαγῶν δραχμῶν τριάκοντα. Εἰς οὐδένα τῶν ἀξιωματικῶν ἐπετρέπετο νὰ ἐκποιήσῃ τὸν ἵππον ὃν ἔλαβε παρὰ τοῦ δημοσίου, ἐὰν δὲν ἀπεπλήρωνεν ὁλόκληρον τὸ τίμημα αὐτοῦ.

Στρατόπεδα Ἀσκήσεων

Δι' ὑπουργικῆς διαταγῆς συνέστη κατὰ Μαρτιον 1877 ἐπιτροπὴ πρὸς ἐκλογὴν καταλλήλων θέσεων πρὸς ἵδρυσιν στρατοπέδων ἀσκήσεων, διὰ Βασιλικῶν δὲ Διαταγμάτων ἐξηρέθησαν τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς καθὸ χρήσιμοι πρὸς ἵδρυσιν στρατοπέδων. (1)

α') διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 16 Ἰουνίου 1877 κατὰ τὴν θέσιν «Ἅγιος Ἰωάννης» τῆς ἐπαρχίας Θηβῶν ἀσκεπεῖς γαῖαι ἐκ στρεμμάτων 2181 καὶ 280 μέτρων.

β') διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 10 Αὐγούστου 1877 κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Μεγαλουπόλεως ἐθνικαὶ γαῖαι, λεπτομερῶς καθοριζόμεναι ἐν τῷ διατάγματι καὶ διαχωριζόμεναι εἰς δύο τμήματα, ἐξ ὧν τὸ μὲν ἐκ 1419 στρεμμάτων καὶ 300 μέτρων, τὸ δὲ ἐξ 746 στρεμμάτων καὶ 495 μέτρων.

γ') διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 30 Αὐγούστου 1877 κατὰ τὴν θέσιν «Ἅγιος Κωνσταντῖνος» τῆς πόλεως Ἀγρινίου τῆς

(1) Ἐπίσης ἐξηρέθηαν διὰ Β. Δ. τῆς 31 Ἰανουαρίου 1878 τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς ὅπως χρησιμεύσωσιν ὡς πεδίον ἀσκήσεων τῆς Φρουρᾶς Μεσολογγίου αἱ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ φρουρίου τῆς πόλεως κείμεναι ἐθνικαὶ γαῖαι ἐκ 356 στρεμμάτων καὶ 942 μέτρων.

ἐπαρχίας Τριχωνίας ἀσκεπεῖς γαῖαι ἐκ 1228 στρεμμάτων καὶ 162 μέτρων.

Διὰ Β. Δ. τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1877 ὡρίσθη ὅτι ἀπὸ τῆς 1ης ἰδίου μηνὸς θέλει ἀπονέμεσθαι εἰς τὸν ἐν Θήβαις συγκεντρωμένον στρατὸν ἡ ἑξῆς ἔκτακτος ἐπιχορήγησις πρὸς βελτίωσιν τῆς τροφῆς αὐτοῦ ἡμερησίως.

Εἰς ἕκαστον ἀνώτερον ἀξιωματικὸν δραχμὴ μία καὶ ἡμίσεια, εἰς ἕκαστον ὑποδεέστερον ἀξιωματικὸν καὶ ἀνθυπασπιστὴν δραχμὴ μία καὶ εἰς ἕκαστον ὑπαξιωματικόν, σαλπιγκτὴν καὶ στρατιώτην λεπτὰ δώδεκα.

Στρ. Ἱερεῖς

Εἰς τὸ προσωπικὸν τῆ Μεραρχίας τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος διὰ Β. Δ. τῆς 2ας Ὀκτωβρίου 1877 προσετέθη εἷς στρατιωτικὸς ἱερεὺς τρίτης τάξεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς θρησκευτικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐν Θήβαις συγκεντρωμένων σωμάτων καὶ τμημάτων στρατοῦ.

Δύναμις Προϋπολογισμός.

Ἡ δύναμις τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ κατὰ τὰ ἔτη 1877—1881 ἐκυμαίνετο· ἡ συνήθης ἦτο 12 000—14 000, κατὰ τὸ 1879 ἀνῆλθεν εἰς 19 081, κατὰ δὲ τὸ 1881 καὶ 82 824.

Ὁ Προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν τοῦ Κράτους εἶχεν ὡς ἑξῆς.

Ἔτη	Προϋπολογισμὸς Ὑπ. Στρατιωτικῶν	Προϋπολογισμὸς Κράτους
1877	7 637 104	41 067 825
1878	7 653 184	41 132 951
1879	13 307 986	60 078 790
1880	11 100 586	52 655 454
1881	71 323 580	124 155 139

Διὰ Β. Διαταγμάτων τῆς 9 Ἀπριλίου 1876 ὑποβληθέντων ὑπὸ τὴν κύρωσιν τῆς Βουλῆς εἶχε δοθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἔκτακτος πίστωσις δρχ. 120 000 διὰ «προμήθειαν ὅπλων τῶν ἐφίππων σωμάτων καὶ 50 000» διὰ προμήθειαν μηχανημάτων πρὸς κατασκευὴν φυσιγγίων». Ἐπίσης δὲ διὰ Β. Δ. τῆς 19 Ἰουνίου 1876 δραχμῶν 500 000 διὰ «προμήθειαν ὅπλων καὶ πολεμεφοδίων» καὶ διὰ Β. Δ. τῆς 29 Ἀπριλίου 1879 δρχ. 866 500 «δι' ἀγορὰν μεταλλίνων φυσιγγίων».

Διὰ τοῦ νόμου ΧΟΖ' τῆς 25 Ἰανουαρίου 1878 ἐχορηγήθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν πίστωσις δραχμῶν δέκα ἑκατομμυρίων διὰ τὰς ἐκτάκτους στρατιωτικὰς καὶ ναυτικὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους.

Ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1880 ἐχορηγήθησαν προσέτι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν διὰ τοῦ νόμου ΩΟΑ' τῆς 6 Δεκεμβρίου πιστώσεις ἀναπληρωματικαὶ μὲν ἐκ δραχμῶν 19 634 760 καταλογισθεῖσαι εἰς τὰ ἁρμόδια κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἔκτακτοι δὲ ἐκ δραχμῶν 23 514 755 καταλογισθεῖσαι ὡς ἑξῆς.

Προμήθεια ἠλεκτρικῶν συσκευῶν κτλ.	112 000
Προμήθεια χειρουργείων καὶ χειρουργικῶν ἐργαγείων .	336 000
Ἐργαλεῖα Μηχανικοῦ.	224 000
» Πεζικοῦ	164 640
Ἱππωνεία	1 708 000
Ὑλικὸν πολέμου.	20 414 115
Ἐθνοφρουρά.	250 000
Ἔξοδα ἐξελέγξεως, μεταφορᾶς ἀσφαλείας ὑλικοῦ.	336 000

Ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1881 ἐχορηγήθη ἔκτακτος πίστωσις δραχ. 2 000 000 ὡς « ἀπόδοσις εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Ὁδοποιΐας τῶν ὑπ' αὐτοῦ καταβληθέντων πρὸς κατασκευὴν διαφόρων στρατιωτικῶν ὁδῶν ».

Βαθμοφόροι Ἠπειρῶται Θεσσαλοὶ Ἀλβανοί.

Δι' εἰδικῆς διατάξεως τοῦ νόμου ΧΚΕ' τῆς 22 Ἰουνίου 1877 περὶ προσωρινοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ ἐπετράπη ἡ διὰ Β. Διατάγματος πολιτογράφησις ὡς πολιτῶν Ἑλλήνων τριῶν ἀλλοδαπῶν ἀξιωματικῶν ἐχόντων βαθμὸν οὐχὶ κατώτερον τοῦ συνταγματάρχου καὶ ἡ εἰς τὸν στρατὸν κατάταξις αὐτῶν ἐπὶ πενταετίαν· διὰ δὲ τοῦ νόμου ΩΟϹ' τῆς 13 Δεκεμβρίου 1880 ἐκυρώθη τὸ ἀπὸ 8 Μαΐου ἰδίου ἔτους Β. Διάταγμα, δι' οὗ κατετάχθη ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ ὡς ταγματάρχης ὁ Ἐμὶν Κορτζᾶς Ἀλβανός· τέλος διὰ τοῦ νόμου ΠΛΓ' τῆς 31 Μαρτίου 1881 «περὶ κατατάξεως ἀλλοδαπῶν ἀξιωματικῶν» ἐπετράπη ἡ διὰ Β. Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κατάταξις ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ, τῇ ἐθνοφρουρᾷ καὶ τοῖς σχηματισθησομένοις εἰδικοῖς σώμασι μὲ τὸν βαθμὸν ὑφ' ὃν ὑπηρέτουν

εἰς ξένους στρατοὺς τῶν κατὰ τὸν νόμον πολιτογραφηθησομένων ὡς πολιτῶν Ἑλλήνων, Ἠπειρωτῶν, Θεσσαλῶν, Ἀλβανῶν καὶ ἐκ τῶν πέριξ ἐπαρχιῶν καταγομένων.

Ἀπόστρατοι. Προσωρινὰ Στρ. Μέτρα. Διὰ τοῦ νόμου ΩΟ' τῆς 4 Δεκεμβρίου 1880 ὡρίσθη ὅτι οὐδεὶς ἀξιωματικὸς τίθεται κατ' αἴτησίν του εἰς ἀποστρατείαν, ἐνόσῳ ὁ ἐνεργὸς στρατὸς διατελεῖ ἐν ἐπιστρατεύσει.

Διὰ τοῦ νόμου ΧΟΔ' τῆς 23 Ἰανουαρίου 1878 «περὶ προσωρινῶν στρατ. μέτρων», ἰσχύσαντος ἐφόσον καὶ ὁ ὑπὸ στοιχ. ΧΞΖ' νόμος περὶ προσωρινοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ, ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς.

Οἱ κρινόμενοι ὡς ἀνίκανοι δι' ὑπηρεσίαν ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης μετατίθενται, εἰ μὲν ἀπέκτησαν τὸ δικαίωμα τῆς ἀποστρατείας εἰς ἀποστρατείαν, εἰ δὲ δὲν ἀπέκτησαν τοῦτο εἰς ἀργίαν δι' ἀπολύσεως ἀπὸ τῆς θέσεως. Ἡ περὶ ἀνικανότητος κρίσις ἐκφέρεται διὰ πράξεως συμβουλίου συγκειμένου ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ δύο ἀνωτέρους ἀξιωματικοὺς διοριζομένους ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἢ τῶν Ναυτικῶν.

Αἱ διατάξεις τοῦ ΧΛΕ' (¹) νόμου περὶ στρατ. προβιβασμῶν αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὸν ἀπαιτούμενον ἐλάχιστον προὸς προβιβασμὸν χρόνον καταργοῦνται.

Πρὸς πλήρωσιν τῶν ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς δυνάμεως τῶν αὐθυπάρκτων μονάδων ἢ τῆς συγκροτήσεως νέων σωμάτων δημιουργουμένων κενῶν θέσεως δύνανται νὰ διορισθῶσιν ἀξιωματικοὶ παντὸς ὅπλου ἢ σώματος.

Ἐκ τῶν δυνάμει τοῦ νόμου τούτου ΧΟΔ' τεθέντων εἰς ἀποστρατείαν ἢ ἀργίαν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς ἀνεκλήθησαν, δυνάμει τοῦ νόμου ΩΠΔ' τῆς 23 Δεκεμβρίου 1880, εἰς τὴν κατάστασιν τῆς ἐνεργείας ὅσοι προσέβαλον δι' ἀγωγῶν τὸ κῦρος τῆς τοιαύτης καταστάσεως· διὰ δὲ τοῦ περὶ διορισμοῦ ἀποστράτων ἀξιωματικῶν ΩΠΕ' νόμου τῆς 18 Δεκεμβρίου 1880, ἰσχύσαντος ἐφόσον ὁ ἐνεργὸς στρατὸς διετέλει εἰς ἐπιστράτευσιν, ἐθεσπίσθη ὅτι οἱ δυνάμει τῶν

(¹) Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου περὶ διορισμοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ ἐτροποποιήθη ἐπίσης διὰ τοῦ νόμου ΨΞΗ' τῆς 25 Δεκεμβρίου 1878.

κειμένων νόμων ἀποστρατευθέντες μὲ βαθμὸν ἀξιωματικοῦ δύνανται νὰ διορισθῶσι διὰ Β. Διατάγματος τῇ συναινέσει των καὶ μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν ἀνακριτικοῦ συμβουλίου εἰς ὀργανικὰς τοῦ βαθμοῦ των θέσεις ἐκ τῶν μὴ μαχίμων κατονομαζομένας ἐν τῷ Διατάγματι, εἰς ἃς ἄλλως τε μὴ ἐπαρκούντων τῶν ἀποστράτων ἐπετρέπετο νὰ διορισθῶσι καὶ ἰδιῶται ὡς ὑφιστάμενοι. Οἱ παραιτηθέντες τοῦ βαθμοῦ των ἀξιωματικοὶ κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον ἠδύναντο νὰ διορισθῶσι τῇ αἰτήσει των δυνάμει Β. Διατάγματος ὡς ὁριστικοὶ ἀξιωματικοὶ ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ εἰς τὸ ὅπλον ἢ τῶμα εἰς ὃ ἀνῆκον καὶ μὲ τὸν βαθμὸν ὑφ' ὃν εἶχον παραιτηθῇ.

Προβιβασμοί. Διὰ Β. Δ. τῆς 31 Ἰανουαρίου 1878, ἰσχύσαντος ἐφόσον καὶ ὁ ὑπὸ στοιχ. ΧΚΕ' νόμος περὶ προσωρινοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ, ὡρίσθησαν ὡς πρὸς τὸν προβιβασμὸν ἀξιωματικῶν ὑποδεεστέρου βαθμοῦ εἰς τοὺς διαφόρους ἀνωτέρους βαθμοὺς τὰ ἑξῆς.

Ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ἀρυόμενος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας θέλει προτείνει εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα πρὸς προβιβασμὸν κατ' ἐκλογὴν α'.) Εἰς ἅπαντας τοὺς βαθμοὺς τοῦ ἀξιωματικοῦ τοὺς τοῦ ἀμέσως ὑποδιεστέρου βαθμοῦ ἀξιωματικοὺς β'.) Εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπομοιράρχου τοὺς ἐνωμοτάρχας πρώτης τάξεως γ'.) Εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ τοὺς λοχίας καὶ ἐπιλοχίας τοὺς κεκτημένους τὰς ἀπαιτουμένας κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ἐκτίμησιν γνώσεις καὶ ἰδιότητας πρὸς τοιοῦτον προβιβασμόν.

Αἱ διατάξεις αὗται ἐφηρμόζοντο καὶ ἐπὶ τοῦ κατ' ἀρχαιότητα προβιβασμοῦ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ταγματάρχου.

Οἱ Ἀρχηγοὶ Στρατοῦ καὶ οἱ Διοικηταὶ τῶν Σωμάτων ἀρυόμενοι καὶ οὗτοι ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τὰς δεούσας πληροφορίας θέλουσι προβιβάζει εἰς τοὺς διαφόρους βαθμοὺς ὑπαξιωματικῶν πλὴν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ, τοὺς κεκτημένους κατὰ τὴν ἑαυτῶν ἐκτίμησιν τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τοὺς βαθμοὺς τούτους προσόντα ἐκ τοῦ ἀμέσως ὑποδεεστέρου βαθμοῦ.

Διὰ Β. Δ. τῆς 12 Ἰανουαρίου 1879 ἐτηρήθησαν ὡς ὑπεράριθμοι οἱ πλεονάζοντες ὑπαξιωματικοὶ ἵνα χρησιμεύσωσι διὰ τὴν εἰς τὰ στρατιωτικὰ ἄσκησιν τῶν κληθέντων διὰ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 14 Δεκεμβρίου 1878 μετριβατικῶν ἐθνοφυλάκων· δι' ἑτέρου τῆς 17 Μαρτίου ὡρίσθησαν αἱ ἀπαιτούμεναι πρὸς προβιβασμὸν εἰς τοὺς βαθμοὺς τοῦ ἀνθυπασπι-

στοῦ καὶ τοῦ ἀνθυπομοιράρχου γνώσεις καὶ ἰδιότητες καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐκτιμήσεως αὐτῶν· δι' ἑτέρου τῆς 9 Μαΐου ὡρίσθησαν τὰ τῆς προτάσεως 50 ὑπεραρίθμων ὑπαξιωματικῶν διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ καὶ τέλος διὰ Διατάγματος τῆς 6 Δεκεμβρίου 1880 ὡρίσθη ὅτι πρὸς πλήρωσιν χηρευουσῶν θέσεων ἀνθυπασπιστῶν εἰς τὸ Πεζικὸν, Ἱππικὸν καὶ τὸ Ὑλικὸν τοῦ Πυροβολικοῦ, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θέλει προτείνει εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα πρὸς προβιβασμὸν ἐκ τῶν εὐδοκιμησάντων κατὰ τὰς ἐξετάσεις τοῦ 1879 ἐπιλοχιῶν καὶ λοχιῶν τοὺς κατὰ τὴν κρίσιν του ἱκανοὺς λόγῳ τῶν ἰδιοτήτων αὐτῶν νὰ προαχθῶσιν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ.

Ἐξεδόθησαν ὅμως κατὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη καὶ ἕτερα δύο Β. Διατάγματα περὶ ὑποψηφίων διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ, τὸ τῆς 5 Φεβρουαρίου καὶ τὸ τῆς 20 Μαρτίου 1881. Διὰ τοῦ πρώτου καθωρίσθη ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θέλει προτείνει εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα α') τοὺς εὐδοκιμήσαντας ὑπαξιωματικοὺς κατὰ τὰς ἐνεργηθείσας κατὰ τὸ ἔτος 1880 ἐξετάσεις καὶ β') τοὺς κρινομένους παρ' αὐτοῦ ὡς κεκτημένους τὰ ἐν γένει προσόντα ἐκ τῶν εὐδοκιμησάντων κατὰ τὰς ἐξετάσεις τοῦ 1879. Διὰ τοῦ δευτέρου ὅτι θέλει προτείνει ἐκ τῶν εὐδοκιμησάντων κατὰ τὰς ἐξετάσεις τοῦ 1880 ὑπαξιωματικῶν α') ἅπαντας τοὺς ἐπιλοχίας β') ἅπαντας τοὺς λοχίας τοὺς καταταγέντας ἐν τῷ στρατῷ πρὸ τοῦ ἔτους 1867 γ') τοὺς λοχίας τοὺς κατέχοντας πρώτην σειρὰν κατὰ τὸ ἐξαγόμενον τῶν ἐξετάσεων δ') τοὺς κρινομένους παρ' αὐτοῦ ὡς καὶ κεκτημένους κατὰ μείζονα βαθμὸν τὰ ἐν γένει πρὸς προβιβασμὸν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ προσόντα.

Διὰ τοῦ νόμου ΩΞΒ' τῆς 14 Νοεμβρίου 1880, ἰσχύσαντος ἐνόσῳ ὁ ἐνεργὸς στρατὸς διετέλεσεν ἐν ἐπιστρατεύσει, περιωρίσθη εἰς τὸ ἥμισυ ὁ ἐλάχιστος χρόνος ὑπηρεσίας τῶν ἓξ μηνῶν πρὸς προβιβασμὸν εἰς τοὺς βαθμοὺς τοῦ δεκανέως καὶ τοῦ λοχίου.

Ἐκπαίδευσις. Διὰ τοῦ νόμου ΦΛΕ' τῆς 10 Ἀπριλίου 1881 «περὶ συστάσεως σχολῶν σκοποβολῆς» ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἑκάστου Νομοῦ τοῦ Κράτους ἱδρύθησαν σχολαὶ σκοποβολῆς πρὸς ἐκγύμνασιν τῶν πολιτῶν περὶ τὴν χρῆσιν τῶν ὅπλων, διοικούμεναι ὑπὸ τριμελοῦς ἐπιτροπῆς ἐκλεγομένης παρὰ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου.

Σχολαὶ σκοποβολῆς.

Ἡ διεύθυνσις τῶν ἐν τῇ σχολῇ περὶ τὸ ῥίμμα ἀσκήσεων τῶν πολιτῶν ἀνετίθετο ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς ἐπιτροπῆς εἰς ἕνα ὑπαξιωματικὸν καὶ δύο στρατιώτας, λαμβανομένους ἐκ τῆς ἐν τῷ τόπῳ σταθμευούσης ἑκάστοτε στρατιωτικῆς δυνάμεως.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν παρεχώρει εἴκοσιν ὅπλα ἐκ τῶν ἐν χρήσει ἐν τῷ στρατῷ καὶ 15 000 φυσίγγια ἐπὶ τῇ ἀγοραίᾳ αὐτῶν τιμῇ.

Ὁ ἀναγκαῖος πρὸ ἵδρυσιν τῆς σχολῆς χῶρος παρεχωρεῖτο, ὅπου ὑπῆρχον γαῖαι ἐθνικαὶ ἢ ἐκκλησιαστικαὶ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καὶ ἐν ἐλλείψει τοιούτων ὑπὸ τῶν Δήμων.

Τὴν πρώτην Κυριακὴν μετὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ὡρίσθη νὰ τελῶνται ἐν ἑκάστῃ σχολῇ ἀγῶνες σκοποβολῆς δι' ὅπλου καὶ πιστολίου καὶ ν' ἀπονέμωνται βραβεῖα τῆς νικηταῖς· κατὰ τετραετίαν δὲ νὰ τελῆται ἐν Ἀθήναις Πανελλήνιος ἀγὼν σκοποβολῆς κατὰ πρόγραμμα ἐκδιδόμενον ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἑταιρείας τῆς ἐπὶ σκοπὸν βολῆς καὶ ἐγκρινόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν διὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν προωρισμένων μαθητῶν ὡρίσθη εἰς πεντήκοντα διὰ Β. Δ. τῆς 8 Φεβρουαρίου 1877, εἰς ὀγδοήκοντα διὰ Β. Δ. τῆς 27 Νοεμβρίου 1878 καὶ εἰς διακοσίους διὰ Β. Δ. τῆς 19 Νοεμβρίου 1881, ἐξ ὧν ἐπλήρωνον δίδακτρα ἐτησίως τεσσαράκοντα πέντε ἀνὰ δραχμὰς 500, εἴκοσιν ἀνὰ δραχμὰς 1 000 καὶ ἅπαντες οἱ λοιποὶ ἀνὰ δραχμὰς 1 500. **Στρατιωτ. Σχολεῖον Εὐελπίδων.**

Εἰς τὸν Διευθυντὴν τῶν σπουδῶν καὶ εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς καθηγητὰς τοῦ Στρατ. Σχολείου τοὺς διδάσκοντας τὰ ἀνατεθειμένα αὐτοῖς μαθήματα ἐνεκρίθη διὰ Β. Δ. τῆς 21 Αὐγούστου 1879 ἵνα πληρόνηται τὸ ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ στρατοῦ προβλεπόμενον τριακοντάδραχμον μηνιαῖον ἐπιμίσθιον.

Διὰ Β. Δ. τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1877 προσετέθη εἰς τὸν Κανονισμὸν τῆς ὑπηρεσίας τῶν στρατευμάτων εἰς τὰ φρούρια καὶ τὰς πόλεις διάταξις καθορίζουσα ὅτι ἐν ταῖς πόλεσιν ἢ ἀλλαχοῦ, ἔνθα ἑδρεύει διοικητὴς Μεραρχίας ἢ Ταξιαρχίας ὁ τὰ τοῦ φρουράρχου καθήκοντα ἐκπληρῶν ἐνεργεῖ κατὰ τὰς **Κανονισμοί.**

ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Μεραρχίας ἢ Ταξιαρχίας διδομένας διαταγὰς καὶ ἀναφέρει πρὸς αὐτόν.

Ἐπίσης καθωρίσθη διὰ Β. Δ. τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1877, ὅτι οἱ δημοσιευθέντες Κανονισμοὶ τοῦ τε Πεζικοῦ καὶ Ἱππικοῦ τῆς 9 Ἀπριλίου 1876 καὶ τοῦ Πυροβολικοῦ τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1876, ὡς καὶ οἱ πρὸς συμπλήρωσιν αὐτῶν δημοσιευόμενοι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Γαλλικῶν Κανονισμῶν θέλουσι φέρει τὸν γενικὸν τίτλον «Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν— Προσωρινὸς Κανονισμὸς τοῦ 1877».

Πειθαρχικοὶ Λόχοι.

Ἐπειδὴ ἐθεωρήθη, ὅτι ἡ ἐντὸς τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ τήρησις ἀτόμων κακῆς διαγωγῆς παραβλάπτει οὐσιωδῶς τὴν πειθαρχίαν καὶ τὴν τάξιν ἐν αὐτῷ συνέστησαν διὰ Β. Δ. τῆς 20 Ἰανουαρίου 1881 δύο πειθαρχικοὶ λόχοι, εἰς οὓς μετετίθεντο ὅσοι ἐκ τῶν στρατιωτῶν δὲν ὑπέπιπτον μὲν εἰς ἐγκλήματα ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Στρατοδικείων, ἐξηκολούθουν ὅμως ἀτακτοῦντες καὶ ὑποπίπτοντες εἰς πταίσματα καὶ παραβάσεις μὴ καταστελλομένας πλέον διὰ τῶν λοιπῶν πειθαρχικῶν ποινῶν.

Στολή.

Ὡς μικρὰ στολὴ διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ Πυροβολικοῦ ἐκανονίσθη διὰ Β. Δ. τῆς 6 Σεπτεμβρίου 1877 τὸ χιτώνιον ἐξ ἐρέας λεπτῆς κυανέας ὀρφνῆς, ἔχον σχῆμα σάκκου καὶ φέρον ἔσωθεν περὶ τὴν μέσην δύο ταινίας, αἵτινες συσφίγγουσιν αὐτὸ περὶ τὴν ὀσφύν. Ἐφ' ἑκάστης πτέρυγος (ποδιᾶς) καὶ πρὸς τὰ ἔμπροσθεν τοῦ χιτωνίου ἐκανονίσθη θυλάκιον, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ προστερνίου, εἰς δὲ τὰ ἀκροχειρίδια δύο μικρὰ ἐπίχρυσα κομβία φέροντα τὰ κεκανονισμένα ἐμβλήματα τοῦ Πυροβολικοῦ. Ὡς χαρακτηριστικὰ τῶν βαθμῶν ὡρίσθησαν χρυσοκέντητοι ἀστέρες διὰ τοὺς ἀνωτέρους καὶ ἀργυροκέντητοι διὰ τοὺς κατωτέρους φερόμενοι ἐπὶ τοῦ περιλαιμίου, ἐφ' οὗ ῥάπτεται ἡ φλογοφόρος βοιά.

Τὸ ἐξ ἐρέας χιτώνιον ὡρίσθη διὰ Β. Δ. τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1877 ὡς μικρὰ στολὴ ἁπάντων τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν πλὴν τῶν τοῦ Ἱππικοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς(¹).

Χιτώνιον ἐκ λευκοῦ λινοῦ ὑφάσματος, ὅμοιον κατὰ τὴν κοπὴν καὶ τὰς διαστάσεις μὲ τὸ ἐξ ἐρέας, ἐπετράπη νὰ φέρωσι κατὰ τὸ θέρος καὶ ἐν μικρᾷ στολῇ οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ ἁπάντων τῶν ὅπλων καὶ σωμάτων τοῦ στρατοῦ διὰ Β. Δ. τῆς 17 Ἰουνίου 1887.

(¹) Διὰ τὴν Χωροφυλακὴν τὸ χιτώνιον ἐκανονίσθη διὰ Β. Διατάγματος τῆς 3 Ἰουλίου 1882, διὰ δὲ τὸ Ἱππικὸν μόνον τὸ ἐκ λευκοῦ λινοῦ χιτώνιον διὰ Β. Δ. τῆς 7 Μαΐου 1880.

Τὰ τῆς στολῆς τῶν στρατιωτῶν ἐτροποποιήθησαν διὰ Β. Διαταγμάτων τῆς 10 Ἀπριλίου 1876 καὶ τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1879, ἐκανονίσθη δὲ καὶ διὰ τοὺς στρατηγοὺς διὰ Β. Δ. τῆς 25 Νοεμβρίου 1877, ὡς καὶ διὰ τοὺς Ὑπασπιστὰς τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως διὰ Β. Δ. τῆς 29 Ἰουνίου 1881 χιτώνιον ὅμοιον πρὸς τὸ ἐγκριθὲν διὰ τοὺς λοιποὺς ἀξιωματικούς.

Ἐπίσης ἐκανονίσθησαν τὰ τῆς σαγῆς τῶν ἵππων τῶν Στρατηγῶν καὶ τῶν Ὑπασπιστῶν καὶ Διαγγελέων τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως διὰ Β. Διαταγμάτων τῆς 28 Σεπτεμβρίου 1877, ὡς καὶ τὰ περὶ κράνους τῶν Ὑπασπιστῶν τῆς Α. Μ. διὰ Β. Δ. τῆς 31 Δεκεμβρίου 1881.

Τὰ τῆς στολῆς τῶν ἐκτιθεμένων εἰς τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς ἀξιωματικῶν, τὰ τῶν ἀμφιμασχαλίων τῶν ὑπασπιστῶν καὶ τῶν ἀξιωματικῶν τῶν Γενικῶν Ἐπιτελῶν ἐν μικρᾷ στολῇ, τὰ τῆς ὑποδήσεως τῶν πεζοπορούντων ἀξιωματικῶν, τὰ περὶ σημείου ὑπηρεσίας τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Μηχανικοῦ, τὸ φέρειν ἐπὶ τῶν ἐπωμίων τῶν ὁπλιτῶν τὸν ἀριθμὸν τοῦ Συντάγματος, τὰ τῆς στολῆς τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Στρατιωτ. Μουσικῶν, τῶν ἐπικούρων ἰατρῶν, κτηνιάτρων, φαρμακοποιῶν, νοσοκόμων, ἀνδρῶν τοῦ μεταγωγικοῦ λεχοῦ, τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας, τὰ περὶ στολῆς καὶ διασήμων τοῦ ἀνωτέρου καὶ κατωτέρου προσωπικοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τὰ περὶ εἰδῶν στολῆς μαθητῶν τοῦ Στρατ. Σχολείου τῶν Εὐελπίδων ἐκανονίσθησαν ἐπίσης διὰ Β. Διαταγμάτων ἐκδοθέντων κατὰ τὴν χρονικὴν ταύτην περίοδον 1877—81.

Ὁπλισμὸς Γκρᾶ. Πυροβόλα Κρούπ.

Τὸ Β. Δ. τῆς 31 Δεκεμβρίου 1877 διελάμβανε τὰ ἑξῆς.

Τὰ μὲν Τάγματα τοῦ Πεζικοῦ, τὰ Τάγματα τῶν Εὐζώνων καὶ τὸ Τάγμα τοῦ Μηχανικοῦ, θέλουν ὁπλισθῇ διὰ τουφεκίων Γκρᾶ, τὸ Σύνταγμα τοῦ Πυροβολικοῦ, οἱ Λόχοι τῶν Ἀγωγέων καὶ οἱ Λόχοι τῶν Νοσοκόμων διὰ κοντοτουφέκων Γκρᾶ τοῦ Πυροβολικοῦ, τὸ δὲ Σύνταγμα τοῦ Ἱππικοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Στρατ. Σχολείου διὰ καραβινῶν Γκρᾶ τοῦ Ἱππικοῦ.

Ἡ χωροφυλακὴ θέλει τηρήσει τὸ τουφέκιον Σασσεπῶ.

Ἅπασαι δὲ αἱ πυροβολαρχίαι τοῦ Συντάγματος τοῦ Πυροβολικοῦ θέλουσιν ἔχει πυροβόλα τῶν 7,5 καὶ αἱ μὲν τέσσαρες πέδιναὶ τὰ πεδινά, αἱ δὲ ὀκτὼ ὀρειβατικαὶ τὰ ὀρεινά (¹).

Διὰ τὸ τοπομαχικὸν πυροβολικὸν ὁρίζομεν τὰ πυροβόλα τῶν 8,7.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22 597 τοῦ ἔτους 1880 διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου διετάχθη ὁ ἐξοπλισμὸς ἐν γένει τῆς Χωροφυλακῆς δι' ὅπλων Γκρᾶ καὶ ἡ παράδοσις τῶν ὅπλων Σασσεπῶ εἰς τὰς πλησιεστέρας Ἀποθήκας, διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 17156 (Αὔξ.128) τῆς 16 Μαρτίου 1881 Υ. Δ. ὡρίσθησαν τὰ τοῦ ὁπλισμοῦ καὶ ἐξαρτύσεως τῶν Μεταγωγικῶν Μοιρῶν καὶ Οὐλαμῶν.

Μισθὸς. Ἐπιδόματα.

Δι' εἰδικῆς διατάξεως τοῦ νόμου ΧΚΕ' τῆς 22 Ἰουνίου 1877 περὶ προσωρινοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ, ἐπαναληφθείσης καὶ ἐν τῷ νόμῳ ΨΞΑ' τῆς 7 Δεκεμβρίου 1878, ὁ μηνιαῖος μισθὸς τῶν ὁπλιτῶν τῶν Εὐζωνικῶν Ταγμάτων ὡρίσθη ὡς ἕπεται·

Τοῦ	Ἐπιλοχίου	Δραχμαὶ	48
»	Λοχίου σιτιστοῦ	»	48
»	Λοχίου	»	44
»	Δεκανέως	»	42
»	Στρατιώτου	»	40

Διὰ δὲ τοὺς ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας τῶν Λόχων τῶν Νοσοκόμων τοὺς μὴ ὑπηρετοῦντας ἐν Νοσοκομείοις ὡρίσθη δεκάλεπτον ἡμερήσιον ἐπίδομα.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μισθοδοσίας ταύτης ἐκονονίσθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 26 Αὐγούστου 1877 τὰ τῶν κρατήσεων δι' ἑκάστην ἡμέραν νοσηλείας καὶ φυλακίσεως ἀνδρῶν τῶν Εὐζωνικῶν Ταγμάτων.

Εἰς τοὺς Ἀρχιτεχνίτας, τοὺς Ἀρχιμουσικοὺς καὶ τὸν Ἐπιθεωρητὴν τῶν Μουσικῶν, τοὺς διανύσαντας ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ πενταετίαν, ἐχορηγήθη διὰ τοῦ νόμου ΠΙΒ' τῆς 25 Φεβρουαρίου 1881 μηνιαῖον ἐπίδομα δραχμῶν τριάκοντα,

(¹) Διὰ τοῦ νόμου ΧΚΕ'. τοῦ 1877, «περὶ προσωρινοῦ ὀργανισμοῦ τοῦστρατοῦ» εἶχεν ὁρισθῇ εἰς ἓξ ὁ ἀριθμὸς τῶν πυροβόλων ἑκάστης Πυροβολαρχίας.

αὐξανόμενον μετὰ πενταετῆ εἰσέτι ὑπηρεσίαν ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ κατὰ δραχμὰς ἑξήκοντα.

Διὰ Β.Δ. τῆς 28 Ἀπριλίου 1879 ἡ ἐν τῷ Ἐτησίῳ Προϋπολογισμῷ ὁριζομένη ἡμερησία τετράλεπτος ἐπιχορήγησις πρὸς βελτίωσιν τοῦ συσσιτίου ὡρισμένων φρουρῶν ἐπεξετάθη εἰς ἁπάσας τὰς φρουρὰς τοῦ Κράτους, ἔνθα ἑδρεύουσιν ἄνδρες τοῦ Πεζικοῦ, Πυροβολικοῦ, Ἱππικοῦ, Μηχανικοῦ καὶ τοῦ Ὁπλοστασίου· δι' ἑτέρου δὲ Β.Διατάγματος τῆς 31 Μαρτίου 1880 ὡρίσθη ἡ ἐπιχορήγησις αὕτη εἰς ὀκτὼ λεπτὰ καθ' ἑκάστην διὰ τοὺς ἄνδρας τῆς φρουρᾶς Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

Διὰ Β. Δ. τῆς 11 Ἰουλίου 1881 ἐχορηγήθησαν ἡμερησίως 8 λεπτὰ εἰς τοὺς Εὐζώνους καὶ μία μερὶς ἄρτου εἰς τοὺς χωροφύλακας τοῦ στρατοῦ τῆς κατοχῆς τῶν παραχωρηθεισῶν τῇ Ἑλλάδι ἐπαρχιῶν Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας.

1882-1886

Στρατολογία.

Ἡ κατὰ τὰ ἔτη 1882—1886 τακτικὴ δύναμις τοῦ στρατοῦ καὶ ἡ στρατολογία ἦτο ἡ ἑξῆς κατὰ τὸν ἐνιαύσιον νόμον.

Ἔτη	Δύναμις	Στρατολογία	
1882	29 534	1500	Διετεῖς
1883	29 500	2800	»
1884	30 692	3500	»
1885	30 652	3500	»
1886	32 410	3509	»

Οἱ λοιποὶ ἑκάστης ἀπογραφῆς κατετάσσοντο ὡς μονοετεῖς.

Αὔξησις τῆς δυνάμεως ταύτης ἐπετρέπετο μόνον ἐν ταῖς περιστάσεσι ταῖς προβλεπομέναις ὑπὸ τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ νόμου καὶ κατὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ κεκανονισμένα, προσέτι δὲ ἀπὸ τοῦ 1884-86 μέχρις ἀριθμοῦ 12 000 ἀνδρῶν ἐν ταῖς περιστάσεσι ταῖς προβλεπομέναις ὑπὸ τοῦ περὶ ἐφεδρείας νόμου.

Διὰ τοῦ νόμου ΠΜΑ'. τῆς 27ης Μαρτίου 1882 ἐλήφθησαν μέτρα περὶ τῶν μὴ ἐμπροθέσμως καταταχθέντων ἐπιστράτων καὶ τῶν διὰ βοηθητικὰς ὑπηρεσίας προωρισμένων κληρωτῶν τῶν ἀπογραφῶν 1880 καὶ 1881.

Ἐπίσης ἐκανονίσθησαν διὰ τοῦ νόμου ΠΛΘ'. τῆς 19 Μαρτίου 1882 τὰ περὶ τῶν ἐκπροθέσμων περὶ ἀπαλλαγῆς αἰτήσεων τῶν κληρωτῶν τῆς ἀπογραφῆς τοῦ ἔτους 1881, διὰ δὲ τοῦ νόμου ϡΝΑ' τῆς 7 Μαΐου 1882, οὗτινος ἡ ἐκτέλεσις διετάχθη διὰ τοῦ ἀπὸ 4 Ἰουνίου 1882 Β. Διατάγματος, τὰ περὶ ἐγγραφῆς τῶν προφανῶς ἀνηλίκων ὁπλιτῶν εἰς τὰ οἰκεῖα μητρῷα τῶν ἀρρένων.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν νόμων περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας ἀνεβλήθη διὰ τοῦ νόμου ϡΞΘ' τῆς 20 Μαΐου 1882 μέχρι 1ης Ἰανουαρίου 1883 πλὴν τῶν διατάξεων αὐτῶν περὶ συντάξεως μητρῴου ἀρρένων κατὰ δῆμον καὶ ἐθελουσίας κατατάξεως, ἡ δὲ διορία αὕτη παρετάθη μέχρι 1ης Ἰανουαρίου

1889 ὡς πρὸς τοὺς Ὀθωμανοὺς κατοίκους. (¹) Ἐξ ἑτέρου διὰ τοῦ νόμου ΑΞΓ' τῆς 28ης Ἰανουαρίου 1883 διετάχθησαν τὰ περὶ συντάξεως τῶν στρατολογικῶν καταλόγων τοῦ 1883 τῶν δήμων τῶν νομῶν Λαρίσσης, Τρικκάλων καὶ Ἄρτης, διὰ Β. δὲ Διατάγματος τῆς 22 Αὐγούστου 1883 τὰ περὶ τῶν ἐργασιῶν τῶν Στρατολογικῶν Συμβουλίων ἐν τοῖς νομοῖς τούτοις καὶ τὰ περὶ κατατάξεως τῶν ἐξ αὐτῶν καταγομένων κληρωτῶν τῆς ἀπογραφῆς τοῦ 1883, ἥτις ὡρίσθη διὰ τὴν εἰκοστὴν Δεκεμβρίου ἰδίου ἔτους.

Ὁ περὶ στρατολογίας ΨΙϛ' νόμος τοῦ 1878 μετερρυθμίσθη (²) διὰ τοῦ νόμου ΑΛΓ' τῆς 21 Ἰουνίου 1882, δι' οὗ μεταξὺ ἄλλων ὡρίσθη νὰ λογίζηται ἡ 1η Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους ὡς χρόνος γεννήσεως πάντων τῶν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους γεννηθέντων, ἐπεβλήθη εἰς τοὺς ἐν ὥρᾳ εἰρήνης ἢ ἐπιστρατείας διατελέσαντας ὡς ἀνυποταξίαν πρόσθετος ὑπηρεσία ἓξ μηνῶν μέχρις ἑνὸς ἔτους ἀντὶ φυλακίσεως, ἐπιβαλλομένης ἀπὸ δύο μέχρι πέντε ἐτῶν μόνον εἰς τοὺς ἐν πολέμῳ ἀνυποτάκτους, ἡ δὲ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία ὡρίσθη ὡς ἑξῆς.

Ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ εἰς ἓν ἔτος πλὴν τῶν κατὰ τὸν περὶ ἐτησίας δυνάμεως τοῦ στρατοῦ νόμον κατασσομένων ἐπὶ διετεῖ ὑπηρεσίᾳ ἐν τοῖς εἰδικοῖς σώμασι (Ἱππικοῦ, Πυροβολικοῦ, Μηχανικοῦ καὶ Νοσοκόμων). (³)

Ἐν τῇ ἐφεδρείᾳ αὐτοῦ εἰς ὀκτὼ μὲν ἔτη διὰ τοὺς διανύοντας ἓν ἔτος ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ, εἰς ἑπτὰ δ' ἔτη διὰ τοὺς διανύοντας διετίαν ἐν αὐτῷ.

(¹) Μέχρι 1ης Ἰανουαρίου 1895 διὰ τοῦ νόμου ΑΧΟΖ' τοῦ 1888
» » » 1900 » » ΒΣΝ' » 1894
» 30ης Νοεμβρίου 1904 » » ΒΧΟΒ' » 1900
» » » 1909 διὰ Β.Δ. τῆς 17 Ἰουλίου » 1904

(²) Ὁ αὐτὸς νόμος ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ πολλαχῶς ἔκτοτε τροποποιηθέντος, ἐν ἰσχύϊ δὲ μέχρι σήμερον, ΑΦΚΗ' νόμου τῆς 28 Μαΐου 1887.

(³) Ὁ χρόνος κατατάξεως διὰ τοὺς ἡμίσεις, ἐκ τῶν μονοετῶν καὶ διὰ τοὺς διετεῖς ὡρίσθη, ὡς καὶ διὰ τοῦ νόμου ΨΙϛ', ἡ 1 Ἰουλίου, διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς ἡμίσεις ἐκ τῶν μονοετῶν ἡ 1η Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους τῆς κληρώσεώς των.

Κατὰ τὸ ἔτος 1885 διὰ τοῦ νόμου ΑΤΚ' τῆς 16 Δεκεμβρίου ἀνεβλήθη ἡ κατάταξις τῶν κληρωτῶν τῆς 2ας σειρᾶς τῆς ἀπογραφῆς εἰς τὴν 15 Ἰανουαρίου 1886.

Ἐν τῇ Ἐθνοφρουρᾷ εἰς δέκα ἔτη.

Καὶ ὁ νόμος ὅμως ᾹΛΓ' ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ περὶ ἀνακατατάξεως ὁπλιτῶν ᾹΟ' νόμου τῆς 11 Μαρτίου 1883, ὡς καὶ διὰ τοῦ ᾹΡΝΓ' τῆς 22 Μαρτίου 1884 δι' οὗ ὡρίσθη τίνες εἰσὶν ἀνυπότακτοι καὶ ἐτροποποιήθησαν αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ ᾹΛΓ' νόμου, οὕτως ὥστε εἰς τοὺς ἐν ὥρᾳ εἰρήνης ἀνυποτάκτους ἐπεβλήθη ἀντὶ φυλακίσεως πρόσθετος ὑπηρεσία, εἰς τοὺς ἐν ὥρᾳ ἐπιστρατείας φυλάκισις ἑνὸς μέχρι δύο ἐτῶν καὶ εἰς τοὺς ἐν ὥρᾳ πολέμου φυλάκισις δύο μέχρι πέντε ἐτῶν.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ ᾹΡΝΓ' νόμου ἡ ἐν τῇ ἐφεδρείᾳ τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ ὑπηρεσία ὡρίσθη εἰς δέκα μὲν ἔτη διὰ τοὺς διανύοντας ἓν ἔτος ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ, εἰς ἐννέα δ' ἔτη διὰ τοὺς διανύοντας διετίαν ἐν αὐτῷ, καὶ εἰς ἕνδεκα ἔτη διὰ τοὺς ἐν ὥρᾳ εἰρήνης ἀπαλλασσομένους κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας· ἡ δ' ἐν τῇ Ἐθνοφρουρᾷ ὑπηρεσία ὡρίσθη εἰς ὀκτὼ ἔτη.

Ἐπίσης διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου ὡρίσθη, ὅτι εἰς ἕκαστον Νομὸν θέλει σχηματισθῇ εἷς ἔμπεδος λόχος ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Στρατολογικοῦ Γραφείου, ὑπαγόμενος ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ διευθυντοῦ αὐτοῦ, τηρῶν εἰδικὴν ἀποθήκην ὑλικοῦ στρατοῦ καὶ προωρισμένος α'.) νὰ ἐφοδιάζῃ μὲ τὰ κεκανονισμένα εἴδη (ὁπλισμόν, ἀποσκευὴν καὶ ἐνδυμασίαν) καὶ β'.) νὰ ἐκγυμνάζῃ, ὁσάκις ἤθελε διαταχθῇ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, τοὺς ὑπὸ τὰ ὅπλα κατὰ τὸν νόμον κεκλημένους πρὸς ὑπηρεσίαν ἢ ἀσκήσεις ἄνδρας.

Διὰ τοῦ νόμου ᾹΣΝΘ' τῆς 26 Ἰουλίου 1885 κατηργήθησαν αἱ ἐν τοῖς περὶ στρατολογίας νόμοις ἀναγραφόμεναι χρηματικαὶ ἀμοιβαὶ διὰ τοὺς ἐπὶ διετίαν κατατασσομένους ἐκ τῆς ἐτησίας ἀπογραφῆς εἰς τὰ εἰδικὰ σώματα, ὡς καὶ διὰ τοὺς ἐθελουσίως κατατασσομένους, ἐπίσης δὲ κατηργήθη καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ νόμου ᾹΛΓ', καθ' ἣν οἱ ἐθελονταὶ δὲν ἠδύναντο ν' ἀποσταλῶσιν ἐπ' ἀδείᾳ εἰς τὰς ἑστίας των ἄνευ τῆς συγκαταθέσεώς των· ἐξ ἑτέρου δ' ὡρίσθη ὅτι οἱ ὑπαξιωματικοὶ μουσικοὶ καὶ σαλπιγκταὶ παντὸς ὅπλου καὶ σώματος καὶ οἱ χωροφύλακες οἱ ἐπὶ τριετεῖ τουλάχιστον ὑποχρεώσει ἀνακατατασσόμενοι συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ᾹΟ' νόμου, ἀπολαμβάνουσι χρηματικὴν ἀμοιβήν, οἱ μὲν

ὑπαξιωματικοὶ λεπτῶν τεσσαράκοντα (40), οἱ δὲ λοιποὶ λεπτῶν τριάκοντα (30).

Ἐτροποποιήθη τὸ ἀπὸ 4 Φεβρουαρίου 1880 Β. Διάταγμα τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν σωματικὴν ἱκανότητα τῶν κληρωτῶν διὰ Β. Διατάγματος τῆς 5 Ὀκτωβρίου 1884, οἱ δὲ εἰς αὐτὸ προσηρτημένοι πίνακες μετεβλήθησαν διὰ Β. Διαταγμάτων τῆς 19 Δεκεμβρίου 1884 καὶ 20 Νοεμβρίου 1885.

Διὰ τοῦ νόμου ᾹΛΖ' τῆς 22ας Ἰουνίου 1882 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ» ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς περὶ τῆς ἐν ὥρᾳ εἰρήνης καταρτίσεως τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ.

Ὁ ἐνεργὸς στρατὸς συμπληροῦται εἰς τὴν ἐν εἰρήνῃ δύναμιν αὐτοῦ, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου.

Εἰς τὰ τάγματα τῶν εὐζώνων, τὴν χωροφυλακήν, τὰς μουσικὰς καὶ τὸ ὁπλοστάσιον κατατάσσονται μόνον ἐθελονταί.

Ἐκ τῶν ἀναλαμβανόντων, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου, ἐθελουσίαν τριετῆ ἢ μακροτέραν ὑποχρέωσιν δύνανται νὰ καταταχθῶσι μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ δεκανέως μὲν εἰς τὰ διάφορα σώματα, πλὴν τῆς Χωροφυλακῆς, οἱ λαβόντες ἀπολυτήριον Γυμνασίου, οἱ πρωτοετεῖς καὶ δευτεροετεῖς φοιτηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, οἱ διακούσαντες τὰ μαθήματα τῶν δύο πρώτων τάξεων τοῦ Στρατιωτικοῦ Σχολείου καὶ οἱ εὐδοκιμήσαντες εἰς τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις τοῦ Σχολείου τῶν Τεχνῶν· μὲ τὸν βαθμὸν δὲ τοῦ λοχίου, οἱ τριτοετεῖς καὶ τεταρτοετεῖς φοιτηταί, οἱ ἀπόφοιτοι καὶ οἱ διδάκτορες ἢ προλύται τοῦ Πανεπιστημίου καὶ οἱ διακούσαντες τὰ μαθήματα τῶν τριῶν πρώτων τάξεων τοῦ Στρατιωτικοῦ Σχολείου.

Οἱ δευτεροετεῖς καὶ τριτοετεῖς τῆς Νομικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Σχολῆς φοιτηταὶ δύνανται νὰ καταταχθῶσι καὶ εἰς τὴν Χωροφυλακὴν μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπενωμοτάρχου, οἱ τεταρτοετεῖς φοιτηταὶ καὶ οἱ ἀπόφοιτοι τῆς αὐτῆς Σχολῆς μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἐνωμοτάρχου β'. τάξεως καὶ οἱ ἔχοντες δίπλωμα διδάκτορος ἢ προλύτου τῆς ἰδίας Σχολῆς μὲ τὸν βαθμὸν ἐνωμοτάρχου α'. τάξεως.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον μὲ βαθμὸν ὑπαξιωματικοῦ κατατασσομένων δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῇ ἐν ἑκάστῳ ὅπλῳ ἢ σώματι τὸ ἥμισυ τῶν χηρευουσῶν καθ' ἕκαστον βαθμὸν θέσεων.

Οἱ ἰδιῶται τεχνῖται, ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος αὐτῶν, δύνανται νὰ καταταχθῶσιν ἀναλαμβάνοντες ἐθελουσίαν διετῆ τοὐλάχιστον ὑποχρέωσιν, μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ δεκανέως ἢ τοῦ λοχίου, οἱ δὲ γινώσκοντες τὴν μουσικήν, ἀναλαμβάνοντες τὴν ἰδίαν ὑποχρέωσιν, μὲ τὸν βαθμὸν μουσικοῦ δ'. γ'. β'. καὶ α'. τάξεως.

Οἱ διαπρέποντες ἐπὶ μουσικῇ ἱκανότητι δύνανται νὰ καταταχθῶσιν, ἐπὶ τῇ πρ.τάσει ἐπιτροπῆς καὶ κατόπιν δοκιμασίας, καὶ ὡς Ἀρχιμουσικοί.

Βασιλικὸν Διάταγμα θέλει κανονίσει ἐν λεπτομερείᾳ τὰ περὶ κατατάξεως μὲ βαθμὸν τῶν ἰδιωτῶν τεχνιτῶν ἢ μουσικῶν.

Οἱ προϋπηρετήσαντες εἰς τὸν ἐνεργὸν στρατόν, πλὴν τῆς Χωροφυλακῆς, ὡς λοχίαι ἢ δεκανεῖς, ἀναλαμβάνοντες, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου, ἐθελουσίαν διετῆ τοὐλάχιστον ὑποχρέωσιν, δύνανται νὰ καταταχθῶσι μὲ τὸν βαθμόν, ὑφ' ὃν ἀφυπηρέτησαν, ἐὰν ἀπέδειξαν κατὰ τὴν προγενεστέραν ὑπηρεσίαν των διαγωγὴν χρηστὴν καὶ δὲν συνεπλήρωσαν δέκα καὶ πέντε ἐτῶν ὑπηρεσίαν.

Οἱ τοιοῦτοι δὲν δύνανται νὰ ἀνακαταταχθῶσιν εἰμὴ μέχρι συμπληρώσεως εἰκοσαετοῦς ἐν ὅλῳ ὑπηρεσίας.

Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διαταχθῇ κατάταξις πρῴην ὑπαξιωματικῶν μὲ τὸν βαθμόν των, εἰμὴ μόνον πρὸς πλήρωσιν χηρευουσῶν θέσεων ἐκ τῶν διατεθεισῶν εἰς τὴν διὰ κατατάξεως πλήρωσιν.

Οἱ ἔχοντες ἀπολυτήριον Σχολαρχείου ἢ μαθητεύσαντες ἐν τοῖς Γυμνασίοις, ἀναλαμβάνοντες ἐθελουσίαν ὑποχρέωσιν ἐν τῇ Χωροφυλακῇ, κατατάσσονται ὡς χωροφύλακες α'. τάξεως.

Ἐφεδρεία τοῦ κατὰ γῆν ἐνεργοῦ στρατοῦ.

Κατὰ τὸν νόμον ΑΡΜ' (¹) τῆς 14 Μαρτίου 1884 «περὶ ἐφεδρείας τοῦ κατὰ γῆν ἐνεργοῦ στρατοῦ» αὕτη προώριστο εἰς τὴν αὔξησιν τῆς δυνάμεως τῶν ὑφισταμένων σωμάτων καὶ ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ καὶ τὴν συγκρότησιν νέων σωμάτων καὶ ὑπηρεσιῶν, ἐκαλεῖτο δ' ὑπὸ τὰ ὅπλα διὰ μιᾶς ἢ διαδοχικῶς κατὰ σειρὰς δι' ὑπηρεσίαν πρὸς

(¹) Ὁ νόμος οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ΑΥΜΒ'. τῆς 28 Μαΐου 1887 καὶ ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ΑΨΚΕ' τῆς 22 Μαρτίου 1889.

ἐκπλήρωσιν τοῦ προορισμοῦ αὐτῆς ἢ δι' ἀσκήσεις διαρκούσας μέχρι τεσσαράκοντα ἡμερῶν. Τῶν ἀσκήσεων μετεῖχον, τῶν μὲν κατὰ τὰ περιττὰ ἔτη γινομένων οἱ κατὰ τὰ περιττὰ ἔτη γεννηθέντες, τῶν δὲ κατὰ τὰ ἄρτια οἱ κατὰ τὰ ἄρτια, ὑπεβάλλοντο δὲ εἰς τὰς ἀσκήσεις ταύτας καὶ οἱ κατὰ τὸν νόμον ἀπαλλαγέντες τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας καὶ οἱ τυχόντες ἀναβολῆς κατατάξεως.

Κατὰ ἑτέραν διάταξιν τοῦ νόμου τούτου ἐπετρέπετο, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς προηγουμένης ἀναγραφῆς τοῦ προσθέτου ἀριθμοῦ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ νόμῳ περὶ δυνάμεως τοῦ στρατοῦ καὶ ὑφισταμένης ἐκτάκτου ἀνάγκης, νὰ τηρῶνται εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ ἐπὶ τρίμηνον, δυνάμενον νὰ παραταθῇ ἐπὶ τρεῖς ἔτι μῆνας, οἱ ἐξ αὐτοῦ ἀφυπηρετοῦντες καὶ μεταβαίνοντες εἰς τὴν ἐφεδρείαν ἄνδρες, ὡς καὶ νὰ καλῶνται ὑπὸ τὰ ὅπλα μία ἢ δύο σειραὶ ἐφέδρων ἐκ τῶν ἀγόντων τὴν μικροτέραν ἡλικίαν, ἢ ὁλόκληροι ἢ μόνον ἡ μερὶς αὐτῶν ἡ ὑπηρετήσασα εἰς τὰ εἰδικὰ σώματα (Πυροβολικόν, Μηχανικόν, Ἱππικὸν καὶ Νοσοκόμους), ἢ εἰς τὸ Πεζικὸν καὶ τοὺς Εὐζώνους.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως ταύτης.

1) Διὰ Β. Δ. τῆς 12 Σεπτεμβρίου 1885 ἐτηρήθησαν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ ἐπὶ τρεῖς μῆνας οἱ ἐξ αὐτῶν ἀφυπηρετοῦντες καὶ μεταβαίνοντες εἰς τὴν ἐφεδρείαν ἄνδρες.

2) Διὰ Β. Δ. τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας ἐκλήθησαν ὑπὸ τὰ ὅπλα δύο σειραὶ ἐφέδρων ἐκ τῶν ἀγόντων τὴν μικροτέραν ἡλικίαν.

Ἐπιστράτευσις τοῦ 1885.

Διὰ Β. Δ. τῆς 27 Σεπτεμβρίου 1885 ὁ ἐνεργὸς στρατὸς ἐτέθη εἰς ἐπιστράτευσιν, (¹) πρὸς συμπλήρωσιν δὲ τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ εἰς τὴν δύναμιν, εἰς ἣν ἤθελεν αὐξηθῇ κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας καὶ πρὸς κατάρτισιν τῶν σωμά-

(¹) Ἡ ἐπιστράτευσις τοῦ κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ ἔπαυσε διὰ Β. Διατάγματος τῆς 7. Ἰουνίου 1886.

των καὶ τῶν ἀναγκαίων ὑπηρεσιῶν ὡρίσθησαν διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος τὰ ἑξῆς :

α'.) Τηροῦνται εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ ἅπαντες οἱ ὁπλῖται, ὧν ἡ ὑποχρέωσις λήγει, καὶ οἱ ὁποῖοι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου ἤθελον ἀποστέλλεσθαι εἰς τὴν ἐφεδρείαν τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ.

β'.) Καλοῦνται διὰ μιᾶς ὑπὸ τὰ ὅπλα, πλὴν τῶν δύο κληθεισῶν σειρῶν ἐφέδρων, τῶν γεννηθέντων κατὰ τὰ ἔτη 1863 καὶ 1862 καὶ οἱ ἔφεδροι οἱ γεννηθέντες κατὰ τὰ ἔτη 1861, 1860 καὶ 1859, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου ΑΡΜ', καθόσον ἀφορῶσιν εἰς τοὺς ἀπαλλαγέντας τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐπὶ τῶν ἤδη κληθεισῶν σειρῶν τῶν ἐτῶν 1863 καὶ 1862.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ ἐπιστρατεύσεως τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ Β. Διατάγματος ἐξεδόθησαν διαταγαὶ (¹), ὅπως οἱ ἔφεδροι τῶν κληθεισῶν σειρῶν, ἐξ οἱασδήποτε ἐπαρχίας καὶ ἂν κατήγοντο, παρουσιασθῶσιν εἰς τὰς πλησιεστέρας Μοιραρχίας καὶ τὰς Ὑπομοιραρχίας διαταχθείσας ν' ἀποστέλλωσι τοὺς παρουσιαζομένους εἰς τὰ Στρατολογικὰ Γραφεῖα, ἅτινα κατέτασσον αὐτοὺς εἰς τὰ σώματα.

Ἐπίσης διὰ Β. Δ. τῆς 13 Μαρτίου 1886 ἐκλήθησαν ὑπὸ τὰ ὅπλα πλὴν τῶν ἤδη κεκλημένων σειρῶν ἐφέδρων καὶ οἱ ἔφεδροι οἱ γεννηθέντες κατὰ τὰ ἔτη 1858 καὶ 1857.

Ἅπαντες οἱ εἰς τὰς ἀνωτέρω ἡλικίας ἀνήκοντες προσεκλήθησαν νὰ προσέλθωσι εἰς ἃ ἐβούλοντο Στρατολογικὰ Γραφεῖα τὴν 23 Μαρτίου ὅπως κατατάσσωνται παρ' αὐτῶν εἰς τὰ διάφορα σώματα (²).

Ἡ ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσις ἐφέδρων καὶ ἐθελοντῶν διετάχθη διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Μαΐου 1886 Β. Διατάγματος, ἀπελύθησαν δὲ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ἐὰν μὴ ἦσαν ἀνυπότακτοι.

1) Οἱ πρὸς ὑπηρεσίαν κληθέντες εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ ἔφεδροι οἱ μηδόλως προϋπηρετήσαντες ἢ διανύσαντες ἐν τῷ στρατῷ ἐλάσσονα χρόνον τῶν ἓξ μηνῶν, καθὸ τυχόντες ἐν εἰρήνῃ νομίμου ἀπαλλαγῆς, ἢ ἀναβολῆς κατατάξεως.

(¹) Δ Υ. 52177 τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1885.
(²) Δ. Υ. 20505 τῆς 14 Μαρτίου 1886.

2) Οἱ βουλόμενοι ἐκ τῶν ἐθελοντῶν, τῶν καταταχθέντων κατὰ τὴν ἐπιστράτευσιν ἐπ' ἀορίστῳ.

3) Οἱ γεννηθέντες τὰ ἔτη 1857 καὶ 1858 ἔφεδροι, εἰς οἱονδήποτε σῶμα καὶ ἂν κατετάχθησαν.

4) Οἱ γεννηθέντες τὰ ἔτη 1859, 1860 καὶ 1861 ἔφεδροι, ὀκτὼ ἡμέρας μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἀνωτέρω.

Τὰ περὶ ἀπολύσεως τῶν ὑπὸ τὰς σημαίας ὑπηρετούντων λοιπῶν ὑποχρέων ἕνεκα τῆς ἐπιστρατεύσεως ὁπλιτῶν διετάχθησαν διοικητικῶς βαθμηδὸν ὡς ἑξῆς, δυνάμει τοῦ αὐτοῦ Β. Διατάγματος.

1) Διὰ τῆς ἀπὸ 19 Μαΐου 1886 ὑπ' ἀριθ. 39596 (ΑΫζ. 96) Ὑπ. Διαταγῆς διετάχθη ν' ἀπολυθῶσι τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καὶ οἱ κατὰ τὸ ἔτος 1862 γεννηθέντες ἔφεδροι, ἐὰν μὴ ἦσαν ἀνυπότακτοι.

2) Διὰ τῆς ἀπὸ 28 Μαΐου 1886 (ΑΫζ. 105) Ὑπ. Διαταγῆς ἐνεκρίθη ν' ἀπολυθῶσι τῶν τάξεων τοῦ Πεζικοῦ καὶ τῶν Εὐζώνων. α'.) Οἱ εἰς τὰ σώματα ταῦτα ὑπηρετοῦντες ἔφεδροι οἱ γεννηθέντες τὸ ἔτος 1863, ἐὰν κατετάχθησαν μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου ἰδίου ἔτους συμπεριλαμβανομένης β'.) Οἱ εἰς τὰ αὐτὰ σώματα ὑπηρετοῦντες κληρωτοὶ τῆς β'. σειρᾶς τῆς ἀπογραφῆς τοῦ 1884, οἱ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ὑποχρεώσεώς των τηρηθέντες δυνάμει τοῦ περὶ ἐπιστρατεύσεως τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ Β. Διατάγματος. γ'.) Οἱ ἐθελονταὶ, ὧν ἔληξεν ὁ χρόνος τῆς ὑποχρεώσεως καὶ οἵτινες ἐτηρήθησαν εἰς τὰς τάξεις δυνάμει τοῦ αὐτοῦ Β. Διατάγματος.

Περὶ τῶν ἀνυποτάκτων τῆς κατὰ τὰ ἔτη 1885 — 1886 ἐπιστρατείας τοῦ κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν στρατοῦ ἐψηφίσθη ὁ ΑΤΠΕ' νόμος τῆς 24 Μαΐου 1886, δι' οὗ ἐπεβλήθη εἰς μὲν τοὺς ἀνυποτάκτους ἐφέδρους νὰ ὑπηρετήσωσιν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ ἐφ' ὅσον χρόνον διετέλεσαν ὑπὸ τὰς σημαίας οἱ καταταχθέντες ἐμπροθέσμως τῆς σειρᾶς εἰς ἣν ἀνῆκον ἔφεδροι, καὶ ἐπὶ πλέον, ἑνὸς μέχρι τεσσάρων μηνῶν πρόσθετον ὑπηρεσίαν ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς προσελεύσεως ἢ τῆς προσαγωγῆς των, εἰς δὲ τοὺς ἐν ἐπιστρατείᾳ ἀνυποτάκτους κληρωτούς, ἐπεβλήθη πρόσθετος ἐπὶ πλέον ὑπηρεσία ἑνὸς μέχρι τριῶν μηνῶν ἐκτὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ΑΡΝΓ' ὁριζομένης. Ἀπὸ τῆς τελευταίας ταύτης ὅμως, ὡς καὶ ἀπὸ τῆς χρηματικῆς καταβολῆς ἀπηλλάγησαν διὰ τοῦ

Ἀνυπότακτοι.

νόμου ΑΤΗΔ' τῆς 14 Νοεμβρίου 1886 ὅσοι κληρωτοὶ τῆς ἀπογραφῆς τοῦ 1886 ὑπηρέτουν ἐν τῷ στρατῷ κατὰ τὸν χρόνον τῶν κληρώσεων καὶ ἕνεκα τούτου δὲν ὑπέβαλον ἐμπροθέσμως τὰς περὶ ἀπαλλαγῆς αἰτήσεις των ἢ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐνώπιον τοῦ Στρατολογικοῦ Συμβουλίου πρὸς ἐξέτασιν τῆς σωματικῆς αὐτῶν ἱκανότητος.

Σύνθεσις Στρατοῦ κτλ. 1882.

Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περὶ παύσεως τῆς ἐπιστρατεύσεως Β. Διατάγματος τῆς 7ης Ἀπριλίου 1882 διετηρήθησαν δυνάμει τοῦ νόμου ΠΜΑ' τὰ ὑφιστάμενα στρατιωτικὰ σώματα καὶ αἱ καθεστηκυῖαι στρατιωτικαὶ ὑπηρεσίαι, μέχρις ὅτου καταργηθέντος τοῦ ΩΛΗ' ἐψηφίσθη ὁ ΑΛΖ'. «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ» νόμος τῆς 22ας Ἰουνίου 1882 (1) ἔχων ἐν ταῖς κυρίαις αὐτοῦ γραμμαῖς ὡς ἑξῆς.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἀπετελέσθη ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας περιλαμβάνοντος καὶ ἓν λιθογραφικὸν γραφεῖον, ἐκ δέκα τμημάτων (Προσωπικοῦ, περιλαμβάνοντος καὶ ἓν Γραφεῖον τῆς Στρατολογικῆς Ὑπηρεσίας, Πεζικοῦ, Πυροβολικοῦ, Μηχανικοῦ, Δημοσίου Ἀσφαλείας, Δικαιοσύνης, (2) Ὑγειονομικοῦ, Οἰκονομικοῦ, Προμηθειῶν καὶ Στρατιωτικοῦ Λογιστηρίου), ἐκ τῶν Γραφείων τῆς Διεκπεραιώσεως, ἐχούσης τηλεγραφεῖον καὶ πρόχειρον τυπογραφεῖον, τῆς Καταχωρήσεως ἐχούσης βιβλιοδετεῖον καὶ τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Ὑπουργείου.

Τὸ Γραφεῖον τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας εἶχε προορισμὸν νὰ παρασκευάζῃ τὰς ἀφορῶσας εἰς τὸν ὀργανισμὸν καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ στρατοῦ ἐργασίας, νὰ μελετᾷ τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν τηλεγραφικὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, τὰς στρατ. ὁδοὺς καὶ ἐν γένει τὰ τῆς μεταφορᾶς τοῦ στρατοῦ, νὰ συντάσσῃ ὑπομνήματα, χάρτας κτλ. νὰ συλλέγῃ στατιστικὰς, χωρογραφικὰς καὶ ἄλλας χρησίμους πρὸς τὰς κινήσεις τοῦ στρατοῦ ἢ πρὸς ἐκστρατείαν στρατιωτικὰς πληροφορίας, νὰ διατελῇ ἐν γνώσει τῶν ὀργανισμῶν τῶν ξένων στρατῶν κτλ.

(1) Ὑπουργὸς Χ. Τρικούπης.
Ὁ νόμος ΑΛΖ' ἴσχυσε μὲ πολλὰς τροποποιήσεις μέχρι τοῦ 1904.
(2) Διευθυντὴς τοῦ Τμήματος ἠδύνατο νὰ διορισθῇ καὶ ἰδιώτης ἐκτελῶν συνάμα καὶ καθήκοντα νομικοῦ συμβούλου.

Ἡ ἐν ὥρᾳ εἰρήνης Ἀνωτέρα Διοίκησις τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ ἐνηργεῖτο διὰ τριῶν Ἀρχηγείων Στρατοῦ, συντιθεμένων ἑκάστου ἐξ ἑνὸς Ὑποστρατήγου Ἀρχηγοῦ μετὰ 2 ἵππων, ἑνὸς Συνταγματάρχου Ἀρχηγοῦ Ἐπιτελείου, 2 Συνταγματαρχῶν, 1 Ἀντισυνταγματάρχου, 1 Ἀρχιάτρου, 1 Ταγματάρχου, 2 Λοχαγῶν, ὧν ὁ εἷς Ὑπασπιστὴς, ἁπάντων μὲ ἵππον, 2 Ἀνθυπασπιστῶν καὶ 3 ὑπαξιωματικῶν γραφέων.

Δυνάμει εἰδικῆς διατάξεως τοῦ νόμου οἱ Ἀρχηγοὶ Στρατοῦ ἦσαν ἐν ταὐτῷ καὶ Ἐπιθεωρηταὶ Στρατοῦ.

Εἰς τοὺς παρὰ τοῖς Ἀρχηγείοις Στρατοῦ Συνταγματάρχας ἀνετίθετο, ὁσάκις ἤθελε κριθῇ ἀναγκαῖον, ἡ διοίκησις μέρους στρατοῦ ἐκ τοῦ διατελοῦντος ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ἀρχηγείου εἰς ὃ ἀνῆκον ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἐλαμβάνετο τὸ ἀναγκαιοῦν διὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ Ἐπιτελείου αὐτῶν προσωπικὸν ἐκ τῶν ὑπ' αὐτὸ σωμάτων.

Ἡ Ἐπιτελικὴ Ὑπηρεσία ἐξετελεῖτο α'.) ὑπὸ τῶν ὑπαρχόντων ἀξιωματικῶν τοῦ σώματος τῶν Γενικῶν Ἐπιτελῶν β'.) ὑπὸ τῶν ἀνηκόντων εἰς οἱονδήποτε ὅπλον ἢ σῶμα ἀξιωματικῶν, τῶν ἐχόντων βαθμὸν τοὐλάχιστον ὑπολοχαγοῦ, οἵτινες ηὐδοκίμησαν εἰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις τοῦ Στρατιωτικοῦ τῶν Εὐελπίδων Σχολείου ἢ ξένης Στρατιωτικῆς Σχολῆς καὶ γ'.) ὑπὸ τῶν λοχαγῶν καὶ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, τῶν ἀνηκόντων εἰς οἱονδήποτε ὅπλον ἢ σῶμα, ἐπιτυχόντων δὲ εἰς δοκιμασίαν ἢ δοκιμαστικὰς ἐξετάσεις, αἵτινες ἔδει νὰ ὁρισθῶσι διὰ Β. Διατάγματος.

Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ Πεζικοῦ, Ἱππικοῦ, Πυροβολικοῦ καὶ Μηχανικοῦ, οἱ ἔχοντες βαθμὸν κατώτερον τοῦ Συνταγματάρχου καὶ ἐκτελοῦντες ἐπιτελικὴν ὑπηρεσίαν ἢ ὑπηρετοῦντες εἰς ἄλλας θέσεις ἐκτὸς τοῦ στρατεύματος, εἰς ἃς ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας προσεμετρεῖτο εἰς τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον πρὸς προβιβασμὸν ἀπὸ βαθμοῦ εἰς βαθμὸν δὲν ἠδύναντο ἀμείνωσιν εἰς τὰς θέσεις ταύτας ἐν ὥρᾳ εἰρήνης πλέον τῶν τριῶν κατὰ συνέχειαν ἐτῶν, οὐδὲ νὰ διορισθῶσιν ἢ ἀποσπασθῶσι καὶ αὖθις εἰς ταύτας πρὶν ὑπηρετήσωσι τρία ἔτη ἐν τῷ στρατεύματι τοῦ ὅπλου ἢ σώματος εἰς ὃ ἀνῆκον Βασιλικὸν Διάταγμα ἔδει νὰ ὁρίσῃ τίνες εἰσὶν αἱ Ἐπιτελικαὶ Ὑπηρεσίαι (1).

(1) Ὅρα ὑποσημείωσιν σελ. 208. Αἱ Ἐπιτελικαὶ ὑπηρεσίαι ὡρίσθησαν ἐκ νέου διὰ Β. Δ. τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1900, ὡς καὶ τὰ προσόντα τῶν εἰς αὐτὰς διοριζομένων ἀξιωματικῶν.

Ἐνεργὸς στρατὸς

Ἡ ἐν ὥρᾳ εἰρήνης σύνθεσις τοῦ ἐνέργοῦ στρατοῦ ἦτο ἡ ἀκόλουθος.

Τὸ Πεζικὸν ἀπετελέσθη ἐξ 27 αὐθυπάρκτων ταγμάτων τοῦ Πεζικοῦ, ἑκάστου ἐκ 4 λόχων καὶ ἐξ 9 αὐθυπάρκτων ταγμάτων Εὐζώνων, ὡσαύτως ἐκ 4 λόχων.

Τὸ Ἱππικὸν ἐκ 3 αὐθυπάρκτων Ἱππαρχιῶν, ἑκάστης ἐκ 4 ἰλῶν (¹).

Τὸ Πυροβολικὸν ἐκ τοῦ Ἀρχηγείου τοῦ Πυροβολικοῦ, ἐκ 5 αὐθυπάρκτων ταγμάτων τοῦ Πυροβολικοῦ, ἑκάστου ἐκ 4 Πυροβολαρχιῶν ἢ Λόχων, ἐξ ἑνὸς Οὐλαμοῦ Ἐλατῶν, ἐκ τοῦ Ὁπλοστασίου, εἰς ὃ ἐπετρέπετο νὰ προσλαμβάνωνται καὶ ἰδιῶται τεχνῖται ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας καὶ ὅπερ περιελάμβανε τὸν Λόχον τῶν Τεχνιτῶν, τὴν Ἀποθήκην τῶν Ἀκατεργάστων, τὸ Πυροτεχνουργεῖον καὶ Πυριτιδοποιεῖον, καὶ ἐκ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως καὶ Ἐπιθεωρήσεως τοῦ Ὑλικοῦ τοῦ Πολέμου καὶ τῶν Ἐφορειῶν τοῦ αὐτοῦ Ὑλικοῦ.

Τὸ Μηχανικὸν ἐκ τῆς Ἐπιθεωρήσεως τοῦ Μηχανικοῦ, ἐξ 7 Διευθύνσεων Μηχανικοῦ καὶ 3 αὐθυπάρκτων ταγμάτων Μηχανικοῦ, ἑκάστου ἐκ 4 Λόχων

Αἱ Γενικαὶ Ὑπηρεσίαι ἀπετελέσθησαν ἐκ τῶν Ὑπασπιστῶν καὶ Διαγγελέων τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ὧν ὁ ἀριθμός, οἱ βαθμοὶ καὶ τὸ σῶμα ἔδει νὰ ὁρίζωνται διὰ Β. Διατάγματος, ἐξ ἑνὸς Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Στρατοῦ ἔχοντος ὑπασπιστὴν ἕνα λοχαγόν, ἐκ πέντε Μονίμων Φρουραρχείων, τῶν Ἀθηνῶν, (²) τοῦ Ναυπλίου, τῆς Κέρκυρας, τῆς Λαρίσσης καὶ τῆς Ἄρτης καὶ τῶν Φρουραρχείων Πειραιῶς καὶ Παλαμηδίου, ὧν τὸ μὲν ἐξηρτᾶτο ἐκ τοῦ τῶν Ἀθηνῶν, τὸ δὲ ἐκ τοῦ Φρουραρχείου Ναυπλίου, ἐκ 16 Στρατολογικῶν Γραφείων, ἐκ τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου καὶ ἐκ δύο Διαρκῶν Στρατοδικείων.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν Στρατ. Μουσικῶν, ὑπαγομένων ὑπὸ τὴν

(¹) Ἕδραι τῶν Ἱππαρχιῶν ὡρίσθησαν διὰ Β Δ. τῆς 29 Ἀπριλίου 1885, τῆς 1ης αἱ Ἀθῆναι, τῆς 2ας ὁ Τύρναβος, τῆς 3ης τὸ Ἄργος.

(²) Τὸ ὅριον τῆς φρουρᾶς Ἀθηνῶν ὡρίσθη διὰ Β. Δ. τῆς 4 Ἰουλίου 1884.

ἀνωτέραν διεύθυνσιν τοῦ ὑπολοχαγοῦ ἐπιθεωρητοῦ, ὡρίσθη εἰς ὀκτώ, ὧν ἡ μία εἶχε μετὰ τοῦ Ἀρχιμουσικοῦ δυναμιν 57 Μουσικῶν, αἱ δὲ λοιπαὶ ἑπτὰ εἶχον δύναμιν 36 μουσικῶν.

Ἡ Θρησκευτικὴ ἐν τῷ στρατῷ Ὑπηρεσία ἐξετελεῖτο ὑπὸ εἴκοσι στρατ. ἱερέων, ἐξ ἡμισείας ἀ καὶ β'. τάξεως καὶ ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους ἐφημερίων.

Ἡ Ὑγειονομικὴ ἐν τῷ Στρατῷ Ὑπηρεσία ἀπετελέσθη ἐκ τοῦ Ὑγειονομικοῦ Τμήματος τοῦ Ὑπουργείου, ἐκ τῆς Ἀνωτάτης τοῦ Στρατοῦ Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν δευτερευουσῶν ὑγειονομικῶν ἐπιτροπῶν, μὴ ἐχουσῶν ἴδιον προσωπικόν, ἐκ τῶν ὑγειονομικῶν ἐπιθεωρητῶν, ἤτοι τῶν παρὰ τοῖς Ἀρχηγείοις στρατοῦ ἀρχιάτρων, ἐκ τοῦ παρὰ τοῖς σώμασι καὶ καταστήμασι ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ, ἐκ τῶν ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας ἱδρυομένων Στρ. Νοσοκομείων καὶ Θεραπευτηρίων, ἐκ τῶν Ἀποθηκῶν τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας, ἐκ τῆς Κεντρικῆς Φαρμακαποθήκης καὶ ἐκ τῶν Νοσοκόμων.

Ἡ Οἰκονομικὴ Ὑπηρεσία ἀπετελέσθη ἐκ τῶν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Τμημάτων τοῦ Οἰκονομικοῦ, τῶν Προμηθειῶν καὶ τοῦ Στρατ. Λογιστηρίου, ἐκ τοῦ παρὰ τοῖς σώμασι καὶ καταστήμασι προσωπικοῦ τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας, ἐκ τριῶν παρὰ τοῖς Ἀρχηγείοις Στρατοῦ Στρατιωτ. Ἐπιμελητηρίων, ἐκ 16 Διατακτηρίων, ἐκ 4 Γενικῶν Ἀποθηκῶν τοῦ Ὑλικοῦ τοῦ Στρατοῦ, ἐκ τῶν Στρατιωτ. Ἀρτοποιείων Ἀθηνῶν καὶ Ναυπλίου καὶ ἐκ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου.

Ἡ Στρατιωτικὴ Ἐκπαίδευσις ἀπετελέσθη ἐκ τοῦ Προσωρινοῦ Σχολείου τῶν Ἀνθυπασπιστῶν καὶ Ἀνθυπολοχαγῶν τοῦ Πεζικοῦ καὶ Ἱππικοῦ, ἐκ τοῦ Στρατιωτικοῦ Σχολείου τῶν Εὐελπίδων, ἐκ τοῦ Εἰδικοῦ Σχολείου τῶν Ὑπαζιωματικῶν, ἐκ τῶν παρὰ τοῖς σώμασι σχολείων, ἐκ τοῦ σχολείου τῶν Νοσοκόμων, ἔτι δὲ καὶ ἐκ τοῦ Στρατιωτικοῦ Ἱπποδρομίου. Τὰ σχολεῖα δὲν εἶχον ἴδιον προσωπικὸν πλὴν τοῦ Σχολείου τῶν Εὐελπίδων καὶ τοῦ τῶν Ὑπαζιωματικῶν, οὗτινος μόνον αἱ θέσεις τοῦ Ἀντισυνταγματάρχου Διοικητοῦ καὶ τοῦ Ταγματάρχου Ὑποδιοικητοῦ ἦσαν ὀργανικαί.

Ἡ Χωροφυλακὴ ἀπετελέσθη ἐκ τριῶν Ἐπιθεωρητῶν τῆς Χωροφυλακῆς, ἐκ 16 Μοιραρχιῶν καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτωμένων Ὑπομοιραρχιῶν, ἐκ 210 πεζῶν καὶ 16 ἐφίππων ἐνωμοτιῶν.

Οἰκονομικὸν Σῶμα

Περὶ ἱδρύσεως Οἰκονομικοῦ Σώματος, (¹) τηροῦντος ἰδίαν σειρὰν ἀρχαιότητος, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς Οἰκονομικῆς ἐν τῷ Στρατῷ Ὑπηρεσίας ὁ αὐτὸς νόμος ΑΛΖ'. προϋνόει διὰ τῶν ἑξῆς διατάξεων.

Τὸ Οἰκονομικὸν Σῶμα θέλει ἱδρυθῇ·

Α'. Διὰ τῆς ἐν αὐτῷ κατατάξεως τῶν ὑπαρχόντων ἀξιωματικῶν τῆς Οἰκονομίας.

Β'. Διὰ μεταθέσεως ἐκ πάντων τῶν ὅπλων καὶ σωμάτων ὑποδεεστέρων ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν, οἵτινες ἤθελον κριθῇ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ὡς ἱκανοὶ ἢ δυνάμενοι νὰ ἀποκατασταθῶσι τοιοῦτοι πρὸς ἐκπλήρωσιν οἰκονομικῆς καὶ λογιστικῆς ὑπηρεσίας καὶ ἐπιθυμοῦσι τοῦτο.

Γ'. Δι' αὐτεπαγγέλτου μεταθέσεως (διατασσομένης ἐπὶ τῇ προτάσει τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς, συγκεκροτημένης ἐξ Ὑποστρατήγων ἢ Συνταγματαρχῶν, ὑπηρετησάντων ὡς Ἀρχηγῶν Στρατοῦ ἢ Ἐπιθεωρητῶν ἢ παρὰ τοῖς Ἀρχηγείοις) ὑποδεεστέρων ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν, μὴ κεκτημένων μὲν τὰς γνώσεις καὶ ἰδιότητας τὰς ἀπαιτουμένας διὰ τὸ ὅπλον ἢ σῶμα εἰς ὃ ἀνήκουσιν, ἱκανοὺς δὲ πρὸς διεξαγωγὴν οἰκονομικῆς καὶ λογιστικῆς ὑπηρεσίας ἢ ὑποσχομένους νὰ κατασταθῶσι τοιοῦτοι.

Δ'. Διὰ τοῦ προβιβασμοῦ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀνθυπασπιστοῦ τῆς Οἰκονομίας λοχιῶν καὶ ἐπιλοχιῶν, ἐγγεγραμμένων εἰς εἰδικοὺς πίνακας ὑποψηφίων προβιβασμοῦ διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀνθυπασπιστοῦ, συνταασσομένους δὲ κατὰ τὰ ὁρισθησόμενα διὰ Β. Διατάγματος (²).

Ε' Διὰ κατατάξεως μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀνθυπασπιστοῦ τῆς Οἰκονομίας, ἐπὶ τῇ βάσει διαγωνισμοῦ ἐνεργουμένου κατὰ τὰ κανονισθησόμενα διὰ Β. Διατάγματος, νέων συμπληρωσάντων τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ διανυόντων τὸ 22ον μέχρι τοῦ 27ου συμπεριλαμβανομένου, οἵτινες ἔλαβον ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ διήκουσαν τὰ μαθήματα τοῦ θεωρητικοῦ τμήματος τοῦ Στρατιωτικοῦ Σχολείου ἢ ὑπηρέτησαν ἐπὶ τριετίαν ὡς ὑπάλληλοι εἰς οἰκονομικὰς θέσεις τοῦ Κράτους ἢ τῶν Τραπεζῶν, Ἐθνικῆς, Πιστωτικῆς καὶ Βιο-

(¹) Περὶ μορφώσεως ἀξιωματικῶν τοῦ Οἰκονομικοῦ Σώματος ἐν τῷ Σχολείῳ τῶν Ὑπαξιωματικῶν προϋνόησεν ὁ νόμος ΑΡΟΑ' τῆς 29 Μαρτίου 1884.

(²) Ὅρα Β. Δ. τῆς 4ης Ὀκτωβρίου 1882.

μηχανικῆς ἐκ τῶν ὁρισθησομένων διὰ Β. Διατάγματος, καὶ ΣΤ'. Διὰ τοῦ προβιβασμοῦ εἰς ἀνωτέρους βαθμούς, κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ περὶ στρατιωτικῶν προβιβασμῶν διατάξεις, τῶν ἀποτελούντων μέρος τοῦ Οἰκονομικοῦ Σώματος.

Αἱ περὶ μεταθέσεως διατάξεις τῶν προηγουμένων ἐδαφίων Β' καὶ Γ' παύουσιν ἐφαρμοζόμεναι δι' ἕκαστον βαθμόν, ἅμα ὁπωσδήποτε πληρωθῶσι τὰ 3|4 τῶν ὀργανικῶν θέσεων τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ

Λοχαγοὶ ἀρχαιότεροι τῶν νῦν ὑπαρχόντων Λοχαγῶν τῆς Οἰκονομίας δὲν μετατίθενται εἰς τὸ Οἰκονομικὸν Σῶμα.

Οἱ κατὰ τὰς προηγουμένας διατάξεις ἀποτελέσοντες μέρος τοῦ Οἰκονομικοῦ Σώματος δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μετατεθῶσιν εἰς ἕτερον ὅπλον ἢ σῶμα (¹).

Κατάρτισις ἐν ὥρᾳ ἐπιστρατείας ἢ πολέμου

Περὶ καταρτίσεως τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ ἐν ὥρᾳ ἐπιστρατείας ἢ πολέμου ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου ΑΛΖ'.

Ἐν ὥρᾳ ἐπιστρατείας ἢ πολέμου διατάσσεται ἡ αὔξησις τῆς δυνάμεως τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων σωμάτων καὶ ὑπηρεσιῶν καὶ συνιστῶνται νέα σώματα καὶ νέαι ὑπηρεσίαι διὰ Β. Διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπ. Συμβουλίου.

Παρούσης τῆς Βουλῆς τὰ Διατάγματα ταῦτα ἀνακοινοῦνται εἰς αὐτὴν αὐθημερόν, ἀπούσης δὲ τῆς Βουλῆς, ἐκδίδονται τὰ Διατάγματα μετὰ προηγουμένην σύγκλησιν αὐτῆς καὶ ἀνακοινοῦνται εἰς αὐτήν, εὐθὺς ὡς συνέλθῃ.

Τὰ περὶ τῆς συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ εἰς τὴν δύναμιν, εἰς ἣν αὐξάνεται ἐν ταῖς προβλεπομέναις ὡς ἄνω περιπτώσεσι καὶ τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν κατάρτισιν τῶν νέων σωμάτων καὶ ὑπηρεσιῶν κανονίζονται, μέχρις οὗ ἐκδοθῶσιν εἰδικοὶ νόμοι, διὰ Β. Διαταγμάτων ἐκδιδομένων ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους.

Αἱ θέσεις ἀξιωματικῶν, ἀνθυπασπιστῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν εἰς τὰ συνιστώμενα σώματα καὶ τὰς καταρτιζομένας νέας ὑπηρεσίας, καταλαμβάνονται προσωρινῶς, μέχρις οὗ εἰδικὸς Νόμος ἐπιτρέψῃ τὴν ὁριστικὴν πλήρωσιν αὐτῶν, διὰ

(¹) Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου αἱ οἰκονομικαὶ θέσεις τοῦ στρατοῦ ἦσαν, 1 ἀνώτερος ἐπιμελητής, 4 ἐπιμεληταί, 12 ὑπεπιμεληταί, 27 λοχαγοί, 35 ὑπολοχαγοί, 116 ἀνθυπολοχαγοὶ καὶ 38 ἀνθυπασπισταί, ὑπῆρχον δ' ἀξιωματικοὶ τῆς οἰκονομίας, 1 ἀνώτερος ἐπιμελητής, 3 ἐπιμεληταί, 4 ὑπεπιμεληταί, 5 λοχαγοὶ καὶ 1 ὑπολοχαγός.

βαθμοφόρων λαμβανομένων ἐκ τῶν ὑφισταμένων σωμάτων καὶ ὑπηρεσιῶν. (¹)

Ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου ᾹΛΓ' ἐν εἰρήνῃ δύναμις τοῦ στρατοῦ κατὰ τὸν προσηρτημένον εἰς τὸν κεκυρωμένον Προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1887 πίνακα ἦτο ἡ ἑξῆς.

	Ἄνδρες	Ἵπποι Ἀξιωματ.	Ἵπποι Στρατ. τοῦ	ἡμιόνοι
Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν	109	18	—	—
Πεζικὸν καὶ Εὔζωνοι	17 019	108	—	288
Ἱππικὸν	1 500	72	1 236	—
Πυροβολικὸν καὶ Ὁπλοστάσ.	2 898	106	897	320
Μηχανικὸν	1 490	27	44	—
Νοσοκόμοι	418	—	42	—
Γενικαὶ Ὑπηρεσίαι	813	72	—	—
Στρατιωτικὸν Σχολεῖον	253	37	—	—
Χωροφυλακή	4 998	95	238	—
Διαθέσιμοι καὶ ἀργοί	45	3	—	—
	29 543 (²)	438	2 447	608
		3 593		

Τροποποίησις εἰς τὸν Νόμον ᾹΛΖ'. 1884

Ὁ νόμος ᾹΛΖ' ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου ᾹΡηΑ' τῆς 30 Μαρτίου 1884, δι' οὗ ὡρίσθη.

α'.) Ὅτι ὁ ἐνεργὸς στρατός, πρὸς δὲ ἡ ἐφεδρεία αὐτοῦ καὶ ἡ ἐθνοφρουρά, ὁσάκις συγκαλοῦνται ὑπὸ τὰ ὅπλα, διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἀνωτέραν διοίκησιν τοῦ Ὑπουρ. τῶν Στρατιωτικῶν.

(¹) Ἡ διάταξις αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου ᾹΤΞΒ' τῆς 7ης Ἀπριλίου 1886, δι' οὗ ἐπετράπη νὰ πληρῶνται αἱ θέσεις ἀξιωματικῶν, ἀνθυπασπιστῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν εἰς τὰ συνιστώμενα νέα σώματα καὶ τὰς νέας ὑπηρεσίας, ἐν ἐπιστρατείᾳ μὲν ἅπασαι αἱ τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ τὸ ἥμισυ τῶν κατωτέρων μόνον ἀξιωματικῶν, ἐν πολέμῳ δὲ ἀδιαφόρως οἵ τε τῶν ἀνωτέρων καὶ αἱ τῶν κατωτέρων.

(²) ἐξ ὧν 1 588 ἀξιωματικοί.

Ἐκ τοῦ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ τῶν λοχαγῶν καθ' ἕκαστον τῶν ὅπλων καὶ σωμάτων τοῦ στρατοῦ τὰ 2/3 ἦσαν πρώτης τάξεως, εἰς τὸ Ἱππικὸν τὸ ὅλον καὶ εἰς τὴν Χωροφυλακὴν ὀκτώ.

Ἅπαντες οἱ ἀξιωματικοὶ τῶν ἐφίππων σωμάτων καὶ τῆς Χωροφυλακῆς, ὡς καὶ οἱ ἀνώτεροι τῶν λοιπῶν, ἐδικαιοῦντο νὰ τηρῶσιν ἵππους.

β'.) Ὅτι τὸ Κράτος ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς Διοικήσεως τοῦ Στρατοῦ διαιρεῖται διὰ Β. Διατάγματος εἰς τοεῖς Στρατιωτικὰς Περιφερείας, ἐν ἑκάστῃ τῶν ὁποίων ἑδρεύει στρατὸς διοικούμενος ὑπὸ Ἀρχηγοῦ Στρατοῦ ἔχοντος τὴν διὰ Β. Διατάγματος ὁριζομένην δικαιοδοσίαν.

γ'. Ὅτι ἡ Ἐπιτελικὴ Ὑπηρεσία ἐκτελεῖται ὑπὸ τῶν ὑπαρχόντων ἀξιωματικῶν τῶν Γενικῶν Ἐπιτελῶν καὶ ὑπὸ ἀνωτέρων καὶ ὑποδεεστέρων ἀξιωματικῶν τοῦ Πεζικοῦ, Ἱππικοῦ, Πυροβολικοῦ καὶ Μηχανικοῦ.

δ') Ὅτι τὸ Φρουραρχεῖον Πειραιῶς εἶναι μόνιμον, τὸ Φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν περιλαμβάνει τὰς φυλακὰς τῶν στρατ. ὑποδίκων, τὸ δὲ τοῦ Ναυπλίου τὰς τῶν στρατ. καταδίκων.

ε') Ὅτι ἡ Στρατιωτικὴ Ἐκπαίδευσις ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ Σχολείου Βολῆς τῶν Ἀξιωματικῶν, ἐκ τοῦ Στρατ. Σχολείου τῶν Εὐελπίδων, ἐκ τοῦ Σχολείου τῶν Ὑπαξιωματικῶν, ἐκ τοῦ Προπαρασκευαστικοῦ Σχολείου τῶν Ὑπαξιωματικῶν, ἐκ τοῦ Σχολείου τῆς Ἱππευτικῆς, ἐκ τῶν παρὰ τοῖς Σώμασι Σχολείων, ἐκ τοῦ Πυροτεχνικοῦ Σχολείου καὶ ἐκ τοῦ Σχολείου τῶν Νοσοκόμων.

ς') Ὅτι ἐπιτρέπεται νὰ σχηματισθῶσι διὰ Β. Διατάγματος Συντάγματα Πεζικοῦ, περιλαμβάνοντα ἐν εἰρήνῃ δύο ἢ τρία Τάγματα, ὡς καὶ ἡ σύμπτυξις τῶν ὑπαρχόντων Ταγμάτων τοῦ Πεζικοῦ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐν εἰρήνῃ ἐκπαιδεύσεως αὐτοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς τηρήσεως τῶν στελεχῶν.

ζ') Ὅτι ὡς γραφεῖς ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν, ἐν ταῖς τῶν Στρατ. Καταστημάτων καὶ ταῖς εἰδικαῖς ὑπηρεσίαις δύνανται νὰ προσληφθῶσι καὶ ἰδιῶται διοριζόμενοι κατόπιν διαγωνισμοῦ καὶ ἔχοντες μισθὸν ὑπουργικοῦ γραφέως α' β' καὶ γ' τάξεως (¹).

Γαλλικὴ Ἀποστολὴ Vosseur 1884—87

Δι' εἰδικῆς διατάξεως τοῦ νόμου ᾹΛΖ' εἶχεν ἐπιτραπῆ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ καλέσῃ παρὰ τῷ στρατῷ ἀλλοδαποὺς ἀξιωματικοὺς πρὸς μελέτην τοῦ στρατιωτικοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Κράτους ἢ ἄλλων ἀντικειμένων ἀναγομένων εἰς τὴν Στρατ.

(¹) Τὰ προσόντα τῶν γραφέων τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, αἱ ὑποχρεώσεις αὐτῶν καὶ ὁ τρόπος τοῦ διαγωνισμοῦ ὡρίσθησαν διὰ Β. Διατάγματος τῆς 8 Αὐγούστου 1884.

Ὑπηρεσίαν καὶ πρὸς εἰσαγωγὴν ἐν τῷ στρατῷ διαφόρων ἐφαρμογῶν.

Ἡ τοιαύτη αὐτῶν ὑπηρεσία δὲν ἠδύνατο νὰ διαρκέσῃ ὑπὲρ τὰ πέντε ἔτη, εἰμὴ ἐὰν ὡρίζετο τοῦτο δι' εἰδικοῦ νόμου.

Ἡ ὑπὸ τὸν Γάλλον ὑποστράτηγον Vosseur ἐκπαιδευτικὴ τοῦ στρατοῦ Ἀποστολή, ἧς μετέσχον καὶ οἱ πτυχιοῦχοι τῆς Ἀνωτάτης Πολεμικῆς Σχολῆς τῆς Γαλλίας Λοχαγοὶ Perruchon τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ Chevalier τοῦ Πεζικοῦ, κληθεῖσα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, κατῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα δυνάμει συμβάσεως συναφθείσης ἐν Παρισίοις τῇ 5]17 Ὀκτωβρίου 1884.

Εἰς τὴν Ἀποστολὴν ταύτην ἀνετέθη ἡ διεύθυνσις τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ἑλλην. Στρατοῦ καὶ ἡ σπουδὴ τοῦ ὀργανισμοῦ του, διὰ Β δὲ Διαταγμάτων τῆς 9 Νοεμ. καὶ τῆς 29 Δεκεμ. 1884 διετάχθη ν' ἀπονέμωνται αἱ ὑπὸ τῶν κανονισμῶν τῆς ὑπηρεσίας προβλεπόμεναι τιμαὶ καὶ ἐπισκέψεις τῆς ὁμάδος τῶν ἀξιωματικῶν καὶ εἰς τὸν Ὑποστράτηγον, Ἀρχηγὸν τῆς Ἐκπαιδευτικῆς τοῦ Στρατοῦ Ἀποστολῆς (¹).

(¹) Ἡ Γαλλικὴ Ἀποστολή, ἀόκνως ἐργασθεῖσα κατὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι παραμονήν αὐτῆς ἐπὶ παντοίων θεμάτων ἀφορώντων τὸν Στρατὸν, ὡς διευθύνσεως ἀσκήσεων, βολῆς, ἐφαρμογῶν κτλ. ὀργανώσεως διαφόρων ὑπηρεσιῶν, τηλεγραφικῆς, στρατολογικῆς καὶ ἄλλων, ἐπανέκαμψεν εἰς Γαλλίαν κατὰ Δεκέμβριον 1887, ὁπότε καὶ ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει τοῦ στρατηγοῦ Vosseur ἡ κάτωθι ὑπ' ἀριθ. 72102 (αὐξ. 159) Ἐγκύκλιος Διαταγὴ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν πρὸς Ἁπάσας τὰς Στρατιωτικὰς Ἀρχάς.

Ὁ Στρατηγὸς Βοσσὲρ, Ἀρχηγὸς τῆς Γαλλικῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἀποστολῆς, οὗτινος αἱ ἐπὶ τριετίαν σπουδαῖαι ἐργασιαι μεγίστην παρεσχον ὠφέλειαν τῷ ἡμετέρῳ στρατῷ καὶ συνέδεσαν, ὡς εἰκός, τοῦτον δι' ἀγάπης καὶ συναδελφότητος μεθ' ἁπάντων τῶν μελῶν τοῦ στρατεύματος, εὐγνωμονούντων ἅμα αὐτῷ ἐπὶ τοῖς πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ πρόοδον αὐτῶν καταβληθεῖσι κόποις του, ἀπερχόμενος προσεχῶς ἐντεῦθεν ἐξέφρασέ μοι τὴν ἐπιθυμίαν, ὅπως ἐκ μέρους αὐτοῦ ἀπευθύνω ἀποχαιρετισμὸν εἰς τὸ στράτευμα.

Φρονῶν ὅτι εὐχαριστότερον δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐκφράσω τὰ πρὸς τὸ στράτευμα αἰσθήματα τοῦ Στρατηγοῦ, κοινοποιῶ κατωτέρω τὴν ἀπευθυνθεῖσάν μοι ἐπιστολήν του καὶ ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα κοινοποιήσητε ταύτην πρὸς ἅπαντας τοὺς ὑφ' ὑμᾶς.

Ἀθῆναι τῇ 4ῃ Δεκεμβρίου 1887.

Ὁ Ὑπουργὸς

Χ. Τρικούπης.

Κύριε Πρόεδρε

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ εἴδους τῆς ἀποστολῆς μου, δὲν ἔσχον τὴν τιμὴν τῆς διοικήσεως, δὲν μοι ἐπιτρέπεται ν' ἀπευθύνω ἀμέσως πρὸς τὰ στρατεύματα ἀποχαιρετισμόν. Ἐν τούτοις δὲν ἐπιθυμῶ ἀναχωρῶν νὰ μὴ ἀφήσω αὐτοῖς δεῖγμα τῆς συμπαθείας καὶ τῆς συναδελφότητος, αἵτινες κατὰ τὰ τρία ἔτη τῆς συνεργασίας μου ἀνεπτύχθησαν ἐν τῇ καρδίᾳ μου.

Ὅθεν παρακαλῶ ὑμᾶς κ. Πρόεδρε, ὅπως εὐαρεστηθέντες ἐκφράσητε εἰς ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ στρατεύματος τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐκτίμησιν, ἃς τηρήσω δι' αὐτά.

Λυποῦμαι διότι δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐργασθῶ πλειότερον διὰ τὴν ἀνάπτυξίν του, ἠδυνήθην ὅμως νὰ ἐκτιμήσω τί τοῦτο δύναται νὰ πράξῃ καὶ γνωρίσω ὁπόσα περιλαμβάνει στοιχεῖα ἐνεργητικά, νοήμονα, ὀργῶντα πρὸς ἐκπαίδευσιν καὶ ἐπιθυμοῦντα τὴν πρόοδον.

Ἐργασθήτωσαν ταῦτα ἐκθύμως καὶ ἔσονται οἱ μόνοι ἐργάται τῆς ἰδίας αὐτῶν παλιγγενεσίας, δυνηθήσονται δ' ἐντὸς ὀλίγου νὰ θαυμάσωσι μεθ' ὑπερηφανείας καὶ πεποιθήσεως τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἔργων των καὶ ν' ἀψηφήσωσι τὰς τρικυμίας τοῦ μέλλοντος.

Εὐαρεστηθῆτε νὰ δεχθῆτε κ. Πρόεδρε τὴν ἔκφρασιν τῆς μετὰ σεβασμοῦ ἀφοσιώσεώς μου.

Βοσσὲρ

Ὀλίγον μετὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἄφιξιν τῆς Γαλλικῆς Ἀποστολῆς διὰ Β. Δ. τῆς 26 Ἰουλίου 1885, στηριζομένου εἰς τὸν ἀνωτέρω μνημονευθέντα ΑΡΖΑ' νόμον, ἐθεσπίσθη τὰ 27 Τάγματα τοῦ Πεζικοῦ νὰ σχηματισθῶσιν εἰς 9 Συντάγματα, ἑκάστου περιλαμβάνοντος τρία Τάγματα. Καὶ ἀρχικῶς μὲν συνέστησαν διὰ Β. Δ. τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1885 ἓξ Συντάγματα Πεζικοῦ, εἶτα ὅμως διὰ Β. Δ. τῆς 21 Ὀκτωβρίου συνέστη καὶ 7ον Σύνταγμα. τέλος δὲ διὰ Β. Δ. τῆς 25ης Ὀκτωβρίου καὶ τὰ Συντάγματα 8ον, 9ον καὶ 10ον τοῦ Πεζικοῦ.

Συντάγματα εἰς Πεζικὸν »Ἱππικὸν Πυροβολικὸν Μηχανικὸν 1885

Διὰ Β. Δ. τῆς 15 Νοεμβρίου 1885 ἐσχηματίσθησαν δέκα ἔμπεδα τάγματα πεζικοῦ, ὧν τὰ στελέχη ὡρίσθη ὅτι θὰ ληφθῶσιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων στελέχων τοῦ Πεζικοῦ. (¹)

(¹) Ἐπίσης διὰ Β. Δ. τῆς 31 Μαρτίου 1886 ὡρίσθη ὅτι θέλουσι σχηματισθῆ τινὰ ὄντα ἔμπεδοι λόχοι Πεζικοῦ, οἵτινες κατὰ τὰς ἀνάγκας θ' ἀποτελέσωσι νέα ἔμπεδα τάγματα ἢ προστεθῶσι εἰς τὰ ἤδη ὑπάρχοντα.

Νέα τροποποίησις εἰς τὸν ΑΛΖ'.

Ταῦτα ἐγένοντο προκαταρκτικῶς οὕτως εἰπεῖν, καθόσον διὰ τοῦ νόμου ΑΤΚΓ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1885 εἰσήχθησαν αἱ ἑξῆς τροποποιήσεις εἰς τὸν ΑΛΖ' νόμον «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ».

1ον) Τὰ Τμήματα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἐγένοντο δώδεκα, τοῦ Ἐπιτελικοῦ Γραφείου συγκροτηθέντος ἐκ τῶν Τμημάτων α.) τῆς στρατολογίας καὶ ἐπιστρατεύσεως καὶ β') τῆς στατιστικῆς, στρατιωτικῶν πληροφοριῶν καὶ τοπογραφίας, τὰ δὲ Γραφεῖα αὐτοῦ ἐγένοντο τρία, προστεθέντος Γραφείου τοῦ Ἱππικοῦ ὑπαγομένου εἰς τὸ Προσωπικόν.

2ον) Τὸ Πεζικὸν ἀπετελέσθη ἐκ δέκα αὐθυπάρκτων Συνταγμάτων τοῦ Πεζικοῦ καὶ ἐξ ὀκτὼ αὐθυπάρκτων Ταγμάτων τῶν Εὐζώνων (1)· τὸ Ἱππικὸν ἐκ τριῶν αὐθυπάρκτων Συνταγμάτων· τὸ Πυροβολικὸν (2) ἐκ τριῶν αὐθυπάρκτων Συνταγμάτων, ἐκ τοῦ Ὁπλοστασίου, περιλαμβάνοντος τὸν Λόχον τῶν Τεχνιτῶν, τὴν Ἀποθήκην τῶν Ἀκατεργάστων καὶ τὸ Πυριτιδοποιεῖον, ἐκ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τοῦ Ὑλικοῦ τοῦ Πολέμου, ἐκ τοῦ Πυροτεχνουργείου καὶ ἐκ τῶν Ἐφορειῶν τοῦ αὐτοῦ Ὑλικοῦ· τὸ Μηχανικὸν ἐξ ἑνὸς Συντάγματος Μηχανικοῦ, ἐκ μιᾶς Σχολῆς Συντάγματος, ἐξ ἑνὸς Τοπογραφικοῦ Τμήματος, ἐξ ἑπτὰ Διευθύνσεων τοῦ Μηχανικοῦ καὶ ἐξ ἑνὸς Λόχου Πυροσβεστικοῦ, ἁπάντων αὐθυπάρκτων. Ὁ πέμπτος λόχος ἑκάστου τῶν ταγμάτων τοῦ Μηχανικοῦ προωρίσθη νὰ σχηματίσῃ ἐν τῷ μέλλοντι τὸν λόχον τῶν στρατ. τηλεγραφητῶν καὶ τὸν λόχον ἐργατῶν σιδηροδρόμων (3).

3ον) Προσετέθη δευτέρα Γεν. Ἐπιθεώρησις τοῦ Στρατοῦ, (4)

(1) Τὸ 5ον Τάγμα τῶν Εὐζώνων διελύθη διὰ Β. Διατάγματος τῆς 13ης Ἰουλίου 1886 μετὰ τὰ ἐν Κούτρᾳ συμβάντα· οὐχ ἧττον ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῶν Εὐζωνικῶν ταγμάτων ἔμεινεν ὁ αὐτός, καθόσον διετηρήθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 9 Τάγμα Εὐζώνων τὸ συσταθὲν κατὰ τὴν Ἐπιστράτευσιν

(2) Τὸ Ἀρχηγεῖον τοῦ Πυροβολικοῦ κατηργήθη διὰ Β Δ. τῆς 23 Ἰουνίου 1886.

(3) Κατὰ τὴν ἐπιστράτευσιν τοῦ 1885-86 ἐσχηματίσθησαν διὰ Β.Δ. τῆς 4 Ἀπριλίου 1886 δύο νέοι Λόχοι Μηχανικοῦ ὑπὲρ τὴν ὀργανικὴν δύναμιν.

(4) Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ΑΦΛΓ' κατηργήθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 28 Ἰουνίου 1887 αἱ δύο θέσεις τῶν Ἀντιστρατήγων ἢ Ὑποστρατήγων Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν τοῦ στρατοῦ καὶ αἱ τῶν παρ' αὐτοῖς 2 λοχαγῶν ὑπασπιστῶν.

ὁ ἀριθμὸς τῶν Στρατιωτικῶν Μουσικῶν ὡρίσθη εἰς ἕνδεκα, ὁ δ' ἀριθμὸς τῶν Στρατιωτικῶν Ἀρτοποιείων εἰς 3—4

4ον) Ἐπετράπη ἐν ὥρᾳ ἐπιστρατεύσεως ἢ πολέμου, δυνάμει Β. Διαταγμάτων προκαλουμένων παρὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ συμβουλίου, νὰ διατάσσηται ἡ αὔξησις τῆς δυνάμεως τῶν ὡρισταμένων σωμάτων καὶ ὑπηρεσιῶν καὶ νὰ συνιστῶνται·

α'.) 15 Τάγματα Πεζικοῦ δευτέρας γραμμῆς, ὧν τὰ στελέχη ἔδει νὰ σχηματίζωνται διὰ τοῦ μερικοῦ διχασμοῦ τῶν τριάκοντα Ταγμάτων τοῦ Πεζικοῦ, ἑκάστου Τάγματος χορηγοῦντος τὰ στελέχη δύο Λόχων.

β'.) Δύο ἔμπεδα Τάγματα Εὐζώνων.

γ'.) Μία ἢ δύο Ἴλαι ἐν ἑκάστῳ Συντάγματι Ἱππικοῦ διὰ διχασμοῦ τῶν στελέχεων.

δ'.) Ἐν τῷ Πυροβολικῷ διὰ διχασμοῦ τῶν στελέχεων παρ' ἑκατέρου τῶν Συνταγμάτων πρώτου καὶ δευτέρου τρεῖς πυροβολαρχίαι, τρεῖς συζυγαρχίαι πυρομαχικῶν, δύο λόχοι ἐλατῶν, ὑπὸ δὲ τοῦ τρίτου Συντάγματος τρεῖς πυροβολαρχίαι, τρεῖς συζυγαρχίαι πυρομαχικῶν καὶ εἷς λόχος ἐλατῶν.

ε'.) Ἓν ἔμπεδον Τάγμα Μηχανικοῦ ἐκ τεσσάρων λόχων, διὰ διχασμοῦ τῶν στελέχεων τῶν δύο ταγμάτων.

ς'.) Πέντε χειρουργεῖα δευτέρας κλάσεως διὰ διχασμοῦ τῶν στελέχεων τῶν νοσοκόμων καὶ διὰ τοῦ ἐπικούρου ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ(1)

5ον) Δι' εἰδικῆς διατάξεως ἐπετράπη, ἐν εἰρήνῃ, ἐὰν λόγῳ οἰκονομίας ἐλαττωθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς τηρήσεως τῶν στελέχεων, ἵνα καθίσταται εὐχερὴς ἐν πά-

(1) Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἠδύναντο νὰ συσταθῶσι καὶ ἕτερα σώματα καὶ νέαι ὑπηρεσίαι, ἐπίσης διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων προκαλουμένων παρὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Παρούσης τῆς Βουλῆς, τὰ εἰρημένα Βασιλικὰ Διατάγματα ἔδει ν' ἀνακοινῶνται εἰς αὐτὴν αὐθημερόν· ἀπούσης δὲ ταύτης, ἔδει νὰ ἐκδίδωνται τὰ Διατάγματα μετὰ προηγουμένην τῆς Βουλῆς σύγκλησιν καὶ ν' ἀνακοινῶνται εἰς αὐτήν, εὐθὺς ὡς συνέλθῃ.

σῃ περιστάσει ὁ ἀνασχηματισμὸς τῶν ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ προβλεπομένων σωμάτων, νὰ ἐλαττωθῶσι. α') Ἕκαστον τῶν Συνταγμάτων τοῦ Πεζικοῦ κατὰ ἓν τάγμα β') Ὁ ἀριθμὸς τῶν Εὐζωνικῶν Ταγμάτων κατὰ δύο καὶ γ') Ἕκαστον τῶν Συνταγμάτων τοῦ Ἱππικοῦ κατὰ μίαν ἴλην, δ') Ἕκαστον τῶν Συνταγμάτων τοῦ Πυροβολικοῦ κατὰ μίαν πυροβολαρχίαν. ε') Ἕκαστον τῶν Ταγμάτων τοῦ Μηχανικοῦ καθ' ἕνα λόχον.

6ον) Ἐπίσης δι' εἰδικῆς διατάξεως ἐπετράπη ἡ διὰ Β. Διατάγματος σύνταξις τοῦ στρατοῦ εἰς μικτὰς ἐκ διαφόρων ὅπλων καὶ ὑπηρεσιῶν ταξιαρχίας καὶ μεραρχίας, ὡς καὶ ὁ ὁρισμὸς τῆς συνθέσεως καὶ δικαιοδοσίας αὐτῶν.

7ον) Δια προσωρινῆς διατάξεως ὡρίσθη ὅτι οἱ τυχὸν καθ' ὑπέρβασιν τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως τῶν διαφόρων ὅπλων καὶ ὑπηρεσιῶν ἀξιωματικοὶ θέλουσι τηρηθῇ ἐν ἐνεργείᾳ, μέχρις οὗ, χηρευουσῶν ὀργανικῶν θέσεων, καταλάβωσιν αὐτάς.

Ἀρχηγεῖα Στρατοῦ

Ἡ Διοικητικὴ περιφέρεια τῶν ὑπὸ τοὺς ἀριθμοὺς 1, 2 καὶ 3 Ἀρχηγείων Στρατοῦ (¹) ὁρισθεῖσα διὰ Β Δ. τῆς 2 Ἀπριλίου 1882 ἐτροποποιήθη διὰ Β. Δ. τῆς 21ης Δεκεμβρίου ἰδίου ἔτους ὡς ἕπεται.

Εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ 1ου Ἀρχηγείου Στρατοῦ, οὗτινος ἕδρα ὡρίσθη ἡ Λάρισσα, ὑπήχθησαν τὰ σώματα καὶ τμήματα στρατοῦ, αἱ Μοιραρχίαι τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τὰ Φρουραρχεῖα, τὰ ἑδρεύοντα εἰς τοὺς νομοὺς Λαρίσσης, Τρικκάλων καὶ Φθιωτιδοφωκίδος.

Εἰς τὴν τοῦ 2ου Ἀρχηγείου Στρατοῦ, οὗτινος ἕδρα ὡρίσθη τὸ Μεσολόγγιον, τὰ ἑδρεύοντα εἰς τοὺς νομοὺς Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος, Ζακύνθου, Κερκύρας, Κεφαλληνίας, Ἄρτης καὶ Αἰτωλοακαρνανίας καὶ

Εἰς τὴν τοῦ 3ου Ἀρχηγείου Στρατοῦ, οὗτινος ἕδρα ὡρίσθησαν αἱ Ἀθῆναι, τὰ ἑδρεύοντα εἰς τοὺς νομοὺς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, Εὐβοίας, Ἀρκαδίας, Μεσσηνίας, Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας, Λακωνίας καὶ Κυκλάδων.

Ἡ Διοικητικὴ περιφέρεια τῶν Ἀρχηγείων Στρατοῦ μετεβλήθη κατὰ τὴν ἐπιστράτευσιν τοῦ 1885 — 86, ἐπειδὴ ὡρίσθησαν τὰ Τρίκκαλα ἕδρα τοῦ 3ου Ἀρχηγείου Στρατοῦ, ἀλλὰ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐπιστρατεύσεως ἐπανῆλθον τὰ πράγματα εἰς τὴν θέσιν των.

(¹) Ὅρα ὑποσημ. σελ. 214

Ἐπιμεληταὶ παρ' Ἀρχηγείοις.

Τὰ καθήκοντα καὶ αἱ ἁρμοδιότητες τῶν παρὰ τοῖς Ἀρχηγείοις Στρατοῦ Ἐπιμελητῶν ὡρίσθησαν διὰ Β. Δ τῆς 5 Μαρτίου 1884

Ἐν καιρῷ εἰρήνης ἢ ἐπιστρατεύσεως ἠδύνατο ν' ἀνατεθῇ εἰς αὐτοὺς ἡ φροντὶς περὶ τῆς προμηθείας τροφῶν, νομῆς, εἰδῶν στρατωνισμοῦ, μέσων μετακομίσεως ὑλικοῦ, φωτισμοῦ καὶ θερμάνσεως καὶ περὶ τῆς καταλύσεως τοῦ στρατοῦ· ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀπῃτεῖτο εἰδικὴ διαταγὴ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἐν καιρῷ πολέμου, ἐὰν μὲν διωρίζετο Γενικὸς Ἐπιμελητὴς τοῦ Στρατοῦ διετέλουν ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ, ἐὰν δ' ἐνήργει ἀνεξαρτήτως ἕκαστον Ἀρχηγεῖον Στρατοῦ, ἐφρόντιζον περὶ τῆς προμηθείας πάντων ἐν γένει τῶν ἐπιτηδείων τοῦ στρατοῦ κατὰ τὰς διαταγὰς τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Γεν. Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Στρατοῦ

Εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Στρατοῦ(¹), ἐνεργοῦντος ὡς τοιούτου τῇ Διαταγῇ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ὑπήχθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 25 Ἰουλίου 1883 τὰ Ἀρχηγεῖα Στρατοῦ καὶ ἅπαντα τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῶν σώματα, στρατιωτικὰ καταστήματα καὶ ὑπηρεσίαι.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως τῶν Ἀρχηγείων ἐκτὸς τῆς συνήθους ὑπηρεσίας ταῦτα ἔδει νὰ ἐκτελῶσι τὰς πρὸς αὐτὰ διαταγὰς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τὰς ἀφορώσας ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Ἐπιθεωρήσεως.

Ὁπλοστάσιον

Τὰ περὶ κατατάξεως νέων ὡς μαθητευομένων εἰς τὸ Ὁπλοστάσιον ἐκανονίσθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 20 Ἰουλίου 1882, τὰ δὲ περὶ κατατάξεως ἰδιωτῶν τεχνιτῶν εἰς τὸ Ὁπλοστάσιον καὶ σαγματοποιῶν καὶ πεταλωτῶν ἐν τῷ Στρατῷ ἐκανονίσθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 4 Ὀκτωβρίου 1882.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν θέσεων τῶν Ἀρχιτεχνιτῶν τοῦ ἐργοστασίου τοῦ Λόχου τῶν Τεχνιτῶν ὡρίσθη διὰ Β. Δ. τῆς 30 Ἀπριλίου 1883 εἰς ἕξ, ὧν τὰ $^1/_3$ Αης καὶ τὸ $^1/_3$ Βας τάξεως.

Ἕκαστος τῶν Ἀρχιτεχνιτῶν ἔδει νὰ προΐσταται ἑνὸς τῶν ἓξ ἐργοστασίων τοῦ Λόχου τῶν Τεχνιτῶν α'.) τοῦ ξυλουργείου β'.) τοῦ σιδηρουργείου γ'.) τοῦ ὁπλουργείου δ'.) τοῦ

(¹) Ὅρα ὑποσημ. σελ. 250.

ὀργανοποιείου ε'.) τοῦ φυσιγγοποιείου καὶ ς'.) τοῦ χωνευτηρίου.

Τὰ περὶ ὑπηρεσίας τῶν κατωτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ Πυροβολικοῦ ἐν τῷ ὁπλοστασίῳ ἐκανονίσθησαν πάλιν διὰ Β. Διατάγματος τῆς 9 Μαΐου 1885.

Διεύθυνσ Ὑλικοῦ Πολέμου

Τὰ τῆς ὑπηρεσίας τῆς Διευθύνσεως Ὑλικοῦ Πολέμου καὶ τῶν Ἐφορειῶν ἐκανονίσθησαν διὰ Β. Δ. τῆς 3 Αὐγούστου 1882 τροποποιηθέντος διὰ νεωτέρου τῆς 14 Ἰανουαρίου 1885.

Ἡ Ἐφορεία τοῦ Ὑλικοῦ Πολέμου Πύλου κατηργήθη καὶ συνέστη τοιαύτη ἐν Πειραιεῖ διὰ Β.Δ. τῆς 15 Δεκεμβρίου 1886.

Χωροφυλακή

Εἰς τὰς προσαρτήθείσας τῇ Ἑλλάδι χώρας ἔκ τε τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Θεσσαλίας κατέστησαν, δυνάμει τοῦ νόμου ΠΜ' τῆς 19 Μαρτίου 1882, τρεῖς Νομοί, τῆς Ἄρτης, τῆς Λαρίσσης καὶ τῶν Τρικκάλων, περιλαμβάνοντες τὰς ἐπαρχίας Τσουμέρκων, Δομοκοῦ καὶ Φαρσάλων, Ἀγυιᾶ, Τυρνάβου, Ἀλμυροῦ, Βώλου, Καλαμπάκας καὶ Καρδίτσης· διὰ Βασιλικοῦ δὲ Διατάγματος τῆς 7ης Ἀπριλίου 1882, στηριζομένου εἰς τὸν νόμον τοῦτον, ἱδρύθησαν εἰς ἑκάστην πρωτεύουσαν τῶν ἐν λόγῳ Νομῶν Μοιραρχίαι Χωροφυλακῆς ἐξ ἑνὸς Ταγματάρχου τῆς Χωροφυλακῆς ἢ Μοιράρχου, ἑνὸς Ἀντιμοιράρχου, ἑνὸς Ἀνθυπομοιράρχου Διαχειριστοῦ καὶ ἑνὸς Ἐνωμοτάρχου πεζοῦ 1ης τάξεως ὡς γραμματέως, εἰς δὲ τὴν πρωτεύουσαν ἑκάστης Ἐπαρχίας Ὑπομοιραρχίαι διοικούμεναι ὑφ' ἑνὸς Ὑπομοιράρχου ἢ Ἀνθυπομοιράρχου (¹).

Δι' ἑτέρου Β. Διατάγματος τῆς 26 Ἰανουαρίου 1883 διετάχθη ὁ χωρισμὸς τῆς Διαχειρίσεως τοῦ Ὑλικοῦ τῆς Μοιραρχίας Ἀττικοβοιωτίας ἀπὸ τῆς τοῦ Χρηματικοῦ.

Ὑγειονομικὸν

Διὰ τοῦ νόμου ΘΝΔ' τῆς 10 Μαΐου 1882 «περὶ ἐπικούρων κτηνιάτρων» ἐπετράπη εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ προσλαμβάνῃ ὡς ἐπικούρους κτηνιάτρους διὰ τὴν κτηνιατρικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ ἀλλοδαποὺς κτηνιατρους κεκτημένους πτυχίον ἀνεγνωρισμένου κτηνιατρικοῦ σχολείου.

(¹) Αἱ Μοιραρχίαι καὶ Ὑπομοιραρχίαι αὗται περιελήφθησαν μεταξὺ τῶν ἀναγραφομένων εἰς τὸν νόμον ΑΔΖ' τῆς 22 Ἰουνίου 1882 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ.»

Διὰ τοῦ νόμου ΘΞΑ' τῆς 14 Μαΐου 1882 «περὶ διορισμοῦ ἐπικούρων ἰατρῶν καὶ φαρμακοποιῶν καὶ ἀνθυπιάτρων καὶ ἀνθυποφαρμακοποιῶν» ἐδόθη εἰς τοὺς ἐπιτυχόντας ἐν διαγωνισμῷ ἐπικούρους ἰατροὺς καὶ φαρμακοποιοὺς τοὺς ὑπηρετήσαντας κατὰ τὴν ἐπιστράτευσιν τοῦ 1880 τὸ ἓν τρίτον τῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ διαγωνισμοῦ χηρευουσῶν θέσεων μονίμων ἀνθυπιάτρων καὶ ἀνθυποφαρμακοποιῶν.

Τέλος, δυνάμει τοῦ νόμου ΑΤΗΓ' τῆς 18 Ἰουνίου 1886 «περὶ ὑπηρεσίας διδακτόρων τῆς Ἰατρικῆς καὶ πτυχιούχων φαρμοκοποιῶν» (¹) καὶ τοῦ περὶ ἐκτελέσεως αὐτοῦ Β. Δος τῆς 27 ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους, διδάκτορες τῆς Ἰατρικῆς καὶ πτυχιοῦχοι φαρμακοποιοί, προσερχόμενοι ἢ προσαγόμενοι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπιβαλλομένης αὐτοῖς ὑπὸ τῶν περὶ στρατολογίας νόμων ὑποχρεώσεως ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ κατετάσσοντο ὡς νοσοκόμοι, μετὰ τρίμηνον δὲ προκαταρκτικὴν ἄσκησιν ὠνομάζοντο διὰ Β. Διατάγματος, ἐπίκουροι μὲν ἀνθυπίατροι ἢ ἀνθυποφαρμακοποιοὶ οἱ κεκτημένοι τὴν πρὸς ἄσκησιν τοῦ ἑαυτῶν ἐπαγγέλματος πρακτικὴν ἄδειαν, ἐπίκουροι δὲ δόκιμοι ἰατροὶ ἢ φαρμακοποιοὶ οἱ μὴ κεκτημένοι ταύτην, ἀπολαμβάνοντες καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ ἀποδοχὰς νοσοκόμου.

Οὗτοι μετὰ τὴν λῆξιν τῆς θητείας των, μεταβαίνοντες εἰς τὴν ἐφεδρείαν τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ, ὠνομάζοντο ἔφεδροι ἀνθυπίατροι, ἀνθυποφαρμακοποιοὶ ἢ δόκιμοι.

Στρατ. Οἰκονομία

Μετὰ τὴν ἐπί τινα χρόνον λειτουργίαν τοῦ Β. Δ. τῆς 20 Μαΐου 1882 περὶ ἐκτελέσεως τῶν ὑπὸ στοιχ. ΧΣ' καὶ ΩΚΒ' νόμων περὶ στρατιωτικῶν ἐπιμελητηρίων ἐψηφίσθη ὁ νόμος ΑΡΟ' τῆς 27ης Μαρτίου 1884 «περὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεων του περὶ λογιστικοῦ τοῦ στρατοῦ ΩΚΒ' νόμου», (²) δυνάμει τοῦ ὁποίου·

α) Ἡ διαχείρισις τῶν εἰδικῶν ταμείων τῶν στρατιωτικῶν σωμάτων καὶ καταστημάτων ἀνετέθη εἰς ἐπιτροπὴν συγ-

(¹) Ὁ νόμος οὗτος, ὡς καὶ ὁ ΩΠΘ' (ὅρα σελ. 217) «περὶ ἐπικούρων ἰατρῶν, φαρμακοποιῶν καὶ νοσοκόμων» κατηργήθησαν διὰ τοῦ νόμου ΓΚ' τῆς 18 Μαΐου 1904 «περὶ ἐφέδρων ἀξιωματικῶν τοῦ ὑγειονομικοῦ καὶ τοῦ φαρμακευτικοῦ»

(²) Πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 19 Ἀπριλίου 1884 Β. Διάταγμα τροποποιηθὲν διὰ νεωτέρου τῆς 10 Μαΐου ἰδίου ἔτους.

κειμένην ἐκ τοῦ οἰκονομικοῦ ἀξιωματικοῦ ὡς εἰδικοῦ ταμίου καὶ ἐκ τοῦ ὑποδιοικητοῦ ἢ ὑποδιευθυντοῦ, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτων ἐκ τοῦ διοικητοῦ ἢ διευθυντοῦ τοῦ σώματος ἢ καταστήματος, ὅστις πάντως ἔδει νὰ θεωρῆται ὑπεύθυνος, ἐὰν δὲν ἔλαβε τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισι ντοῦ ταμείου ἢ δὲν ἐπέβλεψεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τῆς ταμιακῆς ἐπιτροπῆς.

β'.) Ἡ γενικὴ διαχείρισις τῆς παγίας προκαταβολῆς τῆς δεδομένης δυνάμει εἰδικῶν νόμων εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν καὶ τῶν δυνάμει χρηματικῶν ἐνταλμάτων προπληρωμῶν ἐπὶ ἀποδώσει λογαριασμοῦ ἀνετέθη εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Στρατιωτικοῦ Λογιστηρίου, ὑπεύθυνον διὰ τὴν διαχείρισιν καὶ δικαιολόγησιν αὐτῶν.

γ')τὰ ἀναγόμενα εἰς τὰς οἰκονομικὰς ἐπιθεωρήσεις καθήκοντα τῶν προϊσταμένων τῶν Στρατιωτικῶν Ἐπιμελητηρίων μετεβιβάσθησαν εἰς τοὺς Οἰκονομικοὺς Ἐπιθεωρητάς (1).

Περὶ κανονισμοῦ τῆς ἐν ἐκστρατείᾳ οἰκονομικῆς καὶ λογιστικῆς ὑπηρεσίας τῶν στρατευμάτων ἐλήφθη πρόνοια διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀπὸ 19ης Ὀκτωβρίου 1885 Β. Διατάγματος, (2) δι' οὗ ὡρίσθησαν τὰ τοῦ προορισμοῦ τῶν παρὰ τοῖς Ἀρχηγείοις Στρατοῦ Ἐπιμελητηρίων καὶ Διατακτηρίων, τὰ τοῦ προσωπικοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἐπιμελητηρίων, τὰ περὶ καθηκόντων τοῦ προσωπικοῦ ἑκάστου ἐπιμελητηρίου, τὰ περὶ συστάσεως προσκαίρων ἀρτοποιείων, τὰ καθήκοντα τῶν μεταγωγικῶν μοιρῶν, τὰ περὶ ἁρμοδιότητος τῶν ἐπιμελητηρίων, τὰ περὶ καθηκόντων τοῦ παρὰ τῷ Ἀρχηγείῳ διατακτηρίου. Ἐν τῷ Διατάγματι τούτῳ περιελήφθησαν γενικαὶ διατάξεις περὶ χρηματικῆς διαχειρίσεως, περὶ διαχειρίσεως τροφῶν καὶ ὑλικοῦ, περὶ τοῦ συνεπιφερομένου ὑλικοῦ ὑπὸ τῶν σωμάτων καὶ τμημάτων στρατοῦ κατὰ τὰς μεταστάθμεύσεις αὐτοῦ, περὶ ἀνανεώσεως καὶ διανομῆς τῶν τροφῶν καὶ περὶ ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν σχέσεων αὐτῆς πρὸς τὰ ἐπιμελητήρια.

---

(1) Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου τούτου ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 29 Αὐγούστου 1885 Β.Δ. περὶ οἰκονομικῶν ἐπιθεωρήσεων τοῦ στρατοῦ καὶ καθηκόντων τῶν Οἰκονομικῶν Ἐπιθεωρητῶν.

(2) Κατεχωρήθη εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 265 (Τευχ. Α') φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 12ης Δεκεμβρίου 1901.

Δυνάμει τοῦ νόμου ΑΟΔ' τῆς 11 Μαρτίου 1883 «περὶ προσθέτου Στρατοδικείου» καθ' ὅλον τὸ Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος, ἐκτὸς τῶν ὑπαρχόντων δύο Διαρκῶν Στρατοδικείων, ἠδύνατο νὰ συσταθῇ καὶ ἕτερον Στρατοδικεῖον, ἡ ἔναρξις καὶ λῆξις τῶν ἐργασιῶν τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ ὁρίζηται ἑκάστοτε διὰ Β. Διατάγματος. Τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐν λόγῳ Στρατοδικείου ἠδύνατο νὰ διορισθῇ ἐξ ἀξιωματικῶν καὶ ὑποδεεστέρων ὑπαλλήλων λαμβανομένων ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς σώματα ἢ καταστήματα ἑδρεύοντα κατὰ τὴν περιφέρειαν αὐτοῦ καὶ ἐν ἐλλείψει, ἐξ ἀνηκόντων εἰς σώματα ἢ καταστήματα ἑδρεύοντα κατὰ τὴν περιφέρειαν τῶν ἑτέρων δύο Στρατοδικείων. Στρατ. Δικαιοσύνη

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου τούτου ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 5 Ἀπριλίου 1883 Β. Διάταγμα περὶ συστάσεως Γ'. Στρατοδικείου ἐν Λαρίσσῃ καὶ ὁρισμοῦ τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἑτέρων δύο Διαρκῶν Στρατοδικείων, ὧν ἔδρα ὡρίσθη ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν. Βραδύτερον δ' ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 5 Ὀκτωβρίου ἰδίου ἔτους Β. Διάταγμα, δι' οὗ τὸ ἐν λόγῳ Στρατοδικεῖον ἐμονιμοποιήθη καὶ συνέστη ὑπὸ τὸν τίτλον «Γ'. Διαρκὲς Στρατοδικεῖον».

Ἡ λῆξις τῶν ἐργασιῶν τοῦ Γ'. τούτου Στρατοδικείου ἐκηρύχθη διὰ Β. Δ. τῆς 20 Ἰουλίου 1885, δι' οὗ συγχρόνως ὡρίσθη καὶ ἡ δικαιοδοσία τῶν ἑτέρων δύο Στρατοδικείων Α' καὶ Β', ἀλλὰ καὶ πάλιν εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην ἡ Ὑπηρεσία ν' ἀνασυστήσῃ ἐν Λαρίσσῃ διὰ Β. Δ. τῆς 1ης Ὀκτωβρίου ἰδίου ἔτους τὸ Γ'. Στρατοδικεῖον, αἱ ἐργασίαι τοῦ ὁποίου ὁριστικῶς ἔληξαν διὰ Β. Δ. τῆς 25 Ἰουνίου 1886.

Ὅπως ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑπάρχῃ πᾶσα δυνατὴ ἐγγύησις περὶ τῆς ἱκανότητος τῶν ἑκάστοτε ἐν τοῖς Στρατοδικείοις διοριζομένων γραμματέων, ὑπογραμματέων καὶ γραφέων, ἀφ' ἑτέρου δὲ λαμβάνηται ὑπ' ὄψει καὶ τὸ πρόσον τῆς ἀρχαιότητος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ταύτῃ, ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 20 Μαΐου 1882 «περὶ τῶν προσόντων τῶν γραμματέων κτλ. τῶν Στρατοδικείων» Β. Διάταγμα, ὅπερ ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρου τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1884.

Ἐπίσης ἵνα ρυθμισθῇ ὅσον οἷόν τε τελειότερον καὶ συμφωνότερον πρὸς τὰς ἐν ἰσχύϊ διατάξεις τῆς Στρατιωτικῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας, ἡ διοικητικὴ λειτουργία καὶ σχέσις τῶν ἐν τοῖς στρατιωτικοῖς δικαστηρίοις ὑπηρετούντων ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων ὑπαλλήλων, ἀνεξαρτήτως τῶν ὑπὸ τῆς Στρατιωτικῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας καθοριζομένων καθηκόντων αὐτῶν

ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 17 Μαρτίου 1886 Β. Διάταγμα «περὶ προσωρινοῦ κανονισμοῦ τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων».

Στρατ. Φυλακαὶ Ακροναυπλιας

Ὅπως ρυθμισθῇ ἐπὶ τὸ κανονικώτερον ἡ ὑπηρεσία τῆς διοικήσεως τῶν φυλακῶν τῶν στρατιωτικῶν καταδίκων ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 21 Νοεμβρίου 1884 Β. Διάταγμα, δι' οὗ ὡρίσθη τὸ ἐν τῷ φρουρίῳ Ἀκροναυπλίας καταρτισθὲν κατάστημα φυλακῶν ὡς στρατιωτικαὶ ποινικαὶ φυλακαί, ἐν αἷς θὰ ἐκτίωσι τὴν ποινήν των οἱ ὑπὸ τῶν ποινικῶν δικαστηρίων τοῦ Κράτους καταδικαζόμενοι εἰς ἐπανορθωτικὰς ποινὰς στρατιωτικοί. Οἱ καταδικαζόμενοι εἰς ποινὴν διαρκείας μικροτέρας τῶν τριῶν μηνῶν(¹) δύνανται νὰ ἐκτίωσι τὴν ποινήν των καὶ εἰς τὰς φυλακὰς τῶν κατὰ τόπους φρουραρχείων, εἰς τὰς φυλακὰς τῶν μοιραρχιῶν ἢ εἰς τὰς τῶν σωμάτων εἰς ἃ ἀνήκουσι.

Δύναμις

Ἡ τακτικὴ δύναμις τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ κατὰ τὰ ἔτη 1882—1886 ἐκυμαίνετο μεταξὺ 29 534 καὶ 32 410, ἡ ἔκτακτος ὅμως δύναμις τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ ἀνῆλθε τὴν 1ην Μαΐου 1886 κατὰ τὸ ἐπίσημον ἡμερολόγιον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν εἰς 86 138 ἄνδρας, 4 946 ἵππους καὶ 2 831 ἡμιόνους διανεμημένους κατὰ τὸν κάτωθι πίνακα.

	Ἄνδρες	Ἵπποι Ἀξιωματικ. καὶ Στρατοῦ	Ἡμίονοι
Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν..	42		
Πεζικὸν καὶ Εὔζωνοι	66 309	85	821
Ἱππικὸν	2 951	2 476	
Πυροβολικὸν κα Ὁπλοστάσ.	6 683	2 124	1 138
Μηχανικὸν.	2 725	21	130
Νοσοκόμοι.....	1 661	14	295
Γενικαὶ Ὑπηρεσίαι.....	3 077	21	245
Στρατιωτικὸν Σχολεῖον	—	—	—
Χωροφυλακὴ	2690	205	2
Διαθέσιμοι καὶ ἄργοι	—	—	—
Τὸ ὅλον.....	86 138	4 946	2 831

(¹) Τῶν ἓξ μηνῶν κατὰ τὸ Β. Δ. τῆς 13 Σεπτεμβρίου 1905, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου δύνανται νὰ ἐκτίωσι τὴν ποινήν των καὶ εἰς τὰς φυλακὰς τῶν ὑποδίκων. Ὅρα καὶ Β. Δ|τα τῆς 28ης Φεβρουαρίου 1891 καὶ 8ης Ὀκτωβρίου 1905

Προϋπολογισμὸς

Ὁ Προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν τοῦ Κράτους εἶχεν ὡς ἑξῆς.

Ἔτη	Προϋπολογισμὸς Ὑπ. Στρατιωτικῶν	Προϋπολογισμὸς Κράτους
1882	19 601 952	80 436 069
1883	16 560 175	72 011 648
1884	20 216 109	85 814 598
1885	18 235 278	85 497 005
1886	19 605 757	89 074 034

Νέαι πιστώσεις ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἐδόθησαν αἱ ἑξῆς.

α'.) Ἔκτακτος 1 740 000 ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1881 διὰ τοῦ νόμου ΩΠΔ' τῆς 26 Μαΐου 1882.

β'.) Ἔκτακτος 2 009 600 ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1881 διὰ τοῦ νόμου ΩΠΕ' τῆς 26 Μαΐου 1882.

γ'.) Ἀναπληρωμ. 284 158 ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1884 διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 16 Φεβρουαρίου 1885.
Διὰ τοῦ αὐτοῦ διατάγματος ἐνεκρίθησαν μὴ διατεθεῖσαι πιστώσεις ἐπὶ τοῦ τακτικοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς αὐτῆς χρήσεως ἐκ δραχ. 1 746 268

γ'.) Ἔκτακτος 1 406 573 ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1884 διὰ Β.Δ. της 16 Φεβρουαρίου 1885 κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου ΑΣΑΒ'.

ε'.) Ἔκτακτος 16 752 674 ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1885 διὰ τοῦ νόμου ΑΣΠΖ' τῆς 12 Νοεμβρίου 1885
Ἐκ τῆς πιστώσεως ταύτης διετέθησαν

Δι' ἱματισμὸν	3 000 000
Δι' ἐξάρτησιν	450 000
Διὰ μουσικὰ ὄργανα	50 000
Δι' ἱππωνίαν	4 500 000
Διὰ σαγὴν	500 000
Δι' ὑλικὸν πυροβολικοῦ	1 000 000
Διὰ πολεμοφόδια	1 500 000
Δι' ὑλικὸν χειρουργείου	300 000
	11 300 000

ς'.) Ἔκτακτος 5 600 000 ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1885 διὰ τοῦ νόμου ΑΣΗΘ' τῆς 21 Νοεμβρίου 1885 πρὸς πληρωμὴν τοῦ τιμήματος τῶν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν παραγγελθέντων εἰδῶν ὑλικοῦ στρατοῦ, ὡς καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν στρατιωτικῶν ὁδῶν ὡς ἑξῆς·

Διὰ πομμήθειαν ὑλικοῦ πυροβολικοῦ		600 000
» » ὅπλων		1 300 000
» » φυσιγγίων		3 000 000
» » εἰδῶν στρατωνισμοῦ		500 000
Διὰ κατασκευὴν στρατιωτικῶν ἐδῶν		200 000
		5 600 000

ζ'.) Ἀναπληρωμ. 200 000 ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1885 ὑπὸ τὸ κεφάλαιον «Συμπλήρωσις χρηματικῶν ἀμοιβῶν» διὰ τοῦ νόμου ΑΤϛ' τῆς 30 Νοεμβρίου 1885

ἡ.) Πλὴν τῶν διὰ τοῦ τακτικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξοδων τοῦ 1886 ψηφισθεισῶν πιστώσεων ἐχορηγήθη διὰ τοῦ νόμου ΑΤΜΑ' τῆς 21 Δεκεμβρίου 1885 «περὶ κυρώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐκτάκτων δαπανῶν τοῦ 1886» εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν πίστωσις 54 244 561 δραχμῶν.

Ἐκ ταύτης πρὸς πληρωμὴν τῶν κατὰ μῆνα Ἰανουάριον ἀναγνωρισθέντων ἐξόδων εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου, ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν διὰ Β. Δ. τῆς 8 Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 1886 πίστωσις 20 525 937.

θ') Ἀναπληρωμ. 750 000 ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1886 ὑπὸ τὸ κεφάλαιον «Μετακομίσεις καὶ ὁδοιπορίαι» διὰ τοῦ νόμου ΑΥΔ' τῆς 21 Μαρτίου 1887.

ι') Ἔκτακτος 3 236 000 ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1886 ὑπὸ τὸ κεφάλαιον «Ἀνέγερσις στρατιωτικῶν κτιρίων» διὰ τοῦ νόμου ΑΥΓ' τῆς 21 Μαρτίου 1887.

Βαθμοφόρο Κατάστασις

Εἰς τὸ ἄρθρον 13 τοῦ Β. Διατάγματος, τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν ΡΟΗ' νόμου ἐκδοθέντος, προσετέθη διὰ Β. Δ. τῆς 30 Νοεμβρίου 1879 ἐδάφιον ἰσχύον διὰ μόνους τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ Ὑγειονομικοῦ Σώματος τοῦ Στρατοῦ, καθ' ὃ ἡ πειθαρχικὴ ποινὴ τῆς εἰς ἀργίαν μεταθέσεως τοῦ ἀξιωματικοῦ διὰ προσκαίρου παύσεως ἢ δι' ἀπολύσεως ἐκ τῆς θέσεώς του ἐπιβάλλεται «δι' ἐπιδεκτικὴν ἐπανορθώσεως ἀνικανότητα περὶ τὴν »ἐκτέλεσιν τῆς εἰδικῆς τοῦ κλάδου αὐτοῦ ὑπηρεσίας ἢ δι' ἐπι»δεκτικὴν ἐπανορθώσεως ἀνικανότητα περὶ τὴν ἐπιστήμην.»

Ὁ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν ΡΟΗ' νόμος τοῦ 1851, συμπληρωθεὶς διὰ τοῦ νόμου ΣΚΒ' τῆς 27 Ἰανουαρίου 1853, ἐτροποποιήθη διὰ τῶν νόμων Μ' τῆς 9 Μαρτίου 1864 καὶ ΥΜΑ' τῆς 15 Ἰουνίου 1871, εἶτα δὲ μετερρυθμίσθη κατὰ πολλὰ διὰ τοῦ νόμου ΑΒ' τῆς 5 Ἰουνίου 1882, δι' οὗ μεταξὺ ἄλλων ὡρίσθη καὶ ὅτι ὁ ἀξιωματικὸς δὲν δύ-

νηται νὰ διατελέσῃ ἐν τῇ καταστάσει τῆς ἀργίας, διὰ προσκαίρου μὲν παύσεως ἀπὸ τῆς θέσεως πλέον τοῦ ἔτους, δι' ἀπολύσεως δ' ἀπὸ τῆς θέσεως πλέον τῶν τριῶν ἐτῶν, ὡς καὶ ὅτι ἡ εἰς τὴν κατάστασιν τῆς ἀργίας διὰ προσκαίρου παύσεως ἀπὸ τῆς θέσεως καὶ δι' ἀπολύσεως ἀπὸ τῆς θέσεως μετάθεσις τοῦ ἀξιωματικοῦ ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ἐπὶ τῇ ἐκθέσει τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ στηριζομένῃ ἐπὶ δικαιολογητικῶν ἐκθέσεων τῶν ἁρμοδίων Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν προκειμένου περὶ μεταθέσεως εἰς ἀργίαν διὰ προσκαίρου παύσεως, ἐπὶ γνωμοδοτήσεως δὲ ἀνακριτικοῦ συμβουλίου προκειμένου περὶ μεταθέσεως εἰς ἀργίαν δι' ἀπολύσεως ἀπὸ τῆς θέσεως.

Κατὰ τὸ ἔτος 1881 ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 29 Φεβρουαρίου Β. Δ. περὶ διορισμοῦ μελῶν ἀνακριτικῶν συμβουλίων, κατὰ δὲ τὸ 1886 τὸ ἀπὸ 29 Νοεμβρίου Β. Δ. περὶ τῶν περιστάσεων ὑφ' ἃς τίθεται ὁ ἀξιωματικὸς εἰς ἀργίαν ἕνεκα χρονίου νοσήματος.

Ὁ νόμος ΑΛϛ' τῆς 22 Ἰουνίου 1882 «περὶ ὁρίου ἡλικίας τῶν ἀξιωματικῶν ἐν τοῖς διαφόροις βαθμοῖς» (¹) ἀνέγραφεν, ὅτι οἱ κεκτημένοι τὸ πρὸς σύνταξιν ἀποστρατείας δι' ἀρχαιότητα ὑπηρεσίας δικαίωμα ἀξιωματικοὶ τίθενται εἰς ἀποστρατείαν, ἅμα ὀφάσωσι τὰ ἑξῆς ὅρια ἡλικίας· οἱ Συνταγματάρχαι τὸ 70ὸν ἔτος, οἱ Ἀντισυνταγματάρχαι τὸ 68ον, οἱ Ταγματάρχαι τὸ 65ον, οἱ Λοχαγοὶ τὸ 56ον, οἱ Ὑπολοχαγοὶ τὸ 52ον καὶ οἱ Ἀνθυπολοχαγοὶ τὸ 50ὸν συμπεπληρωμένον δι' ἅπαντας. Διὰ τοῦ νόμου τούτου ἐδόθη παράτασις τεσσάρων ἐτῶν εἰς ἅπαντας τοὺς κατὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ τυγχάνοντας ἀνωτέρους ἀξιωματικοὺς καὶ λοχαγοὺς διὰ μόνον τὸν βαθμὸν ὃν ἔφερον, εἰς δὲ τοὺς κεκτημένους βαθμὸν κατώτερον τοῦ λοχαγοῦ παράτασις τεσ-

Ὅριον ἡλικίας

(¹) Ὁ νόμος οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου ΒΡΟΕ' τοῦ 1893 ἐπιτρέψαντος τὴν μὴ ἐφαρμογήν του ἐπὶ τῶν ἐπιθεωρητῶν τῶν ὅπλων καὶ τῶν μουσικῶν ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἀξιωματικῶν ἀγχιμουσικῶν, ἐπίσης δ' ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου ΒΥΝΒ' τοῦ 1896, δι' οὗ ὡρίσθη ὅριον ἡλικίας διὰ τοὺς Ἀντιστρατήγους καὶ Ὑποστρατήγους τὸ 70ὸν, περιορισθέντος τοῦ ὁρίου ἡλικίας διὰ τὸν Συνταγματάρχην εἰς τὸ 67ον, διὰ τὸν Ἀντισυνταγματάρχην εἰς τὸ 65ον καὶ διὰ τὸν Ταγματάρχην εἰς τὸ 63ον. Ὑγιεινὸς εὐεργετικὸς νόμος· «περὶ ἀπονομῆς ἀνωτέρου βαθμοῦ εἰς ἀποστρατευθέντας ἀνωτέρους ἀξιωματικοὺς» ἐψηφίσθη ὁ ΒΨΑ' τῆς 4 Ἀπριλίου 1900.

σάρων ἐτῶν ἐν ἑκάστῳ βαθμῷ μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ λοχαγοῦ συμπεριλαμβανομένου.

Ὡς βάσις πρὸς ὁρισμὸν τοῦ ὁρίου τῆς ἡλικίας ἔδει νὰ χρησιμεύσῃ, κατὰ τὸ ἄρθρον 4ον τοῦ νόμου τούτου, τὸ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν κρατούμενον μητρῷον τῶν ἀξιωματικῶν, ἡ δ' ἐν αὐτῷ σημειουμένη ἡλικία δὲν ἠδύνατο νὰ μεταβληθῇ εἰμὴ συνεπείᾳ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐκδοθείσης κατόπιν συζητήσεως, καὶ διεξαγωγῆς ἀποδείξεως, εἰς ἃς ἐκλήθη τὸ δημόσιον.

Ὁ ἀνωτέρω ΑΛϛ' νόμος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου ΑΟΕ' τῆς 21 Μαρτίου 1883 ὡς πρὸς τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς δύναται νὰ μεταβληθῇ ἡ ἐν τῷ μητρῴῳ σημειουμένη ἡλικία, ἐπιτραπείσης τῆς μεταβολῆς ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἀξιωματικοῦ μόνον

ά.) Ἐὰν ἐν τῷ μητρῴῳ τοῦ Σώματος, εἰς ὃ κατετάχθη οὗτος κατὰ τὴν πρώτην εἰς τὸν στρατὸν εἴσοδόν του ἢ ἐν τῷ Στρατιωτικῷ Σχολείῳ, ἐὰν ἦνε ἀπόφοιτος αὐτοῦ, σημειῶται ἡλικία μικροτέρα τῆς ἐν τῷ μητρῴῳ τοῦ Ὑπουργείου.

β'.) Ἐὰν ἐξ ἐπισήμου ληξιαρχικῆς πράξεως ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ ἡλικία τοῦ ἀξιωματικοῦ εἶνε μικροτέρα τῆς ἐν τῷ μητρῴῳ τοῦ Ὑπουργείου.

Προβιβασμοὶ Ὁ Νόμος ΧΗΕ' περὶ στρατ. προβιβασμῶν τοῦ 1861 μετερρυθμίσθη διὰ τοῦ νόμου ΑΗΒ' τῆς 26 Μαρτίου 1883 ὁρίσαντος, ὅτι ἀπαιτεῖται τετράμηνος τοὐλάχιστον πραγματικὴ ὑπηρεσία πρὸς προβιβασμὸν εἰς τοὺς βαθμοὺς τοῦ δεκανέως καὶ τοῦ λοχίου.

Ἐπίσης κατόπιν τοῦ Νόμου ΑΛΒ' τῆς 21 Ἰουνίου 1882 περὶ συστάσεως Σχολείου Ὑπαξιωματικῶν ὡρίσθησαν διὰ τοῦ Νόμου ΑΗΑ' τῆς 26 Μαρτίου 1883 τὰ τοῦ προβιβασμοῦ ὑπαξιωματικῶν εἰς τοὺς βαθμοὺς τοῦ Ἀνθυπολοχαγοῦ καὶ Ἀνθυπασπιστοῦ ὡς καὶ τὰ τοῦ διορισμοῦ Ἀνθυπιάτρων, Ἀνθυποκτηνιάτρων καὶ Ἀνθυποφαρμακοποιῶν.

Τὰ ἄρθρα ὅμως τοῦ Νόμου τούτου τὰ ἀφορῶντα τοὺς προβιβασμοὺς τῶν ὑπαξιωματικῶν τῶν μὴ ἀποφοίτων τοῦ Σχολείου τῶν Ὑπαξιωματικῶν καὶ τῶν μὴ ὑποψηφίων διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀνθυπασπιστοῦ ἐν τῷ Σώματι τοῦ Ὑλικοῦ Πυροβολικοῦ κατηργήθησαν καὶ ἀντεκατεστάθησαν διὰ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΑΣΛϛ' τῆς 24 Ἰουλίου 1885 «περὶ προβιβασμοῦ ὑπαξιωματικῶν εἰς τοὺς βαθμοὺς τοῦ

Ἀνθυπασπιστοῦ, Ἀνθυπολοχαγοῦ καὶ Ὑπολοχαγοῦ»(¹)

Ἐπίσης διὰ τοῦ νόμου ΑΤΞΓ' τῆς 7 Ἀπριλίου 1886 ἐκανονίσθησαν τὰ τοῦ προβιβασμοῦ ἐν ὥρᾳ ἐπιστρατείας ὑπαξιωματικῶν εἰς Ἀνθυπασπιστὰς καὶ ὁπλιτῶν εἰς ὑπαξιωματικούς, ἐπιτραπέντος ὅπως προαγωνται εἰς Ἀνθυπασπιστὰς ἐκ τῶν ἐπὶ θητείᾳ ὑπηρετούντων οἱ ἔχοντες πεντάετῆ συνεχῆ ὑπηρεσίαν ἢ δεκαετῆ μὴ συνεχῆ ὑπαξιωματικοί. ἐκ δὲ τῶν ὡς ἐφέδρων κληθέντων οἱ ἔχοντες ἀπολυτήριον Γυμνασίου καὶ διετῆ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν. Ἐκ τῶν εἰρημένων Ἀνθυπασπιστῶν, μετὰ τὴν παύσιν τῆς ἐπιστρατεύσεως, οἱ μὲν ἐκ τῶν ἐφέδρων ὑπαξιωματικῶν προαχθέντες ὑπερχονται μετὰ τῆς σειρᾶς εἰς ἣν ἀνήκουσι καὶ ἐπανέρχονται εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ μὲ τὸν βαθμόν των κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐφεδρείας νόμου, οἱ δὲ ἐκ τῶν ἐπὶ θητείᾳ ὑπηρετούντων προαχθέντες τηροῦνται εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ καὶ ἢ εἰσάγονται εἰς τὸ Σχολεῖον τῶν Ὑπαξιωματικῶν ἢ προάγονται περαιτέρω καὶ ἀποστρατεύονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ΑΣΛϛ' νόμου.

Κατὰ τὸ ἔτος 1880 ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 7 Μαΐου Β. Διάγματα περὶ τηρήσεως σειρᾶς ἀρχαιότητος τῶν μετατιθεμένων ἀπὸ ὅπλου εἰς ὅπλον.

Κατὰ δὲ τὴν χρονικὴν περίοδον 1882-86 ἐξεδόθησαν τὰ ἑξῆς Β. Διατάγματα

α') τὸ περὶ προβιβασμοῦ εἰς βαθμὸν τοῦ Ἀρχιτεχνίτου τοῦ Ὁπλοστασίου Β. Διάταγμα τῆς 15 Μαΐου 1883 (²).

β'.) Τὸ περὶ προβιβασμοῦ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀνθυπασπιστοῦ τοῦ Ὑλικοῦ Πυροβολικοῦ Β. Διάταγμα τῆς 5 Μαΐου 1883 καὶ τὸ τροποποιοῦν αὐτὸ τῆς 30 Μαΐου ἰδίου ἔτους (³)

γ'.) Τὸ περὶ κανονισμοῦ τοῦ τρόπου τῆς πληρώσεως κενῶν θέσεων Ἀνθυπασπιστῶν τῶν διαφόρων τοῦ στρατοῦ σω-

---

(¹) Ὁ νόμος ΑΣΛϛ' ἐτροποποιήθη διὰ τῶν νόμων ΑΥΜΔ' καὶ ΑΥΜϛ' τοῦ 1887, ὡς καὶ διὰ τῶν ΑΧΗ' «περὶ προβιβασμοῦ ὑπεραρίθμων» καὶ ΑΧΗΑ τοῦ 1889 «περὶ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τῶν κατὰ τὸν ΑΛΒ' νόμον προβιβαζομένων εἰς Ἀνθυπασπιστάς.»

(²) Ἐτροποποιήθη διὰ Β. Δ. τῆς 27 Ἰουνίου 1894.

(³) Ὅρα τὸ ἤδη ἐν ἰσχύϊ Β. Δ. τῆς 29 Ἀπριλίου 1889 μὲ τὰς ἔκτοτε τροποποιήσεις αὐτοῦ.

μάτων Β. Δ. τῆς 31 Αὐγούστου 1883 ἐκδοθὲν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου ΑΗΑ' (¹)

δ') Τὸ περὶ ὑποψηφίων ἐνωμοταρχῶν α' τάξεως διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπομοιράρχου Β. Διάταγμα τῆς 19 Ἰουνίου 1884. (¹)

ε'.) Τὸ περὶ προσόντων πρὸς προβιβασμὸν Ἐπιλοχιῶν καὶ Λοχιῶν τῶν Διευθύνσεων τοῦ Μηχανικοῦ εἰς Ἀνθυπασπιστὰς Β. Δ. τῆς 4 Ἰουλίου 1884. καὶ

ς') Τὸ Β. Διάταγμα τῆς 23 Μαρτίου 1885 περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου ΑΗΑ' περὶ προβιβασμοῦ ὑπαξιωματικῶν.

Προσμέτρησις χρόνου προβιβασμοῦ καὶ ἀρχαιότητος

Διὰ τοῦ νόμου ΑΛΔ' τῆς 22ας Ἰουνίου 1882 «περὶ προσμετρήσεως τοῦ πρὸς προβιβασμὸν ἀξιωματικῶν ἀπαιτουμένου χρόνου» ἐθεσπίσθη, ὅτι οἱ κεκτημένοι βαθμὸν κατώτερον τοῦ Συνταγματάρχου ἀξιωματικοὶ ὤφειλον νὰ διανύσωσιν ὁλόκληρον τὸν ὑπὸ τοῦ ΧΗΕ' νόμου «περὶ στρατιωτικῶν προβιβασμῶν» ὁριζόμενον χρόνον ὑπηρεσίας διὰ τὸν ἀπὸ βαθμοῦ εἰς βαθμὸν προβιβασμὸν ὑπηρετοῦντες ἓν τινι τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν σωμάτων, καταστημάτων ἢ ὑπηρεσιῶν τοῦ στρατοῦ.

Εἰς τὴν διάταξιν ταύτην δὲν ὑπήχθησαν οἱ ἐν ἀργίᾳ ἕνεκα διαλύσεως σώματος, καταργήσεως θέσεως ἢ ἐπανόδου ἐξ αἰχμαλωσίας ἀξιωματικοί.

Δι' ἑτέρας διατάξεως τοῦ αὐτοῦ νόμου οἱ ὡς ἄνω ἀξιωματικοὶ τοῦ Πεζικοῦ, Ἱππικοῦ, Πυροβολικοῦ καὶ Μηχανικοῦ ὤφειλον νὰ διανύσωσι τὸν ὡς εἴρηται χρόνον ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ στρατεύματι τοῦ ὅπλου ἢ σώματος εἰς ὃ ἀνῆκον ἢ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν, τοῖς Ἀρχηγείοις Στρατοῦ καὶ τῷ Στρατιωτικῷ Σχολείῳ (²), μέ τινας ἐξαιρέσεις διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ τοῦ Μηχανικοῦ, οἱ δὲ ὑπάρχοντες ἀξιωματικοὶ τῶν Ἐπιτελῶν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ

(¹) Τὸ Διάταγμα τοῦτο ἀντεκατεστάθη διὰ τοῦ ἀπὸ 5 Νοεμβρίου 1888 Β. Δος, ὅπερ κατηργήθη μετὰ τῶν ἔκτοτε τροποποιήσεων αὐτοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 21 Φεβρουαρίου 1905 Β Δος, ἐκδοθέντος ἐπὶ τῇ βάσει διατάξεων τοῦ νόμου ΓΛΑ' (3031) τῆς 20 Ἰουλίου 1904 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ.»

(²) Ὅρα τὸ ἤδη ἐν ἰσχύϊ Β. Διάταγμα τῆς 16 Αὐγούστου 1895 μὲ τὰς ἔκτοτε τροποποιήσεις του.

(³) Εἰς ἅπαντα τὰ Σχολεῖα τοῦ Στρατοῦ κατὰ τὸν ἐρμηνευτικὸν νόμον ΑΟΑ' τῆς 11 Μαρτίου 1883.

τῶν Στρατιωτικῶν, παρὰ τοῖς Ἀρχηγείοις Στρατοῦ ἢ ἐν τῷ Στρατιωτικῷ Σχολείῳ.

Ἅπαντες οὗτοι, ἅμα προβιβαζόμενοι, δὲν ἠδύναντο νὰ τοποθετηθῶσιν εἰς ἄλλην ὀργανικὴν θέσιν τοῦ στρατοῦ πρὶν ἢ διήνυον τὸν πρὸς περαιτέρω προβιβασμὸν ἀπαιτούμενον χρόνον ἓν τινι τῶν ὡς ἄνω ὁριζομένων θέσεων.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω νόμου συνεπτύχθησαν διὰ τοῦ ΑΤζ' τῆς 12 Ἰουνίου 1886 εἰς μίαν γενικὴν διάταξιν, καθ' ἣν οἱ κεκτημένοι βαθμὸν κατώτερον τοῦ Συνταγματάρχου ἀξιωματικοὶ ὤφειλον, νὰ διανύσωσι ὁλόκληρον τὸν ὡς ἄνω ὁριζόμενον χρόνον ὑπηρετοῦντες ἓν τινι τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν σωμάτων, καταστημάτων ἢ ὑπηρεσιῶν τοῦ στρατοῦ ἢ ἐν εἰδικῇ ἢ διπλωματικῇ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀποστολῇ ἢ ἐπ' ἀδείᾳ αὐτόθι πρὸς ἐκπαίδευσιν.

Διὰ τοῦ νόμου ΑΤΠΘ' τῆς 12 Ἰουνίου 1886 δὲν προσεμετρεῖτο εἰς τὴν ἀρχαιότητα τῶν ἀξιωματικῶν ὁ χρόνος, ὃν διήνυεν ὁ ἀξιωματικὸς ἐν χορηγηθείσῃ ἀδείᾳ 5 ½ μηνῶν ἢ ἐν διαθεσιμότητι, μὴ προβλεπομένῃ ὑπὸ τῶν περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης νόμων (¹).

Βουλευταὶ ἀξιωματικοί

Τὰ περὶ τῶν ἐκτιθεμένων εἰς τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς δυνάμει τοῦ ἄρθρου 71 τοῦ Συντάγματος ἀξιωματικῶν τοῦ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν στρατοῦ ἐκανονίσθησαν διὰ τοῦ νόμου ΘΞΒ' τῆς 15 Μαΐου 1882, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐτέθησαν περιορισμοί τινες ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τῆς ἀδείας, ὡς πρὸς τὸ φέρειν τὴν στολὴν καὶ ὡς πρὸς τὴν τοποθέτησιν καὶ ὑπηρεσίαν τῶν ἀξιωματικῶν ἐν τῷ Νομῷ εἰς ὃν ἀνήκει ἡ ἐπαρχία, εἰς ἣν ἐξετέθησαν ὑποψήφιοι ἢ ἐν τοῖς τυχὸν συνορεύουσι τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ Νομοῖς. (²)

Διορισμὸς ἀποστράτων

Δυνάμει τοῦ νόμου ΑΤΕΑ' τῆς 7 Ἀπριλίου 1886 ὁ νόμος ΩΠΕ' τοῦ 1880 «περὶ διορισμοῦ ἀποστράτων ἀξιωματικῶν» (³) ἰσχύει διὰ πᾶσαν ἐπιστράτευσιν, πλὴν τοῦ

(¹) Ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω νόμοι, οἱ σχετικοὶ πρὸς τὴν προσμέτρησιν τοῦ χρόνου τῆς ἀρχαιότητος καὶ τοῦ ἀπαιτουμένου πρὸς προβιβασμόν, κατηργήθησαν διὰ τοῦ νόμου ΑΘΞΕ' τῆς 5 Ἀπριλίου 1891, ἐπειδὴ ἐθεωρήθησαν παρεμβάλλοντες δυσχερείας εἰς τὴν ἐλευθέραν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 71 τοῦ Συντάγματος

(²) Ὅρα καὶ νόμον ΓΗΘ' τῆς 10 Αὐγούστου 1905.

(³) Κατὰ τὸν νόμον ΠΗ' τῆς 16 Φεβρουαρίου 1881 ὁ διορισμὸς ἰδιωτῶν ὡς προϊσταμένων εἰς τὰ στρατολογικὰ γραφεῖα δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν νόμον ΩΠΕ'.

ὅρου τῆς ἐνώπιον ἀναχριτικοῦ συμβουλίου παραπομπῆς τῶν διορισθέντων ἀξιωματικῶν, οἵτινες δύνανται νὰ διορισθῶσι καὶ εἰς ἄλλας ὀργανικὰς θέσεις τοῦ στρατοῦ πλὴν τῶν ὑπὸ τοῦ εἰρημένου νόμου ὁριζομένων. Οὗτοι δύνανται ἐπίσης νὰ προβιβασθῶσι μόνον ἐν πολέμῳ, ὑπανέρχονται δὲ εἰς τὴν κατάστασιν τῆς ἀποστρατείας, ἅμα τῇ παύσει τῆς ἐπιστρατεύσεως.

Νυμφεύσεις

Διὰ Β. Δ. τῆς 14 Αὐγούστου 1861 εἶχον ὁρισθῆ τὰ τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς εἰσοδήματος πρὸς σύναψιν γάμου, διὰ δὲ τοῦ Β. Δ. τῆς 13 Φεβρουαρίου 1865 ἡ διὰ Β. Δ. χορήγησις ἀδείας νυμφεύσεως περιωρίσθη εἰς μόνους τοὺς ἀξιωματικούς, συμπεριληφθέντων τῶν ἀνθυπασπιστῶν μεταξὺ τῶν ὑπαξιωματικῶν (¹). Τὸ Διάταγμα τοῦτο τοῦ 1865 κατηργήθη διὰ νεωτέρου Β. Δ. τῆς 24 Σεπτεμβρίου 1879 «περὶ γάμων ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν» τροποποιήσαντος τὸ ἀπὸ 28 Ἰανουαρίου ἰδίου ἔτους Β. Δ. οὕτως ὥστε ὁ ἀξιωματικός, προκειμένου νὰ συνέλθῃ εἰς γάμον, ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ ἀπόδειξιν ἐμφαίνουσαν ὅτι κέκτηται, ἐκτὸς τῶν ἀποδοχῶν τοῦ βαθμοῦ του, καθαρὸν ἐτήσιον εἰσόδημα, εἴτε ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ περιουσίας, εἴτε ἐκ τῆς προικὸς προερχόμενον καὶ ἀνερχόμενον κατ'ἐλάχιστον ὅρον εἰς 4 000 δραχμὰς, προκειμένου δὲ περὶ συνάψεως γάμου μετὰ θυγατρὸς ἀξιωματικοῦ ἢ ἀνθυπασπιστοῦ εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ ποσοῦ τούτου ἤτοι εἰς 2 000 δραχμάς.

Δι' ἑτέρου Β.Δ. τῆς 5 Φεβρουαρίου 1882, ὅπως δυνηθῶσιν οἱ ὡς ἐκ τῆς προηγηθείσης ἐπιστρατεύσεως ταχέως προαχθέντες εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ καὶ ἀνθυπολοχαγοῦ ὑπαξιωματικοὶ νὰ πραγματοποιήσωσι τὰς ἃς εἶχον ὡς ὑπαξιωματικοὶ ἀναλάβει ὑποχρεώσεις γάμου, ἐπετράπη αὐτοῖς ἐξαιρετικῶς, νὰ πραγματοποιήσωσι ταύτας κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Β. Δ. τοῦ 1879 καὶ συμφώνως πρὸς τὸ γράμμα τοῦ Β. Δ. τοῦ 1861.

Ἀναπλήρωσις ἀξιωματικῶν

Διὰ Β. Δ. τῆς 28 Νοεμβρίου 1882 ἐπετράπη ἡ πρόσκαιρος ἀναπλήρωσις ὑπολοχαγῶν, ἀνθυπολοχαγῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τοῦ μηχανικοῦ δι' ὁμοιοβάθμων των, τοῦ μὲν ὑλικοῦ πυροβολικοῦ εἰς τὰ τάγματα τοῦ πυροβολικοῦ, τοῦ δὲ πεζικοῦ εἰς τὰ τοῦ μηχανικοῦ.

(¹) Ὅρα σελ. 128.

Διὰ Β. Δ. τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1882 «περὶ κανονισμοῦ τῆς προσαρτήσεως τῶν ὑπαξιωματικῶν εἰς εἰδικὰς ὑπηρεσίας» ὡρίσθησαν τὰ τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἀπεσπασμένων εἰς εἰδικὰς θέσεις ὑπαξιωματικῶν γραφέων κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ μὴ δύνανται οὗτοι ν' ἀποσπασθῶσιν, ἂν μὴ ὑπηρετήσαν εἰς τὸν τελευταῖον αὐτῶν βαθμὸν ἐπὶ ἓν τοὐλάχιστον ἔτος παρά τινι λόχῳ, πυροβολαρχίᾳ ἢ ὕλῃ, οὐδὲ ἀποσπάσμενοι νὰ δύνανται νὰ διαμένωσιν εἰς εἰδικὰς θέσεις πλέον τῶν δύο ἐτῶν, ἀλλ' οὔτε νὰ διορισθῶσιν ἐκ νέου εἰς τοιαύτας, ἂν δὲν ὑπηρετήσωσι καὶ πάλιν ἐπὶ ἓν ἔτος εἰς λόχον, πυροβολαρχίαν ἢ ὕλην.

Εἰδικαὶ ὑπηρεσίαι ὑπαξιωματικῶν

Διὰ τοῦ νόμου ΑΤΞΔ' τῆς 7 Ἀπριλίου 1886 «περὶ κατατάξεως εἰς τὸν στρατὸν ἀλλοδαπῶν ἀξιωματικῶν» ἐπετράπη ἡ ἐπὶ τῇ βάσει Βασιλικοῦ Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐν ὥρᾳ ἐπιστρατείας ἢ πολέμου κατάταξις ἀλλοδαπῶν ἀξιωματικῶν ξένων τακτικῶν στρατῶν ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ, τῇ ἐθνοφρουρᾷ καὶ τοῖς σχηματιζομένοις εἰδικοῖς σώμασι, μετὰ προηγουμένην πολιτογράφησιν καὶ μὲ τὸν βαθμόν, ὑφ' ὃν ὑπηρέτουν εἰς τοὺς ξένους στρατούς.

Κατάταξις ἀλλοδαπῶν ἀξιωματικῶν

Οἱ οὕτω κατατασσόμενοι ἀπολύονται μὲν ἅμα τῇ παύσει τῆς ἐπιστρατεύσεως, δύνανται ὅμως ὁριστικῶς νὰ στρατιωθῶσι τῇ αἰτήσει των εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, ἐὰν ἔγεινε πόλεμος καὶ μετέσχον μάχης.

Διὰ τοῦ νόμου ΑΤΞ' τῆς 7 Ἀπριλίου 1886 ἐπετράπη ἐν ὥρᾳ ἐπιστρατείας καὶ ὁρισταμένης ἀνάγκης νὰ καταταχθῶσι, πρὶν ὑποστῶσι τὰς νενομισμένας ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ οἱ μαθηταὶ τῆς 5ης τάξεως τοῦ Στρατιωτικοῦ Σχολείου τῶν Εὐελπίδων καὶ τῆς 3ης τοῦ Σχολείου τῶν Ὑπαξιωματικῶν, μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ οἱ μαθηταὶ τῆς 4ης τάξεως τοῦ Σχολείου τῶν Εὐελπίδων καὶ τῆς 2ας τοῦ Σχολείου τῶν Ὑπαξιωματικῶν, καὶ τέλος μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ λοχίου οἱ μαθηταὶ τῆς 2ας τάξεως τοῦ Προπαρασκευαστικοῦ Ὑπαξιωματικῶν Σχολείου.

Κατάταξις μαθητῶν πρὸ τοῦ πέρατος τῶν σπουδῶν των

Τὰ τῆς ἀποστολῆς ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ ἢ τοῦ Στρατοῦ τῆς ξηρᾶς δι' ἐξόδων τοῦ Δημοσίου εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν πρὸς ἐκπαίδευσιν διέπει ὁ νόμος ΣΚΔ' τῆς 27 Ἰανουαρίου 1853, ἐπιβάλλων εἰς τοὺς ἀποστελλομένους νὰ ὑπηρετήσωσι μετὰ τὴν ἐπάνοδόν των εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὀκτὼ ὁλόκληρα ἔτη καὶ νὰ δώσωσι πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς των τὸν

Ἐκπαίδευσις Ἑλλήνων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ

περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς νέας ταύτης ὑποχρεώσεως ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας.

Διὰ Β. Δ τῆς 2 Αὐγούστου 1861 δυνάμει τοῦ νόμου τούτου καὶ τοῦ συμπληρωτικοῦ τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν ΣΚΒ' τῆς 27 Ἰανουαρίου 1853 ἐκανονίσθησαν τὰ τῆς ἐν λόγῳ ἀποστολῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἱκανότητος καταδεικνυμένης διὰ συναγωνισμοῦ, τῆς καλῆς διαγωγῆς καὶ τοῦ περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ζήλου (¹).

Διὰ τοῦ νόμου ΑΛΕ' τῆς 22 Ἰουνίου 1882 ἐπετράπη ἡ εἰς τὸν στρατὸν κατάταξις μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ ἢ τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ τῶν εἰς τὰ στρατιωτικὰ σχολεῖα ξένων Κρατῶν ἐκπαιδευθέντων ὑπηκόων Ἑλλήνων (²), ἐὰν ὦσιν ἐγγεγραμμένοι εἰς τὰ μητρῷα τῶν ἀρρένων, ὡς ἄγοντες ἡλικίαν κατωτέραν τῶν 25 ἐτῶν, ἐὰν ἔχωσιν ἀπολυτήριον Ἑλληνικοῦ Γυμνασίου ἢ πτυχίον ὁμοταγὲς ξένου Κράτους καὶ ἐὰν ἀπεφοίτησαν ἐκ τοῦ Σχολείου κτησάμενοι βεβαιωμένα, ὅπως καὶ οἱ ἰθαγενεῖς, τὰ διὰ τούτους ἀπαιτούμενα προσόντα ἱκανότητος πρὸς κατάταξιν μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ ἢ τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ (³) ἐν τῷ στρατῷ τοῦ Κράτους, εἰς ὃ ἀνήκει τὸ Σχολεῖον.

Στο. Σχολεῖον Εὐελπίδων

Διὰ τοῦ νόμου ΑΝ' τῆς 5 Ἰουλίου 1882 περὶ «ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατιωτικοῦ Σχολείου τῶν Εὐελπίδων», τὸ Σχολεῖον τοῦτο προωρίσθη εἰς ἐκπαίδευσιν νέων πρὸς κατάταξιν εἰς τὰ διάφορα ὅπλα τοῦ στρατοῦ μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ.

Ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ὡρίσθη εἰς 160 κατ' ἀνώτατον ὅρον.

Οἱ κατατασσόμενοι λαμβάνονται κατὰ σειρὰν ἱκανότητος ἐκ τῶν ἐπιτυχόντων εἰς τὸν πρὸς τοῦτο γενόμενον διαγωνισμόν, εἰς ὃν εἰσὶ δεκτοὶ μόνον ὑπήκοοι Ἕλληνες καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους α'.) νὰ ὦσιν ἐγγεγραμμένοι εἰς τὰ μητρῷα τῶν ἀρρένων καὶ ἄγωσιν ἡλικίαν μικροτέραν τῶν 17 ἐτῶν (¹) συμπεπληρωμένων β'.) νὰ ἔλαβον ἀπολυτήριον Γυμνασίου γ'.) νὰ ἔχωσι διαγωγὴν ἀνεπίληπτον καὶ δ'.) νὰ ἐκρίθησαν ἱκανοὶ πρὸς κατάταξιν ἐν τῷ Σχολείῳ ὑπὸ τῆς Ἀνωτάτης Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς.

Οἱ μαθηταὶ κατατάσσονται ἐπὶ ἐνιαυσίοις διδάκτροις 800 παλαιῶν ἤτοι 720 νέων δραχμῶν καὶ ἐπὶ καταβολῇ 1000 παλαιῶν ἤτοι 920 νέων, λόγῳ ἀποζημιώσεως τοῦ Δημοσίου διὰ τὴν ἐνδυμασίαν, τὰ διδακτικὰ βιβλία καὶ λοιπὰ εἴδη, ἅτινα χορηγεῖ αὐτοῖς τοῦτο.

Ἡ ἐν τῷ Σχολείῳ ἐκπαίδευσις διαρκεῖ πέντε ἔτη, δυναμένη νὰ περιορισθῇ καὶ εἰς τέσσαρα διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος, ὁπόταν καταστῇ ἐφικτὴ ἡ κατάταξις νέων μαθητῶν εἰς τὴν δευτέραν τάξιν.

Οἱ μαθηταί, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν, δίδουσι τὸν νενομισμένον στρατιωτικὸν ὅρκον καὶ ὑπόκεινται εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς νόμους καὶ κανονισμούς.

Οἱ λαβόντες κατὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις τὸν βαθμὸν «καλῶς» κατατάσσονται μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀνθυπολοχαγοῦ, εἰς ἃ σώματα ἐπιθυμοῦσιν, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσι χηρεύουσαι θέσεις, λαμβανόμενοι κατὰ σειρὰν τῆς εἰς τὰς ἐξετάσεις ἐπιτυχίας των ἢ κατατάσσονται εἰς ἄλλο σῶμα τῆς ἐκλογῆς των ἐν ᾧ ὑπάρχουσι θέσεις, καὶ ἐν ἐλλείψει τοιούτων ὡς ὑπεράριθμοι κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας. Οἱ λαβόντες τὸν βαθμὸν «σχεδὸν καλῶς» κατατάσσονται ὡς Ἀνθυπασπισταὶ (²) καὶ οἱ λαβόντες κατώτερον βαθμὸν ὡς Λοχίαι.

Ἐπιτρέπεται ἡ κατάταξις ἐν τῷ Σχολείῳ ἀλλοδαπῶν ὡς μαθητῶν ὑπὸ τοὺς κανονισθησομένους διὰ Β. Διατάγματος ὅρους, χωρὶς οὗτοι ν' ἀποκτῶσι τὸ δικαίωμα πρὸς κατάταξιν ἐν τῷ στρατῷ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν των.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου τούτου ΑΝ' ἐξεδόθησαν τὸ ἀπὸ 20 Μαΐου 1883 Β. Διάταγμα «περὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ κα-

(¹) Ὅρα καὶ νεώτερον Β. Διάταγμα τῆς 16 Φεβρουαρίου 1899.

(²) Οὗτοι κατετάσσοντο καὶ ὡς ὑπεράριθμοι δυνάμει τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου ΑΡΟΓ' τῆς 31 Μαρτίου 1884.

(³) Ὁ νόμος οὗτος ἀντεκατέστη διὰ τοῦ ΑΥΛΣ' τῆς 19 Μαΐου 1887, ὅστις κατηργήθη μὲν διὰ τοῦ ΑΨΙΕ' τῆς 16 Μαρτίου 1889, ἀνενεώθη ὅμως διὰ τοῦ ἐν ἰσχύϊ μέχρι σήμερον ΑΩΞΔ' νόμου τῆς 5 Ἀπριλίου 1891

(¹) Τῶν 18 ἐτῶν δυνάμει τοῦ νόμου ,ΒΡΟΗ' τῆς 20 Φεβρουαρίου 1893, δι' οὗ ἐτροποποιήθησαν καὶ τὰ τῆς συνθέσεως τῶν ἐπιτροπῶν τῶν εἰσιτηρίων, ἐνιαυσίων καὶ ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων.

(²) Οὗτοι προβιβάζονται εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀνθυπολοχαγοῦ, ἅμα τῇ συμπληρώσει ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ Ἀνθυπασπιστοῦ κατὰ τὸν νόμον ΑΥΜΣ' τῆς 28 Μαΐου 1887.

νονισμοῦ τοῦ Στρατ. Σχολείου τῶν Εὐελπίδων» (¹) καὶ τὸ ἀπὸ 25 Αὐγούστου 1886 «περὶ εἰσαγωγῆς καὶ ἐκπαιδεύσεως ἐν τῷ Στρατ. Σχολείῳ τῶν Εὐελπίδων ἀλλοδαπῶν Ἑλλήνων καὶ Ἀλβανικῆς καταγωγῆς».

Σχολεῖον Ὑπαξιωματικῶν

Διὰ τοῦ νόμου ΑΛΒ' τῆς 21 Ἰουνίου 1882 (²) συνέστη Σχολεῖον Ὑπαξιωματικῶν, τοῦ ὁποίου σκοπὸς ἐστὶν ἡ ἐκπαίδευσις τῶν ἐχόντων τὰς ἀπαιτουμένας προκαταρκτικὰς γνώσεις Ὑπαξιωματικῶν, ἵνα καταστῶσιν ἱκανοὶ πρὸς προβιβασμὸν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀνθυπασπιστοῦ ἐν τῷ Πεζικῷ καὶ τῷ Ἱππικῷ. Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον οὐδεὶς Ὑπαξιωματικὸς προβιβάζεται Ἀνθυπασπιστὴς ἐν ὥρᾳ εἰρήνης ἢ ἐπιστρατείας,(³) ἂν δὲν εὐδοκιμήσῃ εἰς τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις τοῦ Σχολείου τῶν Ὑπαξιωματικῶν, πλὴν ἂν ἠνδραγάθησεν ἐξόχως.

Ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν Ὑπαξιωματικῶν μαθητῶν ὡρίσθη εἰς ἑκατὸν κατ' ἀνώτατον ὅρον.

Ἡ ἐν τῷ Σχολείῳ ἐκπαίδευσις ἔδει νὰ διαρκῇ δύο ἔτη, ἤδη ὅμως διαρκεῖ τρία δυνάμει τοῦ νόμου ΑΣΛΖ' τῆς 24 Ἰουλίου 1885, περιλαβόντος καὶ τοὺς διὰ τοῦ νόμου ΑΡΟΑ' τῆς 29 Μαρτίου 1884 «περὶ μορφώσεως ἀξιωματικῶν τοῦ Οἰκονομικοῦ Σώματος» ἐν τῷ Σχολείῳ τῶν Ὑπαξιωματικῶν κατατασσομένους ὑπαξιωματικούς. (⁴)

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων ἔδει νὰ συντάσσωνται παρὰ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς δύο εἰδικοὶ πίνακες ὑποψηφίων προβιβασμοῦ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀνθυπασπιστοῦ, εἷς διὰ τὸ Ἱππικὸν καὶ ἕτερος διὰ τὸ Πεζικόν, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν πινάκων τούτων ἔδει νὰ προβιβάζωνται πρὸς πλήρωσιν χηρευουσῶν θέσεων Ἀνθυπασπιστῶν οἱ ἐν τῷ σχετικῷ πίνακι ἐγγεγραμμένοι ὑπαξιωματικοί, λαμβανόμενοι κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐγγραφῆς των. Δυνάμει ὅμως τῶν νόμων ΑΛΑ' τῆς 26 Μαρτίου 1883 καὶ ΑΡΟΓ' τῆς 31 Μαρτίου 1884 ἅπαντες οἱ εἰς τοὺς πίνακας ἐγγεγραμμένοι προβιβάζονται ὡς Ἀνθυπολοχαγοὶ ἢ ὡς Ἀνθυπίλαρχοι, οἱ δὲ

(¹) Ὅρα τὸ ἤδη ἐν ἰσχύϊ Β. Διάταγμα τῆς 7 Μαΐου 1893 μὲ τὰς ἔκτοτε τροποποιήσεις του.

(²) Ὑπουργὸς Χ. Τρικούπης.

(³) Ὅρα νεώτερον νόμον ΑΤΕΓ' τοῦ 1886 εἰς σελ. 263

(⁴) Ὅρα καὶ νόμον ΒΧΚΗ' τῆς 7 Ἰουλίου 1899 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ΑΣΛΖ' νόμου περὶ συστάσεως Σχολείου Ὑπαξιωματικῶν.

πλεονάζοντες θεωρούμενοι προσωρινῶς ὡς ὑπεράριθμοι καταλαμβάνουσι τὰς πρώτας χηρευούσας θέσεις. (¹)

Διὰ Β. Διατάγματος τῆς 6 Αὐγούστου 1882, τροποποιηθέντος διὰ νεωτέρου τῆς 12 Ἰανουαρίου 1883, ὡρίσθησαν τὰ περὶ ἐξετάσεων καὶ εἰσαγωγῆς μαθητῶν ἐν τῷ Σχολείῳ τῶν Ὑπαξιωματικῶν, δι' ἑτέρου δὲ τῆς 12 Ἀπριλίου 1883, τροποποιηθέντος διὰ νεωτέρου τῆς 31 Αὐγούστου 1883, ἐκυρώθη ὁ Κανονισμὸς τοῦ Σχολείου, ὅστις καὶ ἀνεθεωρήθη διὰ Β. Δ τῆς 19 Ὀκτωβρίου 1885. (²)

Τέλος τὰ τῶν ἐξόδων συντηρήσεως τῶν ἐν τῷ Σχολείῳ τῶν Ὑπαξιωματικῶν ὡρίσθησαν διὰ τοῦ νόμου ΑΣΛΘ' τῆς 24 Ἰουλίου 1885. (³)

Διὰ Β. Δ. τῆς 12 Ἰουλίου 1883 ὡρίσθη ἡ θέσις τῶν μαθητῶν τοῦ Σχολείου τῶν Ὑπαξιωματικῶν δεξιὰ τῶν Εὐζώνων κατὰ τὰς παρατάξεις τῶν διαφόρων σωμάτων τοῦ στρατοῦ κατὰ τὰς ἐνόπλους συνκροτήσεις, ἐπιθεωρήσεις δημοσίας τελετάς κ. τ. λ.

Προπαρασκευαστικὸν Ὑπαξιωματικῶν Σχολεῖον

Διὰ τοῦ νόμου ΑΡΟΖ' τῆς 9 Ἀπριλίου 1884 (⁴) συνέστη Προπαρασκευαστικὸν Ὑπαξιωματικῶν Σχολεῖον, οὗ σκοπὸς ἦτο ἡ στρατιωτικὴ ἐκπαίδευσις νέων ἐριευμένων ν' ἀσπασθῶσι τὸ στρατιωτικὸν στάδιον, οἵτινες καταρτιζόμενοι ἐν αὐτῷ ἔδει νὰ κατατάσσωνται εἰς τὰ διάφορα ὅπλα ἢ σώματα τοῦ στρατοῦ μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ λοχίου.

Ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ὡρίσθη εἰς 240 κατ' ἀνώτατον ὅρον, προυτιμῶντο δὲ μέχρι τοῦ ἡμίσεως τοῦ ἀριθμοῦ τὰ τέκνα τῶν στρατιωτικῶν καὶ μετὰ ταῦτα τὰ τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων. Ἐν τῷ Σχολείῳ κατετάσσοντο μόνον πολῖται Ἕλληνες α') ὄντες ἐγγεγραμμένοι εἰς τὰ μητρῷα τῶν ἀρρένων, ὡς ἄγοντες ἡλικίαν οὐχὶ ἐλάσσονα τῶν 16 ἐτῶν ἢ μείζονα τῶν 18 συμπεπληρωμένων β') ἔχοντες διαγωγὴν ἀνεπίληπτον ἁρμοδίως πιστοποιουμένην γ') κριθέντες σωματικῶς

(¹) Ὑπεράριθμοι δὲν ἐπιτρέπεται ἤδη νὰ ὑπάρχωσι, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 37 τοῦ νόμου ΓΛΑ' (ὑπ' ἀριθ. 3031) τῆς 20 Ἰουνίου 1904 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ».

(²) Ὅρα τὸ ἤδη ἐν ἰσχύϊ Β. Διάταγμα τῆς 17 Ἰουνίου 1893 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Σχολείου τῶν Ὑπαξιωματικῶν» μὲ τὰς ἔκτοτε τροποποιήσεις του.

(³) Ὅρα τὸν ἤδη ἐν ἰσχύϊ ΒΧΚ' νόμον τῆς 7 Ἰουλίου 1899.

(⁴) Ὁ νόμος οὗτος κατηργήθη διὰ τοῦ ΑΨΞΣΤ' τῆς 18 Ἀπριλίου 1889

ἱκανοὶ πρὸς κατάταξιν καὶ δ') κεκτημένοι τὰς ὁρισθείσας διὰ Β. Διατάγματος γνώσεις.

Ἡ ἐν τῷ Προπαρασκευαστικῷ Σχολείῳ ἐκπαίδευσις διήρκει δύο ἔτη.

Ἅμα ὡς μαθητὴς συνεπλήρου τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἔδιδε τὸν νενομισμένον στρατιωτικὸν ὅρκον καὶ ὑπέκειτο εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς νόμους καὶ κανονισμούς.

Διὰ Β. Διαταγμάτων τῆς 30 Μαΐου καὶ τῆς 8 Αὐγούστου 1884 ὡρίσθησαν τὰ περὶ ἐξετάσεων καὶ εἰσαγωγῆς νέων, ὡς καὶ τὰ περὶ τῶν διδακτέων μαθημάτων ἐν τῷ Προπαρασκευαστικῷ Ὑπαξιωματικῶν Σχολείῳ, δι' ἑτέρου δὲ τῆς 27ης Σεπτεμβρίου 1885 ἐκυρώθη ὁ Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς τοῦ Σχολείου τούτου.

Διὰ Β. Δ. τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1884 ἡ θέσις τῶν Στρατιωτῶν Μαθητῶν τοῦ Προπαρασκευαστικοῦ Ὑπαξιωματικῶν Σχολείων ὡρίσθη δεξιὰ τῶν Εὐζώνων καὶ ἀριστερὰ τῶν Ὑπαξιωματικῶν Μαθητῶν.

Σχολεῖον Βολῆς

Δι' ἐγκυκλίου τῆς 31 Ἰουνίου 1886 τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, πρὸς μείζονα ἀνάπτυξιν καὶ ἐπὶ τὸ ὁμοιομορφότερον διαρρύθμισιν τῆς περὶ τὴν βολὴν διδασκαλίας τῶν ἀνδρῶν παρ' ἅπασι τοῖς σώμασι τοῦ στρατοῦ, προτιθέμενον τὴν ἐν Ἀθήναις ἵδρυσιν εἰδικοῦ μονίμου Σχολείου Βολῆς, ἐν ᾧ ἀριθμός τις ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν ἐξ ὅλων τῶν σωμάτων, συνερχόμενοι ἐτησίως νὰ διακούωσιν ὁλοκλήρου σειρᾶς θεωρητικῶν καὶ πρακτικῶν μαθημάτων ἀναγομένων εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῆς στρατιωτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἐθεώρησε σκόπιμον ν' ἀποστείλῃ εἰς Γαλλίαν, ὅπως διακούσωσι τῶν σχετικῶν μαθημάτων ἐν τῇ Σχολῇ τοῦ ἐν Châlons Στρατοπέδου δύο ἀξιωματικούς, ἕνα ἀντισυνταγματάρχην ἢ ταγματάρχην καὶ ἕνα λοχαγὸν ἢ ὑπολοχαγόν, καὶ προσεκάλεσε τοὺς ἐφιεμένους ν' ἀναλάβωσι τὴν τοιαύτην ἀποστολήν, νὰ ὑποβάλωσιν αὐτῷ τὰς περὶ τούτου αἰτήσεις των διὰ τῆς ἱεραρχικῆς ὁδοῦ.

Μέχρι τῆς ὁριστικῆς ὅμως ἱδρύσεως τοῦ Σχολ. Βολῆς εἶχε διαταχθῇ δι' ἐγκυκλίων διαταγῶν τοῦ Ὑπουργείου, κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 1886 ἐκδοθεισῶν, ἡ παρὰ τοῖς σώμασι τοῦ Πεζικοῦ καὶ Ἱππικοῦ ἀνάπτυξις τῆς ἐμπράκτου διδασκαλίας περὶ τὴν βολὴν μετὰ μείζονος ἢ περὶ τὰς λοιπὰς ἀσκήσεις ἐπιμελείας, προσέτι δὲ διετάχθησαν ἅπαντα τὰ Συντάγματα τοῦ Πεζικοῦ

καὶ Ἱππικοῦ ν' ἀποστείλωσιν εἰς Ἀθήνας ἀνὰ ἕνα λοχαγόν, τὰ δὲ τάγματα τῶν Εὐζώνων ἀνὰ ἕνα λοχαγὸν ἢ ὑπολοχαγόν ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ διδαχθῇ αὐτοῖς ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τοῦ παρὰ τῷ Ὑποστρατήγῳ Vosseur λοχαγοῦ Chevalier ἡ μεθοδικὴ διδασκαλία τῆς βολῆς.

Στρ. Ἀσκήσεις εἰς τὰ Γυμνάσια τοῦ Κράτους

Δι' ἐγκυκλίου διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1884, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου, περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ΑΡΙΘ' Νόμου τῆς 31 Μαρτίου 1883 «περὶ εἰσαγωγῆς ὡς τακτικοῦ ὑποχρεωτικοῦ μαθήματος, τῶν στρατιωτικῶν ἀσκήσεων εἰς τὰ Γυμνάσια τοῦ Κράτους, τά τε δημόσια καὶ τὰ ἰδιοσυντήρητα, ἀνετέθη ἡ διδασκαλία αὐτῶν εἰς Ἀνθυπολοχαγοὺς καὶ Ἀνθυπασπιστὰς τοῦ Στρατοῦ.

Πειθαρχία

Διὰ Β. Δ. τῆς 28 Αὐγούστου 1882 ἐκανονίσθησαν τὰ τῆς ποινικῆς δικαιοδοσίας τῶν προϊσταμένων τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν καὶ καταστημάτων, ὧν ἡ ποινικὴ δικαιοδοσία δὲν ἦτο κεκανονισμένη δι' εἰδικοῦ Διατάγματος.

Κανονισμοὶ

Δι' ἐγκυκλίου διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἐκδοθείσης κατὰ τὸ ἔτος 1882, εἶχεν ἐπιτραπῇ, ὅπως οἱ μετατιθέμενοι ἀξιωματικοὶ λαμβάνωσι μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὸν ὡς ὑπηρέτην ἢ ἱπποκόμον διατελοῦντα παρ' αὐτοῖς στρατιώτην· διὰ νεωτέρας ὅμως ἐγκυκλίου τοῦ 1884 περιωρίσθη τὸ δικαίωμα τοῦτο τῶν ἀξιωματικῶν εἰς μόνους τοὺς ἱπποκόμους.

Δι' ἑτέρας ἐγκυκλίου τῆς 26 Ἰανουαρίου 1884 ἐνεκρίθη, ἵνα αἱ ἐπενεχθεῖσαι τροποποιήσεις εἰς τοὺς Κανονισμοὺς τῶν Ἀσκήσεων τοῦ Γαλλικοῦ Στρατοῦ, τοὺς εἰσαχθέντας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Πεζικὸν διὰ Β. Δ. τῆς 9ης Ἀπριλίου 1876, εἰσαχθῶσι καὶ εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς Κανονισμοὺς καὶ διδαχθῶσι θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς, πρῶτον εἰς τὰ στελέχη τῶν σωμάτων καὶ εἶτα εἰς τοὺς στρατιώτας. (¹)

Οἱ ἐν χρήσει εἰς τὸν Γαλλικὸν Στρατὸν Κανονισμοὶ Ἀσκήσεων τοῦ Πεζικοῦ τῆς 29 Ἰουλίου 1884, μεταγλωττισθέν-

(¹) Αἱ τροποποιήσεις αὗται κατεχωρήθησαν ἐν τῇ «Στρατιωτικῇ Ἐπιθεωρήσει», περιοδικῷ ἐκδιδομένῳ ὑπὸ τοῦ ταγματάρχου τοῦ πυροβολικοῦ Μ. Δόξα. Τόμος Β'. Τεῦχ. Θ'.

τες εἰσήχθησαν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Πεζικὸν δι' ἐγκυκλίου διαταγῆς τῆς 19 Μαρτίου 1881.

Ἐπίσης δι' ἐγκυκλίου διαταγῆς τῆς 5 Ἀπριλίου 1886 ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν οἱ δι' ἑτέρας διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου ἀπὸ 29 Δεκεμβρίου 1885 διανεμηθέντες κανονισμοὶ τῆς ἐν ἐκστρατείᾳ ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ.

Διὰ Β. Δ τῆς 28 Ἰουνίου 1886 ἐτροποποιήθη ἡ σχετικὴ παράγραφος τοῦ κανονισμοῦ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῶν διαφόρων σωμάτων καὶ ἐπετράπη, ὅπως «ἐν μεγάλῃ ἢ μικρᾷ στολῇ πᾶς ἀξιωματικός, ὑπαξιωματικὸς καὶ στρατιώτης φέρῃ τὸ ξῖφος καὶ ἐκτὸς ὑπηρεσίας».

Ἡ στέρησις τοῦ δικαιώματος τοῦ φέρειν τὸ ξῖφος ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας ἐπεβάλλετο ὡς ποινὴ εἰς τοὺς ὑποδεκανεῖς, μουσικοὺς καὶ στρατιώτας, δὲν ἠδύνατο δὲ νὰ ὑπερβῇ αὕτη τοὺς τρεῖς μῆνας.

Δι' ἐγκυκλίου διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν τῆς 4 Νοεμβρίου 1885 ἐκοινοποιήθη Κανονισμὸς ἀφορῶν εἰς τὴν μετακόμισιν στρατοῦ, ἀποσκευῶν, ἵππων καὶ ὑλικοῦ τοῦ κατα γῆν στρατοῦ διὰ τοῦ σιδηροδρόμου Θεσσαλίας.

Στολή Διὰ Β. Δ. τῆς 24 Μαρτίου 1881 εἶχον κανονισθῆ τὰ τῆς στολῆς τῶν ἐπικούρων κτηνιάτρων, ἥτις μετερρυθμίσθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3ου τοῦ νόμου ΠΝΔ τῆς 10 Μαΐου 1882 ὡς ἑξῆς. «Οἱ ἐπίκουροι κτηνίατροι φέρουσι στολὴν τὴν διὰ τοὺς ἐπικούρους ἰατροὺς ὡρισμένην σὺν μόνῃ τῇ διαφορᾷ, ὅτι τὰ κομβία καὶ τὰ διακριτικὰ τοῦ βαθμοῦ εἰσὶν ἀργυρᾶ».

Διὰ Β. Δ. τῆς 11 Ἰανουαρίου 1882 τὸ ἰσχύον σύστημα τῆς καταθέσεως τοῦ ἱματισμοῦ εἰς τοὺς ὁπλίτας τοῦ στρατοῦ, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Χωροφυλακῆς, κατηργήθη καὶ εἰσήχθη ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου ἰδίου ἔτους τὸ τῆς χορηγίας ἱματισμοῦ κατὰ διάρκειαν, στηριζομένην δι' ἕκαστον εἶδος ἱματισμοῦ εἰς τοὺς ὅρους τῶν ἐν χρήσει εἰς ἕκαστον ὅπλον ἀναλογικῶν πινάκων. Διὰ τὸν ἱματισμὸν τῶν ὁπλιτῶν τῶν εὐζωνικῶν ταγμάτων ἐτηρήθησαν αἱ κείμεναι διατάξεις.

Διὰ Β. Δ. τῆς 17 Μαρτίου 1882 ἐκανονίσθη ὡς κάλυμμα τῆς κεφαλῆς δέκα ἑνωμοτιῶν Χωροφυλακῆς, ὧν οἱ ἀριθμοὶ ἐπρόκειτο νὰ ὁρισθῶσιν ἀκολούθως παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, φάριον (φέσιον) κολωρεκωνικοῦ σχήματος, φέρον τὸ κεκανονισμένον στέμμα καὶ ἐθνόσημον.

Ἐπίσης κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον 1882—84 ἐξεδόθησαν Β. Διατάγματα περὶ μικρᾶς στολῆς τῶν ἀξιωματικῶν καὶ περὶ ἀμπεχόνων τῶν ὁπλιτῶν τῆς Χωροφυλακῆς, περὶ στολῆς τῶν ὁπλιτῶν τῆς Χωροφυλακῆς, περὶ σημείου ὑπηρεσίας ἀνθυπασπιστῶν τοῦ Πεζικοῦ, περὶ τροποποιήσεως τῆς στολῆς τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τοῦ Μηχανικοῦ, περὶ στολῆς τῶν Ἀρχιτεχνιτῶν τοῦ Ὁπλοστασίου, περὶ τῶν ἐπωμίων τῶν ἀνδρῶν τοῦ Πυροβολικοῦ, περὶ τοῦ περιλαιμίου τῆς χλαίνης τῶν Ὑγειονομικῶν ἀξιωματικῶν, περὶ ἀμπεχόνου νοσοκόμων, περὶ χλαίνης τῶν ἀνδρῶν τοῦ Πυροβολικοῦ, περὶ κανονισμοῦ τῆς σαγῆς τῶν ἵππων κ.τ.λ. τοῦ Πυροβολικοῦ, περὶ περιζώσεως τοῦ ζωστῆρος τῆς σπάθης τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Πυροβολικοῦ, περὶ τῶν σημάτων τῆς στολῆς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Πυροβολικοῦ, περὶ τῶν σημάτων τῆς στολῆς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Οἰκονομικοῦ κλάδου, περὶ τῆς στολῆς τῶν ἐκπαιδευομένων ἐν τοῖς Στρατ. Σχολείοις ξένων Κρατῶν, περὶ στολῆς καὶ ἐξαρτύσεως τοῦ ἀνωτέρου γενικοῦ ἐπιμελητοῦ, περὶ στολῆς τῶν διὰ τὸ σῶμα τοῦ Οἰκονομικοῦ προωρισμένων ὑπαξιωματικῶν μαθητῶν, περὶ στολῆς τῶν ἐν ἀποστρατείᾳ στρατηγῶν, περὶ σημείου ὑπηρεσίας τοῦ ἀνωτέρου γενικοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ περὶ σημείου ὑπηρεσίας ἀνθυπασπιστῶν τοῦ ὑλικοῦ πυροβολικοῦ.

Διὰ Β. Διαταγμάτων, ἐκδοθέντων κατὰ τὸ ἔτος 1885, ἐκανονίσθησαν τὰ περὶ ἐπικαλύμματος τῶν χλαινῶν, τὰ περὶ κυρτοῦ γείσου τοῦ πηλικίου, τὰ περὶ κανονισμοῦ λαιμοδέτου διὰ τοὺς ὁπλίτας ὁμοίου πρὸς τὸν ἐν χρήσει εἰς τὸν Γαλλικὸν Στρατόν, ὡς καὶ τὸ νὰ φέρωσιν οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπιστὰ ἐνδρομίδας κατὰ τὰς ἱππικὰς ὑπηρεσίας καὶ ἐν μεγάλῃ στολῇ.

Ἐπίσης κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 1885 διὰ Β Δ. τῆς 25 Ὀκτωβρίου ἐκανονίσθη νὰ φέρωσιν οἱ ὁπλῖται τοῦ Πεζικοῦ, πλὴν τῶν παρατάξεων καὶ ὁσάκις εἶναι ἐν μεγάλῃ στολῇ, ἀμπέχονον ἐξ ἐρέας κυανέας ὀρφνῆς, ὅμοιον πρὸς τὸ ἐγκριθὲν διὰ τοὺς ὁπλίτας τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ φέρον περιλαίμιον καὶ παραράμματα ἐξ ἐρέας ὑπολευκοῦς καὶ κομβία κυρτὰ λεῖα. Δι' ἑτέρου δὲ Β Δ. τῆς 14 Μαρτίου 1886 ὡρίσθη, ὅπως τὰ ἐπὶ τοῦ πηλικίου τῶν ὁπλιτῶν φερόμενα, στέμμα καὶ ἐθνόσημον ἐκ μετάξης, ἀντικατασταθῶσι διὰ μεταλλίνων τοιούτων.

Ὁπλισμὸς ἐξάρτυσις

Διὰ Β. Δ. τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1882 εἰς τὴν ἐξάρτυσιν τῶν ὁπλιτῶν τῶν ταγμάτων τοῦ Μηχανικοῦ, τοῦ Πεζικοῦ τῶν Εὐζώνων καὶ τῶν πεζοπόρων ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς προσετέθη ἓν κάλυμμα κλισιοσκοπίου τυφεκίου ἐκ σκύτους ἐπιξάνθου, δι' οὗ καλύπτεται τὸ κλισιοσκόπιον τοῦ τυφεκίου κατὰ τὰς ἀσκήσεις, τὰς πορείας, πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας τῆς φρουρᾶς ἐν μικρᾷ στολῇ καὶ ὅταν τὰ τυφέκια ὦσιν ἐπὶ τῶν ὁπλοστασίων ἐν τοῖς θαλάμοις τοῦ στρατῶνος.

Ἐπίσης διὰ Β. Διαταγμάτων τῆς 8 καὶ 28 Ἰανουαρίου 1886 ἐκανονίσθη ὅπως οἱ φέροντες περίστροφον τῶν Γαλλικοῦ συστήματος (¹) ἐξαρτῶσι τοῦτο δι' ἀορτῆρος ἐκ διπλῆς σειρίδος κυανέας ὀρφνῆς μεταξίνης ἢ ἐριοπλέκτου.

Μισθὸς

Ἕνεκα τοῦ εἰσαχθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 26ης Ὀκτωβρίου 1882 Β. Διατάγματος νέου νομισματικοῦ συστήματος οἱ μισθοὶ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν ἐπληρώνοντο ἠλαττωμένοι. Ὡς ἐκ τούτου ἐψηφίσθη ὁ ΑΡΛΑ' νόμος τῆς 11ης Φεβρουαρίου 1884, δι' οὗ ὡρίσθη ὅπως οἱ μισθοί, τὰ ἐπιμίσθια κ.τ.λ. πληρώνωνται εἰς νέας δραχμάς.

Διὰ Β. Δ. τῆς 3 Ἰουλίου 1882 ὡρίσθη, ὅπως οἱ ἔγγαμοι ἀξιωματικοὶ μετατιθέμενοι καὶ παραλαμβάνοντες τὰς οἰκογενείας των δικαιοῦνται εἰς ἀπολαυὴν τῶν δι' αὐτὰς ἐξόδων, πλὴν ὅταν οὗτοι μετατίθενται συνεπείᾳ γενικῆς κινήσεως τοῦ στρατοῦ ἕνεκεν ἐπιστρατεύσεως.

Διὰ τοῦ νόμου ΠΝΕ' τῆς 14 Μαΐου 1882 ἀπηγορεύθησαν αἱ ἐκχωρήσεις τῶν μισθῶν καὶ οἱασδήποτε ἄλλης ἀποδοχῆς τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων, τῶν στρατιωτικῶν παντὸς βαθμοῦ καὶ τῶν δημοσίων ὑπηρετῶν.

Διὰ τοῦ νόμου ΠΝΘ' τῆς 7 Μαΐου 1882 «περὶ αὐξήσεως μισθῶν τῶν ὁπλιτῶν τῆς χωροφυλακῆς» ὁ μηνιαῖος μισθὸς τῶν ὁπλιτῶν τούτων ὡρίσθη ὡς ἑξῆς

Διὰ τὸν ἐνωμοτάρχην	τῶν ἱππέων	δραχ.	70
» » »	» πεζῶν	»	59
» » ὑπενωμοτάρχην	τῶν ἱππέων	»	57,60
» » »	» πεζῶν	»	55

(¹) Περίστροφα πιστόλια ἐχορηγήθησαν εἰς ἀξιωματικοὺς ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔτους 1882.

Διὰ τὸν ἱππέα χωροφύλακα	1ης τάξεως	»	56
» » » »	2ας »	»	54
» » πεζὸν »	1ης »	»	50
» » » »	2ας »	»	48

Διὰ τοῦ νόμου ΑΣΜΛ' τῆς 24 Ἰουλίου 1885 ὁ ἡμερήσιος μισθὸς τῶν ὑπαξιωματικῶν, σαλπιγκτῶν ὑποδεκανέων καὶ στρατιωτῶν πρώτης ἢ δευτέρας τάξεως τοῦ Μηχανικοῦ, τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ Ὁπλοστασίου, τοῦ Ἱππικοῦ καὶ τῶν Νοσοκόμων ἐξωμοιώθη ἀπὸ 1ης Ἰουλίου ἰδίου ἔτους πρὸς τὸν ἡμερήσιον μισθὸν τῶν ἀντιστοιχούντων ὁπλιτῶν τοῦ Πεζικοῦ(¹) ἔχοντα ὡς ἑξῆς, δυνάμει α')τοῦ ἀπὸ 25 Φεβρ. (9 Μαρτίου) 1833 Β. Διατάγματος, β') τοῦ νόμου ΥΙΑ' τῆς 4 Ἰουνίου 1857 καὶ γ')τοῦ ἀπὸ 15 Ἰανουαρίου 1876 Β. Διατάγματος περὶ αὐξήσεως τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ τῶν ὁπλιτῶν.

Ἐπιλοχίας	δραχ.	1,34
Λοχία, σιτιστὴς	»	1,26
» Λόχου	»	0,86
Δεκανεὺς	»	0,74
Σαλπιγκτὴς α' τάξεως	»	0,74
» β' »	»	0,66
Ὑποδεκανεὺς καὶ Στρατιώτης	»	0,46

Ἐπιδόματα

Κατὰ τὸ ἄρθρον 79 τοῦ ΨΙΓ' Νόμου περὶ Στρατολογίας οἱ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τριετοῦς ἐν ταῖς τάξεσι τοῦ Στρατοῦ ὑπηρεσίας ἀνακατατασσόμενοι ἐπὶ τριετίαν ὑπαξιωματικοὶ ἐλάμβανον ἀμοιβήν, οἱ ἐπιλοχίαι δραχμῶν 200, οἱ λοχίαι δραχμῶν 160, οἱ δεκανεῖς δραχμῶν 120, οἱ δὲ ἐπὶ τριετίαν ἀνακατατασσόμενοι μουσικοὶ 4ης τάξεως, τῶν σαλπιγκτῶν ἐξαιρουμένων, οἱ νοσοκόμοι καὶ οἱ τεχνῖται τοῦ Ὁπλοστασίου, δραχμῶν 100.

Διὰ Β Δ. τῆς 12 Σεπτ. 1884 ὡρίσθη εἰς λεπτὰ πεντήκοντα κατ' ἀνώτατον ὅρον ἡ πρὸς βελτίωσιν τοῦ σισσιτίου ἡμερησία ἐπιχορήγησις ἑκάστου τῶν στρατιωτῶν μαθητῶν τοῦ Προπαρασκευαστικοῦ Ὑπαξιωματικῶν Σχολείου καὶ τῶν παρὰ τοῖς λόχοις ὑπηρετούντων ὑπαξιωματικῶν.

(¹) Ὁ ἡμερήσιος μισθὸς τῶν ὁπλιτῶν ὡρίσθη ἐκ νέου διὰ τοῦ νόμου ΓΛΑ' τῆς 20 Ἰουνίου 1904 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ».

Τὸ Διάταγμα τοῦτο κατηργήθη διὰ Β. Διατάγματος τῆς 30 Ἰουνίου 1885, δι' οὗ ἡ ἐπιχορήγησις αὕτη ὡρίσθη εἰς λεπτὰ ὀκτὼ κατ' ἀνώτατον ὅρον.

Δι' ἑτέρου Β. Διατάγματος τῆς 24 Σεπτεμβρίου 1886 ἡ αὐτὴ ἐπιχορήγησις ὡρίσθη εἰς λεπτὰ τεσσαράκοντα.

Δι' ἑτέρου Β. Διατάγματος τῆς 30 Ἰουνίου 1885 ἡ πρὸς βελτίωσιν τῆς τροφῆς τῶν σισιτούντων ὁπλιτῶν τοῦ Στρατοῦ ἡμερησία ἐπιχορήγησις ὡρίσθη ὡς ἑξῆς :

1. Εἰς δώδεκα (¹) λεπτὰ καθ' ἑκάστην διὰ τοὺς ἄνδρας τῶν εἰδικῶν σωμάτων, τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ φρουρούντων, καὶ εἰς ὀκτὼ λεπτὰ διὰ τοὺς ἄνδρας τῶν αὐτῶν σωμάτων, τῶν ἐκτὸς τῆς πρωτευούσης φρουρούντων.

2. Εἰς ὀκτὼ λεπτὰ καθ' ἑκάστην διὰ τοὺς ἄνδρας τοῦ Πεζικοῦ τῶν ἐν παλαιαῖς ἐπαρχίαις τοῦ Κράτους φρουρούντων σωμάτων καὶ εἰς τέσσαρα (²) λεπτὰ διὰ τοὺς ἄνδρας τῶν ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις φρουρούντων.

Στρατ Κτίρια Ἐν τῷ Γενικῷ Πίνακι τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1881 ἀνεγράφησαν δύο πιστώσεις, ἡ μὲν ἐκ δραχ. 31 000 δι' ἀνέγερσιν Πυριτιδαποθήκης ἐν Κερατσινίῳ (Σκαρμαγκᾶ), ἡ δὲ ἐκ δραχμῶν 14 000 δι' ἀνέγερσιν Ἀποθήκης ἐν Πειραιεῖ πρὸς ἐναπόθεσιν εὐφλέκτων ὑλῶν.

Κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον 1882—85 ἐπραγματοποιήθησαν δι' ἀνέγερσιν νέων στρατιωτικῶν κτιρίων δαπάναι ἐν ὅλῳ 6 503 157 ἐπὶ τῇ βάσει πιστώσεων χορηγηθεισῶν κατὰ τὰ κατωτέρω περιγραφόμενα.

Α') Ἡ ἀνάγκη τῆς ἀνεγέρσεως νέων καὶ τῆς μεταρρυθμίσεως διαφόρων ὑπαρχουσῶν οἰκοδομῶν καὶ καταστημάτων χρησίμων εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Ὑπηρεσίαν, ὧν ἡ ὁλικὴ δαπάνη προϋπελογίσθη εἰς 8 190 000 παλαιῶν δραχμῶν, ἀνεγνωρίσθη διὰ τοῦ νόμου ΑΑ' τῆς 22 Ἰουνίου 1882(³), «περὶ συνομολογήσεως χρεωλυτικοῦ δανείου ἐκ δραχμῶν νέων τεσσαράκοντα ἑκατομμυρίων πρὸς καταρτισμὸν τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν τοῦ Κράτους παρασκευῶν», δι' οὗ ἐχορηγήθη εἰς λογαριασμὸν ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1882 πίστωσις ἐκ παλαιῶν δρ. 1 410 000 κατὰ τὸν ἑξῆς πίνακα.

(¹) Εἰς δέκα λεπτὰ διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 8 Δεκεμβρίου 1886.
(²) » ἓξ » » » » » » » » »
(³) Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου Χ. Τρικούπης.

	Ἐνδείξις κτιρίων	Πίστωσις κατὰ τὸ 1882	Δαπάνη προϋπολογισθεῖσα μέχρι περαιώσεως τοῦ ὅλου ἔργου
1	Σταθμοὶ μεθορίου γραμμῆς....	200 000	1 000 000
2	Ἀποθήκη ὑλικοῦ στρατοῦ εἰς Πειραιᾶ	100 000	400 000
3	Δύο ὁπλοθῆκαι (εἰς Καρβασαρᾶν καὶ Βῶλον).....	60 000	60 000
4	Τέσσαρες πυριταποθ. εἰς Ἀθήνας	50 000	110 000
5	Τρεῖς πυριταποθῆκαι (εἰς Καρβοσσαρᾶν Μεσολόγ. καὶ Βῶλον)	45 000	45 000
6	Τέσσαρες ἀποθῆκαι ὑλικοῦ πολέμου (εἰς Ἀθήνας, Καρβασαρᾶν καὶ Μεσσολόγγιον).....	40 000	80 000
7	Ἀποθήκη σαγῆς εἰς Ἀθήνας...	40 000	40 000
8	Μαγειρεῖα, ἀπόπατοι καὶ φυλακαὶ τῶν ἐν Ἁγίοις Ἀσωμάτοις Ταγμάτων	45 000	45 000
9	Ὑποστέγασμα διὰ κενὰ κιβώτια ὅπλων.	10 000	10 000
10	Στρατιωτ Νοσοκομεῖον Ἀθηνῶν	50 000	500 000
11	Τρία Στρ. Νοσοκομεῖα Ἐπαρχιῶν	100 000	600 000
12	Στρ Θεραπευτήρια Νέων Ἐπαρχ.	50 000	200 000
13	Ἓξ στρατῶνες Νέων Ἐπαρχιῶν	150 000	600 000
14	Στρατῶν Μηχανικοῦ.....	100 000	600 000
15	Στρατῶν Πυροβολικοῦ.....	100 000	1 000 000
16	Στρατιωτικὸν Σχολεῖον.....	100 000	800 000
17	Ὀχυρωτικὰ ἔργα.....	50 000	1 000 000
18	Διορρύθμισις κτιρίων, ἵνα χρησιμεύσωσιν ὡς ἀποθῆκαι ὑλικοῦ πολέμου καὶ ὑλικοῦ στρατοῦ ἐν περιπτώσει συγκεντρώσεως στρατοῦ.....	20 000	100 000
19	Στρατιωτικαὶ ὁδοί, ἄλλαι παρὰ τὰς κανονισθησομένας εἰς βάρος τοῦ ταμείου τῆς ὁδοποιΐας καθὸ ἀναγομένας εἰς τὴν τοπικὴν συγκοινωνίαν.....	100 000	1 000 000
	Τὸ ὅλον...	1 410 000	8 190 000

Ἐκ τῆς πιστώσεως ταύτης ἀντιστοιχούσης πρὸς νέας δραχ 1 258 928 ἐδαπανήθησαν πράγματι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς χρήσεως τοῦ 1882 νέαι δραχ. 736 049.

Β')Διὰ τοῦ νόμου ΑΡΜΣΓ' τῆς 19 Μαρτίου 1884 ἠκυρώθη ὁριστικῶς τὸ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς χρήσεως τοῦ 1882 μὴ διατεθὲν ὑπόλοιπον πιστώσεως ἐν δραχμῶν 522 879 καὶ ἐχορηγήθη εἰδικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν 3 260 000 ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1884 κατὰ τὸν ἑπόμενον πίνακα.

	Ἔνδειξις κτιρίων	Πίστωσις κατὰ τὸ 1884	
		χορηγηθεῖσα	διατεθεῖσα
1	Ἀποθῆκαι καὶ ὁπλαποθῆκαι	855 000	850 462
2	Σταθμοὶ μεθορίου γραμμῆς	100 000	63 101
3	Στρατῶνες διάφοροι	1 295 000	1 225 272
4	Νοσοκομ. καὶ Θεραπευτήρια	390 000	79 159
5	Στρατοδικεῖα	100 000	— —
6	Ἱπποδρόμιον	125 000	125 000
7	Σταῦλοι καὶ περιβολ ὁτοιχοι	70 000	69 824
8	Γραφεῖον Διευθ. Ὑλ. Πολέμου	25 000	24 315
9	Στρατιωτικαὶ ὁδοὶ	100 000	5 315
10	Ἀνέγερσις Στρ. Ἀρτοποιείου	200 000	200 000
	Τὸ ὅλον	3 260 000	2 643 061

Ἐκ τῆς πιστώσεως ταύτης ἐδαπανήθησον πράγματι 2 643 061 κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς χρήσεως τοῦ 1884 καὶ ἔμεινεν ἀδιάθετος πίστωσις ἐκ δραχμῶν 616 939.

Γ')Διὰ τοῦ ἐκτάκτου προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1886 ἐχορηγήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν πίστωσις ἐξ 1 820 000 διὰ νέας οἰκοδομὰς ἐνδεικνυμένας ἐν τῷ ἑξῆς πίνακι.

	Ἔνδειξις ἔργων	Πίστωσις κατὰ τὸ 1886	Δαπάνη προϋπολογισθεῖσα μέχρι περαιώσεως τοῦ ὅλου ἔργου
1	Στρατῶνες δι' ἓν Σύνταγμα Πεζικοῦ ἐν Λαρίσσῃ μετὰ πάντων τῶν ἐξαρτημάτων αὐτῶν	.....	900 000
2	Στρατῶνες καὶ Σταῦλοι δι' ἓν Σύνταγμα Ἱππικοῦ ἐν Λαρίσσῃ	.....	663 000
3	Στρατῶνες δι' ἓν Τάγμα Πεζικοῦ ἐν Καρδίτσῃ μεθ' ὅλων τῶν ἐξαρτημάτων αὐτῶν	.....	325 000
4	Στρατῶνες διὰ δύο Λόχους Πεζικοῦ ἐν Τρικκάλοις μετὰ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτῶν	.....	190 000
5	Σταῦλοι διὰ 200 κτήνη ἐν Βόλῳ μεταρρυθμισθησόμενοι εἰς Ἀποθήκην Ὑλικοῦ	.....	60 000
6	Ἀποθήκη Ὑλικοῦ Πολέμου ἐν Βόλῳ	.....	50 000
7	Δύο παραπήγματα πρὸς ἐναπόθεσιν Ὑλικοῦ ἐν Βόλῳ	.....	25 000
8	Ἀποθήκη ὁπλων ἐν Χαλκίδι	.....	30 000
9	Ἀποθήκη πυρομαχικῶν ἐν Καρβασσαρᾶ	.....	50 000
10	Πέντε πλυντήρια καλύκων εἰς διάφορα μέρη	.....	18 000
11	Μεταρρύθμισις τοῦ ἐν Ἀκρονανπλίᾳ Μεγάλου Στρατῶνος	.....	20 000
12	Διάφορα στεγάσματα τῆς Διευθύνσεως Ὑλικοῦ Πολέμου ἐν Ἀθήναις, ἓν Φυλακεῖον ἐν Ἁγίοις Ἀσωμάτοις καὶ δύο Ποτιστήρια τοῦ Πυροβολικοῦ	.....	80 000
	Ὁλικὴ δαπάνη τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργων	.....	2 411 000
	Ὅλον χορηγηθείσης πιστώσεως	1,820,000	.....
	Ὑπόλοιπον (¹)		591 000

Ἐπίσης πρὸς συντήρησιν στρατιωτικῶν οἰκοδομῶν εἶχεν ἀναγραφῇ ἐν μὲν τῷ ἐκτάκτῳ προϋπολογισμῷ τοῦ 1886 πίστωσις ἐκ 30 000 δραχμῶν, ἐν δὲ τῷ τακτικῷ τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐκ δραχμῶν 180 000.

(¹) Ὅρα πίνακι σελ. 282.

Ἐκτὸς τῆς ἐξ 1 820 000 πιστώσεως ἐχορηγήθη διὰ Β.Δ. τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1886, εἰς ὃ συνήφθη σχετικὴ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, καὶ ἑτέρα ἔκτακτος πίστωσις ἐπὶ τοῦ ἐκτάκτου προϋπολογισμοῦ τοῦ 1886 ἐκ δραχμῶν 3 236 000 πρὸς ἀνέγερσιν καὶ συμπλήρωσιν τῶν ἐν τῷ κάτωθι πίνακι ἐνδεικνυμένων ἔργων. Ἡ πίστωσις αὕτη ἐκυρώθη διὰ τοῦ νόμου ΑΥΓ' τῆς 21 Μαρτίου 1887.

	Ἔνδειξις ἔργων	Πίστωσις κατὰ τὸ 1886	Δαπάνη προϋπολογισθεῖσα μέχρι περαιώσεως τοῦ ὅλου ἔργου
1	Δέκα τρεῖς Ἀποθῆκαι ἱματισμοῦ, ὁπλισμοῦ καὶ ἀποσκευῆς	.....	1 300 000
2	Ὁμοίως μικραὶ πυρομαχικῶν ἀνεγερθησόμεναι παρὰ ταῖς ἀνωτέρω	.....	130 000
3	Διὰ τὴν ἀνέγερσιν Στρατώνων		1 000 000
4	Διὰ τὴν περαίωσιν τῶν στρατιωτικῶν οἰκοδομῶν, ὧν ἡ ἐκτέλεσις εἶχε διαταχθῆ. (Ὅρα ὑπόλοιπον προηγουμένου πίνακος)	591 000	
5	Διὰ τὴν συντήρησιν τῶν στρατιωτικῶν κτιρίων, καθόσον ἡ ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς τοῦ 1886 ἀναγραφεῖσα πίστωσις διετέθη τὸ πλεῖστον πρὸς ἀνέγερσιν πυροβολείων	215 000	
	Ὁλικὴ δαπάνη νέων ἔργων	2 430 000	2 430 000
	Ὅλον χορηγηθείσης πιστώσεως	2 236 000	.....

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω πιστώσεων τοῦ ἔτους 1886 ἐδαπανήθησαν πράγματι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους τούτου διὰ νέας οἰκοδομὰς 3 124 047 καὶ 299 474 διὰ συντήρησιν οἰκοδομῶν.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γ'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1864 — 1897

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Εν σελίδι 199 στίχῳ 20 ἀντὶ «τοῦ νόμου ΧΚΕ' τούτου» γράφε «τοῦ νόμου τούτου ΧΚΕ'».
» 202 » 34 ἀντὶ «Διὰ τοῦ νόμου τούτου ΧΚΕ'» γράφε «Διὰ τοῦ νόμου τούτου ΧΞΖ'».
» 221 » 8 μετὰ τὸ 1872 πρόσθες καὶ «8 Αὐγούστου 1879».
» 222 » 18 ἀντὶ «καὶ» γράφε «εἰς».
» 226 » 27 διαγραφήτω ἡ λέξις «καὶ»
» 233 » 15 ἀντὶ «ὡς» γράφε «εἰς».
» 246 » 19 ἀντὶ «438» γράφε «538».
Προσέτι δὲ ἐν τῷ ἀνατυπωθησομένῳ μέρει εἰς σελίδα 278 στίχος 20 ἀντὶ «Σκαρμαγκᾶ» γράφε «Σκαραμαγκᾶ».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Εἰς τὸ **Γραφεῖον Γραφικῶν Ἐξόδων** ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ τὰ κάτωθι βιβλία.

Στρατιωτικὴ ποινικὴ Νομοθεσία.....	Δρ.	0,50
Στρατολογικοὶ Νόμοι 1906.....	»	0,25
Οἰκονομία καὶ λογιστικὴ λόχου, ὑπὸ Θεοφιλοπούλου	»	2,00
Λογιστικὴ ἀνεξαρτήτου Σώματος, ὑπὸ Θεοφιλοπούλου.	»	6,00
Κανονισμοὶ ἀσκήσεων Πεζικοῦ, τεῦχος Β'.....	»	0,40
Ἀστυνομικὸς Νόμος.....	»	0,30
Κανονισμὸς τοῦ Ἱματισμοῦ.....	»	0,40
Ὁ Ἑλληνοτουρκικὸς πόλεμος τῷ 1897 ὑπὸ Μαυρικίου Γονζάγα κατὰ μετάφρασιν Εὐγενίου Ῥίζου Ῥαγκαβῆ ἐπιλάρχου	»	1,00

ΧΑΡΤΑΙ

Χάρτης τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ Κοκίδου...	Δρ.	8,50
Χάρτης Τοπογραφικὸς «Τουρκοβούνια».....	»	0,40
» » «Ὑμηττός».....	»	0,60
» » «Φαρσάλων»	»	0,50
» » «Δαφνίου».....	»	0,15
» » «Πατήσια, Τουρκοβούνια, Καλογρέζα».....	»	0,75

Ἕκαστον ἀντίτυπον τιμᾶται Δραχμὰς γ.